

MÁRIA SZEPES

LEUL ROȘU

ELIXIRUL VIETII VEȘNICE

© EDITURA MIN

Colecția „Romanul inițiativ”

Mária Szepes

LEUL ROȘU

Miraculoasa reîncarnare a leului roșu

Aș vrea să vorbesc cititorilor despre preliminariile acestei opere și despre felul cum tema ei m-a captivat, aidoma magnetului care atrage pilitura de oțel. O bucurie specială este pentru mine că cel ce a dat superba formă a celei de-a patra ediții maghiare a cărții, nu-mi este doar editor, ci și prieten dintotdeauna, îndrumat și el la rândul său tot de această carte pe calea pe care o urmează, împlinind o menire importantă și astăzi.

Despre **Leul Roșu** eu aș prefera să vorbesc la persoana a treia singular, căci el și-a dobândit o viață stranie, total independentă. Nu spun că pentru ca el să se nască n-a fost necesar faptul că sunt o scriitoare înăscută și că, de la vârsta de opt ani, practic aproape toate genurile literare. A fost nevoie de constituția creierului meu, de fantezia mea și de diferitele izvoare istorice și științifice pe care le-am avut la îndemână. Cu toate acestea, nu mă consider altceva decât instrumentul potrivit, mesagerul unei forțe, al unei inspirații mult mai puternice decât mine; nu-i știu numele exact, dar că există.

Sunt sigură că dacă în 1939 când m-am apucat de scris, aș fi bănuț ce mare foc se va revărsa de sub pana mea, n-aș fi îndrăznit să-mi asum această muncă. În 1938 îmi murise băiețelul. Eu m-am născut într-o familie minunată, printre actori, cineaști, muzicieni și scriitori, a căror libertate „boemă” nu însemna libertinism, ci spirit deschis, receptivitate față de artă, filozofie și științe. Nu eram mic-burghezi și nici nobili scăpătați, dar cunoșteam toate categoriile de oameni, toate tendințele, urmăream evenimentele furtunoase ale planetei și ale țării noastre, înțelegeam primejdiile, dar nu am aderat niciodată la vreun partid extremist.

Soțul meu, Szepes Béla, campion olimpic, grafician, caricaturist, gazetar, colabura nu numai la publicațiile maghiare

ci și la mari ziare internaționale. El mi-a oferit posibilitatea de a mă ocupa de tot ceea ce mă interesa și de a-mi procura documentație în limbile germană și engleză, pe care le cunosc la perfecție. Pe atunci „luasem la rând” alchimia. Mă hotărâsem să scriu o nuvelă despre un alchimist interesant. Eram captivată de destinul tragic al acestor experimenterii, nevoiți să lucreze pe ascuns. Și ei erau greșit înțeleși de seniorii avizi de bani și de putere, la fel ca oricare dintre marile intelecte de pe scena însângerată a istoriei. Adevărații „inițiați” ai „alchimiei mentale” nu s-au străduit nicicând „să fabrice aur”, ci năzuiau să-și transfigureze propria ființă din „plumb uman în aur uman”.

Ei se străduiau să dea naștere în sufletul, în spiritul lor, „Pietrei Filozofale”, adevăratul Elixir al Nemuririi. Când cădeau sub puterea vreunui suveran atotputernic și nu reușeau să satisfacă lăcomia de bani a acestuia, erau supuși caznelor și erau uciși. Însă până atunci, scrutând tainele naturii în laboratoarele alchimice, ei făceau nenumărate descoperiri interesante. Știința de astăzi recunoaște pe rând aceste descoperiri. De exemplu, „epoca noastră de plastic” demonstrează faptul că elementele sunt energii transformabile unele în altele. Se dovedește și faptul că pot fi create pietre prețioase și aur pe cale sintetică, leacuri care purifică sistemul circulator, vitamine și medicamente ce pot prelungi viața, seruri și antibiotice care biruie infecții și epidemii.

Chimia este „descendentă alchimiei” numai că ea își obține „arcalele” cu prețul unor erori mai grosolane și cu costuri mai mari. Medicamente considerate utile, devin adesea dăunătoare și rămân mult în urma genialei „biomagii a naturii” pe care chimia încearcă s-o imite.

Palpitanta acțiune a „Leului Roșu” parcurge patru secole, ascunzând în sine de fapt istoria alchimiei, precum și cele mai profunde chei ale filozofiei orientale, în folosul unor căutători care, citind cartea de mai multe ori, vor constata că ea revelează multe straturi psiho-arheologice ce își păstrează mereu prospețimea.

Mărturisesc că am fost cutremurată de înflăcărarea care s-a declanșat în mine pe neașteptate în timp ce scriam. Am înțeles că, de data aceasta, nu pătrunsesem în labirintul unei nuvele ci, eram antrenată ca de o rachetă cosmică printre dimensiuni care îmi dădeau amețală. De atunci nu am mai putut renunța la

acest zbor stelar. Orizontul mi se deschidea tot mai larg. Mă ridicam pe valurile unui ocean de foc. Și, cu toate că eu cunoșteam planul acțiunii, de sub pana mea apăreau fraze uimitoare la care, cu secunde în urmă, nu m-aș fi putut gândi.

A fost ca o sciziune a eului. O parte din mine, imaginația, era captată de niște imagini, culori, pasiuni și caractere de o bizară veridicitate, de care însă mintea mea lucidă se îngrozea. „Doamne, ce-i asta? Ce vor zice cititorii?” Răspunsul la frământările mele lăuntrice era mereu că această carte nu va fi tipărită niciodată. Am continuat s-o scriu timp de cinci ani. O dactilografa, vecină cu mine, în satul unde locuiam, în „Arca lui Noe”, a observat pe masa de scris a odăiței noastre vraful de manuscris care sporea mereu. Ea nu știuse până atunci că sunt scriitoare. Tema o interesa. Mi-a propus să îi dictez, ea fiind capabilă să dactilografieze zilnic treizeci de pagini. Trăiam ultimele grozării ale războiului. Budapesta era încercuită. Capitala, situată la douăzeci și cinci de kilometri, era pustiită de bombardamente.

Seară de seară, trasoarele roșii ale rachetelor își desenau staccato-urile pe cer, ziua orizontul era întunecat de norii denși de fum ai incendiilor. Căsuța noastră era zguduită și ea de explozii. O bombă, căzută în apropiere, ne-a spart geamurile. Ușile încuiate bubuiau sub pumnul detonațiilor. Nu știam care dintre prietenii și rudele noastre captive în beciurile orașului mai erau în viață și care nu. Iar eu, în această apocalipsă asurzitoare, în bubuiturile atacurilor aeriene, în răpăit de mitraliere și în atâtea zgomote amenințătoare, dictam și dictam, zi de zi câte treizeci de pagini din această carte stranie, care nu era cunoscută până când bătutul la mașină s-a încheiat și nu fusese citită de nimeni.

Nici de soțul, nici de fratele, nici de părinții sau de prietenii mei. Și ceea ce nu sperasem și nu crezusem, în pauza de răsuflare a primilor trei ani de libertate, în 1946, Leul Roșu a apărut la editura Hungaria. A devenit bestseller. În 1947 editurile au fost naționalizate și, împreună cu toate celelalte cărți cu conținut diferit de unica „ideologie” oficială, și Leul Roșu a fost retras din librării și biblioteci și distrus, însă acest lucru i-a făcut numai bine. Cartea vorbește despre nemurire, deci ea nu putea fi ucisă. A răsărit din propria cenușă ca pasărea Phoenix.

Ediția a doua a fost tipărită în 1984, drept „phantasie”, la editura „Kozmosz”, cu unele prescurtări și cu o postfață. A treia ediție, completă, a apărut la editura „Hatter”. S-a epuizat și aceea. La München, într-o excelentă traducere germană, a devenit în 1984, „Cartea lunii”. Astăzi acolo s-a ajuns deja la a șaptea ediție. A apărut și în America, în maghiară și în engleză, ediția în limba maghiară rămânând cea mai frumoasă.

Leul Roșu care tratează probleme omenești eterne și oferă soluțiile acestora, își continuă deci propria traiectorie trasată de destin, pentru a-și transmite numeroasele mesaje etern valabile cititorilor care gândesc și își caută un sprijin spiritual în această epocă neliniștită.

ADAM CADMON

Scrisoarea lui Adam Cadmon mi-a parvenit cu mulți ani ții urmă, în vara lui 1940, în căsuța despre care, în afară de câțiva dintre prietenii mei apropiați, nu știa nimeni. Era o casă țărănească scundă, cu veranda umbrită de viță, cu geamuri acoperite de jaluzele verzi și cu pereți văruiți. Stătea pe o colină cu pantă lină, sub umbrarul unor tei bătrâni, parfumați. Nu puteai ajunge la ea nici cu trenul, nici cu mașina, iar până la cea mai apropiată stație de cale ferată făceai peste dealuri un drum de un ceas. Chiar și poșta se abătea numai o dată pe săptămână la „Arca lui Noe”, cum îmi botezasem refugiul. Pe dinăuntru transformasem odăile căsuței în încăperi comode, modeme, apa însă o scoteam tot cu pompa manuală din puț într-un rezervor, iar serile luminam cu lămpi de petrol și cu lumânări. Însă prin 1940, noi, oamenii mai sensibili, eram bucuroși să putem emigra în „primitivismul” trecutului, fugind de binefacerile dezlănțuite ale „culturii”.

Geamurile mele dădeau spre niște vii care înverzeau colinele, iar la picioarele acestora vedeam suprafața oginditoare a Dunării. Mi-am găsit această casă după căutări grijulii, alegând cu bună-știință un asemenea loc inaccesibil. Presimțeam că dacă nu mă smulg din atmosfera neliniștitoare a orașului, nu voi ajunge niciodată să-mi închei lucrarea.

Profesiunea mea mă leagă de oraș. Fiind șeful secției de neurologie a unui mare spital, părea ceva cu totul imposibil să mă pot elibera de sub o mulțime de îndatoriri. Comparativ cu alte profesii, cea a medicului îl înrobește cel mai mult, căci

postul său se află pe un teritoriu unde nimic nu este previzibil. Toate evenimentele sunt urgente, apar cu bruschețe neașteptată și nu suportă amânare.

Metoda de care mă ocup ca deschizător de drumuri m-a pus în fața unei grave dileme. Atât profesiunea, cât și cartea mea - pentru care materialul se adunase deja de ani întregi - cereau un om întreg. Aveam o mare restanță la citit cu scopul elucidării unor detalii. Încercasem să sacrific în acest scop o parte din noapte, dar sănătatea mea s-a resimțit și, ceea ce a fost și mai grav, se resimțea și munca. Tratam teme care reclamau un efort concentrat. Altfel, tezele ar fi pierdut din puterea lor de convingere și ar fi oferit suprafețe de atac. Iar eu nu puteam risca să apăr o cauză adevărată, de importanță decisivă, cu niște argumente șubrede, ambigue, slabe. După multe amânări și compromisuri, am sfârșit prin a cere concediu medical de patru luni și m-am aruncat în această lucrare ca într-o prăpastie, cu sufletul tulburat, cu remușcări zgomotoase, estompate totuși de imboldul lăuntric care răzbătea prin toate. L-am lăsat ca locțiitor pe cel mai priceput asistent al meu și m-am retras din lume.

Pacea vrăjită a singurătății și a muncii nu m-a cuprins imediat. În prima săptămână mă mai nelinișteau cazurile rămase neterminate, dar apoi le-am exterminat în mine fără milă cu gândul sănătos și sceptic că nici un om nu este de neînlocuit, căci dacă ar fi așa, moartea nu ne-ar tot schimba ca pe niște monede scoase din uz. Era mult mai important ca metoda experimentată de mine, care și-a dovedit utilitatea, să fie aplicată pe scară largă și să poată învinge boala în general, decât să mențin cu orice preț continuitatea tratamentului izolat al câtorva oameni. Deoarece în această carte rolul meu este ca și impersonal, mă voi referi la natura lucrării mele numai într-o măsură care să lămurească cu mai multă claritate apariția lui Adam Cadmon și să aibă legătură cu miraculoasa lui istorie.

De douăzeci și cinci de ani mă ocup de bolile nervoase și au trecut cam zece ani de când am pășit pe un drum cu totul nou, părăsind fundăturile prestigioase ale unor precursori, fără ca până acum să-mi fi publicat experimentele și rezultatele. Cunosc și respect precauțiile științei și măsurile uneori exagerate pe care le ia împotriva deschizătorilor de noi drumuri și eram pregătit ca lucrarea mea să fie ridiculizată, luată în

colimatorul miilor de atacuri sau să fie trecută pur și simplu sub tăcere. Dar toate acestea nu mă interesau. Câteva asistenți ai mei, foarte talentați, care nu vor putea fi excluși din teritoriul medicinei, sunt deja suficient de „contaminați”. Ei tratează bolnavii după metoda mea. Statisticile noastre prezintă date demne de interes și, ceea ce este mai important, bolnavii noștri, niște cadavre vii rătăcitoare pe un pământ al nimănui, s-au transformat din stafii iarăși în oameni.

I-am dat sistemului meu denumirea de „meta psihanaliză”. Prin *psiche* eu înțeleg intelectul nemuritor, esența transcendențială a oricărei vieți, care și-a atins culmea pământeană în conștiința umană. Această culme însă, raportată la dimensiunile incomensurabile ale spiritului, e numai cât un firicel de praf față de cosmos. Îmbolnăvirea psihicului semnalizează o deteriorare a unei punți, tulburarea unor organe de comunicare între trup și spirit. Vindecătorul sufletelor trebuie să se apropie și de această defecțiune cu temeinicia metodei clinice, diagnosticând-o și tratând-o. Dacă el se ocupă doar de simptome, nu va face decât să umple spitalele - și chiar toata lumea - cu cadavre vii supuse unor accese de furie. Nu mă refer aici la defectele organice ale creierului, care afectează grav întregi vieți omenești. Vorbesc despre bolile psihicului, insesizabile la început și nedetectabile în trup, căci numai încetul cu încetul imaginația inhibată, acționând într-o direcție greșită, își sapă în organism deformările patologice.

Revoluționarea generală a spiritului și deci și a medicinei nu mai poate fi comprimată, ca un uriaș din poveste, într-o butelie cu descântecele unor lungi expresii latinești, căci vremurile sunt grele de revoluție, bătaile inimii sale se aud deja în lume și în curând ea trebuie să se nască, chiar și cu prețul ca cei care au moșit-o să fie arși pe rug. Pentru ca ereziile mele față de știință să fie și mai evidente, recunosc deschis că direcția indicată de mine are caracteristici oculte. Cred în Hermes Trismegistos, în revelatorul teoriei analogiilor, cred în tradițiile ancestrale, ale căror rădăcini se pierd în ceața unui imens trecut preistoric, abia întrezărit acum. Adevărul s-a arătat mereu și în vremurile mai târzii, însă oamenii s-au dovedit a fi niște pigmei înrăiți, incapabili să-l accepte. Să ne gândim, doar la Paracelsus, la invidia criminală a colegilor săi pe care până la urmă i-a zdrobit craniul, un craniu în schimbul căruia în zadar ar fi oferit ei alte o

mie de cranii de-ale lor, căci nici pe atunci nu puteai cumpăra aur cu oricâte tone de noroi.

Scrisoarea lui Adam Cadmon conținea doar câteva rânduri:

„Mult stimat Domnule Profesor!

Sper ca, prin vizita mea personală, să vă pot împăca pentru faptul că vă deranjez din muncă. Aș dori să mă bucur de ospitalitatea dumneavoastră numai timp de două zile. Nu cunosc încă momentul exact al sosirii mele căci ea depinde de rezolvarea câtorva probleme, dar cred că pot călători săptămâna aceasta.

Până la apropiata revedere, vă salut cordial,

*al dumneavoastră,
Adam Cadmon”.*

Se iscălise astfel: „Adam Cadmon”. Scrisoarea purta stampila unui oficiu poștal din Budapesta.

Primul meu gând a fost că unul dintre prietenii mei îmi face o farsă. Adresa mea era cunoscută numai de trei persoane: de asistentul meu, de menajera mea de la Budapesta și de un coleg holtei, cu care am făcut nenumărate partide de șah, dar care zăcea acum în spital cu o gravă operație de calculi renali. Nu mă îndoiam de seriozitatea nici unuia dintre ei. Știam că n-au divulgat nimănui adresa mea - nici unor cunoscuți și nici unor străini. Cum a aflat-o totuși acest Adam Cadmon, de ce s-a dat acest nume kabbalistic care simbolizează cosmosul - și ce vrea el de la mine?

*

Iritarea mea în fața unui eventual deranj era temperată de curiozitatea care creștea în mine. Scrisoarea și numele răspândeau magie. Reveneam mereu la ele și mă preocupau profund. Cercetam literele înguste, abia înclinate, de o originalitate inconfundabilă. Semănau cu hieroglifile. Pe plic stăteau scrise nu numai numele meu, ci și alte indicații clare, de pildă numele dat casei, de care nu pomenisem decât în fața prietenilor: Arca lui Noe. Era de neînțeles. Așteptam aproape emoționat sosirea lui Adam Cadmon.

M-am surprins singur că primul meu gând dimineța la trezire era întrebarea dacă va veni azi sau nu? A treia zi n-am mai suportat incertitudinea inactivă și mințindu-mă singură că mă duc în sat doar ca să cumpăr chibrituri și lumânări, am făcut

plimbarea până la stația de cale ferată. În gară nimeni n-a coborât din tren. Eram decepționată. Acasă mi-am dat seama că el sosise în absența mea.

*

Stătea pe verandă când am intrat. S-a ridicat, s-a apropiat de mine și mi-a întins mâna.

N-aș fi putut ghici vârsta lui. Nu era bătrân. Avea un obraz prelung, fin dăltuit și complet lipsit de riduri. Dar nu era nici tânăr. Nu știu din ce cauză un asemenea epitet nu l-ar fi putut caracteriza. Răspândea mai curând o permanență atemporală, oprită în prezent. Avea trăsături discret mongoloide, un ten creol, dar cu o nuanță obișnuită și în Europa. Ochii săi de un albastru-verzui luminos, migdalați și mari captau privirea și o rețineau. Fruntea sa largă și bombată, cu bosele-i nobile, cu tâmpile fin adâncite, unui frenolog profesionist puteau să-i apară ca o capodoperă. Părul negru, cu luciu mat, pieptănat spre spate, se prelungea mult până în ceafa. Purta un costum comod, alb, de vară. Esența care l-ar putea caracteriza cu adevărat se refuză cuvintelor mele. Cum i-aș putea descrie de pildă privirea voioasă, pătrunzătoare, cunoscută, care stârnea un ecou venit din străfundul spiritului?! Nu mi s-a părut necunoscut nici o clipă, dar nu-mi dădeam seama nici de începutul și nici de natura legăturii dintre noi.

Cu o voce reținută și uniformă se interesă mai întâi de munca mea. În timp ce ne antrenam în convorbire, nu m-a mirat deloc că era atât de bine orientat în privința ei. Îmi cita părți din cartea pe care o scriam și eu treceam peste acest lucru cu gândul fugitiv că poate mi-a citit articolele în publicații medicale - dar brusc, mi-am dat seama că tocmai despre acele lucruri nu comunicasem încă nimic. Numai hârtia de pe biroul meu, stiloul și cu mine știam de ele. Adică... l-am privit mirat și el zâmbi.

- Nu e nici o vrăjitorie. E vorba de un singur pas în avans pe teritoriul în care activezi și dumneata. În conștientul dumitale întregul complex stă gata pregătit, iar eu l-am citit. Orice om are această capacitate, nu trebuie decât să ne-o dezvoltăm.

Această explicație m-a făcut să alunec brusc într-un plan unde viziunea asupra lumii este mai bogată cu câteva dimensiuni.

Discuția alunecă pe tema războiului. El zicea că venise ca să mă viziteze din Lublin și că poimâine avea de gând să se

întoarce acolo. Această afirmație mi-a stârnit o mulțime de întrebări. Ce căuta el în Lublin, unde războiul bântuia în modul cel mai nemilos și unde domnea o teroare cruntă? O fi polonez? Vorbea perfect limba maghiară, cu un accent străin abia perceptibil. Petrecuse o singură zi la Budapesta, nu avea nici o cunoștință acolo și a venit direct la mine... Dar atunci, cine expediasc scrisoarea lui din Budapesta cu patru zile în urmă, de unde știa el de existența mea și cum de poate călători un civil peste zonele cuprinse de război?!

- Nu sunt polonez - răspunse el gândului meu. M-am mutat la Lublin în iulie 1939.

- E neamț! izbucni în mine gândul, cu umbra unei suspiciuni anxioase. Nu cumva...

- Am venit din Tibet, spuse el cu simplitate. Fiind încă acolo, hotărâsem deja această vizită. Dacă reușești să gonești din suflet fluturii gândurilor conștiinței efemere, vei găsi dincolo de ei certitudinea că m-ai așteptat. Desigur, omul însemnat nu așteaptă numai cu intelectul ci și cu presimțirile, cu neliniștile și cu credința sa inepuizabilă că esența, inexprimabilă prin legile rigide ale vieții tridimensionale, se va revela odată și odată. Între noi doi nu există altă diferență decât faptul că dumneata intuiești ceva, în schimb eu îmi amintesc. Dar pentru munca noastră comună acest lucru nu are importanță. Important este că știi de aceste lucruri, îndeplinești cu fermitate ceea ce ți s-a încredințat și ți-ai păstrat intacte însușirile după care poți fi recunoscută.

- Ce mi s-a încredințat... cine sunt cei care mi l-au încredințat.... și ce fel de semne de recunoaștere am păstrat?! izbucneau din mine întrebările.

- Cuvintele au un defect esențial și anume că fiecare le înțelege în alt fel. Înainte de toate, trebuie să le aducem la un numitor comun ca pe niște ceasuri diferite. Sub amintire eu înțeleg amintirea unor vieți anterioare. Dumneata știi și crezi că reîncarnarea este o realitate, ai cunoștințe și intuiții proprii în legătură cu aceasta. Eu am amintiri. Dumneata simți că noi doi nu ne-am întâlnit azi pentru prima oară, eu însă o știu. Dumneata, urmând o poruncă lăuntrică, te-ai retras aici, în Arca lui Noe, pentru a-ți termina lucrarea de care viitorul are nevoie, eu însă știu că această poruncă lăuntrică este o însărcinare venită de acolo, unde revoluționarii spiritului pregătesc noul

Eon, cu ajutorul conjurațiilor spiritului reînnoit. Dumneata, fără să o știi, faci parte din această conjurație în această viață terestră, dar te asigur că odată ai acceptat în mod conștient această sarcină.

Am afirmat din cap involuntar, deși această „claritate” mai mult îmi lua vederea decât mă lăsa să văd. Eram stăpânită de o stranie stare de elevare tot timpul cât Adam Cadmon s-a aflat în casa mea. În prezența lui nu reușeam să discut în contradictoriu, nici să analizez o idee sau să mă împotrivesc. Secunde întregi mi se năzărea că sunt, poate, victima unei stranii metode de sugestionare, căci fiecare cuvânt rostit de el cădea în mine cu multă putere de convingere, nimicind până și germenii îndoielilor, în ciuda unor fapte pe care le-aș fi putut contrazice cu argumente. Totuși, eu însumi făcusem destule experiențe de hipnoză și sugestie pentru a ști că mă aflu în fața unui fenomen cu totul diferit. De la el nu pornea nici o intenție de reacordare a gândurilor mele, nici un curent dominator. El nu era altceva decât el însuși, purtând o imensă încărcătură de cunoaștere, de forțe spirituale aflate sub stăpânire și de capacități, care confereau manifestărilor sale o certitudine gravă, penetrantă, total diferită de incertitudinea șovăitoare omenească.

*

Seara, după cină, stăteam în grădină. Deasupra noastră se înălța un cer întunecat, străpuns de stele. Constelațiile pictate parcă pe un clopot de sticlă uriaș ne înconjura cu strălucirea lor. Calea Lactee se scurgea pe orizont ca un fluviu palid, plin de mister. Aproape de marea Lună plină, două stele cu lumini ascuțite străluceau: Jupiter și Saturn, în strânsă conjuncție. Ochii mei se opriră asupra celor două stele, și am rămas cu gândul la puterea lor, la forțele lor care se completau și se contraziceau. Jupiter, marele binefăcător, constructor înfocat, plin de elan - Saturn, planeta care pune piedici, care încremenește, care aduce suferință și care, în existența transcendentă, oferă învățăminte prin suferință. Jupiter, prietenul Soarelui, Saturn, marele singuratic. Primejdia emanată de unul este focul, a celuilalt încremenirea. Oare ce fel de influențe se revarsă asupra lumii prin lupta acestor doi uriași?

- E constelația Mântuitorilor, vorbe Adam Cadmon alături de mine.

Am tresărit. Dintr-odată vraja acestei nopți incomparabile se trezi în mine ca o vibrație. Adam Cadmon răspunsese din nou la un gând al meu.

- Constelația lui Jupiter și a lui Saturn a precedat și nașterea lui Christos, continuă el încet. Atunci marea conjuncție stătea sub semnul Peștilor. Acum, se află în Taur. Aceea a adus lumii creștinismul, acesta, în schimb, va aduce marea revoluție filozofică și socială, mântuirea spiritului din robia materiei. Mesia care se naște acum, va fi deschizătorul noului Eon.

- Se naște un nou Mesia...Unde? Când? am întrebat eu, neînțelegând.

- La Lublin, în aprilie 1941. În ghetoul din Lublin, acolo unde răul este cel mai apăsător, iar întunericul cel mai dens. Printre cei umiliți și împinși în mizerie. Umbra lui s-a arătat cu mult înainte. Omul Păcatului, Călcătorul Legii, a apărut de-acum cu toate semnele și întreaga forță a minciunii. Și, peste tot unde umbra lui a atins pământul, apare și opusul său luminos, - realitatea alături de miraj, împotriva lui Antichrist, Mântuitorul. Și pentru ca Scriptura să se împlinească și pentru ca ritmul tălăzuirii veșnic repetate a timpului să poată fi auzit, El se va naște ca fiu nelegitim al unei fete evreice, va fi copilul unei tinere evreice încărcată cu întreaga tristețe a neamului său, cu înțelepciunea teribilă dată de suferințele ei, de slăbiciunea înspăimântată a prigoanei suferite de această seminție. Această blândă mamă singură este copia acelei mame ancestrale care, cu o mie nouă sute patruzeci de ani în urmă, își născuse fiul într-un staul.

Vocea lui suna calmă și simplă, totuși în mine ea aprinse un foc. Eram copleșit de certitudinea nemăsurată, dincolo de înțelegere, cum că fiecare cuvânt rostit de el reprezenta într-un mod mai cutremurător adevărul, decât lucrurile vizibile din jurul meu.

- Și dumneata... Dumneata de ce stai în Lublin?! aceasta a fost prima întrebare pe care i-am pus-o în legătură cu persoana sa.

Atunci când în staulul urii și descreierării omenești se va naște înțelepciunea, urmând calea arătată de stea, Pruncul va fi vizitat de cei invitați la botez. Chemarea ce mi-a fost adresată a ajuns deja la mine. Am revenit din anonim pentru a-i pregăti Lui locul și pentru a-L vesti pe El. Am venit să le dau de știre

Celor Drepti că acestea sunt vremurile despre care vorbesc prorociile. Urmează zile ale căror mori vor măcina cu iuțeală și vor distruge orice sprijin omenesc. Se vor isca incendii care vor mistui până și ultimele refugii ale materiei. Nu va exista nici o palmă de pământ, nici o urmă de acoperiș, unde cel prigonit să se poată opri, unde fugarul să se poată ascunde. Vițelul de aur de atâtea ori așezat pe postament va fi doborât pentru ultima oară. Fluviile de lacrimi nu vor înmuia inimile demonilor cruzimii. Sângele se va revărsa ca un ocean, inundând țări, orașe, străzi, case, ogoare, grădini, lacuri și râuri, căci înainte de oceanul răcoritor al Vărsătorului, întotdeauna pământul este curățat de un potop de sânge.

Multă vreme, înțelesul cuvintelor apocaliptice, rostite fără patos, n-a putut pătrunde în creierul, în nervii mei. Priveam amețită contururile blânde, întunecate ale peisajului care vibra în cântecul greierilor.

Fața îmi era mângâiată de arome proaspete, răcoroase, de mirosul florilor de soc și de salcâm. De undeva, de departe, se auzea lătrat de câini. Pe malul apei, vocile răgușite și moi ale broaștelor cereau ploaie. Noțiunile de sânge, moarte, brutalitate josnică se retrăgeau în fața păcii și purității acestei nopți... Totuși brusc, de undeva din dimensiunea mistică a viitorului și din Akasha (După cum afirmă hindușii, Akasha este o materie mai subtilă și mai arhaică decât eterul universal, la fel de străveche ca însuși spiritul. Akasha conține toate ideile evenimentelor Cosmosului. Ea nu este supusă cauzalității dar formele create din ea se supun legității acesteia) am fost copleșită de presimțirea grozăviilor anilor ce urmau, de distrugerea depășind suportabilul și imaginabilul, delirul urii, starea de aservire a unor mase de oameni lipsite de apărare, dansul demonic, imposibil de oprit, al inspirațiilor sinucigașe - și peisajul calm se învioră deodată. Voci sinistre, teamă, neliniște, tremur sesizabil numai pe calea nervilor, o așteptare anxioasă, spasmodică prevestind groaza ce urma să se descătușeze cu vuiet intempestiv - toate acestea vibrau acum în noapte și senzația era atât de concentrată, atât de reală încât începui să mă sufoc, iar inima îmi porni într-un galop nebun.

- Nu! am izbucnit, ferindu-mă. Omul nu are asemenea adâncimi! Nici un suflet nu ar suporta așa ceva!

- Prin natura sa, sufletul este atât divin cât și demonic, în funcție de cel care îl manevrează, de forțele Luminii sau de cele ale întunericului care au pus stăpânire pe manetele ce-l ghidează. Sufletul este materia primă subtilă, schimbătoare a existenței. Efectele care îl vor copleși sunt atât de elementare încât vor străpunge orice punct slab, lipsit de apărare. Aceasta este forța urii. Cel care are o cât de mică predispoziție pentru ură, cel care nu va lupta împotriva acesteia cu întreaga capacitate și întreaga conștiință a spiritului său, acela este pierdut, acela va fi înregimentat în armata demonilor urii. Ura este cea mai înspăimântătoare, cea mai magică dintre puterile care au apărut până acum pe pământ. Depășește și domină orice altă slăbiciune omenească: egoismul individual, comoditatea, teama de moarte. Încinge fanatismul până la incandescență, topește individualitatea făcând-o să dispară în gloata care vrea doar să distrugă, cu prețul de a fi distrusă ea însăși.

Și pentru ce trebuie să se întâmple toate acestea?! am întrebat eu aproape strigând, încât vocea mi-a răsunat între copacii adormiți. Dacă dincolo de lucrurile vizibile există un Proiectant și un Proiect, cum de permite dezlănțuirea forțelor destrucției?

- Tocmai pentru că dincolo de lucrurile vizibile există un proiect, răsună răspunsul lucid. Aceasta este marea transmutație a pământului. Esențialul se va modifica. Cei contaminați vor fi eliminați, iar puținii care vor rămâne se vor transfigura împreună cu el din plumb în metal nobil. Ceea ce se va petrece, va fi efectul injecției declanșatoare. Boala va erupe numai la cei care o purtau în stare latentă.

- Oamenii sunt lipsiți de putere, neștiutori și iresponsabili. Însă conducătorii lor sunt conștienți și cinici. Modul cum aceștia se folosesc de magia neagră a propagandei este păcatul lor și nu al oamenilor. Creierile înguste de proastă calitate sunt bombardate cu bombele editorialelor și ale discursurilor radiodifuzate ce răspândesc otrăvuri ideatice. Cum să se apere oamenii? Ei sunt lipsiți de noțiuni independente, nu au linii de forță morală, nu au decât frustrații. Sunt niște copii care se îmbulzesc spre pieire, conduși de flautul îmblânzitorului de șobolani din Hameln. Pentru ce să fie ei pedepsiți?

- Imaginea este corectă. Oamenii sunt niște copii și acești copii își permit câte o joacă foarte nemiloasă. Ei sunt nemiloși unul față de altul, față de toate celelalte vietăți și chiar față de ei înșiși. Dar de-acum înainte pământul nu va mai fi terenul de joacă al unor copii, ci lăcașul unor adulți care gândesc.

Am tăcut un timp. Cuvintele acestea nu puteau fi contrazise. Enunțurile sale erau niște revelații ca viziunile lui Enoch, Baruch, Ezra și Ioan și învățăturile profeților. Trebuia să le crezi sau să le negi fără echivoc.

- Aș vrea să știu, am întrebat eu mai târziu domol, de ce ai venit la mine, tocmai la mine... din Tibet, prin Lublin, la Arca lui Noe?

În clipa când am rostit aceste cuvinte, a dispărut tonul jucăuș născut dintr-un capriciu, din ideea fugară a ultimelor vorbe. Arca lui Noe! Cu ce conținut grav s-a umplut deodată această denumire! Ciudata mea presimțire a fost întărită de vocea lui Adam Cadmon.

- Am adus ceva, un lucru care trebuie păstrat... care trebuie să supraviețuiască noului potop de sânge. Mai târziu n-aș fi putut veni.

Mă cuprinse o bucurie explozivă, nebunatică. Credeam că ceea ce spusese nu se referea doar la casa mea ci la întreaga mea țară.

- E vorba numai de căsuța aceasta, îmi spuse el în chip de răspuns, despre Arca lui Noe. Și va trebui să te agăți puternic chiar și de ea atunci când cerul se va întuneca și furtunile se vor dezlănțui în apropiere.

- Vrei să spui că nici această țară nu va fi scutită de...

- Da!

- Ei bine... Îți stau la dispoziție oricum.

- Știam, spuse el cu simplitate. Am adus un manuscris. Aș vrea să-l păstrezi până când îți voi trimite instrucțiuni despre ceea ce trebuie să faci cu el. În anii care urmează, la mine nu s-ar afla în siguranță. Desigur, dacă te interesează, poți să-i și citești.

*

A doua zi după amiază și-a luat rămas bun.

Manuscrisului lui Adam Cadmon a intrat astfel pe mâinile mele. Acum procedez conform instrucțiunilor sale scrise,

aducându-l la cunoștința celor rămași vii după potopul de sânge și care caută, dezorientați, calea care îi readuce la viață.

Cu el nu m-am mai întâlnit niciodată.

MANUSCRISUL LUI ADAM CADMON

CARTEA ÎNTÂI - PRIMA MATERIA

„Nimeni să nu pășească cu cutezanță iresponsabilă pe calea științelor tainice, căci, o dată pornit pe această cale, va trebui să atingă țelul, altfel este pierdut.

Pe această cale, a te îndoi înseamnă a te sminti, a te opri înseamnă a decădea, a te da în lături înseamnă a te prăvăli într-un hău fără fund.

Tu, cel care ai început să citești această carte, dacă o citești până la capăt și ai înțeles-o, vei deveni fie suveran, fie nebun. Fă cu ea ce vrei - dar nu o vei disprețui și nu o vei uita niciodată. Dacă ești pur, ca va fi ca o făclie în fața ta, dacă ești puternic, ca se va transforma în armă în mâinile tale, dacă ești înțelept, vei deveni și mai înțelept. Însă dacă ești stricat, atunci această carte se va transforma în tine în flăcări infernale, îți va străpunge sufletul ca un pumnal ascuțit și îți va încălca conștiința cu povara regretului și a neliniștii veșnice.

(Eliphas Levy: *Rituel de la Haute Magie*)

Sebastian, cel care nu a ajuns nicăieri

Hans Burgner îmi este astăzi atât de străin ca și celulele moarte și înlocuite ale trupului meu. Cu câteva secole în urmă, totuși, el fusese cel despre care, cu părtinirea emoționantă a unor bucurii, neliniști și presimțiri afirma: acesta sunt eu! Hans Burgner era netrebnic, lacom și avea mintea tulbure, totuși în el a pornit fermentația care mi-a smuls viața de pe traseul circular al veșnicelor repetări. De aceea îmi încep istoria cu el. Aidoma preotului misterelor orifice, ofer mâna mea novicei care vrea să mă urmeze în întunecimea nopții, în adâncul unor păduri unde nu bate luna, prin nașteri, prin morți, către porțile lui Hades. Am o făclie și cunosc drumul. Cel care mă urmează nu se va rătăci. Până în zori vom sosi la templul soarelui răsare.

M-am născut la Swandorf, în 1535. Bănuiesc că tatăl meu n-avusese nici un rol în conceperea mea, cu atât mai mult era amestecat însă ajutorul lui, vânjos și neobrăzat, tatăl meu era morar: un om gras, cu ten alb-liliachiu, cu răsuflarea greoaie, un om blând și distrat, de care mamei nu-i păsa nici cât de un sac cu faină. În schimb, personalitatea ei insuportabilă, capricioasă, zgomotoasă și brusc schimbătoare umplea toată casa. Era cea mai instabilă femeie din câte am cunoscut. Nimeni nu putea ști cu cine va da nas în nas peste un sfert de oră: cu o castelană fină, visătoare, cu vreo ascetă puritană, înfășurată într-o invizibilă rasă călugărească, emitând ca din pușcă sentințe irevocabile, cu o curtezană turmentată, hlizită, cu ochii aprinși și buzele umede, sau poate cu o precepeață spurcată la gură care, cu țipete ascuțite, îi face albie de porci pe toți. Părerile ei despre unul și același lucru se contraziceau cu trecerea clipelor și, având o fire puternică, activă, neobosită și despotică, din partea ei nu avea pace nici măcar un purice din casă. Ea-i pune pe toți în mișcare, îi gonea înapoi și încolo cu dispoziții contradictorii și, după ce treburile se încurcau definitiv, iar oamenii și animalele erau gata să-și piardă mințile, privea în jurul ei excitată și aproape mulțumită.

- Sunt înconjurată de niște idioții declara ea cu voce de pasăre răpitoare și, pe neașteptate, mai curând sub efectul emoției plăcute, izbucnea în lacrimi. Plângea de mila propriei ei persoane. De asta era gata tot timpul. În fața tatălui meu care transpira de speriat ce era, își enumera sacrificiile aduse de dragul lui, tinerețea ei îngropată, frumusețea ei ascunsă sub obroc.... Și, ajungând aici, amintea de fiecare dată de dragostea mortală a unui nobil aflat în trecere pe acolo.

- Aș putea să mă îmbrac în mătase și în catifea! hohotea ea cu un fals accent patetic, și putrezesc aici, într-o fundătură împutită, unde toți se folosesc de mine. De la voi n-am auzit măcar o vorbă bună în viața mea! îmi vărs rărunchii muncind pentru voi și nici unuia nu i-ar trece prin cap să spună măcar atât: mulțumesc, Theresa!

Vorbea despre propria ei frumusețe ca despre un fenomen al naturii, ca despre Soare, Lună și stele și avea fixa idee că este irezistibilă. Orice om care purta niște nădragi și se uita la ea, devenea pe loc „robul” ei. Toți se dădeau în vânt după ea, începând cu ucenicul abia răsărit, până la apaticul bătrân

cărător de saci. Țărâncile, care tropăind prin curte își așteptau rândul la măcinat, se holbau la ea uluite, neînțelegând nimic, când în spatele vreunei calfe de morar, le dădea de înțeles făcând cu ochiul și prin semne mute că respectivul, care habar n-avea de nimic, i-ar fi aruncat niște ocheade sau că ar fi atins-o cu bună-știință, cuprins de dorințe arzătoare. Era o femeie înaltă, cu picioare ca niște stâlpi și cu oase puternice. Comparativ cu șoldurile ei imense în formă de pară, umerii păreau înguști. Avea o față frumoasă. Tenul îi era curat, proaspăt, trăsăturile armonioase, numai nasul vădea o ascuțime neliniștitoare. Din ochii ei de culoare închisă, cam prea apropiați, cu pleoape bombate, răzbătea o duritate rece. Râsul ei avea rezonanțe de tinichea. Încă din prima clipă de când m-am trezit la conștiință, am simțit repulsie față de ea. Agresivitatea zgomotoasă cu care se amesteca în toate, intervenind în orice intimitate, mă transformase într-un copil singuratic.

Angajații noștri veneau și plecau ca norii pe cer. Chiar și flăcăul cu care avusese o legătură furtunoasă, hârâită, plină de gelozie, o luase la sănătoasa curând după nașterea mea. Tata și cu mine nu aveam aceeași posibilitate de a fugi de ea. Tata devenise pe atunci prea gras, bolnăvicios și comod, iar eu eram un copil neajutorat, aservit ei prin neputință. Izbucnirile ei drăgăstoase, de neocolit, sărutările zgomotoase, umede, grosolane erau și mai insuportabile decât palmele rapide, usturătoare și dese pe oare mi le aplica pe obraz fără nici un preambul. Dacă eram nevoit să trec prin odaie, dintr-un motiv oarecare, pe lângă ea, mă puteam aștepta fără îndoială fie la sărutări, fie la palme. Mă străduiam să le evit pe amândouă. Era extraordinar de zgârcită și îi părea rău de fiecare îmbucătură de mâncare pe care o dădea altuia. Ea însăși era gurmândă pe ascuns; dar tatei și mie ne predica neîncetat cât de dăunătoare este lăcomia la mâncare, interzisă și de poruncile bisericii. Ne silea să respectăm cu strictețe posturile. Calfele și ucenicii noștri erau în ochii ei niște „mațe sparte”. Tata avea o poftă de mâncare inegalabilă, iar eu, fiind în plină creștere, eram mereu flămând ca un animal tânăr, deci furam din cămara de alimente și mâneam tot ce îmi cădea la îndemână. Erau momente jalnice și amuzante clipele când îmi surprindeam tatăl, în propria lui cămară, pe când, cu o mutră de hoț spășit, înfuleca gemul, în

timp ce suspina și se îneca, îmi întindea, cu smerenia unui complice rușinos, un fir lung de cârnat sau o bucată de friptură.

- Uite, Hans... eu am ajuns deja la dulciuri... dar ai grijă să nu afle maică-ta, șoptea el. Ar fi îndurerată că n-am postit... zadarnic i-aș explica, n-ar înțelege că Dumnezeu m-a făcut să-mi fie greață de peștele fiert în apă... ea este atât de... dogmatică... În problemele religioase...

- Tată, dumneata crezi că ea postește? întrebam eu cu gura plină. Nici prin cap nu-i trece! Mânca rață umplută cu castane la privată! Am văzut-o cu ochii mei!

- Ai spionat-o pe maică-ta la privată? mă privi el scandalizat, dar nu mai avea destulă forță nici ca să se revolte. Dădu din mână. Tu nu o înțelegi, Hans. Pentru ea mântuirea sufletelor noastre e pe primul plan... Ți-am lăsat un pic de gem... Pe urmă aruncă borcanul în pârau.

Tata a scăpat înaintea mea. În timpul mesei de prânz, lingura se opri în mână, capul se înroși apoi se învineți, căzu de pe scaun și muri.

Mama îl jelea în variante surprinzătoare. Mai întâi se înălțase în rolul unei înduioșătoare văduve dramatice. Îl numea „Scumpul meu drag”. Inventa scene înduioșătoare despre ultimele lui ore, despre cuvintele pe care decedatul, presimțindu-și moartea, le adresase: „Tu ai fost cea mai minunată femeie din lume, Theresa!... Nici dacă aș avea o sută de vieți nu ți-aș putea mulțumi pentru tot ce ai făcut pentru mine... Ce-aș fi ajuns eu fără tine?” Adevărul era că, cu câteva ore înainte de moartea lui, ea l-a ocărit fără milă pe decedat din cauza unor pantaloni de doc care crăpaseră pe o porțiune lată tocmai pe fund, când el s-a aplecat. Mai târziu am auzit-o spunând cu năduf: „A halit până a crăpat! Știam eu că așa va sfârși!”

În rest, viața la moară era interesantă și variată. Din satele învecinate soseau țărani cu căruțe, aducând grâu la măcinat și vești. Nu departe de moară trecea drumul mare, pe care, în afară de căruțe, se iveau uneori și calești elegante. Nu prea stăteam pe acasă. Treceau drumeți de tot felul, tineri meseriași călători, trimiși în drumeție de breslele lor, niște băieți liberi și amatori de cântece, atrași de marele magnet al orașului Nürnberg. Uneori mă alăturam lor și îi petreceam până când oboseala, foamea și asfințitul mă goneau spre casă. Ascultam

poveștile lor, inhalam vesela dezrădăcinare care-i învăluia. În visele mele, drumul mi se întindea infinit sub picioare. În visele mele nu mă întorceam acasă.

*

Mama avea un unchi care apărea pe la noi din când în când. Se numea Sebastian. Mamei îi era tare rușine cu el, dar într-un fel inexplicabil se și temea de el. Nu îndrăznea să-l dea afară și îl îndestula cu de toate. Era un om cu fața întunecată, înalt, slab și chel, cu un nas de uliu și cu pungi sub ochii înroșiți. Când își desfăcea buzele subțiri, ironice, îi apăreau dinții prelungi și galbeni. Una din urechi îi lipsea.

Umbla destul de murdar și bea de stingea. Știa să scrie și să citească și când începea să vorbească, în jurul lui amuțeau toți. Mama zicea că minte de îngheață apele, totuși îl asculta și ca când povestea despre țări străine, despre băștinași cu pielea întunecată, despre uriași și pitici, despre monștri cu un singur ochi sau cu un singur picior, despre oameni zburători și te lăsa să crezi că a văzut toate acestea cu ochii lui. Se pricepea la confecționarea unor amulete, la prepararea elixirelor de dragoste, știa să ghicească viitorul și să facă descântece. Cu un cuvânt, era „vrăjitor”. Pe mine mă impresiona puternic. Îl consideram cel mai de seamă om dintre cei pe care îi cunoșteam.

Treptat, am priceput de ce se temea mama de Sebastian. Îi era frică „să nu-i facă vrăji”. Faptul în sine, că s-a găsit pe această lume un om care să pună frâu firii aprige a mamei mele, trezea în mine un respect nemărginit. Mă țineam de Sebastian și nu-l slăbeam nici o clipă. Îl urmam în plimbările lui lungi și îl urmăream cu respect amestecat cu groază în timp ce, băut fiind, vorbea și gesticula singur.

- Nu! spunea el. Cel care nu s-a născut sub semnul lui Saturn, degeaba se căznește... se opri brusc și începu să cânte cârâit:

„Qui de virgis fecit aurum
Gemmas de lapidibus...”.

Izbucnea în hohote de râs care semănau cu behăitul jalnic al caprelor, apoi o lua din nou la sănătoasa. Picioarele mele scurte de copil abia dacă se puteau ține după el.

„Dobitoci! Dobitoci!” izbucnea din când în când.

La început, nu mă băga în seamă, de parcă nici nu eram prezent. Mai târziu, treptat deveni conștient că mă aflam mereu în preajma sa.

- Ce vrei, măi? se răsti la mine.

M-am speriat așa de rău că am transpirat tot. Nu știam cum să exprim ceea ce simțeam față de el pentru că nu era ceva clar nici pentru mine.

- Eu... am îngăimat cu greu, vreau să fiu la fel ca dumneata...

Părea uimit.

- Așa... măi? Și pentru ce?!

- Pentru că dumneata ești... altfel. De dumneata le este frică. Și mama se teme de dumneata.

Se uită la mine atent. De pe fața lui dispăru pentru prima oară expresia acră, răuvoitoare. Astfel era parcă un altul: bătrân, obosit și lipsit de speranță.

- Du-te la joacă, copile... Du-te...

Până și vocea lui avea un alt răsunet acum. Era domoală și tristă.

- Nu umbla după mine! Fă-ți cruce și spune: „piei din fața mea!” Eu sunt blestemat. Moara asta va fi cândva a ta. Macină grâul și nu te gândești la altceva. Ascultă, să-ți scoți din cap treburile astea. Să nu crezi în ce spun eu. Eu vorbesc alandala. Altfel ar trebui să urlu și să mă dau cu capul de pereți. Nu știu nimic! Nimic! Mi-am părăsit căminul, nu am nevastă, nu am copii și n-am sosit nicăieri. Năluca aurului m-a vrăjit. Voiam să domnesc peste trei lumi și nu mai am mult până să crăp pe marginea vreunui șanț.

În ochii lui se adunau lacrimi senile, iar inima mea se umplu de o milă nesfârșită față de el.

- Nu vorbi așa... nu... Îl rugai și izbucnii în plâns și eu.

De ce plângi? spuse el brutal. Sunt lucruri mai bune pentru care să plângi! Sper că acum nu mai vrei să-mi semeni! Se șterse mânios la ochi cu mâneca surtucului.

— Ba vreau, spusei cu statornic. Vreau să învăț vrăjile.

Vreau să fac vrăji. Vreau să le fie frică de mine. Și oamenii să facă tot ce le poruncesc, și...

Râse.

— Ești un copil andru încăpățânat! Ai capul tare cum îl aveam și eu.

Mă apucă de umeri.

— Dacă nu mă ocup eu de tine, un altul te va zăpăci și mai rău. Măcar eu aş avea grijă să nu te smintești cu totul.

N-o să pățești nimic dacă te învăț să scrii și să citești...

Bietul de el, greșea și în această privință.

*

Astfel ne-am împrietenit. Sebastian a început să mă instruiască. Ținea la mine tot mai mult, încât nu mai pleca de la noi. Înainte nu stătea mai mult de câteva luni. Firea lui neliniștită îl îndemna să plece mai departe. Acum însă rămânea — spre marele necaz al mamei — ca să fie aproape de mine. Mă făcu părtaș la toate secretele și toate tristețile sale. M-am atașat și eu de el, de parcă mi-ar fi fost părinte. Metoda lui pedagogică era deosebit de interesantă și distractivă, așa că am învățat să scriu, să citesc și să socotesc ca din joacă, ba s-a lipit de mine și ceva latină, căci el își împăna adesea spusele cu citate latinești pe care apoi mi le traducea. Avea câteva cărți de alchimie. M-am aruncat asupra lor și le-am citit și răscitit până când le-am învățat pe de rost. Literale m-au fermecat din clipa în care am pătruns înțelesul lor. Cea mai puternică impresie mi-a făcut-o cartea despre Nicolas Flamel, renumitul alchimist francez. În carte era descris modul în care Flamel a intrat în posesia Pietrei Filozofale, care se numea pe latinește *Philosophorum Lapide*. Flamel s-a născut în 1333 la Pontois. A trăit la Paris în condiții de strâmtoare. Apoi, în 1382, a apărut la Paris în chip de bogătaș. Părea că dispune de o avere inepuizabilă, întemeia fundații cu sume incredibile, a construit paisprezece spitale și trei capele. Bogăția lui îl iritase chiar și pe rege, iar parlamentul a întreprins cercetări, fără să poată stabili altceva decât că Flamel și-a agonisit averea cu ajutorul Pietrei Filozofale, transformând în aur metale obișnuite. Din propria lui descriere reieșea că în 1357 cumpăraseră de la cineva, la un preț de nimic o scoarță de copac pe care erau scrise niște semne. Timp de douăzeci și unu de ani s-a străduit zadarnic să descifreze inscripția. În sfârșit, plecă în Spania ca să găsească acolo pe cineva destul de învățat pentru a citi cele scrise. La Santiago de Compostella întâlni un doctor învățat care a reușit să descifreze și să traducă manuscrisul. Acesta fusese scris de un evreu, pe nume Avraam, și era adresat fraților săi. Descria procedeele de obținere a Pietrei Filozofale. Flamel susținea că această materie făcătoare

de minuni nu numai că transformă mercurul în aur, ci prelungește și viața...

„Prelungește și viața..”. Aurul în sine nu mă prea interesa, dar posibilitatea de a scăpa de moarte m-a înfierbântat, tulburându-mă până în străfundul sufletului. Sebastian observă ce se petrece cu mine și se sperie:

- Hans, ascultă-mă. Ascultă-mă pentru numele lui Dumnezeu! Alchimia mi-a zăpăcit și mie capul. Este mai bine să nu crezi nici un cuvânt din ce este scris aici! Eu m-am străduit destul... le-am încercat pe toate. Am fost angajat la un șarlatan de acest soi care zicea că posedă Aurum Potabile. Era o înșelătorie de rând. Încercase să dea iarna în bogăția unui baron... dar a fost descoperit. A plătit cu viața. Elixirul nu l-a salvat. Pe mine m-a costat... o ureche.

- Nu cred că toți alchimiștii sunt niște escroci! mă încăpățânam eu. Poți tu să-mi dovedești că Piatra Filozofală nu există?!

Tăcu și se uită în altă parte.

- Hans, eu... nu zic că nu există... Există. Dar unul de teapa noastră nu poate pune mâna pe ea. Celor ca noi le poate distruge existența. Ne transformăm în niște gânganii care zboară spre flăcără. Alchimia este ocupația unor domnitori. Cerșetorii care poartă doar răsfrângerea flăcării galbene ajung, din cauza ei, în camerele de tortură. Ajunge ca cineva să „ciripească” despre un iluzionist itinerant că ar fi în posesia „Leului Roșu”, acesta va fi imediat prins de un rege, de un prinț domnitor, de un markgraf sau de un pontif. Mai întâi prostul se îngrașă în traiul bun, apoi, de frică, se apucă de băutură căci știe prea bine ceea ce nu știe, dă din colț în colț, până ce ajunge să-l plictisească pe senior și capul îi va fi separat de trup. Desigur, nu toți sunt niște escroci. Unii n-au mintea întreagă. Aceștia cred mereu că nu mai au de făcut decât o singură experiență, un singur pas până la realizare și intră de bună voie în capcană pentru a pătrunde într-un laborator utilat și a dispune de materiile necesare...

- Dar cei veritabili?... unde sunt cei veritabili?!, am întrebat eu avid.

- Nicăieri, băiete. Nu-i poți vedea. Se ascund. Știu ei de ce. Peste tot îmbracă formele și culorile mediului. Se amestecă în mulțime. Se prefac. Îi urmezi dintr-un sat în altul, dintr-un oraș

În altul și peste tot unul din ei a trecut tocmai pe acolo. A efectuat transmutația singur sau a pus pe cineva s-o facă, pentru ca flacăra mistică să nu se stingă, pentru ca în inimile oamenilor să nu piară neliniștea chinuitoare - apoi a dispărut fără urmă.

- Dar de ce trebuie să se prefacă și să dispară?! Ei ar putea fi mai puternici chiar decât regii și...

- Tocmai de aceea. Nu le plac camerele de tortură. Regele nu suportă în jurul său decât slugi. Iar Adeptul este un suveran. El a învins cel mai redutabil dușman: moartea. El nu trăiește pentru a umple cu aur vistieriile goale ale unor cotropitori nesătui sau ale unor prinți desfrânați. Fabricarea aurului este numai ceva de suprafață în alchimie. Alchimia este un ocean foarte adânc, Hans, dar el își dezvăluie profunzimile numai în fața celor aleși. Iar noi nu ne numărăm printre cei aleși. Adepții care știu să facă aur, nu-și fac aur pentru ei, și nu dau două parale pe viața pe care au câștigat-o.

Ei nu au dorințe. Eu unul tremur când mă gândesc la aur și aș vrea să trăiesc secole întregi pentru a mă tăvăli prin toate băltoacele plăcerilor lumești. Din cauza aceasta... știi... tocmai din cauza aceasta n-am ajuns nicăieri și nici tu n-ai ajunge, Hans! Tu îmi semeni mie. Ești născut sub aceeași zodie. Scoate-ți alchimia din cap, pentru că te transformi într-un pribeag nefericit și, în locul vieții veșnice, îți pierzi chiar și această unică viață.

Putea să-mi tot vorbească! Eram contaminat până în străfundul sufletului. Nu reținusem din spusele lui Sebastian decât un singur lucru: că Elixirul există... că e o realitate! Că este! Și dacă este, eu voi pune mâna pe el! Ce ar putea să mă oprească? Chiar dacă Sebastian n-a reușit! Eu voi reuși. Eu nu trebuie să mor! Trebuie să trăiesc. Multă vreme. Veșnic. Nu trebuie să mă transform într-un cadavru umflat și împruțat ca bietul meu tată care, pe căldura verii, în câteva ceasuri, a început să se descompună. Un astfel de gând era insuportabil, revoltător și josnic!

Sebastian bea tot mai vârtos.

- De-acum beau și din cauza ta, Hans, spuse el când i-am făcut reproșuri. Până acum beam numai de mila mea. Te văd terminat! Aș fi vrut să te feresc măcar pe tine prin exemplul destinului meu nenorocit!

Încercam să-l ajut. Îl imploram să nu se distrugă, că fără el eu n-aș suporta nici o clipă viața alături de mama. Plângea. Așa ceva se întâmpla tot mai des. Se jura, îmi promitea că nici nu mai aruncă ochii pe băutură. A doua zi, în zori, îl aduceam cu tăgârța de la crăsmă, în răsetele și bătaia de joc a ucenicilor și calfelor. Îmi ardea obrazul de rușine, dar îl căram cu încăpățănare, cu dinții încleștați. Chiar dacă e mort de beat, gândeam eu, chiar și așa degetul lui cel mic valorează mai mult decât capetele voastre care răsună de goale ce sunt! Dobitoci!

Într-o astfel de stare de inconștiență alcoolică l-a ajuns din urmă moartea. Când l-am văzut zăcând nemișcat, cenușiu și uscat, cu bărbia păroasă căzută, când nu mai puteam spera că, tușind și văitându-se de o cumplită durere de cap, se va scula din pat, ridicându-și privirea umilă de câine către mine și jurându-se: „Nu spune nimic, te rog, nu spune nimic, Hans, de ce m-ai crede tu pe mine?! Sunt un nimeni, bun de aruncat la gunoi, un animal împutit! Dar ascultă-mă. Azi s-a întâmplat pentru ultima oară! Scurpă-mă în ochi dacă mă mai îmbăt vreodată! Ai să vezi tu!”. Atunci am înțeles ce înseamnă să rămâi singur pe lume. M-am ascuns în spatele grânelor și l-am plâns pe Sebastian cu amărăciune, cu furie, ieșindu-mi din fire.

- De ce m-a părăsit? Aș mai fi avut nevoie de el ca de pâine și de apă. El ținea singurul fir de care mă puteam agăța și care m-ar fi putut conduce spre țelul meu. Pentru a doua oară vedeam de aproape moartea și știam că nu mă voi împăca cu gândul ei niciodată. Cu o clipă în urmă cineva trăiește încă, zâmbește, simte, se gândește la insulele oceanului dulce și cald, unde se înalță palate dolidora de comori străvechi, încearcă să ghicească ce fel de ființe trăiesc pe alte planete, cercetează obrazul rigid al Lunii, povestește despre ciclopi și monștri... iar deodată zace mort. Unghiile îi sunt vinete, trupul se întărește ca un trunchi de copac, pe față îi stăruie un zâmbet rece și e mut ca pietrele. Nu! Așa ceva e prea rău și prea lipsit de noimă! Sebastian ar fi trebuit să mai trăiască pentru atâtea lucruri... iar eu... eu nu trebuie să mor deloc!

*

Pe măsură ce îmbătrâneam, mama devenea tot mai insuportabilă. Pornirile, pasiunile erupeau din ea tot mai necontrolate. Calfele noastre, fără să se ascundă, făceau haz de încercările ei de a se strecura în paturile lor și ziceau că-l are pe

dracu' în oase. Dacă vreunul cădea de acord să-i fie ibovnic, acela se și credea stăpân peste avere și dădea porunci tuturor, până și mie. Mama s-a îndrăgostit apoi de o gorilă cu pieptul păros și palme cât lopețile, și cu toate că era cu vreo douăzeci de ani mai bătrână decât el, voia să facă nuntă. Eu, desigur, nu mă înțelegeam deloc cu viitorul meu lată vitreg. Știam că o amăgește pe mama numai ca să pună mâna pe moară, dar zadarnic îi vorbeam femeii posedate de porniri erotice. Ori de câte ori controversile explodau între noi, ea îi dădea dreptate țiitorului. Eram de-acum un flăcău răsărit, „cu ochi iscoditori și gura spurcată” care „o pizmuia pe mama mea pentru fericirea ei”. Mă numea invidios și egoist. Toată viața nu avusese o singură clipă de bine, alături de tata robotise întruna, pe mine „mă hrănise cu sângele inimii ei” și acum, când în sfârșit l-a întâlnit pe „cel adevărat”, eu mă pun de-a curmezișul fericirii ei. Ajunsesem la limită. Nici casa, nici peisajul, nici susurul pârâului nu mă mai rețineau; parcă toate s-ar fi înstrăinat de când sufletul lui Sebastian plecase de aici, luând cu sine toată căldura și toată lumina. Iar praful drumului mare se ridica auriu în soare după trecerea fiecărei căruțe sau calești. Mă apucă o nerăbdare febrilă. Ce mai așteptam aici? Aveam senzația cu fiecare zi, cu fiecare ceas că pierd ceva ce mă așteaptă în altă parte, pe meleaguri noi, printre alți oameni. Tumultul inimii fierbinți a orașului Nürnberg bubuia de departe. Drumeții veneau și plecau; aduceau vești, cântau și povesteau. Nu mai aveam stare.

Mi-am părăsit mama și meleagurile copilăriei fără să-mi iau bun rămas. Mi-am umplut traista cu merinde și am luat cu mine istoria lui Nicolas Flamel.

Aveam optsprezece ani când am pornit către Nürnberg, orașul liber.

Eduard Anselmus Rochard

A trecut o jumătate de an până am ajuns în locul spre care pornisem. Mai întâi trebuia să fac rost de bani. Am încercat cu munca fizică. Crăpăm lemne, căram apă prin gospodării, săpam, pliveam, dar simbria era mizeră, iar serile cădeam în pat ca butucul. Nu. Era o muncă pentru animale, nu pentru oameni,

mai ales nu pentru unul ca mine care tânjeam către cu totul alte lucruri.

La Amberg m-am întovărășit cu un scamator care trecea din târg în târg. Era un omuleț de origine italiană, micuț, sporovăitor, iute și isteț ca o șopârlă. Își zicea Messer Vincenzio Giacomini. Își însușise o singură știință, dar pe aceea o știa bine de tot: cum să scoți bani din prostia și credulitatea oamenilor. Ghicea în palmă, prepara leacuri miraculoase pentru femei sterile și bărbați cu forțe în declin, scria scrisori de dragoste și compunea versuri pentru ocazii, dar la nevoie scotea și măsele și lua sânge. Se pricepea de minune să deschidă zăvoare și lacăte, să subtilizeze obiecte mici și să le facă apărute din buzunare străine, într-atâta că oficialitățile italienești au considerat că e mai bine să-i mute terenul de activitate în afara granițelor Italiei. Se respecta pe sine și își respecta propria „artă” într-un mod nelimitat.

- Acestea sunt lucruri serioase, Hans - zicea el cu un soi de cinism și îngâmfare amestecată cu o notă de zeflemea. Ești un tip norocos că ai dat de mine. Fii atent și învață. Știința mea e aur curat. Dacă cineva își întinde către tine palma, tu fă-te că o cercetezi cu toată atenția dar între timp uită-te bine la omul pe care îl ai în față. Nu e greu să-ți dai seama din ce categorie face parte. Trebuie să înveți douăsprezece scheme, una din ele se va potrivi. Important e să vorbești cât mai mult. Amestecă cuvintele, încrucișează-le și încurcă-le, victima ta va găsi printre ele ceva de înghițit, după care va începe să măcăie de zor despre minunea care s-a întâmplat. Iar materia de bază a băuturilor miraculoase este apa, nu uita asta! Puterea magică se află întotdeauna în eticheta lipită pe sticlă. Seamănă foarte bine cu omul: pe dinăuntru apă chioară, pe dinafară nume și rang. Cu cât esența are gust mai neplăcut, cu atât vor crede mai mult în ea, așa că bagă sare, piper, bagă oțet, pentru ca cel care o gustă să simtă o groază solemnă când îi atinge limba, iar mațele să-i ardă ca în flăcările iadului. Să simtă că a înghițit ceva! Pe această cale, din multe cratere stinse am scos eu focuri de artificii. Am o armată întreagă de fini. Pacienții mei, în chinul lor fericit, erau încredințați că zămisliceră ei înșiși acești fii, iar femeile, din fericire, nu au o fire pârâcioasă, atunci când e vorba de fructul propriului lor pântec. De aceea, legenda imaculatei concepțiuni s-a putut menține atâta vreme.

Un singur cusur iremediabil avea Messer Vincenzio. Nu-i plăcea să plătească. Nu recunoștea decât dreptul său de a primi bani. Nega cu vehemență că ar trebui să și cheltuiască.

- Nu fi nerecunoscător, Hans, spunea el jignit că îi ceream simbria. Eu nu te plătesc cu bani. Poți câștiga vere cu arta în ale cărei taine te introduci. Eu sunt bătrân, mă voi retrage curând și îți las ție terenul. Ai răbdare.

Tocmai pentru că mă introdusese în „tainele artei sale” nu acceptam să mă păcălească și pe mine. I-am fost hamal, vânzător de leacuri miraculoase, om-reclamă, încasator, spălătoreasă, bucătar, căutător de cvartir și ucenic, și el nu m-a plătit nici măcar cu un șfanț. După câteva luni de colaborare, l-am lăsat pe bătrânul escroc în plata Domnului, ducând în buzunar exact suma pentru care ne tocmisem dinainte în schimbul muncii mele. A avut apoi timp să se gândească ce ucenic talentat a pierdut. Îi scosesem banii de sub pernă fără să-i fi tulburat nici un pic somnul.

*

Nürnberg. De când auzisem prima dată despre acest oraș, el mi-a apărut în imaginație ca locul din poveste al posibilităților nelimitate, cu contururi ce se pierdeau într-o ceață colorată, se lărgeau și se schimbau neîncetat. Oricât de multe mi-am imaginat despre acest oraș, aflat atunci în culmea clocotitoare a destinului său dramatic, când i-am zărit, nu m-am simțit decepționat. Frumusețea lui m-a fermecat. Strălucea ca o casetă de bijuterii vrăjită, cuibărit în peisajul de smaragd al pădurilor romanțioase și al munților stâncoși. Vârfurile gotice ale bisericilor, capelelor și turnurilor de cetățui creau un efect muzical, aidoma sunetelor înălțate spre cer ale psalmilor bisericești. Pe străzile sale înclinate, pavate cu pietre rotunde, printre casele voioase, clădite parcă din turtă dulce, părea că toți oamenii pe care îi văzusem în peregrinările mele s-ar fi adunat pentru a alcătui o mulțime imensă. Pe lângă dialectele diferitelor regiuni germane, auzeam adesea vorbe cehe, franțuzești și italienești. Amețit, cu ochii rotunzi și cu sufletul deschis, mă lăsam antrenat de șuvoaiele de oameni, străbătând străduțele înguste ale breslelor, și piațetele ce se deschideau din piața catedralei sau din cea comercială. Vedeam grupuri gălăgioase de studenți, precupețe voinice, tineri meseriași itineranți, cu jiletci de catifea, fecioare cu pieptul încorsetat,

călugărițe cu priviri adormite, călugări voioși, cu burți bombate, preoți cu fețe ascetice, cerșetori acoperiți de răni respingătoare, țărani mirosind a bălegar, mânând vaci bălțate, călăreți care își făceau drum cu strigăte răsunătoare printre ucenicii comerciali care cărau mărfuri și strigau obscenități.

Timp de câteva săptămâni m-am plimbat de colo-colo prin oraș, pierdut și fericit în tumult și, când mi-am cheltuit și ultimul bănuț, m-am angajat la un mic han, în apropierea Bisericii Sebalduș. N-am spus că știam să scriu, căci ar fi trebuit să stau ghemuit cât e ziua de lungă în biroul întunecat de lângă bucătărie, iar eu nu voiam să mă exclud din tumultul evenimentelor. Doream să văd, să aud, să urmăresc totul, cu toate simțurile, voiam să stau la pândă cu speranța că, din mulțimea aceasta care se rostogolea ca un fluviu, destinul îmi va arunca în față posibilitatea sau persoana care mă va apropia de țelul meu.

Căratul apei și al cuferelor în odăi mi-a oferit experiențe interesante. Mi-am dat seama că, în dormitoarelor lor, doamnele fine sau burghezele oneste, după ce scăpau de servitoarele sau cameristele lor somnoroase, deveneau și ele cu totul asemănătoare cu slujnicele dornice de aventuri ușoare. Eram un tânăr voinic și arătos și îmi plăcea să mă spăl. Odăile liniștite, închise, precum și situația de provizorat, erau pentru aceste femei niște ocazii neprețuite de a-și face de cap. Mă miram cât de mult se asemănau între ele în pornirile lor erotice abia mascate, în identitatea expresiei feței lor, a gesturilor de cochetărie, a nuanței vocii, a mișcărilor prin care își exprimau disponibilitatea galantă. Dacă tocmai aveam o poftă fugitivă, mai gustam din fructele pomului cunoașterii care îmi erau oferite astfel, dar ele nu mă impresiunau prea mult. Eram mult prea pasionat, preocupat, încărcat de neliniști transcendente pentru a privi viața cu ochii lui Boccaccio. Toate gândurile și întreaga mea ființă erau subjugate de ideea, devenită o adevărată fixație, că gustul morții otrăvește viața. Viața este superbă, dar ce folos dacă nu te poți bucura de ea decât timp de câțiva ani; dacă după câteva plăceri fugare omul se transformă într-o ruină epuizată, mușchii se înmoaie, dinții îi cad, iar viața se stinge ca flacăra lumânării?! Nu pricepeam cum de pot oamenii să se îmbulzească, să năzuiască, să se împopoțoneze, să poarte cu mândrie titluri și ranguri, să se

Însoare, să facă copii, să exercite meserii, să petreacă, să călătorească, să meargă la biserică, să predice, să scrie cărți, să le citească, să vindece, să învețe și să predea învățături, de vreme ce viața lor putea să se sfârșească în orice clipă, în cel mai bun caz peste câteva decenii. Când ei mergeau la înmormântări și îl priveau în față pe cel mort, își vedeau de fapt propria condamnare la moarte; cum de nu o luau la goană din cimitir, din casele lor, din familiile lor, ca să caute pe undeva elixirul, viața veșnică, plăcerea nesfârșită și tinerețea eternă? Acest elixir exista pe undeva. Oricât de greu ar fi să-l dobândești, chiar mai greu decât să acaparezi cele mai mari comori din lume și cea mai neîngrădită putere - totuși elixirul există! Ce valoare are tot ceea ce pământul oferă, ce valoare are însuși pământul, dacă trebuie să mori? Priveam mulțimea care se bulucea pe străzi, bucurându-se de soare, discutând cu voioșie, priveam obrazul descompus de plăcere al femeii pe care o țineam în brațe și simțeam aceeași cutremurare: păi, ei nu știu?! Nu se gândesc la asta? Ei cred că vor fi scutiți? Oare din oglinda în care se uită zâmbind, nu-i privește niciodată propria lor față moartă, rigidă, acoperită de pete cadaverice, cu buzele deschise, cu ochii ficși? Cum de se ocupă ei de altceva? Nu știu oare că orice clipă e de mare preț; că în clipa următoare s-ar putea să fie prea târziu?!

*

Într-o zi de octombrie, atinsă de răcoare, la han sosi un mușteriu modest. În primele clipe nu i-am dat nici o atenție. Era o figură care nu reținea privirea; haine închise la culoare, pierdut în mulțime, incolor, retras în fundal. Își căra lucrurile singur într-o ladă vopsită în albastru, ferecată cu colțari. Închirie o odaie ieftină, cu geamul spre curte. În timp ce discuta cu hangiu, constatasem că vorbește germana corect dar cu un ușor accent străin. Deoarece am mai întâlnit câțiva francezi, din felul cum vorbea și din numele lui, am dedus că trebuie să fi fost și el francez. Se numea Eduard Anselmus Rochard.

Spre seară, i-am dus apă caldă în cameră. Stătea la masă și desena ceva. Alături avea un compas, lângă cot o carte deschisă, iar în față tuș și hârtie. În cercul trasat cu tuș și împărțit în mai multe sectoare, desenase niște semne de neînțeles. Această activitate ciudată mi-a atras pe loc atenția. Privii pe furiș în jur. Pe noptieră zăceau câteva cărți. „De

Alchymia“, citii titlul celei de deasupra și gâtlejul mi se usca, iar inima îmi pomi în galop. Șocul mă făcu să uit de mine și să rămân pe loc parcă înrădăcinat în pământ. Când îmi ridicai privirea, ochii mei întâlneau privirea calmă, plină de interes, dar lipsită de căldură a lui Rochard.

- Aștepți ceva? întrebă ei liniștit.

Mă cuprinse o tulburare jenantă, prostească. Istețimea mea promptă, aplombul pe care mi-l însușisem în ultimul an de peregrinări pline de peripeții se năruie deodată, în lumina ochilor albaștri-verzui care mă fixau, transformându-se în teama unui băietan prins cu ocaua mică.

- Nu, am bâiguit eu. Vă cer scuze, domnule - și am șters-o din odaie.

- Ce-a fost asta? m-am întrebat rămas singur în cămăruța mea. O carte să mă fi emoționat într-atât? Am mai văzut cărți despre alchimie și la alți călători. Ideea era foarte răspândită în acele vremuri. Oamenii erau încă suficient de neștiutori și de lacomi pentru a transforma alchimia în modă, dar și suficient de superficiali pentru a căuta doar spuma aurie, impură a oceanului profund al alchimiei: ei se interesau mimai de fabricarea aurului. Nu. Atmosfera din jurul lui Eduard Anselmus Rochard și ochii lui... ochii... și clipa în care personalitatea lui mi s-a revelat brusc au fost cele care mă șocaseră. Când ne-am privit în ochi, era ca și cum un prestidigitator ar fi scos deodată din pălărie nu un pui de iepure, ci un uriaș castel cu creneluri. O figură liniștită, cenușie, modestă, ne semnificativă... și deodată din el irumpe ceva... oare ce? Putere dominatoare. Da! Am întâlnit mulți oameni: proști și deștepți, lăudăroși și umili, nobili și de rând, excentrici și escroci, dar niciunul nu avea în el o asemenea forță. Oare... și la acest gând prin trupul meu trecu un foc... oare el să fie cel pe care îl așteptam?!

N-am dormit toată noaptea. Chiar dacă pentru câteva clipe mă biruia un somn neliniștit, mă trezeam, înțepat de teamă: nu cumva până mâine dimineață omul să dispară fără urmă. Această teamă mă chinuia într-atât, că ieșii tiptil din cămăruța mea, străbătând desculț coridorul cu dale de piatră al hanului cuprins acum de un somn adânc, și mă pitulai la ușa lui Rochard, să aud sunetul răsuflării sale.

Dimineața abia așteptam să pot intra în odaia lui. Nu l-am mai găsit acolo. Lenjeria îi era aranjată în dulap, dar cărțile nu

se mai aflau pe noptieră. Lada albastră stătea sub pat, închisă cu lacătul.

Mai târziu, înainte de masă, când am traversat crâșma, l-am văzut pe Rochard în compania mai multor studenți cherchcliiși și a câtorva tineri călători, cărora le povestea ceva cu multă voioșie. Trebuie să fi fost o istorie hazlie și piperată, căci corul ascultătorilor izbucnea tot mereu în hohote groase, unsuroase, bubuitoare. Mă retrăsei în cămăruța de sub scările ce duceau la etaj, printre obiectele inutile aruncate acolo și îl urmăream pe acest străin greu de înțeles, cu multe fețe, în care ieri credeam că văd măreția unuia dintre cei aleși, dar astăzi el se comporta ca un escroc de mâna a doua, bine cherchelit, ca și... Sebastian. Această asemănare m-a tulburat. De câte ori nu l-am văzut și pe el la crâșmă, roșu la față, cu ochii aprinși, printre niște comeseni care îl ascultau cu gurile căscate și care inhalau, uitând de sine, vraja exercitată prin cuvinte. Mi se părea că-l auzeam și acum, după câte o „orgie” de acest fel. Era amar și decepționat. „Mi-ai văzut reprezentația astăzi?” mă întreba el cu autoironie caustică. Am avut succes, ce zici?! Tot la fel puteam să vorbesc și unei turme de oi. Se holbau și râdeau, se minunau, apoi se întorceau la păscut. Îi urăsc și îi invidiez cumplit! O gloată de animale cu capete întunecate. Dar ei nu sunt singuri niciodată! Se îmbulzesc unul lângă trupul cald și mirositor al celuilalt și în creierele lor tâmpes se învolbură aceleași gânduri încețoșate despre mâncare, băutură, femei. Eu sunt îngrozitor de singur printre ei, Hans. Înăuntrul, în sufletul meu, eu am și murit de singurătate. Sunt mort. Vorbesc, îmi dau importanță, strig, pentru că de multe ori mi-e teamă de cadavrul acesta din suflet. Dacă nu te-aș avea pe tine, Hans, m-aș fi spânzurat de mult..”.

Poate că și acest bărbat costeliv, cu ochii albaștri- verzuți, fuge de ceva, atunci când se aruncă în mulțime, „în turmă”, și se învâluie în râsete? Poate că poartă și el o deghizare, așa cum o purta și Sebastian?... Expresia de aseară a feței sale și cea de astăzi... prăpastia e prea mare... aici se ascunde o taină.

Rochard mă interesa și mă atrăgea mai mult decât cu o zi în urmă. Îl observam. Nu-l scăpăm din ochi. Seara apărui din nou la el cu apa caldă. Stătea la masă, citea. O clipă își ridică privirea distrată, apoi se adânci din nou în carte. Fața pe care am văzut-o acum, pentru o clipă, era iarăși alta decât cele trei

deja cunoscute. Era serioasă și preocupată, tensionată, dar nespus de blândă, ca o oglindă de apă lină, strălucind în soare și reflectând întreaga seninătate a cerului. Îmi făceam de lucru prin cameră, ștersei câteva picături de apă de pe podea pentru ca, aplecat în apropiere, să pot desluși titlul cărții pe care o citea. N-am reușit să silabisesc decât numele Albertus Magnus. Eram pe punctul de a pleca, neputând să mai trag de timp, când vocea lui calmă mă opri:

- De fapt, ce vrei de la mine?!

Ne privirăm în față. Întrebarea lui m-a luat pe nepregătite și abia dacă puteam bâigui ceva.

- Eu... eu... eu...

- Mă spionezi. Ieri, la cârciumă, m-ai observat de sub scări timp de vreo oră. Te uiți după cărțile mele. Știi să citești?

- Da...

Mă simțeam de parcă aș fi stat în pielea goală în fața privirii sale scrutătoare.

- Cine te-a învățat? Cine ești?

În mod neașteptat chiar și pentru mine însumi mă apucă un uriaș elan lăuntric. Căzui în genunchi în fața lui. Cuvintele se rupeau din mine fierbinți, haotice, cu implorări necontrolate:

- Aș vrea să vă slujesc, domnule. Fără plată...Numai să pot învăța... Pentru asta am fugit de acasă... Numele meu e Hans Burgner. O rudă bătrână, singurul meu prieten... se ocupase de mine, îl chema Sebastian Domer... era alchimist. A murit. El n-a ajuns, dar eu trebuie să ajung mai departe... eu vreau să ajung mai departe... pentru că...

- Vrei să faci aur, nu-i așa?

Vocea lui era mai curând tristă decât ironică.

- Nu. Aurul nu mă interesează! am răspuns eu cu elan.

- Atunci ce?

- Elixirul.

Vocea mi se frânse și amuții din cauza emoției pasionante.

- Și de ce vrei tu să trăiești mai mult decât ceilalți oameni? Întrebă el încet.

- Dumneavoastră vă puteți împăca cu gândul că veți muri?! Ați văzut vreodată un mort, domnule?! L-ați văzut pe acela pe care îl iubeați, ale cărui vorbe vă încântau, la care vă găseați refugiu, la care vă încălzeai sufletul, descompunându-se în carne putredă? Pentru dumneavoastră moartea nu înseamnă cel

mai mare dușman, care umblă în spatele fiecărui om, îi stă în cârcă și îi șoptește cuvinte amenințătoare?

El privi în lături.

- Ești o figură ciudată, spuse impasibil. Te rog, ridică-te, nu sunt obișnuit să fiu considerat un altar.

M-am ridicat rușinat, iar el se ridică de asemenea. Fața îi era rigidă.

- Un singur lucru nu înțeleg: de ce ai venit tocmai la mine cu această dorință a ta? Sunt un medic fără avere, fac o călătorie de studii. Mă deplasez pe jos și nu am nevoie de slujitor.

Mă holbai la el. Acum, brusc, părea un bătrân obosit. Ce voiam de la el? Era atât de convingător acum, că tot ceea ce gândisem în prealabil despre el părea doar un vis. Mă rușinam tot mai mult de purtarea mea nesăbuită. Am bâiguit cuvinte de scuze și abia așteptam să ies din odaie. „Îmi pierd mințile pe zi ce trece!” murmuram de unul singur, complet zăpăcit. Văd în orice om de nimic un Adept care umblă prin lume ducând sub pelerină Piatra Filozofală.

În mod ciudat însă, de cum mă depărtasem de Rochard și mă gândeam la el, impresia pe care mi-a făcut-o ultima dată se diminua și îmi apăru în față cel care desenase niște figuri neînțelese, apoi cel care îl citea pe Albertus Magnus, și străinul cu multe fețe care juca un rol împrumutat la masa din crâșmă, cel care se ascunsese de mine acum sub o altă mască. Pentru că acum mi se lămurise cu claritate - tot o mască a fost și aceasta. Dar pentru ce se tot prefacă? Are ceva pe conștiință și fuge de urmări? Nu. Rochard nu făcuse nici un rău. Cei vinovați se tem... iar în Rochard nu exista nici urmă de teamă. De ce vrea totuși să pară un altul, să pară unul de teapa lor în fața gloatei de bețivani, să pară cenușiu și nesemnificativ în fața mea și... În amintirea mea răsunară din nou cuvintele lui Sebastian, când mi-a răspuns la întrebarea unde sunt adevărații Adepți: „Nicăieri, băiete.

Nu-i vezi. Se ascund. Știu ei de ce. Peste tot îmbracă culorile mediului. Se amestecă în mulțime. Se prefac.

De ce călătorește Rochard pe jos și neînsoțit?

„Sunt un medic fără avere, n-am nevoie de slujitor”.

Și, în aceeași clipă, se născu în mine certitudinea că Eduard Anselmus Rochard nu poate fi altul decât un astfel de Adept dezechizat.

A doua zi, dimineața, când el nu se afla în cameră, cu dexteritatea învățată de la Messer Vincenzo Giacomini, i-am deschis lada. Înăuntru văzui cărți, instrumente de astrologie, rechizite de scris și o grămadă de monezi franceze de aur. Nu vreau să înfrumusețez lucrurile. Aceasta a fost o spargere. Hans Burgner nu-și alegea mijloacele. Pe dinăuntru, el era o materie primă încărcată cu porniri primitive și această lavă răsculată nu fusese încă atinsă de umbra răcoritoare și calmă a considerentelor morale. Am găsit în ladă două dintre lucrările lui Albertus Magnus, „Testamentum duobis libris universam artem chymicam com plectens” de Arnoldus Villanovarus, trei cărți de astronomie și, pe sub ele un caiet de notițe, legat în piele de safian roșie și prevăzut cu o închizătoare. Nu trebuie să spun că nici aceasta n-a fost o piedică pentru mine, mai ales pentru că presimțeam că acolo se află cheia secretelor lui Rochard.

„Secretorum tractatus” - era scris de mână pe prima pagină. Deci nu mă înșelasem. Așa era, însă textul, în mare parte latinesc, era împănăt peste tot cu completări franceze și nemțești, iar eu nu înțelegeam decât scurtele texte germane, pe cele latine prea puțin, iar pe cele franceze deloc. Cu mâna tremurândă, emoționat, ciulindu-mi urechile la orice zgomot, răsfoiam prin caiet. Rochard își ținea notițele în chip de jurnal de călătorie, cu capitole datate. Un text în germană mi-a sărit brusc în ochi:

„Degeaba încerci să-mi afli secretul. Chiar dacă l-aș face public strigându-l de pe acoperișurile caselor, el ar rămâne tot secret.

M-am speriat, de parcă aș fi fost apostrofat cu voce tare. Transpirat și cu inima bubuind, am citit mai departe.

„Pot publica acest secret de pe cer, ca Soarele, ca Luna și stelele, ca pământul de sub picioarele oamenilor, ca apa, focul, vântul, ca plantele și animalele - el tot nu ar fi înțeles. Cum să înțeleagă oamenii lumea mare, de vreme ce chiar și lumea mărunță - propriul lor trup și suflet - rămâne în fața lor niște taine pecetluite cu șapte pecete”. - După acestea urma un text franțuzesc, apoi o nouă frază în germană care continua în latină.

„Aur și Elixir. Cu primul ei împodobesc hoituri, pe celălalt l-ar turna în gura viermilor putreziciunii ca să se mai îngrășe cu el... Raris haec ut hominibus est ars, ita raro în lumem prodit. Laudetur Deus în aeternum qui partem suam infinitae potentiae nobis suis obiectissimis creaturis comunicat (Precum această artă este în posesia unui mic număr de oameni, la fel ea ajunge rar să vadă lumina zilei. Lăudat să fie în veci. Dumnezeu care împarte eu noi, cele mai umile creaturi ale sale, o părticică din puterea sa nemăsurată).

Mai încolo, iarăși nemțește: „Cel care trăiește mult, să -și schimbe numele. Numele lui Flamel de pildă este cunoscut de prea mulți..”.

Nu mai aveam nici un dubiu. Urmărind datările, am ajuns cu emoție la ultimele însemnări și găsii ceea ce căutasem:

„În cea de-a 12-a zi din octombrie 1555... Se numește Hans Burgner. Este sălbatic, neșlefuit, periculos și înduioșător... Poate mă interesează pentru că seamănă cu cineva al cărui obraz mi se arăta cândva din oglindă pe vremea Chaosului. Lada e grea iar eu sunt destul de comod. Trebuie să am grijă să nu mă las înfrânt de slăbiciunile care există în trupul meu. De exemplu mila. Se aruncase în genunchi și îmi vorbea de elixir. Este inteligent, dar numai ca un animal tânăr. În el dormitează niște reflexe înspăimântătoare. El însuși nu le cunoaște. Ochii lui mă urmăresc pretutindeni... Din păcate, întotdeauna m-au înduioșat câinii”. Țineam în mână firul, pe care urmându-l, mă puteam strecura la el prin porțița tainică, existentă în peretele de gheață al firii sale extrem de reținute. Îi era milă de mine și îi stârnisem interesul.

Nu era recomandabil să mai rămân în odaie. Am încuiat la loc carnetul de notițe, am așezat totul în ladă, am pus lacătul și am împins-o iarăși sub pat.

*

Dacă separ în straturi diferite multele influențe întrețesute care se învolburau înăuntrul lui Hans Burgner după ce părăsi camera lui Rochard, mă minunez și astăzi, văzând că în el erau prezente în același timp elementele unor contradicții imense - întuneric și lumină, foc și apă. Era un haos identic cu cel care clocotește în spiralele de ceață ale sistemelor solare aflate în fermentație, dezintegrându-se în gaze și zguduindu-se de explozii. Fericirea de a-l fi găsit pe Magister ardea în el laolaltă

cu admirația aproape idolatră și cu dorința de a-l sluji din toate puterile și cu toată umilința. Însă incandescența sărbătorească a entuziasmului lăsa loc și socotelilor viclene despre cum îl va constrânge pe Maestru să-l angajeze totuși, în ciuda împotrivirii lui. Faptul că intrase prin efracție în odaia și intimitatea lui, minciuna de care se folosea, nu-l deranjau nici o clipă și nu-i provocau nici un regret.

*

Seara am bătut la ușa lui. Eram emoționat, dar hotărât.

Privirea lui nu era neprietenoasă când mă zări. Carnetul notițe stătea închis în fața lui. Trebuie că l-a închis atunci când am bătut la ușă, căci firul de trestie lung, culcat pe masă, mai strălucea umed la capăt. M-am oprit tăcut în fața lui. Jinduirea umilă, respectuoasă, timidă care radia din privirea mea era neprefăcută, doar că nu constituia decât un mic fragment din multe alte preocupări de care eram plin.

- Ei bine, ce-ți trebuie, Hans? întrebă el.

Am considerat că rostirea numelui meu era un semn încurajator.

- Aș vrea să vă rog... Magistre... să mă primiți ca ucenic. Aici la Sebaldu eu câștig destul de bine, aș putea să vă plătesc. Serile aș putea să vin la lecții, dacă...

- Dar ce vrei să te înveți?

- Știu puțină latină, aș vrea să o învăț bine. Mă interesează și știința medicilor... nu vreau să car cufere toată viața. Poate că aș putea să mă fac și eu domn... savant. Învăț cu ușurință, nu veți avea prea mult de furcă cu mine.

Mă privi îngândurat. Buzele se strânseseră, privirea lui mă părăsi. Îl simțeam cum se îndepărtează, de parcă ar fi dispărut din nou într-un domeniu impenetrabil pentru mine - Vă rog, domnule, vă implor, nu mă refuzați! Vocea îmi tremura de o îngrijorare fierbinte și de disperare. Vreau să învăț! Tânjesc după învățătură ca alți bărbați după trupul femeilor. Sunt sărac. Nu am pe nimeni pe lumea asta, care ar putea să mă sprijine. Sebastian, prietenul meu, singurul care s-a ocupat de mine, a murit... Nu mă respingeți și dumneavoastră... Viața aceasta este de nesuportat pentru mine! Ajutați-mă!

Privirea se întoarse brusc asupra mea. Ochii lui mă scrutară tăcut, îndelung și mi se părea că mă pătrund, că trec prin mine

ca niște vârfuri de foc, până în străfundul sufletului și al celor mai tainice gânduri.

- Știu că minți pe jumătate și spui adevărul pe jumătate. Știu de ce te agăți de mine. Cu toată mintea ta ascuțită și vicleană, ești crud ca mărul pădureț. Știința, în mâinile tale, ar deveni o armă sau un șperaclu. Ar trebui să te gonesc, dar... nu te pot goni. Mă reține ceva neînțeles pentru mine, căci se referă prea intim la persoana mea. Poate că e mai bine să te am în fața ochilor, altfel te vei furișa pe la spate. Te angajez și te voi instrui... dar numai în științele acestei lumi. Zadarnic aștepti de la mine și altceva. Te scot din soarta de slugă. Dacă vei fi sânguincios, îți creez ocazia să dai examen și să obții și o diplomă. Poți întemeia o familie și poți deveni cetățean respectat, cu avere și renume după cum îți va fi sânguinta... dar îți repet... numai pentru lumea aceasta și pentru unica, scurtă viață omenească. M-ai înțeles, Hans?

- Da, domnule.

- Vrei și acum să mă urmezi? Așteaptă. Nu te plătesc. După câteva săptămâni vom porni de aici către Padova. Tu vei căra lada mea, va trebui să faci cumpărături, să rezolvi toate problemele legate de călătorie și de cvartir. Eu plătesc mâncarea și adăpostul tău și, dacă hainele sau încălțăminte te se rup, îți cumpăr altele noi.

- Vă mulțumesc, domnule. E mai mult decât speram... Sunt fericit! Sunt fericit! O să vedeți... o să vedeți cum o să vă răsplătesc, o să vă slujesc, așa să mă ajute Dumnezeu!

Și credeam din toată inima ceea ce spuneam.

*

Astfel am devenit slujitorul și învățăcelul lui Eduard Anselmus Rochard, alchimistul. Credeam că succesul se datora istețimii mele, iar el, deși știa multe și vedea prin mine ca prin sticlă, nu și-a văzut totuși propriul destin, strâns legat de mine. Îl presimțea doar. Din cauza aceasta nu putuse să mă respingă. În imensa țesătură a destinului, voința mea lacomă de a învăța, ideea mea fixă legată de elixir, profunda lui bunătate umană, mila și răbdarea sa față de mine, cu toate că-mi recunoscuse cu claritate imaturitatea - au țesut formele prevăzute cu precizie în modelul creat de Marele Proiectant. Ne căutaserăm, ne așteptaserăm reciproc și a trebuit să ne întâlnim în orașul Nürnberg al secolului al XVI-lea, pentru ca cu, din punctul de

pornire al unei noi etape de trăiri, să mă pot avânta pe traiectoria unui straniu arc de cerc, iar el să poată încheia rotația vieții sale pământene.

*

La Nürnberg Rochard avea multe cunoștințe fugitive, cu care uneori se întâlnea la o șuetă, în cârciuma de la Sebaldu, dar numai un singur prieten, pe Amadeus Bahr, bibliotecarul contelui de Zollern. Îl vizita aproape în fiecare zi în căsuța de lut din parcul castelului, unde omulețul bolnăvicios fusese evacuat din palatul Zollern, mereu plin de musafiri. Părea că această izolare nu-l deranja deloc. Era înconjurat de manuscrise și de cărți nenumărate, de cantități imense de praf, de parcă ar fi dormit pe litere, s-ar fi hrănit cu litere și ar fi respirat tot litere. Îi împrumuta lui Rochard niște cărți mari, voluminoase, pe care trebuia să le car eu la han, astfel că l-am însoțit uneori, în vizitele sale la Bahr. Într-o astfel de ocazie - fără știrea lui Rochard - am fost martorul unei discuții palpitate despre alchimie dintre cei doi. După ce am depus cartea grea pe care o adusesem înapoi, iar Rochard își alesese alta în loc, el mi-a spus să mă duc acasă și să învăț. Eu însă aveam alte intenții. Am înconjurat casa și, printre copacii mari și deși, m-am furișat înapoi sub o fereastră din spate, care rămăsese deschisă. M-am culcat într-un desiș de bălării și tufe de agrișe, pline de spini. Amadeus Bahr era un pasionat și un geniu al discuțiilor în contradictoriu. Rochard se mulțumea să stea de vorbă, dar calmul său blând, zâmbitor îl copleșea, încetul cu încetul, pe micuțul Lucifer care riposta cu săbii de foc. Eu simțeam instinctiv superioritatea lui Rochard, Bahr însă, care învățase mult și știa mult, o recunoștea.

Amadeus Bahr avea un intelect limpede și analitic. Până când l-a întâlnit pe Rochard fusese un pasionat tăgăduitor și dușman al alchimiei. Avea împotriva ei niște argumente puternice, excelente și pline de duh. Nu o ataca în necunoștință de cauză, ci după cercetări temeinice. Bătălia fu pornită și de această dată de Bahr, care făcu unele declarații categorice.

- Povestea panaceului universal e menită să prostească poporul - spuse el - iar despre transmutațiile, anunțate cu surle și trâmbițe, s-a constatat de fiecare dată că s-a dat o culoare galbenă unui metal lipsit de valoare, fără ca greutatea lui specifică să se modifice.

Rochard întreabă încet dacă așa ceva s-a constatat și în cazurile lui Nicolas Flamel.

Numele lui Flamel m-a făcut să fiu și mai atent, iar lerna despre care începură să discute avea oricum un efect amețitor asupra mea.

Nu!

Îmi dădeam scama după vocea lui Bahr că zâmbea ironic.

- Nu s-a constatat. Fără îndoială, prostia omenească a furnizat o ceață persistentă în acest scop. Flamel a fost un escroc mai talentat decât ceilalți.

- S-ar putea, răspunse Rochard. Mi-e teamă că mă vei categorisi și pe mine printre proști, deci abia îndrăznesc să-ți spun că, nu de mult, când am stat de vorbă cu el, mi-a tăcut impresia unui om cinstit și modest.

- Cu cine ai vorbit?

- Cu Nicolas Flamel.

- Când?

- Cu doi ani în urmă, în Egipt. Călătoream cu o caravană comercială în căutarea unei plante extrem de eficientă în bolile purulente ale ochilor. Un bolnav al meu, foarte bogat a suportat bucurii cheltuielile călătoriei mele. În drumul prin marea de nisip fierbinte și uscat în fața noastră înainta un mic grup, compus din vreo cinci persoane. I-am ajuns din urmă la amiază, pe o căldură toridă. Se retrăseseră în răcoarea unor edificii funerare: un cuplu francez cu trei slujitori. Noi le-am urmat exemplul. Văzând că-mi sunt compatrioți, m-am apropiat de ei și i-am salutat. Pot să-ți spun că a fost o întâlnire interesantă.

- Iartă-mă, dar toate acestea nu sunt deloc clare! Compatriotul dumitale afirmase despre sine că el e Nicolas Flamel?

- Nu. N-a afirmat deloc așa ceva. Eu singur mi-am dat seama că este el. Era Nicolas Flamel cu soția lui.

- Dar cum ai constatat că...

- Din semne foarte convingătoare pentru mine.

- Glumești... Îți bați joc de mine! Flamel, dacă nu greșesc, s-a născut în 1330. Iar acum suntem în 1555. Deci dumneata afirmi că te-ai întâlnit cu un om în vârstă de două sute douăzeci și cinci de ani?

- Da.

- Sper că nu vrei să te cred? Nu sunt credul din fire. Am văzut odată un moșneag de o sută de ani, dar acela își sugea degetul și trebuia șters la nas. Oamenii de 225 ani ar putea fi în viață numai dacă s-ar fi îmbătat cu elixirul din poveste.

- Exact. Numai în acest caz.

- Dar un astfel de elixir nu există!

- Nu există?

- Poți să fii sigur! Pe Flamel l-au ros viermii după moartea lui, la fel cum voi fi ros și eu sau dumneata.

- L-a văzut cineva pe Flamel murind? Întrebă Rochard cu blândețe. Era un om bogat, respectat, renumit. Era înconjurat de nenumărați elevi recunoscători, de admiratori și prieteni. Care dintre aceștia a fost prezent la înmormântarea lui? Cine cunoaște locul mormântului său? Cine poate da un singur indiciu în acest sens?

- Nimeni. Dar asta nu dovedește nimic!

- Nu! E doar ceva interesant. Mulți călători și multe relatări afirmă că Flamel a fost văzut când într-un punct, când într-altul al globului.

- Nici măcar nu e ceva interesant. Flamel a dispărut din Paris și și-a luat alt nume pentru că ținea să aibă un renume și după moarte. Și după ce, sub un nume fals, și-a încheiat pe undeva zilele, a devenit o legendă. Privește înjur! Alchimia pare o realitate mai vie și mai virulentă decât o epidemie de ciumă. Chiar și dumneata ești contaminat. Faptul că nimeni nu cunoaște împrejurările morții lui Nicolas Flamel constituie o cauză suficient de bună pentru ca orice escroc francez să poată fi bănuțat că este el.

Nu l-am prea auzit pe Rochard râzând, dar acum râdea din toată inima.

- De ce râzi? Întrebă nervos Bahr.

- Iartă-mă, spuse Rochard luptându-se cu râsul. Nu râd de dumneata, ci de hazul situației.

Ea îmi amintește de o istorioară umoristică. Îmi dai voie să ți-o povestesc?

- Mă rog. Bahr era plin de scepticism.

- Pe lângă Fluviul Galben, Huang-ho, în regiunea Shanshi, trăia cândva un chinez inteligent și învățat, pe nume Huishen. Era atât de isteț și uns cu toate alifiile, încât mulți veneau de la mari depărtări să adaste în jurul rogojinii, pe care el își făcea

veacul, continuând o veche discuție în contradictoriu cu un bătrân și blând preot. Discuția dura de ani de zile în jurul existenței sau inexistenței stafii. Preotul susținea că stafii există și nu avea argument mai puternic decât că el însuși le văzuse. Huishen, în schimb, argumenta în exact 777 de variante că nu există stafii. Cel care le vede este bolnav sau beat, cel care vorbește cu ele bodogănește de unul singur într-un dialog descreierat. Aerul este gol, cerul este gol, numai mormintele sunt pline de trupuri care se transformă iarăși în pământ. Omul reprezintă spiritul și când el moare, totul se termină. El zdrobea argumentele senine ale bătrânului preot ca pe niște coji de ouă și, dacă se găsea cineva să-i ia partea preotului, Huishen îl făcea praf și pe acela. Nu lăsa nici o breșă, nici o singură posibilitate prin care să se poată strecura măcar o stafie cât de micuță. Era de neînvins. Bătrânului preot se tăcu lehamite de controversă și, într-o zi, îl părăsi pe Huishen, spunând că el nu mai are destulă forță și sănătate pentru continuarea disputei, dar va trimite în loc pe altcineva care cunoaște argumente mai tari decât el.

Iar Huishen rămase singur, cu o mulțime de cuvinte nerostite, căci, în clipa în care își deschidea gura, oamenii fugeau de teama argumentelor lui.

Într-o scară, când se pregătea de culcare - nemulțumit și nesatisfăcut, căci nu a avut de zile întregi nici un adversar de dispută - observă că pe cealaltă rogojină a camerei sale stă cineva. Era un om cu ten întunecat, slab și chel, înfășurat într-un cearșaf alb. Rămase uimit. Nu-l auzise și nu-l văzuse intrând. Înciudat de lipsa de politețe a străinului, voia să-i facă observație, dar, înainte de a începe cu reproșurile, acela se adresa pe un ton adânc și răgușit:

- Eu sunt cel pe care îl așteptai. Un prieten m-a trimis încoace ca să te conving de dreptatea lui. Aud că nu crezi în stafii...

- Bineînțeles că nu cred! Se învioră Hui-shen, eliberat și cu o bucurie debordantă. Uită de orice altceva. Îl iubea de-acum pe acest străin înfășurat în pânză albă de pe cealaltă rogojină, și nu l-ar fi lăsat în pace pentru nimic în lume. Începu să vorbească cu un elan inatacabil, fără oprire, cu ironie și cu mult umor. Combătea și afirma, dovedea și concluziona fără ca celălalt să fi putut deschide gura măcar o dată. Ori de câte ori lua aer să spună și el ceva, Hui-shen își ridica mâna, interzicându-i să

vorbească: „Stai, știu ce vrei să spui. Nu te mai obosi!” și repede, cu voce ridicată, înșira toate posibilele argumente ale celui alt, după care le despica în patruzeci și le anula. Veneticul deveni tot mai mohorât și mai neliniștit. Își deschidea gura tot mai adesea, dar Hui-shen tabăra asupra lui de fiecare dată înainte să fi putut îngăima o singură silabă. Astfel sosiră zorile. Dinspre ferestre pătrunseră în cameră lumini dulci, argintii, iar în curte începu să cânte un cocoș. Străinul, pierzându-și răbdarea, sări sus și întrerupse potopul de cuvinte ale lui Hui-shen.

- Taci odată, nenorocitul! vocea lui bubuia și mormăia profund, făcând căsuța lui Hui-shen să se cutremure din temelii. Sigur că nu pot aduce argumente împotriva blestematelor dumitale raționamente. Ceea ce spui sună de parcă ar fi chiar adevărat și totuși nu e decât minciună, pentru că stafii există cu adevărat, fir-ar să fie, că doar chiar și eu sunt o stafie! Spunând acestea, el se destrămă în aer și dispăru din ochii jigniți ai lui Hui-shen.

Când Rochard termină de povestit, Bahr izbucni involuntar în hohote răsunătoare, dar în clipa când creierul său prinse înțelesul simbolic al povestirii - îl vedeam, căci mă uitam din întunericul de afară spre cele două figuri luminate de cercul irizant al lumânării - el deveni serios și îl privi buimac pe Rochard.

- De ce vrei să mă tulburi dinadins? izbucni el nemulțumit. Ai ceva iritant și insesizabil, Anselmus! La naiba cu aluziile și insinuările dumitale! Mă împingi în brațele exorciștilor!

- Nu te înțeleg - spuse Rochard inocent. Nu ți-am spus decât o poveste chinezească, iar dumneata nu ai o fire credulă, Amadeus...

- Nu! - se burzului Bahr. Dar oricât m-aș împotrivi, lotuși ceea ce-mi spui mă influențează. Pentru prima oară în viața mea. Am argumente pentru a te contrazice, dar nu pot nega că în ceea ce spui există un sâmbure de adevăr. Aceste lucruri mă preocupă. Nu glumeai când spuneai că în urmă cu doi ani Nicolas Flamel era încă în viață?

- Nu glumeam. El trăiește și azi.

- Elixirul îl ține în viață?

- Da.

- Îmi stă mintea în loc! Te știu un om lucid, cult, corect. Cum de poți crede o astfel de... nebunie?

- Te înșeli, Anselmus. Eu nu cred. Nici eu nu sunt credul din fire. Eu *știu* că adevărul este acesta.

Bahr se înroși, sări de pe scaun, apoi se așeză la loc. Pufai din rărunchi.

- Ei vezi? Vezi? Acum ce să fac cu dumneata? Și ce să mă fac mai ales cu mine însumi, după ce mă lași așa, cu afirmațiile acestea atârinate în aer? Nici să dorm nu mai pot din cauza lor.

- De ce?

- De ce?! Pentru că ceva din mine ți-a devenit aliat, o vrajă care îmi depășește înțelegerea, care nu poate fi învinsă... nici nu știu ce nume să-i dau. M-am tot gândit. Din cele mai iraționale afumații ale dumitale răzbate puterea de convingere. Sunt un fel de răzvrătit, un iconoclast pasionat. Presimțirile subtile și ceața transcendentală mă enervează. Dumitale ți le trec cu vederea. Și nu știu de ce. Eu mi-am făcut bilanțul lăuntric și mi-am găsit prin el liniștea. Neantul total îți dă și el pacea. Dumneata însă ai tulburat liniștea religiei mele personale și mă îndemni să devin eretic. Mi-ai stârnit îndoieli față de îndoială. Și ceea ce este mai ciudat e că n-ai făcut asta prin argumente, ci prin simpla dumitale existență. Nu prin ceea ce spui, ci prin ceea ce treci sub tăcere. De parcă ai avea experiențe și cunoștințe care, chiar nerevelate, îmi inspiră certitudine. Ca și cum, să zicem, stând în fața unui stejar, nu m-aș gândi să pun la îndoială că acela este un stejar.

- Recunosc, Amadeus, că nu am nici o remușcare pentru că am tulburat liniștea religiei talc. Dimpotrivă. Voi face totul să devii un apostat perfect.

- Lumea este plină de dobitoci evlavioși care-și oferă pe tavă credința lor oarbă. De ce m-ai ales tocmai pe mine? Eu sunt un caz greu de rezolvat chiar și în chip de eretic. Sunt un răzvrătit, un recidivist, un păcătos nepocăit.

- N-o să-ți repet acum parabola fiului risipitor, că mă tem să nu-mi dai cu ceva în cap. Nu fac aluzie nici la Saul, care s-a transformat în Pavel. Să ne limităm la fapte. Credința v oarbă a dobitocilor evlavioși e călduță ca apa din băltoace și ia forma pe care i-o oferă albia. E lipsită de orice valoare. Personalitatea dumitale de Scorpion care taie firul în patru și despică orice idee, mă atrage mult mai mult. Aș zice că ești o slăbiciune a

mea. Dumneata umbli pe aceeași cărare cu mine; pe cărarea intelectului. Eu însumi m-am zbatut să depășesc aceste ocolișuri. De ce n-aș ușura calea unui prieten, a unui coleg foarte, foarte vechi, căruia îi datorez mult?

- Răspunde-mi la o singură întrebare, Anselmus!

- Chiar și la mai multe.

- Ești de acord să te așezi o dată față în față cu mine și să-mi expui cu claritate, fără aluzii cețoase și referiri oculte, convingerile dumitale, experiențele prin care le-ai dobândit și dovezile lor?

- Sunt de acord.

- Perfect. Când?

- Curând. Înainte de a porni spre Padova...

Era timpul să dispar de la fereastră. Am alergat cu sufletul la gură până la han. În cămăruța mea am așezat repede cartea și caietele pe masă și, plin de transpirație, trăgându-mi sufletul, mă holbam la hârtia imaculată, Ideea care mă captivase era atât de copleșitoare, încât tremuram din tot corpul.

„Cel care trăiește mult, să-și schimbe numele. Numele lui Flamel de pildă este cunoscut de prea mulți..”. - aceste cuvinte, pe care le citisem în jurnalul său, căpătau acum, după convorbirea cu Amadeus Bahr, un temei de adevăr.

„Cine l-a văzut pe Flamel murind?”

„Nu glumeai când spuneai că Nicolas Flamel era în viață acum doi ani?”

„Nu glumeam. El trăiește și astăzi”.

Trăiește și astăzi.

Flamel e francez și Rochard e tot francez. „Cel care trăiește mult să-și schimbe numele”. Flamel... Eduard Anselmus Rochard.

Și soția lui? Împreună au dat ființă Pietrei Filozofale, femeia s-a împărtășit și ea din efectul făcător de minuni al elixirului. De ce să nu se fi despărțit ei doi pentru un timp? Pentru ei, și în fața lor, se deschid perspectivele amețitoare ale unor secole... nu trebuie să se agațe neapărat unul de altul. Nu sunt grăbiți. Au timp pentru orice.

În fața lui Bahr, Rochard nu negase nimic. Micul șoarece de bibliotecă era cutremurat de explicațiile lui lipsite de echivoc. De ce oare e atât de dezlegat la limbă față de el? De ce risipea cu acest necredincios comorile înțelepciunii sale, și de ce pe

mine, care tânjesc din tot sufletul după știința ocultă, mă excludea fără milă? Învățam ca un apucat, îmi făceam temele cu sârg, iar el mă lăuda ca pe un câine destoinic: „Bine, Hans! Bună treabă, Hans!” Dar dacă întorceam vorba, cu prevedere și cu sfială, asupra alchimiei, devenea mut, și când continuam, îmi tăia vorba:

- Aceasta nu e calea ta. Scoate-ți din cap lucrurile astea. Tu n-ai apuca să guști din știință decât partea care te-ar nenoroci. Credința ta în elixir e o credință periculoasă. Ea se naște dintr-o dorință lacomă, întunecată, inferioară. Nu te toi ajuta niciodată să te arunci în prăpastie!

În această seară însă, după discuția lui cu Bahr, sub efectul căreia în mine se născuse ideea că Rochard era poate identic cu Flamel, o tensiune insuportabilă mă constrângea să o canalizez într-un fel. Când Rochard intră în cămăruța mea să mă întrebe dacă vreau să fiu ascultat la materia învățată, eu am lăsat la o parte orice subterfugiu. I-am spus că nu învățasem nimic, fiind prea captivat de câteva cuvinte auzite întâmplător când plecam de la Bahr. Era vorba de elixir și de Nicolas Flamel...

- O, deci ai tras cu urechea? Ei bine... nu mă surprinde. Trebuia să mă gândesc la așa ceva - spre mirarea mea, de

I această dată, în ochi nu-i apărură expresia de refuz rigid. Era mai degrabă îngândurat și compătimitor. S-a așezat la masa mea.

- Mi-e milă de tine, spuse el încet. Mi-e milă, pentru că te-am îndrăgit. Ești un copil talentat și inteligent, Hans. Dar copil. Ești plin de tandrețe, de porniri neprevăzute, de curiozitate primejdioasă. Să nu crezi că te disprețuiesc din această cauză. La nivelul unde te situezi, te descurci excelent. Dar natura nu poate fi grăbită. Într-un uter de fetiță nedevelopată, nu poate fi concepută viața. Dacă te ții departe de aceste lucruri, o faci numai pentru a te ocroti. Înțelege și crede-mă că, pentru tine, elixirul nu există. Elixirul celor maturi s-ar transforma în sufletul tău în otravă și ți-ar otrăvi și trupul.

Din tot ce-mi spunea, două lucruri îmi captară atenția. Primul era că, în sfârșit, vorbise și în fața mea despre elixir ca despre ceva existent. Al doilea că, pe când îl tratase pe Bahr, tăgăduitorul, ca pe un egal al său, pe mine mă categorisea drept copil. De ce? Izbucnii cu amărăciune. L-am întrebat de ce acordă o valoare mai mare bibliotecarului contelui de Zollern,

acestui om acrit în îndoieli, decât mic care, pe cărarea mistică, i-aș fi fost un învățăcel devotat și harnic?

- El este un adult, Hans - îmi răspunse cu blândețe. Este bătrân. Și pe dinăuntru. Multe zădărnicii au pierit deja din el. Nu-i lipsește decât să-și deschidă ochiul.

- Dar mie ce mi se poate întâmpla dacă încerc? am întrebat cu pasiune. Eu nu mă tem de nimic.

- Totuși, tu... ai avea de ce să te temi. Dincolo de o treaptă a cunoașterii, teama constituie într-adevăr o povară inutilă care trebuie lepădată, pentru ca sufletul să se poată înălța în zbor. Însă, până atunci, teama este o contragreutate necesară. Cel care nu are nici o greutate pe dinăuntru, poate fi antrenat de orice vânt al instinctelor. M-ai întrebat ce ți s-ar putea întâmpla dacă ți-ai însuși cu de-a sila forțele oculte... elixirul... Ai ajunge într-o stare mai rea decât moartea. Cărțile nu scriu nimic despre efectul secret al elixirului. Dar eu te avertizez acum, Hans! Cel al cărui suflet este plin de porniri inferioare poate fi ucis de elixir. Dacă trupul său rezistă totuși șocului îngrozitor, omul acela se va asemăna cu un bolnav de ciumă sau lepră, îmbălsămat pentru o viață fără de sfârșit în propriile sale răni purulente, dureroase. Omul muritor arc vederea acoperită de un văl binefăcător, care îi ascunde imperiul astral al ființelor care umplu eterul. Însă elixirul sparge digurile de apărare ale existenței fizice. Acest lucru se întâmplă chiar și în cazul Adepților. Ei însă sunt pregătiți; ei și-au extirpat din suflet însușirile demonice și astfel au dobândit supremația peste ființele astrale. Dar cei în care rugul pornirilor mai arde cu flacăra vie, aceia sunt năpădiți și înrobiți de ființele astrale. Din propriile lor temeri și slăbiciuni acestea împletesc sfori cu care îi imobilizează. Elixirul dobândit cu sila îi inoculează învățăcelului neascultător o boală îngrozitoare, care îl poartă dintr-o criză în alta. El nu mai poate reveni în cursul natural al evoluției, care înaintează lent și sigur. Viața lui va deveni un chin îndelungat, dorințele îi vor fi mai arzătoare, setea mai nepotolită decât cea a muritorilor. Și zadarnic va încerca să scape de caznele sale prin ieșirea de alarmă a tuturor - sinuciderea. Această ieșire îi va fi închisă. El nu poate muri decât de moarte violentă, de mâna altuia. Totuși, nu există bardă de călău, nici pumnal, nici sabie, nici funie, foc sau apă care să-i anuleze, să-i potolească conștiința și memoria mereu în flăcări. Atâta am putut să-ți

spun, Hans. Mulțumește-te cu atât și nu mai încerca să deschizi subiectul, în caz contrar noi doi trebuie să ne despărțim... m-ai înțeles în sfârșit?

L-am înțeles. Dar nici o clipă n-am dat crezare întunecatorilor amenințări, și nu m-am împăcat cu refuzul lui. Inițial, el nu voise nici măcar să mă tocmească slugă, totuși am devenit slujitorul lui și, mai mult decât atât, elevul său. Nu-mi rămânea decât să aștept. Să aștept și să observ cu voință neclintită, cu tenacitate de neînvins. Eduard Anselmus Rochard deținea unicul sens al vieții, Materia Divină. Nu puteam să mă despart de el. Trebuia să perseverez cu răbdare nelimitată și cu ipocrizie nemăsurată, acceptând orice și sacrificând orice.

Stăteam în cârciuma de la Sebaldus. Era o după-amiază timpurie, însă toamna ploioasă umpluse cerul cu nori întunecați care grăbiseră asfințitul. Rochard era înconjurat de o companie numeroasă. La masa lui făceau zarvă niște studenți cu fețele marcate de cicatrice și cu pleoapele marcate de nesomn. M-am retras către foc din apropierea lor, și m-am adâncit în cartea pe care mi-o adusesem la porunca magistrului, pentru ca mai târziu s-o înapoiem lui Bahr. De pe o grindă a tavanului atârna un opaiț fumegând. Cititul îmi obosise mult ochii. Pe furiș, am început să-l urmăresc din nou pe Rochard, mereu și întotdeauna pe el, care era centrul gândurilor, proiectelor și dorințelor mele maniacale. Lumina opaițului luci o clipă pe părul lui șaten, rărit, desenându-i cu claritate bosele fine ale frunții și tâmplele delicate pe care palpita desenul venelor. Stătea acolo lucid și reținut în aburii respirațiilor înăcrite de vin, printre chiotele celor turmentați... dar numai eu îl vedeam astfel. Orice cuvânt pe care îl spunea provoca explozii de râs în ceata studenților. El perora despre o muiere binecunoscută prin oraș, care nu permitea apropierea niciunui bărbat decât dacă acesta, în prealabil, așeza câte o monedă pe fiecare parte a corpului ei. Odată ca ademenise un alchimist bătrân și zdrențăros pentru că simțise la el miros de aur. I-a dat să mănânce și să bea și l-a condus în odaia de dormit. S-a dezbrăcat goală pușcă în fața lui, s-a lungit pe pat și s-a oferit. Pe trupul ei alb ca neaua, cald și moale ea așezase bucăți mari de plumb, urmând ca, înaintea îmbrățișării, bătrânelul, care abia își mai trăgea sufletul, să le transforme în bucăți de aur. Bietul bătrân a și făcut tot ce a putut în vederea succesului, însă mâna lui uscată și boțită

tremura atât de puternic în fața atâtor nuri și atâtor emoții, încât praful roșu, miraculos, nu căzu acolo unde ar fi trebuit. Astfel că, în loc să se fi transformat plumbul, s-au transformat în aur unele părți ale femeii, care însă nu au nici o valoare dacă nu sunt din carne și din sânge.

Ochii buhăiți ieșeau din orbite de o emoție tainică, refugiată în râsete. Un student cu gura strâmbă și cu obrazul ciupit de vărsat începu să cânte răgușit. Vocea se frângea de beat ce era.

Pe mine nu mă mai tulburau aparentele contradicții ale personalității lui Rochard. Am înțeles că înțeleptul nu se poate ascunde cu succes decât în bastionul nebuniei. De aceea purta el deghizarea unui iluzionist.

În clondirul agățat deasupra focului, apa dădu în clocot. O bătrână cu fața de ceară, cu mâinile ca niște gheare, rostogolea niște găluște mari și le arunca în apa fierbinte.

Rochard se ridică și se îndreptă către masa mea.

- Să mergem - zise el.

M-am ridicat și l-am urmat.

*

O ploaie deasă și rece spăla ulița îngustă, înclinată. Ne grăbeam. Traversaram cu pași mari piața comercială, urmând linia zidului cetății, apoi am cotit în strada croitorilor. Amândoi eram uzi până la piele când am ajuns la casa croitorului, unde locuia acum Amadeus Bahr. Castelul era ocupat de o armată de invitați, și a fost nevoie chiar și de căsuța lui Bahr pentru a adăposti pe slujitorii care-i însoțeau în număr mare pe seniorii lor.

Când am bătut la ușă, omulețul își dresе îndelung vocea, eliberând-o de răgușeala cauzată de prea multă tăcere.

- Poftim!

Am intrai. Hardughia umedă, lipsită de fereastră pe care o închiriasе, puțеa de mirosul ranced al lumânărilor de seu care ardeau acolo zi și noapte, precum și de o aromă înțepătoare de ceapă. Ridicându-se dintre paginile deschise ale unei mari cărți, legată în negru, Bahr își întorsese către noi fața uscată, de pasăre, amețită încă de îngândurare. Pornind de pe craniul său lunguiet, şuvițele de păr cenușiu-verzui se lipeau de gât. Deasupra buzelor sale țuguiate, a nasului lung ca un cioc, din cadrele unor pleoape pleoștite și ridate, străluceau spre noi vioi, ochii săi negri, sclipitori și inteligenți.

- Fii binevenit, Anselmus! Ai nimerit un moment potrivit. Tocmai mă îndeletniceam cu vestita Tabula Smaragdină a dumitale.

- Divină ocupație! spuse Rochard, scuturându-și apa de pe mantie; apoi, dând la o parte cu grijă mai multe cărți și un vraf de hârtii îndoite pe la colțuri, se așează pe marginea patului de lemn. Vremea e mizerabilă astăzi. Te-ai udat, Hans?

- Până la piele, răspunsei eu înfrigurat, apropiindu-mă de focul care ardea într-o sobiță de tuci. Rochard era prea cumsecade pentru a mă expedia spre casă pe o astfel de vreme. Mi-am căutat un loc pe o ladă, alături de sobă, în afara cercului de lumină a lumânării. Mă retrăgeam mereu la adăpostul penumbrei ca o fiară care-și pândește prada.

- Înălțimea Sa vrea să-i deslușesc înțelesul exact al Tabulei Smaragdina, pentru a o oferi musafirilor săi drept specialitate, alături de pulpa de mistreț împănată. În omulețul costeliv mocnea o revoltă ascunsă. Trupul său lipsit de forță, situația sa umilă și uriașa sa superioritate intelectuală îl făceau nefericit. Stiletul negru al ochilor săi, cu tăiș ascuțit de inteligență, pătrundea orice injustețe, cruzime sau prostie, observată la curtea stăpânului său și el scria pamflete caustice pup aceste teme, niște capodopere pline de ironie și de caracterizări de un umor irezistibil, pe care le ascundea cu (camă panicată în lada lui. Știa că dacă s-ar găsi un singur exemplar din ele, el ar face cunoștință cu camerele de tortură ale Turnului Păgân. Totuși, nu putea renunța la singurul mod de defulare a vieții sale mizere.

- Pentru dumneata o astfel de însărcinare nu constituie nici o greutate, Amadeus - zâmbi Rochard. Despre Tabula Smaragdină s-au strecurat în opinia publică suficiente traduceri neclare și explicații obscure, iar dumitale nu-ți rămâne decât să le sporești numărul cu încă una. Important este să iasă ceva palpitant, care să ajute la digestia domnilor.

- Ar trebui să îndrug mult prea multe porcării pentru ia-i înviora pe acești domni, iar digestia le-ar fi favorizată numai prin niște minciuni despre cum ar putea să ajungă totuși în rai după viețile lor murdare și prostești.

Izbucniră în râs, ceea ce în pieptul omulețului slăbănog Stârni o criză de tuse bolnăvicioasă. Trupul întreg îi fu zguduit, capul uscat se coloră în purpuriu, iar în colțul ochilor îi apărură lacrimi. Rochard îl privea încruntat. Când tusea se mai potoli,

Bahr rămase secătuit, obosit și cu respirația sacadată. Rochard îl întrebă:

- Și ai găsit ceva pentru a-i amuza pe înalții oaspeți?
- Nu - răspunse Bahr morocănos. Dar ceea ce mă supără cu adevărat e că nici pentru mine însumi n-am reușit să extrag măcar o frază inteligibilă din tot textul. Bănuiesc că este vorba de cea mai grosolană înșelăciune din istoria gândirii omenești și genialitatea ci constă numai în a fi reușit să-i preocupe secole de-a rândul, nu numai pe proști, ci și pe oamenii inteligenți.

- În orice caz, ceea ce spui este o interpretare a Tabulei Smaragdine - aprobă Rochard. Pe buze îi apărură zâmbetul său straniu, neliniștitor, al cărui efect, după cum îmi dădeam seama, nu-l ocolea nici pe Bahr. Totuși mă mir, Amadeus, că trebuie să te văd printre cei care, din lipsă de forță spirituală, se abțin în mod oportunist de a înfrunta o luptă, sau printre cei care, pentru a-și păzi superioritatea spirituală, preferă să nege un lucru pe care n-au reușit să-l înțeleagă.

- Te înșeli! sări Bahr, enervat. Dar pentru numele lui Cristos, nu cumva vrei să spui că dumneata ai înțeles această aiureală dodonică?

- Să o fi înțeles? Nu,... nu afirm așa ceva. Trebuie să recunosc că nu am reușit să pătrund întregul înțeles al textului referitor la toate trei planurile. Dar știu ceva despre el și anume cu certitudine: că Tabula cuprinde toate soluțiile privitoare la viața fizică, sufletească și spirituală a omului.

O vreme Bahr îl privi mut, scrutător, apoi, încet și aproape umil, zise:

- Un cercetător care nu are ca scop doar dobândirea unei grămezi de găselnițe liniștitoare și dătătoare de bucurie pentru propria sa personalitate, nu poate avea prejudecăți. Pentru mine, cunoașterea este mai importantă chiar decât trupul meu bolnav, decât destinul meu detestat și chiar decât vanitatea mea. Te rog, vorbește-mi despre Tabula Smaragdină!

- Cu plăcere. Ce anume știi despre ea? Nu vreau să te plictisesc cu repetări.

- Nu știu prea multe. Știu că mormântul lui Hermes Trismegistos a fost descoperit de Alexandru cel Mare cu ocazia unei campanii. Numele cu răsunet grecesc al autorului a apărut aproximativ prin secolul al IV-lea după Christos, dar figura sa era respectată aproape cu religiozitate

încă dinainte de era creștină. Egiptenii, pe vremea romanilor, îi consacrau coloane, încrustate bogat cu rețete alchimice. Unii îl bănuiesc, dincolo de acest nume, pe regele egiptean Thot sau Theut, despre care, în mai multe locuri, amintea și Platon. După Platon, Thot a trăit cu câteva milenii înainte de Christos, fiind întemeietorul unui mare număr de științe și inițiatorul unor arte. Printre altele, el ar fi părintele aritmeticii, al astronomiei, al jocurilor cu zaruri, ba egiptenii îi atribuiau și deosebirea vocalelor de consoane. Unii cred că acest nume nici nu se referă la o persoană reală, ci la o noțiune. Vechii egipteni aveau un zeu, care, sub numele de Thot, reprezenta înțelepciunea, istețimea și iuțeala și care era imortalizat purtând un toiag cu șarpe, la fel ca zeul grec Hermes. Cam atât am reușit să aflăm încercând să determinăm ceea ce este esențial în figura lui Hermes-Toth.

- Rezultate lăudabile, Amadeus. Documentele care se referă la Hermes Trismegistos au, în cea mai mare parte, o esență secretă și nu sunt accesibile decât inițiaților. Nu vreau ca denumirea de „inițiat” să-ți pară infatuare, orgoliu sau mistificare. Adevăratul inițiat este un om care a lăsat deja în urmă niște eforturi fizice dure, probe de voință, și preocupări spirituale neobosite. Ezoteria nu constituie o atitudine doritoare să tăinuiască comori spirituale ce pot fi dobândite de oricine. Cel care le vrea, cel care se ridică cu tenacitate nelimitată până la înălțimea unde Templul Cunoașterii așteaptă cu porțile larg deschise, acela poate pătrunde liber în sanctuar.

Eu nu îndrăzneau nici să mă mișc, pentru ca nu cumva să mi se observe prezența. Stăteam chircit pe ladă, în hainele mele umede și aburinde. Creierul meu tânăr înregistra cuvintele spuse de Rochard, dar sămburele înțeleșului lor mi s-a relevat abia după multe suferințe și mulți ani după aceasta.

- Fără îndoială, Hermes-Thot a fost un preot, astronom și medic egiptean - continuă Rochard. Nu s-a putut constata încă cu exactitate când anume a trăit el, dar este verosimil că chiar înainte de epoca pe care o presupunea Platon. Este ușor de imaginat că el, în calitate de preot, să fi fost în același timp și faraon. Aceste două demnități nu erau încă separate în lumea antică. Pe atunci faraonul - spre deosebire de despoții de mai târziu ai diferitelor vremuri și diferitelor neamuri, avizi de sânge și de cuceriri - simboliza încă Intuiția și Intelectul superior,

Încoronat. El era un inițiat. Căci în viziunea înțelepților creatori ai acestei legi, nu putea fi apt de a domni decât acela care se domină și pe sine și care era eliberat în spiritul său. Numele de Hermes este general răspândit, ca Buddha sau Manu, dar are trei înțelesuri. E în același timp denumirea unui om, a unei caste și a unei divinități. În calitate de om, Hermes este primul mare Inițiat, dar se înțelege sub acest nume și întreaga castă a preoților. Ca zeităte semnifică planeta Mercur, sfera spirituală de care aparțin inițiații divini; deci Mercur este de fapt conducătorul regiunii supratereștre a inițierii divine. Persoana în sine de la care porcede în bună parte toată religia egipteană a fost numită de către greci, învățăcei ai egiptenilor Hermes Trismegistos, „de trei ori cel mai mare maestru al tuturor științelor naturii”. Printre miile de opere care îi sunt atribuite și care au fost scrise în mare parte de elevi ai săi sau de continuatori care și-au însușit în mod creator influența sa, cea mai profundă și cea mai autentică este Tabula Smaragdină. Dacă ai textul la îndemână, te rog să-l citești acum, Amadeus!

Capul lui Bahr se aplecă asupra mării cărți deschise. Degetul său butucănos indică primele cuvinte ale Tabulei Smaragdine:

„Real, fără minciuni, sigur și intru totul adevărat e! că ceea ce este jos este la fel cu ceea ce este sus iar ceea ce este sus e la fel cu ceea ce este jos pentru ducerea la împlinire a miracolului Lucrului Unic.

Și cum fiecare lucru provine din Unu prin intermedierea Unicului; așa fiecare lucru se naște dintr-un lucru prin adaptare de sine.

Având ca tată zămisli tor Soarele, iar mamă născătoare Luna, este de vânt purtat în pântec; leagăn fiindu-i Pământul.

Acesta este părintele tuturor perfecțiuni lor din întreaga lume,

Puterea sa este neecipsată chiar și după ce și-a descărcat-o în pământ

*Separă Pământul de foc, ceea ce este fin de ceea ce este grosolan,
Cu minuțiozitate și mare artă!*

*Se înalță de pe Pământ în ceruri și revine din nou pe Pământ și unifică astfel forța sferelor de sus și de jos.
Așa poți ajunge în stăpânirea lumii întregi, întinericul va fugi de tine.*

Aceasta este forța forțelor, pentru că inhibă toate lucrurile fine ca și pe cele grosolane deopotrivă.

*Precum Lumea Mare, așa se naște Lumea Mică,
Devenind posibilă prin această minunată corelație ale
căror cheie este aceasta.*

*De aceea m-au numit Hermes Trismegistos, de trei ori înțelept, pentru că sunt în posesia tuturor celor trei
sensuri ale filozofiei întregii lumi. Ceea ce am spus
despre opera zilei, este în făptuit!“*

Fața uscată de uliu a lui Bahr se întoarce din nou cu nemișcată atenție către Rochard. Profilul său cu nas coroiat se legăna în mod ciudat pe perete, proiectat de flacăra jucăușă a lumânării.

- Înțelesul Tabulei Smaragdine se referă la trei planuri, așa cum hieroglifele egiptene au, în general, trei înțelesuri - spuse Rochard. Unul fizic, unul astral și unul mental. Cele revelate de Hermes Trismegistos cuprind atât tainele cele mai profunde ale creației cât și esența forțelor creatoare de forme ale așa-numitelor regiuni astrale. Dar înseamnă, în afară de acestea, și alchimia, în cel mai strict înțeles, adâncul tainic al alchimiei, rețeta spirituală a obținerii marelui Elixir vital, a Aurului Potabil care vindecă toate bolile, întinerește, purifică vasele sanguine de calciu și împrăștează umorile. Trebuie să menționez că acest Aurum Potabile nu conferă nemurire, cum cred fanaticii și ignoranții, ci prelungește doar viața. El exclude cauzele îmbătrânirii. Dar se referă în același timp și la celălalt scop, mai terestru, al alchimiei, și anume la transmutația metalelor. Poți înțelege deci ce l-a făcut pe Trismegistos să ascundă în adâncul unui labirint spiritual complicat adevăratul sens al spuselor sale.

Tânărul preot, ahtiat după cele mai profunde mistere ale religiei egiptene, era supus unor probe dificile înaintea dezvăluirii fiecăreia dintre teoreme. Cu cât pătrundea el mai adânc în cunoaștere, cu atât probele deveneau mai înfiorătoare și, înainte de a cunoaște strălucirea tainei finale, el trebuia să suporte însăși moartea trupului. Trismegistos a creat în așa fel Tabula Smaragdină, încât aceasta să nu conțină doar sâmburele învățăturilor sale, ci să le și ascundă de ochii oamenilor slabi și inferiori din punct de vedere spiritual, deoarece acest adevăr dă putere celor puternici, dar îi rănește pe cei slabi, aidoma tăișului unei săbii, mânuită de un nepriceput. De aceea Tabula Smaragdină subjugă nu numai prin conținutul său, ci și prin structura sa, căci ascunde în sine proba care, dacă este trecută cu succes, face ca spiritul să devină apt de a-i primi explicitarea, elucidarea. Încă o lege fundamentală a învățăturii lui Trismegistos este că Marele Magisteriu nu poate fi înfăptuit decât de acela care, paralel cu reușita pe plan fizic, înfăptuiește în sine transmutația atât pe planul astral cât și pe cel mental.

- Spune în sfârșit ceva și despre înțeleș! izbucni Bahr. M-ai urcat pe un munte înalt și mă ții legat la ochi,

- Cu proxima ocazie, Amadeus. Acum este târziu și dumneata trebuie să te culci.

Știam că din cauza prezenței mele nu se lansa el în elucidarea înțeleșului Tabulei Smaragdine și acest lucru mă umplu de amărăciune. Bahr era și el nemulțumit și treaz ca o bufniță.

- Nu poți pleca acum! Nu mă poți lăsa așa! se împotrivi el cu frenezie. Vocea îi eșuă într-un acces de tuse. Trupul său șubred era scuturat și zgâlțâit în mod jalnic. Rochard se ridică. Fața lui trăda neliniște.

- Prietene, menajează-te!

Bahr, sufocat, roșu la față dădea din cap împotrivindu-se. Când, în sfârșit, își mai reveni, făcu din mână a lehamite:

- Trebuia să mă menajez mai din timp. Acum nu mai am ce menaja. Mă simt bine numai când uit de acest sicriu jalnic care e trupul meu.

- Ceea ce dumneata numești sicriu este un recipient de valoare dacă cuprinde un spirit. Merită să-l îngrijești.

- Dumneata îmi vorbești astfel? Prelegerea dumitale s-a referit până acum la lepădarea materiei, numai sublimări și abstractizări...

- M-ai înțeles greșit. Pentru activitatea lui Hermes Trismegistos, devenită piatră de temelie a vieții spirituale a mileniilor, era nevoie de forță și de sănătate. Un trup bolnav produce percepțe false și obținează prin porniri și anxietăți înăbușitoare organele care transmit lumina spiritului. Cel care arc ceva de comunicat trebuie să mențină în stare pură receptacolul Cuvântului.

- Dar pot avea ceva de spus... cu?! spuse Bahr cu autoironie amară. Și cine are astăzi nevoie de Cuvânt?! Își aplecă capul și continuă adâncit în gânduri. Noi, care oricum suntem convinși și posedați de literă, ne putem adresa unul altuia. Noi suntem niște bolnavi. Am fost păgubiți în cele ale cărnii și ne satisfacem foamea cu hrană imaginară. Iar dorința de putere ne-o îndestulăm prin teorii care ne dau dreptate și ne înalță drept regi-fantomă ai unor imperii de umbre. Ne-am făcut arme din fragile pene de pasăre și îi țintim cu vârfurile lor muiate în otravă pe cei puternici care huzuresc în bunuri palpabile.

- Ceea ce se petrece în sufletul dumitale, Amadeus... este tot alchimie. Există un acid care separă aurul de zgură, în sufletul omenesc acest acid este îndoiala. E nevoie de ea, până când aurul s-a separat de toate celelalte substanțe. Între cele două regate de care vorbeai, diferența e într-adevăr foarte mare. Unul este regatul morții, celălalt al vieții. Carnea, oricât de apetisantă și superbă ar fi, se prăbușește fără putere în brațele putrefacției. Carnea este doar o jucărie a spiritului, sau, dacă vrei, o experiență palpitantă a lui, pentru a exprima pe calea aceasta ceva din sine. Este o figură desenată în nisipul deșertului. Este un mod de exprimare minunat și cu înțeles profund ca și muzica, statuile, imaginile, cărțile, templele, unde adastă de asemenea pofta de creație a spiritului; dar toate acestea sunt vremelnice, ca orice formă materială, construită pe terenul mișcător al temporalității. Spiritul însă e veșnic și imuabil. Judecă deci: care dintre cele două este cu adevărat imperiu-fantomă? Își puse pelerina. Luptă-te mai departe, Amadeus. Cel însemnat trebuie să slujească prin toate capacitățile sale, prin întreaga-i amărăciune, prin îndoielile sale, la fel ca și prin dorurile sale neîmplinite!

- În viața mea n-am fost atât de treaz! Dumneata mi-ai sădit niște intuiții capabile să mă facă nesocotit și îngâmfat. Iar viermele-om nu are dreptul să fie astfel. O să mă privesc în oglindă...

- Privește-te în interior. Imaginea din oglindă nu e decât umbra realității.

*

Înaintam tăcut alături de Rochard printre căsuțele înguste și scunde, pierdute în liniștea adâncă a somnului. Ploaia stătuse. Un vânt sălbatic sfâșia norii grei. Între crăpăturile lor mijeia decum cerul palid. Rochard nu se îndrepta către han.

- Eu mă mai plimb, Hans - spuse el. Tu du-te acasă.

Curiozitatea mă făcu să-l urmăresc. După ce ne-am despărțit, m-am luat după el de departe. Dincolo de zidul cetății, el porni către panta împădurită a muntelui. Vântul îi umfla în formă de butoi pelerina largă, întunecată, apoi o ridica și o fâlfâia ca pe niște aripi de liliac pe lângă corpul său. Dintr-odată mă cuprinse o spaimă de neînțeles, transformată într-o teroare aproape insuportabilă. Simțeam că trebuie să fug cât pot de repede, departe - departe de el. Mă sufoca presimțirea neclară a unor lucruri îngrozitoare. Făcui cale întoarsă și, cu genunchii tremurând, alergai către sălașul nostru, unde mă aruncaii pe pat și mă cufundai într-un somn tulbure, neliniștit.

A doua zi, spre asfințit, când tocmai terminam lecția în camera lui Rochard, nevasta proprietarului lui Amadeus Bahr dădu buzna cu sufletul la gură, fără a mai bate la ușă. Era foarte tulburată. Vocea îi era sacadată de plâns. Ne spuse că Bahr a vărsat sânge, că medicul de la castel considera că era pe moarte, iar el dorea să mai vorbească neapărat cu domnul Rochard.

Pornirăm imediat. Rochard nu s-a mai uitat dacă-l urmez sau nu. Afară era un frig usturător. Stelele străluceau cu luciri vii, înțepătoare.

*

Pe masa cu trei picioare, la căpătâiul lui Bahr, pâlpâia o lumânare. Lumina ci nesigură arunca asupra feței galbene, adâncită în perne, semnele morții. Când am intrat tiptil după Rochard, și privirea îmi căzu pe cel care zăcea acolo nemișcat, crezui că am sosit prea târziu. În colț, soția croitorului hohotea miloasă, dar și curioasă. Rochard se întoarse către ea:

- Este o măcelărie pe strada învecinată. Vă rog, aduceți din beciul de acolo o găleată de gheață. Grăbiți-vă!

Femeia se holbă la el, nu înțelegea sau nu voia să înțeleagă, dar moneda care îi căzu la picioare vorbea în limba ei. Când ea ieși, Rochard se aplecă peste fruntea cu tâmplele adâncite și puse mâna pe ea. Fața lui, aflată în cercul lumânării, era serioasă și concentrată. Părea că din palmele lui radiază forța vieții către trupul nemișcat. În prăpastia orbitelor lui Bahr se aprinse o scânteiere. Bolnavul ridică privirea spre prietenul său și pe fața lui ridată, cu bărbia căzută a apărut un zâmbet.

- Regret - șopti el abia auzit. Aș fi vrut foarte mult... Tabula Smaragdina...

- Nu trebuie să spui acum nici un cuvânt! îl opri calm, dar energic Rochard. Știu la ce te gândești. Sunt aici, am venit la timp și dumneata vei trăi! vocea lui transmitea o încredere certă. Aduse un scaun și se așeză aproape de capul Bahr. Își întinse ambele mâini deasupra lui și cât puteam să-l văd, executa niște mișcări stranii, mângâietoare deasupra corpului, de la cap până la stern. Hârâiala sacadată a răsuflării bolnavului se liniști într-o respirație mai calmă. Nevasta croitorului năvăli pe ușă zornăind cu găleata. Aducea realitatea rece și brutală a corpului ei voluminos și tulbură vraja liniștii. Bahr își deschise larg ochii.

- Dacă aș putea să cred! Dacă aș avea credință! Nici măcar dumneata nu poți să-mi dăruiești plămâni noi! șopti el.

- Trebuie să stai liniștit! îi porunci Rochard. Înfășură gheața într-un prosop și dădu la o parte pătura de pe trupul mizer. În timp ce așeza compresa rece, vorbea cu o voce împăcată, tandră către omul doborât de boală.

- Dacă o șopârlă își poate dezvolta la loc coada ruptă de dimineța până la asfințit, de ce să nu învățăm și noi secretul reînnoirii pe care natura îl cunoaște?... Dumnezeu ne-a dat minte ca să cercetăm. Nu ne-a spus doar să credem, ci ne-a dat voie să ne transmutăm credința în cunoaștere, în convingere, cu prețul unor mari eforturi... Brusc, se întoarse către locul unde stăteau cu alături de soția croitorului, care căsca și ea gura.

- Aș vrea să rămân singur cu bolnavul! Dacă voi avea nevoie de ceva, o să vă chem.

Îl așteptam pe Rochard în atelierul de croitorie, înecându-mă în aerul stătut. În acest loc, extrem de strâmt, lucrau trei oameni. Femeia gătea niște varză pe foc deschis, în colțul încăperii, și mâncarea răspândea un miros puternic. Stomacul mi se revolta, dar nu mă clinteam din loc.

Cu atenție încordată, încercam să prind orice zgomot care venea din spatele ușii hodorogite. Uneori, privirea mea se încrucișa cu ochii nevestei croitorului, care trădau o curiozitate vulgară, plină de vigilență. Asculta și ea. Probabil că, în sinea ei, mă blagoslovea pentru că, din cauza prezenței mele, nu-și putea lipi urechea de ușă. Din camera bolnavului nu răzbătea decât vocea estompată a lui Rochard. La un moment dat, el scoase capul și-l trimise pe unul din ucenici după vin roșu. Preluă apoi vinul prin ușa întredeschisă și liniștea se așternu din nou. Croitorul mustăcios și gârbovit mă întrebă în șoaptă cine era stăpânul meu? Era medic?

- Da, am răspuns cu.

- Prin oraș umblă cu totul alte vorbe despre el, sări cu gura femeia.

- Ce vorbe? Întrebai cu inima strânsă.

- Că-i omul dracului... Că de multe ori el se separă de umbra lui și merg alături amândoi... Și-a vândut sufletul diavolului ca să facă aur... Păzește-ne, Doamne! Lăudat fie Domnul Dumnezeu! Ea își făcu crucea peste pieptul dolofan.

Vorbele rău prevestitoare îmi sporiră presimțirile rele, dar mă silii să zâmbesc.

- Dacă n-aș fi în apropierea unui muribund, aș râde. Eu unul știu prea bine ce mare nevoie am avea de aur, că suntem cam strânși cu ușa pentru datorii la han. Ce fel de făcător de aur și ce fel de tovarăș al diavolului ar fi acela care e încolțit peste tot de creditori?

- Ne duce de nas pentru că e isteț! turui femeia. Dacă s-ar afla adevărul, n-ar mai avea loc în oraș. Ar găsi el imediat o locuință fără plată în turnul cu cinci colțuri! Bun coteț pentru o găină care face ouă de aur!

M-am cutremurat. Îmi adusei aminte de vorbele lui Sebastian și de istoriile îngrozitoare auzite prin crâșme despre nefericiții chinuiți până la moarte sau uciși în timp ce încercau să evadeze, niște oameni despre care se credea că ar cunoaște secretul fabricării aurului.

- Rochard este un medic sărac, care umblă dintr-un loc în altul, spusei eu cu gâtlejul uscat. El merge cu regularitate la biserică și nu face rău nimănui. Ce vreți de la el?

— Aur vrem! zise femeia. Uite ca ăsta... cu găleata!... și își arată palma întinsă pe care, la lumina lumânării, strălucea o monedă de aur franțuzească. M-am uitat la ea de parcă aș fi văzut o viperă. I-o aruncase Rochard femeii, când o trimisese după gheață. Iar eu uitasem de asta! Acum minciunile mele despre datorii și sărăcie erau date în vileag. Știam că lucirile acestei monede se vor răspândi prin oraș, chiar înainte de răsăritul soarelui. Nu trebuia decât să se afle că Bahr, la care medicul de la castel renunțase deja, n-a murit și a apucat dimineața. Îngrijorarea mea nu era alimentată de atașamentul față de Rochard. Mi-era teamă că el va fi luat cu forța și purtătorul tainei Marelui Magisterium va dispărea înainte ca eu să pot pune mâna pe secretul lui.

*

N-am fost singurul care presimțea primejdia. Rochard știa și el că trebuie să fugă, chiar înainte de răsăritul soarelui.

De cum părăsirăm casa croitorului, ne-ain grăbit spre han pentru a ne face bagajele. Cu ajutorul unei slujnice, îndrăgostită de mine, am făcut rost și de ceva merinde. Reprezentația coloristică a zorilor, compusă din nuanțe de cenușiu și purpuriu, ne găsi de-acum la drum. Din vale se înălța o răcoare umedă, iar printre crengile copacilor atârnavu fâșii de nori. Nu ne-am depărtat prea mult. Dincolo de oraș, am dat peste ruinele unei vechi gospodării, năpădită acum de bălării. Intrarăm într-o șură dărăpănată, cu tencuiala căzută și acoperișul găurit, unde apa stagna în băltoace împutite. Rochard rămase tot timpul serios și tăcut. Tăcerea lui conținea un fel de refuz, ceva inabordabil, care îmi dezarma curiozitatea agitată. Căutai un loc ascuns pentru ladă, într-un colț. Rochard se așează. Eu mi-am încropit un locșor din cărămizi și paie. Minutele care treceau încet dădeau în clocot în mine, trecând într-o neliniște tot mai vie. Ce așteptam aici? Eram prea aproape de pericol ca să putem sta liniștiți. Aerul era de nerespirat și, printre paiele putrede, mișuna o viermuială respingătoare.

- Mănâncă, se întoarse către mine Rochard, întinzându-mi sacul de piele în care împachetaserăm merindele. El însuși nu se atinse de mâncare. Scoase din ladă instrumentele de

astronomic, cărțile, tușul, hârtia și pana și începu să facă socoteli pe o carte pusă pe genunchi. Pe atunci știam deja ce face. Trasă cercul și-l împărți în douăsprezece compartimente, însemnă în ele cele douăsprezece semne ale zodiacului și notă o dată. Desigur, calcula traseul fugii noastre și rezultatele drumului pe care îl aveam de făcut, din poziția planetelor pe care le desena, de asemenea, în unele „case” ale cercului. Era răcoare. Se porni o ploaie subțire, ca trecută prin sită și prin gaura din acoperișul șurii începu să lovească cu un susur fin suprafața băltoacelor. Între deschizătura ferestrei, situată la înălțime și acoperișul stricat se crease un curent de aer neplăcut. În lumina mohorâtă, întunecoasă, fața lui Rochard părea tot mohorâtă și îngrijorată, întreaga lui figură îmi inspira anxietate. Mi se părea că n-am să mai pot suporta coșmarul lucid în acest semiîntunerit umed și străbătut de curent, că va trebui să sar în sus, să strig, să vorbesc, să întreb. Deodată, simții privirea lui Rochard ca pe o atingere fizică. Poate că se uita la mine de mai multă vreme, dar nu vorbi decât atunci când îi întorsei privirea.

- Te temi? mă întrebă el cu o voce stranie.

- De ce m-aș teme? întrebai eu, dar frica îmi înțepa inima și vocea mi se frânse.

Nu-mi răspunse imediat, dar continua să mă privească. Aș fi vrut să mă ascund de privirea lui; în același timp tremuram și nădușeam.

- Mi-e milă de tine, spuse el apoi cu un suspin scurt. Din acest cuvânt răzbătu o compasiune reală. Nu te pot ajuta!

Teama mea se transformă brusc într-un gând:

- Ați calculat soarta mea în astre, Magistre? întrebai sufocat.

- Da, și pe a ta.

- Mor?

- Cândva...

- Dar când? Nu mă cruțați... acum?! De moarte violentă?

- Nu. Încă nu. Mai întâi te vei teme. Multă vreme vei trăi în teamă și îți vei blestema viața. O să vrei să scapi de ea, dar viața se va ține de tine ca o fiară care nu-și mai poate descleșta fălcile. Zadarnic vei fugi, zadarnic vei încerca s-o sugrumi, s-o amețești, s-o lepezi, ea va rezista cu tenacitate, te va arde și te

va chinui până la ultimele limite... Nu te pot ajuta, bietul meu băiat... tu vei trăi..., vocea îi suna înceată, estompată...

M-am lăsat pe spate, plin de fericirea care îmi cuprindea întreaga ființă. Lăsasem să treacă pe lângă auzul meu tonalitatea întunecată a cuvintelor sale și, din tot ce-mi spusese, auzeam numai promisiunea că voi trăi, perspectiva amețitoare a vieții indestructibile. În sfârșit, Rochard renunțase la disprețul său uneori insuportabil și la reținerile sale pline de superioritate. Mi-a spus: „Ai să trăiești!” Ce altceva pot însemna aceste cuvinte decât taina densificată în esența materială a lui Trismegistos, acel Aurum Potabile?

Căzui în genunchi la picioarele lui, și îmi aplecai capul până la paiele pline de gângănii:

- Domnule! Domnule! izbucnii cu inima debordând de simțire și cu lacrimi în ochi. Nu sunt demn de comoara cu care mă dăruieți, dar mă voi ridica la înălțimea ei... Așa să mă ajute Dumnezeu! Vă rămân slujitor și ucenic devotat pentru eternitate... vă voi netezi drumul de sub picioare, vă preiau toate greutatea și grijile. Îmi arunc propriul trup în fața oricărei primejdii care vă amenință... Vă voi privi ca pe tatăl, ca pe fratele meu, ca pe idealul meu viu, imediat după Christos... Arunc orice urmă de păcat din sufletul meu, n-o să mai mint, n-o să mai fur, numai pentru că dumneavoastră sunteți... pentru că...

- Taci! Nefericitule!

Inima îmi îngheță brusc. Mă ridicai din prosternare să-i privesc fața și să citesc de pe ea motivul acestei schimbări; dar fața lui îmi era din nou închisă ca un zid. Penumbra o ascundea, îi adâncea zbârciturile și o făcuse să pară înspăimântător de bătrână.

- De ce mă respingeți iarăși?!

Mă cuprinse disperarea; gâfâiam din cauza plânsului interior. Vocea lui Rochard răsună stinsă din penumbră.

- Simțăminte!... spuse el încet. Haos întunecat fără zorile spiritului... Astăzi dor sfâșietor, fidelitate debordantă, mâine pornire oarbă și ură pustiitoare... moarte.

- Nu înțeleg! am spus eu tremurând.

- Ce rost ar avea să înțelegi?... Ești o piatră aruncată. Ești materie care distruge materia. Prin tine, Adonai recuperează

cetatea de umbre a vremelniceii... Mulțumesc pentru aceasta. Amin.

Se ridică și privi prin deschizătura îngustă a ferestrei.

-- Curând, se va întuneca. Din fericire, cerul e acoperit... Ai vrea să-mi faci un ultim serviciu, fiule?

- Orice doriți!

Te duci la sălașul lui Amadeus Bahr... nu te teme... tu nu vei avea de suferit.... Croitorul și nevasta lui vor fi desigur pe la al șaselea vecin, ducând bârfa mai departe, sau poate au fost chemați la castel. Iar ajutoarele nu păzesc focul, dacă cineva nu le stă în spate. N-ai să întâlnești pe nimeni și vei intra neobservat în odaia bolnavului.

- Dar dacă Amadeus Bahr acum e...

- El trăiește, spuse cu simplitate Rochard. Trebuie să-i dai o scrisoare.

Mă miram de unde știe el ce este în oraș, de vreme ce a stat aici cu mine toată ziua. Rochard scoase o foaie de pergament, scrise mai multe rânduri, cufundat adânc în ceea ce avea de scris, apoi uscă cerneala și rulă hârtia sub forma unui sul subțire. Pentru ca sulul să nu se desfacă, trase pe el inelul său greu din argint cu un rubin mare, roșu, în interiorul căruia se vedea o pasăre Phoenix în zbor, cu aripile desfăcute.

*

Plin de teamă și de curiozitate, pornii în misiunea mea periculoasă. Știam că dacă aș fi fost prins n-aș mai fi scăpat până nu i-aș fi adus la ascunzătoarea lui Rochard pe cei care doreau să-l găsească. Cunoșteam prea bine metodele prin care cele mai încheștate buze pot fi constrânse să vorbească. Sulul ascuns sub haina mea de postav mă ardea. În clipa când Rochard mi-o încredințase, eu știam deja că o s-o citesc imediat ce voi avea ocazia. O știa și el, dar mi-a dat-o. Îi era indiferent dacă o citeam sau nu. El mă cunoștea. Potrivise textul în așa fel ca ochii mei curioși să nu întâlnească decât coaja exterioară a unor înțelesuri ascunse, pentru desghiocarea cărora spiritul meu nu avea încă pricepere și forță. Mă gândisem din timp că nu voi trece printre case locuite, unde ard lumini, deci mi-am scos din bagaje cremenea și pâslă. Sub paza de smoală a pădurii dese, adunai câteva crenguțe și un pumn de frunze uscate pentru ca, la lumina micului foc, să pot citi misiva lui Rochard. Am citit-o de multe ori, silabisind-o și forțându-mi mintea, încât am învățat-o

pe de rost, dar înțelesul ei îmi rămase necunoscut, ca al unui text exotic. Uneori înțelegeam sensul câte unui cuvânt, dar acesta se pierdea din nou în contextul frazei. În mod ciudat - deși contribuiau atât situația neobișnuită cât și locul mohorât în care mă aflam - tremuram de o emoție lăuntrică ce mă îndemna să citesc și să recitesc cuvintele care îmi rezistau cu obstinație:

„Cel care pleacă, îl salută pe cel care a fost retrimis, vechi prieten și tovarăș pe cale. Această legătură s-a creat de mult. Acum ea se desface. Cel care pleacă și-a achitat toate datoriile, cu excepția uneia pe care va fi silit s-o plătească, împăcat, cu smerenie în fața Legii, înaintea resurecției întru Unicul Adevăr, mai adresează câteva cuvinte prietenului său vechi acela care nu va mai rosti de-acum înainte alte cuvinte omenești.

Casa Vieții are trei chei. Muribundul a fost trimis înapoi din mormânt pentru a dobândi aceste chei. Cele două mâini care îi stau la dispoziție în căutările sale sunt Scorpionul și Vărsătorul. El trebuie să pătrundă în casă pentru ca cei care îl caută să poată vedea lumina la fereastra lui. Apokalypsis Chemica a fost săvârșită. Din grăunțele aruncat în sicriu trebuie să răsară rodul triplu al Vieții: unul este cel ce-și amintește totul, altul care poate cunoaște totul, iar al treilea conține leacul ce soluționează totul; și cele trei la un loc sunt unica mare Arcană. Aceasta este teorema, calea și explicația.

E.A.R”.

La casa croitorului am găsit totul așa cum prezisese Rochard. Nici măcar n-am fost nevoit să bat la ușă, aceasta fusese uitată deschisă din neglijență. Atelierul era gol, tăcut și întunecat. M-am strecurat cu inima bubuind până la ușa lui Bahr și, temându-mă că îl voi revedea în chip de cadavru pe catafalc, intrai. Cel pe care l-am văzut nu era nici mort, nici stafie. Stătea în fața mesei sale dărăpănate, înfășurat în pelerina lui de corb, gârbovit, galben, dar viu! La vederea mea, fața se învioră de teamă și de bucurie. Veni spre mine. Mersul lui nu mai păstra nimic din vechea oboseală bolnavă, pieptul nu-i mai hârâia în respirația sacadată, zgomotoasă a ofticoșilor. Mobilitatea tinerească, liberă a mișcărilor sale mă cutremură până în străfundul sufletului. Ea îmi adusese într-o apropiere palpabilă, amețitoare miracolul petrecut.

Bahr zăvorî cu grijă uşa, apoi se apropie de mine şi mă apucă de umeri. Degetele sale, a căror strânsoare puternică o simţeam din plin, ieri abia zgâriau cuvertura, aidoma picioarelor unui păianjen gata să-şi dea duhul.

- El unde este? izbucni în şoaptă, foarte agitat.

- E în siguranţă, răspunsei încet.

Mâna lui căzu de pe umărul meu.

- Am fost foarte îngrijorat pentru el, spuse eliberat. Oraşul e ca un furnicar în care s-a picurat miere. Contele a *fost pe aici* de două ori - el, în persoană. Mai înainte nu-i păsa de mine, chiar dacă eram pe moarte, acum m-a şi pipăit.

Pe faţă îi apăru zâmbetul vechi, inteligent, ironic.

- M-am prefăcut că sunt tâmpit. Am zis că în gâtleej mi se spărsese o venă, din care cursese sânge. Totuşi, au fost plămânii, Hans. Ştii, îi scuiam în bucăţi întregi, noduri negre, dense printre şuvoaiele de sânge roşu... o ştiam prea bine. Vocea îi tremura febrilă, apoi şopti: - Spune-i lui Rochard că de la mine contele n-a aflat nimic. Încercase să afle dacă mi s-a dat vreun leac. Am negat. Bârfa şi şuşotelile vor înceta... până atunci însă e mai bine ca el să nu se arate prin preajmă... Se învioră şi vorbi însufleţit: - Spune-i, Hans, cât mă doare că trebuie să mă despart de vederea lui, dar nici măcar nu îndrăznesc să mă gândesc la o întâlnire, ca nu cumva să-l înfund... Prefer să-mi pierd noua viaţă, decât să-i fac rău lui, care mi-a dăruit-o. În viitor!... Spune-i că, țin seama de tot ce-mi promisese! Spune-i că nu numai că mi-a dat o nouă viaţă, ci m-a făcut să fiu alt om! Sufletul meu, care zburătăcea ca un liliac orb al nopţii, a murit şi a renăscut în chip de pasăre albă, care se înalţă către lumină. Spune-i că a dat gândirii mele o temelie pe care voi clădi un edificiu indestructibil. Până acum cuvintele sale erau nişte teze pe hârtie, străine, neverosimile, dar acum şi-au găsit în mine acoperirea în aur. Spune-i lui Rochard că acum eu cred şi voi şti, voi cunoaşte, voi putea! Obrazul lui mic şi slab era inundat de lacrimi. Focul entuziasmului său pătrunse şi în sufletul meu inflamabil. Plângeam, tremuram, mă bucuram cu el, sub influenţa miracolului trăit. Scosei la iveală scrisoarea. Bahr o luă cu mâini avide. Privi cu evlavie inelul care ţinea pergamentul, îl apropie de lumânare, apoi şi-l puse pe deget. Lumina începu să pâlpâie cu o flacără bolnavă, apoi se stinse. În locul nopţii întunecate, în odaie pătrunse cenuşul murdar al

unor zori mohorâte. Trebuia să mă grăbesc. Bahr scoase o altă lumânare de undeva de sub pat. Îmi luai rămas bun. Abia dacă mă mai observa. Se cufundase în lectura scrisorii.

*

Amiaza era aproape, când sosii complet epuizat la șura dărăpănată. Ajunsesem aproape de marginea orașului când niște studenți turmentați de la Sebaldus mă recunoscuseră și alergară după mine. O rupsei la fugă, încercând să scap de chiotele lor de bucurie, însă ei se luară împleticiți în urma mea și unul dintre ei era să mă și ajungă. Mă ascunsei într-o groapă din pădurea care, în locul acela, era mai deasă, până când ei au trecut în fugă pe lângă mine și mi-au pierdut urma.

Rochard mă aștepta răbdător. Recunoștința și fericirea mă copleșiră când i-am revăzut silueta subțiratică, blândă și atât de deosebită. De data aceasta, îmi păru tot bătrân, trudit și serios, însă acum vârsta îi conferea un aer argintiu, nespus de pașnic. Era senectutea înțeleaptă a omului superior. Poate că vederea mea era influențată de certitudinea deplină, pe care o dobândisem acolo, în șura aceea sordidă, îl vedeam eliberat de orice slăbiciune omenească, dar și de orice urmă de viclenie sau de prefăcătorie. Era Magul, practician al Științelor Divine, posesor al Marelui Magisterium.

Am repetat în fața lui cuvintele lui Amadeus Bahr și febra interioară, lacrimile îmi reveniră. Fața lui rămase nemișcată și serioasă.

- Plânsete, extaz, febră... Talerul cântarului se înalță, dar la fel va cădea, iar echilibrul său va aduce moartea - spuse el încet.

Încordându-mi atenția, îl ascultam fără să-l pot înțelege.

- Nici Amadeus Bahr nu v-a înțeles, Magistre, decât atunci când l-ați vindecat... spusei cu șiretenie.

- Amadeus Bahr și-a fost propriul său medic. Eu n-am făcut decât să-l trezesc în el pe vindecător.

- Dacă l-ați trezi și în mine... așa cum mi-ați promis... am șoptit tremurând.

- Eu nu ți-am promis nimic. Tu singur ți-ai făcut promisiuni, bietul meu copil.

- Dar mi-ați spus că voi trăi! am strigat eu șocat. Ce alt înțeles ar fi putu avea aceasta decât că...

- Cu totul alt înțeles, spuse el ferm.

- Nu! Să nu-mi spuneți așa ceva! Îl implorai eu. Dacă vreți, vă stă în putere. Știu. Am văzut. L-am văzut pe mort reîntorcându-se la viață! Domnule, vă rog, pentru numele lui Christos... eu nu vreau să mor! Eu am atâtea de trăit! Am cunoscut atât de puține lucruri. i. acești câțiva ani înseamnă atât de puțin... Trebuie să mai cutreier tot pământul... Aș vrea să învăț, să citesc și să dobândesc experiență... Să urmăresc cum crește copacul din sămânța sădită... Să urmăresc devenirea omului... dar știind și simțind în tot acest timp că sunt cu... eu... Hans Burgner, slujitorul dumneavoastră... cu conștiința continuă, neîntreruptă. Eu! De ce ar fi un păcat dorința mea?! Dumnezeu, Christos, sfinții, profeții, magii și vrăjitorii nu au toți viața veșnică?!

- Și tu o ai!

-- Dar nu la fel ca a lor. .. nu la fel! A mea e ceață părelnică, vis și amăgire... Există în pădure copaci mai bătrâni decât cel mai bătrân dintre oameni. Dumneavoastră ați trăit nașterea și dispariția unor generații întregi... Stelele priveau pământul deja pe când acesta era pustiu și mut... Eu vreau să privesc cu ochii copacilor, cu ochii stelelor... Cu ochii dumneavoastră, Magister! Nu am alt gând, altă rugăciune, decât să trăiesc! Să trăiesc!

M-am târât la picioarele lui, i-am îmbrățișat genunchii; fața îmi ardea, buzele îmi tremurau în dorința delirantă. Voința și jinduirea mea agresivă ar fi convins orice om de rând, însă Rochard nu se clinti. Ochii săi reci priveau delirul meu vulcanic ca două cristale azurii de gheață.

- Ești un copil, care-i cere adultului stelele de pe cer. Cum să sting acest foc descreierat din tine?!

- Dați-mi viața!

- Tu singur ți-o poți dobândi. Eu n-aș putea decât să te transform într-un mort viu, care se trezește într-un cavou înzidit. Roagă-te să nu afli niciodată ceea ce am spus prin aceste cuvinte.

- Dar ele sunt numai cuvinte, Magistre! izbucnii eu, pierzându-mi controlul. Lui Amadeus Bahr nu i-ați dat numai cuvinte. El cu ce a meritat să bea din licoarea sfântă, care l-a făcut din mort viu în cursul unei singure nopți?!

Rochard dădu descurajat din mână.

- Discut cu un orb despre nuanțele culorilor! Ce să fac cu tine? Vorbești despre viață și ceea ce spui înseamnă moarte. Îmi

ceri nemurirea în timp ce toate gândurile tale se târăsc în noroiul pământului. Înțelege, Hans! În tumultul carnavalului terestru doi oameni dau unui de altul, dar sunt deghizați și de multe ori, sub măștile pe care le poartă, ei nu-și recunosc propriii frați. Dar, cel care știe că l-a întâlnit în deghizarea unui trup străin, însușit pentru scurtă vreme, pe cel mai bun prieten al său, o rudă, un tovarăș al spiritului său, căruia de mult îi ducea dorul, aceia nu se mai sinchisește de aspectele exterioare, ci slujește în cel întâlnit numai esența, realitatea străveche.

- Vreți să spuneți că Amadeus Bahr era pentru dumneavoastră o astfel de... rudă?

- Da.

- Din cauza asta l-ați vindecat?

- N-aș fi putut să-l vindec, dacă spiritul său nu ar fi fost pregătit pentru vindecare. Același leac, dat altcuiva, s-ar fi transformat în otravă.

- Dar, dacă cu vă cer leacul, pe răspunderea mea?...

- Răspunderea nu poate fi decât a mea, Hans.

- Nu vreți să mă înțelegeți! Nu puteți fi atât de nemilos! Nu mai pot trăi astfel! Nu pot! Sunt condamnat la moarte și călăii pot veni să mă ia în orice clipă! Am nevoie de timp, de mult timp ca să pot învăța viața și să mă pot împăca cu ideea morții. Ce mai știți dumneavoastră, obosit de pasiunile unor secole întregi, ce crimă înfiorătoare, oribilă și umilitoare este să arunci niște oameni cu creierul activ, cu imaginația arzătoare în morminte în care colcăie viermii? Vă este ușor să vorbiți, să mă refuzați, dar eu nu mă las! Dorința mea, rugămintea mea, pretenția mea... da... pretenția mea descreierată, delirantă trebuie să vă străpungă surzenia egoistă. Sau dacă nu, mai bine să pier acum. Nimiciți-mă, pentru că eu nu mă tocmesc! Nu accept să-mi mai duc zilele ca un animal domestic tâmp care așteaptă măcelarul... Vreau totul sau nimic!

Tremuram pornit și disperat. Neputința aprindea în mine o furie tot mai pustiitoare împotriva baricadei care mi se înălța în față sub forma trupului lui Rochard, despărțindu-mă de țelul meu devenit mame.

- Nu v-ar costa decât un gest, un moment de slăbiciune - șopteam eu sugrumat apropiindu-mă de el. Mâinile mele urcară de la genunchi spre umerii lui, apucându-l cu forță încrâncenată.

Ceea ce îmi refuzați se află aici... pe trupul dumneavoastră... o știu. Trebuie să-mi dați... măcar puțin...

Îmi îndepărtă mâinile de pe umeri cu o strângere hotărâtă.

- Nu am nimic să-ți dau - spuse el ferm.

Vocea lui calmă îmi lua mințile. Scoteam strigăte stridente, răgușite:

- Ah... văd acum... văd peste cine am dat... nenorocitul de mine! Mai bine m-aș ruga de o stâncă decât de un om lipsit de suflet, de o cochilie golită! Piatra s-ar mișca, s-ar încinge și ar plânge de mila mea, dar dumneavoastră... un îndrăcit lipsit de inimă...

Din ochii lui porniră două lacrimi. Am încremenit.

- De ce plângeți?! Ar trebui să plâng eu!

- Pe tine te plâng - spuse ei încet.

M-am ridicat în genunchi, mi-am apropiat fața de fața lui, ochi în ochi, de parcă aș fi vrut să-l oblig astfel să-mi îndeplinească dorința.

- Îmi dați? întrebai sugrumat, șoptit, cu răsuflarea întretăiată de o insuportabilă tensiune lăuntrică.

- Niciodată! Atâta timp cât sunt în viață, nu vei avea elixirul! Îmi răspunse el, fără pornire, dar pe tonul unui verdict final, fără de apel.

M-am prăbușit, de parcă aș fi fost lovit în cap. Brusc, toată puterea și toată voința mă părăsiră. Zăceam pe paie, secătuit de gânduri, incapabil de mișcare. Lupta inegală cu Rochard mă epuizase mortal. Mi-am epuizat toate argumentele și am rămas învins. Ființa lui calmă, ca de cremene, îmi stătea împotriva ca o fortăreață inexpugnabilă. Armele mele, ca niște jucării de copil, zăceau distruse la picioarele sale.

Amețeala care mă doborâse se transformă pe nesimțite într-un somn adânc. Două nopți nedormite, drumurile lungi făcute pe jos și emoțiile mistuitoare pe care le-am trăit mă obligau să dorm. Când m-am trezit, nu știam unde mă aflu. Prin acoperișul găurit al șurii cerul acum cenușiu privea spre mine în mizeria și nesiguranța în care zăceam. Ochii mei încă somnoroși, nesiguri rătăciră prin locul pustiu și se opriră în colț asupra unui corp întunecat, nemișcat. În clipa aceea, în trupul și în mintea mea pătrunse ca un fulger orbitor amintirea a ceea ce se întâmplase. Rochard dormea învelit în pelerina lui neagră. O clipă îmi trecu prin cap că el a vrut probabil să aștepte căderea

noptii pentru ca sub paza întunericului ocrotitor să ne putem continua drumul. Priveam contururile nemișcate ale trupului său. Priveam acest trup zăcând neputincios pe paiele putrede, acest trup care nu era altceva decât un vas fragil plin cu sânge, capabil totuși să dezvolte împotriva mea o voință atât de invincibilă. Mi se părea ridicol, revoltător, că această opreliște fragilă, vulnerabilă aflată cu totul la cheremul meu, era ocrotită doar de niște forțe invizibile, dar poate că numai de superstițiile ce trăiau în mine...

... căci... de fapt... ce m-ar putea împiedica pe mine să-i smulg cu forța ceea ce el nu voia să-mi dea cu frumosul?

... E la el... Îl ascunde undeva pe trupul său... Nici o clipă nu se desparte de el... Era la el și atunci când i-a dat lui Bahr... Va să zică... elixirul se află aici. Abia la o lungime de braț! Iar eu stăteam alături de mântuirea dorită, neputincios, scrâșnind din dinți, nenorocit...

N-ar trebui să fac decât un salt...

Rochard... O grămadă de cârpe, un bătrân secătuit, zăcând în colț... Trupul lui nu mai e încălzit de pofta de viață... Nu mai are pic de putere... Când își închide gura, vraja pe care o exercită prin cuvinte dispare și nu mai rămâne altceva decât un moșneag slăbănog și nemilos...

Târâș, m-am apropiat de el.

... Poate că îl ține ia cingătoare sau pe piept, sub haine... Sub imperiul ideii fixe care mă stăpânea, mâinile mele tremurânde îi tatonau deja trupul. El nu se mișcă. M-am aplecat asupra pieptului său ca să-i desfac pe nesimțite cămașa. Dintr-odată, groaza mă țintui pe loc. Rochard mă privea drept în față cu ochii larg deschiși, neclintiți. Fusesse treaz tot timpul. Mă trecu nădușeala. Mă retrăsei de lângă el. Mâna mea căuta bâjbâind un sprijin și se opri pe o bucată de cărămidă umedă. Fără ca creierul meu să fi emis vreo comandă conștientă, am apucat cărămida și am izbit din toată puterea fruntea între cei doi ochi larg deschiși. O masă caldă și umedă îmi țâșni în obraz.

Cu o clipă în urmă nu bănuiam ce urma să fac, iar după ce am făcut gestul cumplit, nu-mi era clar ceea ce făcusem. Simțeam un singur imbold: să sting aceste două puncte luminoase, fixate asupra mea, care păzeau ca doi demoni poarta râvnită. Trebuia să le anulez împotrivirea. Trebuia să

smulg din trupul lui Rochard, care îmi rezista cu încăpățănare, propria mea viață.

*

Am găsit cutiuța pe pieptul lui costeliv, cusută într-o pungă de piele. Am luat-o. Creierul meu lucra cu precizie și viclenie, evitând numai fapta în sine. Mi-am adunat lucrurile. M-am îngrijit să nu iau nimic din ceea ce îi aparținea lui Rochard. Nu m-am atins nici de galbenii lui.

Întunericul înnorat, care se înstăpânise deplin, îmi favoriza fuga. Știam că trebuie să-mi schimb hainele, să găsesc apă, înainte de a da ochii cu vreun om. Am reușit să mă spăl la fântâna unui sat care dormea liniștit. Hainele însângerate, dezbrăcate, le-am ascuns într-o groapă săpată sub un pom.

Cavoul înzidit

Un gând anume mă gonea înainte în ritm forțat, zile și săptămâni de-a rândul, permițându-mi să mă opresc numai în cătune izolate de lume, cu oameni care se holbau mirați la mine, doar atâta timp cât mâncam și beam câte ceva, silindu-mă să dispar apoi din împrejurimi. Făceam scurte popasuri de odihnă în căpițe de fân, în gropi cu mohor, în pădure. Însă în clipa când eram în stare să mă ridic în picioare, instinctul orb, dar viclean al fricii mă și gonea mai departe. Hainele mi s-au rupt. Groaznica experiență trăită îmi distorsionase trăsăturile, arătându-le mult mai în vârstă, iar amintirea zvâcnea în mine ca o rană deschisă, pe care nu îndrăzneam s-o ating cu gândul. Aspectul meu nu mai diferea cu nimic de cel al cerșetorilor, și am început să cerșesc și cu la drumul mare și în sate. Dacă soseam într-o localitate unde se ținea un târg sau o nuntă, încropeam urări versificate, sau preziceam viitorul tinerilor îndrăgostiți. În punga ascunsă la pieptul meu, banii se adunau cu încetul, alături de caseta dobândită prin crimă, cu prețul mântuirii sufletului. La fiecă pas îi simțeam atingerea, cu o bucurie sălbatică, amestecată cu groază. Noaptea îi simțeam apăsarea ușoară pe piept și aveam vise tulburi, amețite. Dar nu aveam încă suficiente condiții de siguranță: ca să-i încerc puterile ar fi trebuit să am în jur patru pereți, o ușă încuiată și să fiu singur. Am realizat toate acestea la Regensburg, unde, din cerșetor căzut la pământ, am devenit din nou om.

Orașul îmi tănuia transformarea. Nimeni nu mă cunoștea. Îmi puteam schimba zdrențele cu haine ordonate, iar banii mi-au ajuns și pentru a închiria o cameră la un han.

În sfârșit, mă aflu singur cu El în odaia liniștită, cu ușa ferecată, a cărei cheie ruginită, împodobită cu fenerie, am întors-o de două ori în broască. Am acoperit și fereastra cu pelerina aranjată cu multă grijă.

Pe masa acoperită de mine cu o față albă de damasc așezai două lumânări groase, scumpe. Mă aflu într-o stare care se aseamăna cel mai mult cu beția. O veselie zgomotoasă, bolnavă, sub care stagna anxietatea. Prin traiectoriile nervilor mei călătoreau vibrații neînțelese și făceau ca degetele reci, transpirate să bată un ritm jucăuș în tăblia mesei.

Între cele două lumânări strălucea pe masă caseta de aur de mărimea unui pumn. Era împodobită cu o coroană de argint, una de aur și una de fier, sub care era gravată inscripția „Curso Completo”. Am deschis capacul cu mare grijă. În lumină licăriră formele unui cap de leu, lucrat în jasp. În mod ciudat, argintarul ascunsese acest ornament în partea inferioară a capacului. În casetă parcă ardea un praf de culoare roșie, cu străluciri de nestemată. Această culoare și această strălucire mă copleșeau cu un extaz atât de puternic, încât izbucnii în lacrimi, altfel n-aș fi suportat exaltarea care mă tensiona. Din ulciorul cu vin roșu, pregătit din timp, umplui o cupă de argint, în care presărai câteva fire din conținutul casetei. Vinul translucid și fluid căpătă culoarea întunecată a sângelui și mi se părea că devenise deodată orbitor de luminos. Am așteptat grijuliu ca praful să se dizolve, amestecând lichidul cu un bețișor de lemn, apoi ridicai cupa la buze. Băutura divină mi se scurse pe gât, ușoară și răcoroasă. Aroma sa excitantă îmi umplea nările, iar gustul său dulceag, de balsam, aprinse în mine o sete de nestins. Am umplut din nou cupa, am presărat praf, l-am amestecat și am băut însetat și amețit.

Mă cuprinse un puternic vârtej, iar pocul căzu pe podea. Clinchetul căderii nu-l mai auzii decât de la mari depărțări, dincolo de un vacarm haotic uruitor. Băutura ușoară, răcoroasă se transformă în foc lichid în corpul meu, mă ardea și mă chinuia, iar durerea nu-mi putea fi alinată nici prin strigătele de chin pe care le scoteam. Răbdam îngrozit, paralizat, neputincios această exacerbare care depășea suportabilul, sub apăsarea

căreia un organism omenesc mai fragil s-ar fi destrămat de mult, aidoma unui vas de sticlă cu pereții subțiri. Șuvoiului tensiunii lăuntrice, care se întetea constant, în crescendo, se alăturau mereu alte și alte voci, alți curenți, alte culori și forme, de parcă m-aș fi pomenit în cel mai sălbatic sabat vrăjitoresc. Strigăte de chin și de dorință, sunete alarmante ca de clopot, plânsete, voci care transmiteau îndemnuri obscene fierbinți, îmi bombardau auzul, în fața ochilor mi se învolburau forme strălucitoare, corpuri geometrice negre care se zdrențuiau în forme ca niște simboluri sinistre, apoi puncte luminoase ce se apropiau ca niște globuri de foc și se destrămau în imediata apropiere a feței mele cu un bubuit asurzitor. Când credeam că nu mai există altă variantă în tumultul acestui carnaval al infernului, începură să apară niște vârtejuri de culori care mă înconjurau cu zvâcnituri demențiale, modificându-și chipurile monstruoase la fiecare străfulgerare a atenției mele. Erau niște chipuri pe jumătate omenești, pe jumătate animalice, deformate și încrucișate de o imaginație bolnavă. Pe un trunchi uriaș, acoperit cu piele de elefant, de formă ovoidală se deschideau niște guri mai mari sau mai mici, care clefăiau, sau strângeau din buze, din cavitațiile oculare ale unei mase gelatinoase ieșeau trupuri alunecoase de șerpi, iar în loc de cap, de la capătul lor, mă priveau niște ochi neclintiți, cu sclipiri de nălucă. Din capul unui iepure negru, umflat ieșeau colți uriași, ca de mistreț, iar ochii îi înotau într-un lichid însângerat și tulbure. Câini cu ciocuri încovoiate de pasăre, păsări cu zvâcnitoare trompe de elefant și cu urechi de liliac, o maimuță, de pe obrazul căreia atârnav două pungi mari, ca niște mameloane feminine grele, fețe de femei cu ochi visători și buze fine, cu câte un phallos ridicat în sus în loc de nas, obraji lați, grași, bărbătești purtând în locul ochilor organele genitale ale ambelor sexe, caracatițe ale căror tentacule se terminau în mânuțe rozalii, de prunc, cu gropițe, iar printre aceste mâini mici pândeau un obraz omenesc înfometat, înrăit, delirant, - și toate aceste fețe râdeau! Nimeni nu-și poate imagina, dacă nu l-a auzit, cât de josnic, cât de pustiitor și de amenințător poate fi râsul omenesc. Deasupra vacarmului asurzitor se ridică brusc mormăitul de fiară al unui uragan dezlănțuit. Un vânt nebun, arzător, se năpusti asupra tot ce se învolbura acolo și risipea, arunca de colo-colo sau lua cu sine trupuri de monștri unduind în chinuri, guri care strigau și

blestemau, membre înlănțuite, tentacule încurcate între ele, fragmente de materie gelatinoasă, fâșii de culori, figuri, sunete. Biciul fierbinte al vântului trăgea și de mine, mă zguduia, mă atrăgea în sine. Această fierbințeală, această forță infernală mă durea, mă panica și mă umplea de dor pasionat. Poala întunecată, rotitoare a vârtejului mă ademenea. Ori de câte ori furtuna nudă a instinctelor trecea peste mine cu spumele sale murdare, se ridica și în mine în chip de vaiet, voluptatea autodistrugerii, a pierzaniei sinucigașe. Totuși, mă ridicam mereu la suprafață, fiind readus de balastul greu al trupului, ca și cum un animal legat de un gard ar fi fost tras înapoi cu funia. Mă mențineam - totuși știam că rămăsesem „ca un cadavru înviat care se trezește într-un cavou înzidit”. Cuvintele de avertizare ale lui Rochard, care îmi păruseră atunci vorbe goale, se umplură acum de un conținut îngrozitor. Oare nu mă trezeam în mormânt pentru a trăi acolo veșnic? Ochiul văzător mi se deschisese acolo, în adâncul pământului, în infernul celor mai josnice instincte, al pieirii și putrefacției de care aparțineam conform gradului meu, al cărui supus neputincios eram. Sărisem în oceanul fără fund al unor legități transcendente, în mijlocul unor încercări primejdioase, fără să am capacitatea de a mă dirija, fără a fi cunoscut simbolurile ce semnalau capcane infernale ce mă așteptau. Mi-era teamă. Mi-era teamă mai presus de orice simțământ omenesc suportabil și nu eram capabil să-mi stăpânesc această teamă. Nu aveam cunoștințe, nu aveam organe pentru a face față situației. „Teme-te” - îmi spusese Rochard. „Tu mai ai de ce să te temi!” Acum înțelegeam și acest avertisment. Îmi dădeam seama că aparțineam de fapt gloatei ființelor efemere, lipsite de forță, cărora li se luase vederea din milă, a căror constituție este neputincioasă, aidoma embrionilor ocrotiți de trupul matern și care erau încă insuficient de dezvoltați pentru o existență independentă. Renunțasem la evoluția care ar fi putut să-mi dăruiască organe spirituale potrivite să mă pregătească de marea transfigurare. Ieșisem din Ordine, din albia necesității care își obligă supușii să peregrineze printr-o înaintare uniformă, trecându-i prin etapele de erodare și de suferință ale timpului, dar ocrotindu-i în același timp - și năvălisem într-o altă formă de existență, fără a avea pregătirea cerută. Trupul mi se întări și deveni neobișnuit de rezistent, asemănător unui sicriu din sticlă

incasabilă, în care un mort viu, trezit la realitate, incapabil de a muri sau de a se elibera, înnebunea de frică. Am devenit cerșetorul plin de bube al celor două lumi în care eram deopotrivă lipsit de adăpost și deopotrivă de nefericit. În ambele eram proscris și prigonit; posedat și păcătos aici, ființă fără mijloace de apărare, neștiutoare și lipsită de pondere acolo.

*

Începând cu această perioadă, viața mea continua într-un fel de coșmar ambiguu. Evenimentele fizice nu erau decât niște fantome palide față de realitatea terifiantă a lumii supranaturale. Somnul nu mă odihnea, singurătatea sau societatea, fuga sau rămânerea pe loc - nimic nu mă ocrotea de prezența de neocolit a acestei lumi monstruoase. În mod ciudat, tensiunea ce depășea suportabilul pentru un corp muritor n-a explodat la mine în simptome de demență care ar fi putut fi sesizate de oameni. Creierul meu devenise capabil să gândească chiar și în toiul celor mai infernale crize de panică, constrângându-mă la precauție și facându-mă să mă stăpânesc în prezența altora. Pe dinafară am rămas același voinic care îmbrățișa femeii durdulii la Sebalduș; însă expresia feței mele devenise atât de tulbure, ochii mei ocoleau cu atâta timidă nehotărâre privirile oamenilor, încât unii sesizau în ființa mea duhoarea de pucioasă a iadului. Femeile bătrâne se fereau de mine, întinzând două degete ca semn de respingere a farmecelor nefaste, iar copiii fugeau speriați din preajma mea.

Nu puteam rămâne într-un singur loc. Peregrinam din sat în sat, din oraș în oraș, trăind foarte strâmtorât din mila publică, fără să stârnesc undeva compasiune sau încredere. Mi se dădea de pomană numai ca să plec mai degrabă de lângă casele oamenilor. Încetul cu încetul începui să simt o bucurie maladivă, văzând teama și sentimentele de repulsie pe care le stârneam. Aceasta era unica mea putere și satisfacție. Eu însumi mă temeam, însă îi făceam pe alții să se sperie, și nu observam că astfel deveneam asemănător cu monștrii care mă înconjurau și care erau niște nenorociți neputincioși, ca și mine.

Cerșeam, flămânzeam, muream de frig, petreceam multe nopți sub cerul liber, purtând la piept caseta prin care aș fi putut dobândi cea mai mare bogăție și cele mai mari plăceri din lume; dar dorința de a le avea se stinsese în mine. Întreaga lume îmi

apărea - dincolo de crizele acute ale fricii și ale sentimentului de vinovăție - ca o imagine cenușie, cețoasă.

Transmutația

Ce crezi? De ce trăiește omul închis între barierele timpului până când întreaga lui prostie întunecată este nimicită? Pentru că toate slăbiciunile lui sunt tot atâtea criminali care îl pândesc să-l ucidă pe la spate. Faptul că este orb îl ocrotește pe om de singurul său dușman adevărat: de sine însuși. Zadarnic a furat el Marea Arcană. Caracterul lui imperfect îl atrage în capcană și ei piere împreună cu captura lui.

Am sosit în Staubing tocmai de aniversarea nașterii primarului. Grădina casei sale era deschisă și pentru săracii orașului, căci această zi coincidea cu împlinirea a cincisprezece ani de când își ocupa funcția. Un vițel întreg, tras în frigare, miei cu carne fragedă se prăjeau la focuri în aer liber spre a ospăta poporul, iar din pivniță erau scoase butoaie întregi de bere. Pentru mine, o mulțime veselă de acest fel, cuprinsă de beție, constituia un excelent teren de vânătoare. Cercetam palmele ce mi se întindeau în față, încercuit de o mulțime de curioși; preziceam dragoste, copii, nunți, recoltă bogată femeilor care mă ascultau cu gura căscată sau care râdeau chicotind, iar între timp trăgeam cu urechea la sporovăielile lor referitoare la primar, din care răzbătea mai multă curiozitate invidioasă decât rea-voință. Aflai astfel că îl chema Anton Brüggendorff, că s-a recăsătorit de curând, după ce prima soție îi murise și, cu toate că era tatăl unor fii adulți, luase de nevastă o văduvă săracă dar foarte frumoasă.

În buzunarele mele banii mărunți se adunau frumușel și mă pregăteam să dispar din mulțimea sufocantă, când, după mulțimea de palme bătătorite, cu desene în negru, apăru în fața mea o mână de bărbat albă și grasună. Privii în sus. În cercul rărit cu respect sfios îmi zâmbea însuși primarul cu obrajii bucălați. Și, în această clipă se petrecu ceva cu totul deosebit. Parcă s-ar fi rostit un descântec, zarva din mine amuți. Cealaltă lume se deconectase brusc, iar eu am devenit din nou un om fericit, orb și surd pentru viața paralelă. Nu mai eram decât un om. Lumea se apropiase de mine... Culoarea fierbinte, aurie a soarelui, mirosul greu al trupurilor asudate, aromele incitante

ale cămurilor care sfărăiau în grăsime, copacii, cerul, femeile cu sânii plini, copiii cu fețe ca de fruct, vocile pline de bucuria vieții. Eliberat, îmboldit de dorința de a dăruia și cu la rândul meu ceva după ce recăpătasem darul vieții, m-am înclinat în fața primarului și m-am prefăcut a-i cerceta cu atenție palma.

- Interesant, spusei mimând uimirea. Cu câteva cuvinte i-am spus numele, situația familială, culese de mine din vorbele poporului și am adăugat câteva preziceri încurajatoare, îi promiteam sporirea avuției, laude din partea unor foruri înalte, un băiețel născut de tânăra lui soție, dar am subliniat că nu toate acestea mă uimiseră...

- Ei bine, atunci ce? - întrebă el cu un zâmbet neliniștit. Vorbește omule, sau mai bine stai! Nu vreau să aud nimic rău astăzi... Voi plăti însă pentru norocul pe care mi l-ai prezis.

L-am privit nemișcat, serios și ochii nu-mi clipiră până ce privirea mea pătrunzătoare, plină de subînțeles nu-l neliniști cu adevărat, făcând să-i piară până și umbra de zâmbet de pe buze. Simțisem imediat cu ce fel de om aveam de-a face. Întunecarea superstițioasă a privirii sale îl trăda: era o marionetă vanitoasă și slabă. Era o fire care pendula când încolo, când încoace, ca limba clopotului, în funcție de forțele exterioare care îl agitau. Era deci omul meu, materie bună de prelucrat pentru mine. Era și timpul ca cineva să deschidă porțile în fața mea.

- E vorba de cu totul altceva, domnule primar! spusei încet și cu înțeles. Tăcui apoi încurcat, de parcă n-aș fi vrut să vorbesc din cauza subiectului delicat și important.

- Da, despre ceva primejdios și de rău augur, după cum îmi arată fața ta, se aplecă el către mine, strângând din pleoape, cu încercarea de a întoarce discuția spre glumă, dar trădând o jalnică teamă lăuntrică.

- Despre un lucru foarte important - spusei cu calm. Aici, și privii în jur, n-aș vrea să vorbesc despre el.

- Ei bine, dacă ești atât de pretențios... putem intra și în casă! Acum era și el palid și serios.

- Vreau să vorbim între patru ochi, spusei cu fermitate. Prezența musafirilor m-ar deranja. Mai bine vin mâine.

Mă apucă de braț.

- Pentru nimic în lume! Nu ne va deranja nimeni. Vino, domnule!

Atitudinea lui de superioritate bonomă trecu acum în considerație atentă. Îmi atinsesem primul scop: se temea de mine și îl făcusem curios. Încă nu știam bine cu ce anume îl voi îmbrobodi în continuare, dar mă încredeam în perspicacitatea mea, în experiența pe care o aveam și în viclenia care mă făcea să cad mereu în picioare, ca o pisică.

Ocolirăm casa mare, cu fundație din piatră rozalie, înconjurată de balcoane din lemn, vopsite în verde. Anton Brüggendorff mă conduse la intrarea care se deschidea din grădina din spate. Din cingătoare scoase cu gesturi grijulii și importante o cheie ruginită, cu care deschise ușa ferecată. Credeam că alesese singurătatea mucegăită a cramei pentru a-și scălda persoana durdulie în plăcerea unor emoții mistice, dar m-am înșelat. Intrarăm pe un coridor întunecat, pietruit. Printr-o nișă cu gratii de fier abia dacă pătrundea ceva din luminile victorioase ale grădinii văratice. Pe perete se înălța o făclie cu rășină de brad, fixată într-un belciug de fier. Urmele de funingine care se înălțau până la tavan arătau că făclia era aprinsă acolo adesea. Instinctele îmi semnală atunci, pentru prima oară, primejdia. Mă oprii. El mă privi întrebător.

- De fapt nu am la mine ustensilele cu care aș putea face niște calcule temeinice - spusei cu gâtul uscat. Vederea palmei dumitale a trezit în mine emoția celei mai frumoase dintre științe... Doar știm amândoi că ghicitul în palmă nu este decât o anticameră a adevărului, încăperea tainică a celor inițiați. Templul regal al viitorului este astrologia, peste care se întinde bolta nesfârșită a cerului împodobit cu diamante stelare...

Citeam cu exactitate din trăsăturile sale sporirea însetată a curiozității și a emoției, așa cum poți vedea cum dă în clocot apa pusă la fiert.

- Înțeleg, spuse el răsufând din greu și mă luă de braț. Am văzut pe loc că hainele dumitale simple ascund de ochii celor hrăpăreți un om deosebit. Nu trebuie să te îngrijești de ustensile. Totul se găsește aici. Înțelegându-mi greșit ezitarea, se apropie mai mult de urechea mea și spuse: Promit, că nici musafirii, nici familia mea nu vor bănuî cine ești dumneata. Știu că ai multe de ascuns. Voi fi fericit să-ți ofer ospitalitatea mea. Toată casa îți stă la dispoziție, Magister!

Cuvântul Magister mă atinse, provocându-mi teamă, dar și o bucurie vanitoasă și credința de-o clipă că el mi se cuvine.

Lumea nălucirilor se retrăsese și mai mult și părea îndepărtată ca un vis, lăsându-mă complet singur în fața prăpastiei în care eram gata să mă arunc orbește. Considerația primarului obez era pentru mine ca o băutură amețitoare niciodată gustată și, în această beție vană, jalnicele argumente cu care-mi adormeam vigilența îmi păreau valabile: trăiesc și eu bine câteva săptămâni, îl amăgesc pe ageamiu, apoi o iau din loc. Nu va îndrăzni să vorbească nimănui despre ceea ce va afla despre mine. Îmbrăcat în zdrențe, la drumul mare, sau în gropile din pădure, nu voi putea să-mi capăt elanul necesar noii vieți. Nu risc nimic prin prietenia lui Anton Brüggendorf, în schimb pot câștiga mult.

- Astele nu mint niciodată - zisei cu emfază. Această invitație trebuia să se facă în acest ceas. Destinul ne este dirijat de Marile Forțe Cosmice. Primesc invitația dumitale!

Gazda mea mă conduse prin coridorul întunecos într-un laborator de alchimie bine dotat. Brüggendorff era un fel de posedat, care băgase o întreagă avere în cercetările privind năluca aurie, dar nu avansase cu nici o iotă. Nu avea nici mintea și nici stăruința necesare, iar prostia și lăcomia îi făceau să rămână un etern diletant. Zadarnic se înșirau pe rafturile laboratorului volumele groase, legate în piele. Figurile și expresiile lor simbolice rămăneau ca niște pereți de netrecut în fața lui. Însă, simplul fapt că toate acestea îi aparțineau, îl făcea orgolios ca un cocoș pe gunoi. Vedeam din privirile sale infatuate și din atitudinea sa plină de sine că toată încăperea aceasta, cu dotările din ea, nu era decât o recuzită goală, adunată, așa cum adună un copil cuburile, ca atunci când le are pe toate, să nu știe cum să le folosească.

El deschise, cu efort, obloanele grele ce acopereau geamurile cu sticlă încadrată în cercuri de plumb, pentru a mângâia cu ochii reptilele, animalele și bufnițele cu ochi galbeni, împăiate și agățate de tavan. În mijlocul laboratorului se lăfia, în dimensiuni impresionante, un cuptor de topit metale. Primarul mă obligă să observ toate detaliile acestuia, aruncând expresii latinești; deschise „latera”, peretele lateral al cuptorului, aproape că mă împinse în „camera”, cavitatea interioară destinată întezirii focului și își introduse degetele cărnose în „os”, cu gesturile profesionale ale unei moașe. Când l-am întrebat de rezultatele obținute, se cam încurcă:

- Ha, ha... păi... metalul se îngălbenește destul de binișor, dar esența, desigur... mai e până atunci... Mă apucă de braț și pe fața lui roșie, asudată apăru o dorință lacomă, nedisimulată. Dacă ai ști cât de mult așteptam o astfel de întâlnire... Strânse din pleoape cu subînțeleș. Îmi așteptam omul din mulțime. Mulțimea seamănă cu noaptea pădurii dese... Ascunde foarte bine vânatul regal, pe care îl pândesc atâția.

O senzație de frig mi se răspândi în tot corpul. Involuntar făcui un pas în spate. În nervii mei și în fața ochilor se zvârcolea din nou veșnicul sabat vrăjitoresc al celeilalte lumi... apoi liniștea se așternu iarăși. În clepsidra mare de pe masă lucind galbene firicelele de nisip se îmbulzeau să cadă în recipientul de jos, în camera mortuară a timpului.

- Mă duc să-mi iau lucrurile, am îngăimat în sfârșit.

- Trimit eu după ele - mă îmbrățișă el.

Masa uriașă a trupului său bara parcă întreaga lume în fața mea. Mă conduse în colț, către un schelet uman preparat și mă privi cu mândrie, de parcă scheletul ar fi fost opera lui.

- Te ia cu frig, nu?, răsă el bonom.

M-a pus apoi să admir vasul de distilare, butoaiele, creuzetele, grătarele, foalele, lingura de amestecat, recipientii plini cu cinabru, pilitură de fier și șofran, bucățile mari de zinc, care urmau să se transmute în aur. Presimțirile funeste mi se întetiră.

- N-am mai văzut asemenea dotare perfectă - spusei, mimând încântarea. Totuși, pentru știința pe care o practic, nu văd aici uneltele potrivite. Pentru alcătuirea horoscopului am nevoie de astrolab și de sextant.

Fața lui nu trăda nici o decepție, ci mai curând o înviorare vicleană.

- O, da... horoscopul, desigur! Instrumentele respective le țin în camera din turn. Tot acolo vei avea și dumneata odaia de locuit, Magister, însă sper că nu vei neglija nici acest mic atelier! Eu îmi petrec aici tot timpul liber. M-aș simți onorat dacă ai îndruma, prin prețioasele dumitale sfaturi un amator umil și dornic de a învăța.

- Aș face-o cu plăcere, răspunsei eu cu fals elan. Dar studiile mele de astrologie m-au preocupat până acum atât de mult, încât mi-a rămas doar puțin timp pentru practicarea celei mai divine dintre arte. În acest laborator, eu n-aș fi decât un

ucenic nepriceput și lipsit de experiență... Acum înțeleg triumphiul magic din palma dumitale... Ard de nerăbdare să aflui din cercetarea astrelor ce destin ți-au hărăzit forțele mistice.

Reușii deocamdată să-i distrag interesul și să canalizeze lăcomia vicleană în alte direcții. Dar pentru cât timp? Presimțeam că nu-l convinsesem despre neștiința mea în ale alchimiei. Considera negarea mea drept autoapărare de la sine înțeleasă și avea de gând s-o anuleze cu timpul. N-aveam altă posibilitate decât fuga. Acest om gras și moale, pe care l-am subapreciat într-atât, mă prinsese în capcană. Instinctele sale intuiseră că eu aș fi pasărea cea de aur. Voia să mă lege și să mă țină pentru el. Hotărâi să fiu vigilent și să mă retrag la prima ocazie.

*

Anton Brüggendorf mă prezintă familiei și prietenilor săi, drept fiu al unui prieten din studenție, la cererea căruia mă angajă ca secretar. Fiul primarului, un flăcăiandru deșirat, privea cu multă suspiciune gulerul cămășii albe ca neaua și dolmanul de culoarea prunei pe care le purtam, și în care el părea să și recunoască propriile haine. Ce-i drept, amabilitatea gazdei mă împodobise cu îmbrăcăminte de primă calitate, îngrijorările mele se mai potoleau la gândul fugii apropiate. Ce rost avea deci să nu mă bucur de această seară frumoasă, de culorile, de aromele și comoditățile oferite de bogăție și de ciudata eliberare acordată de torționarii mei astrali? Îmi abătusem gândul la ei, cu teamă superstițioasă, ca nu cumva să-i trezesc involuntar. Savuram gustul mâncărilor pregătite ca pentru gurmanzi, aduse pe tăvi mari și oferite fiecărui mesean, vinul condimentat, femeile, care se mișcau grațioase, cuprinse de rochii ca de niște nori parfumați, pâlparea vie a lumânărilor - toate aceste lucruri de care am trăit departe până acum. Am băut. Vinul auriu, greu și uleios îmi dizolvă, într-o armonie împăcată, neliniștea interioară, conștiința păcatului și teama care, ca niște șacali înfometați, pândeau mereu la pragul conștiinței mele. Începui să sper. Tot ceea ce păruse până acum o sumbră amenințare își pierdu greutatea și deveni imponderabil, ca și trupul meu. Îndrăznii să ating fugitiv mormântul cel mai adânc din sufletul meu, unde păstram amintirea cadavrului cu capul zdrobit al lui Rochard. Poate că el nici nu era mort. Poate că a leșinat numai... că de fapt... de fapt... el nici nu putea muri așa cum... nici eu n-

aș putea muri..., după ce... Însă, dacă Rochard nu e mort... atunci el trăiește... Atunci îl pot vedea cândva, venind spre mine pe drum și... Înnebunit de teamă, îmi retrăsesem imaginația din cavoul subteran, pe care nici tamponul gros de vată al beției nu-l făcea mai suportabil.

Gustul vinului era răcoros, dar în mine el se transformă într-o jucăușă făclie de bucurie. Nu regretam nimic. Aurum Potabile mă făcuse viu. Criza provocată de efectele sale a fost învinsă - acum urma paradisul. În fața mea, la masă ședea o femeie cu un păr de aramă, cu ochii de smarald, îmbrăcată cu o rochie liliachie, Charlotte Brüggendorf, tânăra soție a primarului. În ochii ei ardea o lampă mai strălucitoare decât licărirea nenumăratelor lumânări. Privirea mea, voalată de aburii vinului, o îmbrăca într-o frumusețe mai fermecătoare decât oricare dintre frumusețile lumii pe această nevastă de primar cu talia subțire, ale cărei priviri punctate cu aur se opreau adesea asupra mea. Ochii ei întrebau, iar cu răspundeam. - Cine ești? De unde vii? Ce însemni tu pentru mine? mă întrebau acești ochi știutori. - Sunt cineva. Eu sunt mai mult decât cei din jurul tău. Mi-ai stârnit foamea și te iau pentru mine. Nu cunosc altă lege decât cea a naturii: adevărul că masculul puternic și femela frumoasă își aparțin unul altuia! Ea nu-mi suportă prea mult privirea. Își plecă ochii și observai, cu o străfulgerare bruscă a dorinței, că umerii ei ieșind din corsajul de mătase, se înfiorară ca de frig. Nu s-a uitat la mine. Începu să urmărească spusele unui tânăr, îmbrăcat în haine cenușii ca pana turturelei, care perora fără oprire, pălăvrăgind vrute și nevrute, cu neobrăzarea cuiva sosit dintr-o călătorie de pe meleaguri îndepărtate.

Vorbea acum despre alchimie într-un stil sceptic, lăudăros, la modă pe atunci. Voia să pară documentat, spiritual și lipsit de prejudecăți. Înșiră niște exemple, despre alchimisti care au fost făcuți de răs în condiții hazlii, povestea istorioare pipărate despre demascarea unor escroci, iar societatea râdea în hohote. Burta primarului se zguduia, pieptul îi hârâia, capul se înroșise tot de atâta voie bună și chiar și Charlotte emitea mici hohote de răs nervoase, involuntare. Ea se rezemă cu coatele goale de masă, înclinându-și umerii sidefii, iar cele două movilițe albe ale sânilor se bombau deasupra decolteului adânc. Nu suportam faptul că acest trup se îndrepta cu interes către altcineva, că

ochii ei se deschid largi la spusele unui neghiob, neștiutor și gol pe dinăuntru. Eram beat de vin și de dorință fizică.

- Deci, dumneata afirmi, tinere, m-am îndreptat eu către lăudăros într-o pauză a hohotelor de râs - că toate rezultatele alchimiei sunt doar niște escrocherii, iar Marea Arcană nu e decât o himeră a unor nebuni?

Se făcu liniște. Petele albe ale fețelor se întoarseră către mine, dar eu nu vedeam decât fața Charlottei, gura ei zâmbitoare, umedă, șirurile albe ale dinților, nasucul ei mic și privirea provocatoare, plină de întrebări a ochilor săi.

- Da, afirm aceste lucruri, sări cel îmbrăcat în cenușiu. Transmutații reale nu s-au făcut până acum decât din gură, și, dacă vreunul dintre „adeptii” noștri a putut scoate la iveală ceva aur în creuzet, acela a ajuns acolo întotdeauna din buzunarul cuiva, crede-mă prietene!

- Înțeleg... Dumneata, desigur, te-ai convins personal de aceste lucruri. Probabil ai citit toată literatura acestei științe și ai făcut, de-a lungul unor ani întregi, multe experiențe ca să poți ajunge la concluziile respective?! Întrebai eu, cu inocență.

Oaspeții începură să chicotească. Unii, care îl cunoșteau bine pe tânăr interveniră:

- Sigur că da! Heinz! El a experimentat foarte multe! Făcea experimente la Cocosul de Aur și în sala de scrimă!... Ha ha ha...

Heinz se simțea lezat în amorul său propriu și se înfurie ca un curcan.

- O clipă! Stați puțin, doamnelor și domnilor! Aș vrea să știu dacă respectabilul străin, aici de față, este într-adevăr un asemenea savant precum se pretinde. Nimeni dintre cunoscuții mei n-a văzut încă vreun fenomen care să contrazică spusele mele. Nici măcar nenea Toni, care experimentează de multă vreme, dar niciodată n-a reușit, decât eventual să transmute aurul în plumb! Dacă nu mă înșel, dumneata crezi în alchimie?!

- Cred, răspunsei eu cu calm.

În liniștea care se așternu, din pieptul lui Charlotte scăpă un suspin.

- Dumneata crezi în realitatea Marii Arcane?

- Da!

Ne privirăm în ochi.

În aerul dens, dincolo de răsuflările reținute, pulsa o așteptare înfierbântată.

- Ai făcut experimente și ai avut rezultate?

Nu-i răspunsei, dar privirea mea provocatoare și orgolioasă era un răspuns mai elocvent decât orice vorbă. Heinz se ridică, se aplecă spre mine peste masă și îmi spuse răspicat:

- Îmi dau seama la ce te gândești! Dar eu îți cer un lucru: dacă ai avut rezultate, dovedește-ne. Suntem gata să te susținem... dar nu vom tolera nici eșecul!...

În spatele figurii sale, care se înălța deasupra mea, văzui pentru o clipă capul de elefant al lui Anton Brüggendorf care urmărea scena. În creierul meu, clopotul de alarmă răsună din nou. Ce-au fost toate acestea? Un complot?

Simții pe braț o atingere ușoară. Charlotte stătea alături de mine. Îi simțeam răsuflarea caldă și parfumul de lavandă care se înălța din decolteul ei, în timp ce-mi șoptea la ureche:

- Vor să te necăjească... nu le da atenție!...O să râdă de dumneata....

- De mine?!

Privii în cele două mari lacuri ale ochilor săi. În irisul lor înotau puncte aurii, scânteietoare.

- De mine nu vor râde! spusei răgușit. Apucați mâna ușoară și albă, care îmi atinge brațul și, de față cu societatea uimită și scandalizată, desfăcându-i degetele, care mi se împotriveau, culcai mâna ei în palma mea.

- Accept provocarea! privii eu înjur cu emfază. Această mână te va face de rușine, tinere prieten, dintr-un singur motiv, și anume, pentru că râsul fără rost al ignoranței mă enervează. Onorabilul nostru amfitrion va fi desigur amabil să ne pună la dispoziție laboratorul său în vederea experimentului.

Anton Brüggendorff deveni deodată foarte vioi și serviabil. Se grăbea pe cât îl ajutau picioarele scurte și grase și burta cât un butoi. Privii în sus. Ea îmi răspunsese cu o căutătură stranie, nouă, care mă sperie. Lampa de smarald a ochilor săi se stinsese. În ei tăcea un întuneric rece, verde ca apa.

Mâna lui Charlotte deveni rece și umedă în mâna mea.

- Te temi de mine? șoptii eu îngrijorat.

Mâna ei scăpă din strânsoare.

- Nu, spuse ea reținut. Dar te-ai schimbat deodată foarte mult...

- M-am schimbat?

- Da. Acum ești mai important! pronunță ea cu fermitate, apoi își strânse buzele ca nu cumva să-i mai scape vreun cuvânt trădător.

- Nu ți-am auzit prea bine numele, se apropie de mine mieroasă, o femeie pudrată cu alb și cam trecută, probabil o mătușă de-a Charlottei. De sub peruca numai cârlionți, îi curgeau pe gât râulețe de transpirație.

- Numele meu este eticheta unei băuturi necunoscute, doamnă. Nu spune nimic despre conținutul buteliei.

Gura știrbă a femeii se deschise; râsul ei strident se eliberă ca un curent mucegăit din geamlâcul beciului.

- Cât de spiritual! Nu-i așa că e adorabil?!

- Așa, va să zică - îmi spuse Charlotte, dându-și ochii peste cap, jos. În laborator, vom gusta imediat din această băutură necunoscută.

Râsul ei impudic și provocator îmi nimici și ultimele rămășițe de luciditate.

- Vîno, zisei eu sugrumat. Trebuie să-ți arăt ce vei avea de făcut în timpul experimentului.

Se ridică liniștită și mă urmă în grădina din spate, unde alergă înainte și mă conduse la un umbrar care ne ascundea de ochii curioși. Am atras-o și ea se lipi de mine. Sărutul ei semăna cu mușcătura unui animal hămesit. În mine pornise de-acum tălăzuirea crescândă a voluptății, ea însă se retrase brusc și se așeză ceva mai încolo. Mă uitam tulburat, gâfâind la gura ei închisă și în ochii ei ce mă țintuiau cu o căutătură plină de curiozitate.

- Charlotte... acum nu... acum nu pleca de lângă mine... vai... Charlotte... bâiguiau cu și îmi întindeam mâna către ea. Mă lăsă s-o atrag din nou. Prin sărutări noi, prin gesturi sigure, surprinzătoare, mă excită din nou până la delir, apoi fugi iar. Era musculoasă și vicleană ca un șarpe. Se lăsa dusă împreună cu mine din nou și din nou până în pragul împlinirii, dar acolo se oprea. Rece și rezervată, fața ei se îndepărta din ceata sărutărilor și a cuvintelor paroxistice. Tremuram de furie neputincioasă.

- Ești o vrăjitoare! o împinsei, îndepărtându-i trupul care mi se alăturase. Vârful limbii îi ieșea lucios, în timp ce râdea.

- Sunt o vrăjitoare... murmură ea. Îmi place îmbrățișarea care nu-și află satisfacția. Nu-mi place altceva...

- Ești un monstru! Îmi cuprinsei între cele două palme capul, care zvâcnea de durere. Mă încerca greața și amețeam.
- Tot monstru ești și tu... Răsuflarea ei fierbinte îmi gâdila ceafa. Asta mă și atrage către tine. De aceea împărtășesc cu tine cel mai dulce dintre chinuri. Numai cu tine...

Dinspre casă auziserăm numele noastre gâlgâind din gâtlejul gras al lui Brüggendorf.

- Să mergem - spuse Charlotte.

- Nu mă duc! răspunsei cu ură. Cu un salt mă și avântai până la ieșirea umbrarului, și căzui drept în brațele primarului gras.

*

Lămpașul cu ulei, agățat de tavan arunca pete galbene și negre peste fețele celor ce stăteau în așteptare. Ambianța specifică a laboratorului avea un efect apăsător asupra acestor oameni de rând: toți vorbeau mai reținut, mai timid, iar în ochi le apăruă licăriri de teamă. Scepticismul ignoranților își pierde siguranța zgomotoasă atunci când îi scoți din mediul lor obișnuit, dintre obiectele cotidiene ale vieții lor grosiere. Acolo, în atelierul de alchimie, în apropierea animalelor împăiate și a scheletului căruia timpul îi dăduse culoarea chihlimbarului, ei erau străbătuți de frisoane. Anton Brüggendorf, ca un Vulcanus supraponderal, trebuia de zor în jurul focului. Pieptul lui răsufla mai tare decât foalele cu care scotea scânteii iuți din jăratecul încins. În încăperea închisă, cu tavanul scund; căldura deveni aproape insuportabilă. Pe lambriurile cafenii ai pereților se zvârcoleau umbre aprinse, încadrate de pete roșietice.

Laboratorul era plin de ființe. Ceilalți le simțeau doar, însă eu vedeam totul. Vedeam monștrii din nou. Deasupra cuptorului se aplecau ființe fantasmagorice, alungite în așteptare jinduitoare, ciorchine întregi de membre păroase, reci se agățau de grinzile din tavan ca niște picioare de păianjen. Toți așteptau. Prezența lor densă, monștruoasă umplea întregul spațiu. Niște obraji prelungi, de culoarea verde a mocirlei, ca niște măști schimbătoare alternau tensiuni erotice și rea-voință batjocoritoare. În căldura toropitoare, figura perversă, înrăită a Charlottei se lipea de corpul meu. Mă ascunsesem în spate, în umbra de tuș a cuptorului, pentru a pregăti ghemotocul de ceară. Charlotte nu mă slăbea din ochi, cu toate că acum o uram. Îi întorsei spatele. Se uită peste umărul meu, urmărindu-

mi mâna ascunsă sub cămașă, în spatele feței sale se înșira mulțimea unor alte fețe demonice, asemenea imaginilor răsfrânte într-o sală cu oglinzi.

Anton Brüggendorff deschise cu mare zdrăngănit capacul creuzetului. În căldura focului, bucățelele cenușii de zinc se topiră într-o masă de lavă argintie.

- Totul e pregătit, Magister! îmi spuse el respectuos.

- Da! înaintai eu, vrând să scap de apropierea fierbinte a Charlottei. Din clipa în care am văzut elementalii care o urmau ca un roi de albine și o dirijau prin niște manete ca pe o mașină inertă, în ochii mei trupul ei nu mai diferea de cele mai monstruoase trupuri demonice. Teamă ucide dorința, iar eu nu mai eram în stare decât să mă tem.

Charlotte apăru și ea alături de mine în cercul vrăjit, roșietic al cuptorului, și întinse către mine palma. Această mână mică, cu degetele ascuțite îmi apărea acum ca un mic animal de pradă; repede i-am trecut ghemotocul de ceară, care conținea câteva firicele din materia divină - apoi mă retrasei din nou în umbra din spatele cuptorului.

Charlotte se apropie de creuzetul deschis în care metalul topit fierbea argintiu și aruncă în el ghemotocul. Anton Brüggendorff repuse capacul creuzetului, mânuindu-l cu doi clești, și mai aruncă combustibil pe foc. Jăromaticul încins primi șuierând cărbunii proaspeți. În căldura insuportabilă mătușa Charlottei dădea semne de leșin.

- Trebuie să ies! se văita ca. Am nevoie de aer... inima mea...

- Nu se iese de aici! strigară la ca mai mulți, fără măcar să o fi privit. Stratul subțire de politețe fusese dat la o parte în emoția așteptării aurului. Nimănui nu se făcu milă de femeie. Ea se prăbuși pe o ladă, peruca îi căzu din cap, iar fața îi deveni liliachie. Am stropit-o cu puțină apă din ciubărul de răcire și am suflat aer asupra ei. Poate că acest mic ajutor o salvase pentru viața jalnică, lipsită de conținut pe care o ducea. N-aș fi putut explica ce mă îndemnase să-i vin în ajutor. Bunătatea? Omenia? Nu. Eu nu eram bun... Dar nu eram nici rău, cu toate că trecusem prin momentul demential, animalic al unei crime. Înaintea acestei clipe și după ca nu era prea mare diferență între mine și ceilalți oameni rătăcitori în labirintul simțămintelor. În mine vibrau toate corzile ca în oricare alt om, simțeam și cu

milă, dorință, emoție și extaz, cu toate că ucisese și prădasem un om bătrân, neputincios și nevinovat.

Anton Brüggendorf întoarse clepsidra. Timpul se scurse. Creuzetul prins de o bară de fier se adânci în ciubărul de răcire. Apa plânse vâjâind sub atingerea înfocată.

Heinz trase lămpașul mai aproape de creuzet. Mâinile îi tremurau. Ciubărul era înconjurat de un inel strâns, înăbușitor, format din corpuri omenești. Toți se îmbrânceau, se trăgeau și se împingeau, dar nici nu-și dădeau seama, atât erau de preocupați și orbiți. Mătușa Charlottei, în colț, scotea șuierături scurte, sonore. Capul ei, acoperit cu un păr cenușiu, ca de câlți, era aplecat. Oricât de rău i-ar fi fost, încerca din răspuțuri să-și ascundă sub fustă peruca pierdută. Deodată am avut senzația că această societate, subjugată de furia aurului, nu diferea de ființele demonice care mă înconjurau, decât prin faptul că trupurile lor erau construite dintr-o materie mai densă.

Mi-era silă de ei toți.

Printre oamenii care se îmbrânceau se formă o mică breșă și cu văzui interiorul creuzetului, în care lampa lumina o suprafață strălucitoare, galbenă.

Deci, s-a înfăptuit.

Charlotte râse deodată strident, fără rost. În clipa următoare și ceilalți începură să scoată sunete sughițate, tremurate, respingătoare, la granița dintre râs și plâns.

- Priviți... e galben... să facem proba... Sfinte

Dumnezeule!... Ce mult!... Dacă o fi chiar aur...

Anton Brüggendorff muncea transpirat și tenace; nu vedea și nu auzea, dedicat slujirii celui mai puternic dintre idoli. Când isprăvi, își îndreptă spinarea încovoiată; fața lui ciudată, palidă, descompusă îmi apare și azi în amintire, rostind cu evlavie, cu o voce adâncă și răgușită, revelația: - Aur!... Aur curat, veritabil și pur...

- E fierbinte de tot... izbucni Charlotte cu un strigăt erotic de împlinire a voluptății. De mine uitaseră toți. Scoaseră din creuzet trupul adorat al aurului și se buluceau să-l pipăie, să-l mângâie, să-l aibă...

... iar eu mă strecurai încet până la ușa laboratorului și ieșii prin ea. Însă forțele dușmănoase care mă înconjurau nu voiau ca eu să scap. Prin simplul fapt că le vedeam, ele mă subjugau. Pe coridor era întuneric; probabil, în toiul emoției, uitaseră să

aprindă torța. În întunericul cleios, rece, erau desenate cu claritate contururile celor pentru a căror apariție bezna este o condiție primară. Monștrii străluceau, se colorau, vedeau niște forme monstruoase. Himere cețoase se apropiau de mine urlând, mă înconjurau duhori și atingeri de reptilă, vocile țiuiau, bubuiau, vâjâiau și otrăveau aerul care devenise irespirabil. Mă sufocam. Mă cuprindea o panică de neînvins. Nu mă puteam orienta. Încercam să-mi reamintesc cotiturile coridorului, dar niște imbolduri străine, răuvoitoare mă îndrumau cu capul în zid, apoi, amețit de lovitură, înapoi, în direcția din care venisem, iar la urmă către un șir de trepte care duceau în adâncul beciului. Mă rostogolii în jos, lovindu-mă de fiecare piatră. A fost o căzătură îngrozitoare. Trupul muritor, craniul, spinarea lui Hans Burgner s-ar fi zdrobit mortal aici, dar rezistența și elasticitatea teribilă, date de elixir mă făcură scăpat doar cu luxația unui picior. Și zadarnic lucra în organismul meu forța regeneratoare a reptilelor. Am devenit pentru câteva zile decisive un prizonier incapabil de a se mișca din loc. Astfel, prostia mea vanitoasă și slăbiciunea firii mele, îmi veniseră de hac.

*

Poate niciodată un bolnav n-a fost tratat cu atâta grijă cum m-au tratat pe mine în casa primarului. Charlotte îmi schimba compresele. Fiul ei vitreg îmi citea versuri la căpătâi. Anton Brüggendorf îmi așeza pe tavă gustările, iar mătușa scotea oala de noapte. Odaia mea era mereu plină de vizitatori. Știam că până și aceste lucruri se fac din răutatea batjocoritoare a demonilor. Era tot un miraj în care măști de carnaval dansau în jurul meu, închizându-mă de fapt într-un inel compact, într-un cerc înlănțuit care nu permitea evadarea. Nu mă îndoiam nici o clipă de ceea ce urma să mi se întâmple. Auzeam sunetele furișate ale necazului care se apropia, umbra lui mă acoperise și îi simțeam pumnii ridicați, gata de a mă lovi.

Numele magic

În seara celei de-a treia zi, sosi caleașca vicontelui de Brandenburg-Ausbach să mă ia, însoțit de o întregă suită de onoare - o ceată de călăreți înarmați. Cu caleașca sosi și un medic care, în ciuda împotrivirii mele, mai întâi îmi luă sânge. Anton Brüggendorff se arăta neconsolat, deși trebuie să fi primit

o sumă frumoasă de la viconte în schimbul extrădării mele. Vedeam prea bine că, dincolo de văicărelile sale prefăcute, răbufnea mereu o mulțumire tainică, lată, proorocirea pe care i-am făcut-o se împlinise în dauna mea; dobândise bani, cinstire din partea unui superior și nu lipsise mult să-i dăruiesc chiar și un copil.

Vicontelescu era în drum către castelul său de vară din Dreisesselberg. Brüggendorff trebuia să fi trimis soli în întâmpinarea sa. Încheiase târgul privind persoana mea și mă cedaseră, de parcă aș fi fost un obiect neînsuflețit sau un sclav cu pielea tuciurie. Eram neputincios. Piciorul mă durea, chinul mă săgeta ori de câte ori eram nevoit să-l mișc. Nici nu mă puteam gândi la fugă.

Când ne luarăm bun rămas, Charlotte îmi strecură în mână inimioara roșie agățată de un mic lanț. Mă răzbunai strecurând la rândul meu inimioara în mâna lui Brüggendorff.

În toată întâmplarea sordidă simțisem o singură mică bucurie la vederea tresăririi speriate a Charlottei și a privirii nemăsurat de uimite a lui Brüggendorff. Poate că numai mătușa cea slută, pe care o readusei la viață în laborator, scăpase lacrimi adevărate la plecarea mea.

Am fost transportat către caleașca în chip de moaște sfinte. Îmi acoperită genunchii cu o cuvertură grea de brocart, mă sprijiniră de o pernă de mătase cu blazon. Vicontelescu plecase înainte cu călăreții săi. Doctorul chel, cu trăsături de vulpe, făcea tot ce putea să nu duc lipsă de nimic și să-mi reducă, pe cât posibil, incomoditățile călătoriei. Mă proteja și se temea de mine. O răspundere mult prea mare îi apăsa ființa jalnică de slugoi. Securitatea și bunăstarea lui erau tot atât de nesigure ca și ale celorlalți paraziți care mișunau prin curțile seniorilor. Cu toții evoluau în jurul unui soare central plin de scăderi, capricios și nestatornic, în care nu puteau avea o încredere la fel ca în peregrinii punctuali și harnici ai Cosmosului. Regii, principii și conții regionali erau manipulați, ca niște păpuși, de pornirile, dispozițiile și stările lor, înăuntrul cercurilor mai largi sau mai înguste ale puterilor pe care le dețineau, iar gâzele care se prinseseră în hora luminii lor, îi ocoleau de teamă sau le imitau mișcărilor, până când aripile li se prăbeau în nucleul de foc al centrului.

Cetatea în care am fost adus fusese construită drept o fortăreață inexpugnabilă. Ferestrele cu gratii se deschideau din grosimea de un metru și jumătate a zidurilor ca niște fântâni adânci, iar dincolo de esplanada cu pereții dantelați, împodobită de alei superb îngrijite, se căsca o prăpastie întunecată. Călătorirăm timp de o săptămână, schimbând mereu caii, pe drumurile care urcau muntele în serpentină și petrecurăm două nopți sub cerul liber.

Această cetățuie, tronând deasupra unor păduri dese, de un verde sălbatic, era reședința de vară a vicontelui. Am fost cazat într-o odaie din vârful turnului lateral care împungea colțuros cerul. Din patul meu, prin fereastra înaltă și largă, vedeam căsuțele ca de jucărie din vale, grădinile de zarzavat mult colorate, printre care râul șerpuia ca o panglică lucioasă de argint. Diminețile, peisajul apărea dintr-un văl de ceață lăptos, iar serile dispărea într-o umbră adâncă, de parcă ar fi fost ascuns de mâna unui artist. Această detenție neputincioasă îmi părea frumoasă și înspăimântătoare, în cetatea situată la o înălțime amețitoare, care păzea, ca un vultur bătrân și rău, valea pașnică, însorită. Deocamdată nu m-a deranjat nimeni. Nu-i cunoșteam pe locuitorii cetății în afară de medic și de slujitori. Atâta timp cât stăpânii mă știau bolnav, nu aveau ce face cu mine, deci nici nu existam pentru ei.

Am văzut și am simțit din prima clipă că cetatea are o aură negativă. Era locuită de porniri întunecate, de temeri și pulsiiuni bolnave, împreună cu suita lacomă de demoni care le însoțesc. Stafii ale sângelui vărsat, ale tristeții neconsolate, ale unor vaiete ignorate cu cinism - rățăceau noaptea prin odăi și puterea le era așa de mare, încât prezența lor nu era sesizată numai de ochii mei blestemați să vadă și de sistemul meu nervos tensionat. Observam, din anumite semne, că slujitorii care îmi îngrijeau odaia, dar chiar și doctorul - erau stăpâniți de teamă. Mâncarea îmi era adusă de un bătrân cu ochii adânciți în orbite. Avea o frunte teșită, ca de maimuță, iar din urechi îi ieșeau smocuri de păr. Îmi dădeam seama că poate fi fioros la enervare. Degetele sale groase și roșii și degetul mare care se îndoaia mult îndărăt trădau o fire impulsivă, capabilă de crimă. Dar putea fi manipulat ca un animal, iar băutura deschide chiar și gurile cele mai încleștate. Acest monstru bătrân și agresiv, sub efectul vinului pe care i-l dădeam, devenea un neisprăvit

plângăcios. Îmi povesti istoriile cu stafii care îi țineau sub teroare pe locuitorii cetății. Vorbea despre contese înzidite, despre schelete îmbrățișate, despre dulapurile cu carii de pe coridoare, de unde, dintre hainele mâncate de molii, mirosind a mormânt, ieșeau stafii cu trupuri reci de ceață.

Bătrânului îi era teamă de noapte. Camera lui se afla sub pod și, deasupra lui, de câte ori era lună plină, se ținea balul infernal al demonilor. Într-una din lăzile lui vechi locuia un monstru gelatinos cu multe brațe. Acesta era dușmanul său, înmormântat acum în crămă, sub al șaptelea butoi. Cât timp a trăit, - căci nu de mult încă trăia și se afla în slujba vicontelui - era pivnicerul acestuia. Era un om frumos, gras și gălăgios. Ironic. Se tot lega de el. Îl întreba câte amante avusese, dacă se uita vreodată în oglindă sau dacă nu-i era teamă să doarmă cu sine însuși în pat. Odată, când au coborât împreună să aducă vin, l-a sugrumat chiar în timp ce râdea cu hohote, iar vocea lui bubuitoare se transformase rapid în hârâit. Asta îi căzuse atunci foarte bine. Dar după aceea a început să regrete, căci de atunci aude mereu din ladă hohotele de râs și foșgăiala corpului umed al unei reptile, niște sunete lipicioase și plescăitoare.

- Și nimeni nu și-a dat seama că l-ai ucis? - îl întrebai eu uluit.

Îmi răspunse cu un râs urât, terminat brusc.

- El știe... El a vrut-o...

- Cine?

- Preamilostivul nostru stăpân.

- Vicontele? Și de ce? întrebai cu îngrozit.

- Pentru că pivnicerul... hi hi... a rostit în prezența lui numele acela... Acela...

- Ce nume?

Pe obrazul pocit apăru o expresie de viclenie furișată.

- Îți spun numele dacă faci ca din lada mea să nu se mai audă râsul. Tu ești un vrăjitor. O știi...

Trebuia să pătrund înțelesul acestei idei fixe a vicontelui, pentru ca nu cumva să-i cad victimă și eu.

- Perfect - i-am spus. Din lada ta n-o să se mai audă nici un hohot... Fii atent! Du lada în crămă, bagă resturile cadavrului în ea, și aruncă totul în prăpastia de sub alee. Pentru ca să-l nimicești complet trebuie să arunci după el cuvinte-pietre. Te apleci deasupra prăpastiei în fiecare seară și trăgănat,

silabisind, strigi așa: am ucis hohotele de râs, și nu le voi mai auzi!

- Am ucis hohotele de râs și nu le voi mai auzi!... Înțeleg. Și cât timp trebuie să fac asta?

- Depinde la ce interval după crimă ai auzit râsul pentru prima oară.

- Pentru prima oară? Anul trecut. Pe vremea asta.

- Atunci trebuie să repeți cuvintele un an întreg. Ei bine, cum sună numele din cauza căruia viconte te-a pus să-l ucizi pe pivnicer?

Bătrânul se apropie de mine.

- Solomon Trismosin, rosti el răspicat, cuprins de groază.

Într-adevăr. În numele acesta răsună ceva ca un mister. O forță, care stârni o învolburare nevăzută în liniștea stătută a cetății. Însă această groază nu era răspândită de numele lui Trismosin, renumitul alchimist nemuritor, ci de teama vicontelui, care făcuse ca cetatea să devină un magnet pentru legiunile unor demoni ai fricii.

- L-ai cunoscut pe Trismosin? Întrebai în șoaptă.

Afirmă din cap.

- A fost aici. În camera aceasta. Multă vreme. Prea milostivul nostru stăpân pusese să fie păzit. Voia ceva de la el... Voia și aur dar... și altele... otrăvuri de tot felul, care ucid la distanță... Viconte are mulți dușmani. Trismosin a refuzat... A dispărut apoi din camera de tortură... A dispărut dintr-o dată, fără urmă... Cu propriul sânge scrisese pe pereți că acel sânge îl va împiedica pe domnul nostru în săvârșirea păcatelor proiectate... Când se va gândi doar... da, când se va gândi numai la numele său... Oriunde s-ar afla... aici, sau în oraș... peste tot... Apoi făcuse un cerc în care și-a înscris numele... Cu sânge... Dumnezeu să-l aibă în pază pe cel care pronunță acest nume în fața stăpânului nostru. Acela nu mai are mult de trăit. Noi am ras de pe perete urmele sângelui. Însă numele rostit este ca o ușă deschisă. Intră prin ușă El și preia domnia. De aceea gura care îl pronunță trebuie închisă. Pentru totdeauna.

- Ce folos dacă nimeni nu rostește numele, însă viconte se gândește totuși la el? În textul de pe perete stătea scris că ajunge ca el să se gândească.

Slujitorul strânse din ochi cu un râs diform.

- Ai să vezi ce haită de apucați îl urmează peste tot. Saltimbanci, muzicanți, femei nerușinate, făcători de minuni; el cumpără până și pitici numai ca să se distreze văzându-i. Doi derbedei iau leafa numai pentru ca să inventeze, clipă de clipă ceva din care să iasă o hărmălaie, capabilă să-l asurzească. Seara ia niște fierturi concentrate, amețitoare ca să nu viseze nimic, și, pe lângă toate acestea, bea de stinge.

Doamne, Dumnezeule, toarnă vinul pe gât de te miri. Probabil că și de la tine o să ceară leacuri care să-i șteargă din memorie ceea ce vrea să uite...

- Dar, de fapt, ce rău îi face numele acesta? Din cauza lui nu îndrăznește să facă ceva ce-ar vrea?

- Ba el le face... a mai tăcut destule și de-atunci încoace... dar aceste fapte nu-l mai slăbesc... Un domn atât de puternic... știi tu cum merge treaba... Îl face să dispară pe cel care l-a jignit sau l-a amenințat... acesta este un drept al lui de la Dumnezeu. El nu trebuie să dea socoteală în fața niciunui muritor pentru faptul că executase o sentință. Și totuși... acest Trismosin i-a făcut farmece domnului nostru. Cei pe care i-a omorât, se îngheșuie cu toții în jurul său și sunt mai vii și mai neobrazăți decât înainte. Îl sperie, îl acuză, îl chinuie tot mereu, fără să mai poată fi pedepsiți, intră la el prin ușa numelui. De multe ori se opintește, gâfâie de efort ca să-i dea afară, pune stavile în fața lor, dar ușa se deschide mereu și mereu; nu s-a aflat nici unul care s-o poată închide. Ar trebui găsită cheia. Dacă ai noroc, tu vei fi cel care i-o va da și atunci n-o să mai ai griji în viața ta...

Am aflat, în sfârșit, care va fi rolul meu în cetatea din Dreisesselberg. Și am aflat, de asemenea, că aici, un nefericit asemănător mic, se prăjește în uleiul încins al fricii, fiind la fel de neputincios în fața destinului său ca mine însumi.

Centaurul

În aspectul vicontelui de Brandenburg-Ausbach bătea la ochi cel mai mult forma craniului său, lățit în partea de sus și plat pe creștet, acoperit de un puf blond, rar. Bărbia se îngusta trădând slăbiciune. Deasupra ochilor albaștri apoși, ieșiți în afară și depărtați unul de altul, se arcuiau niște pleoape mari, lipsite de gene. Nasul îi era fin și sensibil ca al unei femei, buza de sus îngustă și molatecă. Buza de jos, plină, era lăsată în jos și

dădea feței sale o expresie stranie de bosumflare. Pielea îi era acoperită de pistrii. Impresia generală pe care o lăsa era bolnăvicioasă și astenică, a unui om în stare să dorească, din capriciu, un lucru, dar incapabil să-l obțină prin voință și dârzenie. Spre nenorocul său, avea puterea în mână, iar capriciile sale deveneau fapte prin slugi, începând cu clipa când le pronunța. Era slab pentru a face bine și chiar și pentru a face rău, și de multe ori își plângea victimele și se temea de ele, se îngrozea văzând că dorința s-a împlinit, iar musturarea de conștiință îl chinuia cumplit. Orice stare neplăcută pe care o simțea impunea găsirea unui țap ispășitor care să fie pedepsit pentru vina vicontelui. Numărul faptelor sale irevocabile creștea și creștea, precum datoriile celui falit, care umple golurile prin noi împrumuturi.

Astfel, Solomon Trismosin își înscrisese numele în locul cel mai potrivit. Acest centaur moale ca ceara era o pradă neputincioasă în bătlia pe care forțele întunecate și cele luminoase o duc din negura vremurilor, prin mijlocirea omenirii. El se prăjea în focul purgatoriului și ambele tabere așteptau friptura. Împotriva armatei de ispititori din lumea inferioară nu stătea altceva decât un nume înscris cu litere de sânge pe un perete, iar eu știusem, din clipa când dădusem ochii cu vicontele, un lucru pe care el încerca să-l ascundă cu disperare, anume că acel nume este mai puternic decât orice teroare întunecată.

*

Vicontele mă primi cu bunăvoință în odaia personală, unde un dresor de animale tocmai prezenta o nuntă. Mireasa, mirele și tot alaiul erau niște câini. Caleașca aurită, în care erau înhămați patru căței negri, avea drept vizitiu o maimuță îmbrăcată pompos, care se hlizea mereu. Vicontele râdea ca un copil nevinovat.

- Vino, vino! Uită-te, Magister! întinse brațul către mine. Cât de drăgălași sunt!

Mireasa cățelușă cu voalul pe cap descoperi un coșuleț în care dormea dus un pui mic și alb, apoi își ridică o labă în fața ochilor în semn de rușine. Existența progeniturii îl șocase pe mire, care începu să alerge de colo-colo. Vicontele scoase cățelușul din coș și îl sărută alintându-l. Alaiul se retrase. Vicontele îi concedie pe toți și rămăseserăm numai noi doi.

Cățelușul se întinse molatec în poala lui. Nesiguranța vicontelui se trăda și prin felul sacadat și nehotărât în care acest senior, cu puteri depline înăuntrul hotarelor feudei sale, a început convorbirea; dădea târcoale adevăratului subiect al discuției noastre care îl interesa totuși cel mai mult. Mă întrebă de sănătate și dacă nu mi-a lipsit ceva. După câteva cuvinte de recunoștință, eu apucaii taurul de coarne:

- În această cetățuie domnește o atmosferă negativă, preamiloștive domn, vorbii eu fără nici o introducere. Niște forte dușmănoase, întunecate vor pieirea cuiva.

Tresări. În jurul unuia dintre ochi pielea începu să vibreze.

- Da, cum... hm... ai observat?... Și ce fel?... a cui pieire?... se bâlbâi el, roșind.

Am tăcut.

- Vorbește! izbucni el pe neașteptate. Fața îi deveni pământie, ochii se adânciră în gropi albastre.

- Vor viața... preaînalta dumneavoastră viață... vor mântuirea și pacea sufletului domniei voastre.

Se aplecă înainte.

- Cine? Despre cine vorbești?... Unde este?...

- Nu poate fi prins, nu are trup, nu poate fi exprimat, nici văzut, și este prezent pretutindeni. Aduce moarte, dar e nemuritor.

Paloarea vicontelui deveni cadaverică. Fața îi era o larvă a groazei, cu cei doi ochi aprinși în paroxism. Credeam că va leșina. Umerii se încovoiau, trupul se prăbuși, dispărând aproape în jilțul larg cu spătar înalt. Degetele sale cu unghii liliachii, tremurând, mai mângâiau spasmodic blana cățelului adormit. Dar tensiunile sale nu se dizolvară prin leșin, ci prin plâns. Începu să plângă, neferindu-se de mine, văicărindu-se și smiorcăind, și, înainte ca eu să înțeleg ce vrea și înainte să-l fi putut opri, se aruncă în genunchi în fața mea. Mâinile lui reci, tremurânde se agățau de hainele mele ca mâinile unui înecat. De pe buze îi izbucneau implorări bune, promisiuni demențiale. Mult prea impresionat de comportarea sa jalnică și îngrozitoare, abia dacă știam cum să-l ridic și cum să-l liniștesc.

- Nu... nu... lasă-mă aici jos! găfâi el. Locul meu e pe jos, pe lângă viermi. Se chirci și îmi respinse mâna. Tu nu știi cine sunt eu! Ar trebui ca oamenii să vestească sosirea mea cu toaca, așa cum o fac pentru a evita pe ciumați. Lasă-mă, sau ucide-mă cu

vreun leac blestemat, ca să fiu nimicit pe vecie. Să nu mai fiu decât pulbere și cenușă! O, Dumnezeuule milostiv! Misericordia! se lovea cu pumnii în piept. Privi către mine. Albul ochilor îi apăru în jurul irișilor, vocea se frânse și-mi șopti în față cel mai îngrozitor dintre secretele sale, lăsându-se în brațele mele, căci atunci eram deja și eu îngenuncheat alături de el.

- Mi-e frică! Înțelegeți?! Mi-e frică! Mi-e frică să trăiesc și mi-e frică să... mor. E ceva îngrozitor! Mi-e frică să mor. Știu că cercul vrăjitoresc, și descântecele, și gloata asta de carnaval s-ar sfârși cu moartea mea... Locul meu e pregătit de-acum în iadul celor blestemați... Am văzut... Eu singur am văzut iadul sub crucea întoarsă cu capul în jos, la slujba abatelui negru. Se aflau față în față cu mine toți... toți pe care... eu... și ei trăiesc totuși. Vocea se stinse în șoaptă. Ei trăiesc. Cei de pe care carnea a fost smulsă în fâșii la porunca mea... cei ale căror oase au fost zdrobite pe roată... Vicontele se apropie de urechea mea, șoapta îi era doar un susur, din gură îi ieșea un iz stătut de alcool. Și ei sunt aici... Tot mereu... În jurul meu... Îmi imită mișcărilor... mă amenință... În oglindă îmi acoperă fața... și în timpul slujbei divine... continua să miște din buze nedeslușit.

L-am ajutat să se ridice. Se lăsa neputincios. În marea izbucnire își pierduse întreaga putere. Căzu înapoi în jilț. Iar eu continuam să tac. Starea lui mă speriasse și-mi contaminase nervii. Eu însumi eram un dement căzut sub stăpânirea fricii... ce i-aș fi putut spune? Ce aș fi putut face pentru el, de vreme ce nu mă puteam ajuta nici singur? Își ridică asupra mea ochii injectați de sânge.

- Trebuie să-l evoci pe el, spuse obosit. Trebuie să-l aduci înapoi. Pe orice cale! Cu cât îi îngrop mai adânc numele, cu atât îl aud mai tare. El a învins. Sunt neputincios. Mă predau... Numai el îmi poate reda liniștea. Siguranța sufletului... Ca să mă pot ruga în tihnă... Ca să mi se ierte păcatele... Numai el... Nici un preot nu este în stare... De aceea te-am adus aici. Calculează ceasul, iar eu mă supun în toate...

- Pe cine trebuie să chem? Întrebai neliniștit, deși știam la cine se gândea, totuși speram să nu fi înțeles bine ceea ce-mi spusese.

- Pe el... tăcu, buzele se mișcară, apoi își acoperi ochii. Am să scriu... pun să se scrie totul ca să înțelegeți... Când vei fi pregătit, prezintă-te!

*

Să invoc pe cineva care trăiește?

Să invoc pe cineva care este inițiatul unor forțe care-l fac stăpân peste trei lumi? Să-l invoc pe Mag, posesorul Puterii, prin gura unui sclav ignorant, păcătos, nenorocit? Să strig comenzi și porunci către paradis, de aici din iadul meu? Ce șanse aveam eu? Totuși eram nevoit s-o fac din porunca vicontelui... și pentru mine însumi... Nu aveam nici o îndoială despre ceea ce mă aștepta dacă refuzam experimentul. Viața mea tenace se va agăța de mine chiar și în camera de tortură, ca un lup de prada sa. Nu voi putea scăpa de suferință nici prin leșin și - credeam pe atunci - nici prin moarte...

*

Vicontele îmi puse la dispoziție biblioteca. În această sală prăfuită, rece, ființele astrale își exercitau domnia ca și liliecii din turn. Prin rafturile până în tavan, prin dulapuri și pe mese se aglomeraseră colecții rare despre ocultism, manuscrise străvechi pe cale de destrămare, cărți prohibite, despre magia neagră, despre alchimie și kabbala, lucrări cu subiect religios și scrieri profane, ale unor preoți excomunicați.

În căminul afumat sfârâiau niște butuci umezi care scoteau mai mult fum decât flăcări și căldură. Fumul îmi chinuia plămânii, ochii mi se înroșiseră, iar vântul montan înghețat, intrând prin crăpăturile zidului, mă bătea direct în spate. Abia dacă puteam silabisii manuscrisele cu litere șterse, nedeslușite în lumina torțelor prinse în suporti din fier forjat. Mă simțeam bolnav și mizer, iar vulturii infernului care se înghesuiau în jurul meu, fiind înlănțuiți de cărți prin formule magice, mai sporeau încă starea mea jalnică. Tema pe care o cercetam era din belșug reprezentată în aceste scrieri. Am găsit voluminoasa copie a „Clavicula Salomis”, scrisă pe foi groase de pergament. Textul latinesc era plin de inițiale și figuri simbolice. Apăru și lucrarea doctorului Carter „Cartea lui Raziël”, împreună cu „Cartea practicilor străvechi” de Abraham von Worms. Zăcuseră pașnic pe sub un volum al Vechiului Testament cu colțari de aur și coperte din ivoriu. Volumul terifiant și renumit al lui Grimoir, „Cartea cu vrăji a lui Honorius” mi-a fost indicat de însuși ciorchinele de monștri care îl înconjura. Tentaculele lor de caracatiță, corpurile înghețate de reptile, ghearele curbate, alcătuiau un inel monstruos în jurul cărții. Când am luat-o,

Întregul roi izbucni în piuituri și grohăituri speriate și scandalizate, stârnind zarva unui sabat vrăjitoresc, plin de teamă și furie. Pe atunci înțelesesem deja că acești monștri nu-mi pot cauza moartea, ci vor să mă sperie și să-mi atace nervii, ținându-mă sub teroare, amenințându-mă și încurcându-mă în toate, încercam să mă prefac că nu-i văd și acest lucru îmi reușea uneori. Astfel, între noi, se intercalau scurte armistiții relative care m-au făcut să cad într-o eroare periculoasă: începeam să le subapreciez puterea.

Împreună cu cărțile și cu alaiul groaznic care mă însoțea, m-am retras în odaia mea pentru a pregăti invocarea, după cum îmi poruncise viconte. Nu intru în amănuntele temerilor mele, ale nopților de coșmar demential pe care le petreceam, decăzut printre vâltorile infernului terestru și astral, claustrat în cercul de foc al unor formule ancestrale, cuvinte evocatoare de demoni, incantații îngrozitoare, de mare putere. Aspectul mi se schimbase într-atât în toiul acestor încercări incomparabile cu orice altceva, încât chiar și viconte se sperie de mine, atunci când mă revăzu. Slăbisem la os, ochii mi se retrăseseră în orbite. Prin teama vicontelui răzbătea acum o undă de respect și de bucurie jinduitoare, dată de speranța că voi ajunge la un rezultat.

- Văd că ai cutreierat locuri, Magister, unde trupul se stinge, iar sufletul se eliberează... Vorbește... Ce rezultate ai?

Îi comunicai că trebuie să se supună, împreună cu mine, unei perioade de pregătire de douăzeci și una de zile. În afară de aceasta voi avea nevoie de meseriași și de țesătoare pentru a executa niște obiecte și a dota cu cele trebuincioase scena viitoareii invocări.

Din gura lui izbucniră porunci nerăbdătoare, descreierate și totul în jur intră în mișcare.

Se arunca cu un zel orb în exercițiile magice prescrise. Postea cu mare evlavie.

Respectarea numeroaselor prescripții a constituit o evadare și pentru mine. Evitam să mă gândesc la sfârșitul acestor pregătiri și la experimentul care îmi apărea ca un tunel înspăimântător, cu o ieșire imposibil de prevăzut. Însă zilele nefaste pe care le înviem prin angoasele noastre aleargă către noi cu iuțeala unor cai scăpați din frâu.

Invocarea

Sosi și ziua invocării. Totul era pregătit. Pe bolta cerească pură, atinsă de toamnă, printre stele mari, apropiate strălucea talerul cu lumină ascuțită al Lunii noi.

Fereastra camerei din turn, aleasă ca scenă a experimentului, privea spre răsărit. Pe cei patru pereți atârnav, față în față patru oglinzi concave neînramate. La peretele de la miazănoapte stătea marele altar din marmură albă, în jurul căruia șerpuia un lanț din fier magnetic. Pe placa de marmură, semnul încrustat al pentagramei lumina cu o strălucire palidă, gălbuie. Pe blana de miel proaspăt jupuită pe care am întins-o în fața altarului strălucea în diferite culori același semn. Pe altar era un trepied mic cu tipsie de alamă, plin cu bucățele de cărbune și cu foi de lauri uscate. Pe o măsuță cu trei picioare pregătisem o tipsie asemănătoare.

Vicontele și cu mine ne îmbrăcasem în hlamide lungi, largi, albe ca neaua, țesute pentru această ocazie de femei. Ne împodobirăm capetele cu cununi de verbină, prinse cu lanțuri de aur. Am trasat pe trupul vicontelui liniile magnetice, pentru a-l cufunda în starea stranie a somnului lucid, în care ochiul poate sesiza lumina astrală. Marile orgii sabatice, despre care mulți maeștri vrăjitori vorbiseră la interogatoriile inchiziției, se săvârșeau în această stare de semiluciditate. Simțeam cum tremura de frică trupul vicontelui. Începusem să sper. Poate că va da înapoi. Poate că, în ultima clipă, el o va lua la fugă dinaintea mării încercări... Dar nu a fost așa. Dorul lui de eliberare îi învinsese teama.

Despăturii pergamentului pe care erau înscrise cuvintele invocației. Cu uneltele pregătite înțeții focul în ambele tigăi și începui să citesc formulele mai întâi cu voce reținută, întretăiată, apoi tot mai tare.

În tigăi focul începu să se încingă. Din ele se ridică un fum condimentat și dens care se împrăstie lent în odaie. Din rădăcina vie a jăratecului țâșniră acum flăcări ascuțite, nervoase, aruncând semne stranii, sălbatic pe pereți; apoi, de parcă mâini nevăzute ar fi întins o pătură peste ele, limbile de foc se retraseră, incandescența se întunecă și se estompă în așteptarea tensionată până la refuz. Deasupra altarului de marmură se ridică un nor alb de fum și simții îngrozit cum, sub

mine, podeaua camerei se cutremura ca în timpul marilor cataclisme. Legile ritualului, învățate de mine pe de rost, mă obligară să pun din nou cărbune peste jăratec presărând și mirodenii, după care m-am oprit în mijlocul unui cerc pe care îl desenasem cu creta între altar și masa cu trei picioare. Cu ochii închiși, rostii răspicat de trei ori numele lui Solomon Trismosin. În ureche îmi răsuna lăuntric zvonul prelung și grav al unui clopot. În piept inima îmi bătea sălbatec. Ochiul mi se deschisese involuntar. În corp mi se răspândi o senzație de ger neobișnuită. Tigăile se eliberaseră de sub apăsarea întunecată și flăcările înviară, alungindu-se către tavan, cuprinse parcă de dor, luminând odaia cu licărirea roșiatică a unor vise apăsătoare. În această lumină apocaliptică văzui deodată figura supranatural de mare a unui bărbat bătrân, a cărui imagine se răsfrângea în oglinzi de câte patru ori, în formă alungită, colorată verzui. Toate formele încremeniră. În prezența arătării, orice mișcare scăzu și orice sunet amuțise. Limbile de foc stăteau lungi, nemișcate, iar șleahta astrală aglomerată prin colțuri se micșorase de teama ființei titanice. Simțeam o liniște încremenită. Liniștea certitudinii și a sosirii. O astfel de liniște nu poate simți decât cel ce era de mult fugărit de mâna legii, și care după o prigoană îndelungată, terifiantă și lipsită de speranță, stă în sfârșit în fața judecății imuabile, reci. Intuiam că tot ceea ce se petrecuse constituia o înlănțuire de fapte, logică, dinainte hotărâtă, iar împrejurările nu fuseseră decât câinii de vânătoare ai destinului care m-au gonit până ce am intrat în acest cerc fermecat. Uitasem complet de viconte. Ochiul îmi era fixat cu atenție deplină în privirea de cristal înghețat a arătării. Cunoșteam această privire ațintită asupra mea. Mă temusem de ea și n-am înțeles-o nicicând. Amintirea ei nu mă părăsise nici pentru o secundă de atunci încolo... Ea trăia în mine larg deschisă, cu o liniște scrutătoare, dincolo de barierele pe care le adunasem ca să mă feresc de ea, și prin care seninătatea ei rece strălumina toate straturile materiale. Fața imensă se modifica, se preschimba lent. Nu era fața lui Rochard, îi semăna însă mult. Îl auzii pe viconte gâfâind estompat, dar nici un sentiment și nici un gând nu mă apropia de el. După ce figura lui Rochard începuse să trăiască în mine și să mă domine, fața căpătă forma acelei fețe pe care eu, în delirul unei clipe, o transformasem într-o masă de carne însângerată, în liniștea

mortală a acestei totale înfrângeri și a acestui autoabandon, răsună în mine ca un cântec solitar ideea: cum să-l fi putut ucide pe cel care este veșnic? Distrugând forma, am distrus doar oglinda care îl reflectase pe cel indestructibil.

Nu știu dacă el mi s-a adresat într-un mod pe care să-l poată auzi și urechea fizică, sau poate vocea lui pătrundea în mine doar prin conductele creierului și ale nervilor, de undeva de dincolo, unde sensul este înșirat încă pe lanțul cuvintelor ce se succed. Înțelesei: era indiferent dacă în fața mea, încadrat de lumina flăcărilor încremenite, se afla Solomon Trismosin, Nicolas Flamel sau Eduard Anselmus Rochard. Ei sunt deja una, în urma mării Transmutații care sublima, din șoc, din elementul satanic ramificat în afară și destrămat, o singură esență divină.

Chemarea fusese lansată. Legătura cu sfera pământeană a inițierii divine terestre s-a realizat. Cuvântul care pătrunsese până în sfera lui Mercurius nu era cuvântul unui păcătos atras spre infern de balastul păcatelor sale și de trupul său dens, ci a fost chemarea EU-lui divin imuabil, ce trăiește în fiecare dintre ființe și care nu poate ucide și nu poate fi ucis.

Deasupra câmpurilor de bătălie ale vieților mele trecute și viitoare se aprinsese pentru o clipă discul solar al Spiritului. Peisajul rămase același. Urmele delirurilor, ale faptelor criminale, ale nimicirilor vandalice zăceau pietrificate în lumina nemiloasă, iar drumul viitorului, plin de hârtoape, mi se deschidea cu aceeași nesfârșire terifiantă. Discul solar luminos îmi arăta imperiul gigantic al sângelui coagulat, construit de mine prin destrucția comisă. De aceea, victimele pe care le-am ucis și care se hrăneau acum din sângele meu, s-au transformat în însoțitorii mei, în umbrele mele, pe care eu le uram și de care mă temeam. Lumina îmi arăta țesătura mocirloasă care mă lega de camerele mortuare ale lumii formelor, și cătușele atracțiilor care s-au creat prin respingerile egoismului.

Legea se afla aici, în fața mea. În fața mea? Nu! în mine!

Hieroglifa ochiului albastru-verzui, ațintit asupra mea, deveni incandescentă, se strălumină de demnitatea revelației și răsună astfel în mine:

- Eu te iert. Eu nu te pedepsesc. Tu însuți ești ucigașul și victima. În tine se află păcatul și mântuirea. Pământul este o imagine de umbre care se oglindește în oceanul astral. În această oglindă totul apare invers. Deci binele este rău, iar răul

este bun. Distrugerea este construcție. Nașterea este moarte. Suferința este răscumpărare. Voluptatea e decădere. Acumularea e datorie. Martiriul este mântuire.

În cel mai adânc punct al celei mai profunde adâncimi îți poți găsi elanul către Țelul cel mai înalt. În pântecul celei mai întunecate dintre bezne dormitează nucleul Luminii Divine. Atunci când răsturnarea se realizează și sensurile se schimbă între ele, diferența încă nu poate fi sesizată. Dar ceea ce trebuie să se petreacă se poate petrece.

Amintește-ți: trebuie să-ți plătești datoria până la ultima centimă, iar suferința înseamnă răscumpărare. Cel mai mare dintre chinuri este punctul cel mai adânc... El este deci punctul de pornire către cea mai înaltă Țintă.

Auzii din nou geamătul de undeva de departe și mai târziu am înțeles că eu eram cel ce se situa departe de el, cufundat în mine însumi și ascultând vocea care mi se adresa. Încetul cu încetul, în conștiința mea pătrunseră cuvintele febrile, incoerente ale vicontelui:

- Numele tău... ia-ți numele de pe perete... din capul meu... din sufletul meu... Șterge-l, nu-l vreau... așa nu mai pot... Vai... părăsește-mă...

Flacăra începu să danseze neliniștit, iar vocea imensă se auzea de-acum în toate direcțiile, terifiantă, făcând ecouri.

- Sângele nu poate fi spălat decât cu sânge. Numele meu a fost scris cu sânge pe pereții tăi!

Prin odaie porni un vânt puternic. Figura dispăru. Din colț se propaga întunericul, căci flacăra murise în ambele tigăi, vărsând un fum gros, înecăcios, de parcă ar fi fost niște furnale uriașe. Auzeam gemetele din apropiere, apoi o bufnitură, urmată de zdrăngănit. Vicontele căzuse în nesimțire și- trase cu el măsuta cu trei picioare, cu tigaie cu tot.

Amețit, abia știind ce fac, îmi întindeam mâinile după vătrai, dar fui cuprins de o slăbiciune mortală. Genunchii îmi tremurau. Trupul îmi era inundat de o transpirație rece, lipicioasă, pe sub hlamida lungă, albă. Am fost nevoit să mă așez. Pur și simplu nu puteam reveni printre realitățile vieții mele fizice. Conștiința mi se inunda tot mereu, ca o insuliță asaltată de furtună în oceanul imens și teribil al peisajului spiritual. Pe această insuliță zăcea vicontele - leșinat sau mort - într-o cameră din turn plină de fum înecăcios și cineva, nu

departe de el, stătea pe un taburet, aplecat în față, îmbrăcat cu o hlamidă albă și cu o cunună de verbe ofilită pe frunte. Legăturile cu această imagine îmi erau întrerupte. Totul se îndepărta, se încetoșa și meleagurile biciuite de furtună se cufundară și ele în beznă. Nu știu cât timp a trecut în această stare irizantă, totuși nu total inconștientă, lipsită de interdependențe de gânduri și forme, care semăna - urma să aflu mai târziu când aveam deja experiența respectivă - cu starea dintre moarte și renaștere.

Prin geamlâcul strâmt pătrundea o dimineată foarte rece, de un cenușiu murdar. Lumina plumburiu se scurgea vâscoasă pe altarul răcit, pe trepiedul răsturnat și pe trupul căzut cu fața în jos, nemișcat, înfășurat în pânză albă de in. Cununa de flori căzuse de pe craniul cu formă bolnavă, iar mâna butucănoasă, cu degete firave zăcea întinsă lung pe podea.

Cineva bătea la ușă. Se auzea mormăitul unor voci tulburi. Îmi era imposibil să fac cea mai mică mișcare. Nu eram în stare nici să mă tem, nici să mă salvez din evenimentele care urmau.

Nu m-am mișcat nici când ușa fu deschisă cu forța.

Viconte fu ridicat de pe jos și așezat într-un jilț. Medicul trebuia în jurul său cu o mutră transpirată și speriată: îi lua sânge, îi dădea oțet și anason să le miroase. Preotul mohorât, negru, cu sutană, Frater Bertholdus, îi presăra apă sfințită pe față și pe piept. Viconte deschise ochii. Privi în jur nedumerit, dar când dădu de mine, privirea se umplu de o groază de nedescris. Frater Bertholdus îl întoarse cu forța către el și îi șoptea la ureche.

În acest timp ochii preotului rămaseră ațintiți asupra mea. Din expresia feței sale întunecate, batjocoritoare, arzătoare mi-am intuit viitorul.

„În cel mai de jos punct al celei mai mari adâncimi”

M-am abandonat, amețit și neputincios, în voia unor mâini agresive și furioase.

Am fost târât spre catacombele de sub cetate pe niște trepte tocite de vreme și de uzură. Umezeala ieșea dintre pietrele zidului sub formă de pastă vâscoasă, verde. Credeam că ajunsesem la destinație, într-una din grotele lipsite de fereastră ale beciului, a cărei ușă se deschisese cu un vaiet

ruginit, în lumina pâlpâitoare a torțelor - dar greșeam. În mijlocul celulei, din pământ ieșea un inel gros de fier. Prin acest inel au petrecut un lanț care a fost agățat apoi de un cârlig din tavan și trei oameni se opintiră să tragă de lanț. Piatra de formă circulară, cu o grosime de jumătate de metru, ieși din locașul ei cu zgomot răsunător. Din orificiul apărut se înălța miros de mucegai și putreziciune. Mi-au petrecut de mijloc o funie, apoi mă împinseră în cavitate. Luciditatea îngrozită a instinctului vital fizic mi-a revenit numai atunci când solul dispăru de sub tălpile mele. Am fost coborât într-un puț săpat în stâncă, îngust și cu pereții șiroind de apă. Pe când coboram spre adânc, lovindu-mă de pietrele ascuțite, julindu-mi pielea până la sânge cred că multe din păcatele mele au fost răscumpărate. Din gâtlej îmi ieșea un urlat dement de teroare. Această coborâre în infern a durat mult - aparent o eternitate - până când picioarele mele se cufundară în apa înghețată, inelul paralizant al căreia urcă iute până la genunchi, apoi până la mijloc, oprindu-se acolo. Atinsesem fundul puțului. Funia aruncată după mine îmi căzu în cap cu o plesnitură udă, dureroasă. Auzii cum bufnește discul greu de piatră pe când îl așezau la locul lui. Orificiul fu din nou închis.

Mâinile mele pipăiau în jur niște pietre alunecoase, acoperite de alge. Vicontelesc îmi hărăzise un loc mai sigur decât lui Solomon Trismosin. De aici nimeni nu se putea salva. Mi-am pipăit pieptul. Caseta era la locul ei. Caseta... Elixirul... „Elixirul vieții veșnice”...

Începusem să tremur. Cu o smucitură smulsei punga de piele atârnată de gât și o arunca în apă.

-Nu... dărdâiam... Dumnezeuule, Creatorul meu... nu!... Doamne, nu mă părăsi... Doamne, iartă-mi păcatele... Un singur lucru nu...

Stăteam și așteptam îngrozit ceea ce urma să mi se întâmple. Eram înconjurat de beznă și de duhoare. De pe pietrele fântânii apa picura clipocind rar, cu sunete egale. Nu aveam nici un sprijin pentru a aprecia trecerea timpului. Numărai un timp picăturile, apoi renunțai. Picioarele mele se îndoiu, cuprinse de o oboseală de plumb, întregul trup mă trăgea spre adânc.

Să dorm...

Să pier...

Să mor...

Dumnezeule! Să mor.

Liniște oarbă, inconștientă... pace... eliberare...

Eliberarea de sub teamă...

Inelul de apă urcă încet pe pieptul meu, pe gât, și se închise deasupra capului. În gură și în nas îmi pătrundea apă stătută. Sângele îmi bubuia vuind și urlând în urechi.

Așteptam.

Groaza mă catapultă la suprafață. Tensiunea din plămâni îmi provocase o durere insuportabilă, mă sufocam, hârâiam... și trăiam.

Încercările de a mă sinucide se zădărniceau mereu prin rezistența trupului meu. Dădeam înapoi în fața suferinței pe care mi-o provocam. Nu reușeam să distrug acest trup care, prin elixir, era blestemat să trăiască. Viața se agăța de mine „ca o fiară încremenită cu prada între fălci”.

Deci, trebuia să trăiesc. Să trăiesc chiar și aici, în cavoul înzidit, lipsit de lumină, de hrană și de speranță, ani întregi, poate secole întregi, până când voi fi uitat.

„În cel mai de jos punct al celei mai profunde adâncimi”.

Foamea îmi sfâșia măruntaiele. Plângeam. Urlam. Mă blestemam pe mine însumi și pe Rochard. Îl blestemam pe Dumnezeu și îmi blestemam viața. Apoi imploram milă.

Apa picura. O sută... o mie... zece mii... o sută de mii de picături...

Mă rugam către puterile întunericului și către demoni.

Îmi izbeam pumnii de pietre până ce se umpleau de sânge. Îmi sfâșiam carnea de pe brațe în foamea care mă chinuia.

Apa picura. Număram picăturile.

O fi dimineață? O fi amiază? O fi scară?

Câte zile am petrecut aici?... Câți ani?... De câte secole mă chinuiesc aici?!

Sute de mii, zeci de mii... sute de mii de picături...

Etapele de revoltă erau urmate de o nepăsare somnoroasă, apoi de noi crize de demență...

Însă stările de apatie deveneau tot mai lungi o dată cu slăbiciunea care-mi cuprindea întreaga ființă.

Mă cufundai într-un somn adânc, populat de imagini malefice. Picioarele nu-mi mai susțineau trupul. Mușchii, carnea,

pielea, toate putreziră și se scurseră de pe mine. Într-un morman de oase prăbușite, flacăra vieții mai pâlpâia încă.

Trupul meu fu cucerit de moarte în această totală nemișcare și într-o deplină autoabandonare.

Valea umbrelor

Multă vreme nu conștientizasem că mi-am părăsit trupul. Mai eram prizonierul gândului că mă aflu în fundul fântânii adânci, zăvorâtă cu o placă de piatră, printre gratiile de închisoare ale oaselor mele indestructibile.

Dar apoi, dintr-odată, scheletul pe cale de a se destrăma pluti pe sub mine în lumina fosforescentă a descompunerii. Mă atrăgea și mă respingea. Fui cuprins de senzația chinuitoare a lipsei de contururi. Nu aveam centru de greutate. Nu aveam direcție.

Brusc, mă antrenă în sine un flux astral fierbinte, sălbatic. Beciul dispăru. Undeva, în străfundul conștiinței mele mai plutea cadavrul fosforescent, dar el dispărea treptat. Îmi revăzui demonii. Zburau alături de mine. Călcau peste mine, se loveau de mine, mă zgâlțâiau și mă împingeau în șuvoiul nemilos al forțelor elementare. Plutirăm așa, aidoma unui monstruos embrion, legați prin misterioase cordoane ombilicale. În luminiscența năucitoare înotam în compania altor umbre asemănătoare mie care, ca niște sori întunecați, trăgeau după ele ciorchini de planete demonice și zburătăceau ca niște frunze uscate în uraganul de porniri ale pământului.

Voiam să scap de acolo. Jinduiam după lumină, libertate, liniște. Mă opinteam. Făceam eforturi pentru a ieși la un liman intuit și dorit, la o suprafață pură, într-o atmosferă mai rarefiată, într-un domeniu de pace, senin și încăpător, unde să mă pot odihni... dar era ca și cum aș fi opus un fir de pai împotriva forței oceanului. Rotirile, curgerea, sforțările și căderile continuau. Această mișcare căpătă apoi, brusc, forma unor spire tot mai înguste. Pătrunsesem în vârtoarea unor voluptăți stârnite în materia astrală de corpuri omeneste în copulație. Haosul fu sfâșiat de un lung strigăt de voluptate. Nucleul vârtoirii se deschise... și mă atrase în sine cu o uriașă smucitură.

Am eșuat pe un nou stâlp. Căzui prizonier.

Un fir lung, subțire dar puternic mă ținea pe loc. Acest fir se întărea și se scurta de la o lună la alta. Mă roteam în jurul unui corp material compact, în adâncul căruia ființe astrale zeloase construiau din sânge impur, din excrementele vieții, din milioane de materii misterioase și din propriile lor ființe, mica cetate a vieții, noul meu refugiu.

Profesorul din Marburg

M-am născut din nou la Marburg, în ziua de 2 decembrie, 1560, fiind al șaselea copil al unui olar sărac, de religie lutherană.

Mă numeam Heinz Knotek.

Tatăl meu aparținea tagmei antipatice a polemiștilor religioși, sălbatici și bețivi. De pe buzele sale curgeau învinuiri și cuvinte evlavioase despre harul divin, însă familia lui, sau oricare dintre semeni putea să crape sub ochii lui, fără să-i fi păsat deloc.

Mama era epuizată de munca animalică, de mizerie și de nașterile repetate. Era o femeie tăcută, gata de sacrificii, însă avea atâta de lucru cu îngrijirea noastră trupească, încât nu-i rămânea nici o secundă pentru a afla cine erau cei ce se rupseseră din pânțele ei.

Al șaselea copil însemnă repetarea pentru a șasea oară a unui eveniment care a fost, poate, plăcut pentru prima oară, dar care nu mai constituia decât un surplus apăsător, greu suportat într-o familie unde pâinea era drămuțată, iar pacea lipsea.

Din uterul obosit al mamei se născuse un bătrânel fără vârstă, cu obraji scofâlciți și roșii. Înfășurat în niște zdrențe de cinci ori ponosite și pornise neobservat către viața nouă - purtând însă întreaga amintire a vechilor sale poveri și a groazei înscrisă cu foc în ființa lui.

Atâta timp cât el săvârșea funcțiunile instinctuale ale trupului de prunc și de copil slăbuț, nu m-am putut identifica cu el pe deplin. Heinz Knotek împlinise cinci ani când starea mea stranie, doar pe jumătate legată de trup, luă sfârșit.

În indiferența numeroasei familii rămâneau neobservați cei doi ochi larg deschiși către grozăviile celeilalte lumi, și tăcerea copilului incolor, posac și bătrânicos. Strigătele sale dementiale ce răsunau nopțile nu trezeau curiozitatea nimănui. Vreunul

dintre frați îi trăgea câte un ghiont, „trezind” acest suflet damnat, rătăcit prin trecut, în conștiința căruia timpul se învoluta, readucându-l în fundul fântânii din cetatea Dreisesselberg.

*

La vârsta de cinci ani, când am devenit una cu trupul lui Heinz Knotek, familia, înăbușită în murdărie și cârcoteli, îmi părea insuportabilă. Toată viața noastră se scurgea într-o bucătărie largă, cu pământ pe jos, condamnați toți la apropierea înghesuită a nevoilor trupești, a muncii, lărmuirii și mirosurilor fiecăruia. Din oalele ce fierbeau pe marele focar abureaua mirosuri grele de mâncare, în albia de spălat erau muiate tot mereu mormane de rufe murdare. Ziua ne împrăștiam care încotro, băieții mai mari învățau meseria pe lângă tata, în atelierul de olărit. Cel mai vârstnic dintre frați era calfă la un bărbier și acest lucru îl umplea de o mândrie caraghioasă. Manifesta față de întreaga familie un dispreț suveran și se exprima în cuvinte alese. Îl înnebunise faptul că, de dimineața până seara, stătea față în față cu sine însuși, admirându-se într-o oglindă lată, aburită. Imaginea oglindită prinsese o stranie viață independentă și se părea că ființa în carne și oase începuse să o maimuțărească. O soră mai mare era servitoare la soția farmacistului, iar cea mai tânără păzea vacile morarului Hlavanek, cel bogat.

Serile se înghesuiau toți în aburii înecăcioși ai bucătăriei; până și găinile își făceau acolo apariția nedorită, umblând de colo-colo cu pași prostești, panicați și săreau la o parte, cârâind de sub picioarele noastre. Tata stătea sub lampă. Lumina îi desena obrazul prelung, scobit, mustățile lungi, galbene, pleoștite, ochii de pește, tulburi din cauza băuturii, gura subțire, cu colțuri ce coborau cu agresivitate disprețuitoare gata de a porni o discuție în contradictoriu. Era palid și bolnăvicios, îl apucau mereu dureri la inimă, în brațul stâng și în degetele de la mâini și atunci nu putea munci. Dintre toți frații, cu i-am moștenit organismul șubred, cu, ultimul copil, conceput la beție.

Pe mama n-am văzut-o niciodată așezată pe un scaun. Chiar și mâncarea o consuma repede, stând în picioare, pe lângă alte preocupări mai importante. Tot timpul făcea câte ceva. Robotea tăcută, cu figura ei grea, cu oase mari. Nu explica și nu întreba, doar uneori scotea un vaiet, când o apuca durerea

de picioare. Chiar și de această durere știam numai eu. Niciodată ceilalți copii nu s-au interesat de binele ei. Când am întrebat-o dacă o durea ceva, ca se holbă la mine mirată, apoi zâmbi. Acest zâmbet o înfrumuseța în mod miraculos și dădea feței sale o armonie fină, umilă.

- Mă doare piciorul... nu contează, Heinz.

- Ar trebui să te culci dacă te doare...

- Să mă culc? O... n-am timp eu de așa ceva... Bine mi-ar șede! Ce-ar zice taică-tu?... În coșciug, băiatul mamei.... Acolo o să am timp să mă odihnesc!

A fost singura noastră convorbire intimă, dar de atunci ea îmi zâmbea uneori și acest lucru crea între noi o legătură mai puternică decât toate cuvintele. Ea nu-mi împărtășea decât mie taina surâsului ei. Printre ceilalți ea freca, spăla, gătea tăcută, cu fața abrutizată și suporta cu gura strânsă, împietrită, loviturile bărbatului ei, beat și agresiv.

În schimb, tata vorbea întruna. Marca orice moment al vieții sale cu sentințele bombastice ale locurilor comune. Dacă era contrazis, se înfuria pe loc, ca un curcan și începea să se certe brutal, cu lovituri sub centură. În clipa când o părere diferea măcar cu o iotă de părerea sa, de obiceiurile sale sau de preferințele sale, trecea la atac și încerca să modifice totul după gustul său diform. Era atât de sensibil că nu suporta nici jignirea unui presupus gând, dar el însuși călca în picioare cele mai delicate sentimente ale celor din jur. Era vai de cel care îi tulbura somnul, dar dacă se trezea el, îi trezea pe toți chiar și în toiul nopții. Când se îmbăta - și acest lucru se repeta destul de des - elocvența sa lua proporții teribile. Lua pe câte cineva în centrul tirului, copleșindu-l cu predici nesfârșite, pline de ură, puneă întrebări în locul lui, răspundea la ele, îl învinuia de toate cele șapte păcate capitale și îl destina direct iadului.

Îmi amintesc ce furie mocnită mă cuprinsese odată când am văzut-o pe mama în patru labe pe treptele largi cu dale de piatră ale intrării, spălând piatra cu o cârpă ținută în mâinile ei umflate, roșii, crăpate de frigul dimineții și privind în sus la tata care stătea în fața ei cu o mutră îngâmfată și îi predica despre poruncile religiei. Aceste prevederi mama nu le putea urma cu exactitate din lipsă de timp. Tata ținea ridicate două degete noduroase și grosolane și cu gura încleștată împingea cuvinte după cuvinte, încruntând amenințător din sprâncene:

- Nenorocito, nu-ți periclita mântuirea sufletului. Crezi că religia noastră permite să cumperi mila lui Dumnezeu cu niște fițuici de absolvire a păcatelor?! Aici e nevoie de fapte! Diavolul stă la pândă neîncetat! Dacă ai neglijat o reculegere, el ți-a și deschis o ușă către iad! Acolo n-o să mai fii alături de tine ca să am grijă! Leapădă din suflet oroarea lenei, căci în ultima dintre zile zadarnic îl vei chema pe Domnul, care îți va spune: „Nu te cunosc!”

Cu o seară în urmă fusese adus de la cârciumă de doi prieteni. Îl trăgeau și îl cărau ținându-l de umeri și de picioare pe drumul noroios, plin de băltoace împutite. Mama l-a schimbat, l-a ajutat să vomite, l-a culcat. Dimineața, trezit din beție, el găsisese casa dereticată, iar micul dejun îl aștepta pe masă. Copiii erau cu toții plecați la muncă, doar eu stăteam culcat pe burtă deasupra unui dulap mare, pentru ca nu cumva să mă observe și să-și verse asupra mea zeama tulbure a capului său amețit. În afară de mama, nu i-a mai rămas altcineva asupra căruia să-și descarce greața. S-a postat deci deasupra figurii ei încovoiate ca în jug și nu i-a fost rușine să-i țină predici despre obligația omului de a munci.

*

Ori de câte ori puteam, o tuleam de acasă pe malul cu ierburi și pietre al râului Lahm, care șerpuia cu luciri argintii. Casa noastră dărăpănată se afla pe malul stâng al râului, la o distanță destul de mare de el, într-o uliță cu miros de bălegar. Pe malul drept, în vârful unui deal cu panta mai întâi lină, împădurită, apoi ridicată brusc spre cer, străjuia un vechi castel. Îmi era groază de această clădire, căci poziția lui și imaginea de smoală pe care o desena seara pe cer, îmi aminteau de castelul Dreisesselberg. Când priveam castelul, de mine se apropia scheletul putrezit din apa înghețată a puțului cetății. Îl vedeam și îl simțeam de parcă ar mai fi aparținut încă de mine.

Stilul simplu și nobil al bisericii gotice care purta numele Sfintei Elisabeta îmi amintea Nürnberg-ul, pe ale cărui străduțe abrupte și înguste mă furișam cu pași de câine hămesit, pe urmele lui Rochard.

Aveam cam nouă ani, când, cutreierând prin oraș, am zărit pe strada Universității figura uscățivă, de cioară, a lui Amadeus Bahr, bibliotecarul contelui de Zollern. Ducea sub braț o pâine albă neînvelită. Era el, fără nici o îndoială, prietenul lui Eduard

Anselmus Rochard, mortul înviat, a cărui miraculoasă vindecare pornise tragedia mea.

Surpriza întâlnirii mă șocase într-atât că am uitat de orice precauție. Nu mă gândisem că de la ultima noastră întâlnire încoace, aspectul meu exterior se schimbase total și că acum fugeam de consecințele ce mă hăituiau de aproape, sub aspectul unui pici murdar, copil al străzii. Orbit de bucurie, m-am apropiat de el, așa cum un exilat singuratic, aflat printre străini, se bucură la vederea unui conațional. I-am vorbit:

- Magister! Dumneavoastră... ce faceți dumneavoastră aici? Mă privi cu o uitătură distrată, pierdută mereu în speculații.

- Ce... ce... ce zici?... Ce vrei băiete? Cine ești tu?!

Cuvântul mi se opri în gât. Brusc, m-am uitat la mine însumi, apoi, tulburat, am luat-o la fugă. Îl auzeam că mă striga răgușit și uimit:

- Așteaptă!... Stai!... Hei! Nu fugi, nu-ți fac nici un rău! De unde...

Dar eu fugeam tot mai repede, gâfâind, cât mă țineau picioarele, trecând podul lung de lemn al Lahm-ului, alergând de-a lungul străzii umede și alunecoase și nu îndrăznii să mă opresc decât în ghereta de unelte din spatele casei noastre, a cărei ușă o închisei cu zăvorul pe dinăuntru.

„Cine ești tu?” răsuna în mine întrebarea lui Amadeus Bahr.

Ce-i puteam spune? Ce trebuia să răspund la o asemenea întrebare? Sunt Hans Burgner! Ucigașul unui om bătrân, blajin, înțelept și lipsit de apărare. L-am ucis pe Mag care știa că îl voi uide, dar nu mi s-a împotrivit. Îi era milă de mine. Victima își plângea călăul. O, acum știam de ce. Înțelegeam totul, pentru că, mai târziu, după multe suferințe, el mi-a vorbit astfel în cercul de cretă fermecat:

„Pământul este o imagine întunecată, oglindită în oceanul astral. În această oglindă toate apar invers. Deci, răul este bun, iar binele este rău”.

Faptul că îl știam pe Amadeus Bahr aici în oraș nu-mi dădea pace. Eram plin de curiozitate avidă. Oare ce efect avusese Arcana teribilă asupra lui?! Devenise și el prizonierul unor groaznice viziuni, cum am devenit eu? Și dacă nu, de ce lucrurile se petrecuseră astfel? De ce în mine se prefăcuse în otravă un leac care altuia îi salvase viața? În plus - timidă și tainică, fără a prinde conturul cuvintelor - trăia în mine speranța

că dacă îl abordez cumva, adormindu-i suspiciunile, și el acceptă să stea de vorbă cu mine, poate va vorbi și despre Rochard. Despre soarta lui Rochard și despre evenimentele care au urmat fugii mele.

Teama că voi păți vreun rău fizic sau că voi fi recunoscut, mi se potolise. Mă aflam pe deplin apărat de justiția terestră în trupul lui Heinz Knotek. Nu mă gândeam la faptul că legile pământești sunt întotdeauna executorii legilor spirituale, chiar dacă, în aparența oferită de prezent, ele lovesc un nevinovat. Căci nu există om care ispășește fără a fi vinovat. Omul este ajuns din urmă întotdeauna de propriile lui păcate, zadarnic ar îmbrăca deghizarea câte unui trup nou, în timp ce fuge de la locul faptei.

*

Nu mi-a fost greu să aflu unde lucra Amadeus Bahr, căci nu existau decât două locuri în care cineva putea să exercite profesiunea lui: universitatea și castelul conților. Spre uimirea mea, el avea o catedră universitară, ca profesor de literatură germană. Purta un alt nume, lucru care nu mă miră defel. Probabil că, la ultima graniță a unei longevități normale, el și-a lepădat vechiul nume din prudență. Acum era un polemist religios de mare prestigiu, dotat cu minte ascuțită, de neînvinc și acest lucru, în Marburg - care trăia încă în valurile fierbinți ale febrei polemicilor dintre Luther și Zwingli, din 1529 - îi adusese o recunoaștere plină de respect. Aceste polemici făcură din oraș un centru magic al luptelor spirituale și îl mențineau, chiar și după patruzeci de ani, într-o permanentă efervescență. Până și cel mai sărac dintre meseriași considera drept țel în viață să elucideze câte o teoremă religioasă abstractă, fiind în stare să-și apere până la sânge propria părere dacă își găsea vreun adversar care să-l contrazică.

Ființa lui Bahr era menită să înflorească într-o atmosferă ca aceasta. Nimeni nu putea întrece bogăția spiritului său, iuțea fulgerătoare a argumentării lor sale și tensiunea înfierbântată cu care își apăra tezele. Contele era onorat să-l primească la masa lui, și, cu admirație față de inteligența lui, trecea peste scânteile de umor care săreau ca un joc de artificii din creierul său sarcastic, fără a ține cont de rang, prestigiu, obiceiuri și dogme. Dacă inchiziția ar fi pus mâna pe el, ar fi fost de mult ucis, dar el își găsisse patria într-o epocă pe cale de a se naște, ale cărei

credințe își pierduseră din rigoare și, chiar dacă nu se îndoia de Dumnezeu însuși, îndrăzneala de-acum să-și manifeste îndoielile față de atotputernicia omenească.

Prietenul lui Rochard „făcuse carieră”. Din șoarecele de bibliotecă obscur, el devenise un profesor universitar de mare prestigiu, ale cărui săgeți verbale erau repetate peste tot. Cei ce voiau să aducă vioiciune în conversațiile celor mai selecte societăți, reluau poantele sale. Se râdea, de aceste idei pline de spirit, ele stârneau mici șocuri, dar erau unanim admirate. Aspectul lui exterior nu se schimbaseră deloc. Părea că până și pelerina pe care o purta era aceeași cu care se acoperea în vâgăuna de lângă atelierul de croitorie din Nürnberg. Părul său cenușiu îi flutura și acum până la ceafa, iar de pe unul din pantofi lipsea catarama învechită, îmbrăcămintea îi era plină de pete și de puf, dar se ierta totul, pentru că, prin cuvintele sale, își făcea uitat aspectul

*

Atât m-am tot învârtit în jurul locuinței sale, până când am avut ocazia să-i fac câteva mici servicii. Locuia în odaia de sus a unui meșter cocător de turtă dulce. Fereastra lui se deschidea deasupra unei statui a Madonei, așezată într-o nișă în formă de semicerc pe frontonul clădirii. Când era vreme bună, de la capătul de sus al treptelor casei din față îi puteam vedea figura aplecată deasupra cărților. Uneori se ridica și înconjura nehotărât odaia, se oprea, făcea un gest de nerăbdare sau de negare și vorbea singur. Credeam atunci că și el era speriat de gloata astrală a pornirilor. Vedeam cum monștrii îl înconjurau într-un cerc larg, dar nu înțelegeam cum de nu se apropiau mai mult de el. În jurul său era un spațiu pur și luminos, asemănător unui foc aprins într-o junglă, căruia fiarele îi dădeau târcoale mârâind, dar menținându-se la distanță. Mai târziu, când l-am cunoscut mai bine, am înțeles că el se războia cu lucruri mult mai abstracte în orele sale de solitudine; ducea lupte lăuntrice, în care adversarul era tot el, deci și contraargumentele erau de temut.

Uneori se oprea la fereastră, cu ochii pierduți, privind îndelung strada, fără să o vadă. Zadarnic săream în sus, fluieram și strigam către el, nu reușeam să-i atrag atenția nici cât să mă pună la punct. Au trecut săptămâni întregi până am reușit să-i atrag atenția, dar chiar și atunci se trezise din

îngândurare printr-un impuls lăuntric. Scria. Cu o pană lungă, cenușie la capăt înșira rânduri numeroase pe hârtie. Lucra de ore întregi. Nu mâncase nimic toată ziua și stomacul își cerea drepturile. Dar se părea că nu ar fi vrut să se rupă de tema lui. Căutând neliniștit înjur, își scoase capul pe fereastră și ochii lui dădură de mine. Se bucură la vederea mea și, îmboldit probabil și de oferta mea tăcută care îl aștepta, îmi strigă să-i aduc pâine și lapte. Aruncă banii prin geam. Înțelesei atunci că omul își poate atinge orice țel dacă știe să aștepte cu voință și răbdare.

*

Am urcat treptele largi de lemn cu inima strânsă de emoție. Sub braț aduceam o pâinică proaspătă cu coaja galbenă și roșie, care mă încălzea plăcut, și un ulcior cu lapte cald și înspumat. Fusesse muls din ugerul vacii cu pete roșcate chiar sub ochii mei.

Știam că e momentul să realizez o relație mai apropiată între noi doi. Îmi făcusem și un plan.

Am fost nevoit să bat la ușă, căci omulețul meu plecase din nou în explorare pe calea lactee a ideilor. Întrebă cine bate, căci între timp uitase chiar și faptul că eu existam și că îmi dăduse o însărcinare. Când își aduse aminte despre ce era vorba, nu mai găsea cheia. În sfârșit, am intrat cu chiu cu vai în odaia lui, familiar și sălbatic dezordonată, unde obiectele de uz cotidian se regăseau în cele mai uimitoare locuri, printre nenumăratele cărți, manuscrise și suluri de scrieri vechi. Căuta o lumânare sub pat, în timp ce mă încuraja cu multă amabilitate, boscorodind totuși din cauza lumânării pe care nu o găsea.

- Oh... fire-ar... Încotro s-o fi rostogolit mizerabila asta?... Imediat, copilul meu..., fac un pic de lumină... (Doamne, Dumnezeu!... În același fel scosese lumânarea de sub pat și în noaptea când i-am adus scrisoarea lui Rochard!)... Îți dau imediat ceva ca să te recompensez pentru oboseală...

Încetul cu încetul, ochii mei se obișnuiră cu semiîntunericul din odaie. În lumina semilunei care bătea acum prin fereastră îl vedeam cum ține în mână și cercetează uimit o beretă cu o jumătate de pană ornamentală, pe care o scosese tot de sub pat. Când și-a dat seama ce avea în mână, o aruncă nerăbdător, gâfâind se aplecă din nou și scoase în sfârșit lumânarea.

- Azi-noapte a căzut acolo... n-am avut încă timp s-o scot, explică el. Să-ți dau bani, sau mai bine ceva dulce?... am și așa ceva pe undeva.

Gâtul mi se uscăse de emoție: acu-i acu!

- Nu vă cer nici bani, nici dulciuri, Magister... și dacă îmi permiteți... aș fi bucuros să vă aduc în fiecare zi pâine și lapte. Aș face ordine și prin casă. Aș face tot ce trebuie. Aș despica lemne, aș aduce apă...

Lumânarea se aprinse și acum era ridicată deasupra capului meu. Profesorul o ținea sus și mă privea uimit. Ochii lui adânciți în orbite, mici și inteligenți priveau scrutători fața, figura, trăsăturile mele. Îngândurat, se apropie mai mult:

- Eu te-am mai văzut pe tine, nu-i așa?

- Da - răspunsei eu reținut. Pe strada Universității, aici în fața casei...

- Desigur! Îmi aduc aminte... Ei bine, spune tot! Ce vrei?... Dar nu cumva să fugi!... Al cui copil ești?

- Tatăl meu e meșter olar. Este beat tot timpul sau predică tot timpul. E mai suportabil când predică. Îl cheamă Stepan Knotek. Numele meu e Heinz Knotek. Am împlinit nouă ani. Mai am cinci frați. Cred că familia era prea mare și înaintea nașterii mele. Poate că sună caraghios, din cauza împrejurărilor mele, dar eu aș vrea să învăț. Aș vrea să fiu instruit de dumneavoastră, Magister. Din cauza asta vă dau târcoale de când am auzit că vă aflați în oraș.

Vorbeam astfel cu bună-știință, înșirând cuvintele într-un mod uimitor de matur pentru un copil de nouă ani.

Omulețul rămase mut de mirare. Se tot uita la mine și se gândea, dar nu știa în ce categorie să mă pună. M-am apropiat de el rugător, pentru că observasem cum, în el, mila și interesul se amestecau cu un fel de reținere.

- Vă rog... Vă rog frumos, Magister, ocupați-vă de mine un pic... Știu să scriu și să citesc...

- Cum de-ai învățat?

- Dintr-o carte veche... pe ascuns... și...

- Tu singur?

- Da... da..., Vai, văd că nu mă credeți!

- Nu, dar mă poți convinge.

Încet, desprinzându-și cu greu ochii de la mine, s-a întors, a depus lumânarea și a scos la iveală o carte.

- Vino încoace! spuse. Deschise cartea la întâmplare. Stai jos și citește! Vocea îi era solemnă și severă.

Luai cartea și trăsei lumânarea mai aproape. Amândoi eram solemn, de parcă am fi îndeplinit un ritual mistic. În tensiunea neverosimilă a situației îmi priveam aproape uimit mâinile de copil, subțiri, verzui de slab ce eram, cu unghii murdare, în timp ce păstram în creier o conștiință bătrână, obosită. Băgându-mi degetul între filele deschise am întors cartea ca să-i văd titlul. Era al doilea volum al apocrifelor și pseudoepigrafelor Vechiului Testament; un exemplar rar, legat în piele și copiat manual. Fila aleasă conținea o parte din prima viziune a lui Ezra. Am început să citesc încet, apăsând, urmărind cu degetul literele gotice înguste, pompoase. „Vor veni zile când locuitorii pământului vor fi cutremurați de o mare spaimă.

Domeniul Adevărului va rămâne tănuit, și țara credinței nu va da rod.

Nedreptatea se va înmulți mai mult decât o vezi astăzi și mai mult decât ai auzit vreodată. Însă țara pe care o vezi astăzi și mai mult decât ai auzit vreodată. Însă țara pe care o vezi astăzi domnind, va deveni atunci un pustiu nestrăbătut de drumuri. Dacă Cel Preaînalt îți va permite să trăiești, vei vedea după triplele vremuri, haosul.

Soarele va lumina brusc *prin noapte*.

Iar Luna va lumina în *timpul zilei*.

Din copaci va picura sânge,

iar pietrele se vor văita.

Popoarele se vor răscula

iar lucrurile nu vor arăta *nici o ieșire*.

Și va domni acela pe care locuitorii Pământului așteaptă (Anlichristul)".

Vocea mea subțire de copil purta povara acestor cuvinte grave de parcă, firav cum eram, m-aș fi apucat să jonglez greutăți de câte o tonă. Profesorul îmi luă cartea fără vorbă, îmi puse în față hârtie, tuș și pană, apoi începu să dicteze. În timp ce scriam, îl simțeam cum se tot apleca asupra mea ca să vadă ce făceam.

„Păsările pleacă în stoluri. Marea Sodom leapădă pești iar noaptea urlă cu o voce pe care mulți nu o pricep, dar toți o aud;

În multe locuri prăpăstiile se deschid

și focul țâșnește și arde multă vreme.

Fiarele își părăsesc văgăunile. Femei nasc monștri. În apa dulce se amestecă sare. Prietenii devin deodată dușmani. Bunul-

simț se ascunde înțelepciunea se refugiază în mormânt; mulți îl caută pe El și nu-l află”.

Mâna neputincioasă, neexersată a lui Heinz Knotek readucea, mai întâi cu greu și ezitând, știința de carte a lui Hans Burgner, dar apoi se obișnuie tot mai mult. Literele căpătară forme, iar ritmul se accelerează. Am scris textul, respectând distanța dintre rânduri și fără să fac greșeli.

- Deodată auzii vocea răgușită a profesorului: Ajunge, ajunge!

M-am uitat la el. Fața lui trăda emoție.

- Să te miluiască Dumnezeu, băiatul meu! Doresc ca această capacitate să-ți fi venit de la Domnul și nu de la cel rău, căci știința întunecată este mai rea decât orice ignoranță! Dar, oricum ar fi, mi-ai ieșit în cale, destinul mi te-a dăruit dintr-un motiv sau altul și eu te primesc. Măine voi vorbi cu tatăl tău...

*

Astfel devenii slujitorul și, în același timp, elevul prietenului lui Rochard, eu, care eram ucigașul acestuia. - Sună teribil, nu-i așa? Profesorul își împărțea cu mine hrana, dormeam alături de camera lui și, cu toate că uneori se trezea în el un soi de antipatie din cauza manifestărilor mele stranii, bătrânicioase, îi era milă de mine și mă îndrăgi, cheltuind întregul surplus de simțăminte al vieții sale singuratică. Și totuși, caracterul ciudat al situației consta numai în faptul că *eu știam* cine eram și *îmi aduceam aminte*. În rest, milioane de oameni, fără a ști și fără a-și aduce aminte, se întâlnesc în trupuri noi, oameni care în viețile lor anterioare s-au jecmănit, s-au prigonit, s-au blestemat și s-au ucis reciproc. Mame își aduc pe lume cei mai mari dușmani și îi culcă în același pat cu frații care, poate, fuseseră ucigașii acestuia. Eu eram de-acum un tovarăș de drum mai puțin periculos decât vreun suflet apucat de amoc, care poartă răzbunarea și revanșa cuibărite în el, dar se trezește pe neașteptate, lovindu-l orbește pe cel care-i era dator. Eu n-aș mai fi fost în stare să ucid, pentru că, în mine, printr-o experiență îngrozitoare, Adevărul era viu, știind că prin crimă mă condamnasem singur la moarte. N-aș mai fi putut fura, pentru că știam că, prin furt, m-aș fi sărăcit pe mine, fiind exclus din darurile blajine ale mersului normal al evoluției. Eu nu mai doream decât să mă eliberez, și încercam să aflu formula cu care m-aș fi putut mântui de infern.

Magistrul și inamicul său

Tata nu ne-a făcut nici un fel de greutate, ba chiar era mândru că fiul său fusese admis ca elev al renumitului profesor. Organismul meu era atât de șubred, expus bolilor și fragil, încât n-aș fi putut învăța o meserie. Iar mama săvârși minunea pe care Christos, după înmulțirea miraculoasă a celor cinci pești și două pâini, le-a lăsat-o moștenire mamelor cu mâinile bătătorite de muncă, cu spatele încovoiat și cu picioarele umflate. În mâinile acestor femei, din pâine se pot tăia mai multe felii, în adâncul sertarelor apar, ca prin farmec, de-ale gurii și haine, iar în fundul săculețelor pentru bani monezile fac pui. Astfel au fost împachetate și în lădița mea de lemn două rânduri de lenjerie și printre ciorapii groși, tricotați de mână, chiar și ceva bani, atunci când îmi ocupam locul în cămăruța cu geamlâc pieziș, de lângă odaia profesorului. Pe tăblia de lemn geluit al ferestrei, o gaură în formă de inimă permitea pătrunderea luminii, a vântului și a frigului, de aceea lipii peste ea o foaie de hârtie groasă. Era un locșor întunecat și neprietenos, cu grinzi înnegrite de fum care se înclinau deasupra patului meu, cu păianjeni grași care făceau acrobații pe firele lungi, și pe plasele lor de prin colțuri, pline de muște moarte, ce mi se lipeau de față, totuși pentru mine acest cămin însemna un refugiu și un punct de sprijin în urmărirea țelului meu.

*

Dincolo de viața exterioară dezordonată, distrată și delăsătoare a profesorului, exista o ordine lăuntrică de neclintit. Singura realitate a vieții sale o constituiau studiile, notițele și cugetările sale. Tot ceea ce dă un conținut existenței omului de duzină - rangul, prestigiul, succesul, plăcerile, bogăția - erau pentru el niște condiții auxiliare inutile, împovărătoare, rele inevitabile. Înțelesei mai târziu încă un lucru și anume că între limba lui ascuțită, umorul său iute, sarcastic, și natura lui plină de compasiune, care pătrundea ușor în suferințele omenești, era o contradicție uriașă. Această dualitate stranie se lupta în el, de parcă ar fi avut două suflete. Ochii lui observau totul, lucrurile ascunse, diforme, prostești. În creierul său observațiile se transformau imediat în flăcări vii de gând, iar izvorul nesecat al puterii sale creative dădea ideii forme irezistibile. Peste tot unde

cădeau bombele dense ale cuvântului său, explozia se declanșa, iar fenomenul inform era nimicit. Însă nu-l făcea fericit succesul, nici aplauzele și nici bucuria joasă a omului de rând, care se bucura de necazul altuia. Devenea neliniștit și nemulțumit. În realitate, îl înțelegea și îl compătimea pe adversar. Eruptia victorioasă a luptei îl îngrețoșa. Știa că prostia este o boală care inspiră milă, iar răutatea nu-i decât un sindrom al molipsirii cu prostia oarbă. Știa chiar că și în sufletul omului aparent pierdut, Esența Divină își așteaptă eliberarea și că întreaga lume este populată de niște ființe nefericite care bâjbăie, cuprinse de un somn greu.

- Iarăși m-am luptat cu umbrele! spuse el odată obosit, revenind dintr-o astfel de „destrăbălare”. Se întâlnise cu colegii săi și îl făcuse bucățele pe profesorul de teologie, un ins dogmatic și plin de ură, provocând deliciile societății prin victoria sa. Marele bărbat zăcea la picioarele lui, printre cadavrele ucise ale argumentelor sale, abia mai măcăind, cu o furie neputincioasă în inimă, și nu se afla nici un om care să-l compătimească. Fiecare avusese deja de furcă cu eul său despot, hipersensibil și umflat până la refuz și cu infatuarea sa jignitoare. Însă, brusc, profesorului se făcu milă de el. Compasiunea îl copleșise în modul obișnuit, pe nesimțite, cu viclenie, ca o durere. Ochii înroșiți de aburii ciudei, privirea pierdută, tremurul trădător al mâinilor colegului său, răsuflarea sa grea, șuierătoare îi evocau figura unui șobolan încolțit care-și căuta scăparea, și pe care el îl văzuse în copilărie, hăituit și ucis cu pietre de alți copii.

- Așa arăta, zău că așa arăta, crede-mă, Heinz! îmi spuse el, alergând de colo-colo în odaie. Chiar dacă e un caraghios și un prostănac... nu contează nici că ideile și cuvintele lui sunt niște gănganii dăunătoare.... El nu înțelege lucrurile! De altceva el nu este în stare. Și eu, care știu că starea sa nu e decât un fenomen trecător, iar prostia lui e un simptom care va dispărea, l-am chinuit, l-am ironizat, l-am hăituit de moarte! Râdeam de un orb pentru că se împiedica, îl speriam pe cel care oricum înnebunea de frică, mi-am bătut joc de un schilod! Vai! Dacă n-aș ști ce se ascunde dincolo de autoflagelări, m-aș biciui singur, dar mizerabilul meu corp și-ar storce și de acolo o altă plăcere! Christoase, de ce nu mă pot stăpâni ca să nu mai fiu așa!

Era bun cu mine într-un mod nepriceput și drăgăstos. Dacă îmi dădea de făcut ceva mai greu, de exemplu mă punea să aduc lemne pentru sobă sau să copiez vreo carte rară, împrumutată din biblioteca universității, era vizibil cuprins de remușcări și încerca să mă răsplătească cu orice chip.

- Mănânci suficient, băiatul meu?! mă întreba adesea îngrijorat. Zi dacă ai nevoie de ceva, știi, capul meu e plin de altele. Ești palid. Și ai cearcăne! O să pun o sobă în cămăruța ta... Du-te și cumpără niște plăcintă proaspătă cu miere de la gazdă, o să-ți facă bine la oase. Uite banii... Nu vrei să te joci puțin cu ceilalți băieți? Eu te las...

- Nu, Magister. Vă mulțumesc pentru bunătate. Vreau să rămân aici lângă dumneavoastră. Ceilalți băieți sunt proști, sălbatici și plictisitori. Cărțile sunt mult mai interesante, ele sunt tăcute și prietenoase.

- Vorbești de parcă n-ai avea zece ani, ci o sută.

- Poate am chiar mai mulți, Magister.

Ochii lui mă scrutară din nou cu uimire:

- Sigur că ai mai mulți, dar de unde știi tu asta, la vârsta ta? izbucni el. Eu alergam după fluturi la zece ani și aș fi vrut să devin armurier, pentru că îl invidiam pe meșterul acela cu brațe vânjoase și voce groasă. Este o lege a naturii ca în timpul cât trupul se clădește, sufletul să fie ca o oglindă aburită, prin care trec doar niște reverberații ale umbrelor din trecut.

- Lege a naturii... repetai cu încet și privii la el de pe scăunelul scund pe care ședeam în apropierea geamului, ținând pe genunchi un teanc gros de manuscrise. Aveți dreptate, Magister. Dar cine ar putea afirma că printre noi nu trăiesc și ființe care au ieșit din această lege, fiind mult deasupra ei, sau mult sub ea; cei binecuvântați cu lumina pură a vederii sau cei blestemați cu o știință grea, întunecată?

Mă privi îngândurat și serios. Vedeam cum neliniștea înstrăinării punea din nou stăpânire pe el.

- Heinz, Heinz, nu te înțeleg și nu pot decât să mă îngrijorez pentru tine. Dintre noi doi tu știi mai bine de ce ești alături de mine. N-ai vrea să-mi spui mai multe? Cine ești tu? Ce știi despre adevărata ta ființă? Ce amintiri ai?

I-am dat un altfel de răspuns decât cel pe care l-aș fi vrut. Îi spuseseam prea multe chiar și până atunci, dar cu toate că știam că nu voi putea mărturisi adevărul în fața lui, totuși dorința de a

mă dezlega trecea prin mine în valuri fierbinți, dureroase. Din clipa excluderii mele, el a fost prima ființă care s-a îngrijit de mine, care m-a sprijinit fără egoism și a încercat să mă ajute.

- Îmi amintesc multe lucruri de care aș dori să fi uitat și păstrez imagini ale căror secrete nu le pot împărtăși nimănui. Dacă aș putea vorbi, numai dumneavoastră vi le-aș spune, Magister, dar nu se poate. Cu toate că, probabil, simpla comunicare mi-ar ușura suferința...

Profesorul se aplecă spre mine. Din ochii și vocea lui radia căldura unei înțelegeri profunde.

- Ușurează-ți sufletul! Orice ai fi făcut, eu nu te voi condamna... nu există adâncime din care să nu poți scăpa...

- Din infernul meu nici o cărare nu duce spre libertate, domine Bahr!

Ochii se îngustară subit. Prin mine trecu un fior de teamă.

- Te-ai născut aici, la Marburg, nu-i așa?

- Da - am răspuns foarte încet.

- Ai fost vreodată plecat din oraș... aș zice... mai departe... de exemplu la Nürnberg?

Tăceam dezorientat.

- Răspunde-mi, băiatul meu!

- Nu... n-am fost la Nürnberg, dar dumneavoastră sunteți un om renumit, Magister. Când ați venit în oraș toată lumea vorbea despre dumneavoastră... și... bâiguiam cu pe negândite și încurcat.

- Și oamenii ziceau că numele meu la Nürnberg era Amadeus Bahr?

- Da! zisei eu repezit, dar dintr-odată trupul îmi încremeni de teamă. Înainte de a fi auzit răspunsul său, știam ce va spune.

- Amadeus Bahr, fiind urmărit de sfânta Inchiziție, de frică, s-a înecat în râu. Acest lucru s-a constatat fără îndoială din hainele și documentele sale lăsate la mal. Trupul i-a fost găsit la marginea unui sat din apropiere, aruncat la mal de ape. Mai multe persoane, printre care și medicul contelui de Zollern, l-au recunoscut pe fostul bibliotecar. Iar nevasta unui croitor a depus jurământ solemn cum că mortul era însuși bătrânul eretic. Așa că el a fost declarat mort în urmă cu zece ani...

- Dar dumneavoastră..., dumneavoastră sunteți totuși Amadeus Bahr?

- Fără îndoială - se lăsă el pe spătarul scaunului. Dar acest lucru, în afară de mine și de un bătrân prieten de la care mi-am moștenit noul nume și documentele, și care este mort și el, nu are cum să-l știe altcineva.... Tu m-ai numit totuși cu numele bibliotecarului din Nürnberg, Heinz. Ia să vedem... S-a întâmplat, poate, că cineva, un cunoscut din Nürnberg, m-a văzut într-un fel și a vorbit despre mine în prezența ta... așa este?

- Așa! - m-am grăbit eu să afirm. Proprietarul hanului Sebalduș, o cunoștință a părinților mei... El a trecut prin Marburg, călătorind în legătură cu o moștenire... V-a văzut de departe pe stradă, Magister și...

- Vorbești de Wilhelm Drumann?

- Da.

- E mort de doisprezece ani.

Prin ochii lui, două tentacule vii de interes mă pipăiau pe față. Ele pătrunseră în creier, cuibul secretului meu odios. Mă cuprinse o puternică emoție, o dorință de a mă salva. M-am ridicat și făcui un pas îndărăt.

- Oprește-te, băiatul meu - spuse el cu o voce calmă, reținută. Nu trebuie să te temi de mine. Presimt că te-ai apropiat de mine cu un scop hotărât. Știu că nu te pot aprecia cu măsura cu care îi apreciez pe ceilalți. Tu vrei ceva de la mine, ceva ce nu poți căpăta decât din partea mea... de ce nu ești sincer? Ca să te pot ajuta, trebuie să-ți cunosc problema. De unde știai cine sunt? Când ai fost prin Nürnberg? Cine erai și cum te numeai pe atunci?

Îl priveam țintă în ochi. Dorința de a-i vorbi îmi sfâșia interiorul, doream să obțin dezlegarea, dar rămăsei mut. Buzele mele erau pecetluite ca poarta unei temnițe, de frică, de neîncredere și de groază față de propria mea faptă.

- Te apasă un păcat mult prea mare?

Îmi aplecai capul. Începui să plâng. Plângeam în hohote, ca într-o criză, înecându-mă, pradă disperării. Trupul de copil al lui Heinz Knotek era zguduit de plâns ca un vas fragil în care clocotește apa. Acest trup nu mai era protejat de rezistența tenace dată de elixir. În sistemul său nervos, prea delicat și greu încărcat, șocul imens provocă un scurtcircuit, cauzat de tensiunea insuportabilă a fricii în fața demascării și a dorinței de mărturisire absolvitoare.

Amadeus Bahr tropăia pe lângă mine, cuprins de o milă neputincioasă. Mă bătea pe umăr cu mâinile lui uscățive și reci, încerca să mă liniștească, mă consola:

- Stai, băiatul meu, stai... Pentru numele lui Dumnezeu, nu mai plânge... Dacă vrei, nu-ți mai pun nici o întrebare... Nu plânge... Te îmbolnăvești...

Voiam să încetez, dar nu reușeam să pun capăt plânsului spasmodic. Începui să tremur din toate măduarele. Plânsul cu sughițuri îmi provoca dureri în torace. De parcă întregul regret al vieții tragice a lui Hans Burgner, întreaga lui durere lipsită de speranță s-ar fi dizolvat în lacrimi în trupul plăpând al lui Heinz Knotek. Zvâcnind neputincios în febra unei crize de nervi, m-am lăsat dezbrăcat și culcat pe pat de Magister, care îmi puse comprese reci pe inimă.

În conștiința mea evenimentele se încurcau în amețeala delirantă a febrei. Năluca timpului mă ademenea spre trecut. Eram cu Rochard în șura dărăpănată cu acoperișul găurit. Stăteam în genunchi în fața lui și, nerăbdător și agresiv, îl imploram să-mi dea elixirul, vorbind cu vocea subțire, tremurată a lui Heinz Knotek. Apoi, părea că niște demoni ar fi învârtit manivela unei flașnete infernale, și amintirile reveneau clipă cu clipă, așa cum s-au petrecut, iar după ultimul gest, totul începea de la cap.

...Când, la un moment dat, propriul meu strigăt mă readuse în prezent, văzui fața palidă, îngrijorată a lui Amadeus Bahr în apropiere nemijlocită. Mă ținea de ambele brațe, căci încercam să sar din pat... dar undele fierbinți ale febrei mă împinseră înapoi în șura umedă, cu aer stătut, alături de masa întunecată a trupului lui Rochard. Cei doi ochi largi, cenușii-verzui mă țintuiau din fața bătrână și blajină, iar eu loveam punctul dintre cele două luminițe, izbind cărămida cu mecanicitatea nemiloasă a lucrurilor deja petrecute, până când fața îmi era iarăși inundată de pasta aceea roșie, caldă... și totul începea iarăși de la început. Spiritul meu se împotrivea disperat, îngrozit, delirând, îmi repudiam fapta din toată ființa, iar gâtulejul de copil al lui Heinz Knotek țipa din răputeri pe patul din cămăruța cu tavan pieziș. Prin aerul roșu al febrei auzeam, venind din prăpastia adâncă a trecutului vocea subțiratică, răgușită:

- Nu... Nu vreau!... Vă rog, ajutor! Ajutor! Încetați!... Țineți-mi mâinile!... Mâinile trebuie imobilizate!... Nu vreau să-l ucid!

Loviți-mă pe mine!... Pe mine!... Loviți-mă în cap, ca pe un câine turbat!... Nu înțelegeți?... Să-și închidă ochii... Rochard, ochii lui!... Să nu mă mai privească! Nu te uita așa!... Flamel,.. Flamel nu trebuie să moară... iar eu... sunt nevoit... să ucid din nou și din nou.... Doamne, nu mă părăsi, Doamne, nu mă lăsa! Doamne, nu vreau să ucid.... Doamne, nu-mi trebuie elixirul!... Nu în felul acesta!... Facă-se voia Ta... facă-se... Ajutor! Ajutor! Începe iar...

Când criza se potoli, forța vitală a lui Heinz Knotek ajunse și ea la capăt. Dar, în ceasurile dinainte de moarte conștiința îi reveni și se agăță cu disperare de firul destrămat prin care viața își mai menținea pulsul șovăitor, pentru a primi și sorbi cuvintele Magistrului. Înțeleptul bătrân veghea la căpătâiul copilului și înțelese întreaga taină pe care, prin Heinz Knotek, o mărturisea Hans Burgner, ucigașul lui Eduard Anselmus Rochard.

Vaccinul cosmic

După încetarea febrei, când m-am regăsit zăcând în pat cu ochii deschiși, înconjurați de cearcăne întunecate, am avut imediat senzația că Magistrul știa tot. Îi observasem starea de agitație.

- Vă rog să mă iertați... șoptii cu respirația întretăiată... Mă făcu să tac:

- Nu vorbi... Bietul meu băiat! Te înțeleg... n-am nimic să-ți iert... Ceea ce trăiește nu poate fi nimic. Rochard trăiește fără a se mai oglindi în materie. Tu însă ai căzut într-o capcană teribilă. Ai încercat să prinzi viața în mrejele tale și te-ai rătăcit în mlaștina morții. Știu de ce ai venit la mine. Acum o știu. Știu totul despre tine și vreau să te ajut... În măsura în care un om îl poate ajuta pe celălalt. Îți voi arăta începutul de drum, dar de pornit trebuie să pornești tu singur. Îți voi spune tot ce pot, fără a stârni alte primejdii...

Când văzu lucind în ochii mei bucuria recunoscătoare și îmi observă strădania de a spune ceva, își așeză mâna descărnată pe capul meu:

- Taci! Vom avea nevoie de puterile tale. De aceea nu-i voi chema nici pe părinții tăi... Orice clipă e de mare preț... sau poate vrei totuși să trimit pe cineva după ei?

Negai din cap cu vehemență.

- În ordine. Vei înțelege că nu pot face decât aluzii. Lucrarea pe care va trebui s-o săvârșești nu va fi astfel mai ușoară... Elixirul, dobândit prin crimă, te-a înrobii în cel mai adânc punct al lumii pornirilor. Elixirul a devenit în tine o otravă mortală. Unicul leac al acestei otrăvi este transmutația. Trebuie să săvârșești transmutația pe toate cele trei planuri, simultan. Transmutația este mântuirea ta. Trebuie să te străduiești, să înveți și să experimentezi, până ce vei afla taina celor trei chei care deschid în același timp cele trei planuri. Nimeni în locul tău nu poate efectua această operație. Fii atent! Trebuie să găsești *Prima Materia*! Trebuie să descoperi singur care este materia primordială ce cuprinde în sine moartea, putrefacția și învierea. Trebuie să pătrunzi până în marele și întunecatul pântec matern, din care izvorăște viața. Acesta este cel mai adânc punct al planului material; iar legământul poate fi dezlegat numai în acest punct. Dezlegarea nu poate fi efectuată pe planurile mai înalte, pe cel astral, sau pe cel mental, căci atunci materia ar rămâne legată. În planurile astral și mental, cel material nu este prezent, însă în planul material cel astral și mental sunt prezente. Toate acestea nu sunt încă clare pentru tine, dar eu te vaccinez cu ele. Caută-le înțelesul! întreaga ta existență și toată experiența ta stau chezașe că, dincolo de toate, există un înțeles. Simultaneitatea dezlegării este posibilă numai în lumea tenebroasă a materiei. Într-o cameră se înalță rugăciuni, în cealaltă se proferă blesteme. Într-una se săvârșește o crimă, în cealaltă se procrează; cei doi care seceră în lanul evanghelic dintre care unul va fi înălțat, iar celălalt părăsit... În lan, pe planul materiei, pot sta alături după legea trupului. Totul este posibil aici pe pământ; este posibilă decăderea în iad, dar și învierea. *Echinocțiul spiritual al Cosmosului este omul. În el se intersectează liniile de hotar ale tuturor lucrurilor.*

- Transmutația, deci, trebuie săvârșită în același timp pe cele trei planuri! Desfășurarea operației este o mișcare contrară dorinței, procreării și nașterii. Nașterea este o mișcare în direcția materiei. Polul opus al nașterii este moartea, înțelepții și filozofii bat cu toții la poarta morții, căci știu, presimt sau intuiesc că, dincolo de ea, se află dezlegarea tuturor tainelor, libertatea și învierea. Adeptul alchimiei spune că, pentru ca ceva să poată învia, trebuie mai întâi să moară, să putrezească.

Transmutația pe plan fizic este deci o mișcare opusă procreării și nașterii, însă analogă cu acestea, dar în ordine inversă. Intervenția principiului feminin și masculin este la fel de necesară aici și aceasta se numește *nuntire chimică*.

- La nuntirea chimică săvârșită în poala ancestrală a Primei Materii răsună Cuvântul irezistibil: Invocația care adună întreaga putere fizică și astrală a Magului, formele materiale și sentimentale create și acelea care rătăcesc separate în chip de golemi și acelea care odihnesc latent.

- Prima Materia este butelia în care, dacă transmutația a reușit, Magul închide Spiritul cu puteri depline, întregul complex creativ, risipit în mai multe direcții și lipsit până atunci de o unică direcționare. Iar acest Spirit îl va sluji de-acum pe el. Îi va împlini toate dorințele. Forțele îi vor reveni și el le va domina. Puterea lui va fi nelimitată. Însă condiția preliminară a succesului experimentului era ca el să fi nimicit în sine setea de putere. Căci Piatra Filozofală nu poate fi creată decât de cineva care o va folosi cu adevărat pentru scopuri înțelepte și care va vedea în ea și cheia ce-i va deschide cele trei porți ale eliberării.

Valul marelui ocean mă izbi din nou și mă smulse de pe stâlpul mic și șubred al trupului lui Heinz Knotek. Cămăruța de la mansardă, binecuvântatul bătrân costeliv, care veghea lângă pat, rămaseră în urmă, în lumea celor trei dimensiuni. Într-un desiş astral murdar, negru-verzui, mă regăseam în chip de lup singuratic, exilat, cu gura spumegândă, înconjurat de o haită hămesită, înspăimântat și înspăimântător. Știam deja că suita mea, monștrii apocaliptici și figurile rău prevestitoare, toate - eram eu însumi. Îmi aparțineau. Erau creaturile mele. Erau forțele mele care mă dominau până ce nu voi dobândi eu dominația asupra lor. Uraganul sălbatic, de frică și de furie, mă gonea, mă trăgea cu sine, iar ei erau luați împreună cu mine, legați de mine, prin nenumărate cordoane ombilicale, ce mă înlănțuiau și pe mine de ei. Dacă oamenii ar înțelege și ar trăi taina teribilă a nașterii, esenței și forței vitale ale acestor forme bizare, uluitoare, înrăite și josnice, nu ar ceda niciodată în fața niciunei idei instinctive, voluptuoase sau impulsive, ci și-ar sugruma pasiunile, așa cum omul strivește sub călcâi ouăle de cobră.

Actuala mea stare intermediară, dintre moarte și viață, diferea de cea dinaintea nașterii lui Heinz Knotek, prin faptul că

devenisem purtătorul unei idei. Măruntul sâmbure al ideii de transmutație încolțise în mine. În haosul amețitor al sunetelor și formelor, printre vâltorile magnetice agresive, acaparatoare, eu păstram eu disperare conștiința țelului meu. Mă agățam de el, ca de o baliză asaltată de furtună, revenind la suprafață mereu și mereu de sub spumele murdare ale valurilor. Printre vârtejurile roșii de voluptate ce se învolburau deasupra trupurilor omenești în copulație, se găseau unele care mă atrăgeau cu sete și eu mă și vedeam acaparat către porțița întunecată și îngustă, dar ideea, asupra căreia îmi concentrasem toată puterea și toate gândurile căpătă în mine o formă specială, care nu permitea să trec de acele porți. Ideea magică a transmutației mă specializase. Îmi modificase compoziția. Impunea alte condiții.

Cu încărcătura spirituală pe care o purtam, nu mi-a fost deloc ușor să acostez undeva. Când găseam un uter matern care, prin vibrațiile sale nervoase, senzitive, bizare se înrudea cu mine și reușea să mă contacteze, nu izbutea să mă păstreze. Mă lepăda sau nu era capabil să adune suficientă forță pentru a mă menține în viață mai mult decât câteva ore după ce mă naștea. Au fost tot atâtea încercări groaznice, epuizante, printre traumele concepției, evoluției intrauterine, ale nașterii și ale morții, până ce reușii să dau de un sol rezistent, la Milano, la 26 decembrie 1616.

Soarele și luna

După tatăl meu care, pe vremea nașterii mele, era deja destul de vârstnic, căpătai numele de Giuseppe Francesco Borri. Borri figurează în istoria alchimiei sub numele de faimă rea, Burrhus. Partea aceea a vieții mele care se desfășură în lumea exterioară, constituia figura unei șarade a cărei dezlegare se afla în alt loc. Epitetele care au fost alăturate numelui lui Burrhus erau creații ale miopiei și iritării resimțite de oameni mărginiți în fața unui fenomen neobișnuit și de neînțeles. Burrhus nu era nicidecum „un escroc lipsit de conștiință pentru care orice mijloc părea potrivit în vederea scopului său, un trai îndestulat”. Ce departe mă aflam eu pe atunci, de a mai dori simplul „trai îndestulat”! Dar, ce aș fi putut spune contemporanilor mei despre adevăratele mele scopuri? Cui i-aș

fi putut permite să-mi cunoască cosmosul lăuntric, lovit de cataclisme și de o neliniște permanentă? Căruia dintre oameni i-aș fi putut vorbi despre bizarele mele legături și alianța mea tragică cu Homonculus?

*

Tatăl meu era medic și alchimist amator. Firea lui blajină, temătoare de confruntări fugea de luptele pasionate din jurul alchimiei și se mulțumea cu rezultate modeste, parțiale. În ziua de azi, el și-ar petrece vremea, probabil, într-un laborator de biochimie, în vreun institut mic, fără renume. Mama era o ființă hipersensibilă, bolnăvicioasă, mult mai tânără decât soțul ei. fusese adusă în casa lui în calitate de rudă săracă, îndepărtată, pentru a-i conduce menajul. În viața tatălui meu, o dată cu ea, se instaurase o voioșie senină. El o îndrăgi nespus pe copila grațioasă și fragilă, dar nici prin gând nu-i trecuse să o ia de soție. Mama a fost cea care dorise căsătoria. Toată lumea era de părere că ideea ei era un capriciu de neînțeles și o fereau să-și lege soarta de cea a unui bărbat cu douăzeci și cinci de ani mai vârstnic; mama însă rămăsese neclintită, uimindu-l, emoționându-l și punându-l în încurcătură pe alesul ei, care, la început, fusese și el șocat de a fi stârnit o asemenea furtună tomnatică. Nu prevedea că în destinul său s-ar mai putea ivi o asemenea posibilitate și nici nu o dorea. Îi plăceau reveriile vieții solitare și comoditatea bătrânească de a dormi singur în pat.

- Chiar dacă am căuta în toată lumea, argumenta mama, nu am mai găsi încă o pereche de oameni capabili să petreacă o întreagă viață în conversații atât de pașnice și prietenești. Eu sunt prea slabă pentru a suporta pasiunile brutale ale unui vlăjgan puternic, iar tu nu mai ești destul de tânăr ca să-ți găsești o parteneră care să te îngrijească cu de toate, care să-ți înțeleagă îndeletnicirile și nevoia de liniște, fără să-ți tulbure calmul prin instabilitățile ei prostesti. Niciunui dintre noi nu-i place singurătatea. Ne simțim excelent împreună. De ce să nu mă iei de nevastă? Pentru că lumea n-ar fi de acord? Pentru că ar fi ceva ieșit din comun? Nici tu, nici eu nu suntem oameni obișnuiți, supuși canoanelor generale, slavă Domnului! Totul depinde de curajul nostru de a păși pe singura cale corectă, în ciuda părerii prostănacilor... de-a îndrăzni să fim fericiți în felul nostru!

Reținerile tatălui meu n-au fost învinse nu atât prin magia unui trup tânăr, cât mai ales prin personalitatea cuceritoare, generoasă, originală a mamei. Chiar și în prezența mea, ei continuau să glumească despre împrejurările căsătoriei lor, despre dinamismul tinerei fete, pasivă în orice altă problemă, cu care ea își impusese voința.

Căsnicia lor i-a dat dreptate mamei. Erau prietenoși unul față de altul și nespuse de tandri, fără a fi pasionați. Amândoi aveau nevoie tocmai de ceea ce primeau de la celălalt. Misticismul mamei mele, halucinațiile și visurile ei, istorioarele stranii pe care le povestea cu un ton reținut, îl umpleau pe tata de admirație. El respecta în persoana ei un suflet posedat de sfințenie. O atrăgea în îndeletnicirile sale, îi cerea sfatul, credea orbește în tot ce spunea ca, îi înțelegea stările nervoase și suferea alături de ea când era chinuită de migrenă, de amețeli, sau de slăbiciuni femeiești. Iar mama era pe deplin satisfăcută prin credința necondiționată și prin admirația cu care soțul ei o înconjura și de rolul de conducere spirituală pe care îl avea. Caracterul lor, slăbiciunile și virtuțile lor se completeau reciproc, ca linia capricioasă a spărturii dintre cele două cioburi ale unei farfurii de ceramică. Separat, amândoi puteau părea niște forme stranii, dar, potriviți la un loc, constituiau un rotund perfect.

Acesta a fost un sol perfect nimerit pentru mine. În sfârșit, am ajuns într-un mediu a cărui calitate bizară, ieșită din comun îmi semăna. Mă simțeam ca un animal ascuns și ocrotit, într-o perfectă asemănare cu mediul înconjurător. Nu eram nevoit să-mi maschez anxietățile, prezența permanentă a celeilalte lumi, căci tatăl meu credea cu convingere în existența acelei lumi, iar mama îi intuia, și uneori îi și vedea prezența. Trupul ei subțiratic de fetiță, sistemul ei nervos care vibra la orice impuls mărunț, constituiau doar o perdea ușoară, de voal în fața celui de-al treilea ochi al ei, atent, deschis către imperiul spiritual; semăna cu un voal transparent pe o fereastră prin care, noaptea, se conturează formele grădinii argintate de Lună.

*

Când îmi amintesc de ei doi, nu-mi pot reține emoția: mă iubeau nespuse de mult. Iubirea lor era nemărginită și neobosită. De câte ori, începând cu pruncia mea, mă vegheaseră ei la căpătâi, abia răsuflând, ținându-se de mână, cu ochii ațintiți asupra mea, cu atenție neclintită, pe când sufletul meu rățăcea

prin labirintul lumii astrale sau când trupul meu de copil era scăldat în nădușeala amintirii trezite! Revenindu-mi din agitație, întâlneam mereu aceste două perechi de ochi blânzi, strălucind de tandrețe.

Mama intuia ce se petrecea cu mine și știa ce trebuia să facă. Ea a fost prima femeie din existența mea prin figura binecuvântată a căreia am înțeles cel mai profund mister al sexului ei. Dincolo de femelele efemere, lipsite de generozitate, lacome, egoiste, capricioase și amatoare de plăceri, am văzut în ea contururile mărețe ale Marii Mame. Alături de ea, am fost captivat, pentru prima dată, de presimțirea că soluția problemelor se află în această ființă feminină care ocrotește, veghează, înțelege totul și știe să vindece.

Mama era singura care îi putea îndepărta pe torționarii mei. De trei-patru ori își trecea mâinile prelungi și subțiratic deasupra trupului meu. Mai văd și azi în amintire expresia tensionată, atentă spre interior pe care o lua fața ei în aceste momente; pleoapele mari, bombate, lucioase îi acopereau ochii și mie mi se părea că vedeam chiar și prin ele ochii ei căprui, luminoși, mângâietori. Își trecea încet mâinile deasupra trupului meu chircit în spasme, scăldat de nădușeală. Nu mă atingeau; vedeam distanța dintre palmele ei și pielea mea, totuși eram mângâiat de o atingere dulce, calduță. Spasmul ceda. Apropierea astrală se dădea îndărăt. Duhoarea stătută a descompunerii se risipea și plămânii mei se umpleau cu aer pur. Membrele mi se relaxau. Mă cuprindea o amorțeală obosită, binefăcătoare, de parcă aș fi fost mângâiat de o boare răcoritoare. Mi se făcea somn. O imagine care îmi revenea adesea mă trecea lin într-un somn senin, lipsit de vise: stau culcat, cu ochii pe jumătate închiși, într-o barcă ce plutește fără zgomot pe luciul transparent al unei ape limpezi. Cineva, îmbrăcat cu o pelerină lungă, cu glugă stă în picioare, cu spatele la mine la capătul bărcii și vâslește cu mișcări ușoare, rare. Jur împrejur apă cristalină, aer îmbălsămat, cer curat, care, oglindit în apă, se închide în formă de cerc. Călătorim astfel împreună, în spațiul infinit, până ce amețeala luminii răcoroase, pașnice ne absoarbe...

*

Când era vorba de mine, inventivitatea mamei nu avea hotar. Ea își asalta lumea lăuntrică cu câte o cerere de ajutor,

până când străpungea poarta secretelor. Singură, înaintea multora, fără ca cineva să-i fi vorbit vreodată despre ele, ea descoperise mistere adânci, metode ancestrale, păstrate sub pecetea unor tradiții ascunse. Extrăgea din sine însă și soluții și răspunsuri, cu acea solicitare îndreptată spre interior, care constituia adevărate chei. Astfel, când văzu că sunt prigonit și trăiesc sub o permanentă teroare, dizolvată doar temporar prin practicile ci magice, ea făcu rost, cu ajutorul aparatului ultrasensibil al sufletului său, de undeva din Akasha, de taina „mantiei ocrotitoare”. Scară de seară, ca mă învăluia într-o mantie ocrotitoare invizibilă, țesută din concentrație.

- Acum te voi învăli, îmi spunea încet, cu o expresie serioasă, concentrată, stând lângă patul meu. Urma o scenă mirifică, de neînțeles. Simțeam cum trupul meu este învăluit de o țesătură moale, invizibilă, cu atingere răcoroasă; de douăsprezece ori în lat și de douăsprezece ori în lung. Era o atingere calmă, liniștitoare. Știam că zac într-un bandaj impenetrabil de mumie. Ghearele înfuriate ale lumii astrale nu-l puteau străpunge. El cursese din sufletul mamei mele, prin ochii ei: o pânză curată, deasă, mai tare decât orice păcat și orice pasiune, căci se țesea în jurul meu dintr-o îmbinare a iubirii biruitoare și a voinței invincibile.

*

Am tras odată cu urechea la o convorbire a lor despre mine. Aveam unsprezece ani. Deși am mărturisit multe, lotuși n-am avut curajul să le vorbesc încă despre faptul că-mi amintesc de viețile mele anterioare, de numele și faptele mele de atunci. Nu-mi tăinuiam gândirea, mult mai matură decât cea potrivită vârstei, nici legătura mea întunecată cu cealaltă lume, dar mă temeam că, aflând de păcatul meu, s-ar fi îndepărtat îngroziți de mine. Conștiința paralizantă a identității nu mă părăsea nici o clipă. Nu-mi priveam trupul altfel decât ca pe o deghizare și mă știam în el ca fiind același Hans Burgner, ucigașul, care fuge de păcatul său. Omul care peregrinează lent între barierele timpului și spațiului, și care este atât de avid de a afla tainele ființei, nu poate aprecia pe deplin harul ce se acordă prin lipsa amintirilor, prin *tabula rasa* pe care o primește la fiecare nouă naștere. Este imposibil să duci în același timp întreaga povară. Astăzi, medicii încearcă printr-o muncă migăloasă, prevăzătoare să aducă la suprafață și să absolve traumele și micile păcate

cufundate în inconștient în cursul unei singure vieți. Chiar și aceste pietricele mărunte, pierdute sub luciul apei, pot provoca mari dezordini în sistemul nervos, devenind adevărate piedici. Cum să suporte o unică viață de om, vulnerabilă, încărcată de spaime, făcând echilibristică pe firul subțire, tensionat, al ființei sale labile, precum și blocurile de plumb nemăsurat de grele ale unor serii de nașteri, ambiții și chinuri mortale?

Mama și tata stăteau în mica grădină interioară dreptunghiulară a casei. În această curte, pavată cu plăci de mozaic albe și negre, sălășluia o pace deosebită. În mijlocul ei, pe suprafața apei din bazin, vibra un voal ușor de praf. Pe marginea lui, pisica noastră cu pete roșcate torcea cu picioarele trase sub corp, pe sub un chiparos verde-cenușiu, cu plase de păianjen, care se înălța cu ramurile sale înclinate în sus dintr-un petec de pământ lăsat fără pavaj. Mama stătea și ca sub acest copac, în jilțul ei cu spătar rigid și broda flori din fire colorate pe o bucată de mătase cu luciu de lac. Ea se îmbrăca mereu în albastru. Din corsajul de catifea de culoare închisă, cu mâneci bufante apăreau mici ferestre de pânză azurie. Părul ei, de un blond cenușiu, prins în rotocoale mici era cuprins de o plasă albastră din mătase. Pe piept și în deget purta bijuterii din argint vechi, cu un desen straniu: într-un triunghi întors în sus, o femeie înaltă, slabă, cu pieptul plat, zdrobea capul unui șarpe. Moștenise aceste bijuterii de la o bătrână mătușă, călugăriță, moartă de pe vremea când ea era încă copil mic. Această fecioară de argint, gotică, cu veșmânt de smaltz albastru, mă preocupa mult, dar mama nu voia să-mi deslușească înțelesul ei. Ori de câte ori o întrebam, ea se întrista și se neliniștea, iar eu am înțeles doar mult mai târziu din ce motiv. Tata își odihnea piciorul pe un taburet - durerile lui trebuie să fi fost de natură reumatică - și, ținându-le departe de ochi, alegea fire de bumbac și culori pentru broderie. Era un om înalt și puternic, cu ochi albaștri, senini, de copil. Răspândea blândețea oamenilor voluminoși, bunăvoință și o predispoziție neîndemânatică de a-i ocroti pe alții.

În ziua aceea, am avut puțină febră și, după-amiaza, am dormit. Mama, inspirată, îmi preparase o băutură ușoară, acrișoară pentru a combate febra: suc de lămâie amestecat cu miere și apă. Când, trezindu-mă, m-am văzut singur în cameră, încălțat cu papucii cu talpa de pâslă, pomii către curtea unde îi

găseam mereu pe părinții mei la acea oră. Eram gata să trag la o parte perdeaua ușii, când auzii vocea neliniștită a tatălui meu:

- Francesco?

- Da, răspunse mama. Francesco poartă rana unui mare păcat!

- De-aș ști de unde scoți asemenea idei, Marietta?!

- O simt.

- De data aceasta te înșeli, fetița mea. Francesco n-ar fi în stare să facă rău nici unei muște! Îți amintești cum o ruga pe bătrâna Lena să nu taie gâtul găinii?

- E o dovadă a aceluiași lucru. Copiii, în general, sunt nemiloși și avizi de sânge, căci au băut la naștere din apa uitării. Ei nu știu ce este dincolo de sânge și de strigătul mortal. Însă Francesco știe. Francesco își amintește. Dar nu îndrăznește să vorbească despre aceasta. Dacă ai reuși să-i simți măcar o dată suita nevăzută și dacă te-ai conecta la spaimile sale imense, mai profunde decât orice sperietură infantilă, ai pricepe despre ce vorbesc.

- Dar de ce se teme? Și ce-și amintește?!

- Ne va spune o dată, când va înțelege că pe noi nimic în lume nu ne va înstrăina de el.

- Dacă crezi că nu are curajul să ne mărturisească ceva anume, de ce nu-l încurajezi tu?

- Pentru că în același fel m-aș putea opri în fața unui pom cu muguri tineri primăvăratici și l-aș putea ruga să aducă în câteva ore roade roșii, pârguite. În Francesco încrederea trebuie să mai crească, pentru că el e singuratic și înspăimântat, așa cum sunt cei prioniți în general...

- Marietta, Marietta! Mă tulburi și mă îngrijorezi! izbucni tatăl meu.

- Deja îmi pare rău că am făcut-o, Giuseppe, dar ce să fac? Nu pot purta singură povara tristeții și îngrijorării mele.

- Exagerezi, Marietta! De ce ar fi prigonit bietul nostru băiețel timid? Abia dacă părăsește grădina... crește aici, sub ochii noștri...

- Păcatul lui Francesco este un păcat vechi și el nu l-a săvârșit în această încarnare a sa...

- O, te gândeai la așa ceva?

- Da.

- Doamne Sfinte! Păi atunci ar trebui să căutăm un ucigaș dincolo de figura de înger a fiecărui copil.

Mama se aplecă înainte. O vedeam prin perdeaua camerei care se întuneca. Își așază mâna pe mâna tatălui meu. Pe fruntea ei pură, înaltă se învolburau norii unei îngrijorări grave:

- Ascultă-mă și înțelege-mă în sfârșit pe deplin. Suferința lui Francesco e mai mare decât suferința oricărei alte ființe, căci el a adus cu sine amintirea faptei sale și în noua lui viață. Parcă unui om s-ar tăia pleoapele și el ar fi nevoit să vadă și să privească cu ochii larg deschiși fără nici o clipă de odihnă. În același fel, este ocolit Francesco de orbirea odihnitoare a visului morții, a inconștienței nașterii și prunciei, și a petrecerii în superficialitate a anilor maturi. Dacă ai ști cât de obosit, de secătuit, cât de înfricoșat până la ultimele limite este copilul nostru! Și eu nu-l pot ajuta! Nu pot face nimic pentru el! Uneori aș vrea să mă refugiez eu însămi în moarte, de groaza neputinței și a disperării mele! vocea se crispă și ca începu să plângă. Își acoperi fața cu mâinile și hohotea înfundat, deznădăjduit. Tata își întinse brațele și o ridică în poala sa ca pe un copil. Grădina era deja cuprinsă de un amurg argintiu și figurile lor dispăreau treptat în umbra densă a chiparosului. Din această penumbră cenușie, perlată, se strecurau spre mine murmurele consolatoare ale tatălui meu:

- Liniștește-te, draga mea... nu te chinui... Încetișor... Încetișor... Știu că tu n-ai fugi în modul acesta păcătos de răspundere și de suferință... Fierbem cu toții în creuzetul sacru al lui Dumnezeu și este fericit cel care arde în focul chinuitor și purificator al iubirii... oare nu-l iubim pe Francesco mai presus de propriile noastre vieți?... Cine l-ar înțelege, cine l-ar ocroti, cine l-ar mai consola, dacă noi am fugi? Vom trăi atâta timp cât Dumnezeu ne-o va permite și vom rămâne aproape de el... Dacă e păcătos, noi vom asalta Cerul ca să-l ierte, dacă e obosit, îi pregătim un culcuș moale din tandrețea noastră, dacă e înspăimântat, facem zid în jurul său din trupurile și sufletele noastre...

- Giuseppe, dragul meu!... auzeam vocea răgușită de plâns a mamei. Grădina era acoperită deja de întunericul serii. Sunt slabă ca Luna palidă, neputincioasă. Ce m-aș fi făcut eu fără energia ta solară statornică, dătătoare de viață!

- Așa e bine, Marietta mea... Soarele și Luna sunt o pereche mitică, măreață. Adevărata unire a două ființe se poate realiza numai acolo unde într-unul din suflete radiază însușirile Soarelui, iar în celălalt însușirile Lunii...

Mama se ridică. Capul ei ajunsese în luminiscenta semilunii. Își trecu mâna peste față.

- Cât de mult doarme Francesco astăzi...

- Din cauza febrei.

Când mama ajunsese la patul meu purtând o lumânare, mă găsi culcat pe spate, cu ochii închiși. Auzeam foșnetul veșmintelor ei, în timp ce se apleca spre mine. Degetele ei ușoare îmi atinseră obrajii uzi.

- A plâns, zise ea în șoaptă către tata.

- În somn.

*

De ce mă prefăceam față de ei? De ce n-am ieșit în grădină? De ce n-am căzut în genunchi în fața lor, plângând și regretându-mi fapta? Ce mă reținea? Neîncrederea? Nu. Știam că mă pot încrede în ei mai mult decât în mine însumi. Teama de a nu le pierde iubirea? Știam că iubirea lor era nemărginită și necondiționată. De ce mă culcasem totuși în pat, cu ochii închiși, cu buzele strânse, mut și mimând somnul, de vreme ce nu mi se mai ivise nici o altă ocazie care să mă fi chemat cu o astfel de atracție a dragostei vii, vindecătoare!? întreaga mea ființă lăuntrică, răscolită și aprinsă, răspundea la chemare. Toate amintirile mele întunecate, teribile, pietrificate se porniră încercând să se elibereze, îmbulzindu-se către canalele cuvintelor, lotuși, eu rămasei tăcut. Eram paralizat de un simțământ cu totul nou: mila. Dacă m-aș fi gândit numai la mine, aș fi rostogolit asupra lor cu grabă avidă întreaga mea povară grea, dar, pentru prima oară, de când îmi aminteam, mă cotropi o dorință dulce, delicată, copleșitoare: să-l cruț pe celălalt! Față de Amadeus Bahr fusesem reținut în mărturisiri din cauza fricii, a rușinii, a prudenței. De data aceasta însă voiam să port singur, numai cu, povara păcatului meu și răspunderea pe care o implica. Presimțeam că, oricât de îngrijorați ar fi fost părinții mei din cauza mea, totuși le era mai ușor să suporte această stare, decât dacă ar fi cunoscut cu exactitate trecutul meu și consecințele lui.

Zile, săptămâni în șir s-au contrazis în mine dorința de a comunica și considerentele altruiste. Mama, de parcă ar fi intuit zbuciumul meu lăuntric și faptul că nu mai avea prea multe zile de trăit, își lepădă reținerile și mă imploră în lacrimi să-mi ușurez suferința. Când eram departe de ea, amintirea lacrimilor și cuvintelor sale îmi zdruncina rezistența și aș fi preferat să alerg către ea ca să mărturisesc totul. Însă atunci când o aveam în față, starea ei bolnăvicioasă, aspectul ei suferind îmi interziceau să vorbesc. Era din nou însărcinată. Slăbise îngrozitor. Stomacul ei nu suporta hrana, spatele o durea și abia dacă avea forța de a se mișca prin casă și, în final, nu mai părăsea patul. Tata era și el zdrobit de grijă.

Într-o noapte se petrecu ceea ce ne înspăimântase. Nașterea prematură se anunță cu pierderi intense de sânge. Trupul firav al mamei trebuie să fi fost sfâșiat de dureri neomenești, căci izbucnea în strigăte nearticulate, urmând un ritm repetat, cu forță intensificată sau oarecum potolită, ca ariile înfricoșătoare ale unui compozitor de operă nebun. Această voce cutremurătoare umplea casa de groază și de disperare neputincioasă. Tremur și acum la amintirea acelei totale confuzii sentimentale care mă făcea să rătăcesc încioace și încolo prin odăile întunecate, pline de femei îngrozite, curenți de aer șuierători, murmure estompate, clipocit de apă și mirosuri bolnave, umede. În mine dărdâia panica înstrăinării, a pierderii căminului, a dezorientării totale. Fugeam în cele mai îndepărtate încăperi ca să nu mai aud sunetele descompuse ale chinului, mă văităm bâlbâindu-mă, clănțănind din dinți, strigam cuvinte fără legătură, mă rugam, blestemam, mă aruncam pe paturile slujnicilor care se adunaseră toate în jurul mamei, îmi băgăm degetele în urechi și mă revoltam:

- Nu! Nuuuu! Nu vreau! Ce lucru rău, josnic, murdar să o faci să sufere pe ca! Ea e bună! O știi și tu! Tu știi că ea e mai bună și mai delicată decât orice alt om! Nu chinui această biată femeie micuță! Nu-i poți face rău tocmai ei! Dumnezeu! Dumnezeu!! Salveaz-o imediat! Acum! Dar vocea ei răsuna neîntrerupt, mă lovea ca un bici și mă gonea din casă în grădină, de unde gria mă aducea imediat înapoi.

Strigătele nu încetară. Timp de două zile și două nopți, ele ne-au biciuit cu șfichiuri ascuțite, sufletele și trupurile. Am văzut-o pe Maddalena, moașa, conducându-l pe tata afară din

camera lăuzei: îl sprijinea și îl dirija ca pe un copil. Tata plângea și implora cu fața neacoperită.

- Să nu o lăsați pe fetița mea să moară, Maddalena!

Cămașa lui cu mânecile suflecate se pătase de sânge.

- Pentru Dumnezeu, nu cumva s-o lăsați să-și piardă tot sângele!

Mâinile îi tremurau și se împleticea ca un om beat. Maddalena îl așază într-un jilț.

- Lăsați totul în seama noastră, Messer Borri. Facem pentru ea tot ce e posibil. Dumneata nu mai ești de ajutor. Ești obosit mort.

- Nu, nu... trebuie să mă întorc acolo... trebuie să mă întorc... repeta mașinal bietul om. Pleoapele plumburii se închideau. Timp de câteva clipe era doborât de somn, ca de un leșin, apoi, cu un salt, își recăpăta cunoștința, se ridica și alerga înapoi în odaie.

Niciodată propriile mele suferințe fizice, nici teama, rușinea sau conștiința păcatului nu mă răniseră cu o durere atât de arzătoare cum m-a îndurerat mila pentru bieții mei părinți.

În cea de-a treia zi totul se liniști. Se anunțase dinainte din vocea subțiată, de copil, a mamei că forțele i-au secătuit. Liniștea care ne copleșise era mai îngrozitoare decât apogeul vaietelor. În odăile răscolite de o dezordine sălbatică, paralizate de umbrele amurgului și ale morții, încremenise orice semn de viață. Ființele zbuciumate, aflate până atunci într-o activitate neîncetată, amuțiră într-o renunțare mohorâtă a luptei pierdute. Apoi, porni o mișcare reținută. Foarte bătrân și gârbovit, tata se apropie de mine și-mi luă mâna. Palma lui umedă era rece ca gheața. Mă conduse în dormitorul lor, unde pe patul răvășit zăcea mama, victimă doborâtă a unei încleștări gigantice. Ne-am apropiat. Mă uimi expresia stranie de bucurie a feței osoase, străine, sprijinită de perete. De parcă dincolo de ochii ei închiși, ar fi urmărit atentă niște voci importante, dătătoare de speranță care veneau de undeva de departe. Pe mâna ei străvezie, destinsă în nemișcare, lucea estompat argintul inelului, cu fecioara gotică ce strivea capul șarpelui, și în clipa aceea în mine răsună vocea blândă, șoptitoare a mamei:

- Înțelegi acum?... N-ar fi trebuit să iubesc și să nasc... Cea inițiată trebuia să calce în picioare șarpele!... Astfel suna mesajul sosit prin Soror Beatrice, călugărița... către veșnica

preoteasă, decăzută, dar niciodată dezlegată de jurământul ei... Preotesele lui Isis sunt acum călugărițele... O... Isis...Isis...

În spațiul meu lăuntric, lipsit de orice gând, aceste fraze răsunară pe neașteptate, ca un recitativ de sine stătător. Tresării și mă aplecai mai aproape de mama să culeg de pe buzele ci continuarea, dar gura ei răcită era de-acum o poartă închisă pentru vecie, iar trupul o ruină din care viața se mutase. Și totuși... inima mea începu să tresalte... Sub o pleoapă a ei strălucea ceva. Dincolo de luciul sticlos al ochiului pe jumătate deschis, îmi trimitea un semn de bun rămas sufletul ce se îndepărta spre domenii mai pure, cu un surâs aproape voios, șagalnic, de parcă m-ar fi încurajat: Francesco, eu trăiesc! Am trăit întotdeauna.... Și voi trăi veșnic! Această încurajare eterică topi în mine groaza înghețată. Se transformă într-o nădejde stranie, de neînțeles. Și această bucurie transcendentă îmi porni în sfârșit lacrimile care în cele trei zile ale beznei nu putuseră izbucni.

Lumimiscența

Clipa mărturisirii trecuse așadar. Mama era moartă, iar tata, în urma acestei lovituri, devenise un moșneag bolnav și plângăcios. Intellectul său se tulbură într-un mod jalnic. Faptul că mama murise îi scăpa mereu. Îl vedeam și mi se strângea inima, când înainta de sub chiparos trăgându-și piciorul beteag și cu un surâs blajin, luminos îmi făcea semn prin geam:

- Grăbește-te, dragă Francesco, adu cheia! Mama ta va sosi curând de la biserică!

- Da, tată, o aduc! îmi venea să urlu de disperare, într-atât bucuria lui era îngrijorătoare și de plâns. Tata se impacienta.

- Vino te rog mai repede! Mama nu poate intra!

Când îi aduceam cheia cerută, o apuca avid și șchiopăta

Către poartă, întorcea cheia în broască și deschidea larg poarta, așteptând. Uneori, cu un surâs tensionat, pregătit pentru clipa fericită își scotea capul, apoi ieșea pe stradă. Îl urmam întristat. Îmi zâmbea încurajator, dar deja cu o urmă de nesiguranță:

- Acum va trece de colțul străzii... Dădea din cap, tremurând și devenind confuz.

Stăteam alături amândoi, el sprijinindu-se cu tot mai multă greutate pe umărul meu din cauza piciorului bolnav și a deznădejzii crescânde, într-o așteptare inertă, lipsită de speranță. Nu îndrăzneam să-i vorbesc, nici să-l chem, căci finalul acestor lapsusuri de memorie era mereu același. Surâsul cald, fericit, de copil se stingea și trăsăturile sale se întunecau de o tristețe lucidă, bătrânească.

- Să intrăm, zicea încet. Bietul meu băiat... Sprijinindu-se de mine fără putere, greoi, mă lăsa să-l conduc în grădină, sub chiparos și să-l așez acolo.

*

Maria Dora, o fată bătrână meticuloasă și evlavioasă ne preluă menajul. Era mătușa dinspre tată a mamei mele, un figurant tipic pe scena vieții. Ea era cea care îi îngrijea pe bolnavii familiei până în ultimele lor clipe, ca îi dădăcea pe noii născuți și după ce copiii creșteau și își luau zborul, ea se amăra de lipsa lor de recunoștință, din cauză că n-o mai făceau părtașă la problemele lor și îi refuzau orice amestec în treburile lor. Era bună și altruistă, totuși, în mod ciudat, recolta adesea doar iritare, devenind inutilă pentru cei pe care îi copleșise cu îngrijirile ei. Avea nevoie tot mereu de cineva pe care să-l dădăcească, pe care să-l îndemne să mănânce, să bea, să se odihnească atunci când omul nu avea nici un chef de așa ceva. Cu un talent nefericit reușea să fie nedelicată fără să o fi vrut și fără să-și fi dat seama. Cred că pe undeva lacrimile dulci-amare, autoflagelatoare, pe care le vărsa din cauza diferitelor nedreptăți pe care le avea de suferit ca urmare a binefacerilor ei impuse cu forța, deveniseră pentru ea o necesitate tainică, o satisfacție, o pasiune.

Tata și cu mine am apărut într-un moment potrivit în viața ei de profesionistă a doliului și necazurilor. Plină de elan și de încântare îi primi sub aripile ei pe bătrânul cu mintea slăbită și pe copilul firav, rămas fără mamă. Pe lângă recunoștința și considerația ce le purtam, mă enerva la culme, nu numai prin prezența ei harnică, aderentă, ci și prin rigiditatea oarbă pe care o afișa față de tata. Maria Dora era de neclintit ca fierul în personalitatea ei închistată și plină de hachițe. Cum ar fi putut ea să-l urmeze și să-l înțeleagă pe tatăl meu, lovit de o durere insuportabilă, prin imperiile extreme ale renunțării lucide și ale speranței delirante? Cum să fi putut intui ca luptele lăuntrice

cețoase, ilogice pe care le ducea el? îi dădea să mănânce, să bea, îl îmbăia, îi punea comprese și împachetări, dar atunci când observa bâjbâiala incertă prin timp, răsfârngerile scurte, ireale ale bucuriei pe chipul lui, îl apostrofa suspinând și cu compasiunea răbdării angelice.

- Vai, Giuseppe! Știi prea bine că Marietta e moartă, a murit la naștere și nu vine acasă de la biserică. Liniștește-te, dragul meu! Ea nu va mai veni niciodată, niciodată! îl bătea pe umăr liniștitor cu mâna ei aspră și era mâhnită și îndurerată când pe bolnavul ei blajin și neputincios îl apuca o criză de plâns în urma încurajărilor ei și o gonea de lângă el cu o pornire neobișnuită:

- Pleacă de aici, dispari! Ești josnică! Nu o lași să vină la mine, o gonești din casă... Ea stă în fața porții... Îi este frig, e obosită... i-ai furat cheile, patul și dulapurile! Ajutor! Marietta, Marietta, draga mea!

Tata nu a mai trăit decât un an după pierderea mamei.

*

Tutorele meu desemnat, frate vitreg al tatălui meu, era un meșter țesător bătrân și supraaglomerat cu treburi, bucuros să mă lase pe deplin în grija Mariei Dora. Nu l-am văzut decât scurtă vreme, după înmormântare. Era un om neliniștit, cu privirile goale, cu degete îngălbenite. Abia a avut răbdare până ce s-a dat citire testamentului, se mișca tot timpul și nu ascundea că evenimentul și sarcina încredințată îl împovărau nespus. După ce răsună ultimul cuvânt, el sări în sus și se apropie de noi. Maria Dora mă ținea îmbrățișat de umăr în chip de regină a doliului, satisfăcută și biruitoare. Mă ținea în fața ei ca pe un scut. Valurile-i negre și ochii înroșiți de plâns nu ascundeau solemnitatea ei lăuntrică și faptul că se afla în elementul ei. Tutorele meu mă privi îngândurat, de parcă aș fi fost o mâncare stricată pe care el era nevoit să o consume.

- Asta este, spuse el acru. Giuseppe a fost întotdeauna un ușuratic. Când era copil și-a dat bucata de plăcintă cu marmeladă în schimbul unei broscuțe verzi. Ce i-a trebuit lui înșurătoare la bătrânețe?... Acum uite-l pe băiatul ăsta...

- Nu dumneata trebuie să ai grijă de el! Ai grijă să-și capete drepturile, restul mă privește! îl atacă Maria Dora turuind de zor și cu elan jignit, atât de viu, încât tutorele meu se dădu un pas îndărăt și începu să clipească des.

- Păi... da, desigur. Eu n-am nimic împotrivă. Și rămăseseră înțeleși. El își făcea datoria, noi primeam lunar banii expediți de el, dar nu l-am mai văzut niciodată.

Din fericire, Maria Dora îndrăgi casa noastră veche, încăpătoare și plăcută, așa că am putut rămâne acolo printre amintirile triste și frumoase. Nu ne zoreau griji materiale. Nevoile noastre modeste erau acoperite de arenda pe care o primeam după mica proprietate de pământ a părinților mei.

Niciodată n-am trăit o tinerețe atât de ocrotită și de interesantă ca cea petrecută la Milano, printre stafiile delicate și deloc supărătoare ale casei vechi din apropierea canalului Catarana. Cu Maria Dora o scoteam ușor la capăt. I-am observat slăbiciunile și îi făceam pe plac. Credea că totul se petrecea după vrerea ei, în realitate dansa pe sforile mele și era mulțumită pentru prima oară în viața ei. Când mă gândesc ce idei își făcea ea despre mine în iubirea ei părtinitoare, mă simt rușinat. Era convinsă - pentru că eu o convinsesem - că sunt dolda de virtuți: bunătatea, recunoștința, evlavia, hărnicia fără preget mă țineau retras într-o sihăstrie plăcută, sub aripile ei ocrotitoare.

Mă privea ca pe o ființă superioară, mai ales de când îl auzise și pe Fra Niccolo, unul dintre călugării-profesori ai mănăstirii San Marco, pe care-l acceptasem drept educator în interesul liniștii mele. Călugărașul prea puțin isteț fu încântat de progresele mele în ale scrisului, cititului și socotitului. Cu o oră-două pe zi scăpăm de el, iar restul timpului îmi aparținea pentru învățături adevărate, buchiseală prin cărți și experimente în micul laborator, slab dotat al tatălui meu.

Nu dispuneam de altceva la începutul studiilor, decât de o sânguință avidă, disperată. Înțelesei cu tristețe că eram total neștiutor. Nu știam de unde să încep și ce cale să apuc. Esența alchimiei îmi apărea ca un mare nod din fire încâlcite, al căror capăt mi se ascundea cu încăpățănare. Știam destule despre manifestările exterioare ale alchimiei, despre pantomima ei misterioasă. Îl cunoscusem pe Mag. Trăisem în apropierea lui și îl puteam observa zi de zi. Îl admirasem și în final îl ucisesem. I-am furat Marea Esență și am băut din ea. Ochii mei deveniseră văzători. Trăiam în două lumi simultan. Săvârșisem transmutația în atelierul unui alchimist diletant. În odaia din turn a cetățuii Dreisesselberg îl invocasem pe cel Inițiat între patru oglinzi

verzui. Am trecut de două ori, cu conștiința deplină, prin poarta morții și cea a vieții, dar nu știam nimic despre esența acestor lucruri. Le foloseam ca pe niște forțe imense, ermetice, așa cum astăzi omul se folosește de electricitate. Intuisem unele obiceiuri ale acestora, dar nu le cunoșteam regulile lăuntrice și nici pericolele, și din acest motiv ele reacționau mereu altfel decât mă așteptam, la fiecare dintre provocările pe care le lansam, se întorceau împotriva mea, mă zdrobeau și mă aruncau conform legilor necunoscute, ascunse în ele.

Homonculus

Ar dura prea mult să povestesc cum am ajuns, prin strădanii susținute, printr-o sută de interpretări eronate, la dezlegarea parțială a limbajului simbolic al alchimiei. Spun parțială, căci mă aflu încă departe de a extrage din acest limbaj niște îndrumări concrete. Ori de câte ori credeam că am priceput ceva, experimentele mele, efectuate cu emoție și fără îndemânare, se încheiau cu insuccese jalnice. Nu e greu de imaginat cum mă țineam de cap descurajat atunci când singur și fără nici o îndrumare mă așezasem în fața cărții lui Raymundus Lullus, despre prepararea Pietrei Filozofale; aveam impresia că sub ochii mei dansau imaginile disperate ale unui coșmar și că de la un moment la altul înțelegeam tot mai puțin.

„Piatra se prepară - zicea Raymundus Lullus - adunând sucul ierbii și extrăgând sudația acesteia pe foc mic și slab, după care vei fi în posesia unuia dintre mercurii noștri, sub forma apei albe și lichidul ei, ceea ce este spălarea și purificarea pietrei noastre. Aceea este una dintre cele mai de scamă taine și prima dintre porți. În acest lichid este purificat și marele balaur, fiind exilat din marele deșert al Arabiei, căci ca urmare a poziției sale s-ar îneca nemijlocit și ar pieri în marea moartă. Întoarce-l deci și trimite-l în regatul Aethiopiei, unde s-a născut după natura sa, căci noi spunem că dacă nu este întors și nu este așezat în pământul său, va pleca și se va așeza pe alt meleag. De aceea trebuie să știi cu certitudine, că orice alt climat și alt meleag aduce moartea pietrei noastre, fiind ascunsă de ochii celor ignoranți și de ai celor nepricepuți”.

Basilius Valentinus trecea Leul Roșu în goană de trei ori prin lupul cenușiu.

Greutățile sporeau prin faptul că toți alchimiștii mari acopereau cu alte nume de animale și simboluri din natură numele substanțelor și proceselor chimice. Prima Materia avea și ca o sută de nume: „Leo viridis“, „Venenum“, „nutrix“, „chaos“, „Azoth“, „Draco devorans caudam suam“, ba chiar unii îi ziceau chiar „Mercuris Philosophorum“. Cele mai clare trimeri le-am găsit în lucrările lui Cornelius Agrippa von Nettesheim.

Am început prin întocmirea unui glosar și lângă câte un cuvânt notam expresiile de acoperire cu care lucrau Maeștrii. Astfel am dobândit cunoașterea proceselor de *cincratio*, *putrcfactio*, *corruptio*, *ablificatio*, *resurrectio*, dar baza pe care aș fi putut construi, Prima Materia, nu am putut-o găsi.

Câți ani am tot alergat după năluca Primei Materia! În câte lucruri mi se părea că o descopăr: în sânge, în foc, în fecale, în apă, în spermă, în aer, și atunci când, cu ajutorul lui Homonculus, am descoperit în sfârșit simplitatea teribilă a soluției, cât de timpurie era încă bucuria sentimentului de triumf. „Terra virginea“ - notam în glosarul meu, pe lângă celelalte numiri ale Primei Materia.

Sunt aproape de a mă simți descurajat atunci când trebuie să vorbesc despre una din cele mai ciudate și mai nebunești aventuri ale vieții mele. În ce mod să descriu această fantomă jalnică și îngrozitoare, care a inspirat atâția alchimiști posedați, pentru a face experimente nebunești și a încărcat visurile atâtor organisme sensibile cu umbra sa înghețată?! Dincolo de experimentele medievale rău famate cu omul artificial stătea chircită întotdeauna figura demonică a lui Homonculus; de la el emana voința găsirii unei căi de a-și putea ocupa cu sila un trup, căci legile universale nu-i deschideau nici o poartă pentru a se naște legal. Mediumurile lui însă nu puteau comunica cu el decât „prin zid“, prin sugestiile imperfect preluate de simțurile omului obișnuit, în penumbra unor visuri neclare, a unor intuiții tulburi. Nici unul dintre ei nu-l văzuse aievea. Cu niciunul nu vorbise și cu niciunul nu încheiase un pact, decât cu mine.

El mă căutase milenii de-a rândul făcând nenumărate încercări până a dat de mine, celălalt prizonier, cu care a putut să comunice în sfârșit în mod nemijlocit și de care s-a putut folosi în paralizia lui neputincioasă. Situația lui Homonculus semăna parțial cu situația mea, dar era mult mai dezavantajoasă. Eucăzusem prizonier în imperiul fizic și astral,

printre erupțiile vulcanice ale instinctelor, pornirilor, pasiunilor și fricii, dar aceste erupții, prin mișcările lor spiralate, mă împingeau tot mai departe, antrenându-mă, prin alternările vieții și ale morții, prin suferințele trăirilor, către apele mai line, mai răcoroase, mai libere ale consecințelor, însă Homonculus staționa în lumea congelată a rațiunii sterile, lipsite de înțelepciune, dincolo de planul astral și dincoace de cel mental, în imperiul tranzitiv al „beznei exterioare”. Nu reușea să se atașeze nicăieri. Era secătuit și lipsit de sentimente, aidoma unui sofism gol. Voluptatea nu-l atrăgea, iar pornirile îl ocoleau. Volbura astrală îl eliminase ca pe un complex de forțe cu altă vibrație, iar abstracțiunea însoțită, măreață a planului mental nu-l putea admite din cauza imensei mase de litere, care era acumulată în el dezordonată și nedigerată, constituind un uriaș balast de gheață în temperatura mereu sub punctul de îngheț al izolării generalizante. El era un „nihil” pe tărâmul nimănui dintre ființă și încremenirea latentă.

Pe când mai era om, pe vremea înfloririi unei cu totul altfel de culturi, așa-numita cultură ancestrală „magică”, el crease o capodoperă elaborând o teorie care părea zguduitor de adevărată și de necombătut, și care, prin deducțiile ce se îmbinau ca inelele unui lanț, ajunsese la negarea propriului său spirit. Acest lucru s-a întâmplat în perioada întunecării celui de-al treilea ochi, adică a vederii spirituale, când în locul ochiului văzător al imaginilor și cititor în simboluri se dezvoltă marele creier, asemănător degetelor pipăitoare ale orbului, cu care omul nu mai vedea adevărul în ansamblul și în plasticitatea lui, ci doar în fragmente, prin etapele cauzalității, tatonând, cu ezitări, cu greșeli și cu subiectivism. Homonculus sărbătorea întunecat înfăptuirea deplină a lumii orbilor prin construirea sinistrului edificiu al cauzalității care se contura labirintic și ale cărei trasee îl conduceau pe omul căzut în această cursă până la sicriul din care nu exista resurrecție. Acea cultură decăzuse, de atunci, se cufundase, pierise în cataclisme, iar ființele care trăiseră pe vremea ei își făcuseră locaș pe alte planete, în condiții materiale mai subtile sau mai groșiere. Dar Homonculus, în capcana spirituală a căruia căzuseră atâtea suflete-păsări mai slabe, exclus și damnat, rămăsese în ficțiunea morții.

Homonculus își congelase ideea fixă de a nega viața, transformând-o în convingere. El diseca și măcina tot ce era

căldură, mișcare sau credință, fără să-și fi căutat pentru sine un sprijin sau un refugiu în loc. Cu tenacitate și genialitate unice, a ucis astfel în sine forțele planurilor fizic și astral. Dacă în el ar fi rămas măcar o urmă a celor două planuri inferioare, ar fi decăzut desigur pe cea mai de jos treaptă a existenței fizice, transformându-se în stâncă dură, nesimțitoare; dar acum, lipsit de umorile, forțele tensionate, pasiunile diriguitoare și suferințele acestor două planuri, el stagna excomunicat, semănând cu scheletul de sârmă al unui artefact, de pe care orice alt material se destrămase. El bântuia în fața porții închise a învierii spirituale.

În cursul întâlnirilor noastre stranii, terifiante, reușisem să aflu de la el cum ajunsese de la eșecul trupului omenesc artificial la înțelegerea faptului că nici el nu avea alt mod de scăpare în afara transmutației simultane pe cele trei planuri. Pricepuse, evident și că acest mare experiment nu poate fi făcut decât de *om*, de Homunculus, fantoma paralizată, niciodată!

Acest damnat veșnic treaz fu atras către mine prin cugetările mele solitare și prin cercul galben de lumină al lămpașului cu ulei din atelierul alchimic prăfuit. Mă observase îndelung înainte de a încerca să creeze o legătură cu mine.

Șocul primei noastre întâlniri trăiește și astăzi viu în amintirea mea.

După luni întregi de strădanii ajunsesem la un nou eșec grav. Experimentasem cu sânge, învingându-mi repulsia și expunându-mă noilor asalturi ale ambianței mele teribile. Căci această legiune de porniri, aidoma focului întetșit cu ulei, deveni puternică, zgomotoasă și turmentată în aburii invizibili ai sângelui. Strecurasem, încălzisem, condensasem, diluasem, congelasem, incinerasem, evaporasem sângele, dar rezultatul n-a fost decât o legare și mai strânsă ce mă imobiliza. Oboseala mă doborâse. Vidul nereușitei mă întristă. Trecusem deja de revolte și disperări. Căzusem într-o stare letargică. Curățasem atelierul de eprubetele murdărite cu sânge ca să fiu lăsat în pace de haita astrală de lupi și într-adevăr, în liniștea pustie a nopții, în ambientul plumburiu, neprietenos, se potoliră și ei pentru o vreme, ca niște cheflii ai carnavaulului în miercurea cenușii. Mă simțeam bolnav. Cât timp a durat febra activității am nesocotit durerea de mijloc care mă chinuia și ochii care-mi ardeau de nesomn și de efort, dar acum toate mă copleșiră

brusc. Mi-era frig. Vasele de sânge pe care le jecmănisem nu mă mai încălzeau, căci procurasem sângele mai ales din propriul meu trup. Această stare deteriorată, lipsită de pulsiuni și simțăminte îi convenea cel mai mult lui Homonculus; în acest moment reuși el să arunce către mine prima funie a punții care urma să ia ființă între noi doi.

Era în jurul orei unu din noapte.

Totul începu prin întunecarea lămpașului meu. Credeam că se terminase uleiul sau fitilul. O potrivii cu gesturi mașinale. Nu mai avea nici un rost să rămân treaz în această noapte, dar nu aveam nici măcar forța de a mă retrage să dorm. Stăteam gârbovit de spate printre notițele mele risipite. Cu ochii deschiși, dârdâind, într-o poziție incomodă, mă cufundai într-un fel de reverie în care simțurile fizice paralizaseră, iar sufletul rățăcea neocrotit în marele imperiu întunecat al tranziției.

Ochii mei deschiși sesizară iarăși că lampa se întunecă. Câteva gânduri, ca niște pietricele, se rostogoliră în mine: am pus ulei în recipient... am tăiat partea arsă a fitilului... totuși lampa abia luminează, de parcă ar fi sugrumată de un obiect rece, umed...

Flacăra chinuită pâlpâia, sfârâia. Încet îmi dădeam seama că lumina ei nu se mai răspândește în cerc, ci, împotriva oricăror reguli ale fizicii, se întinde îngustată către colțul din stânga al odăii, sparge integritatea zidului, amestecându-l cu infinitul, iar la capătul razei galbene de lumină, la o depărtare teribilă, surdă, stă ceva... sau cineva.

Forma sub care Homonculus se arată este greu de descris. Aproape imposibil. Existența lui era mai curând o existență negativă. Atât de densă și mortal de neagră nu putea fi decât culoarea și starea unor nebuloase cosmice stinse, a așa-numitelor găuri negre. Atât de neagră, încât în masa lui nu puteai descoperi nici un contur, și totuși simțeai în ea prăpăstii amenințătoare și tunele fără de sfârșit către infern. Această negreală s-ar fi diferențiat cu multe nuanțe și tonalități vizibile de orice culoare neagră sesizabilă de ochiul omenesc. Dincolo de formele fizice și astrale desfăcute inert, stătea Homonculus cu umbra lui imensă de culoarea tușului. Era ca o intrare de tunel bizară, infernală, pictată de un artist chinez, dar contururile se modificau neconținut; în alte și alte locuri irupeau din el vârfuri ascuțite, noduri, crampoane și tentacule

acaparatoare mișcându-se spasmodic. Figura se înălța, se subția, apoi spiralând în jos se acumula prăbușindu-se. Acestea erau formele gândirii sale, activitatea ființei sale fantomatice, căci și în el, ca în orice organism viu, exista mișcare. Fără vreun ecou lăuntric, mă cufundai inert în contemplarea apariției. După un timp, o intensificare imperativă, revendicativă mă îndemnă să fiu atent către mine însumi, sesizând o voce străină, zgomotoasă, agresivă care bubuia prin creierul meu.

- Mă vezi? auzeam cu putere, cu larg ecou, de parcă vocea ar fi răsunat într-o sală goală. Strigătul se auzea lăuntric, totuși știam cu certitudine că îmi vorbea acel cineva titanic care se învolbura în depărtarea nemăsurată.

- Da!

Vocea mea stârni un mic ecou răgușit și prozaic în liniștea prăfuită a atelierului meu și distruse într-o clipă vraja, în jurul meu, gloata astrală începu să se agite ca un stol de păsări necrofage speriate. Inima mea făcu un salt și începu să bubuie cu intermitențe. Mă năpădi transpirația și mă luă cu frig. Mă târai până la patul meu și mă strecurai îmbrăcat sub plăpumi.

Ce-a fost asta?

Tremuratul nu mă mai slăbea. Umbra depărtată, terifiantă a lui Homonculus mă șocase mai rău decât orice altă trăire de până atunci, căci el era opusul perfect al Luminii, din care câte o scânteie se ascundea chiar și în cel mai înfiorător demon astral. Homonculus înghițise lumina și o sugrumase în sine. Homonculus era însuși întunericul: era „dracul”.

*

Trecură săptămâni până reuși să mă contacteze din nou. Exercita asupra mea o permanentă presiune; voința lui imperioasă, nerăbdătoare, chemătoare trecea din nou și din nou suierând prin mine așa cum printr-o cameră cu ușile și ferestrele deschise trece un curent de ger tomonic. Când mă temeam sau când eram obosit, senzația era mai puternică. Apelam aproape recunoscător la ființele astrale care mă fereau de el prin horele lor carnavalești.

Era decembrie. Zilele ce treceau repede, incolor, dispăreau cu grabă, cedând în fața nopților lungi, mohorâte. Pereții reci revărsau iarna. Jăratecul tigăilor cu mangal abia dacă încălzeau la distanță de un metru. Pe sală alerga un vânt pătrunzător și vuia plângând în horn.

O răceală puternică mă ținuse la pat. Cât timp febra mă ardea, nu s-a întâmplat nimic; dar apoi temperatura începu să-mi scadă, în trupul meu rece, slăbit de sudații se crease starea în care Homonculus își putea face din nou apariția. Îl zării din nou la capătul liniei luminoase a lămpii. Vocea lui profundă și gravă răsună în creierul meu ca într-o sală boltită:

- Mă vezi?!

- Da... răspunsei cu acum cu un gând sfios, dărdăit. Ce... dorești?...

- Să mă aliez cu tine!

Din toate simțurile, instinctele și sentimentele mele izbucniră unde vii de respingere, dar vocea poruncitoare a lui Homonculus opri năvala lor:

- Așteaptă! Prostule! Crezi că poți dobândi Prima Materia cu sânge și cu fecale?! Tu singur n-ai s-o descoperi niciodată!... Numai cu Homonculus!

Puntea dintre noi se făurise. Focusul întregii mele ființe era această problemă. Orice altceva rămânea de o parte; dispărură teama, prudența, semnalele de alarmă ale repulsiei, singure cuvintele magice ardeau între noi cu o lumină cristalină orbitoare:

- *Prima Materia!*

Primul pas. Baza pe care se construiește Templul Cosmic al transmutației. Leagănul Marelui Magisteriu.

Sfântul uter matern în care eliberarea mea poate căpăta viață.

De data aceasta legătura ne-a fost zădărnicită de emoția mea trezită, de dorința mea prea avidă. Alergam cu frenezie după marea ființă a cărei vedere îmbrățișează un orizont mai larg și care posedă știința, în timp ce cu bâjbâiam doar ca orice vierme uman. El voia să mă ajute. Mi-a oferit alianța. Eram alesul lui. Că alianța își are prețul ei? Nu contează. Voi plăti!

Cu cât o doream mai mult, cu cât așteptam mai nerăbdător o nouă întâlnire, cu atât mai puțin reușeam s-o realizez. Începusem să bănuiesc că întâlnirea cu Homonculus se poate face numai într-o stare de calm răcoros, în care sentimentele, pulsionile, forțele fizice sunt în repaos, își întrerup activitatea. Încercai să readuc acea stare de reverie în care îl văzusem pentru prima oară. Dar gândurile mele zbuciumate, împrăștiate, sentimentele mele cu suita lor isterică îmi atacară intenția ca o

haită de fiare înfuriate. Nu eram în stare să creez un spațiu de vid lăuntric decât eventual pentru scurte momente. După multe strădanii, am reușit să-l mai văd pe Homonculus pentru câteva clipe și din cuvintele sale disperate am reconstituit sfaturile care mă ajutau ca, după preocupări grele, de luni întregi, să pot permanentiza comunicarea cu el.

A trebuit să învăț un anume mod de a respira și de a șede, mai târziu foloseam și ierburi aromatice, adunate după rețeta lui Homonculus. Cred că el însuși făcea eforturi și exerciții; cu ocazia acestor întâlniri el mă întâmpina cam la jumătatea drumului, căci după ce legătura dintre noi se întrerupsese, n-am mai reușit să obțin clauzura care excludea din jurul nostru vuietul neliniștit al lumii fizice și astrale.

*

Trecu aproape un an întreg până ce comunicarea dintre noi deveni permanentă.

Întâlnirile noastre tainice se petreceau de preferință în ceasurile liniștite cu lumini de opaiț ale nopții. Aceste seanse infernale porniseră în lumea gândurilor mele un ciudat proces de fermentație, aruncându-mi din nou existența în afara portului liniștit în care trăisem.

Homonculus avea asupra gândirii mele efectul unei pietre de șlefuit ce ascute o lamă. De la el am învățat, pe lângă multe cunoștințe parțiale, metoda speculației abstracte ce pătrunde din strat în strat până la nucleul lucrurilor și mirajul întrebărilor nimicitoare care neagă și ucid totul, fără ca să-și găsească un punct de echilibru undeva, în ceva. Homonculus nu-l nega pe Dumnezeu, ci dovedea că El nu există; la fel cum susținea, prin argumente frapante, că viața veșnică ar fi o ficțiune. Șirul speculațiilor sale era de neatacat, nu prezenta nici cea mai mică fisură; doar atât că el însuși trăia în afara unui corp de milenii întregi, cu o conștiință neîntreruptă, în fundătura unei teorii perfecte și totuși total eronate, negată în mod mistic prin realitate. Duelurile noastre verbale erau nespuse de stranii, deși nu durau niciodată prea mult. Cu mecanismul său ideatic uriaș, care măcina în gol, îmi zdrobea argumentele, precum un leu înfometat un șoricel rătăcit prin cușca lui. Crezusem mereu că vanitatea e o pasiune fierbinte, un simțământ astral care biciuiește și ucide. Dar în persoana lui Homonculus am cunoscut o formă a ei mult mai incredibilă: o mumie magică a vanității

care fusese îmbălsămată pentru milenii împreună cu el și băntuia cu figura ei uscată, dar rezistentă în intelectul lui magic. Acest monstru ideatic dorea să se manifeste. Dorea să-și demonstreze performanțele înspăimântătoare și nu accepta să rămână ascunsă. Homonculus nu tolera să nu fie pomenit sau ca activitatea lui să-mi fie atribuită mie. *Eram obligat* să vorbesc despre el. Îmi cerea imperios să fac referiri la ființa lui. Altfel eu nu-aș fi scos un cuvânt despre el. Mă miram, văzând imensa, mohorâta satisfacție ce-l umfla când declanșa fascinația și uimirea unor prostănaci.

- Îi disprețuiesc, îmi comunica el prin radiații. Dar am dreptul să fiu admirat de ei, așa cum unui rege se cuvin dărilor, deși relația între suveran și supus e ceva total ne semnificativ și mărunț, în comparație cu relația dintre mine și ei!

Conform teoriei sale, universul ar fi fost un trup stupid, greoi, pieritor, al cărui creier nu avea habar de celulele captive din corpul său, la fel ca și creierul oricărui măgar terestru; diferența consta doar în faptul că viața universului este supusă altei măsuri temporale decât cea cunoscută de om. Acest titan neștiutor și orb trebuia ucis pentru ca din închisoarea de trilioane de ani, consumați lent, șobolanii care sufereau să poată fi eliberați și lăsați să se retragă în pacea neantului întunecat. Eliberatorul era Homonculus. Mântuitorul Morții Veșnice. Pumnalul ucigaș ar fi fost transmutația. Magul alb, în posesia Marelui Magisteriu continua să zămislească viața, căci în trupul gigantic el se transformase într-o celulă mai subtilă - o celulă cerebrală - și prin sine însuși înălțase la rang de Dumnezeu centrul căruia îi dădea viață și care se manifesta prin El. Însă puterea aflată pe mâna lui Homonculus va deschide artera principală, prin care sângele Macrocosmosului, neîndurător și stupid se va revărsa. Titanul va muri. Mișcarea se va opri. Materia se va descompune și, împreună cu ea, și ficțiunea spiritului, emanație a materiei, rafinată până la starea de esență invizibilă.

*

Nimeni nu cunoștea mai bine decât el structura și compoziția lucrurilor; el era un adevărat anatomo-patolog, numai că diseca ceva mult mai subtil, până în profunzimile aproape nemăsurabile ale reducției. El despuia viața, începând cu funcționarea corpului uman, tainele chimismului său,

începând cu glandele endocrine până la circulația sanguină, începând cu genele până la structura de vibrații, sensibilă și genială, a corpului astral; și mi-a deschis niște orizonturi atunci, în 1633, de care medicina noastră actuală nu are nici acum habar.

Atunci când, în speculațiile sale, a priceput că pentru săvârșirea mării acțiuni el trebuia să fie prezent pe toate cele trei planuri, începu o serie de experimente de Sisif, prin creierile câtorva alchimiști, pentru obținerea omului artificial. Experiențele au eșuat, din cauza „filtrului impur și de proastă calitate al acestor creiere”, zicea el; acestea deformaseră directivele sale. Apoi renunță definitiv la această idee căci, prin mine, se oferea o soluție mai simplă. Organismul meu era pregătit pe cele trei planuri, nu rămânea decât să se mute el acolo cu geniul său propriu, prin poarta pe care o deschiseseam către cealaltă lume cu păcatul meu mistic. Între noi doi nu exista nici un zid. Îl vedeam, și, cu ajutorul metodei elaborată în comun, reușeam să menținem o comunicare permanentă directă între noi.

Pentru a pune bazele lucrării, era nevoie, după părerea sa, ca eu să mai fiu „ajustat”. El trebuia „să facă ordine” în creierul meu. Să elimine noțiunile neclare, impure și să dea intelectului meu calitățile unei lame de cuțit perfect ascuțite și imparabile. Convorbirile noastre în contradictoriu urmăreau acest scop. Dereticarea fu eficientă și începu să influențeze viața mea din timpul zilei. Scepticismul distructiv ce mi-a fost inoculat și prin care el dărmase în capul meu edificiul de ipsos metafizic construit din sentimente neelucidate, din delicatețe și timiditate, mă făcu îngâmfat, nerăbdător și provocator. Nu mai putea fi vorba de toleranță față de dogmatismul blajin al Mariei Dora. O contraziceam și o ironizam. Fra Niccolo, blândul și mărginitul călugăraș începu de-a dreptul să se teamă de mine. Întrebările mele cu privire la Dumnezeu, la creație, la păcat, la decădere, la liberul arbitru nu erau decât umbre ale întrebărilor lui Homonculus, totuși îl făcură să transpire, apoi, după câteva argumente jalnice, abia bâiguite, el izbucni în strigătul „Apage Satanas!” - și începu să-și facă cruci. Aceleași întrebări au fost reluate apoi de materialismul antireligios din secolul al XIX-lea, ai cărui reprezentanți credeau cu aceeași mândrie turmentată că reușiseră să reteze toate capetele „hidrei metafizice”, lucru

despre care eram și eu convins pe atunci. Fără îndoială, comportarea mea a fost lipsită de prevedere, dar eram subjugat de febra convingerilor mele. Această stare se instalează întotdeauna, în fiecare om atunci când este incendiat de un crez nou. Astăzi este evident că ateismul și materialismul sunt tot niște credințe pasionate și dogmatice ca și opusul lor.

*

Transformarea mea era gata s-o bage în boală pe biata Maria Dora. Când Fra Niccolo îi spuse că nici pentru tot aurul din lume nu va mai accepta să-mi dea lecții, ea mă rugă în lacrimi să revin la sentimente mai bune. Comportarea mea nu numai că-mi puneă în pericol mântuirea sufletului, dar îmi primejduia și integritatea corporală. În oraș circula vestea că-mi vândusem sufletul diavolului și că târgul fusese mijlocit de mama mea defunctă care era vrăjitoare. Era evident că pactul îmi impunea să mă opun cu orice ocazie învățăturilor bisericii, să-i tulbur pe cei evlavioși și să abat cât mai mulți miei din calea cea dreaptă. Această intenție a mea era dovedită de întrebările de o satanică viclenie pe care le puneam și care trebuie să fi fost născocite chiar în iad, altfel omul cu credință în Dumnezeu ar putea găsi răspunsul la ele. Singur diavolul era în stare să pregătească asemenea lațuri porumbeilor blajini ai Domnului.

Știam că această argumentație injurioasă, prostească și josnică pornea și se răspândeă prin Milano în mare parte din mănăstirea San Marco și conținea primejdii serioase. Aș fi șters-o din loc cu dragă inimă, dar Homonculus îmi cerea să rămân, căci oricum peste puțin timp ar fi sosit vremea plecării. Atelierul tatălui meu era slab utilat și sărăcăcios pentru desfășurarea marelui eveniment, iar studiile mele erau încă incomplete. Nu trebuia să mă îngrijesc de bani sau de relații. Homonculus cunoștea manivele care porneau mecanismul prostiei și credulițăii omenești.

*

Evenimentele au luat totuși un curs care m-a silit să plec mai curând decât ar fi vrut Homonculus. Procesul fu pornit de Maria Dora, care, în îngrijorarea ei plină de iubire, așa cum se întâmpla de obicei în jurul ei, îi cauzase iarăși neplăceri celui pe care ar fi vrut să-l salveze. Este neîndoios de pildă că, pe lângă Fra Niccolo, jignit în sentimentele sale religioase și poate chiar și mai mult în orgoliul său, Maria Dora însăși era cea care plânsese

pe umerii tuturor vecinilor din cauza ereziei mele, povestind despre ea unor babe, unor călugărițe cu fețe ciupite de vărsat și unor popi scandalizați. N-a durat prea mult până ce sentința a fost pronunțată: trebuie să fiu supus exorcizării!

Exorcizarea se face în cadrul unui ritual măreț și solemn. Poporul se înghesuie cu sfântă teamă și curiozitate în jurul specialistului salarizat al raiului și iadului, care cădelnițează, împrăștie picături de aghiazmă și, cu sabia de foc a unor cuvinte sacre, duce lupta victorioasă împotriva celui rău.

Însă diavolul meu se dovedi încăpățânat și reticent. Aghiazma nu l-a făcut nici măcar să tresară, iar cădelnița i-a provocat doar un strănut iritat. Femeile care se înghesuiau una în alta cu evlavioasă îngrozire, obrazul de maimuțoi întunecat și prefăcut al lui Fra Niccolo, fața Mariei Dora, devenită o umflătură roșie de atâta plâns și prezența unui copil desculț și murdar, care cine știe cum ajunsese acolo și care-și scobeia nasul în tot cursul ritualului - avură asupra mea un efect hilar și în același timp mă revoltau. Ei pătrunseră pe neașteptate în atelierul liniștit. Îmi smulseră din mână cartea lui Trismosin: „Aureum Vellus“, au cădelnițat-o repede și au stropit-o cu aghiazmă, neascunzându-și repulsia, de parcă ar fi avut în față un șobolan mort, apoi mă stropiră și pe mine, dar fără rezultat. Diavolul meu nu se mișca din loc. Mai mult, începu să râdă și să ironizeze în ciudat, dar și vesel, de parcă l-ar fi gădilat cineva; se luă la harță cu ei, mai viclean și mai vioi decât oricând, și sfârși prin a goni din odaie toată șleahta.

Am avut noroc să scap doar cu exilul. Ce-i drept, pentru că până să pună ei mâna pe mine, eu mă și aflam departe de orașul meu natal.

În ultimele ceasuri petrecute în bătrâna casă îndrăgită a ieșit în vileag că eram legat de acest loc prin mult mai multe fire decât o crezusem în starea mea - spirituală febrilă de atunci. Figura blândă a mamei, îmbrăcată în albastru, trecea din odaie în odaie. În porii pereților se păstrasera şușotelile de odinioară, iar mobila cu luciu adormit din sufragerie reînvia curburile unor trupuri dispărute. În clipele cu gust de moarte ale bunului-rămas, multe amintiri transfigurate în prezent stăteau incerte în fața ușii și mi se părea că ar fi ajuns să spun o vorbă ca tatăl meu, cu privirea lui distrată, să între șontăcând și ținând între degetele îngălbenite de sulf o ulcică de lut cu o aromă

puternică. Cuverturile din paturi se bombau de parcă sub ele cineva ar fi stat culcat. Strigătele din timpul nașterii însângerate, mișcările speriate, aburii bolnavi și curenții de aer șuierători băntuiau totul în jurul meu umplându-mă de singurătate, doliu și de nostalgie tandră. Obiectele îmi vorbeau și mă atingeau pentru că le dădeam viață prin sentimentele puternice și gândurile acumulate de-a lungul multor ani. Chiparosul prăfuit și dens, oglindit în apa micului bazin îmi comunica prin contururile sale largi niște lucruri inexprimabile. Nervurile dalelor albe și negre, sunetul cu ecou al pașilor mei, florile decolorate de soare din modelul perdelelor, picturile înnegrite de timp, parfumul din dulapurile de haine mă dureau fiecare cu durerile lor, de parcă ar fi fost părți ale trupului meu, legate de mine prin trasee nervoase.

Eram în 1636.

Se însera când am părăsit casa, îmbrăcat cu o pelerină neagră, purtându-mi în mână micul bagaj, petrecut de plânsul reținut al Mariei Dora și de propriile mele sentimente pustii. Multă vreme n-am avut curajul să privesc înapoi. Țintuiam cu ochii frunzele moarte, ude, care goneau, purtate de vânt, pe sub pașii mei. Sufla un vânt de octombrie, nervos, ca de fată bătrână, încrețind mărunț suprafața băltoacelor lăsate de ploaia căzută după-amiaza. Apa canalului era furioasă și răspândea duhori de putrefacție.

O clipă m-am gândit să vizitez mormântul părinților mei la cimitir, dar renunțai pe loc: la ce bun? Ei nu erau acolo. Mormintele acelea erau goale. În ele se destrămau niște deghizări trupești lepădate, simple ruine ca și bătrâna casă de pe lângă canalul Catarana. Apoi mă oprii pe Vialle Colii, Calea Colinelor și privii înapoi spre casă. Ea se înălța pe fundalul unui cer întunecat cu ferestrele stinse. Era bătrână și părăsită pentru totdeauna. Izbucnii în lacrimi. Certitudinea că fără mama sunt pierdut mă cuprinse cu asemenea forță încât o chemai pe nume, strigând.

*

Am petrecut anii următori ai exilului în peregrinări fără rost printr-o bună parte a Europei. A fost o perioadă aventuroasă, tulbure, cu mozaicuri hazlii sau triste, când am muncit prea puțin cu adevărat și am acumulat puține cunoștințe, cu toate că, prin complicitatea lui Homonculus îmi câștigam o faimă

oarecare ca alchimist, maestru vrăjitor și doctor minune, fără să fi fost ajuns din urmă de consecințele amare ale acestui fel de nimb. Când locul mi se încingea pe sub tălpi, Homonculus îmi făcea semn de plecare și eu o luam din loc, pe jos, cu caleașca trasă de un cal sau chiar de patru cai, cu harnașament scump, ornamentat, după cât de darnică era victima pe care o jecmănisem. Homonculus era într-adevăr foarte priceput în fabricarea aurului, dar chiar și el îl transmuta deocamdată tot numai din prostia omenească.

Nici modul în care îi convingeam chiar și pe cei cinici și pe cei ce se îndoiau nu era pură escrocherie, ci se baza pe cunoașterea precisă a logicii evenimentelor, pe cercetarea minuțioasă a interacțiunilor ascunse și a legilor naturii. Aceste capacități nu le aveam desigur eu, ci Homonculus. El prevedea mersul fenomenelor meteorologice și mă puneam să folosesc știința lui sub formă de amenințări, știa când vor avea loc inundații, cutremure, ba chiar și tensiuni politice și războaie. Epidemiile și molimele printre animale se iveau și ele la datele precise de Homonculus, ca și vindecarea sau înrăutățirea stării bolnavilor. Punea diagnoze fără greș. Nu se înșela niciodată în ceea ce privește data morții cuiva. Precum am spus-o, el era foarte mândru de performanțele sale în felul lui abstract, fantomatic, dar nu răbda ca eu să creez în jurul lor un mit: „Toate acestea sunt cunoștințe, deducții, capacități dobândite, acumulate prin observații milenare. Am reușit să surprind chiar și cele mai ascunse calități ale materiei, și anume nu cercetându-o pe specialități, ci pornind de la sinteza Macrocosmosului ca un tot unitar. De pildă știu că dacă în Soare apar pete, celulele piticilor terestre vor prezenta o anumită reacție, așa cum un medic care se respectă trebuie să știe că proasta funcționare a rinichilor provoacă umflături la picioare”.

*

Homonculus avea perfectă dreptate în tot ce se referea la lumea fizică, ba chiar și la componentele și funcționarea celor mai subtile materii, el greșea totuși fundamental în ceea ce privește esența. Zadarnic erau exacte toate calculele făcute de el. Matematica îi dădea dreptate, Viața mistică însă nu.

Dar despre acestea voi vorbi mai încolo.

Bărbata

Mi se deschise, în sfârșit, prilejul unor șederi mai îndelungate și al unor experimente mai temeinice, mai interesante, la Hasenburg, sub protecția Cristinei, regina Suediei.

Despre această ciudată femeie-bărbat s-a scris foarte mult și de atunci încoace. A fost prezentată ca o figură romanțioasă, tragică, genială, dementă, bolnavă, depravată și sfântă. De fapt nu era nici una din toate acestea, dar avea câte puțin din fiecare.

Era, fără îndoială, bărbat. Căzuse prizonier într-un trup feminin prin curiozitatea lui avidă, inteligentă și perversă. Adora cu atâta pasiune femeia încât a dorit să se unească cu ea; nu doar în inconștiența scurtă a voluptății, ei îndelung, cercetând taina specifică a nervilor, creierului, intuițiilor ei, ale sângelui și cărnii ei, observând organismul feminin dinspre înăuntru. Voia să treacă prin dispozițiile ei, prin visurile despre care ea nu vorbea, prin mișelia ei și bunătatea ei exaltată, așa cum un bărbat nu poate cunoaște femeia chiar dacă era rupt din uterul mamei sale, supsesse sânii doicii și înlănțuise corpul iubitei, pătrunzând în poala ei. Celălalt pol rămânea totuși o planetă necunoscută, la o distanță de ani-lumină.

Din această dualitate venea natura ei ciudată, neînțeleasă din exterior. Lumea instinctelor sale născută din legile specifice ale psihicului masculin și trupului feminin era prezentă în ea în același timp, într-o luptă continuă și cu perioade de dominare alternante. În chip de bărbat, era chibzuit, dornic de cunoștințe, îndrăgostit de cărți, ascet sceptic, uneori autoflagelant, alteori poet subtil, amoret galant, adesea partener voios de chiolhanuri, sau degustător pasionat al mâncărilor condimentate și al farmecelor feminine răskoapte. Ca femeie, era exaltată și capricioasă, alteori biserică, tăcută și dedată rugăciunii, de cele mai multe ori însă isterică și imprevizibilă, cochetă, nemiloasă, o femelă de rând care ceda fără îngrădire oricărei pulsiuni ce irupea din trupul, din nervii, din unduirile simțămintelor sale. Cei din jurul ei se aflau într-o situație nemaipomenită de grea. Nimeni nu putea să prevadă care dintre toate aceste ființe se va ivi în clipa următoare. Ceea ce construise una, cealaltă distrugea. Ceea ce era pe placul uneia,

cealaltă detesta. Ceea ce una ascunsese cu pudoare, era dat în vileag cu mândrie de cealaltă. N-am văzut o dualitate mai tragică - și o cădere mai certă decât căderea reginei Cristina.

Dorea puterea cu cea mai slabă dintre naturile ei, cu cea instinctuală și feminină. Pentru bărbatul din ea, puterea și răspunderea însemnau o corvoadă. Se simțea sugrumat de ea. Bărbatul era un răsculat și cerea libertate. Chiar și aurul îl voia femeia cea moale, superstițioasă și vanitoasă, pentru a-și cimenta dominația.

Cristina voia aur, Homonculus și cu mine voiam un atelier bine dotat, o bibliotecă uriașă și posibilitatea de a munci nederanjați. Astfel, Hasenburg deveni pentru multă vreme scena palpitantă a experimentelor noastre. Regina s-a luptat mult pentru a ne crea condiții de muncă netulburate. Curtenii săi care își temeau pozițiile, cei pizmași și unii poate sincer binevoitori o sfătuiau pe bună dreptate să nu se lase influențată de mine. Însă Cristina, ca și mine de altfel, am fost cucerțiți de febra bine cunoscută de toți cercetătorii care deschid un drum într-un domeniu virgin. Ea era ademenită de aur, însă se aprindea adesea față de laturile interesante ale experimentelor.

Eu, unul, mă luptam în interesul mântuirii mele și pentru ideea fixă a lui Homonculus. Aurul mă lăsa rece.

Am petrecut multe după-amiezi, seri și nopți împreună în sala imensă, pavată cu dale colorate, de pe tavanul căreia atârnav lămpi cu spirt costisitoare, răspândind o puternică lumină peste creuzetul din lut ars, ceaunul pentru apă, recipientele pentru pământ, malaxoarele, vătraiele pentru jăratec, recipientele pentru acizi, oalele pline cu pilitură de fier sau cinabru, alambicurile, suflantele, zăcând de-a valma pe masa lată din scânduri geluite și pe stelajele din jur.

Lucram cu mai multe cuptoare deodată, dintre cele ce se numeau „cu foc continuu” și nu foloseam focuri puternice, ci căldură constantă, uniformă. Utilizam și balega despre care (de la Valentinus încoace) se afirma că nu mai e de actualitate, pentru dezvoltarea căldurii rezultată din procesul de descompunere.

În creuzetele cuptoarelor largi, cu capace de fontă, clădite din cărămidă roșie, compoziția de sare de bucătărie, sulf și mercur, epurate prin procedee complicate, strecurate, rafinate

și încorporate într-o masă de pământ virgin, se odihnea ca un făt în uterul matern.

Creuzetul era înconjurat de bălegar de vacă, menținut la o umiditate constantă și dedesubt printr-un perete de cărămizi perforate, către „embrion” urca strecurată căldura unui focar din jăratec de mangal; așa cum căldura soarelui pătrunde până la bobul de grâu strecurată de stratul de pământ.

În fiecare cuptor și în fiecare creuzet odihnea câte un material pregătit prin alte și alte procedee, cu compoziții diferite și menținut la altă temperatură, așteptând să se nască după treisprezece luni.

Regina se dovedi un ucenic admirabil de impersonal și tenace. Voia să participe la toate operațiile, până și la munca fizică, ridicând ciubere și mânuind foalele. Îi făcea plăcere să-și simtă forța mușchilor și îndemânarea pe care o dovedea, dar, în același timp, misterul cuptoarelor, al acestor „mame însărcinate” îi trezea o emoție aproape tandră, feminină, de parcă ea însăși ar fi fost însărcinată cu un copil regal. Desigur, nu putea să vadă și să afle decât atât cât îi părea util lui Homonculus, operațiunile grosiere, care se petreceau pe plan fizic. Nu putea ști însă nimic de importanța momentului când trebuia să aibă loc concepția sub influențele cosmice potrivite, sub anumite constelații.

Nu bănuia care era legătura între modul meu de viață ascetic, cu regim alimentar compus numai din vegetale și operațiune și nu știa nici de praxisurile mele de concentrare pe care le făceam în zori, în singurătatea camerei mele, sub conducerea lui Homonculus. Spiritul ei neliniștit intuise ceva din faptul că păstrez secrete față de ea, căci nu contenea cu întrebările. Răspunsurile mele n-o mulțumeau niciodată pe deplin, totuși, se supunea disciplinată regulilor pe care le-am stabilit pentru participarea ei la experimente.

*

Câte speranțe porneau cu fiecare concepție! Și ce căldură a emoției se acumula timp de treisprezece luni în jurul trupului roșu al cuptoarelor! Numai nenumăratele treburi mărunte din atelier, îngrijirea focului, a bălegarului, a suflantelor, îngrijirile ca de doică îndulceau emoțiile sufocante ale săptămânilor și lunilor care abia înaintau.

După concepție, se lasă liniștea și inerția.

Flăcările de spirt, foarte scumpe și greu manevrabile se sting...

De deschizătura boltită, largă a ferestrei se lipește mătasea întunecată a cerului înstelat. Căldura care vine dinspre cuptoare se luptă cu răcoarea melancolică a Nordului și pe scena ferestrei boltite apare Luna nouă. Începe să crească. Se întregește în Lună plină, regină a lichidelor tulburătoare a nervilor, apoi scade lent.

A trecut o lună.

*

În timpul experimentelor serioase, mari, mă molipsisem și eu de încrederea lui Homonculus. Mi se părea imposibil ca într-unul din creuzete să nu se nască „copilul divin“, cum era cert că, după iarnă urmează primăvara. Homonculus calculase totul. El înconjură datele cu strategia lentă și temeinică a vânătorului și, aplicând principiul excluderii, îngustase aria posibilităților pe care le-a stabilit în număr de patru variante, iar acestea fermentau și se modelau în cele patru cuptoare. Careva din ele era cea adevărată. Careva din ele era soluția.

*

Deschiderea primului creuzet nu ne-a adus nici o dezamăgire. De ce să fi fost ascuns tocmai în primul?

După patru luni și două zile, sterilitatea celui de-al doilea creuzet îmi provocă deja o strângere de inimă. Homonculus era neclintit.

- În întregul univers nu există nici un argument care să mă contrazică - radia el către mine cu certitudine mohorâtă. După patru sau opt luni ne vom atinge țelul.

Nu era nici un argument în întregul univers care să-l fi contrazis pe Homonculus, dar transmutația nu se realiza, componentele nu se uneau și nu se modelau așa cum o făceau în cuptorul magic al naturii, clipă de clipă, fără nici un efort, ci rămâneau diferențiate cu obstinație. Universul părea să nu fie construit doar prin teze, antiteze și sinteze, nu doar din fapte cauzale, ci și din altceva de care noi nu ținusem seama.

Deocamdată însă, pe lângă amărăciunea decepțiilor suferite, totuși nu putea fi vorba decât de o eroare, de un lucru pe care încă nu-l știam, dar pe care îl vom afla, căci îl vom căuta cu analize și mai tenace și mai penetrante, cu răbdare și curaj. Nu poate lipsi decât o singură nuanță, ceva nespus de mic și

totuși înfiorător de important, ca de pildă un arc abia vizibil. Pierduserăm douăzeci și patru de luni. Nu-i nimic! O luăm de la capăt.

Și o luam de la capăt.

Experimentele costau, desigur, bani. Mulți bani. Iar eșecul nu era însoțit de răbdare. Regina Cristina, dacă luăm în considerație crizele lăuntrice și exterioare ce o mistuiau, rezistase destul de mult. În jurul ei foiau acuzatorii și detractorii, intriganții, dușmanii pe față și cei ascunși, cu care forța sa virilă se lua la trântă, dar de care natura ei feminină se speriasse și începu să-i mituiască cu daruri consistente, nu prea chibzuite, pe cei dușmănoși. Suveranul neclintit și chibzuit nu o ajungea din urmă pe femeia zănatecă. Și, cu toate că în jurul ei aveau loc războaie victorioase, iar țara se îmbogățise prin anexarea unor teritorii mănoase și tezaurul încasase despăgubiri de război consistente, aurul totuși nu era decât un oaspete trecător în lada reginei. Pentru orice necaz, pentru dezechilibrul financiar care amenința, se găsea întotdeauna un țap ispășitor, rău famatul Burrhus, cu diavolul său captiv.

Sfatul țării cerea de urgență să se ia o atitudine decisivă și, ca revendicarea să ajungă la regină, se folosi de materia primă modelabilă a poporului: „Afară cu vrăjitorul!” cerea poporul răsculat.

Lupta între Oxenstiema, popor și regină dură ani de zile. Până la urmă, împotrivirea și ura deveniră atât de sufocante, încât Homonculus consideră sosită vremea pentru plecare, altfel aș fi fost amenințat de agresiune.

Regina, cu toate că mă acuza în izbucnirile ei amare că am prădat-o și am părăsit-o, se bucura, de fapt, că lupta din care nu vedea nici o ieșire, se va sfârși. Ar fi vrut să înceteze de mult, dar nu știa cum să dea îndărăt fără a-și leza vanitatea. Își pierduse elanul. Creuzetele ne înșelără din nou. În nucleeele lor nu se zămislea mântuirea, ci doar neîncrederea. La Hasenburg nici un proces nu pornise, n-am reușit nici măcar să realizăm corpul negru din prima fază, așa-numitul „caput corvi”.

- Aerul Suediei răcește și dezarmează. E plin de opreliști și radiații antiastrale, își comunică convingerea sa sugestivă Homonculus. Plecăm în altă parte. Cercul se îngustează tot mai mult. Avem nevoie de condiții perfecționate. Vom încerca adăugând salpetru și piatră acră. Vom aplica alt fel de

sublimare. Nu vom renunța nici la plăcuțele subțiri de aur purificate. Și avem nevoie de un protector suficient de bogat și de puternic, pentru a ne asigura o apărare deplină. Deci, de un bărbat în corp de bărbat. Este important să obținem credința lui oarbă, supusă și tenace, care să nu cedeze prin nerăbdare sau neîncredere, dacă rezultatele vor întârzia.

Toate aceste condiții le-am găsit în regele danez Frederic al III-lea.

Prietenul regelui

Solul era bine pregătit prin plecarea mea asemănătoare cu o fugă din curtea regală suedeză. Pentru danezii încurcați în niște războaie veșnice cu Suedia, care luau întorsături tot mai nenorocoase în ultima vreme, chiar și atât era de ajuns ca să mă primească. În Europa se vorbea de multă vreme despre relația mea cu Regina Cristina; relația simplă și personală fu dotată cu un colorit bogat, gurile rele o umflaseră, adăugându-i presupuneri scandaloase și inventând multe detalii murdare. În danezii învinși - care în pactele de a Roeskielde și de la Copenhaga fură nevoiți să cedeze Suediei toate domeniile lor de dincolo de Sund - dospeau toate pornirile neputincioase ale celor rămași cu buzele umflate. Nu erau în stare să câștige, deci complotau, pregăteau intrigi și acuzații și forța lor de acțiune se consuma într-o neputincioasă hârjoană lăuntrică. Ca semn specific al decăderii, țara se destrăma în cliți mai mari sau mai nesemnificative care se luptau între ele. Se creau societăți secrete împotriva germanilor, ca urmare a pierderii Schleswig-ului. Trăiau permanent în incandescența urii împotriva suedezilor, în același timp însă, în chip de ciudată, specifică perversiune, nobilimea și mai ales generația tânără, maimuțarea moda suedeză, trâmbița ideii cosmopolite și promova libertatea individuală supranațională care, în acest caz, însemna să refuze orice sacrificiu pentru binele public, să-l ironizeze pe rege, dar să se și autoironizeze; să-și consume neliniștea lăuntrică prin chefuri nefirești sau printr-o asceză fără rost și exagerări religioase, provocând scandalizarea burghezimii și a clerului.

Această revoltă unitară duse în sfârșit la consens și la fapte. Legea regală din 14 noiembrie 1665, „Lex regia”

proclamă îndatorirea regelui nenorocos, sub domnia căruia imperiul danez se destrămase, de a urma prevederile religiei evanghelice, de a menține unitatea țării și a face respectate legile; în rest el era dator să dea socoteală pentru faptele sale numai în fața lui Dumnezeu. Consiliul imperial fu dizolvat. Sprijinitori ai monarhiei absolute au fost proclamate ierarhia birocratică dependentă de guvern și armata demnă de încredere.

Iar monarhul absolut al monarhiei absolute era Frederic al III-lea. Care pentru faptele sale nu-i datora răspundere decât lui Dumnezeu.

*

De multe ori el îmi făcea impresia unui actor de ultimă calitate, dar cu protectori puternici care joacă un rol principal, spre marea supărare a tuturor și a sa proprie, într-o dramă gravă, unde se fâțâie într-o costumație bogată, supradimensionată, transpiră, nu găsește tonul potrivit și nu crede în sine însuși. Chiar și un om de rând cu caracter incert suferă când se cer decizii prompte și definitive. Frederic al III-lea trebuia să ia decizii tot mereu și nu o putea face, căci el era paralizat de o mie de scrupule, chiar și atunci când trebuia să-și aleagă costumul pe care urma să-l îmbrace. Nu-i era de folos nici faptul că era influențabil. În junii lui roiau consilieri, favoriți, astronomi, filozofi itineranți, escroci și savanți adevărați; el îi asculta pe toți, dar nu se putea liniști cu nici unul dintre sfaturi. Avea un caracter nefericit, zbuciumat, în care îndoiala față de sine și față de toate lucrurile se însoțea cu o ambiție nemăsurată și cu o sensibilitate maladivă. Era numai răni și traume lăuntrice tănuite, chiar și în lipsa eșecurilor sale, iar umilirile în serie pe care le trăia îl făcuseră aproape maniac. se părea că fiecare cuvânt ascunde o aluzie ironică la adresa lui, orice surâs se părea o grimasă de dispreț jignitor și, pentru a preîntâmpina ironia, el era primul care o pronunța. Îi băga în disperare pe cei din anturajul său prin faptul că tot timpul vorbea în locul altora. Pronunța cu voce tare presupusele gânduri depreciative adresate lui. Protestele celor în cauză erau în mod natural exagerate sau bâlbâite și încurcate, ceea ce îl făcea și mai bănuitor. Avea o mie de ochi care fulgerau în o mie de direcții. Combina păreri din semne mărunte, abia percepute. Uneori observațiile lui erau uimitor de precise și de clare. Astfel,

el urmărirea neîncetat armele care îl răneau la sânge pe el însuși și rănilor acestea nu se vindeau niciodată. Prin privirea oricui el dorea să-și contemple, scârbit și îndurerat, propria figură monstruoasă, deformată, cu care se afla în același timp într-o luptă acerbă. În anturajul lui nu se găsea nici o ființă care să nu-i fi fost „datornică”. Iar comunitatea, masa de oameni contopită în figura unui titan cețos, urma să capete o revanșă de Cimborasso care va trebui să anuleze și să schimbe dintr-o lovitură toate părerile depreciative. El voia desigur să fie cel mai puternic și cel mai bogat dintre regi: cuceritorul, renumitul și teribilul. Însălmântător, mohorât și violent. Un uriaș făuritor de istorie, pe care să-l cânte legendele. Frederic al III-lea nu voia doar aur, ci și puterea Magului. Traumele și eșecurile căpătate în ciocnirile sale cu realitatea îl îndepărtaseră treptat de pământ, către planul fanteziei. Este de înțeles că Homunculus îl alesese drept victimă și protector, dar poate cel mai mult drept pacient, căci din unirea noastră nu am profitat singuri. Regele își construi prin noi un țel. Viața lui, insuportabilă până atunci, se normaliză și ceea ce nu-i reușea înainte: el se încredea, spera și își păstra credința acum, până la sfârșitul vieții.

*

Toți trei luam în serios ceea ce făceam. Nu voiam să ne înșelăm reciproc. I-am hărăzit multe ceasuri neprețuite regelui, acestui biet nebun nefericit, atât de chinuit lăuntric, bucurii care l-au făcut să-și uite starea lui dureroasă. Homunculus îi comunica mult mai multe din secretele sale decât reginei Cristina, ba, o dată, după pregătiri îndelungi, i-a permis să-l și vadă. Experiența trăită îl îmbolnăvi pe rege, dar convingerea lui fu totală. El se încredea orbește în noi și în reușita cauzei noastre. Cu mulți ani mai târziu mi-am dat seama ce anume îl impresionase cu atâta forță în ființa lui Homunculus. Într-un mod palid, molatec, ca o umbră, el însuși semăna cu acesta. pe dinăuntru erau de același chip. Intellectul regelui urma aceeași spirală coborândă ca și a lui Homunculus. Și în el îndoiala pierdută în nihilism steril dezghioca totul, nega totul și nu afirma nimic, jupuia lucrurile până la ultimul strat când acestea dispăreau definitiv din fața lui. În acest mod măcinase regele totul în jurul său: prieteni, iubiri, legături de rudenie, devotamentul supușilor. Le inocula propria lui otravă, reaua-credința bănuitoare, după care îi acuza pe cei deveniți sceptici: „Așa ești! Atâta valorezi!”.

Până la urmă, „nu-i rămăsese din lume nimic altceva decât diavolul”, adică Homonculus.

*

Cea mai frapantă caracterizare a regelui o făcu un bătrân escroc cu obiceiuri impure, care își dăduse numele de Hyacinthus. Hyacinthus fusese declarat persona non grata în toate țările mai importante din Europa. Cunoscuse pe dinăuntru cam o duzină de închisori, condamnat pentru furt, proxenetism, perversiuni sexuale diverse, colportarea de imagini pornografice și calomnie, dar Frederic al III-lea, cu malițiozitatea lui, îndreptată împotriva altora și a propriei persoane, îi acordă azil, pentru că, Hyacinthus, folosind un limbaj neînchipuit de spurcat îi aducea bârfe despre slăbiciunile mai marilor Europei, despre secretele de alcov ale acestora, despre viața lor particulară și era atât de putred în toată ființa lui, încât era ca o răscumpărare în ochii regelui.

Hyacinthus se pretindea prezicător și filozof. Aveam o bănuială că nu cunoștea bine nici măcar literele. Își purta operele „în cap, într-un singur exemplar”. Era un bărbat grăsun, cu pielea uleioasă și murdară, de statură mijlocie, cu piept molatec, ca de femeie. Vorbea într-un ton de falset subțiratic. Pe craniul său turtit, strâmb zburătăcea un păr rar. Pe sub ochii galbeni, injectați cu roșu, se umflau pungi violacee, cauzate de o concupiscentă dusă la extrem. Urma apoasă a mâinilor sale rămânea peste tot unde ajungea. Obrăznicia lui nu cunoștea margini, dar uneori mă șoca prin originalitate.

Hyacinthus, fiind din instinct cunoscător de oameni îl ironiza pe față pe rege. Știa că în acest mod se va situa deasupra celorlalți curteni timorați și plini de tact. Știa că o poate face. În sufletul lui jalnic și înfricoșător, regele le cerea același lucru și celorlalți supuși, dar oamenii nu credeau că ar vrea cu adevărat să audă așa ceva din gura lor, și aveau și ei dreptate. Regele ar fi dorit să-l convingă cineva că greșește, dar proceda ca un nebun gelos care o supune pe iubita-i adorată tuturor supliciilor, cerându-i să mărturisească numele rivalului său norocos, temându-se în taină că ca va vorbi.

Hyacinthus vorbea și regele îl ura cu disperare din acest motiv, păstrându-l la curte și răsplătindu-l din plin după fiecare josnicie comisă.

Hyacinthus răspândise despre rege că acesta nu mai sărută nici o femeie din cauză că prima închisese ochii în timpul sărutului, fiindu-i silă, a doua și-i deschisese ca să vadă cât de dezgustător și caraghios era, iar a treia își strânse genele din cauza ororii; dar toate trei au afirmat că sărutul le căzuse bine. Toate trei femeile îl iubiseră pe rege, dar acesta le-a tot supus întrebărilor zi și noapte până ce, răpuse de oboseală, au afirmat tot ce voise el. După care regele începu să plângă și să facă crize, le goni și declară că și-a pierdut pentru totdeauna încrederea în femei.

Această mică poveste, Hyacinthus o debită și în fața regelui, care râse cu o voce dogită, forțată și o făcea pe veselul cu mult zgomot.

- Excelent! Foarte bine! De-aș ști măcar care dintre mironosițe te-a plătit mai bine dintre cele trei ca să o aperi în fața mea. Sau poate iei mită de la fiecare, proxenet bătrân ce ești?!

- Cam ăsta-i adevărul, maiestate! Îl privi în față Hyacinthus.

În sală se făcu liniște. Aerul se răcise și părea umed din cauza atmosferei tensionate. Toată lumea le cunoștea pe doamnele despre care era vorba și care, câte o perioadă mai scurtă sau mai lungă, se bucuraseră de atenția galantă a regelui, dar au dispărut apoi în cimitirul elefanților, lipsit de ieșire la suprafață.

- Departe de mine să scandalizez pe cineva dintre doamnele sau domnii de față, se întoarce el către societatea înmărmurită într-o tăcere ostilă care, de șocată ce era, nu recurse nici măcar la aparența unei discuții murmurate.

- Cele trei doamne despre care vorbeam sunt numai în aparență cele trei persoane cunoscute, continuă Hyacinthus netulburat. În realitate, ele sunt doar trei variante, trei deghizări ale preailustrului nostru domnitor... Da! Da! Veți înțelege imediat la ce anume mă gândeam. Regele nostru milostiv, care nu e supus decât lui Dumnezeu, este asemănător unui spirit unic, măreț, care umple nu numai țara sa întreagă ci, câte unul, pe toți supușii, toți admiratorii, toate iubitele și toți prietenii. Prin ochii fiecăruia dintre oameni el se contemplă pe sine însuși. În creierul fiecăruia el se gândește pe sine, iar noi, viermi orbi ce suntem, degeaba am afirma orice, el ne vede măruntaiele, se află înăuntrul nostru și ne obligă spiritul să iasă la lumină; altfel

cum ar putea fi posibil ca el să vorbească în locul nostru, să ne nege laudele, fidelitatea și iubirea și să exprime ceea ce gândește, simte și vede el prin trupul, ochii și sufletul nostru? Doamnele acelea îl iubiseră și îl doriseră pe rege dar preamiliostivul nostru stăpân, privindu-se prin ochii iubitelor sale, nu se iubea și nu se dorea pe sine, căci regele are un singur rival primejdios, o singură amantă necredincioasă, un singur prieten trădător: el însuși. Și zadarnic aş nega că domnitorul nostru măreț, înțelept și puternic nu este doar discul solar dătător de viață al bunăstării mele spirituale, dar și cel al bunăstării materiale și să-i dea Dumnezeu viață veșnică spre binele nostru al tuturor, își termină el uluitoarea tiradă în modul acesta onctuos.

*

Munca mergea lent, temeinic și cu cheltuială multă, dar nu trebuia să ne temem că vom avea de suferit din cauza ei. Regele plătea totul cu generozitate. Noi devenirăm centrul vieții lui. Homonculus îi arunca mereu câte o jucărie, ceva strălucitor, apt să-l distreze de-a lungul perioadelor nesfârșite prin care copiam lungile procese pe care le observasem în natură. Dormitorul său, cabinetul său de lucru erau pline de inscripții cu litere mari, agresive, în care urlau propoziții sugestive:

„Nu te privi pe dinafară, ci privește dinăuntru înspre afară!”

„Părerea oamenilor este lipsită de valoare!”

„Cel care vrea să se înalțe deasupra tuturor, acela va fi singur, și va fi fidel numai sieși.

Se va folosi de fiecare,

Dar nu se va încrede în nimeni!”

Lozinci dintre acestea și altele asemănătoare erau menite să-l întărească, aidoma unor fire de sârmă care refac integritatea unui ulcior spart, gata să se destrame. Regele petrecea ore întregi sub ochii noștri, încruntat, cu buzele strânse, cu pumnii încleștați pe rezemătoarele jilțului său; după aceea era atât de obosit, de parcă ar fi spart pietre.

Adesea adormea în fața lozincilor și mă obliga apoi să-i tălmăcesc visul. În aceste vise era mereu urmărit, se ascundea pe sub bolta unor porticuri, alerga în sus pe scări în spirală interminabile, se agăța de interiorul unor hornuri pline de funingine, în timp ce sub el se făcea focul. Avea un singur vis plăcut, repetat, leagănul în care zăcea ca un prunc neputincios,

pe jumătate adormit. Era legănat de o femeie cu haine întunecate, mirosind a lapte, cu pieptul generos, care se apleca uneori peste el și îi potrivea plăpumioara căzută.

Numai forțele făuritoare de destin puteau ști de ce-l făcuseră rege pe acest biet om slab și mediocru. Sarcinile sale îi depășeau capacitățile. Până când Homonculus și cu mine nu am apărut în apropierea sa, el suferise nespus din cauza îndoielilor. Se afla pe calea cea mai directă către sminteală și sinucidere. Noi i-am canalizat tensiunile, i-am redat parțial încrederea în sine, l-am narcotizat, dăruindu-i balsamul unei superiorități spirituale. El nu cunoscuse nicicând fericirea prin femei, prieteni, rude sau copii. S-a războit toată viața cu propriile sale sentimente de inferioritate. Numai noi doi am reușit să-l facem fericit pentru câteva clipe, ceasuri, sau chiar săptămâni, cu câte o experiență specială pe care i-o încredințam, cu un studiu sau o lucrare manuală pe care „nimeni altul” n-ar fi putut s-o realizeze. Și în timp ce se îndeletnicea cu acestea, el uita de sine însuși, de rănilor care-l acopereau și se cufunda în nirvana impersonalității vindecătoare, eliberatoare.

Homonculus a considerat nimerit ca atelierul unde lucram să fie situat la o distanță considerabilă de palat, într-o casă înconjurată cu un zid înalt de patru metri, de lățimea unui om culcat, într-o casă destul de incomodă. Însă am reușit să-i dotăm pivnița și parterul mai bine decât oricând, prin mărinimia regelui, care ne-a pus la dispoziție o sumă imensă și nenumărați lucrători. Pe baza experienței noastre, în primii ani eu mă abțineam să mă arăt pe la palat, cu excepția momentelor când regele mă chema sau când el era bolnav. Voiam să mă feresc de ochii scrutători, bănuitori, invidioși și plini de ură. Mai târziu, acest lucru a devenit tot mai greu, căci regele nu putea să stea fără mine și mă amesteca tot mai mult în problemele-cotidiene.

*

În primii trei ani ai șederii noastre acolo am trăit o viață plăcută și izolată cu Homonculus, în mica noastră fortăreață, departe de palat și de oraș. Numai regele avea intrare liberă la noi. De obicei, sosea către amurg cu caleașca lui și își lăsa suita în afara peretilor, în ciuda oricăror rugăminți și opoziții. Din propriul său personal, alegea pentru slujirea mea un cuplu de

oameni bătrâni, care-și vedeau de treabă cu figuri nepăsătoare, ca prin somn și nu se vădeau curioși nici cât pietrele din curte.

Apartamentul meu fu instalat în odăile înalte, reci, pustii ale etajului; mobila regală, covoarele, argintăria și tablourile întregeau această pompă cu tonalități întunecate și nu îndulceau cu nimic atmosfera mohorâtă a apartamentului. Căminul în sine era cât o sală mai mică. Zadarnic ardea în el o stivă imensă de lemne cu flacără înaltă, căci vântul scotea căldura prin hornul mare, cu gâtlejul larg. De la ferestrele mele, care, prin grație regală, au fost executate din sticlă de plumb costisitoare, încadrată în rame de fier forjat, vedeam un parc lăsat în paragină. Servitorii mei bătrâni nu se pricepeau la grădinărit, iar eu nu doream și alți ochi curioși în jurul atelierului. Pe solul umed, iarba creștea verde-întunecată, bătrânii copaci cu trunchiuri zbârcite se aplecau deasupra unor alei năpădite de bălării. Pe atunci începusem să observ analogia dintre formele încremenite și liniile mișcătoare, fluide ale lumii astrale. Am înțeles că aceste hieroglife sunt profund prezente și în viața noastră fizică, numai că nu le putem citi înțelesul. În rămurișul copacilor, în trunchiul lor aplecat observam aceleași porniri, pasiuni, strigăte mute de implorare ca și în zguduirile frenetice ale mediului meu astral, doar că acelea erau încremenite în mod misterios, aici pe pământ. Stăteau blestemate în subjugarea densă a existenței fizice, în prizonieratul vrăjii timpului și spațiului, pentru ca apoi, după trecerea timpului lor, să-și continue mișcarea învolburată. De atunci și natura mută a planului fizic a devenit pentru mine zgomotoasă; de atunci înțeleg copacii. Există printre ei tineri răsculați, vajnici, sunt alții care se bucură peste măsură și înalță ode către Soare într-o singură, nesfârșită exultare. Există pomi slabi, cu conștiința neclară, șovăitori, și pomi cerșetori care-și întind palmele-frunze după pomana luminii. Alții sunt niște intriganți ascunși, întortocheați și răuvoitori, sau boieri care se întind peste trupul altora, sau puritani încăpățânați și vanitoși și copaci materni, blânzi, ocrotitori. Există pustnici care și-au lepădat podoabele și ispășesc noduroși și uscățivi. Există copaci îndrăgostiți, jucăuși, poetici și înțelepți, care strălucesc pașnic, înțeleg totul și zâmbesc văzând orice. Sunt femei burgheze, greoaie, cu mult rod și țărani puternici sau genii masculine care filozofează solitari. Dar înțeleg și expresiile milioanelor de fețe

ale florilor, apele, văgăunile, pietrele supărate, nefericite, răuvoitoare, care zac la marginile de drum, și dezvăluirile cristalelor care se desprind sub formă de figuri oculte. Le văd liniile și toate îmi vorbesc prin aceste linii. Își povestesc esența, natura, starea, suferințele, așa cum astăzi în fața unui grafolog probele de scris cu liniile lor mute își dezvăluie adevărurile.

*

Atelierul excelent echipat devenise din nou scena unor scrii de eșecuri. A fost nevoie de ideea fixă milenară a lui Homonculus, densificată în esență și în obstinație, pentru a menține și stăruința mea. Dar nu stăruința era esențialul. În mine începuse să se coacă și să se amplifice presupunerea că Homonculus stagnează într-o fundătură. Că pe această cale nu vom ajunge la nici un rezultat. Nu aveam argumente împotriva aliatului meu puternic și invincibil de inteligent. Căci și eu nu făceam decât să presimt - azi aș numi-o intuiție - deci m-aș fi putut referi numai la lucruri pe care Homonculus, cu firea lui uscată, consecventă, le nega cu cerbicie.

Continuam lucrul după indicațiile lui. Realizam cu exactitate totul, cu tot mai puțină încredere, și cu certitudinea tot mai vie că lucrez degeaba, irosc timpul și transform în fum banii regelui, lăsându-i să evadeze prin horn. Trupul meu începu și el să se revolte împotriva frigului umed, inuman al locuinței mele. Răcisem. Mă chinuiau reumatismul și bronșita. Trecusem de cincizeci și patru de ani. Nici regele nu mai era tânăr. Statornicia lui neclintită mă înduioșa. Prietenia sa nu mai depindea de aurul, pe care nu reușeam să-l fabric cu nici un chip. Avea nevoie de mine, se încredea în mine și-mi era recunoscător pentru relativa sa vindecare. Știa că aceasta se datorează în mare parte lui Homonculus, dar față de el nutrea numai teamă; la mine ținea. Îi răspundeam cu sinceritate la sentimentele sale de prietenie. Îmi era milă de el și de tragica lui solitudine.

Boala mea îl sperie pe rege. Mă rugă cu stângăcie să mă îngrijesc. Cu un semn sinistru și totuși drăgălaș, îmi dădu de înțeleș, strângând din pleoape, că el vrea să moară primul. Nu se clinti de lângă căpătâiul meu și când, alături de căminul în care ardea un rug de lemne, începu să strănute, având nasul înroșit și picioarele bocnă, l-am rugat să se salveze de acolo, ca nu cumva să-mi împărtășească soarta în acest ghețar

blestemat. Atunci înțelese realitatea. Se acuza că era de vină pentru boala mea și luă imediat măsuri.

A fost un caz arhicunoscut și de proastă faimă. Homonculus ar fi acceptat mutarea noastră numai dacă atelierul ar fi rămas neatins și s-ar fi păstrat identic. Și atunci regele a dispus literalmente ridicarea întregii părți respective a casei și mutarea ei, cu ajutorul unor mecanisme, într-un loc nou, mai apropiat de palat, unde eu puteam locui într-un apartament comod și bine încălzit. Aceste camere erau legate de laborator printr-un coridor. Mutarea a dat de lucru unei armate de meseriași și mai multor constructori și a consumat o întreagă avere. Nu era greu de ghicit ce părere aveau despre toate acestea nobilimea daneză, dușmănoasă și suspicioasă, burghezia puritană și preoțimea îngrozită. În curțile regale din Europa se râdea copios pe această temă, iar prin popor circulau pamflete. Eu uram toată comedia. Mi-era rușine în locul regelui și aș fi preferat să fug, dar nu voiam să-l părăsesc pe omul care - deși se temea cel mai mult că ar putea stârni ilaritate - s-a expus în felul acesta, numai ca să ne facă pe plac.

Cei câțiva ani pe care i-am mai petrecut alături de acest om drag și nefericit au fost o slujire impusă de compasiune. Rolul meu la Copenhaga se termină cu ultima suflare a regelui.

Pomii spre asfințit ca și atunci, din Milano, și eram nevoit să fug și acum. Timpul, cu magia veșnicelor reveniri, alesese o zi de la sfârșitul lui octombrie, evocând amintirea zilei când îmi părăsisem orașul natal. Cădea o ploaie mărunță, și acolo, în Nord, zilele ploioase de toamnă răspândesc atâta proastă dispoziție și lipsă de speranță! Cu câteva ore în urmă, pe brațul meu simțeam încă mișcarea fără de putere a unghiilor regelui care cu ochii febrili, înecați de umezeală, îmi cerea să-l salvez de mai marii curții regale care înghesuiți cu toții în jurul său, îi așteptau moartea: demnitari și membrii ai familiei.

- Să nu... cumva să-i faceți... vreun rău. Pentru mine el... e totul... mai mult decât atât... Nu vreau... vă interzic... vă poruncesc... spunea regele cu respirația întretăiată. Bietul de el nu fusese luat în serios nici când era sănătos.

Rubedeniile și elita invitată îi observau, cu elegantă curiozitate, ultimele zvârcoliri, fața desfigurată, transpirată. Ascultau zgomotele chinute ale respirației sale, încercând să

calculeze cât de aproape era clipa când medicul va pronunța textul obligatoriu în asemenea împrejurări.

Nimeni nu-l compătimea și nu-l iubea pe rege. El era de acum inutil. Privirile treceau peste el, către noul deținător al puterii. Odaia era plină de oameni, dar el știa că se afla singur cu mine. Se întoarse de la fețele înrăite, nemiloase, închise, numai către mine care îl compătimeam, îl înțelegeam și îl iubeam. Abia se mai auzea vocea. Citii de pe buzele sale lipsite de vlagă câteva cuvinte pronunțate cu greu:

„Du-te... salvează-te... eu nu te mai pot proteja... repede!”

În ochii săi larg deschiși apăru o expresie străină, profundă; astfel el menținea în captivitate privirea mea. Mă scrută până în adânc, până în prăpăstiile și infernul de acolo, mă observă cu o privire pură, văzătoare și îmi vorbi pe un ton tăios, înalt, pentru ultima oară:

„Părăsește-l! *Părăsește-l!*... Află-i numele! Pe cel adevărat! *Dumnezeu să te aibă în pază!*”

*

Duceam cu mine această frază și această imagine, pe strada udă, alunecoasă, în ploaia peste care cobora înserarea.

Prin salvarea mea, cei doi slujitori umili îi făcură ultimul serviciu stăpânului lor mort. La intrarea principală a palatului, la nenumăratele ieșiri laterale și la intrarea în laborator eram așteptat de cei care consideraseră că o cameră mortuară nu este totuși un loc potrivit pentru a aresta pe cineva. Știam acest lucru, dar eram indiferent. Șocul produs de moartea regelui și cuvintele sale de adio îmi anulară orice interes față de soarta mea ulterioară. Eram vârstnic și obosit. Îmi irosisem întreaga viață în eforturi zadarnice, nu mă apropiasem de scopul meu, ba mă aflam la o depărtare și mai mare de el. Simțeam că pentru o nouă pornire trupul lui Francesco Boiri era prea uzat. Știam acum și că alianța mea cu Homonculus era un balast teribil pe umerii mei. Cu el alături nu puteam face nici un pas înainte. Cuvintele regelui îl vizaseră pe el. Eram încredințat de acest lucru. Dar cum era să-l părăsesc, dacă el nu o voia? El avea nevoie de ruine. Mă modelase drept unealtă a sa. Puntea dintre noi fusese consolidată. Îi eram slujitor, posedat, prizonier.

„Află-i numele! Pe cel adevărat!”

Dar îi știam numele. Ce alt nume ar putea să aibă decât... De lângă prima coloană a colonadei se desprinsese o figură

gârbovită și slabă și-mi făcu semn. Am urmat-o. Coborâram în lumea de sub palat. Trecurăm prin coridorul închisorii, unde dușmanii mei se pregătiseră să mă aducă în alt mod. Aerul mucegăit, zgomotul ce se auzea printre pietrele umede, unde se furișau șobolanii, îmi evocau o altă închisoare...

Când am ieșit la aer liber în apropierea periferiei orașului, părăsind catacombele palatului, m-am bucurat pentru o clipă chiar și de ploaia care-mi șiroia pe obraz.

„Casa care nu are poartă”

Aș fi vrut să ajung în Turcia - tot sub îndrumarea lui Homonculus. Aveam bani destui; am putut lua cu mine o sumă mai mare din donația regelui. Între timp însă se ivi o piedică supărătoare care îmi modifică ruta. În apropierea Vienei am fost atins de valul de suspiciuni stârnit de complotul Nádasdy-Frangepan. Pe atunci toată lumea era suspectă, mai ales un „călător străin”, căci cazul tragic atrăsese mulți adepți: patrioți înflăcărați, credincioși, fanteziști și posedați dornici de aventură. Se bănuia că aș fi fost un spion aducător de vești și am fost escortat de o pază armată până la Viena. Percheziția și interogatoriul se terminară cu niște scuze rostite cu jumătate de gură, iar Homonculus reuși altă lovitură maestru. Mi-a atras atenția asupra ministrului de finanțe, contele Sinzendorf, care, în taină era un fanatic al alchimici, reușii să obțin o audiență și să fiu angajat în slujba contelui.

Homonculus era mulțumit de această nouă situație, eu însă nu. Îmi era silă de uneltele din laborator, de reluarea experimentelor sterile, la care eram asistat de un senior avid bani și de o fantomă cu idei fixe. Ajunsesem la capătul răbdării! Eram cuprins de disperare. Cum să scap din această capcană? Nici moartea nu mă putea mântui de Homonculus. Trebuia să găsesc un alt mod de a mă salva.

Homonculus mă urmărea vigilant. Vedea ce se petrece în sufletul meu, dar revolta mea sau faptul că îmi pierdusem speranța nu-l interesau. Era sigur că mă ține sub stăpânire.

Munceam cu greu, fără tragere de inimă și când el mă zorea, îl contraziceam. M-a amenințat.

- Dar dacă încetez cu totul? Ce va fi atunci? am izbucnit eu cu disperare.

- Atunci treci și tu aici, unde mă aflu eu - sugeră el. Forța mea e mai mare decât cea a gloatei astrale din jurul tău. Ești creatura mea. Intelectul tău, noțiunile tale sunt create de mine. Sunt ale mele. Cârligul s-a înfipt în tine prea adânc. Legământul e valabil; iar dacă trupul ți se va destrăma, eu voi trage de sfoară. Vei fi prizonier alături de mine... până în vecii vecilor.

Îmi înțelesei întreaga nenorocire.

După ce îmi comunicase toate acestea, Homonculus se retrase, mă lăsă singur cu lovitura primită, pentru ca să-i devin pe deplin aservit. Voia ca eu să înțeleg că nu aveam nici o cale de scăpare. Părăsisem malul și acum trebuia să înot până dincolo sau să mă înec în fluviul întunecat al misterelor.

*

În această stare sufletească tulburată, lipsită de speranță mă atinse schimbarea care intervenea din nou din exterior și care anula calculele de mare precizie ale lui Homonculus, așa cum mereu acest factor, negat de el, invizibil și imposibil de cuprins într-un lanț de idei logice, fusese cel care îi zădărnicea genialitatea cea inatacabilă cu argumente.

*

Roma îmi urmărea de multă vreme activitatea, dar până atunci nu intrasem în raza ei de influență. La Viena m-au prins în sfârșit.

Contele Sinzendorf se luptă în apărarea mea aproape un an întreg, dar până la urmă, la intervenția nunțiului papal, am fost extrădat.

Drumul până la Roma l-am făcut sub o puternică pază armată.

Nu mă așteptam la nimic bun, dar nici nu mă temeam. Eram un om bătrân, epuizat și nespus de nenorocit. Amenințarea temniței, a supliciilor, a execuției, toate păleau pe lângă umbra lui Homonculus, care plana deasupra mea.

Am fost înțemnițat în Cetatea Îngerilor. Deocamdată nu mă interogau. Cunoscând din auzite obiceiurile de acolo, eram pregătit pentru o așteptare îndelungată, monotonă. Inactivitatea impusă îmi era pe plac, cu toate că solitudinea celulei întunecate a permis iarăși celeilalte lumi să se apropie mult de mine. Petreceam astfel zile și săptămâni în vârtejurile unui coșmar apăsător, printre chipuri descompuse, figuri amenințătoare, monștri apocaliptici și trupuri pulsionale

desfrânate. Dorința mea de a fugi de Homonculus slăbise treptat digurile pe care le ridicasem împotriva lor cu ajutorul aliatului meu și acum, mulțimea lor impură obturase, la rândul ei, puntea dintre mine și Homonculus. Figura lui întunecată nu reușea să pătrundă decât arareori și doar pentru câteva clipe prin spuma astrală murdară. El mă chema, îmi poruncea, dar eu refuzam să fac exercițiile care ar fi putut întări din nou legătura noastră. Atunci începu el să se apropie de mine, apelând la întreaga sa forță și îl simțeam înaintând, intuind cum ființa lui fascinantă reducea la tăcere, zdrobea și îndepărta lașul fierbinte de pulsuni care se învolbura în jurul meu.

Am cedat. Bine. Să continuăm experimentele. Dar unde? Eram privat de libertate și dacă procesul meu va intra pe rol, poate îmi voi pierde și viața.

În această privință el mă liniștea. Și curând am și constatat că nu stătuse inactiv.

Cineva mă vizită într-o noapte. Când își dădu pe spate gluga neagră, văzui că era un prelat distins. Numele său nu-mi suna necunoscut. Avea faima de a fi fost cel mai dibaci dintre diplomații curții papale. Era unul din intelectele dotate cu o curiozitate prevăzătoare. Tatonând în toate direcțiile, era acoperit din orice parte. Cuvântările sale îi uluiau pe oameni, deși, ulterior erau nevoiți să constate că, sub pompa ornamentelor verbale, el nu le comunicase decât nimicul. Nu se alia cu nimeni pe deplin, dar știa să se plieze nelimitat. Șerpuia ca o anghilă lunecoasă, flexibilă printre lucrurile colțuroase, dense, determinate, în primejdioasele ape adânci ale tendințelor politicii.

Acest om inteligent, rece în egoismul său, dar în fond lipsit de valoare, devenise noul meu protector, dar așa cum am putut extrage din gândurile-i tănuite, el nu era mânat de propriul său interes, ci de al altcuiva, mult superior lui. Altfel cu nu m-aș fi putut bucura de atâtea înlesniri în această închisoare de proastă faimă. Aveam un pat comod, hrană abundentă, mă mișcam liber și mi se puse la dispoziție un laborator: un atelier de alchimie dotat cu pricepere temeinică și fără economie.

Porni iarăși procesul cunoscut care mă umplea în ultimii ani de o nepăsare totală. Executam mașinal operațiunile cerute de Homonculus. Pregăteam substanțele în alte și alte variante,

întrețineam focul sub ficțiunea uterului matern și știam dinainte că în aceste matrice concepția nu se va realiza nici acum.

Totuși, eliberarea mea din mrejele lui Homonculus s-a realizat prin protectorul ales de el și prin noul atelier.

Libertatea s-a apropiat de mine încet, pe neobservate, așa cum lucrurile mărețe se ridică mereu din tresăriri mici, cât firul de praf, până devin tălăzuiri ce acoperă totul.

Slujitorul - care aducea lemne și cărbuni, spăla vasele, mătura și se îngrijea de lămpi - avea o fetiță de treisprezece ani. Lumea n-o considera în toate mințile pe această fată bolnăvicioasă, dar era lumina ochilor lui Alessandro. Mama fetei murise la naștere. Se întâmpla adesea ca experimentele mele să dureze de la asfințit până noaptea târziu, iar Alessandro trebuia să rămână prin preajmă ca să-mi îndeplinească eventualele cereri. În aceste zile mica Marietta îi aducea cina. Intra tiptil ca un șoricel. Multă vreme nu știusem de existența ei, căci Alessandro nu avea voie să stea în atelier în timpul experimentelor. El îmi aștepta poruncile în depozit.

Într-una din seri - să fi fost ora zece - Marietta intră la mine în atelier. Credeam că o adusesese curiozitatea. Pe pereți, flăcări roșii dansau demonic. Eu evaporam apa pe lampa de spirt de pe nisipul spălat de douăsprezece ori. Nu observasem pe loc intrarea ei. Stătea în ușă tăcută, cu ochii larg deschiși și mă urmărea. După ce mâncase, Alessandro adormi, iar eu uitasem ușa deschisă; astfel s-a întâmplat că fetița a putut intra în încăperea interzisă. Vocea ei subțire, blândă, căutătoare mă trezi din preocuparea mea:

- Nu-i așa, messer Burrhus că aici e iadul?

Părul împletit în două codițe întunecate îi ajungea până la umeri. Rochia ei albastră, lungă nu ascundea slăbiciunea scheletică a trupului nedevelopat, pitic. Fața îi era suptă și bătrânicioasă, ochii deosebit de mari, albaștri, cu lumini febrile. Își împreună pe piept mâinile gălbui, așteptând răspunsul meu. Pusei la o parte creuzetul și îndreptai către ea lumina flăcării spirtierei.

- Cine ești tu? Cum ai intrat aici?

- Eu sunt Marietta. Marietta lui Alessandro Combatti. El e slujitorul tău.

- O, ești fetița lui Alessandro?

- Da. Eu i-am adus cina. De mult mă pregăteam să intru aici la tine, pentru că trebuia să-ți vorbesc, dar când tata e treaz, nu-mi dă voie. Acuma doarme.

M-am apropiat de ea, m-am așezat și am atras-o spre mine pentru ca lumina să bată înspre fața ei deosebită. Nu s-a împotrivit. Fără surâs, cu o privire neliniștitoare, stătea între genunchii mei și se uita la mine.

Marietta...

Acest nume mă atinse la inimă; numele mamei mele începuse să sângereze în mine ca o rană deschisă. Această fetiță nu semăna cu ea deloc, doar numele era același; totuși, amintirea mamei îmi inunda sufletul, cu tristețe și dor după figura ei pură.

- Da... am spus reținut. Ai dreptate, Marietta. Aici e iadul... Despre ce vrei să-mi vorbești?

- Aici nu se poate... E un mesaj. E cea mai puternică dintre voci, de când tu te afli aici.

- Ce fel de voci?

- Pe care le aud, spuse ea serioasă, pe un ton natural. O Madonnă mi-a cerut să-i aduc mesajul lui Messer Francesco Borri, care acum se numește Burrhus. Dar nu în apropierea iadului, căci putem avea necazuri amândoi din partea unui diavol foarte puternic care nu vrea ca tu să scapi din robia lui...

Alessandro, cu o față speriată, implorând iertare apără în deschizătura ușii. O trase pe fetiță de lângă mine.

- Marietta! Marietta! Nu ți-am interzis să intri aici?... Vă cer iertare, Messer!... Vă jur pe Sfânta Fecioară că nu se va repeta... Biata mea Marietta nu-i în toate mințile... Nu știe ce vorbește...

- Totul e în regulă, Alessandro... Nu te mai văita! Nu știam că ai o fetiță atât de drăguță. Ne înțelegem foarte bine. Du-te și dormi liniștit... vorbii eu pe un ton glumeț, dar pe dinăuntru ardeam de nerăbdare și de îngrijorare ca nu cumva ceva sau cineva să împiedice ca mesajul, a cărui importanță îmi cutremurase întreaga ființă, să-mi fie predat. Auzeam din depărtare șoaptele mamei mele, ale mamei care nu se putea apropia nemijlocit de mine - așa cum aburul nu se poate infiltra sub un strat gros de pământ - și totuși încerca să mă ajute... să mă salveze din prăpastia îngrozitoare cu miros de pucioasă în care căzusem. A fost nevoie de trupul străveziu, slab și pur al micuței Marietta, ca de un instrument, prin care ea îmi putea

vorbi... Câtă strădanie, câtă iubire arzătoare pentru a descoperi și a străbate drumul până aici.

Alessandro plecă, iar eu am luat fetița de mână:

- Să ieșim de aici, Marietta... trebuie să-mi spui acum ceea ce știi, altfel nu vei mai avea ocazia.

Lumina lămpii deveni galbenă, iar aerul din atelier, în ciuda flăcărilor din cuptoare, se răci ca în toiul iernii. Vedeam raza care se prelungea către un colț, simțeam în întregul trup și suflet prezența agresivă, apropiată a monstrului. Mâna subțire a Mariettei tremura în mâna mea. Deschisei ușa către curte...

Era o curtică rotundă, pietruită, cu un havuz pe care apăreau în relief figuri de copii în joacă. Afară era o noapte luminoasă și pură. Lumina clară a Lunii ne desena umbrele în fața picioarelor. O simțeam pe Marietta tremurând. Ridicai cu grijă corpul ei lipsit de greutate, pentru ca buzele sale să ajungă la înălțimea urechii mele:

- Spune acum, nu te teme, draga mea... Madonna te păzește...

... Iar Marietta îmi șopti la ureche mesajul mamei...

*

Îl trimisei acasă pe Alessandro cu fetița lui și mă întorsei în atelier.

În sufletul meu răsună vocea blândă a mamei mele, venind de dincolo de mormânt, aducând lumină și rugăciune; ea mă învăluia într-o vrajă, îmi dădea putere să intru în încăperea tăcută, plină de umbre roșii și negre, în care figura de monstru a lui Homonculus, încremenită în furie ucigașă, mă aștepta pentru a ne încheia socotelile. Prezența lui făcea aerul să fie lipicios și umed. Panica își întindea către mine ghearele ascuțite, ale căror atingere, dacă îl ajunge pe omul bolnav în visele lui anxioase, sau în presimțirile-i bolnave, muritorul este zdrobit.

Homonculus își concentrează întreaga putere ca să mă răpună, nimicindu-mă cu barosul științei sale întunecate.

Focurile scânteietoare ale cuptoarelor se întunecaseră, se îngustară, vărsând un fum negru cu miros de pucioasă. Afară, noaptea era călduță, dar în atelierul încălzit se instalează un ger mirosind a cavou, venind de undeva dintr-un centru de frig cadaveric; se propaga tot mai înghețat, ca un corp de reptilă, mă înconjură în spirală, șerpuia în jurul meu, mi se lipea de față, se strecura pe sub haine, îmi străbătea pielea și-mi ataca

oasele. Mi se părea că voi îngheța pe de-a-ntregul, căci frigul pătrundea tot mai adânc, amenințând flacăra aprinsă în mine de mesajul mamei; și dacă acest punct de foc luminos s-ar fi stins în sufletul meu, panica m-ar fi doborât. Știam că trebuie să mă împotrivesc cu întreaga mea credință, cu toate amintirile mele...

Sprijit de masă, m-am aplecat înainte. De-a lungul liniei infinite a luminii, vocea mea răsuna cu o energie străină, reflectată de pereți:

- Te cunosc! Nu-mi poți face rău, pentru că nu mă tem de tine!

În sală vui straniul zvon al uraganului, vestitor de primejdii. Sfera de cristal a spirtierei crăpă cu un pocnet asurzitor, iar cioburile căzură pe dalele de piatră cu zgomot sălbatic. Pe etajere, creuzetele se balansară și se loveau unele de altele, mișcându-se pe loc, de parcă ar fi vrut s-o pornească la drum. Dintr-unul din cuptoare se auzi un pufăit estompat și o masă de funingine explodează în aer. Mâinile, fața, hainele mi se înnegriră, ochii mi se împăienjeniră, în gură simțeam gustul păstos, respingător al funinginii. Starea mea fizică era epuizată, mizeră, hăituită, dar, ca un animal aflat în pericol de moarte, mă întorsei împotriva adversarului meu și, orbit, asurzit cum eram, izbucnii:

- Îți știu numele! Tu ești casa care nu are poartă! Nimic nu mă mai leagă de tine! Am tăiat legământul, am anulat atracția! Piei din ochii mei, Leviathan, dispari pentru vecie, și-o poruncesc!

Atât de puternic și atât de sălbatic mi-a fost strigătul, în timp ce stăteam aplecat înainte, agățat cu mâinile de masă, încât, după aceea, mă cuprinse o slăbiciune amortită, începui să transpir. Genunchii îmi cedară și, tremurând din tot trupul, m-am lăsat pe pământ alături de masă.

Dansul panicat al membrelor mele încetă lent. Nervii îmi erau străfulgerați de groază din nou și din nou. Nu știu cât timp a durat această stare de secătuire inconștientă. Când tremuratul cedă oarecum, iar funinginea din ochi fu spălată de lacrimi, am simțit în atelier o ciudată schimbare de atmosferă. Eram mângâiat de o căldură plăcută, senină. Flacăra spirtierei ardea cu pâlpâiri albe, bine conturate și se îndrepta în sus cu un zumzăit voios. Cuptoarele erau incandescente. Prin geam, din noaptea stropită cu praf stelar, unduia somnoros cântecul de leagăn al greierilor; și atunci, acolo, pentru scurtă vreme,

murdar de funingine, aruncat la pământ de slăbiciune, de groaza trăită, cum eram, gustai o bucurie cum nu mai cunoscusem până atunci. Aș fi vrut să râd, să strig, plângeam și, bâlbâindu-mă, spuneam rugăciuni. Mă ridicai în genunchi, apoi în picioare și șopteam cuvinte fără legătură despre Dumnezeu, despre mama; le mulțumeam și rosteam făgăduieli, înconjuram amețit atelierul, apoi mă aplecai afară pe geam și binecuvântai greierii.

Eram liber. Dar ce însemna acest cuvânt? Poate condamnatul la moarte, grațiat în ultima clipă, ar fi simțit o palidă umbră din ceea ce simțeam eu atunci când perdeaua mistică se coborî între mine și Homonculus, despărțindu-ne. Actul brutal al unei execuții s-ar fi eclipsat însă total alături de mizeria neînțeleasă, veșnică și lipsită de speranță a unui destin împărțit cu Homonculus, căci din orice moarte fizică se ivește în final învierea și mântuirea.

Închisoarea lui Homonculus se zăvorâse din nou și el rămase singur pentru alte milenii cu infructuoasa lui idee fixă. Eram atât de scârbit de el, încât atunci nici nu-l mai compătimeam. Azi îmi este milă de el.

*

Astfel de clipe, dăruite cu multă zgârcenie, sunt cele care inoculează, chiar și în cea mai mizeră dintre ființe, o speranță veșnic vie, o amintire de neșters despre existența unei sosiri definitive, plină de fericire. Aceste arome nu pier niciodată. Ca firul de nisip în scoică, ele se incorporează în interiorul cărnii și sângelui, sub crusta cea mai dură și se transformă, prin lacrimi și chin în perlă. Nu contează în câte vieți. Nu contează sub acoperirea căror nume, amintiri sau etichete trecătoare. Din clipa când trăirea s-a săvârșit, a avut loc și concepțiunea, iar după aceasta, toate trupurile și toate condițiile vor deveni pavezele, ocrotitoarele, ajutătoarele acestei ființe mărețe în micimea ei: totul se transformă într-un cuptor alchimic, pentru ca ea să poată lua ființă.

*

După ruptura mea cu Homonculus nu mi-au mai rămas multe zile de trăit. Moartea detestatului Burrhus fu grăbită de această ultimă mare încercare. Nu mai aveam putere să-mi fac plimbarea zilnică pe bastion; nu aveam voie să părăsesc cetatea. În rest, eram înconjurat de atenție și bunăstare.

Primeam tot ce doream. Aveam dreptul la vizite. Nu doream să uzez de acest drept, cu toate că persoana mea devenise cunoscută și stârnea interes prin lunga mea viață aventuroasă, care atrăgea mulți curioși. Protectorul meu mă vizita adesea. Nu-i ascundeam că am eșuat. Nu mai aveam nici poftă, nici putere să mint. Îmi făcea reproșuri, se arăta nemulțumit și poate că aș fi sfârșit prost, dacă nu reușeam să vindec un potentat superior lui dintr-o boală digestivă, recomandându-i o fiertură cu efect salutar și un regim alimentar potrivit. Astfel n-am mai fost deranjat și, încetul cu încetul, spre marea mea mulțumire, fui dat uitării. Numai Alessandro și Marietta mi-au rămas credincioși. După ce căzui la pat, slujitorul mă îngrijea, iar Marietta, cu prezența ei drăgălașă și stranie, rupea pentru câteva ceasuri cercul vrăjitoresc care se strânsese din nou în jurul meu.

Marietta ținea la mine într-un mod înduioșător. Am îndrăgit-o și eu foarte mult și vizitele ei mă bucurau, deși ea n-a mai auzit niciodată vocea mamei mele. În tumultul bogat de voci care o înconjura mereu, această strună amuțise. Marietta nu *vedea*, ci *auzea* numai. În lumea ei stranie pătrundeau suflute tranzitive, incerte, altele care puneau întrebări șovăitoare către lumea cărnii, sau altele care prevedeau pericole și nu aveau puterea să vină în ajutor; îi șopteau la ureche sau o strigau de departe, o rugau, trimiteau mesaje, plângeau, se văitau, apoi dispăreau într-o încâlceală estompată. Vocile se îndepărtau, amuțeau, în timp ce își continuau înaintarea pe traseul stabilit al destinului și lăsau loc celor următori.

Ce locșor neînsemnat era, printre somnambulii cărnii, o astfel de ferestrică deschisă în zidul gros al celeilalte lumi! Nu se oprea nimeni să privească prin ea. Treceau toți cu capul întors în altă parte; orbi și surzi, în timp ce, de dincolo de fereastră, suflutele celor iubiți îi strigau, îi avertizau, plângând sau implorând.

Marietta era considerată smintită, numai Alessandro, care trăia alături de ea bănuia că este o aleasă. Dar nu vorbea despre acest lucru, de teamă ca nu cumva fetița să fie acuzată de vrăjitorie și să fie judecată. Prefera să răspândească povestea despre sminteala blajină a ficei sale și s-o izoleze cât mai mult de lumea exterioară. De mine nu se mai temea. Era

fericit că se găsisse un protector plin de înțelegere față de capacitățile deosebite ale copilului singuratic, ironizat de alții.

*

Ascultam convorbiri jalnice, zguduitoare prin vocea Mariettei. Se întâmpla uneori să repete cu greu, urmărind sunetele auzite cu întreaga concentrare cuvintele unor limbi ciudate, pe care nu le înțelegeam - altă dală îmi transmitea strigătele agitate, sălbaticе ale mediului meu astral, învinuirile și revendicările lor, care o nelinișteau.

- Sunt răi și te chinuie, Messer Burrhus... de ce nu-i gonești de lângă tine?

Recunoșteam cu amărăciune că eram neputincios față de ei și o rugam să încerce să-mi vină în ajutor. Poate va auzi o voce care m-ar îndruma. Dar nu sosi nici un răspuns la rugămintea mea. De unde să fi venit? Din exterior? Tot ceea ce mi se permitea să aflu din afara mea, aflasem deja de la Amadeus Bahr. Dar eu, alături de Marietta, mai nutream speranța să pot primi taina transmutației cumva de-a gata, ca pe un „har” special. Prima mea decepție în legătură cu aceasta mi-a fost adusă de Homunculus care asalta problema pe planul fizic. A doua - oricât de mult o îndrăgeam și oricât de recunoscător să-i fi fost, era Marietta, deși ea deschidea doar o lungă serie de încercări și experimente pe care le-am făcut ulterior în imperiul astral fanatic, fascinant, tulbure și periculos al presimțirilor, viziunilor, profețiilor și mistificărilor.

Fără îndoială, Marietta a fost cea care îmi oferise speranța și curiozitatea palpitantă a unei posibilități noi. Din viața lungă, plină de lupte și de ciudățenie a lui Giuseppe Francesco Borri, care luă sfârșit după câteva săptămâni de boală, darul Mariettei a fost zestrea pe care o luam cu mine.

Am petrecut șaptezeci și nouă de ani în acel corp epuizat. Îl simțeam cum se transforma într-un cadavru tot mai inert, tot mai înghețat; eliberarea din acest trup era o mântuire.

Banii și cele câteva giuvaeruri primite cadou de la Frederic al III-lea le-am lăsat lui Alessandro și Mariettei. Știu că ei m-au jelit cu sinceritate. Erau niște insulari timizi și blajini care trăiau izolați în oceanul vulgului, fiind prea diferiți de ceilalți oameni. Când destinul le apropie, astfel de ființe însemnate se recunosc și se salută ca niște frați.

Alessandro și Marietta îl jeleau în mine pe fratele lor de același chip.

*

Înainte de a mă rupe din umbra fantomatică a Cetății Îngerilor, am adăstat un timp pe lângă luminița de semnalizare a sufletului larg deschis al micuței Marietta. În jurul acestui refugiu calm, senin se înghesuiau niște suflete lipsite de corp care aveau de trimis către celălalt mal mesaje, strigăte, blesteme adresate celor iubiți sau unor dușmani.

Însă azi această lumină mă chema pe mine. Chemarea delicată, imaterială a Mariettei mă invoca, îmi rostea numele. Nu pe acela cu care mă numise în viața mea terestră, ci numele care, dintre toate ființele, mă numește numai pe mine. Nu știam de unde își dobândise ca inițierea, dar, odată cu moartea mea, devenise inițiată. Dobândise putere asupra nucleului interior al personalității mele și exercita o atracție irezistibilă asupra mea.

Nu voia să mă rețină mult, decât pentru un scurt bună-măseală, apoi îmi urmai calea...Dumnezeu le comunică aceste taine numai celor care nu abuzează de ele...

CARTEA A DOUA - CREUZETUL ÎN FOC

*„Vai, cum rătăcesc în infinitul universului și cum se rotesc
În vârtejuri și cum se caută unii pe alții cei
care s-au revărsat din marele Suflet al Lumii!*

*Cad de pe o planetă pe alta și jelesc în adâncuri căminul
pierdut.*

Acestea sunt lacrimile tale, o, Dionysos...

O, Spirit Măreț! O, salvator divin!,

Ridică-ți fiicele din nou în poala luminilor tale!”

(Fragment orfic)

Louis de Tourzel

Noua mea naștere a avut loc în pragul secolului al XVIII-lea. Întâlnirea cu Marietta mi-a îndreptat pașii către legături și mai neobișnuite, și mai complicate. După săvârșirea mea din viață, în 1695, am avut nevoie de cinci ani pentru a-mi construi un trup viabil. Experimentele mele au fost plătite prin chinuri de către femeia care m-a adus pe lume și care m-a crescut timp de

câțiva ani, înainte ca mintea să se fi întunecat definitiv. Nefericita m-a avortat de trei ori, a patra oară, în șocul facerii, legătura dintre mine și mica cetate însângerată a trupului de copil s-a întrerupt și ea a născut un făt mort; până la urmă, am reușit să rămân al ei, împreună cu grijile grave pe care le cauzam.

Această biată femeie cu nervii zdruncinați era bolnavă de teamă și de nenumărate presimțiri funeste. Se zbătea în plasa unor superstiții ce-i înrobeau fiecă clipă, până când, în final, căzu într-o stare maniacală.

Trăiam într-un orașel francez de câmpie, unde viața înainta molcom, Varennes, localitate care și-a dobândit renumele tragic când cu fuga lui Ludovic al XVI-lea.

Bunicul meu, pe care nu l-am cunoscut, se numea David Pétion. Era fiul nelegitim al unui nobil și al fiicei unui funcționar din urbe, un nimeni, un dezrădăcinat care nu aparținea nici unei caste, lucru sinonim pe atunci, în epoca segregăției rigide dintre clasele sociale, cu o excludere totală. Nu avea legături de familie și nici cunoștințe. Mama lui îl dăduse spre creștere unor țărani de lângă Varennes, într-o gospodărie unde se muncea din greu și unde el înțelegea curând natura tulbure a situației sale. Era nevoit să sesizeze că țăranii nu văd în el decât un venetic iar cei bogați nu-l acceptă. Pétion era un tip viclean, egoist și inventiv. A priceput că va fi nevoit să aleagă, altminteri nu-și va găsi niciodată locul sub cerul Franței. Viața rustică îi trezi legătura strămoșească cu pământul. Îndrăgea această muncă, una dintre cele mai grele și mai binecuvântate și se pricepea la ea. Între timp, mama lui încheiase o căsătorie avantajoasă și, atunci când fiul ei atinse majoratul, îi făcu să-i parvină o sumă respectabilă. Pétion s-a decis: va deveni agricultor. N-a uitat însă că persoana tatălui său îi conferea anumite privilegii. De pildă, fiind recunoscut legal, el putea să cumpere oricât pământ. Porni o luptă nemiloasă și tenace pentru a fi recunoscut ca fiu legitim de către tatăl său, aflat într-o situație delicată și trăind într-o căsnicie în care decizia nu-i aparținea. L-a amenințat și l-a șantajat până ce tatăl acceptă să-l legitimeze, cu condiția ca în public să nu-și folosească deloc numele și rangul nobiliar, având în vedere că fiul său legitim, născut din căsătorie se logodise tocmai atunci cu o principesă. Pétion s-a angajat să respecte condiția. Numele și rangul nu-l interesau. Voia pământ. Își

cumpără o proprietate nu prea mare în Varennes. Era un gospodar excelent și își sporea frumușel averea, chiar dacă nu întotdeauna cu respectarea legilor și a eticii. Era o fire de mizantrop ciudat și un acaparator fără pereche. În clipa când afla că echilibrul financiar al vreunui nobil împovărat de datorii e pe cale de a se zdruncina, punea mâna fără întârziere pe averea acestuia își trăgea foloase temeinice din strâmtorarea lui. Astfel și-a dobândit fabrica de cherestea și ferma cu vaci de rasă. Se folosea cu pricepere de avantajul că, în calitate de fiu de nobil, era scutit de diferitele biruri și dări, în timp ce țărani, clocotind de ură, în mulțimea cărora ideea revoluției se răspândise deja, își părăseau cu sutele satele și gospodăriile, spre a-și duce mai departe traiul mizer în afara legii, ca braconieri, traficanți de sare sau cerșetori. David Pétion însă prospera.

A avut două căsătorii. Mama mea era fiica celei de-a doua neveste. Fusesse o fetiță firavă, bolnăvicioasă și visătoare. Tatăl ei nu-i dădea nici o atenție. Încheiase a doua căsătorie din pur interes și soția i-a adus o avere mare. O ființă căreia zestrea bogată îi era necesară pentru a fi, în sfârșit, luată de cineva. Era trecută de tinerețe, urâtă, suspicioasă și isterică.

Când mama mea, Sophie Pétion împlinea optsprezece ani, la Varennes sosi Louis de la Tourzel. Descins, nu fără motive întemeiate, direct din Paris, se aciui la casa unor rude. Fusesse nevoit să părăsească orașul din cauza datoriilor acumulate și a unui scandal murdar, iscat la jocul de cărți. Unii afirmau că scăpase cu simpla expulzare, fiind rudă îndepărtată a puternicei familii Soubis. În afara mantalei sale romantice din velur, a costumului de mătase, a botinelor cu cataramă de argint și jabourilor de dantelă nu aduse cu sine nimic altceva. Rudele îl detestau tot atât cât detesta el plictiseala nesfârșită din Varennes. În jurul figurii sale circulau zvonuri incitante. Proprietarii din vecinătate - temându-se pentru moravurile fiicelor și soțiilor - îi închideau poarta în nas. Mătușa și unchiul care îl găzduiau îi dăduseră de înțeles fără echivoc că îl tolerează în casa lor și îi asigură mâncarea și băutura, însă ar dori să dea ochii cu el cât mai rar. Așa că fostul craidon, deșirat, cu nasul coroiat, cu fața îngălbenită de desfrâu, își petrecea mare parte din zi la hanul local „Bunul suveran” Avea un noroc bătător la ochi la jocul de cărți, jecmănindu-și partenerii

proveniți din rândul samsarilor de cai în trecere prin oraș, sau al comercianților și meseriașilor din localitate.

De la Tourzel își considera șederea la Varennes drept un episod trecător. Numai „intrigile dușmanilor” îl aduseră în situația respectivă. Povestea cu lux de amănunte tuturor vizitatorilor hanului despre felul cum trăia el la Paris, câți bani cheltuia, ce dueluri avusese, cum se numeau amantele sale, trecând sub tăcere numai cazul fatidic care-l aruncase în apele molcome de la Varennes. Era gălăgios, arogant, ușuratic, fermecător și libidinos ca un satir. Femeile înnebuneau după el, bărbații îl detestau. Puține țărânci i-au scăpat și ar fi putut avea chiar mai multe dacă s-ar fi deranjat să le caute. Faima firii sale violente și sălbatice se răspândea pe șoptite și dădea emoții femeilor din împrejurimi.

Sophie Pétion, sentimentală și nervoasă, total însingurată după moartea mamei sale, era atrasă precum fluturile de lampă de acest „cavaler nobil, palid la față, exilat”. Pe atunci era o fată subțirică și blondă, cu sâni neobișnuiți de bogați, deasupra taliei înguste. Bărbia ei, în formă de inimă, se arcuia drăgălaș, în timp ce pe sub ochii întunecați, alungiți și oblici pomeții se lățeau ca la femeile slave. În acești doi ochi pâlpâia lumina umedă, exaltată a emotivității romanțioase. N-a durat mult și cele două pasiuni fără stăpân s-au găsit, rupând zăgazurile și anulând orice conveniență.

Sophie ardea ca o făclie. Trăgea ca o posedată la jugul dulce al iubirii sufocante. Chiar și erotomania libertină a lui Tourzel fu captată pentru o vreme de dăruirea necondiționată, admirația și adaptarea tandră cu care îl urma ca o oarbă în desfrâul său. Sophie se supunea perversiunilor lui cu o inocență încântată și o sete de a învăța, dictată de instinct, oferindu-se oricărei dorințe a lui.

- Sophie, ești o puicuță pe cinste! râdea Tourzel, după îmbrățișări, cu un râs larg, de satir. Nici măcar în institutul de artă al Madamei Perault nu există vreo amantă ca tine.

Când Sophie, neliniștită, întrebă ce fel de institut de artă are acea doamnă, Tourzel, amuzat și insolent îi răspunse că Madame le-a adunat în jurul ei pe cele mai frumoase și mai nobile domnișoare din Paris, pentru a le învăța arta căsătoriei.

După câteva luni, Sophie rămase însărcinată. Acest fapt brutal schimbă dintr-odată toată situația. Fata pricepu, panicată

de stările de rău fizic ce-o străpungeau ca niște pumnale, că fapta ei comporta primejdii. Forța străină care îi invadase trupul odată cu trezirea pasiunii, dispăru ca ceața. Avea o fire fricoasă și lipsită de putere. În sufletul ei, prejudecățile inoculate de educație, dogmele morale ale orașelului, se alcătuiseră într-un tribunal sever și o condamnau fără milă. Slăbise. Fața se alungise, tenul îi deveni palid, iar ochii înroșiți și umflați de plâns. La întâlnirile lor, pândite de nenumărate primejdii, printre trunchiurile pline de mușchi ale pădurii bătrâne sau în coliba unui paznic de câmp, Tourzel nu mai era întâmpinat cu sărutări și bâlbâieli extatice, ci de reproșuri, pretenții și izbucniri capricioase, necontrolate. Bărbatul își schimbă și el tonul, devenind brutal și nemilos, ca, la urmă, să nici nu mai apară la întâlniri.

Înțelegând ce necaz dăduse peste ea, Sophie își pierdu capul. În starea ei disperată, hăituită și lipsită de sprijin, se hotărî să se sinucidă. Pregătise totul. Plănuia să se înjunghie în inimă cu stiletul lui Tourzel și această decizie unea plăcerea autopedeșirii cu răzbunarea împotriva bărbatului asupra căruia încerca astfel să arunce o bănuială și pe care - în speranța ei romantoasă - l-ar fi putut încărcă cu un amar și tardiv regret după ea. Stiletul îl luase de la el, și îl ascunse sub jartieră. Plănuia să meargă în pădure, în locul întâlnirilor amoroase, într-un luminiș vegheat de copacii cu obrazuri de bufniță, unde, pe covorul moale al acelor de pin, cunoscuse „păcatul”.

În ultima clipă ar fi vrut să-și ia rămas bun de la cineva. Se gândi la confesorul căruia încă nu îndrăznise să-i mărturisească fapta, dar, evocând fața cu trăsături severe, ironice, pătrate ale preotului, curajul îi pieri. Nu. N-ar putea face asta. Apoi își aduse aminte de tatăl ei, Pétion cel avar, egoist și taciturn, pe care nu-l vedea zile întregi și care duminicile o conducea la braț către biserică, aidoma unui lunatic cu fața înlemnită. Nu conta. Era tatăl ei. Sângele ei. Singurul om de care aparținea cu adevărat.

Se îndreptă deci spre aripa locuită de el, strict separată de restul casei, în cealaltă latură a sa. Purta în inimă o dorință sfielnică de iubire, lipsită totuși de speranță. Nu-și amintea când mai trecuse acel prag. De mică învățase că nu avea ce căuta acolo, că nu era așteptată și nu se tolera prezența. Atâta timp cât viața ei, lipsită de evenimente, se scursese ca printr-un vis plăcut, nici ea nu simțise nevoia unei legături mai strânse cu

tatăl ei. Dar acum, sub povara problemei grave ce o copleșea, nu mai putea renunța la el. N-avea de gând să-i sugereze nimic despre decizia pe care o luase. Va intra numai, îl va saluta, îi va spune câteva cuvinte drăgăstoase, îl va întreba dacă n-are nevoie de ceva, îl va ruga să se ocupe puțin și de ea, căci se simte tare singură. Nu... ar însemna că-i face un fel de reproș, poate că i-ar și enerva. Mai bine îi va promite ea că de-acum vrea să fie cuminte și chiar dacă nu i-a arătat-o, îl iubește totuși mult. Desigur, era ușor să gândești toate acestea, dar mult mai greu să-i oferi asemenea cuvinte, niciodată rostite, lipsite de orice temei, unui om care de-a lungul întregii vieți nu făcuse nici măcar un pas către ea, în afară de faptul că o procrease... Să-i vorbești despre dragoste acestui om cu ochi mărunți, cenușii, de maimuță, încadrați de riduri grosolane, cu fruntea îngustă, cu o gură care, umbrită de mustața albă pleoștită se strâmba într-un refuz înclaudat...

O izbi mirosul stătut de tutun care umplea coridorul pavat cu dale. Momente intense de teamă din copilărie, refuzuri rigide, nemiloase se învolburau în memorie, totuși merse mai departe.

Era spre asfințit.

Bătrânul nu aprinsese încă lampa; se părea că orice picătură de ulei economisită se transformă în sânge în venele sale.

Camera lui era un mare depozit, dezordonat, ca atelierul unui meșter pentru toate. Repara singur mobilierul, șeile, uneltele, ba își pingea și cizmele. Aplica cu mare artă petece abia vizibile pe hainele rupte. Nu arunca nici un capăt de ață, nici o bucățică de scândură, de fier sau de piele. Pe sub patul lui, pe dulapuri, pe masă și jur-împrejur, pe jos, zăceau grămadă cutii, scule, șei, scaune șchioape, roți de căruță, vase dogite, bucăți de lemn, cutii cu lipici, emanând mirosuri compacte, neplăcute. Aici trăia, mânca, dormea și muncea Pétion de-a lungul iernii, când era nevoit să rămână în casă. Primăvara și vara, după ce începea slujirea grea a pământului, el își petrecea cele mai multe nopți în aer liber.

În această zi de toamnă târzie era acasă. Când Sophie, timidă, intră la el, bătrânul ședea în fața căminului întunecat și rece, rezemat în fotoliul său cu spătar drept. Camera era plină de o răcoare umedă. Fereastra mică, la înălțimea unei staturi de om, abia dacă lăsa să pătrundă puțină lumină, și, pe când

dincolo de fereastră licărea încă cenușiul opalin al asfințitului, înăuntru se instalase deja un întuneric aproape total.

Sophie se apropie. Figura mută, nemișcată din fața căminului care se căsca gol, o umplea de neliniște. După mai multe eforturi, îndrăzni să-i vorbească, dar chiar și atunci vocea se frânse ca un picior cu călcătură nesigură.

- Bună scara... tată...

Dinspre fotoliu nu veni nici un răspuns. Sophie era gata să plece, cu inima ușurată că tatăl ei doarme și deci nu va fi nevoită să-i asalteze indiferența înghețată. Dar prezența morții o înconjură subit ca o reptilă elastică, înspăimântătoare.

*

Este posibil, ba chiar verosimil ca egoismul pietrificat al bătrânului Pétion să fi respins și ultima încercare de apropiere a Sophiei, dar acum, când el era mort, fata nervoasă și nefericită se chinuia pe sine aidoma unui torționar, cu gândul că săvârșise un păcat de neiertat. În ea sălășluia un dușman cumplit, o altă fire nemiloasă și poruncitoare, care nu se sătura nicicând de autoînvinuire, de prevestiri rele, de teamă și de șuvoaiele lacrimilor amare. Din clipa morții tatălui, ea îl înălțase, îi înfrumusețase figura, numai pentru a se umili pe sine și mai mult și pentru a se acuza și mai dureros. Ea era cea care ar fi trebuit să facă primul pas de apropiere. Bătrânul era însingurat și dornic de iubire. Trăia în văgăuna lui ca un animal în grajd. Renunțase la tot, pentru ca ea să aibă mai mult. În timp ce ea, ființă nerecunoscătoare, egoistă și destrăbălată se tăvălea în pădure cu ibovnicul, tatăl ei murea, cu încetul de o boală tainică. Cât trebuie să fi suferit, ce dureri trebuie să fi suportat fiind mereu singur! Nu s-a plâns nimănui. N-avea cine să-i dea un pahar cu apă. Nu s-a găsit nimeni în apropiere să cheme un preot în ceasul când l-au înconjurat umbrele morții. A murit singur. A murit singur și și-a pierdut mântuirea sufletului, din cauza fiicei sale!

Ea postea, se ruga, plătea slujbe, își impunea penitențe, învinuindu-se și acuzându-se neîncetat.

*

Averea lăsată de bătrânul Pétion era mult mai mare decât și-ar fi imaginat fiica sau vecinii lui. În afara pământurilor grase și darnice, a morii și a fermei de vaci, au ieșit la iveală mulți bani, depozitați sub pardoseala odăii sale, în lăzi ferecate și

prevăzute cu încuietori meșteșugite. Acest om bănuitor și rigid nu-și încredințase averea vreunui bancher și nu credea nici în hârtoage. În închisoarea lor, monezile galbene de aur stăteau ordonate în fișicuri înfășurate în foi de pergament numerotate. O adevărată comoară din povești.

În jurul Sophiei, unică moștenitoare, se transformă întreaga lume. Nici chiar tinerii nobili de prin împrejurimi, strânși cu ușa de creditori nu se sfiau s-o asedieze cu cereri în căsătorie pe fata zăpăcită, stângace, amețită de atâtea noutăți, mai ales pentru că circulau legende despre adevărata obârșie a lui Pétion. Mulți sperau că prin oarecare cercetări temeinice ar fi putut asigura un fundal blazonat galbenilor abia iviți.

Vestea ajunse neîntârziat la Tourzel, care înțelegea pe dată că vremea lui a sosit. La câteva săptămâni după înmormântare, își făcu apariția în casa îndoliată și ocupă locul unui membru de familie energie și rezistent la orice împotrivire, loc cuvenit logodnicului și viitorului cap al familiei.

Sophie rămase perplexă, protestă, plânse, se înverșună. Dar cinicul și puternicul braț de faun al lui Tourzel o supuse din nou și o învinse.

- De ce faci pe nebuna? o întrebă el după îmbrățișare pe fata care plângea în hohote, rușinându-se de sine însăși. Te-ai tot lamentat că nu vreau să mă însor cu tine, după ce te-am lăsat grea. Iar acum, când mă declar gata să te transform în Madame Louis de la Tourzel, te prefaci că nu-ți convine!

- Da, mă iei acum. Dar cu ce preț! izbucni Sophie.

- Un nobil de teapa mea nu-și poate urma numai inima, draguțe! Acum mă pot însura cu o fată care corespunde atât inimii cât și situației mele. Peste câteva luni se va naște copilul. Trebuie să-i dăm un nume. Dacă ne cununăm într-o săptămână, mai poate fi privit ca născut prematur. Cu burta la gură nu te-ar mai lua decât vreun aventurier aflat la ananghie, care te-ar trata cu dispreț toată viața. Figura lui Tourzel se lăți într-un zâmbet meschin, libidinos. Măcar eu te iubesc, Sophie și am toate dovezile că am fost primul, iar copilul este al meu!

Acestea au fost preliminarile măritişului mamei mele. Mi le povestea fără nici o pudoare pe când începuse să se destrame mintea, subliniind cu teribile detalii toate amănuntele, parcă pentru a-și ispăși păcatele și pe această cale.

Înfrântă și cu inima îndoită deveni soția lui Tourzel, având încă simțurile înfometate și excitate și, în același timp, detestându-se cu sălbăticie. Conviețuirea lor - dacă merita acest nume - nu i-a adus decât griji, rușine, regrete amarnice și gelozia care o măcina neîntrerupt. Previziunile-i funeste legate de Tourzel se adevăriră pe rând. La numai câteva zile după cununie, proaspătul soț plecă la Paris. Își achită datoriile murdare din sipetele bătrânului Pétion, închirie un palat, își cumpără o trăsură și reveni în vizită pentru o săptămână. Nu făcu nici o aluzie că ar avea de gând s-o ia la Paris și pe Sophie. Când femeia îi făcu reproșuri, îi aminti de starea ei.

- Tocmai de aceea, izbucni Sophie. Rămâi lângă mine. Am momente foarte grele și mi-e teamă să stau singură în pasa asta goală.

- Draga mea, trebuie să înțelegi situația în care mă aflu! spuse Tourzel infatuat. Mândria nu-mi permite să trăiesc numai din banii tăi. Acum, că mi-am reglat conturile în capitală, pot face rost de o funcție înaltă, demnă de mine. Dar pentru asta e nevoie să mă învârt mereu acolo unde se împart onorurile.

Mai târziu renunță la „draga mea” și „trebuie să înțelegi”. Dar argumente identice reveneau mereu, la fiecare scurtă vizită a lui Tourzel. Aceste vizite aveau același scop jignitor, abia mascat; Tourzel nu putea ridica sume mai mari fără semnătura Sophiei... Înalta funcție se mai lăsa așteptată. De-a lungul lunilor și anilor, Tourzel a fost mereu la un pas de marea demnitate. O pândea mereu, gata pregătit, la curte, în cluburi, prin sălile de joc și prin „saloanele protipendadei”. Se afla antrenat în circulația sângelui fierbinte al capitalei, pulsa împreună cu inima ei! Trebuia să fie prezent peste tot.

În a patra lună a căsniciei sale, Sophie își lepădă copilul. Un călăreț duse vestea la Paris, dar Tourzel, deși regreta, nu putea să vină, căci în lipsa lui ar fi ratat prezența unei mari personalități aliată în trecere, de care depindea întregul lui viitor - și desigur și viitorul Sophiei.

Sosi lotuși peste șase săptămâni. Excitat de o masă copioasă, o lăsa din nou însărcinată pe femeia amețită, anemică, abia revenită după boală, o stoarse de o sumă de bani mai mare și se întoarse în capitală. Ce anume s-a întâmplat cu personalitatea de vază din cauza căreia n-a putut fi prezent la căpătâiul soției sale? Un stupid ghinion făcu să nu-l poată întâlni

și, când l-a găsit în sfârșit, acesta recomandase deja pe altcineva pentru înalta demnitate. Dar tot răul spre bine! Ar fi avut ce regreta dacă atunci s-ar fi grăbit, căci perspectiva ce se arăta acum depășea orice șansă ivită anterior. Tourzel înfățișa în fața Sophiei, cu bogate amănunte, toate eforturile pe care protectorii săi le făceau în interesul lui și excelentele păreri pe care aceștia le aveau despre el. Vorbea despre o întreagă rețea de interese în care mâini harnice urzeau fără încetare succesul lui viitor. Desigur, aceste mâini trebuiau „unse”, cointerestate. Din acest motiv, prezența lui și banii Sophiei erau de neînlocuit, dar femeia va fi răsplătită cu vârf și îndesat, atunci când el va obține funcția, iar ea se va muta la Paris. O va prezenta la curtea regală. Vor duce un trai strălucit. Sophie va fi absolut indispensabilă acolo, dar până atunci n-avea rost să vină cu el. El alerga de dimineața până scara și de multe ori era nevoit să plece din capitală pe domeniul vreunuia dintre seniorii de a cărui protecție depindea câte ceva. Atunci, la o masă îmbelșugată, cu vinuri alese, cu glume piperate, bărbătești, într-o atmosferă de tovărășie relaxată putea să discute mai ușor despre problemele lui. Înșira multe nume și titlaturi de prestigiu, până ce capul bieteii Sophie începea să vâjâie în potopul de vorbe, care se sfârșea cu sentimentalul: „Trebuie să înțelegi.

...Și, peste câțiva ani, Sophie înțelese totul foarte bine.

*

Aveam zece ani când tatăl meu muri. A avut o moarte demnă de viața pe care o dusesese. Fu ucis într-un bordel, în învălmășeala unei încăierări. Au fost bănuți mai mulți dintre prietenii săi. Cercetările prelungite au dat în vileag nu numai traiul netrebnic și murdar al lui Tourzel ci și că nu se putea afla cu exactitate cine fusese de fapt ucigașul. Cu toții erau beți până la delir. Cuțitul rămas în rană fu recunoscut ca aparținând lui Tourzel. Mai mulți dintre cei prezenți purtau răni de cuțit și în învălmășeala nebună fiecare lovise și fusese lovit. Bătăia a început din cauza unei fete cu numele de Lolette. Era sosită de curând în casa aceea și Tourzel pusese stăpânire exclusivă pe ea, așa cum proceda cu orice „prospătură”. Mai mulți dintre fanți încercară să se înfrupte și ei, ceea ce nu-i plăcu lui Tourzel. Toată șleahta - vreo opt inși, toți niște oi negre provenind din familii nobile, trântori ce o apucaseră pe drumuri greșite - fu

condamnată pe viață la galere de către Parlament pe toată durata vieții. Groaznică și întunecată soartă, dar unica posibilitate de a fi salvați de propria lor degradare. Poate că trupurile lor s-au distrus astfel, sufletele lor însă făcură primii pași către viață.

*

Îl văzusem pe tatăl meu doar cu ocazia câtorva scurte vizite. Pe atunci, viața nesănătoasă, desfrânată pe care o ducea îi subminase deja organismul. Pleoape înroșite îi încadrau ochii umezi, inflamați, ieșiți din orbite pe o față cu riduri flasce. Obrajii și nasul său mare, coroiat, cu nări largi erau străbătuți de rețeaua vinișoarelor liliachii. Avea o voce răgușită, brutală, plină de ură sastisită. Sosea acasă mereu matol, după beții, și revărsa peste noi întreaga silă a răului din trupul lui. Pe atunci deja avea nevoie de prea puțin alcool pentru a trece la o stare de amabilă împăcare imbecilizată, care apoi, în orele târzii, se transforma în teribile crize de furie și în dorința de a sparge și a distruge totul în jur. Chiar dacă n-ar fi fost ucis, ar fi murit curând, căci măruntaiele și nervii săi erau într-o stare jalnică.

Mama îl primea mereu ca pe un blestem meritat. Nu se plângea și nu se împotriva deloc. Dar nu-i dădea nicicând atâția bani câți cerea el. În zadar o amenința, mama era fermă pe poziție:

- Banii sunt ai fiului tău! Nu va ajunge el să cerșească pentru că are un tată pierde-vară și bețiv!

- Mie-mi vorbești așa? Mie?! urletele lui trezeau toată casa.

Îmi amintesc că atunci când am auzit, dincolo de ușa închisă, sunetul surd al unor lovituri, mă cuprinsese un rău ca o greață. După loviri s-a așternut liniștea. Mama n-a scos nici un vaiet. Peste câteva clipe deschise ușa cu fața liniștită, încremenită și mă lua de mână.

- Vino...

Tremuram. Mi-am proptit micul trup de băiat de marginea mesei și am izbucnit.

- Nu vreau să te mai lovească! Te-a bătut! Am auzit! Eu... eu... Îl omor!

Obrazul ei împietrit se luminează.

- Parcă-ai fi un bătrânel!

- Dă-l afară! Să plece de aici! Ce caută el la noi?!

- Îl fac să plece, tocmai asta vreau!

Mă conduse în dormitorul ei. Opintindu-se, trase la o parte măsuța cu placă de marmură, în spatele căreia pusese să se facă o nișă pentru bani. Numără din ladă o sumă. Știa că în momentul când da de bani, tata va pleca din casă.

Scoaterea banilor nu se petrecea fără anumite ceremonii. Mama era prizoniera nenumăratelor legăminte și condiționări superstițioase, fără de care nu se atingea de banii ei. Dar proceda la fel și înaintea tuturor celorlalte activități zilnice. Avea grijă să nu coboare cu stângul din pat, să nu-și pună mai întâi papucul stâng și să nu apuce clanța ușii cu mâna stângă. Era îngrijorată toată ziua dacă, privind dimineața pe geam, primul lucru pe care-l vedea ar fi fost un câine negru, un om cu o scară, o femeie însărcinată, un copil cu părul roșu sau un infirm. Înainte să-și deschidă sînetul cu bani, scuipa mărunț în jurul lui și aceeași soartă o avea și primul galben care-i cădea în mână: „Înmulțește-te și vino înapoi!”

- De ce faci așa? o întrebam curios.

- Să-l leg și să-l chem înapoi.

Culcarea și scularea mea din pat prilejuiau de asemenea ritualuri ciudate. Seara, mama îmi pune la cele două laturi ale patului câte un vas de lut cu apă, apoi aducea într-o tigaie de fier doi tăciuni încinși pe care îi arunca în cele două vase. Când tăciunii se stingeau sfârîind în apă, mama striga: „Tot așa să-și piardă puterea orice blestem!”.

Apoi se posta lângă capul meu și începea un lamento plângăcios:

- Nici nu mai trăiește, nu vedeți? A murit! E mort! Îngeri cu aripi grăbite i-au luat sufletul! Aici totul e gol! Nu e nici un zgomot! Plecați! Plecați de aici!

Apoi presăra faină albă în jurul patului meu, în formă de cerc, însă în sufletul ei domnea atîta teamă și tulburare, încât umbrele hrănite de neliniștea ci rămăneau învălmășindu-se înăuntrul cercului. În ajunul sărbătorii Sfintei Lucia golea la pragul meu un sac întreg de mac, căci, după credința ei, vrăjitoarele n-ar fi putut intra la mine decât după ce ar fi cules bob cu bob tot macul. Biata de ea, nu mă putea ocroti. Tot ceea ce făcea era, de fapt, magie neagră involuntară și neștiută, prin care nu numai că nu le gonea, dar atrăgea către sine tot mai mult forțele întinericului. Aceste forțe puseseră stăpînire pe ea

fără nici un frâu, căci se temea de ele și nu le cunoștea adevăratul nume.

Mi-era milă de ea. Îi nutream o dragoste plină de milă și de neputință. Ea mă iubea cu disperare, cu orbire și se temea pentru mine, totuși sentimentele ei nu conțineau nici o urmă a acelei iubiri clare, înțelepte și constructive cu care mă înconjurase în viața mea prealabilă, Marietta, milaneza.

Pe Sophie de la Tourzel o măcina și o înnebunea maternitatea ei plină de tensiuni și de sentimente de vinovăție. Nici nu mă puteam gândi să-i împărtășesc ceva din secretul meu, căci ea s-ar fi prăbușit sub povara acestuia de vreme ce chiar și puținul pe care îl intuise o făcea să mă numescă „micuțul ei bătrânel” și nu prididea să-l îmbuneze pe Dumnezeu și pe toți diavolii infernului, ca nu cumva, însușirile mele neobișnuite să trezească invidia acestora și să fiu răpit de lângă ea.

*

Nu mă puteam apropia de sufletul ei pentru a o scoate din labirintul sinuos și coborâtor al superstițiilor. Porunci lăuntrice tot mai imperioase o sileau la acțiuni lipsite de orice rațiune. Mintea ei era mult prea slabă pentru a se angaja în luptă cu cei doi dușmani lăuntrici: instinctele-i rebele care au condus-o spre decădere, spre desfrâu simțurilor cu Tourzel, și catolicismul cu judecata sa riguroasă, care nu înțelegea și nu ierta nimic.

După rușinoasa moarte a tatălui meu, ea începu „să vadă”. Zadarnic îi explicam că ea însăși zămislise aceste viziuni din materia propriilor ei forțe astrale, din teamă concentrată și din autoacuzare neîntemeiată. Nu mă înțelegea.

Primul care-i apărui fu bunicul, bătrânul Pétion. Se ivi într-o seară, înainte de aprinderea lumânărilor, pe coridorul către bucătărie în cămașa lungă, albă de mort. Înainta sprijinindu-se cu o mână de zid, de parcă ar fi fost bolnav. La ușa bucătăriei se întoarse și o privi pe mama. Avea o față severă, alungită, galbenă ca șofranul.

- Roagă-te pentru păcatele tale! - îi spuse cu o voce răgușită de mormânt acest bătrân păcătos, care, după mine, fi avut mai multe motive să se roage pentru propriile-i păcate. Apoi dispăru. Mama fu readusă în simțiri de servitoare, acolo pe coridor. Când își reveni, îmi povesti vedenia.

Eram plin de ciudă și de disperare. Cum s-o lămuresc? ; parcă n-ar fi ținut și așa destule posturi și ispășiri și nu s-ar fi tot rugat. Acum dăduse forma dogmei nemiloase în ura bătrânului Pétion, o proiectase din ea însăși pentru a-și mai spori suferința.

Explicațiile mele o supărară și o umplură de teamă superstițioasă.

- Taci! Taci! Degeaba vorbești, eu l-am văzut! Mi-a vorbit! Știu că și el suferă și e neliniștit din cauza păcatelor mele!

- Nu-i așa, mamă! Are el motive de neliniște pentru propriile sale nelegiuiri! Chiar tu mi-ai povestit cu ce mijloace și-a agonisit averea și cât de rău se purta cu bunica mea până la moartea ei timpurie!

- Liniște! Pentru Dumnezeu! Morții aud când îi vorbim de rău și se răzbună!

Îngălbenind, începu să scuipe în jur, apoi își începu obișnuita litanie.

- O, suflete albe și negre, ale morților care bântuiți pe aici, copilul acesta e slab de minte, nu știe ce vorbește! E un mic idiot, nu merită să-l ascultați, râdeți și voi de el, fie-vă milă de bietul nebun și plecați în grabă de aici! Eu, mama lui, vă asigur partea cuvenită! Voi face totul și chiar mai mult!

Eram neputincios.

După apariția bătrânului Pétion ea începu să se flageleze. Se încuia în odaia ei și își biciuia trupul gol. Pe sub haine purta un brâu cu ținte. Postea mult și slăbise până deveni propria-i umbră. Nici când pentru Pétion nu se rostiseră atâtea rugăciuni și slujbe. Dar bătrânul nu ceda. Ne vizita casa tot mai des și aduse cu sine și un musafir, printr-o ciudată inconsecvență, tocmai pe tatăl meu înjunghiat la bordel care, pentru faptele sale, s-ar fi convenit să fiarbă în smoală, în iad și pe care cât a trăit, bunicul nici nu-l cunoscuse.

Făceau o echipă reușită amândoi. Izbutiră s-o scoată pe mama chiar și din mințile-i slăbite. Puseră stăpânire pe odăi. Se lăfăiau chiar și în miez de zi prin fotolii, în colțuri de dulap, pe coridoare, mereu sub ochii mamei. Îi dădeau porunci pe un ton tot mai sever. Până și Tourzel devenise un moralist neclintit de când cuțitul îl expediase din lume din cauza Lolettei. Niciodată nu-i ajungeau rugăciunile și ispășirile bieteii văduve, pe care o mai și amenința cu flăcările iadului. Cât a trăit, fusese un

personaj antipatic și devenise una dintre cele mai respingătoare stafii după moarte.

Priveam cu mâinile încrucișate cum biata mea mamă se distruge, cum slăbește, cum se smintește sub teroarea creaturilor ivite din propria ei imaginație. Dar oare situația mea nu se aseamăna cu a ei, chiar dacă eu știam de-acum ce anume se petrece? Nici eu însumi nu eram stăpân pe propriile-mi forțe răsculate.

*

Cu încetul situația deveni insuportabilă, și într-o zi tragedia explodează. Pe atunci mama devenise deja o ruină jalnică. Vorbea și striga singură, se uita în jur cu privirea unui animal hăituit de sub șuvițele încurcate ale părului ce-i cădea pe față, dădea din cap și din mâini, gonind de pe mobilă puzderia de drăcușori care - invitați probabil de cele două stafii ale casei - invadaseră odăile. Îmi spunea că acești pui de diavol n-o lăsau nici să mănânce. Îi spurcau mâncarea și când se biciuia dezbrăcată îi strigau cuvinte obscene de nesuportat, întrerupându-i rugăciunile.

Într-o zi, în zori, o zbughi din odaia ei și în înspăimântătoarea-i goliciune, cu părul desfăcut fluturând în jur, alergă în drum cu strigăte ascuțite. Totul se petrecu atât de repede, încât n-am putut s-o rețin. Îmbrăcat cu ce mi-a venit la îndemână, am alergat după ea și mi-am dat seama după direcția din care se auzeau strigătele și din figurile oamenilor care, curioși și scandalizați, priveau de la ferestre că alerga spre biserică. Fugeam cât mă țineau picioarele. Am ajuns-o la poarta bisericii. Voia să intre acolo în toiul slujbei de dimineață. O apariție dezumanizată, jalnică cu trupul ei cenușiu și plin de răni. Am încercat s-o înfășor într-o pătură aruncată de la un geam, dar nu s-a lăsat. Se împotrivea, mă zgâria, mă mușca și mă izbea cu biciul cu care își executa ispășirile. Eram epuizat când le-a dat prin minte câtorva oameni să mă ajute. Cu mare greutate, trei inși am imobilizat-o, am înfășurat-o cu pledul și am ridicat-o. Se zbătea și se încolăcea în strânsoarea noastră, aidoma unui șarpe. Membrele îi erau contorsionate de o forță bolnavă, demonică și nu înceta să strige, să sudaie și să se vaite. Ne petrecu până acasă o întreagă procesiune printre care preotul care terminase slujba, notarul, nevasta primarului, umflată în pene din cauza evenimentului senzațional,

farmacistul băgăcios, un anume Bayon, despre care voi mai vorbi.

Între timp, mama se mai liniști. Întinsă cât era de lungă ne lăsa s-o ducem și, după ce am culcat-o în pat, rămase dreaptă, rigidă, cu ochii în tavan, palidă de moarte și nemișcată. Credeam că murise. Cu greu am dat de doctor. Constată că pielea era insensibilă, corpul și pupilele rigidizate, dar că inima mai bătea încet. Mama trăia, spre nenorocul ei. Starea sa deveni publică și, din acel moment începu lupta mea deznădăjduită cu autoritățile. Unii ar fi atribuit totul exclusiv diavolului și, prin manipulări exorciste, ar fi înnebunit-o și mai rău, ceilalți erau de părere că trebuie internată la Salpêtrière. Autoritățile învinseră. În 1718, mama, care se zbătea în crize tot mai frecvente fu transportată cu forța, legată fedeleș, la Salpêtrière.

Monsieur Bayon

Când am rămas singur în casa din Varennes, cu câțiva servitori răsfățați și indolenți, aveam șaptesprezece ani.

Deși purtam numele sonor de Louis de la Tourzel, rubedeniile nu mă acceptau, dorind desigur ca tatăl meu să nu fi lăsat urmași. Căpeteniile orașului nici nu se gândeau să mă lase în pace. Se ocupau de mine într-un mod împovăraător. Bayon, farmacistul, acceptase cu mărinimie tutela mea, grija bunăstării mele trupești și sufletești, și administrarea averii până la majorat. De fapt, am avut de câștigat din felul cum îmi administra averea, căci era un snob hazliu al onoarei, care trăia într-un permanent delir al propriei sale înălțări morale și săvârșea orice gest parcă pe o scenă imaginară, în fața unui public, invizibil, dar total încântat.

Casa Pétion fu închisă, slugile concediate fără ca eu să fi simțit vreun regret. Nici o amintire plăcută nu mă lega de această căsoaie incomodă și neprimitoare. Nu mă prea bucura nici mutarea la familia Bayon, într-o odaie supraîncărcată, cu pereții plini de icoane, unde, iernile, soba scotea fum, iar geamurile nu se închideau bine; știam însă că trebuie să-mi aștept eliberarea cu multă răbdare. Trecusem prin destule pentru a aprecia valoarea unor metode ordonate, amiabile, de natură să mascheze măcar parțial destinul meu ciudat, mult

prea diferit de tiparele obișnuite. Puteam aștepta. Aveam timp berechet.

În casa lui Bayon am savurat din plin comedia hazlie a unui tiran familial plin de sine și stupid, și a vieții intime a apropiaților săi. Mi-am dat seama că un om care se străduiește cu disperare să fie respectat și recunoscut, își pierde inevitabil prestigiul, devenind ținta unei ironii înciudate până și în anturajul cel mai apropiat.

Bayon avea o soție deosebit de urâtă care, în aparență, îl slujea și îl adora ca pe un idol. În seara mutării mele, unicul lor fiu, Etienne sorbea cuvintele de pe buzele tatălui său pălind parcă de o emoție plină de respect, în timp ce acesta interpretă în fața mea pentru prima oară marea sa arie de autotămâiere. Fiul rosti cuvintele rugăciunii împreună cu tatăl și nu avea alte replici în fața lui decât „Da, părintele meu!”, „Mulțumesc, bunul meu părinte!”. Văzând atâta perfecțiune, mă treceau fiori. Servitorii își slujeau stăpânul cu o supunere plină de admirație. Masa era acoperită cu o pânză scânteietor de albă și șeful familiei binecuvântă pâinea, în general, binecuvânta orice lucru ce-i cădea sub ochi, fără nici o reținere, folosind expresii bombastice și lăcrimând cu ușurință. Soția lui cea pocită, cu bărbie ascuțită, știrbă și fonfăită, îl aproba, dând din cap, își așeza mâinile pe mâna lui și părea să-i mulțumească pentru că exista. Etienne, ca un personaj teatral însărcinat să spună la timp replicile, sonoriza câte un „Da, părintele meu!” iar eu, în sinea mea, mă întrebam contrariat: „Iisuse, pentru ce tocmai *părinte?*”. Dintr-odată surprinsei o privire piezișă a lui Etienne și mi se păru că nu văd bine. În absența lui, toată casa râdea de Bayon și îl bârfea din plin. Servitorii îi imitau gesturile fizice neatractive, Etienne, cu doi ani mai tânăr decât mine, îmi mărturisi a doua zi că-l surprinsese pe taică-său pe coridorul întunecos, râzând pițigăiat și cotrobăind pe sub fustele cameristei. Nici unul din ei n-a adus vorba de întâmplare, dar, de atunci, „babacul nu se mai dă mare în fața mea”. Madame Bayon era atât de plină de fiere și de revendicări încât, la prima atingere țâșnea din ea un adevărat potop de ironii și critici. Bayon, de când se știe, n-a fost decât un pierde-vară, un coate-goale. Madame Bayon adusese în casă banii, ordinea și bunăstarea; cu toate acestea, chiar a treia zi după nuntă își prinsese bărbatul pe după șură cu o țigancă îngălată. Imaginați-

vă chinurile tinerei femei atât de brutal umilită! Țsta fuge după orice fustă, iar acasă are obrazul să țină, predici despre moralitate. Predică până și stând pe oala de noapte. Tare ar fi vrut doamna să știe ce-i spunea el confesorului? Probabil că-l mințea și pe acela și se lăuda pe sine, până când preotul îl absolvea de toate păcatele, foste și viitoare, numai ca să scape de el. Nu făcea aproape nimic în farmacie și n-avea grijă de treburi. Dacă ea nu s-ar fi ocupat de afaceri, ar fi murit cu toții de foame. Bayon alerga mereu prin vecini și vorbea fără să se oprească. Oamenii au și început să fugă de el, de teamă să nu se înece în zeama apoasă care-i curgea din gură... spunea Madame Bayon, animată de o ură sistematizată, dând în vileag toate amănuntele, ca într-o vitrină.

O dată pe săptămână, Madame Bayon își invita prietenele la o mică petrecere. Consumau cantități uriașe de cozonac, lapte îndulcit, plăcintă cu mere și nu încetau să-l bârfească pe Bayon. Îi evocau cuvintele, îi imitau mișcările și râdeau de el fără menajamente. Bayon habar n-avea de toate acestea, și nici nu dorea să le afle. Dacă, din întâmplare, ironiile izbucneau cumva în prezența sa, el nu băga de seamă, căci era total lipsit de simțul umorului. Etienne, precum mi-a mărturisit, îl numea „bunul meu părinte” din insolență tocmai de când îl prinsese cu camerista. Taică-său acceptase fără obiecție această titulatură și, mai târziu, după cină, analiză în fața familiei, cu mult patos oratoric, adevăratul înțeles al cuvântului, precum și faptul că lui se cuvine din plin acest sfânt și patriarhal nume. Multă vreme n-am înțeles ce-i determina pe membrii familiei Bayon să joace în jurul acestuia dansul de derviş al admirației, de vreme ce chiar și banii fuseseră aduși în căsnicie de către femeie. Mai târziu mi-am dat seama: Bayon știa să fie teribil dacă ceremonialul din jurul persoanei sale lăsa de dorit, când disciplina scădea iar el era nevoit să arunce o privire în prăpastia ce despărțea realitatea de comedie.

Țin minte că m-am îmbogățit atunci cu experiența care m-a învățat să nu privesc doar două laturi ale comportamentului omenesc; nu contau doar poticnirile lor fizice mincinoase, mascate, și nu doar densitatea astrală a pornirilor care se contura în spatele acestora, căci cu atât ei nu mi-ar fi stârnit decât disprețul. Am înțeles că trebuie să fiu atent și la al treilea plan care se reverberează dincolo de primele două, în care se

ascunde sensul și soluția tuturor lucrurilor și prin care învățăm să-l compătimesc și pe prostănacul de Bayon.

Într-o zi, acesta fu martorul involuntar al unor remarci vitriolate făcute despre persoana lui la una din reuniunile de doamne ale soției sale. Uitase cheia casei de bani și venise după ea chiar el, în loc să-l fi trimis, ca de obicei, pe asistent.

Dacă ar fi procedat și atunci așa, nimic nu s-ar fi întâmplat. Dar, din nefericire, cu puțin timp înainte, avusese o altercație cu asistentul și n-a vrut să-i ceară chiar atunci un serviciu. Ce anume auzise Bayon despre propria sa persoană nu știu, dar n-ar fi greu de imaginat. N-am aflat despre scandal decât ulterior. Omul apărură dintr-odată printre femeile care trâncăneau. Era alb ca varul, gura se crispa spasmodic. Urlând, începu să le lovească cu pumnii și cu picioarele, să le împingă spre ușă pe femeile care țipau ca din gură de șarpe. Pe lunganul și costelivul de Etienne îl pocni peste obraz de-a rămas umflat pe o parte, însă cea care a încasat-o cel mai temeinic a fost nevastă-sa. Au luat-o pe cocoasă și servitoarele care încercau s-o salveze pe stăpână. Acest ipocrit rizibil, care dorea tot timpul să se impună prin virtuțile sale, devenise cu adevărat impunător și teribil prin răutatea care explodase cu forță elementară de sub măștile-i duioase. În timpul căsniciei sale n-a avut decât trei asemenea ieșiri, dar aceste crize i-au asigurat respectul care-i obliga pe ai săi să mențină măcar aparențele. Vedeau în Bayon un piton uriaș, sătul, surd și orb, în jurul căruia ei săreau și făceau giumbușlucuri aidoma unor maimuțe, bătându-și joc de el de la o distanță respectabilă, în timp ce dincolo de obrăznicia lor stătea pitulată frica; vai de pielea noastră dacă s-ar trezi totuși.

După marele eveniment, casa fu cuprinsă de o tăcere sumbră, dar observam în ochii șășii ai doamnei Bayon, de câte ori privea la bărbatul ei, un fel de tandrețe timidă și o admirație mută. De data aceasta nu se mai prefăcea deloc. Nici expresia lui Etienne, pus pe gânduri și concentrat, nu trăda prezența vreunui satir ironic, iar servitorii trebăluiau în jurul stăpânului cu o umilință sânguincioasă și neprefăcută.

Bayon câștigase bătălia atunci când o crezuse definitiv pierdută. Totuși, ulterior, el își regretă fapta lui în mod înduioșător. Se rușina. Nu mai vorbea cu nimeni, slăbea, se îngălbenea de căință. Se furișa pe stradă, pe lângă case ca un hoț dovedit. Cea mai acută suferință i-o cauza faptul că își

pierduse masca în proprii săi ochi. Dorea ca rolul interpretat să fi fost cu adevărat personalitatea sa; îl admirase și îl alintase în sine. Dorea fierbinte să se unească cu acest rol. Dorea să fie cu adevărat măreț, impunător și plin de virtuți, dar nu realiza decât o copie imperfectă și superficială a idealului său. În mod evident, acest ideal se implantase în suflet. În decursul următoarelor sale încarnări, destinul îl va îndruma spre acest țel și, după nenumărate suferințe, el va atinge punctul spre care tinde cu ardoare. Modelul său gravându-i-se arzător în suflet, prin piele, came, sânge și nervi, prin masca superficială pe care și-a ales-o, îi va transforma caracterul. Iar radiațiile magice ale măreției lăuntrice, singurele capabile să-i confere respectabilitatea dorită îi vor dărui virtutea dorită atunci când aceasta nu va mai avea nici o importanță pentru el.

Spiritul lui José de Assis

În 1724 m-am putut muta în sfârșit la Paris, în propria mea casă. Majoratul mi-a adus independența materială. Spre marea contrariere a lui Bayon, mi-am vândut toate proprietățile, rupând orice fir care mă lega de Varennes. Mama nu mai trăia. Printre cele mai întunecate amintiri păstrez ultima întâlnire cu ea înainte de moartea ei iminentă.

Reușisem să obțin autorizația de a vizita Salpêtrière, instituție ai cărei nefericiți bolnavi au scăpat de cătușe datorită lui Pinel, doar cu o sută de ani mai târziu. Istoria psihiatriei se ocupă în mod destul de detaliat de acest rușinos capitol, dar eu, în calitate de martor ocular, pot afirma că realitatea depășea orice consemnare, Salpêtrière se numea pe atunci Hospice de la Vieillesse. În jurul unei biserici cu turlă înaltă se înșirau aproximativ patruzeci sau patruzeci și cinci de clădiri. Dintre curțile sale imense, cele exterioare arătau îngrijit, cu porțiuni ordonate de peluză și arbori frumoși, dar când pătrundeai mai în interior, armonia plăcută a grădinilor era tulburată de tot mai multe ciudate și respingătoare artefacte destinate tratamentelor. Un mic lac artificial, cu o punte boltită era prevăzută cu o mică pagodă culisantă, unde bolnavii de negativism erau cufundați brusc în apă, urmând să se vindece cu ajutorul spaimei extreme. Scaune rotative unde niște nefericiți care urlau ca animalele erau centrifugați, cu intenția

de a goni din capetele lor percepțele tulburătoare, ei scăpau însă doar de conținutul stomacurilor pe care-l împrăștiu jur-împrejur ca urmare a teribilei torturi. Moriști cu pedale, scrâncioabe în formă de roți uriașe, cu care se urmărea înviorarea bolnavilor melancolici, și multe alte construcții hibride, create de către incapacitatea lipsită de soluții. Totul semăna cu arena circarilor din vreun târg de provincie.

În saloanele comune ale clădirilor erau înghesuiți așa zișii suferinzi de afecțiuni mai ușoare. Neliniștea lor maladivă exploda în orice moment în țipete sălbatice și încăierări de nedescris. Personalul suprasolicitat, molipsit la rândul său de permanenta tensiune nervoasă, nu mai prididea să facă ordine. Erau în majoritate femei abrutizate de această muncă, neștiutoare și obosite, care își răzbunau furiile cauzate de epuizare, lovind bolnavii sau, pur și simplu, neintervenind la timp. Bolnavii se încăierau adesea, se răneau grav și se murdăreau reciproc în mod respingător. Exploziile lor sexuale spontane se realizau în public și se transformau în bachanalii infernale, în care se antrenau cu toții. Situația era agravată încă de prezența unor copii cu boli mintale, care își duceau acolo zilele.

Am găsit-o pe mama într-o celulă fără fereastră, lungă și lată de câte doi pași, într-o duhoare pestilențială. Brațele-i desfăcute erau fixate cu lanțuri de pereți, picioarele de podea, la brâu o încingeau alte lanțuri lungi, suspendate în tavan. Ședea pe o bancă de lemn fixată în podea. Din gura ei ieșea partea mai ascuțită a sinistrului instrument numit „pară bucală”. Tânărul medic plin de importanță care mă însoțea îmi șopti cu prefăcută compasiune că starea ei era gravă, foarte gravă, crizele se succedau una după alta, ceea ce explica aplicarea „acestor ultime măsuri regretabile”. Mi se strânse inima. Eram îngrozit și scârbit și aș fi vrut să-i bag capul gras, roșu și stupid în murdăria nefericitei bolnave care îi macerase pielea pe corpul scheletic. Am izbucnit de furie și de milă. Imploram să se dea drumul. O iau acasă la mine, o țin în curățenie și o îngrijesc. Orice răufăcător este mai bine tratat decât această biată femeie, care nu are altă vină în afară de boala ei!

S-au simțit ofensați. Toate rugămințile, cererile, reproșurile mele îi întărâtau și mai rău, ca, până la urmă, să fiu net refuzat și scos cu forța de pe teritoriul spitalului.

Ani de zile, imaginea pe care am adus-o din celula mamei mă îmbolnăvea. Brațele scheletice desfăcute, pielea cenușie, rănită, care apărea de sub hainele rupte, obrazul de muribund și ochii plini de groază mă împiedicau să dorm și îmi luau pofta de mâncare. Am simțit o ușurare, aflând vestea morții ei. De parcă propriul meu trup încătușat și plin de mizerie ar fi fost cel ce scăpa din celula sordidă, pentru a fi întins, în sfârșit, pe catafalc.

Parisul anului 1724 aștepta într-o stare de incertă neliniște. Regele Soare, mort în 1715, a acumulat prea mult exploziv în atmosfera imperiului, iar în timp ce Ludovic al XV-lea era încă minor, regența Ducei Filip de Orleans, cu decăderea ei morală și cu legile-i financiare neinspirate zdruncinase și mai mult răbdarea poporului. Pornirea promițătoare a tânărului rege fu întâmpinată cu neîncredere, deși chestiunile de stat încăpuseră pe mâinile cardinalului Fleury, care ducea o politică pașnică înțeleaptă și gata de compromisuri. Însă, aparținând el însuși lumii vechi și încercând cel mult să mascheze problemele la suprafață, nici el n-a reușit să vindece regimul putred până în rădăcini, în timp ce în adâncuri mocnea antitoxina înspăimântătoare - revoluția, care nu voia compromisuri, ci distrucția, pentru ca din pieire să apară o viață nouă. Cardinalul Fleury a câștigat ceva timp pentru Bourboni. El prelungi agonia bolnavului și, cu ajutorul pudrei și fardurilor epocii rococo, aduse iluzia sănătății pe obraji săi mortificați.

Personalitatea tânărului rege nu se conturase încă cu destulă claritate. Lascivitatea sa leneșă și iresponsabilă, nepăsarea față de problemele imperioase, comoditatea-i oarbă și trufia cu care se claustra în spațiul vid al monarhului absolut - toate acestea erau încă ascunse în ceara maleabilă și moale a tinereții, mascate în spatele figurii istețe și hotărâte a lui Fleury. Speranța nu moare niciodată, și atâta timp cât un suveran nu dovedește că nu-i cu nimic mai presus de predecesorul său tiranic, poporul țese în jurul său ghirlande de legende, ce-l înfrumusețează dar care îi aduc și lui însuși alinarea. Niciodată un reformator nu a fost așteptat cu atâta intensitate. Ca urmare, câțiva dintre entuziaști imaginari pentru tânărul Ludovic al XV-lea calitățile unui reformator decis și înțelepciunea unui umanist, sperând că el va modifica și va echilibra jignitoarele și intolerabilele inegalități proprii societății franceze. Totuși, majoritatea urmărea cu neîncredere suspicioasă, îmbulzeala din

jurul curții regale și vânătoreea de funcții bănoase, venituri și distincții care li se acordau numai celor „aleși de Dumnezeu”, pe baza drepturilor înnăscute, fără luarea în considerare a meritelor sau a priceperii. Cumpărasem de la moștenitorii unui portughez excentric numit José de Assis, o casă cam ciudată, împreună cu întregul mobilier, într-o mică fundătură care de atunci s-a dizolvat pe pe-a întregul în timp în Faubourg St. Germanin.

Clădirea din cărămidă roșie, ascunsă în spatele unui zid de piatră acoperit de iederă și al unor copaci înalți mi se oferea prietenoasă chiar din clipa în care am văzut-o pentru prima oară, căci coardele sensibile ale sufletului pot fi atinse nu numai de trecut, ci și de o scenă a viitorului care stă gata schițat împreună cu culisele unor evenimente ce se vor derula acolo în mod necesar.

Patrimoniul cumpărat includea și un servitor bătrân, pe Maurice, cel cu purtări rezervate și plin de ciudățenii. Se identificase cu odăile lambrisate cu lemn de nuc, mobilate cu puține piese și cu atmosfera specifică ce se țesuse în aceste interioare. Maurice se îngrijea cu gelozie ca nu cumva să mut vreun obiect de la locul său obișnuit. Când, din nebăgare de seamă, puneam vreo carte pe alt raft al bibliotecii ce acoperea întregul perete, a doua zi o găseam reșezată în vechiul mod. Începu între noi o luptă mută, obstinată care se încheie însă curând cu victoria lui Maurice. Îmi lipseau deja atât forța cât și convingerea pentru astfel de lupte, pe care le duc doar oamenii clipei, cheltuind astfel multă tenacitate aferentă. N-aș fi schimbat orânduirea nici vreunei camere de hotel, știind că a doua zi sau peste o săptămână aș fi părăsit-o. M-am resemnat deci, cu prietenoasă indulgență, și mă îngrijeam să nu jignesc în persoana lui Maurice „dogma de Assis”. Timp de treizeci de ani îl slujise cu credință pe stăpânul său, care-i inoculase convingerea superstițioasă că va continua să trăiască cu întreaga conștiință chiar și după moartea trupului și că va reveni ca să-i dea un semn lui Maurice. Bătrânul servitor nu-mi vorbea niciodată despre aceste lucruri. El era personificarea fidelității și a bunului-simț. Eu însumi am reconstituit trăsăturile caracteriale ale fostului proprietar din însemnările marginale lăsate de mâna lui prin cărțile pe care le-am răsfoit în timp ce inventariam biblioteca.

Era o bibliotecă interesantă, adunată în mod ciudat din lucrări de ocultism și de teologie. Pe lângă o serie erotică, am fost surprins de marele număr al lucrărilor despre inchiziție. Cartea lui Sencia, scrisă despre Fra Giorgio da Casale, inchizitorul papei Iuliu al II-lea, era marcată, aproape până la sfârșit, de linii groase de tuș, iar pe margini zburătăceau cu zecile semne de exclamare. În unele locuri, alături de rândurile tipărite, erau înghesuite cuvinte aruncate cu grabă febrilă; fragmentele unui șuvoi de idei dezlănțuite, pe care imaginația, intuiția le puteau întregi, evocând astfel universul lăuntric al unui creier original, dar bolnav. Pe prima pagină a cărții se afla portretul lui Casale, lucrare a unui pictor necunoscut. Înfățișa un bătrân palid, cu pleoape îngroșate, cu gura rea, iar dedesubt dansau cuvintele lui Assis: „Da! Este el. Așa ne-am privit față în față prin oglindă! îmi amintesc și îmi voi aminti tot mai clar după ce voi fi deschis pe de-a-ntregul poarta!” Mai încolo, la descrierea anilor de tinerețe ai lui Casale: „Eroare! Cât de puțin înțelegem noi oamenii cauzele faptelor! Giorgio acționa pentru că se temea să nu acționeze. Era laș și a devenit nemilos din frică. Dumnezeule, Doamne! Copacii primăvăratici din Verona. Pe drumul gălbui între șirurile arborilor albaștri compacți se apropie o femeie. Pe trup se înfășoară catifeaua grea a rochiei, sânii se bombează din decolteul larg, acoperit cu voal. Giorgio! Giorgio! - vocea ei doare ca o lamă implantată în coapsă și totuși... vai... obrazul de adolescent plin de bube... și printre rândurile lejere ale rugăciunii pătrund imagini sălbatice... Tabloul acesta este cert... clar... distinct. Dalele mari, roșii, din pardoseala coridorului mănăstirii și, pe peretele celulei, obrazul îndurerat, maroniu al Mântuitorului crucificat... da, sigur, fără nici o îndoială!”

De Assis lupta deci pentru recuperarea unor amintiri îndepărtate care revin în creierele celor mai mulți oameni doar pentru imperceptibile fracțiuni de secundă. El asedia lăuntric tainica poartă interzisă care închide trecutul. Poate că trăise străpungeri deosebit de puternice, sau poate că l-au antrenat unele descoperiri aproape de neocolit ale oricărui om solitar, atent și gânditor; căci lucrurile *există* în noi și în jurul nostru și noi nu trebuie decât să le urmărim cu sensibilitate, cu intelectul deschis, fără prejudecăți. Trebuie doar să le întrebăm și ele ne vor răspunde.

Într-un album erotic, alcătuit din desene primitive, pe o poză înfățișând o femeie nurlie, lascivă care se privea în oglindă, se înșirau rânduri inegale ce străbăteau imaginea: „...Carnea femeilor decăzute e răcoroasă și miroase a fragi de pădure... Ele, care mă vizitau doar în vis și-mi jefuiau puterile bărbătești... Succube cu pielea alunecoasă... cele mai frumoase, cele mai înspăimântătoare... Îmi amintesc...”

Pe ultima filă a mării Biblii, cu foi de pergament și tăblii de ivoriu, am găsit următoarea însemnare, scrisă din vreun capriciu copilăresc prin oglindă:

„Maurice va aștepta... Lui Maurice îi voi transmite un semn după ce eu... când vremea va sosi... Și la Verona, Maurice... Atunci...”

Primul meu cunoscut parizian fu doctorul Péloc, pe care îl chemasem spre a-l consulta pe Maurice care respira greu, cu toate că acesta se împotrivise vehement. Péloc era un omuleț cu aspect neîngrijit, care nu părea stingherit din cauza uzurii vizibile a fracului său de catifea albastră, a petelor de mâncare de pe jabou, a găurilor mai mici sau mai mari din ciorapi. Oriunde ar fi apărut figura-i vioaie aducea o atmosferă de prospețime și de amabilitate. Mâinile-i erau înroșite, cu pielea uscată și crăpată din cauza neconținutei spălări, dar și le freca cu atâta hotărâre și dorință de acțiune, încât bolnavul doborât de suferință presimțea că acest micuț David va învinge Goliatul oricărei boli, cât de gravă ar fi fost. Maurice fu și el cucerit pe loc, nu numai prin ușurarea imediată adusă de fumul inhalat al amestecului de plante al doctorului, ci pentru că Péloc trebuia iubit pur și simplu. Era perfect impersonal. Exista numai prin problemele, bucuriile și necazurile altora. A lua masa, a dormi, a bea pentru el nu erau decât acțiuni grăbite, fără prea mare importanță. Nu purta manta nici iarna, decât dacă cineva îl îmbrăca cu sila. Mă uimea cum de face față muncii lui imense. Oamenii intuiau în el pe slujitorul lui Dumnezeu, pe cel gata să preia grijile altuia, și îi ascultă cu drag pe toți, și îl întâmpinau cu plângerile lor. Apelau la el ziua și noaptea, de multe ori fără să-l plătească. Pacienții mai bogați îi asigurau onorarii substanțiale - acesta era și cazul meu - dar banii nu rămâneau în buzunarele lui. Îi primea aici, iar în alt loc, unde vedea că sunt necesari, îi dădea. Un astfel de om devine neapărat un centru magic, mai ales că nu sunt prea mulți ca el. Oamenii sunt în general atât de

plini de sine încât în ei nu mai rămâne loc nici pentru un dram din viețile semenilor. Persoana lui Péloc constituia primul fir cu ajutorul căruia am scos la suprafață, de sub întunecata oglindă de ape a viitorului meu, o țesătură bogată de alge - materia experimentală a noii mele vieți.

Mica siluetă ponosită a lui Péloc străbătea cu bunătatea sa plină de interes uman sălile interioare ale multor destine; azilurile săracilor, cotidianul vetust al locuințelor burgheze, popasurile vremelnice ale unor artiști, ale unor visători, escroci sau prostituate, palatele cu pereți de oglindă, cu atmosfera parcă eterizată, a prelaților și nobililor. El rămânea același în orice relație; în fața ochilor săi scrutători decorul exterior se topea și rămânea doar omul cu rănille sale trupești sau sufletești dezvelindu-se. Îi lipsea cu desăvârșire și orgoliul revoluționarului salvator; îl compătimea și îl ajuta pe bogătaș, pe cel sus-pus în aceeași măsură ca pe cerșetorul sărac lipit, în fața lui toți erau egali în înțelesul cel mai adevărat al cuvântului. Poate că tocmai această profundă angajare a sa, faptul că era încărcat de grijile altora până dincolo de puterea unui om, m-a oprit de a dezvolta prietenia lui cu adevărat valoroasă până la o sinceritate deplină. Mă feream să-i arunc în cârcă stânca grea ce mă apăsa. Când uneori se mai odihnea câte o jumătate de ceas la focul căminului meu părea atât de obosit! Ochii aprinși de nesomn se tot închideau dar tresărea imediat cu mici horcăieli pe care le scotea adormind, apoi se disculpa cu un zâmbet jenat.

- Biata doamnă Lacroix, nevasta brutarului, știți, despre care v-am mai vorbit, a născut doi gemeni azi-noapte. Travațiile au început la șapte seara, iar în zori a fost nevoie ca ambii micuți morți să fie îndepărtați prin operație. Biata îmi vorbise mult despre ei... Îi aștepta. Trebuie Să trecem cumva prin perioada asta grea, până ce va putea deveni din nou mamă. Sâniile îi crapă de atâta lapte, iar leagănul e gol, acoperit cu atlasuri frumoase, brodate de mâna ei.... Femeile suferă mult în asemenea situații... Ce credeți, Monsieur de la Tourzel... dacă i-aș aduce în dar de undeva niște pisicuțe?... Da... da... cred că n-ar fi rău! - și îl copleșea din nou grija și compasiunea, dând la o parte propria oboseală.

Se interesa profund de figura ciudată, dispărută, a lui de Assis; regreta că nu avea destul timp pentru a o studia. Citea mult, dacă nu altfel, sacrificând orele nopții. În creierul său

organizat și încăpător în orice domeniu, se conturau sinteze. Avea o viziune clară despre alchimie; cu mână sigură scotea la iveală valoarea reală din mocirla înșelăciunii și a fantasmagoriilor. Cunoștea importanța lui Paracelsus și vindeca cu rezultate excelente cu metodele lui.

L-am întrebat odată dacă crede că de Assis i-a dat deja vreun semn lui Maurice ? Eu nu voiam să-l întreb pe bătrân, nu cumva să-l îndepărtez de mine, căci nu bănuia că știam despre această promisiune transcendentă.

- Încă nu s-a prezentat, răspuse Péloc.

- De unde știți? m-am mirat eu.

- Mi-a spus Maurice.

Pentru o clipă simții o umbră de încredere, care apoi dispăru. Sigur că da. Un bloc întunecat de probleme cum sunt eu, ar încerca zadarnic să pătrundă în intimitatea cuiva. Bătrânul, închistatul Maurice îi împărtășește lui Péloc secretul său, căci Péloc este ca o cheie universală, deschide orice suflet.

Maurice îl hrănea pe doctorul Péloc ca o mamă. Apărea pe neașteptate cu câte o tavă plină de bunătăți și bodegănea dacă din ele rămânea ceva neconsumat.

- Sigur, domnul doctor s-a dezobișnuit să mai mănânce, nici nu-i mai încapă totul în stomac. Uite, supa asta de legume e un izvor de putere, n-o lăsați aici! Aș vrea să știu cine-i vindecă pe doctori când se îmbolnăvesc...?

Maurice se îngrijea și de mine și mă și avea la inimă în felul lui, dar păstra cu multă severitate distanța convenită, în schimb îl adora pe doctor! Față de Péloc de altfel nimeni nu se purta reverențios. În prezența lui dispărea orice urmă de ceremonie, oamenii îi înfățișau fără mască sufletele lor de , copil, tănuite până atunci.

Cu ocazia unei vizite, Péloc arată către un tablou agățat deasupra vitrinei. Pictura care înfățișa un frumos peisaj însoțit din Italia părea să fi fost așezată cu bună-știință în acest colț umbrit, neavantajos. Încercasem s-o mut odată în alt loc, deasupra unei măsuțe cu bibelouri, grațioasă și poleită cu aur, unde lumina cădea din belșug dinspre stânga, dar a doua zi am regăsit-o acoperită iarăși de penumbra geloasă, deasupra vitrinei.

- Ce înfățișează acest tablou?... Nu-l văd destul de bine! Întrebă Péloc.

- Un peisaj din Verona, Monsieur, răspunse Maurice.
- Și-a avut locul mereu aici? am întrebat eu în treacăt.
- Nu, era agățat pe cealaltă latură, deasupra măsuței cu bibelouri.

- Păi atunci pentru ce... începui eu, dar l-am privit pe Maurice și am tăcut. Gura bătrânului se închise într-un refuz rigid. Maurice a mai așteptat puțin, apoi ieși fără zgomot.

*

La începutul secolului al XVIII-lea alchimia prezenta deja semnele unei decăderi totale. Tot ceea ce în aspectul ei prezenta semne de neclaritate, eroare, ignoranță hapsână și avidă de câștig, depunea mărturie împotriva ei. Cei cuprinși de beția noului curent de „iluminare” care nu aveau nici cea mai vagă cunoștință despre esența tainică lăuntrică și despre adevărurile acestei științe multimilenare, triumfau prin victoriile parțiale, cu adevărat frapante, ale descoperirilor care au reușit să anuleze primele două litere ale străvechiului cuvânt. Tânăra chimie luase ființă. Începu descoperirea corpurilor simple, imposibil de descompus și recunoașterea acestora drept elemente. În fața realităților experimentate se destrămă atât concepția veche aristotelică care considera că materia de bază a tuturor corpurilor o constituie pământul, apa, aerul și focul, precum și principiul alchimist de dată mai recentă cum că orice corp se compune din mercur, sulf și sare. Se constată că atât aerul cât și apa sunt compuse din mai multe elemente și se determină chiar cantitatea relativă a componentelor lor. Prin perfecționarea procedeeleor de analiză chimică se puteau distinge cu exactitate aurul și argintul de orice aliaje cu culori asemănătoare și astfel nu mai puteau fi admise înșelăciunile sau erorile de bună-credință, bazate pe asemănarea unor proprietăți exterioare. Dar printre groparii alchimiei nu se numărau doar progresele științifice și dovezile experimentale. Mulți s-au angajat să descopere și dedesubturile istorice ale problemei. Aveau de gând să dezgroape chiar și rădăcinile „copacului putred” al alchimiei. Un potop de ironii disprețuitoare cădeau asupra figurilor titanice, invadate de timp, ale lui Hermes Trismegistos, Geber, Basilius Valentinus, Paracelsus și ale altor alchimiști. Tinerii luptători victorioși, îmbătați de succes crezură în final că sursele magice de lumină fuseseră anulate definitiv,

deși nu erau în altă situație decât omul orbit care și-a ridicat mâna în fața ochilor, imaginându-și că a stins astfel discul solar.

Doctorul Péloc urmărea cu îndoială vânzoleala din lumea științifică, nerăbdarea zgomotoasă a noii religii care nu mai recunoștea nimic din ceea ce era vechi. Am avut multe conversații despre această revoluție spirituală, noi doi, spectatori pasivi ai mării scene pe care se desfășurau preliminariile unui sângeros spectacol de transformări sociale și spirituale.

- Nu condamn nici munca, nici descoperirile lor, spunea Péloc. Eu însumi am trăit măreția experimentelor chimice și înțeleg importanța lor. Știu că chimia va lărgi și va transforma întreaga imagine a lumii. Mă supără doar suficiența tinerilor și teoriile lor încropite în grabă care neagă totul. Ei se află la începutul unei etape dar se erijează în pozele celor ajunși la un rezultat final. Își imaginează că dacă au așezat pietrele fundamentului unui domeniu nou, au dreptul să dărâme cu ură capodoperele clasice ale trecutului, cu toate că n-au pătruns nicicând în tainele și înțelepciunea acestora. Un prezent sănătos nu se poate ivi decât din trecut, aidoma copilului din trupul născătoarei. Chimia prezintă acum tendințe patricide. Au existat întotdeauna epoci care, sub imperiul unor factori revoluționari exteriori sau interiori, și-au renegat și și-au pierdut trecutul. Culturi mărețe, larg dezvoltate au fost distruse, îngropate, acoperite de uitare prin cataclisme fizice sau spirituale. Supraviețuitorii și nou-sosiții au recăzut atunci în întunecimea primitivă a începuturilor. Ce mai știm noi azi despre știința astronomică sau din matematica superioară a Chaldeeii și Egiptului, despre tradițiile lor mistice cuprinse în hieroglife și în simboluri tainice, despre filozofia lor fascinantă? Suntem orbiți de suprafața scânteietoare a spiritualității grecești, atât de pură și de încărcată de frumusețe, dar cunoaștem oare ceva din profunzimile ei, din trăirea și înțelegerea misterelor eleusine, ale lui Orfeu și Pitagora? Adevărata vocație a alchimiei este păstrarea tradițiilor ezoterice, iar penumbra artificială din jurul ei nu este altceva decât monstrul care apare în sanctuar. Nimeni nu-i poate învinui pentru aceasta pe Adepți. Destule exemple din istoria ideilor preconceptuate ale omenirii demonstrează mulțimea primejdiilor mortale cărora au fost nevoiți să le facă față. Incendierea Bibliotecii din Alexandria și

vandalismul fanatic al lui Savonarola arată cu pregnanță că dușmanul cel mai distrugător al tradițiilor de valoare și de valabilitate veșnică este mereu fanatismul; indiferent dacă e un fanatism religios sau de-al științei. În realitate opoziția dintre știință și tradiție nu poate fi decât vremelnică, ea dispare când, în numele lor, apar față în față niște sacerdoți adevărați, lipsiți de orice prejudecată. Slujitorul corect al științei care străbate fără compromisuri căile ei, s-ar putea să facă un ocol mai larg până la înțelegerea faptului că toate căile conduc de fapt spre misterul Spiritului Creator. Inițiatul tradițiilor pornește de la acest adevăr. Știința are datoria să transfigureze mai întâi materia densă în subtilă, reducând apoi materia subtilă până ce se transformă în principiu spiritual. Chimia de astăzi a început acest proces și, deocamdată, dăruiește niște denumiri populare, pe înțelesul tuturor, însușirilor materiei, cunoscută la fel de bine și chiar mai profund de adevărata alchimie, care însă le-a îmbrăcat într-un limbaj tainic, figurat. Chimia își realizează succesele cu ajutorul metodelor sale lente, experimentale, care înaintează tatonând în lumea efectelor. Marile analogii ale alchimiei conțin cauzele. Nu e nevoie de nici o premoniție pentru ca să prevezi că chimia, cu descoperirile sale, cu adevărat importante și de larg interes, nu va reuși încă timp de decenii sau poate chiar secole întregi să vindece bolnavii cu atâta succes ca Paracelsus, alchimistul, care îndepărta cauzele, luând în considerare întregul organism și întreaga structură fizică și sufletească a omului. Chimia noastră va zămisli încă multă vreme specialiști, adresând medicamentele sale complexe câte unui singur organ, nesocotind faptul că ele vor otrăvi eventual alte organe.

- Deci dumneavoastră, doctore Péloc, nu credeți decât în Doctor Universalis?

Fără discuție! Și cred cu tărie că chimia și știința medicală care se va baza pe ea, va reveni odată tot la Paracelsus și prin el la prețuirea milenarelor și înțeleptelor tradiții.

Ambasadorul „mieilor”

Pe Jean Lepitre mi l-a adus doctorul Péloc. Bietul de el n-ar fi vrut să-l aducă, nici prin gând nu-i trecuse, dar nu l-a putut refuza. Plin de căință, bâlbâindu-se, îmi mărturisi că Lepitre era

extrem de curios să vadă casa ciudată și biblioteca mea și vrea să mă viziteze cu orice preț. Doctorul încercase să-l descurajeze, dar Lepitre nu e un om care să se lase cu una cu două. L-a silit să-i promită că măcar va vorbi despre dorința lui în fața mea.

- Ce fel de om e acest Jean Lepitre? am întrebat eu, ocolind un răspuns clar.

- Păi... e cam ciudat, dar... în general e băiat de treabă. Poate că are ceva mai multe idei fixe decât au oamenii în general. E proprietarul unui mic magazin de obiecte de cult pe Rue Saint Honoré. Vinde și cărți și manuscrise vechi. Locuiește împreună cu o femeie mult mai vârstnică decât el. Trăiesc într-o așa-zisă uniune spirituală, căci nu au legături trupești. Se roagă enorm de mult. Au fondat câteva societăți pentru studierea Bibliei, unde țin prelegeri, aleargă de dimineață până seara să rezolve treburile altora, își zic între ei „frate“, nu se preocupă de aspectul lor exterior, carne nu mănâncă, plutesc tot timpul în starea unei beatitudini elevate și au credința că trec treptat prin cele două gradații ale sfințirii sufletului.

- Vai... sună cam complicat!

- Aș vrea să nu vă speriați de ei. Realitatea este oricum alta decât viziunea extatică, pe care și-au creat-o în imaginație. Tratez boala de plămâni a lui Lepitre. După părerea mea, din năzuințele cu adevărat frumoase și respectabile ale acestei perechi ciudate lipsesc simțul măsurii și sinceritatea. Ei se înșeală în primul rând singuri, apoi unul pe altul și în final înșeală întregul cerc al acoliților. Măreția superioară a sfințirii sufletului cere un alt fel de extaz. Jean Lepitre și Rosalie Bault sunt mult prea pasionați, dar nu vor să știe de asta. Este foarte periculos să împingi în spate, negându-le, fiarele cu puteri incontestabile ale lumii instinctelor și ale trupului bicisnic. Rosalie Bault fusese îndrăgostită mortal de tânărul și ofticosul Lepitre și numai ulterior s-a transformat din femeie cu simțurile înfometate în elevă înflăcărată, supusă unor idealuri. Lepitre este încălzit de febrilitatea frisonantă a ofticiei. Ambii au obturat cu forță niște focuri subterane și mi-e teamă că explozia va izbucni.

Am râs.

- Ați reușit un lucru, domnule doctor. M-ați făcut curios, deși bănuiesc că vor încerca să mă convertească... Când să-i aștept în vizită?

După spusele lui Péloc am considerat de la sine înțeles că duminică după-amiază, împreună cu Lepitre să apară în casa mea și Rosalie Bault. Nu încapе îndoială că formau o pereche neobișnuită. Pe talia înaltă și încovoiată a lui Lepitre atârna o haină de postav demodată și popească. Subțirimea jalnică a picioarelor sale abia dacă era mascată de pantalonii bufanți și de ciorapii negri care se încrețeau ca burduful. Părul lui des, sârmos, negru-albăstrui, care se ridica sălbatic în sus și alcătuia parcă un singur bloc întunecat, părea să nu fi cunoscut pieptenele. Pe obrazul lui îngust, cenușiu, unsuros, în dreptul pomeților ardeau petele roșii ale febrei. Avea nasul mare, cărnos, deformat de o fractură, și gura plată, fără contur, care tremura tot timpul într-un surâs extatic. Își ținea capul dat pe spate, cu ochii aproape ascunși sub pleoapele mari și bombate, ca în autodăruirea unei voluptăți spirituale. Pe fața Rosaliei Bault strălucea oglindirea aceleiași expresii. Rar am mai văzut altă femeie cu aspect atât de neglijent, deși am înțeles mai târziu că era mult mai cultă decât Lepitre. În lumina clară a zilei, părul ei cenușiu dezordonat, fața buboasă, cu carne flască, ochii inundați de o lumină bolnavă, gura decolorată și îmbrăcămintea ruptă și murdară ofereau un spectacol respingător. Poate că aș fi putut s-o respect pentru această ținută dacă o vedeam în peștera unei păduri neumblate de oameni, dar în mijlocul Parisului toate acestea îmi apăreau ca ceva suspect; bizareriile exteriorului apar întotdeauna din dorința de a ieși în evidență, fie că tind spre un lux exagerat, fie spre opusul acestuia.

Lepitre mă apucă de mână, mi-o trase către el și o strânse îndelung cu o expresie atât de glori ficată de parcă vederea mea l-ar fi răpit în ceruri. Vorbea încet, cu voce estompată, aproape șușotind. Dorise în mod deosebit să mă cunoască și bucuria lui este excepțională acum când mă poate vedea aici în casa mea.

Acest soi de comportament are darul de a te mira și tulbura. Într-un fel mă rușinam în locul lui și mă prefăceam că nu se petrecea nimic ieșit din comun. Aș fi dorit să înceteze și cu strângerile de mână, căci palma lui era lipicioasă și nădușită. Din gură îi adia un miros febril, impur. Pentru o clipă am avut bănuiala teribilă că are de gând să mă onoreze cu un fierbinte sărut frățesc, dar spre norocul meu, n-a făcut așa ceva. În orice

caz, echilibrul meu sufletesc era un pic zdruncinat, când i-am poftit în salon și mă gândeam cu ciudă la Péloc care a permis ca astfel de oameni să vină la mine. Mai târziu am înțeles că Péloc fusese doar un instrument momentan în chemarea direcționată spre mine, care, în lipsa lui, s-ar fi realizat pe altă cale.

*

După primele cuvinte Lepitre mi-a declarat solemn că suntem cu toții copiii lui Dumnezeu, și prin urmare suntem frați. În fond nu eram de altă părere dar revelațiile sale împodobite cu comparații edulcorate, înflorite, forțate trezeau în mine instinctul contrazicerii. Simțeam de fiecare dată un fel de rușine și repulsie când cineva cu voce ridicată, plină de sentimentalism, începea să vorbească despre ceva ca „dulcele nostru Părinte ceresc cel plin de haruri” sau despre „cugetarea prețiosului sânge al lui Crist, parfumat de balsamul bunătății”, deși Christos îmi era foarte apropiat și respectam adânc rugăciunea simplă rostită în singurătate. Lepitre și Rosalie gângureau cu atâta încinsă pasiune cele mai exagerate mărturii de credință, de parcă ar fi avut în gură niște îmbucături delicioase. Pe fața și gâtul ofilit al Rosaliei apăreau pete zmeurii, buzele-i străluceau de salivă, ochii îi lăcrimau, vocea se frângea. Lepitre făcea declarații din ce în ce mai intime. Îmi mărturisii că trăiește cu Rosalie într-o comuniune feciorelnică, și doar sufletele li se unesc în extaze care durează uneori ore întregi.

- Foarte interesant, zisei cu scârbă mocnită. Și cum realizezi această... unire?

Lepitre era gata să dea detalii. Paturile lor se află la cei doi pereți opuși ai camerei, departe unul de altul, separate prin perdele. Seara, când se culcă, sting lumina, se întorc cu fața în sus și se gândesc unul la altul cu fierbinte și evlavioasă iubire, până ce îi cuprind frisoanele unei voluptăți cerești. Această nuntire spirituală se intensifică uneori atât de mult încât încep să strige, să plângă, să râdă și să se roage de fericire.

Privi către Péloc. Acesta își lăsase ochii în jos și avea figura cuiva care se așezase într-un cui ascuțit, și n-ar fi avut curajul să repare situația.

Rosalie se apropie fulgerător și așeză pe mâna mea palma și rece și bătută.

- Trebuie să veniți, spuse. Trebuie să veniți la întâlnirile noastre. Poate că sunteți de-al nostru fără să o știți încă.

Domnul își adună mieii pentru viața veșnică și îi lasă în voia pieirii pe lupi. Porțile iadului vor fi deschise de ploi de foc, ciumă, chinuri mortale, cutremure. Cei dedați la preacurvie, cei orgolioși de inteligența lor, practicienii noii științe, cei reci, cei ironici, cei ce neglijează a se ruga, blasfemiatorii, bețivanii și hrăpăreții, popii care tăgăduiesc, păgânii, ereticii și jidanii, cu toții vor cădea sub marea roată care le va măcina carnea plină de păcate și coapsa înfierbântată într-o singură masă însângерată. Astfel vor fi bătuți în piuă până la sfârșitul vremurilor devenind hrana Satanei, o masă vie, fremătândă, străbătută de chin, urlând de durere, fără de moarte și fără de izbăvire.

Vocea Rosaliei tremura, trădând o voluptate respingătoare. Colțurile gurii se trăgeau în jos, buzele se țuguiau fremătând. Petele de pe fața și gâtul ei veștejit ardeau întunecate. Era înfricoșătoare și antipatică.

- Noi v-am avertizat... ne-am făcut datoria..., interveni în surdină, cu un zâmbet lipicios, celălalt membru al duetului, Lepitre. Mieii vă așteaptă...

- Bună treabă! gândii eu.

Lepitre lăsă pe masă un bilețel cu adresa exactă.

- Desigur... o să vin... sigur că da... la un moment dat... da...

Abia așteptam să-i văd ieșiți pe ușă. Își luară rămas bun de parcă ar fi fost unși cu lipici din cap până-n picioare, își smulgeau din preajma mea pe rând și câte una fiecare parte a corpului.

- Vă rog să mă iertați! îmi șopti Péloc, nefericit.

- Niciodată! i-am răspuns eu șoptit, dar cu zâmbetul pe buze.

*

În acel moment nici măcar nu visam că voi merge totuși la palatul marchizei Danjou, reședința principală a „mieilor”.

- Cum îi puteți suporta? I-am întrebat a doua zi pe Péloc care își făcu apariția la ora obișnuită din seară. Pe dumneavoastră nu v-au băgat în turmă?

Le-am cerut un răgaz și, în mod excepțional, mi l-au acordat, răspunse el cu un surâs de impostor ce se lățea pe față în mii de mici zbârcituri. Le-am promis că în ultima clipă voi cere refugiu în barca lor salvatoare de suflete, acum, însă, timpul nu-mi permite. Bănuiesc că Lepitre și Rosalie și-au asumat pe

tăcute să intervină pentru mine la stăpânul lor sever și sângeros și fac multe rugăciuni în folosul meu. Vă rog să mă credeți, ei nu sunt niște monștri chiar atât de irecuperabili cum s-au prezentat aici. În credința lor există ceva zguduitoare și în același timp lamentabil. Ei vor cu adevărat binele și se tem și de cea mai mică greșală. Și-au ridicat deasupra capetelor un suveran extrem de pisălog și total neînțelegător. Acesta îi ține mereu cu frica în sân, trece distrat pe lângă virtuțile lor și nu ține seama decât de slăbiciuni. În același timp îi menține într-o stare de nesiguranță, creând totuși în grupul numeros al învățăcelilor lor convingerea că ei singuri se află în posesia adevărului, pe când celălalt grup cade vertiginos către fundul iadului din cauza unor informații false. Neînțelegerile dintre ei se țin lanț. Discuțiile lor în contradictoriu sunt aproape la fel de pasionate ca și cele din sinoduri. O mare amărăciune pentru Lepitre și poate și mai mare pentru Rosalie este faptul că grupările mișcării inițiate de ei și-au ales fiecare câte un șef și predicator cu păreri proprii care interpretează Biblia în mod cu totul arbitrar. Unii pun la îndoială vocația lui Lepitre și maculează cu bănueli josnice conviețuirea sa cu Rosalie. Sunt alții care nu cred în imaculata concepțiune, iar alții neagă învierea din morți a trupului. E o încurcătură de limbi babeliană, cauzată de niște creiere primitive însă mereu active. Nu pot ajunge la numitor comun în nici o privință, mai ales pentru că urăsc cu o ură încăpățânată intelectul și cred numai în simțăminte. S-au revoltat împotriva minții, căpitanul corăbiei, l-au aruncat în mare și pe cârmaci și și-au încredințat soarta capriciilor vântului. Prin vara tropicală a evlaviei lor incandescente revin mereu taifunurile erotismului și ale pulsionilor. Din vârful de turn al unui val de sacrificiu plin de dăruire, cad vertiginos în hăuri le bicisniciei, și peste o clipă se și încaieră, ponegrindu-se reciproc. Se entuziasmează până la lacrimi și cad în crize teribile de furie din cauza câte unui cuvânt. Nu încetează să-și spioneze reciproc viețile, se pun la îndoială și se critică reciproc. Stau mereu gata să intervină cu biciul arzător al predicilor, însă fratele pe care l-au pleznit răspunde și el cu un contraatac, aidoma unei fortărețe plină de tunuri. Astfel, ei se plimbă de colo-colo în același „staul”, ca niște profeți jigniți, ca victime ale unor prigoane nedrepte, pregătiți totuși de filipice pasionate pentru salvarea sufletelor gata de pieire ale celorlalți.

Râsul meu i-a oprit tirada și l-a făcut și pe el să râdă.

- Chiar dacă râd, n-aș spune că problema lor este de râs! reveni el imediat. Imaginați-vă ce greutate îi creează ei lui Dumnezeu. Poate că acest caz al lor e cel mai insolubil din întreaga creație. Necredincioșii, prin negarea lor îl afirmă pe Dumnezeu, cei ce se îndoiesc, îl evocă prin tenacitatea lor, cei simpli, cu supunerea lor, ajung în final la El, dar nici unul dintre ei nu-l descrie, ca alde Lepitre, sub forma unui monstru antropomorf. De mult nutresc credința că cei sceptici vor vedea mai curând împărăția lui Dumnezeu decât acești vânzători guralivi care adună lumea în jurul lor, în speranța unor dividende grase, dar ulterior se constată că mulți au cumpărat mărfuri diavolești. Să nu credeți că enunț sofisme gratuite. Sufletul sectanților este un spațiu îngust, plin până la refuz de idoli, aidoma unor dughene de antichități. Numai spiritul și adevărul, deci numai Dumnezeu nu are loc acolo.

L-am privit cu atenție. Tovărășia lui Péloc îmi părea nespus de captivantă și distractivă. M-am hotărât să scot de la el o mărturisire privind acest secret final și intim al omului care, cu cât e mai comun, cu atât devine mai mult o chestiune personală.

- Dumnezeu... Vorbiți cu atâta hotărâre și atâta zel despre El. Mă faceți invidios. În fața puterii aluziilor dumneavoastră eu mă simt sărac și nesigur.

- Cred că e mai ușor să vorbești despre orice altă relație decât despre legătura cu El, răspunse Péloc, privind în gol. Cred că eu nici n-am mai vorbit despre asta, mai ales pentru că în mine noțiunea respectivă se află într-o permanentă transformare. Dumnezeul meu, într-o copilărie îndepărtată locuia dincolo de niște culise înstelate, atârinate deasupra Pământului. Avea o barbă lungă, vătuită și ședea pe tron. Îmi apărea ca un domn bătrân, îndepărtat și plicticos, cu care, odată când voi muri voi avea unele lucruri de reglat din cauza păcatelor mele. Apoi, într-unul din ceasurile grave ale adolescenței, El s-a apropiat de mine ca într-o explozie; se transformase într-un acuzator întunecat, fără să-mi arate nici o cale de scăpare. Am biruit criza și Dumnezeu s-a micșorat, devenind complet nesemnificativ, ca o vechitură prăfuită în pod. Într-una din înflăcăările mele poetice, L-am scos din nou la lumină. L-am înzestrat cu diferite însușiri. Mi-am făcut din El un

fetiș. Îl adulam pentru că era vanitos și mă rugam la El pentru a-L mitui, dar rămăsese și pe mai departe o notabilitate izolată din afara mea, căruia îi făceam scurte vizite de reverență. Tânăr bărbat fiind, a început să mă incite adevărata Lui identitate. L-am pipăit, L-am cântărit, L-am privit în față. Am descoperit că-mi seamănă. Era imperfect, pieritor și neputincios ca și mine. Atunci L-am ucis. Multă vreme a fost mort. Acum e o stafie. Nu mai există pe dinafară. Bântuie undeva pe dinăuntru, în adâncimi fără contururi, intangibil. Nu are glas, ci doar impulsuri care pătrund până în pragul ideilor, totuși înseamnă mai mult decât orice idee și cuvânt, mai mult decât lumea vizibilă a formelor care mă înconjoară, e mai mult decât mirajele, durerile, teama și moartea. E mai mult decât orice din câte cunosc și din câte pot fi cunoscute.

Se lăsa tăcerea. Ultimele sale cuvinte estompate făceau ecou în mine și mi-l evocau pe mortul meu, exterminat cu instrumentele de precizie ale lui Homonculus. Remodelările sale ciudate din propriul meu suflet îmi păreau asemănătoare cu cele descrise de Péloc. În mod inexplicabil învolburările neverosimile ale condițiilor mele exterioare mi-ar fi permis totuși să-mi formulez relația lăuntrică determinantă cu Dumnezeu cu aceleași cuvinte ale lui Péloc.

O mică tăcere tulbure adăsta între noi. Căutam, amețiți, calea de întoarcere de pe puntea ce sălta către invizibil și de pe care pașii omenеști nu ar mai putea înainta.

- Să nu uit... cine este această marchiză Danjou la care m-a invitat Lepitre? am întrebat.

- Vreți să o vizitați?

- Ferească sfântul... Dar figurile ciudate m-au interesat mereu.

- O, marchiza Danjou este cu totul altfel decât acest cuplu care v-a contrariat într-atât. Este o doamnă cultă și îngrijită. E văduvă. A ajuns printre miei în urma morții soțului ei. Până atunci viața ei n-a fost diferită de cea a altor doamne din casta ei, decât poate prin faptul că trăise o iubire, după părerile de la curtea regală, revoltător de mare și fidelă, cu soțul ei, timp de zece ani până la moartea timpurie a acestuia. După tragedie, încercase să-l urmeze pe cel iubit, care luase cu sine întreaga ei poftă de viață. Numai adânca ei evlavie a reținut-o de la sinucidere, deși unele fapte ale sale egalau suicidul. Se lăsa

cuprinsă de vântul înghețat al iernii după câte o baie fierbinte. Vizita bolnavi contagioși și căuta pe ascuns locul buzelor acestora pe ceașca din care băuseră, dar moartea nu se apropia de ea nici măcar sub forma unei răceli ușoare sau a unei banale infecții. A rămas sănătoasă și puternică. Un vis o convinsese în final că planul ei este eronat, și că trebuie să trăiască pentru cei doi copii ai ei și pentru o chemare pe care n-o cunoștea încă, dar care se va arăta. Cu puțin timp după acestea, împreună cu copiii ei și cu Jeanne Girard, educatoarea acestora, a fost nevoită să intre, din cauza ploii, în micul magazin de pe Rue Saint Honoré. De altfel cea care avusese acel vis important era Jeanne Girard. Lepitre, printre obiectele sale de cult, se apucă imediat de pescuit suflete și reuși să captureze cel mai mare pește. Ce-i drept, cu ajutorul Jeannei Girard, visătoare și băgăcioasă în toate. Marchiza Danjou deveni protectoarea și baza materială a mieilor. Puțin mirată, puțin rezervată, îi slujește totuși cu obediență recunoscătoare, pentru că își imaginează că și-a găsit un scop util, care place lui Dumnezeu. Îl consideră drept penitență prin care, mai apoi, se va putea uni pentru vecie cu iubitul ei.

- Destinul marchizei mă înduioșează cu adevărat, îi spusei lui Péloc. Dar nu pot înțelege cum a putut fi influențată o doamnă cultă și distinsă de clevetirile exaltate sau interesate ale unei servitoare?

- După spusele marchizei, visul conținea indicii atât de intime, încât părea evident că reprezenta un mesaj al soțului, transmis prin visul Jeannei. Erau lucruri pe care nu le știau decât ea și soțul ei.

- Un slujitor isteț poate afla multe, dacă vrea.

- Desigur, însă Jeanne sosise în casă doar cu cinci ani în urmă, după moartea marchizului. Nu-l cunoscuse niciodată pe soțul stăpânei; în visul ei, marchizul Danjou purta un anumit frac verde întunecat, purtat de el la o recepție de la Versailles în ziua primei lor întâlniri și a izbucnirii iubirii lor. Acest frac s-a pierdut cu ocazia unei călătorii, împreună cu alte lucruri, încă dinainte de căsătoria lor. Lada în care fusese împachetat se desprinsese pe neobservate de pe caleașcă și căzuse de pe un pod avariat în apele repezi ale unui râu. Fracul nu apărea în nici un portret al marchizului. Nu era un obiect vestimentar caracteristic pentru marchiz. Nici culoarea și nici croiala nu erau cele îndrăgite în

mod special de el însă marchiza în mod natural, îi păstrase amintirea pentru totdeauna. Jeanne descrisese culoarea și formatul nasturilor, modelul brocartului din care era confecționată jiletca, țesătura dantelei de pe jabou și cu toată precizia întregul frac. Marchizul stătea rezemat de marginea unui havuz, ținând o mână pe sabie, cu picioarele încrucișate, pe care și le mișca nervos. Era în așteptarea cuiva. Mișcarea nervoasă a labeli piciorului era un obicei caracteristic al marchizului dar, după moartea lui, niciodată nu mai venise vorba despre aceasta. În continuarea visului, Jeanne văzu apa din bazinul havuzului, pe suprafața căreia plutea un vaporeș galben de hârtie. Marchizul, așteptând, aduna de pe jos pietricele mărunte și le arunca în vaporeș până ce acesta se cufundă. Acest vis era o copie fidelă a realității. Totul se petrecuse la fel, la vremea respectivă. La această întâlnire, care a urmat numai cu două zile după ce făcuseră cunoștință, și-au mărturisit ei iubirea izbucnită fără veste și care nimici în ei toate prescripțiile codului de maniere elegante. Și această iubire dura cu adevărat și dincolo de mormânt. În vis, Jeanne fu cea care s-a apropiat de marchizul vizibil decepționat de apariția ei, Jeanne fiind o femeiușcă grasă, micuță și cu ochi de purcel. Marchizul sări nervos în picioare și făcu un gest de descurajare. „Ea n-a venit! Ea n-a venit nici acum! Te rog, pentru numele lui Dumnezeu, spune-i să nu mai plângă atât. Nu mă pot apropia de ea din cauza acestei disperări!”. Și în continuare îi comunică tot ce v-am spus mai înainte.

- În orice caz... e interesant.

- Da. Însă dacă ați cunoaște-o pe Jeanne...

- Ei bine?

- Aș imagina o cutie poștală mai de soi pentru un mesaj de pe altă lume... Însă omul e miop și căile Domnului sunt necunoscute. Marchiza Danjou crede orbește în servitoarea ei vizionară, o consultă în toate problemele, o descoase despre visele ei și o copleșește cu daruri. Cu toate că Jeanne, în afara ciudatelor visări și a intuițiilor ei, nu e decât o servitoare șireată, egoistă și prostesc de vanitoasă care profită din plin de situația ei avantajoasă. Solicită imperios ca și o balerină aplauzele spectatorilor ei și ceea ce face capătă tot mai mult un caracter artificial, cu mici rezonanțe suspecte.

- Recunoașteți că o considerați de fapt o escroacă?

- Nuuu... adică doar pe jumătate. E un teren confuz, unde granițele se pierd. Jeanne dispune de însușiri interesante și are vise demne de atenție dar... de fapt toate caracterele de acest soi au de pierdut tocmai aici... aceste însușiri se manifestă rar și pe neașteptate. Nu pot fi nici comandate și nici direcționate. Zeloasa Jeanne însă umple golurile din vanitate sau din interes și încropește mici istorioare pe baza unei șiretenii primitive, asigurându-și frumoase succese în fața baroanei și a mieilor, căci după cum prea bine știm, numărul escrocilor este întrecut numai de numărul celor creduli. „Vocea lăuntrică” din visele Jeannei face adevărate ravagii, ca este adulată de o întreagă curte. Un anume Cortey, membru al consiliului regional crede în Jeanne și în vocația sa divină mai presus de orice. Este un nebunatic fără astâmpăr care o urmează pe primadonă ca un câine vrăjit.

Dar ea mai are în lesă nenumărați oameni. Credincioșii ei nu fac nici o mișcare fără să ceară sfaturile ei dodonice, iar marchiza Danjou o păzește cu gelozie și o alintă ca pe o maimuță minune.

- Și cine se ocupă între timp de copii?

- Corinna are deja cincisprezece ani. În marea zăpăceală din palat e singura care se îngrijește de frățiorul ei de ? șase ani. Am râs.

- Nici nu mai e nevoie să mă duc până. acolo, Péloc. Mi-ați înfățișat despre ei un tablou atât de viu încât nu le-aș putea descoperi trăsături mai caracteristice nici dacă i-aș frecventa ani de zile.

- Am îndoieli serioase în această privință. Uitați că imaginile care înfățișează femeii sunt întotdeauna incomplete, căci ele sunt de atâtea feluri în câți oameni se oglindesc.

- Vă pricepeți și la femeii, doctore Péloc? Nu vă cunoșteam această latură.

Obrazul lui slab, inteligent și impersonal se luminează de un zâmbet de ironie blajină.

- Apage Satanas! Știu despre femeii că e bine să te ții departe de ele. Le sunt prieten, cunosc secretele jalnice și uneori cutremurătoare ale dormitoarelor lor, le compătimesc și le vindec, dar în rest... există otrăvuri pe care e mai bine să le ții în sticle pecetluite și etichetate cu un cap de mort.

- O astfel de părere nimicitoare despre femei nu poate veni, doctore, decât de la cineva care și-a dobândit o imensă experiență din trăiri reale.

- Eu nu vă voi furniza nici o poveste picantă, prietene! În această privință, am aceleași păreri despre femei ca și despre bărbați. Toată afacerea este extrem de sărăcăcioasă și inestetică dacă beția codoașă a naturii nu intervine, iar eu, printr-o eroare oarecare, nu m-am împărtășit din această licoare universală. Mă uit cu oarecare mirare la cei care îmbățați de ea cântă din toți bojocii, cu obraji înflăcărați dar le înțeleg starea specială și când vine vremea grețurilor, îi țin de cap, până vomită. Atâta tot.

Se auziră pașii târșâiți ai lui Maurice. Obrazul lui supt și brăzdat apăru în cercul unei lumânări. Aprinse pe rând lumânările din birou până ce curburile mobilei și poleiala cărților începură să lucească. Péloc căscă și se lovi ușor peste gură cu palma.

- O compătimesc totuși pe marchiza Danjou.

- E o femeie frumoasă?

- Frumoasă? Nu știu. E mai mult maternă și liniștitoare, în schimb flică-sa...

- Ei?

- O ciudată compoziție a lui Eros. Deocamdată nu e decât o schiță incitatoare, dar cred că mai târziu va cauza niște încurcături de toată frumusețea...

După plecarea lui Péloc gândurile mi-au mai rămas la marchiza văduvă, la vizionara Jeanne și la Corinna, care promitea să provoace încurcături de toată frumusețea. Dar nu puteam bănui că ea își va începe promițătoarea ascensiune tocmai în viața mea...

Unde astrale

De cum pași în cameră, văzui că Péloc are ceva de spus. Avea un aer neliniștit, agitat, își dregea vocea, umbla de colo colo și se vedea că nu știe cum să înceapă a vorbi. Mi s-a făcut milă de el.

- Începeți doctore, vorbiți, apoi totul va fi mai ușor.

Se opri holbându-se la mine.

- De ce credeți că...

- Nu-i totuna?

- Nu... adică... se opri, copleșit de vinovăție. Zău că n-am vrut să vă amestec! Le-am și spus că nu voi face pe mediatorul...

Îl privi dintr-o parte, zâmbind bănuitor.

- Lepitre?

- Nu, nu! dădea el din cap pentru a-și sublinia negarea. Jeanne. Ea a visat ceva. Mă simt atât de jenat!

Am izbucnit în râs.

- Nici o problemă. În fond, omul nu-și poate dirija visele!

Făcu o grimasă.

- Ei bine, Jeanne are o cârmă specială pentru așa ceva!

Toate acestea stârniră în mine un început de curiozitate.

- N-ați vrea să-mi spuneți în sfârșit ce anume a visat?!

- Credeți-mă, nu e ușor. Cele mai multe vise ale Jeannei seamănă cu o oală plină cu sirop, din care ar trebui să scoți două cireșe... Ea a văzut un port marin și două vase care se pregăteau de plecare. Natural, un vas era alb, celălalt negru. Pe ambele vase era multă vânzoleală. Din cala vasului negru se iveau draci negri și păroși - Jeanne are o imaginație foarte vie - ținând în brațe femei goale, care râdeau pițigăiat și ale căror trupuri te orbeau cu păcatoasa lor albeață. Pe nava albă stătea un grup de miei în hlamide albe. O recunosc cu claritate în fruntea grupului pe marchiza Danjou, ca pe cineva căreia acest loc se cuvine și după ordinea socială a paradisului. Miei priveau îngrijați către mal și de pe ambele nave se auzeau strigăte repetate: „Louis... Louis de la Tourzel!” (Ca nu cumva să încapă vreo îndoială!) „Louis, încoace, încoace! Pe mal stătea un bărbat înalt și subțire care oscila nehotărât între cele două nave. Atunci se ivi lângă el o figură de femeie îmbrăcată în mătase azurie. Fața nu se vedea. Îl apucă de braț și arătă către nava albă. Lui Jeanne se păru că aude cuvintele femeii: „De ce fugi din fața destinului tău?”. „Ah”, spuse bărbatul uimit, „eu așteptam o altă navă, una albastră, dar dacă tu mi-o spui, mesageră cerească...”

Péloc mă privi și observă că mă pufnește râsul. Interpretase cu umor irezistibil această istorie bombastică.

- Vă rog, așteptați, e o scenă foarte înduioșătoare și încă nu s-a terminat. Bărbatul înalt se lăsă condus către nava albă, aidoma unui copil ascultător. De acolo se înălțară acordurile unui psalm curat de bucurie, iar de pe nava neagră răsunară

sudălmii răgușite și un potop de blesteme. Cum sosi bărbatul înalt, nava albă porni în grabă, dar nu rămase decât puțină vreme pe suprafața apei, căci se ridică în slava cerului, desfăcându-se aripi largi și pluti în aer ca o pasăre uriașă. Nava neagră acoperită de fum și flăcări începu să se scufunde, apoi fu înghițită de adâncuri lăsând în urmă bulboane întunecate și vaietele disperate ale ocupanților.

- O imagine demnă de pana unui pictor bisericesc evlavios și fericit în naivitatea sa! am aprobat eu cu toată sinceritatea. Precum observ, pe Jeanne Lepitre a-ți informat-o pe larg despre starea mea fizică și sufletească.

- Ba, mai curând trebuie să-i fi vorbit despre starea dumneavoastră socială și financiară. Jeanne are o slăbiciune pentru nobile, mai ales cea care nu și-a pierdut poleiala ;de aur. Ea îi servește doar pe nobili cu zel adevărat, visează pentru ei cu predilecție, iar pe cei din vulg și pe burghezi îi folosește doar ca instrumente. Cred că nutrește niște speranțe tainice gândindu-se la posibilitatea că vreun admirator mai răsărit ar putea fi atras, de pe tărâmurile abstracte, pe altele mai practice iar prezența ei pe scena claselor sus-puse, unde acum joacă doar în deplasare, ar putea fi permanentizată cu ajutorul unui contract de căsătorie. În orice caz, în jurul ei oamenii sunt atât de orbiți, încât perspectivele ei sunt reale.

Cortey plutește în stare eterică și ar prefera s-o aibă în exclusivitate ca oracol personal. Abia crăpa de ziuă când sta deja așezat pe marginea patului ei, ca să audă primul cele mai proaspete revelații. Ei bine, Jeanne este destul de dibace să anuleze mica distanță de la marginea patului până în pat și să dirijeze între niște maluri potrivite acest extaz, al cărei obiect și sursă este ea; după aceea, n-ar mai fi o problemă să-l aducă pe bietul Iosif cel pățit, până la soluția atoatesalvatoare. Dar, mai e ceva! Am uitat să amintesc o parte din vis. Când nava albă plecase în zbor, iar cea neagră era de-acum scufundată, femeia în mătase azurie își aruncă gluga de pe cap și Jeanne o recunoscă în ea pe eleva ei, fiica marchizei Danjou. Alergă către ea și-i vorbește:

- Corinna!... Cum ai ajuns aici, draga mea? E târziu. Vino, te conduc acasă!

Corinna o privi ca pe o străină și îi spuse mirată:

- Nu știu cine ești dumneata... nu te-am văzut niciodată...
Numele meu nu e Corinna. Pe mine mă cheamă Marietta! Apoi se întoarse și se îndepărtă pe mal.

*

Nu-i greu de imaginat ce valuri de emoție, bucurie, îndoială, speranță și tulburare mă cuprinseseră. Nu înțelegeam cum de s-a putut amesteca într-o țesătură atât de respingătoare și plină de minciuni strigătoare la cer numele acelei femei care mi-a fost mamă și salvatoare, pe care o simțeam mai apropiată decât orice altă ființă din lume și pe care o credeam singura soluție a existenței mele. Jeanne o văzuse îmbrăcată în mătase azurie, în culoarea pură a spiritului, și această culoare o reprezenta... dar de ce îmi dăduse un semn tocmai prin visul acestui suflet de slujnică, gata de înșelăciune, mânăta de interes?! În ce măsură Jeanne ar fi fost un instrument mai potrivit pentru aceasta decât sufletul meu plin de dor? Nu înțelegeam nimic, dar simții în mine vibrațiile largi ale unor clopote de bucurie.

Corinna... Marietta...

Marietta... Corinna...

*

Vineri am fost primit de Marchiza Danjou. Palatul Danjou, construit cu numai cincisprezece ani în urmă, oglindea stilul supraîncărcat și bogat al epocii sale. Era pompos, compact și fermecător, arăta ca o damă rococo cu aspect regesc, învăluită în mătăsuri, strălucind de bijuterii, care pe sub peruca și dantelele sale rămăsese nespălată. Avea săli de câte douăzeci de metri, pline de oglinzi, cu parchet din diferite esențe, cu goblenuri uimitor de frumoase, cu vase chinezești de statura unui om, de o subțirime străvezie, cu berjere înguste în formă de pișcot, măsuțe lucrate în argint curat, scaune cu spătare în forma lăutei, cu taburete de mătase, cămine de porțelan pictat, candelabre înalte, elegante, din argint, dar în întregul palat nu exista nici o cameră de baie. După cum am aflat, singură Corinna își revendicase o cadă de baie, ascunsă sub o cuvertură grea în budoarul ei, fiind cel mai indecent obiect din casă, despre care nu era de bon ton să aduci vorba. În schimb, oala de noapte grațioasă și plină de podoabe nu era acoperită cu nimic.

Mieii se adunaseră într-o sală tapițată cu mătase ivorie. Când am intrat împreună cu Péloc, sala nu era plină, dar

numeroasele scaune cu picioare grațioase și spătare fragile așezate în șiruri, arătau că sunt așteptate multe persoane. Cântărindu-i pe cei sosiți, am văzut în ei, conform așteptărilor mele, o societate amestecată și ciudată. Stăteau de vorbă adunați în grupuri mici, vociferând sau vorbind în surdină. Ochii lor întorși către ușa cu amorași rămaseră pironiți, văzându-mă pe mine, „noul suflet”. Timp de câteva clipe conversația fu suspendată. Semnele de întrebare necunoscute mie, îi făcură loc și figura extaziată a lui Lepitre pluti spre mine pe covorul moale. Își aduna mâinile poapse în dreptul toracelui, își ridica bărbia și își înclina capul într-o parte cu evlavie. Îl urma, beatificată în zdrențele ei, Rosalie, aidoma unei rezerve gata de luptă. Aș fi vrut să mă salvez, dar era prea târziu.

- Fratele nostru drag! în sfârșit! în sfârșit!

Față de această voce care tresălta lipicios de dulceagă, faptul că Lepitre se poticni de marginea covorului și fu nevoit să execute câteva mișcări sălbatice de reechilibrare, desfăcându-și mâinile împreunate și scăpând evlavia de pe obraz, n-a însemnat pentru mine decât o consolare mărunță. Pentru o scurtă clipă el deveni perfect uman și stacojiu la față, până ce reuși să-și compună la loc elementele onctuoșității explodate. Am trecut cu chiu cu vai prin salutul, întrebările și prezentările făcute către adunare care se prelingeau pe mine ca un sos consistent pe friptura de iepure. Am fost lăudat, ridicat în slăvi, mi se atribuiră intenții surprinzătoare în legătură cu viitorul mișcării mieilor, apoi, după ce mi s-au transmis și salutările dumnezeului lor, mi-a fost permis să mă retrag într-o nișă de fereastră cu Péloc care râdea de mine fără nici o reținere.

- Mie mi-ar fi mai degrabă rușine! i-am șoptit. Oricum nu scapi de flăcările iadului ca pedeapsă pentru toate acestea!

- S-ar putea. Dar accept să mă prăjesc puțin în iad în schimbul imaginii dumitale în timpul cuvântării lui Lepitre.

- Unde sunt stăpâna casei, Jeanne vizionara și Mademoiselle Corinna?

- Ele apar mai târziu, când adunarea va fi completă. Mai bine-zis, Corinna nu participă deloc la aceste întruniri, iar Jeanne și Marchiza o scuză spunând că e încă o copilă, dar după câte știu eu, pe ca acești oameni o plictisesc și își caută alt fel de distracții.

Eram decepționat. Credeam că o voi vedea imediat pe Corinna, voi sta de vorbă cu ea și... dar cuvintele lui Péloc nu numai că îmi risipiră această speranță însă mi-au sporit și tulburarea. Ceea ce Péloc mă lăsase să înțeleg în legătură cu micuța Corinna, nu se potrivea nicicum cu imaginea păstrată de mine despre o Mariettă tandră și pură... Nu conta! Trebuia să aflu ce anume se ascundea în spatele mirajului care mă ademenise în această casă.

- Totuși, eu aș vrea s-o cunosc pe Corinna... pentru asta am venit, am spus subit.

În ochii lui Péloc luci mirarea, dând însă imediat locul politeții neutre.

- Vă rog, nici o problemă. Aceste schimburi de păreri au întotdeauna un punct culminant, când poți părăsi pe nesimțite sala. Ba, este chiar recomandabil să te salvezi. Corinna se bucură când o vizitez și, împreună cu mine, vă va primi cu dragă inimă și pe dumneavoastră...

Izbucnii în râs văzând privirea lui scrutătoare.

- Nu, dragul meu Péloc, nu sunt un pedofil lipsit de scrupule, și nici vreun postănac sentimental. Corinna mă interesează numai și numai din cauza visului Jeannei. Dumneavoastră mi-ați scos cu adevărat cele două cireșe din oala de sirop. Visul a avut două momente care mi-au trezit interesul față de femeia cu capă azurie în care Jeanne o recunoscuse pe Corinna.

Péloc mormăi nemulțumit:

- Această Jeanne mă pune mereu în încurcătură. Când mă liniștesc cu gândul că e o escroacă, produce dintr-odată un fenomen inexplicabil, pentru ca apoi să se afunde din nou în mocirla minciunilor.

Pe ușă intra un bărbat înalt, cu aspect ascetic, cu o coamă de păr alb încurcat, ce-i cădea pe umeri.

- Fiți atent, șopti Péloc. Acesta este unul din contra-profeți. Frederic Boisson, pictor. Lepitre și Rosalie îl numesc simplu spionul lui Anticrist și încearcă pe orice cale să-l excludă din rândul mieilor, însă Boisson are o tabără puternică. Vorbește mult mai frumos decât Lepitre și trăiește singur, într-o mizerie puritană greu de imaginat. Este un artist talentat, deci știe să-și prezinte ideile fixe cu mai mult talent. Marchiza Danjou și Jeanne îl agreează, deci este inatacabil.

- Dar de ce îl urăște Lepitre atât de mult?

Îl urmărește pe Boisson, tras la față, cu fruntea teșită, apropiindu-se de un grup numeros. Acoliiții săi îl înconjură.

- Boisson scrie cărți despre facerea lumii, despre apocalipsa lui Ioan, despre sfârșitul lumii și prezintă toate acestea însoțite de explicitări destul de fanteziste și arbitrare, care contrazic în mod direct explicitările tot atât de fanteziste și arbitrare ale lui Lepitre. Vă asigur că ei amândoi improvizează scene foarte interesante. În realitate, trăiesc unul pentru celălalt, ca marii îndrăgostiți. Învață unul pentru altul, citesc, scriu, vorbesc, cuprinși de voluptatea sălbatică a contradicției.

Sosiră grupuri noi.

- Iată-l pe Georges Duflin cu acoliiții săi, își continua informarea Péloc. Ei neagă imaculata concepțiune, motiv pentru care Lepitre se simte atât de jignit și de supărat, de parcă ar răspândi bârfe urâte despre propriile lui moravuri. De altfel nu se abțin nici de la aceasta.

În sală intră un om mic de statură, burtos și gros în ceafa, pășind lătareț. Era blond, aproape un albinos. Nasul său grosolan, zâmbetul dulceag, obrazul roșu cu vinișoare, se deosebea cu stridență rustică de fețele palide și bolnăvicioase ale celorlalți. Mai târziu l-am văzut cum se înfurie într-o clipită. Vorbea cu gura largă, sâsâind și-și freca cele două palme ca negustorul după o afacere reușită. În urma lui venea râsuflând uriaș-a-i soție asemănătoare cu un leu de mare, care-i născuse zece copii. Acești oameni erau deci în posesia tuturor datelor privind imaculata concepțiune. Urmau două fete mari și inofensive, cei mai în vârstă dintre copiii lor, care își purtau stingherite și terorizate picioarele uriașe și mâinile cât niște lopeți. Duflin era un argintar înstărit, membru al celui de-al treilea ordin, steaua căruia se afla în ascensiune, burghez din epoca lui Ludovic al XV-lea, care trecuse prin universitate, o făcea pe mecena, cumpăra cărți și își agonisise o avere respectabilă prin comerț și industrie. El era acel *bourgeois gentilhomme* pe care mai târziu Moliere l-a imortalizat în figura schițată cu umor vitriolat a lui Monsieur Jourdain. După părerea lui Péloc, Duflin era atras în saloanele marchizei Danjou de jinduirea după aristocrație precum și de faptul că orgoliul său bolnav de atotștiutor își găsisese un sol deosebit de fertil în societatea densă și impură a mieilor. Descoperi în sine calități de predicator, mai cult decât

alții, un gurmand al cuvintelor pompoase și superficiale, un pisălog înnăscut. Mugurii intelectului său mărginit plezneau nervos și primăvăratic în convingerea lipsită de orice inhibiții cum că era născut pentru a fi un învățător al omenirii. Temperamentul său de luptător primea contraargumentele cu atâta plăcere febrilă ca un cățelandru prilejul de a se hârâi cu alți câini. Pentru el, raiul constituia o investiție grasă, ale cărei dobânzi era hotărât să le savureze aici pe pământ. Nici nu s-ar fi putut imagina un contrast mai puternic decât cel dintre Duflin și Lepitre cu a lui Rosalie. Cei doi se și încăierau de câte ori se putea, Duflin roșu și înfuriat ca un curcan, aruncând adesea ironii nimicitoare, Lepitre cu schimbări de culoare ofticoase, cu țipete ascuțite de femeie, scăldat într-o sudoare cu miros înțepător. În acele momente Boisson se retrăgea în automulțumirca batjocoritoare a unei superiorități neutre, pentru ca, în clipa următoare, atins de un cuvânt sfârâitor ce-i biciuise demnitatea să se transforme subit în sabia încinsă a arhanghelului.

Pe ușă intră apoi un bărbat cu figură negricioasă și ten uleios de țigan. Deasupra buzelor sale albăstrii și crăpate mustața tunsă arunca o umbră întunecată. Pe bărbie și pe frunte avea coșuri inflamate. Avea mâini roșietice, cu degete ascuțite și niște picioare surprinzător de mici.

- Martin Allais, spuse Péloc. E fiul unei spanioloaice. O existență foarte dubioasă. E sosit de curând la Paris. Afirmă că ar fi medic. Se spune despre el că s-ar fi pregătit pentru preoție dar că înainte de a fi hirotonisit, în urma unui scandal de natură sexuală care n-a putut fi tăinuit, a fost nevoit să se despartă de anterior. În orice caz, e un teolog calificat. Diploma de medic nu i-a văzut-o încă nimeni. Trăiește în celibat, în jurul căruia face sublinieri zgomotoase, totuși este înconjurat mereu de femei, a căror compasiune o forțează prin povești sentimentale, cum că ar fi cardiac și ar avea zilele numărate, iar el ar întâmpina moartea cu superioritate senină. În rest, e probabil singurul creier conștient, plin de șiretenie inteligentă și malefică, din toată societatea. După toate probabilitățile nu este decât un șarlatan care și-a găsit în saloanele marchizei Danjou un teren de vânatoare liberă. Are mulți credincioși pe care-i tratează trupește și sufletește, dar în realitate îi zăpăcește complet și trăiește foarte bine de pe urma lor.

Mișcările lui Allais trădau educația sa popească.

- De ce nu-l eliminați de aici? am întrebat.

- Din mai multe motive. În primul rând, sunt și eu medic și s-ar crede că e vorba de invidie profesională. În al doilea rând, îi cunosc pe acești oameni. Argumentele raționale sunt la fel de ineficiente în fața lor ca săgețile împotriva unor pereți de stâncă. Ei nu văd decât ceea ce vor să vadă și cred mai puțin ochilor decât sentimentelor. După părerea lor Allais este un om minunat, vorbește frumos, vindecă cu metode originale așa cum se cere. Cu toții trăiesc în lumea simțurilor ca pe un teren mocirlos lipsit de precizie și de contururi, se cufundă tot mai adânc în beția emanațiilor voluptuoase ale sentimentelor, și refuză jigniți mâna care încearcă să-i scoată de acolo. Iar eu, de-a lungul vieții mele lungi și pline de experiențe am învățat să-i las pe oameni să-și trăiască viața în felul lor. Ar fi un efort zadarnic și eronat să încerc a-i feri de ceea ce experiența vieții le oferă căci, oricum, ar găsi pe altă cale aceeași situație. Desigur, e nevoie de foarte multă autodisciplină să te uiți cu mâinile încrucișate la cineva care aleargă cu ochii deschiși spre propria-i pieire, în ciuda oricăror atenționări... dar cu timpul te înveți și cu asta.

Grupurile s-au alcătuit. Mi-a atras atenția ținuta și expresia exaltată și tulbure a bărbaților și femeilor masați în jurul lui Lepitre. Exprimau aproape aceeași stare de spirit și aceasta îi prefăcea parcă în niște frați gemeni. Chiar și îmbrăcămintea lor de culoare închisă, neglijată și mohorâtă îi asemena între ei, ca uniforma unui ordin călugăresc necunoscut. Îi urmăream cum vorbeau și șușoteau între ei, cu apropieri lipicioase. Mâinile li se uneau, ochii și buzele se luminau umed de prea-plinul sufletului, ca cei ai unor adolescenți puberi în pragul unor voluptăți tainice.

Grupul lui Boisson, deși numeros, era totuși mai mic și mai colorat, mai grotesc. Printre ei apărea o damă mai vârstnică, îmbrăcată cu simplitate elegantă, cu fața marcată de urmele lacrimilor cu care-și plângea un defunct, un ucenic artist cu părul lung îmbrăcat excentric, cu semnele desfrâului pe fața-i de copil nevinovat, un model, cu trup statuar, cu fața fardată și cu trăsături dure, care trebuie să se fi convertit goală-pușcă sub influența puritanului pictor, o tânără fată cu ochi uimiți, secondată de o mamă severă, un excentric cu barbă de Crist și cu sandale în picioare, de asemenea model permanent al lui

Boisson, pe care acest rol îl împingea încet în robia unei idei fixe, o bătrână care plângea și râdea, un sculptor nebun, al cărui cap tremura neconținut, despre care se spunea că de când se știe lucrează la o singură statuie pe care n-a arătat-o încă nimănui.

În jurul lui Duflin vociferau cu totul altfel de oameni. Aceștia păreau niște maeștri ai compromisului între trup și suflet, care se lăfăiau cu respirația ghiftuită pe balcon, privind întrecerile asceților cu plăcuta convingere că își au și ei partea lor din efort, oarecum la fel cu proprietarii cailor de curse și, luând în considerare rezultatele palpabile, într-adevăr tot ei vor ajunge primii la capăt, căci erau convinși că harul divin le va acorda lor marele premiu al raiului. Femei burgheze, grase și parvenite, proaste ca niște găini, îmbrăcate strident în parodii ale toaletelor femeilor aristocrate, râzând și transpirând prin porii astupați din belșug cu pudră grăsimea unor mâncăruri consistente, îl înconjurau pe victoriosul Duflin. Madame Duflin se ancorase alături de el ca un turn impozant de cărnuri; fața ei cu zâmbet gol, nemișcat avea o expresie bovină. În grupul lui Duflin bărbații semănau sau doreau să semene cu acesta, fiind proveniți mai ales din turma supusă a angajaților săi, încovoiați sub prestigiul maestrului lor și sub splendoarea și mărimea ambientului. Cele două domnișoare Duflin, semănând cu doi hipopotami triști, ocupau o bergera filigranată care pocnea din încheieturi sub povara lor, sporindu-le jena până la delir. Presimțeam că vor cădea pe jos și așteptam evenimentul cu un fel de speranță răutăcioasă, deși le compătineam pentru tonajul imposibil al fizicului și pentru incertitudinea cauzată de pubertate.

Noi participanți soseau neconținut. Aerul răsună de murmurul vocilor, de zgomotul scaunelor împinse, de tuse, larma uniformă a mulțimii având ceva amețitor. Printre cei nou-sosiți îmi atrase atenția un ins bărbos, cu fața îngustă și întunecată. În hainele lui de pânză cafenie, cu sandalele-i legate cu sfoară părea un penitent indic. Aflai de la Péloc că are un atelier de tâmplărie pe lângă Pont St. Michel și că-l cheamă Charles Banet. Era și el un personaj marcant printre miei. Îi silea pe adepții lui să postească și le îngăduia numai hrană fără sare și fără carne, căci sarea este substanța diavolului. Dacă organismul elimină toată sarea, sufletul se curăță de păcate și

se transformă din nou în înger. Polul opus al acestui profet era mai curând Duflin decât Lepitre. Banet și ai lui îi batjocoreau pe cei din gașca Duflin drept mâncători de hoituri, pilați și farisei, iar aceștia îl acuzau în schimb pe Banet că acasă la el se ghiftuie cu cârnați piperăți, că pipăie femeile pe străzile întunecoase și că se îmbată adesea.

Începusem să mă simt amețit de atâtea impresii noi, de fluxurile de forțe contrare ce mă înconjurau, de vibrațiile atâtor porniri. Mă dezobișnuisem să mă lupt cu atmosfera agresivă, turbulentă a atâtor oameni.

La capătul sălii ușa largă prin care nu trecuse nimeni până atunci se deschise în sfârșit. Își făcu apariția o doamnă înaltă, cu umeri rotunzi, cu pieptul cam prea plin, îmbrăcată în culori închise, sprijinită de brațul unei femei scunde, bondoace și cu trăsături dure: Marchiza Danjou și oracolul ei în vogă, Jeanne Girard. Alături de Jeanne venea, încovoiat spre ea parcă într-o poză ocrotitoare gelos-posesivă un bărbat înalt, osos, în jur de cincizeci de ani, cu peruca deplasată pe frunte și cu o expresie de parcă ar fi alintat gângurind cu buzele țuguiate pe cineva. Acesta nu putea fi decât Cortey, mielușelul subjugat de Jeanne, membru al consiliului regional, eterizat prin adorație. Se afirma că visele Jeannei îl vindecaseră de o boală foarte neplăcută. Péloc mi-a șoptit că insul scria despre noua Pithie o carte, pe care o va tipări pe cheltuială proprie.

Marchiza Danjou era încă frumoasă, cu un ten măsliniu bine îngrijit, cu un obraz în formă de inimă, plin de seninătate, cu buze cărnoase, sensibile și senzuale, cu ochi mari, cafenii de căprioară și cu o voce incoloră, trăgănată. Radia bunăvoință și influențabilitate și era marcată de urmele unor mari suferințe sufletești. Părea cam neajutorată în felul acelor care se oferă cu umilință oricărei personalități mai puternice: vino, decide, exercită-ți voința în locul meu. Ființa ambițioasă a Jeannei Girard înțelesese perfect acest îndemn.

Mieii o înconjură pe stăpâna casei cu admirație și cu cleioase lingușeli, dar adulația lor era adresată cam în aceeași măsură și favoritei Jeanne. Cortey se oțără în jurul Jeannei cu o expresie de refuz gelos, aidoma unui copil idiot îmbufnat. O apăra cu îndărătnicie, ca nu cumva să fie atinsă de cei prezenți „obosind sufletul sensibil al vizionarei cu emanațiile lor negative diminuându-i prețioasa putere prin dorințele lor aprinse”. Omul

întrunea calitățile unui nebun arțăgos, dar adorația sa lipsită de speranță și irosită la picioarele unei persoane nedemne avea și ceva înduioșător.

Lepitre atrase atenția marchizei asupra mea. Grupul se despărți și-mi deschise calea către ea. M-am aplecat asupra mâinii ei. Din apropiere imediată observai pe fața ei urmele vieții singuratice. Părea mai în vârstă decât mi se păruse la început. Răspunse cu un zâmbet prietenos și matern cuvintelor mele politicoase. Mă invită să fiu oaspetele permanent al întrunirilor. Dincolo de privirea ei intuiaam cețurile incertitudinii femeilor ce trăiesc prin imaginație și rătăcesc printre amintiri. Uneori tresărea la realitate de parcă s-ar fi trezit din somn.

Jeanne pândeă nerăbdătoare clipa când să mă acapareze, oricât de mult m-ar fi respins aspectul ei și emanația sonalității sale, așteptam și eu să-i vorbesc. Era topită toată când i-am sărutat mâna, de parcă ar fi fost și ea o doamnă sus-pusă. Nu reuși să anuleze reflexele unui râs prostesc, nici îmbujorarea feței sau o mișcare inutilă prin care și-a scuturat brațele. Dar apoi stilul ei insolent își intră în drepturi. Ridicându-și mult bărbia, începu să-mi cerceteze fața, apoi își luă o expresie ce nu admitea contrazicere, dar conținea și o doză de elevare, pentru a declara sus și tare:

- Da... Da... Pe dânsul l-am văzut. El este! Louis de la Tourzel!

Cuvintele ei fură urmate de un murmur siderat. Ochii Cortey se încețoșară, apoi începură să strălucească. Cu repulsie tulbure văzui pe fața lui două lacrimi.

Ochii mărunți ai Jeannei, ca și întreaga adunare, așteptau partea mea dovezile convertirii admirative. Simțeam că ă m-aș fi eschivat sau m-aș fi retras pe cărarea de aur a diplomației rezervate, așteptările lor s-ar fi transformat în furie și riscam să-mi scuipe câțiva dinți prin intervenția domnului Cortey. În fața unor fanatici nu puteam fi suficient de prevăzători. Nu este vina blândului Christos că în sinoduri se sparg atâtea capete în apărarea Cuvântului. Aveam ciolanul în mâna mea și îl aruncau turmei înfometate. Mă aplecai festiv în fața Jeannei.

- Recunosc, Mademoiselle, că visul dumneavoastră m-a tulburat profund și mi-a schimbat întreaga viață. Sper că, în cazul când Marchiza Danjou îmi va onora casa cu vizita ei, să vă pot saluta și pe dumneavoastră sub acoperișul meu modest.

Răspunsul ei fu pripit, zelos și vulgar.

- Fără îndoială! Fără îndoială! Vom veni, Monsieur de la Tourzel. Am auzit multe despre casa dumneavoastră ciudată, despre biblioteca și despre lacheul dumneavoastră... haha...

Era ceva caracteristic pentru ea să facă promisiuni fără consultarea marchizei, care îi aproba cuvintele în stilul ei amorf.

Cele două femei trecură mai departe sub pavăza trupului lui Cortey și luară loc pe estradă, unde le aștepta Lepitre. În primul rând, ochi în ochi cu el, ardea unsuroasă fața roșie, flască a Rosaliei. Sub globii ochilor umezeala se adunase și stătea gata să se prelingă. Fața ei era acum oglinda fidelă a expresiei lui Lepitre. Idolul ei, cu capul înălțat și ochii pe jumătate închiși, privi spre adunare care se așeza pe scaune cu zgomot intens și murmur neîncetat. Doctorul Péloc și cu mine ne-am așezat în apropierea ieșirii. Pe lângă Rosalie luară loc Lepitre-istii, soioși, rupți, cu zâmbete imbecilizate.

Două rânduri din spatele lor erau ocupate de Frederic Boisson și turma sa tărcată. Boisson se apleca pe rând către acoliții săi purtând deja pe figură o expresie ironică și de negare. După o remarcă auzită de ea, Rosalie se întoarse brusc și făcu „ssss” cu expresia cumplită a unei păsări carnivore. Dar în clipa când reveni cu fața înaintea își recăpătă imediat lumina glorificată. În spatele grupului lui Boisson urma cel al lui Duflin. Scaunele gracile, mici, scârțâiau amarnic sub trupurile lor care se bombau pe două laturi. Martin Allais, era înconjurat de un inel compact de femei. Toate se aplecau către el și-i sorbeau cuvintele de pe buzele late, albastrii. Charles Banet lăsă scaunul neocupat și se așeză pe podea. Acoliiții săi îi urmau exemplul. Stăteau acolo mohorâți, mândri și caraghioși, în poziții cât se poate de incomode.

În sfârșit Lepitre sună dintr-un clopoțel de argint. La acest semnal toată adunarea se ridică brusc în picioare. Se făcu o liniște de mormânt. Lepitre așeză cu grijă clopoțelul pe masă și atinse între ele vârfurile degetelor celor două mâini.

- Să-l preamărim pe Dumnezeu! spuse el pe un ton surd, estompat apoi își întinse gâtul, strâmbându-l, ca un cocoș care se pregătește de cântat și începu să cânte într-un falset.

„Tată al Trinității,

Părinte iubit,

Dumnezeu glorios, puternic în mânie,
Aleluia!

Adunarea acompania vocea care răsunase stingheră și „Aleluia” fu intonată cu atâta frenezie sonoră încât mă trecu un fior. Suna ca amenințarea unui urlet de luptă. Urmară aproximativ zece strofe laudative și mieroase la adresa lui Dumnezeu și foarte sângeroase la adresa oamenilor păcătoși, în acest cântec, cei din sală se contopiră într-o unitate deplină, gata să se lichefieză de atâta evlavie. Priveam fețele fericite, strălucitoare, pline de autodăruire. Era un spectacol înduioșător, pueril, arzător și naiv. Oamenii aceștia se încaieră între ei? În timpul psalmului ce răsună cu pasiune cerească n-aș fi putut să-mi imaginez așa ceva. Dar ceea ce a urmat îmi depășea cu adevărat orice închipuire.

Lepitre începu să vorbească, prezentând obișnuita dare de scamă lunară, din care aflai că „au trecut de-acum patru ani de când Domnul îi aduna în acest staul drag pe mieii săi”. Privii pe furiș la marchiză, ca să văd ce părere are despre expresia „staul”, însă ea continua să zâmbească pașnic. Privirea ei trăda că, în realitate, nu era prezentă acolo, ci adăsta la o tainică întâlnire de pe altă lume cu iubitul ei defunct. Tabloul idilic al adunării, peste care vocea voalată a lui Lepitre cernea o ceață cenușie, adormitoare, fu răsturnat cu o bruschete ce zgudui întreaga sală în urlete, țipete și răgete cacofonice cum până atunci nu întâlнисem decât la lumea astrală. În prealabil ațipisem și acum nu înțelegeam din ce se iscase tămbălăul. Fui cuprins de panică și mă ridicai să fug, dar îl văzui pe Péloc zâmbind netulburat. El îmi făcu un semn liniștitor din ochi. M-am așezat la loc.

- Ce se petrece? întrebai urlând, căci în hărmălaia generală nu m-ar fi auzit altfel.

- Nimic deosebit, răspunse el. Lepitre s-a apucat să spună că Sfântul Duh îi comunicase prin intermediul Rosaliei cele șapte adevăruri ale sanctificării. Duflin a intervenit atunci spunând că probabil la proxima ocazie, Lepitre o va prezenta pe Rosalie drept profetul Isaia. La care Boisson sări ca ars, pentru că, de la o vreme, acoliții săi șuşoteau despre faptul că, chiar maestrul lor ar fi încarnarea actuală a acelui profet. Și atunci...

M-am apucat de cap.

Deasupra fețelor descompuse de urlete și de pasiuni apăru deodată capul de gorgonă amețită a Rosaliei. Striga ceva dar nu se înțelegea ce anume. De parcă ar fi tras-o cineva, căzu brusc la locul ei. Lepitre striga și el, stacojiu la față, cu brațele date în lături, apoi agită clopoțelul, ceea ce nu făcu decât să sporească larma. Basul profund al lui Boisson sfredeli ca un baros marea densă a vocilor.

- Voi l-ați văzut și nu ați crezut în el! Vai vouă, farisei fățarnici!

- Pe cine?

- Pe cine am văzut?

- În cine n-am crezut?

Figura costelivă a lui Boisson se îndreptă. Obrazul se crispă în expresia unui orgoliu maniacal și a unui extaz nestăpânit.

- În Isaia! - urlă el.

O clipă se făcu liniște, apoi se auzi orăcăitul indignat al Rosaliei.

- Păi așa ceva... așa ceva... nu s-a mai pomenit!

Din grupul Duflin răsună un cor gros de hohote.

- Sosește către voi ceasul vostru cel greu, așa-mi vorbi Domnul. Reculegeți-vă, căci surlele și trâmbițele Judecății de apoi au început să răsunе și se deschid porțile cerurilor și ale infernului...

- Ajunge! Gata! Ajunge! Atât! Gata! Gata!

Grupul lui Banet dădea din picioare de duduia parchetul. Am aflat mai târziu că Banet se credea Ioan Botezătorul și era gelos de apariția oricărui alt profet.

- E Anticristul! Jos cu el! Alungați lupul din mijlocul mieilor! Să nu mai răbdăm iarba rea!...

O bătrână îmbrăcată în haine negre, cu mâinile ridicate implora:

- Pace, fraților! Oare mieii se sfâșie între ei?!

- Domnul a luat și el biciul ca să-i gonească din templu pe neguțători! urla Duflin.

- E ceva uluitor felul rapid în care fiecare găsește acest citat din Evanghelie! dădu din cap Péloc.

L-am înțeles. Ne ridicarăm și ne furișarăm afară.

Întunecatul eros

Pe coridoarele largi, împodobite cu oglinzi zgomotele din sală ne mai urmăriră un timp, dar tot mai estompat, iar când intrarăm în salonașul vernil, nu mai sunau decât ca zumzetul unui stup.

Soarele dispăruse deja. Prin geamul imens ne privea un amurg argintiu, colorat de tenta rozalie a amintirilor deasupra parcului îngrijit unde se plectiseau arborii tunși în formă de sferă purtând încă goliciunea lor iernatică.

Corinna stătea cu genunchii îndoiți pe sofaua în formă de gondolă, cu un caiet de desen și cretă în mână. Lungit pe burtă pe covor micul Christian răsfoia un album mare, în culori.

Deasupra sofalei pe care stătea Corinna un goblen în culori vii o înfățișa pe Diana nudă și subțirică, la vânătoare.

La intrarea noastră cei doi copii își ridicară capetele cu bucurie și numai atunci li se ivi în ochi timiditatea ființelor tinere când mă zăriră și pe mine în spatele lui Péloc.

Îmi este greu să evoc clipa în care o văzui pe Corinna pentru întâia oară. Această „întâia oară” nici nu acoperă realitatea. Toate trăsăturile ei, unduirile tulburătoare ale trupului său subțiratic, băiețos, cam colțuros și neîndemânatic, totuși cochet și decadent, mă impresionară printr-o senzație de recunoaștere ca și cum o neștiută dar puternică senzație de gol și-ar fi găsit pe neașteptate împlinirea. Pentru mine de-a lungul întregii mele treceri conștiente prin infern, dragostea n-a însemnat mare lucru. Episodul cu Charlotte Brüggendorff, lipsit de satisfacție dar încheiat totuși prin greață, mă convinsese că trebuie să mă țin departe de mocirla astrală a simțurilor. Am fost mereu un lup gonit, un singuratic. Desperecheat, îmi purtasem singur și mohorât ambițiile transcendente, iar mai apoi taina vinovăției. Goana mea înfometată după elixir, iar mai târziu sterilele-mi căutări după o cale de refugiu îmi consumau întreaga putere; nu mai aveam forțe pentru jocuri voluptuoase cu muieri. Acest domeniu dormita latent în mine; era o pată albă pe harta mea lăuntrică. Nu cunoșteam autodăruirea nebună a dorinței ce te îndeamnă să te dizolvi în celălalt, nu cunoșteam gelozia usturătoare, nici umilinta ce-ți anulează autoprețuirea, și nici pasiunea asemănătoare cu ura. Nu cunoșteam dorința de a-ți devora partenerul, lupta disperată de a te uni cu cineva care rămâne totuși de neînțeles și dureros de străin, deși ai muri fără el. Nu cunoșteam miile de fețe ale tandreței, nici focurile de

artificii ale narcozei dorului care preschimba lucrurile cotidiene în frumuseți uluitoare, stârnitoare de febră sau în chinuri de nesuportat, toate acestea nu le-am trăit până când am întâlnit-o pe Corinna, acest instrument al Erosului întunecat, această Corinna rea în frumusețe, inconștientă în răutate, iresponsabilă în minciună, decăzută și naivă în același timp.

Când se îndreptă pe sofa și îmi surâse cu zâmbetul ei timid, totuși cochet, o tulburare sălbatică îmi trecu prin ființă. Mă simțeam un băiețandru neștiutor în fața ei, care era încă ca un fruct necopt, ca un încântător adolescent malaiez, cu membre lungi, mijloc subțire, umeri largi și ten creol, catifelat. Părul ei întunecat, des, legat cu o panglică verde, îi încadra în bucle strălucitoare fața îngustă, cu farmec ciudat. Pe sub sprâncenele-i subțiri cu desen oriental, strălucea la umbra mătăsoasă a genelor o pereche de ochi oblici cu lumini verzui. Privirea ei avea o expresie plină de dor nespus și de tandrețe, cu lumini dulci, care cereau plăcerea și dădeau celui atins de ca impresia unei mângâieri electrizante. Pomeții îi erau ceva mai largi, nasul scurt, dar cu desen îndrăzneț, cu suprafețe fine ca ale unei bijuterii. Linia buzelor pline, umflate, roșii cobora puțin pe la colțuri, ceea ce dădea feței sale o expresie dureroasă în momentele de seriozitate. Când râdea, apăreau șirurile dinților de animal răpitor, strălucitor de albi și puțin zimțați, iar expresia feței sale căpăta ceva batjocoritor, ca o insolență impudică. Între acest râs sălbatic de femeie decăzută și masca tragică cu gura tristă avea și un surâs foarte atrăgător de fetiță, când pe obraji îi apăreau umbrele infantile ale unor gropițe mici, dar ea avea încă multe alte expresii, la fel cum avea mii de fețe și natura ademenitoare, care te îndeamnă la amor. Și cât era de flămândă! Ce foame insașiabilă de dragoste, de îmbrățișări interminabile și de joacă în jurul acestora. Ce înspăimântător de ușor a învățat ea amorul, ce inventivă, cât de misterioasă și nebunesc de curajoasă era! Nu cunoștea opreliști sau limite. Nici când sufletul nu se umbrea de sentimentul vinei. Se juca și se bucura. Îi era indiferent cine va lua foc sub privirile ei și ce incendii, necazuri și nenorociri vor provoca. În această nesimțire a simțurilor, în râsul ei gâdilat, care răzbătea sonor prin orice încurcătură era ceva înspăimântător, ceva neomenesc. Nimfele care se zbenguie în crângurile erotice ale planului astral, inspiratoare demonice ale femeilor nimfomane ale Terrei, care

maculează figura blândă, albă a mamei Isis și a urmașelor ei, femeile credincioase, luptătoare, născătoare nemuritoare ale bărbaților, dădacele și tovarășele lor, cu care își împart durerile. Cele dintâi ridică curtezanele la rang de cuceritoare triumfătoare, căci sunt în posesia unei chei teribile, iar etica, mila și înțelegerea nu le apasă și nu le temperează. Ele slujesc neconținut voluptatea impersonală și niciodată nu-l slujesc pe om. Și cu toate acestea, dincolo de intențiile lor, sunt și ele niște învățătoare, ca orice lucru care îți oferă satisfacții mari și chinuri uriașe. Astfel deveni Corinna învățătoarea mea.

O bucată de vreme pe Christian nici nu-l luai în seamă, în general, din clipa în care o cunoscui pe Corinna lucrurile și oamenii din jurul ei se înecară într-o ceață tulbure, timp de săptămâni nemăsurat de lungi, până ce niște zguduiri brutale nu mi-au redat vederea plastică. Ulterior am fixat imaginea lui Christian ca a unui copil bătrânicios, cu fața serioasă, și mă gândeam că mama lui îl purtase în pânțe pe când, prin pierderea soțului, suportase cele mai grele lovituri...

Continuam să caut cuvintele potrivite în creierul meu dintr-odată golit, când în Corinna timiditatea primelor clipe fu înlocuită de bucuria incitatoare a apariției bărbatului. Mai târziu îmi mărturisi că s-a îndrăgostit de mine pe loc și eu jubilasem atunci în vanitatea mea prostească. Încă nu știam cât de profund și sincer știe ea să se dăruiască dorinței care însă durează prea puțin și se aprinde mereu pentru altul. Dacă mă gândesc la aventurile ei de mai târziu, trebuie să recunosc că a rămas cu mine vreme uimitor de îndelungată și, chiar după ce călcase alături, revenea de fiecare dată tot la mine. Însemnam pentru ea mai mult decât bărbații pe care îi distrusese, dar acest lucru nu constituia pentru mine o consolare.

Corinna, curioasă, incitantă și totuși nesigură îmi vorbi prima:

- Louis de la Tourzel, nu-i așa?

Mă înclinai în tăcere și-i luai mâna fină, îngustă. Corinna izbucni în râs.

- Mult a mai avut de lucru biata Jeanne, până te-a vrăjit să vii! Mi te-a descris destul de bine după visul ei: „un tânăr înalt, palid, cu aspect romantic”... - vocea îi suna ironic și provocator.

- Mademoiselle mă flatează afirmând că ați vorbit despre mine!

Corinna strânse pleoapele cu o privire complice.

- Tare mai eram curioasă să te văd! spuse ea spontan, cu sinceritate copilărească.

Credeam că nu voi putea scoate nici o vorbă, atât de tare îmi bătea inima.

- De ce?

- Doctorul Péloc a cântat osanale despre dumneata...

- Pardon, Mademoiselle mă îndemna să vorbesc! interveni Péloc încurcat, eu însă aş fi vrut să-l îmbrăţişez pentru că a reuşit să atragă interesul Corinnei asupra persoanei mele.

Corinna mă privi cu capul înclinat şi cu o cochetărie incitatoare.

- Nu-i așa că-mi arăți și mie casa aceea frumoasă și veche, și cărțile și lacheul dumitale și tot? spuse ea cu voce cântătoare, cum cer de obicei copiii. Arcul trupului ei se îndoi către mine ca al unei pisici care se alintă. Bâlbâindu-mă o asigurai că toată casa mea îi stă la dispoziție și voi fi fericit dacă mă va vizita împreună cu mama ei și cu Jeanne. Când am întins mâna după desenul de care se ocupa în momentul intrării noastre, ea îl ascunse la spate, scuzându-se.

- Nu, nu... e un desen prost și în nici un caz... dar apoi îl scoase brusc și mi-l arătă. Era imaginea puerilă a unei femei goale, cu sâni mari, care, dezvelită, stătea culcată în patul ei, iar un bărbat cu profil lung de cal se apleca asupra ei.

- O recunoști? întrebă ea. Când dădui din cap nedumerit, ea scrisese sub desen, cu litere mari, dezordonate, numele personajelor: „Jeanne și Cortey”. Apoi izbucni într-un râs răutăcios de faun și înconjură masa dansând.

*

Întâlnirea cu Corinna a stârnit și în mine niște unde concentrice la fel de intense ca și în orice alt îndrăgostit fără minte. Privii în oglindă îngândurat, nesigur și plin de speranțe imaginea deșirată a lui Louis de la Tourzel, cu figura palidă moștenită de la tatăl meu. Dar în învelișul fizic se ascundea și sentimentalismul senzual al Sophiei Pétion. Trupul meu era o umbră dușmană care aluneca de secole întregi peste planul lucitor al diverselor oglinzi; conștiința mea nu urmărise altceva decât lăuntrica mea cameră de tortură, până ce descoperii trupul lui Louis de la Tourzel, ca instrument al extazului

sentimental, al cochetăriei vane și al voluptăților sporite până la durere.

Mi-am comandat haine la modă, peruca mea provenea de la coaforul curții regale, îmi cumpărai o caleașcă nouă, pompoasă și cai pur sânge arabi, ba învățam să și călăresc. Trecură astfel câteva săptămâni. În acest timp între mine și Corinna, deși comunicam doar cu ocazia unor întâlniri scurte, pasagere, țesătura din fire magice a dorinței devenise tot mai densă. Îi trimiteam în secret versuri și flori, iar ea, pe când ceasuri întregi rătăceam pe sub geamurile ei, schița către mine câte un salut de după perdea. Marchiza Danjou, adică Jeanne, se hotărâra în sfârșit să-mi facă o vizită. Am obținut cu destulă ușurință s-o aducă cu ele și pe Corinna. Îmi alcătuisem planul. Știam că sentimentele Corinnei îmi sunt favorabile și nu trebuia să-mi asigur decât ajutorul Jeannei prin cadouri, bani și lingușeli - pentru ca ea să viseze cu eficiență în favoarea căsătoriei noastre.

*

Era o zi ciudată la sfârșit de aprilie, o după-amiază de miercuri neliniștită, febrilă, plină de frânturi de melodii. Pe cer alergau nori pufoși, învăluind soarele într-un dans al umbrelor primăvăratice întunecate și al luminii strălucitoare. Sufla vântul. Stârnea praf și parfum îndepărtat de flori, dar aducea și o atingere de gheață.

În odăile mele împodobite, pregătite pentru un ospăț regesc, soarele se unduia aruncând sulite înstelate cu aur pe trandafirii cu tije lungi, care ardeau în vase de cristal. Am dat o avere pe acești trandafiri procurați dintr-o seră. Maurice pregătea totul cu precizie calmă și dirija personalul ajutător afișând o pedanterie disprețuitoare.

Marchiza Danjou, cu copiii ei și cu Jeanne, sosi pe la ora șase într-un landou mare, elegant, albastru închis, pe laturile căruia strălucea blazonul auriu al casei Danjou, iar pe dinăuntru avea o tapiserie de brocart greu, galben-verzui.

Marchiza Danjou își conducea fiul bătrânicios și serios și se disculpa de a-l fi adus: Christian a plâns, a făcut scene, vrând neapărat să vină și el. Am liniștit-o: mă bucur nespus și nici nu mă gândisem că ar fi putut veni fără băiețel. Da... mă bucuram nespus de totul, ca un bețiv sau ca un dement, dc vreme ce căpșorul superb, cizelat de cobră al Corinnei strălucea în

apropiere, ochii ei catifelați, plini de dor își adânceau în ochii mei privirea migdalată, și îmi trimitea zâmbetul ei cu gropițe, oare în acele clipe o transforma într-o ființă angelică. Trupul ei subțire, mlădios se unduia cu grație căutată în rochia de catifea roșie, împodobită cu dantele. În cupa crinului de aur prins pe corsajul ei strălucea lacrima de rouă a unei perle veritabile. De pe bereta-i grațioasă, purtată pe o ureche, îi cădea pe umăr o pană de struț vopsită în roșu. O vedeam atât de frumoasă, misterioasă și intangibilă și o doream atât de mult, încât eram scuturat de tremurături interioare, abia putând să-mi stăpânesc tremurii degetelor când mă aplecai asupra mâinilor vizitatoarelor mele. În timp ce buzele mele fierbinți pecetluiră încheietura Corinnei, văzui cum brațul ei se înfioră ușor ca pielea găinii.

Doctorul Péloc, dragul de el, îmi veni în ajutor în starea mea stingherită. Se smulsese din miile de îndeletniciri pentru a fi prezent la recepția mea. Îmi cunoștea sentimentele pentru Corinna și intenția mea serioasă de a o lua în căsătorie cât mai curând posibil. În amețeala mea nu dădeam atenție mormăielilor sale și nici avertismentelor indirecte, aluziilor timide prin care încerca să-mi semnaleze îngrijorarea sa. „Pentru nimic în lume n-ar vrea să se amestece în treburile mele” - spunea - mă ruga doar să analizez mai bine acest pas important cercetând mai minuțios, cu capacitatea mea de observație remarcată de el, obiectul sentimentelor mele. Nu e rău - căuta el cuvintele - dacă îndrăgostitul își cunoaște bine partenerul înainte de a încheia căsătoria. Însușirile câte unui om pot fi minunate în sine, el fiind totuși incapabil de a se mula în mod corespunzător după un alt caracter. Dorința sexuală nu are nici o greutate decât cel mult la început.

Cuvintele sale se scurgeau de pe mine ca apa de pe o piele dată cu ulei. Sfârșii prin a mă simți enervat de tenacitatea neobișnuită cu care, - chiar dacă o făcea cu menajamente - încerca, totuși să mă îndepărteze de Corinna.

- Dar pentru Dumnezeu, doctore, ce aveți împotriva Corinnei?! E o domnișoară distinsă și bine educată și nici măcar un nou-născut n-ar putea fi mai nevinovat și mai lipsit de experiență decât ea! am izbucnit eu în sfârșit.

- Dumneavoastră îmi spuneți toate acestea, Monsieur? mă privi el cu surâsu-i sceptic. Chiar dacă în alt fel, totuși cu am

cunoscut-o și am iubit-o pe Corinna înainte de a vă cunoaște pe dumneavoastră. Pot să spun că am cunoscut-o și am compătimit-o. Și nici azi nu pot decât să mă îngrijorez pentru ea, mai ales... din cauza ei însăși. Ei bine, ca să fiu perfect sincer, așa cum o merită prietenia noastră... mă tem și pentru dumneavoastră și v-aș feri de ea, de această copilă care azi este încă nevinovată.

- Dar pentru ce? Pentru ce?!

- Amintiți-vă ce v-am spus despre ea din prima clipă. Vă promit că aduc vorba despre așa ceva pentru ultima oară. N-am să vă mai inoportunez, dar mă simt dator față de mine însumi să vă arăt pericolul și nefericirea legate de posesiunea Corinnei. Corinna nu poate fi acaparată. Corinna este însăși aventura palpitantă, clipa de voluptate, plăcerea iresponsabilă. Ea nu va fi fidelă decât clipei și sieși. Dorințele Corinnei sunt efemere, mor și renasc în fiecare clipă. Toate jucăriile, ideile, mișcările, înflăcăările ei oglindesc acea scânteiere capricioasă care incendiază totul, apoi se stinge, pentru a se aprinde în altă direcție. Corinna este azi un copil, dar în ambalajul deosebit de atractiv al trupului său păstrează o ispită magică, ancestrală, o decadență inconștientă, un element satanic care stârnește în jur distrugere și tragedii. Cel care este antrenat în vârtejul amețitor al bulboanei ce trage în adânc, va fi rănit sau nimicit, în timp ce ea, bulboana mereu întunecată, mereu înfometată, va funcționa fără oprire și fără răspundere, până când un cataclism o va anula.

Cuvintele lui Péloc avură un efect ciudat asupra mea. De parcă focul din mine ar fi fost alimentat, cu niște foale, aluziile sale întunecate deveneau bice care-mi atingeau sfichiuitoare simțurile.

- O iubesc, repetam cu obstinație, și chiar dacă aș ști că mâine voi fi tras în țeapă din cauza ei, totuși aș iubi-o. Dumneavoastră ați devenit poet din cauza Corinnei, ardeți în flăcări ca profetul Ieremia. Poate că din gura dumneavoastră vorbește Domnul, dar poate că nu el ci altcineva, exilat și trimis în iad pentru veșnicie. Nu contează. Poate că mă învățesc deja în jurul întunecatei bulboane și, dacă ea mă va absorbi, o să pier. Dar trebuie să intru în ea, trebuie să ard prin ea, nu pot face cale îndoarsă. Din clipa când am văzut-o pe Corinna, știam că nu pot evada din fața destinului meu.

Ne privirăm cu mirare. Amândoi ne gândeam la visul Jeannei în care femeia cu capă azurie pronunțase aceleași cuvinte.

Dar care-i legătura între eterica Marietta și Corinna? Ce joc înșelător, ce mister profund le-a identificat figurile în semnul care mi-a parvenit?

Înciudat și trist, Péloc își întoarse privirea, apoi după o mică pauză, căutându-și cuvintele, spuse încet:

- Desigur... Toate acestea... arată altfel acum... Și atunci eu... nu pot avea alt rol decât să vă ajut... dacă acceptați... să vă stau la dispoziție cu toată puterea... cu condiția să...

Îl asigurai că voi apela la el, îmi exprimai recunoștința pentru sfaturile bune și îl rugai să nu se supere căci nu le voi urma.

*

Oglinzile șlefuite ale salonului reflectau flăcările lumânărilor din candelabrele mari de argint. Pâlpâirea neliniștită a limbilor de foc se oglindea în ochii Corinnei, încețoșați de vinul greu. Marchiza Danjou și Jeanne Girard făceau haz de cuvintele lui Péloc care se străduia din răspuțuri să mă elibereze ca să pot conversa în liniște cu Corinna. Christian se distra cu jocul meu de șah din ivoariu indic.

Corinna și cu mine jucărăm tot timpul un joc secret. Îi arătam desene, gravuri, cărți numai ca să mă pot apleca asupra ei și s-o pot atinge. Îmi venea în întâmpinare, mă ajuta în toate încercările. Stând la masă simții, cutremurat în toată ființa, atingerea piciorului ei lung, care se lipise de al meu. Când trecurăm în salon, ea se ridică brusc și cu o voce capricioasă, declară că vrea să mai audă o dată menuetul orologiului meu muzical din sufragerie, căci i-a uitat melodia. O urmau docil, cu genunchii tremurând. Pe coridorul întunecat, ea se lipi de mine, îmbrățișându-mă ca o iederă. Strânsei în brațe corpul ei elastic care adera cu impudică orbire la toate formele trupului meu și i-am sărutat gura oferită care se întredeschidea fierbinte. Gemui înfundat, căci nu mai suportam tensiunea simțurilor care-mi cauzau o durere ascuțită.

- Tu, tu... bâlbâiam... fugi de mine... am să-ți fac rău... Corinna, Corinna... tu nu știi încă...

Se încleștă de gâtul meu.

- Sărută-mă... Încă... Încă... Încă... vocea ei era șoptită, gâfâită, imperioasă.

Căzui într-o vârtoare purpurie, eram orbit. O sărutam pe gura tot mai avidă, pe gât, pe umerii de pe care rochia alunecase. Am tresărit, auzind o ușă trântită. Intrarăm repede în sufragerie și pornii mecanismul muzical al orologiului.

Cu mâini îndemânaticе, Corinna își îndreptă îmbrăcămintea și își netezi părul, iar obrazul se transformă subit într-o mască plină de calm, în timp ce eu eram scuturat și pe mai departe de curentul arzător. M-am oprit în spatele ei și cu mâini tremurânde i-am mângâiat gâtul, umerii, mijlocul:

- Corinna... Te iubesc... Te iubesc...

Își lăsa capul pe spate.

- Da, spuse în șoaptă. Și eu. Din clipa când te-am văzut mi-am dorit să mă săruți...

Întorcându-ne în salon, Corinna atrase asupra ei privirile tuturor începând să cante cu voce cristalină menuetul.

- În sfârșit l-am învățat, spuse continuând să cante.

Eu mă retrăsesem în nișa unei ferestre ca să-mi ascund tulburarea. Dincolo de geam sufla vântul de seară intens, aruncând mici pietricele către suprafața de cristal. Îl sunai pe Maurice ca să tragă perdelele. În timp ce fața lui trecu prin lumina puternică a sfeșnicelor cu șapte brațe, pentru o clipă observai cât era de obosit și de palid. Bietul bătrân - gândii cu compătimire. Seara asta trebuie să fi fost o solicitare prea mare pentru el...

Vocea subțire de copil a lui Christian răsună brusc în liniștea cauzată de intrarea lui Maurice.

- Nu-i așa, Maman, că nu moare toată lumea decât numai cei care o vor?

Această surprinzătoare întrebare nu fu urmată de nici un răspuns timp de câteva lungi secunde. Maurice, care stătea la geam cu spatele către societate, se întoarse cu o mișcare bruscă. Odaia se umplu de o ciudată tensiune. Privii fața lunguiață, creolă a copilului, și ochii lui întunecați cu lumini adânci, de parcă l-aș fi văzut pentru întâia oară. Acest obraz nu avea vârstă. Era serios, aproape mohorât.

- De unde îți veni ideea asta, dragul meu? izbucni vocea speriată a marchizei Danjou.

Jeanne Girard interveni cu onctuoasă importanță.

- Murim toți, Christian, dar sufletele curate vor învia.

În ochii și pe fața lui Christian se statornici o expresie îndărătnică:

- Eu nu vreau să mor, Maman, eu n-o să mor... Își ridică ochii și crezui că privește la Maurice, dar mi-am dat seama că își țintise ochii deasupra capului acestuia. Urmăi direcția privirii sale și mă opri la peisajul agățat deasupra vitrinei.

- Eu am trăit întotdeauna, murmură Christian cu obstinație.

- Copilul acesta mă sperie, se ridică brusc marchiza Danjou.

Căutam cuvinte liniștitoare, dar eram și eu subjugat de tensiunea indicibilă a atmosferei.

- Dumneavoastră vorbiți adesea despre moarte, marchiză...

- Dar ce înțelege din toate acestea un băiețel, Monsieur de la Tourzel?

Marchiza Danjou îl luă de mână pe Christian pentru a-l duce cu ea, dar copilul se înțepeni în același loc.

- Maman, ridică lumânarea, vreau să văd tabloul acela! spuse el pe un ton încăpățânat.

- Christian! Ai promis că dacă te aduc la Monsieur de la Tourzel te vei juca liniștit în timpul întregii vizite.

Cu pași târșiți, greoi, Maurice avansa rezemându-se cu degetele de mobilă și ridică cu brațele sale bătrâne, nesigure sfeșnicul greu.

Christian răsă pe neașteptate și arată cu un țipăt ascutit către pictura care acum, în lumina neliniștită a lumânărilor părea vie.

- Corinna! Privește! Primăvara la Verona... Da, îmi amintesc... este tocmai ceea ce...

Se auzi un zgomot de prăbușire. Maurice căzu cu fața înainte pe covor. Scăpă sfeșnicul cu zgomot intens, iar flăcările începură să se prelingă flămânde pe covor. Cu un salt, Péloc se apropie de Maurice și-l întoarse pe spate. Eu, împreună cu Jeanne cea practică stingeam focul călcând peste micile flăcări, în timp ce marchiza Danjou și Corinna stăteau încremenite. Apoi răsună plânsul speriat al lui Christian.

- Maman... Maman...

Péloc se ridică de lângă corpul inert.

- Scoateți copilul de aici, spuse el încet și calm.

- Trăiește? întrebai cu în șoaptă.

Péloc negă cu un gest al capului.

*

Aflai de la Corinna că o copie în culori a acestei picturi se afla în albumul la care Christian se uita adesea. Corinna avea obiceiul de a-i citi și titlurile tablourilor. Explicația era logică, totuși înlănțuirea verigilor care au făcut ca un bătrân și obosit servitor să primească mesajul stăpânului său mort însemna, în ochii celor care aveau ochi să vadă, mai mult decât simplă întâmplare. Nu știu sigur dacă în trupul lui Christian fusese prezent însuși de Assis, străpungând pentru o clipă inconștiența oarbă a copilăriei, sau se alăturase numai spiritul său, dirijându-i personalitatea moale ca o ceară, sistemul nervos instabil... nu conta. În clipa fatală aura lui Christian lumina cu incandescență ocultă, copilul fiind umbrit de figura unei ființe uriașe care depășea contururile trupului mărunț, aidoma micii butelii din care irumpe stafia captivă. Maurice înțelesese mesajul pe care îl aștepta și, nemaivând ce să aștepte, muri.

*

L-am plâns pe slujitorul meu ciudat, care cu excentricitățile sale cu tot, mi se apropiase de suflet. Urmând legea similitudinii, eram atras mereu de oameni neobișnuiți, închiși în sine, taciturni. Oamenii vulgului îmi erau mai străini decât peștii sau insectele.

Cu toate acestea, moartea lui Maurice mă scăpă de o grijă destul de delicată. Mă pregăteam de însurătoare și știam că în lumina ființei opulente a Corinnei, Maurice ar fi apărut ca un vultur bătrân cu aripile roase de molii și nu mi-l puteam imagina sub formă de comandant al cameristelor cu mișcări iuți și cu fețe picante. Era ciudat că mă condusesese exact până la prag, atunci când mă pregăteam să-mi părăsesc celula singurătății.

*

Mintea de servitoare vicleană a Jeannei intuise curând intenția mea care - acum mi se pare destul de verosimil - fusese mai întâi intenția ei. Puternic inspirată prin cadourile primite de la mine fu năpădită de vise frumos colorate. În urma brocartului și inelelor pe care le-am trimis și atunci când îi strecurai în mână un șirag dublu de mărgăritare, visă în sfârșit și acordul marchizei Danjou la căsătoria noastră.

Recursesem la ajutorul ei deși complicitatea ei mincinoasă și josnică îmi făcea silă. Știam și ceea ce ea nu bănuia, că se juca cu niște forțe care se vor întoarce împotriva ei, dar în

pasiunea mea oarbă nu mă mai sinchiseam de nimic, întâlnirile scurte, clandestine îmi sporeau de la o zi la alta dorul de Corinna și îmi estompau vocea conștiinței.

*

Am serbat logodna noastră care, la cererea mea, precedase numai cu o lună cununia, în palatul marchizei Danjou, în liniște, în prezența membrilor familiei și a câtorva prieteni printre care îl amintesc în primul rând pe doctorul Péloc. Era prezent, desigur, și Cortey. Dintre miei ar fi trebuit să-i invităm fie pe toți căpitani, fie pe nici unul, căci altfel am fi iscat o adevărată revoluție. Jeanne rezolvă cu iscusință problema, prin faptul că invitase întreaga adunare la nuntă pentru a „sfinți și a binecuvânta căsătoria născută din sfântul și etericul vis”. Această definiție oglindea perfect relația lor cu realitatea: îi despărțea de ea o prăpastie la fel de profundă ca cea care se căsca între căsătoria noastră și noțiunea de sfințenie eterică.

*

Mi-am transformat întreaga casă. Spiritul lui de Assis plecase din ea - cu excepția bibliotecii - și îi luase locul Parisul lejer, ușor și grațios. Parisul bolnav, putred, desfrânat al lui Louis al XV-lea. Pereții odăilor mele erau acoperiți, în locul lambriurilor mohorâte, de brocarturi în crețuri largi, strălucitoare și de oglinzi cu lumini argintii. Corinna, infailibilă, alegea pentru frumusețea-i creolă un cadru de verde pastel și de galben solar. Făcea cumpărături fără încetare și eram fericit, putând să-i împlinesc toate capriciile. Cumpărase salonul din argint bătut și caleștile unui aristocrat exilat. Trimise în casa mea goblenuri, vase, covoare scumpe, statuete, țesături grele, lenjerie de corp din dantelă de mână, potrivite unor hetaire, botine ascuțite, ornate cu pietre prețioase, peruci monstruoase, lucrute de diverși peruchieri la modă, furnizori ai casei regale, sipete pentru bijuterii, cutiuțe pentru balsamuri, sfeșnice și parfumuri; se lăfăia copilărește printre mărfurile oferite fără un anume plan, și pe când mama ei virtuoaasă și distantă îi pregătea acasă un trusou distins și sobru, ea colinda magazinele cu complicitatea Jeannei ca un afemeiat bordelurile. Această pasiune tănuită o îndepărta momentan de aviditatea-i amoroasă; abia dacă mai avea timp și pentru mine.

Nu voiam ca anxietatea unei presimțiri rele să mă poată birui; îmi ascundeam cu alte și alte cuvinte neliniștea și amintirea avertismentelor lui Péloc.

- E doar un copil, mă apăram eu. Corpul îi este matur, dar spiritul mai doarme în ea. Îmi revine sarcina să-l trezesc. Mai târziu, când primul incendiu se va domoli între noi, atunci când... dar nu reușeam să trec cu gândul dincolo de acest incendiu, căci flăcările mă cuprindeau. Nimic altceva nu exista în mine.

*

Acea lună agitată, plină de treburi de rezolvat, trecu repede. Deoarece marchiza Danjou se retrăsese complet din viața de societate după moartea soțului ei, nu se vedea cu alte familii aristocratice și se ținea departe și de curtea regală, la nunta noastră numai mieii au defilat în număr complet. Ei umplură micuța capelă din Rue St. Michel, apoi, în calești și pe jos, trecură în palatul marchizei Danjou, unde erau așteptați cu un prânz copios. Păstrez întregul tablou învăluit în ceața limitei dintre vis și trezire. Nu reușeam să fiu prezent cu adevărat. Imaginile se învăluiau în ameteitoare unde de febră vecine cu irealitatea, se îndepărtau și se apropiau ca formele lumii astrale. Câte o figură din turma tărcată, țipătoare sau neîngrijită a mieilor apărea din ceață, simțeam pe braț atingerea ușoară a degetelor Corinnei, îmbrăcate în mănuși albe, priveam profilul ei incitant și îndrăzneț care îmi apărea pentru câte o clipă îngrozitor de îndepărtat și străin. Apoi îmi străfulgera prin minte gândul că, la noapte, o voi avea nudă în brațele mele și acest gând, în vibrațiile sărbătorești ale orgii, îmi părea groaznic de păcătos dar în același timp nimicitor de pasionant. Simțeam pe față sărutările materne, umede de lacrimi, ale marchizei Danjou, mieii se îmbulzeau către mine și mâna mea atingea alte mâini, dure, umede sau moi. Corinna mă strânse de braț și se aplecă spre mine.

- Rosalie este mai transpirată astăzi decât altă dată și, din păcate, mă va săruta. Ce crezi, alde Lepitre obișnuiesc să se sărute între ei?

Îmi venea să râd dar m-am abținut.

- Numai sufletele li se sărută, am șoptit.

Corinna făcu o mică grimasă.

- Sunt curioasă dacă Rosalie ar fi ceva mai drăguță... Își întinse fruntea cu o expresie angelică spre Rosalie, care se apropiase cu capul ei cenușiu și unsuros de gorgonă și o „unse” pe Corinna cu buzele ei ca niște frunze moarte. Lepitre se apropia de mine supărător de elevat, dar am reușit să-l trag la timp între noi pe Péloc, care încasă astfel pe obrazul stâng sărutul fierbinte a cărui țintă fusesem eu. Corinna râdea în batista ei de voal iar Jeanne o îmbrățișă cu compasiune.

- Plângi, plângi suflețelul meu... o mireasă care plânge înseamnă o viitoare femeie fericită.

Cuvintele ei o făcură pe Corinna să sughiță. Fața se deformă de parcă ar fi răs forțat. Din ochi și din nas îi țâșniră șuvoaie de lacrimi și scotea sunete subțiri, mieunate.

Tot corpul se zguduia, căzu în brațele Jeannei și se îneca de răs. Iar când își ridică obrazul plin de lacrimi și înroșit, părea că ar fi plâns cu adevărat.

Mai târziu, în palat, mieii cântară psalmi și înghițiră cu îmbucături mari, repezi mâncărurile fine, mimând grimase de refuz și de reținere. Și în timp ce înfulecau cu plăcere, îi urmăreau avizi pe ceilalți: ce și cât mănâncă fiecare, ca să le poată reproșa apoi cât sunt de aserviți materiei. Jeanne organiză astfel lucrurile încât nici unul din șefii mieilor nu rosti nici un discurs, ceea ce ar fi dus la bătaie. Osteneala ei rămase totuși infructuoasă, căci șefii se încăierară și fără discursuri. Șampania pe care o înghițiseră cu toții, ascunși prin nișele de la ferestre, sau ieșind în grabă pe coridoare, îi aprinsese suficient de mult. Numai Duflin, cu soția și cele două fiice mâncau și beau liniștiți și fără odihnă. Cu o activitate comună bine organizată făcură să dispară cantități uimitoare de bucate. Fetele erau presate în toalete de domnișoare de onoare. Ochii le ieșeau din orbite din cauza corsetelor strânse. Fețele lor pudrate, pline de coșuri, erau încadrate de norii unor peruci albe, presărate cu boboci de trandafir. Corsajele de mătase stau să crape pe mijlocul lor lat - totuși ele se ghiftuiau fără măsură și astfel se întâmplă că atunci când Duflin, aplecat către soața și fiicele sale, făcu o remarcă ironică la adresa lui Banet, din cauza râsului izbucnit, rochia uneia din fete explodează cu un sunet de sfâșiere. Cele două părți rupte săriră imediat atât de departe una de alta, încât era de mirare că putuseră cândva să fie unite. Trupul chinuit al fetei se eliberă cu fericire molatecă, se scurgea și apărea prin breșe ca

un râu umflat, scăpat dintre maluri. Țipetele și râsetele de malițiozitate și de compasiune se amestecară într-o hărmălaie sălbatică. Madame Duflin o îmbrățișă cu brațele-i groase și o scoase într-o fugă poticnită pe fiica ei rușinată și încerca să țină la un loc fără succes nurii ei umflați, uriași. Criza de răs a Corinnei nu se mai termina. Am condus-o în salonul galben. Se sprijini de mine, mă îmbrățișă și răs, răs, răs, iar eu începui s-o sărut și o sărutai până ce, devenind serioasă, înecându-se, fără voce începu să se roage de mine.

- Vino... să plecăm de aici... să ne ducem acasă... la tine!

*

Ceea ce mă lega de Corinna, ceea ce mă făcu robul ei și posedatul ei, fu genialitatea, ce nu cunoștea nici o clipă de eroare sau neîndemânare în amor. N-am întâlnit încă îndrăgostiți care, într-o clipă de totală încredere, să nu fi recunoscut că pentru ei, prima noapte așteptată cu dorință însetată - dacă au fost cu adevărat primii în viața partenerului - nu a adus decât durere, încercări nereușite și scăderea decepționată a febrei. La Corinna, voluptatea întrecuse durerea, chiar din prima clipă și inventivitatea sa prelungea timp de ore întregi clipele pasiunii. Era preoteasa întunecată a plăcerii, ambasadoarea unei religii astrale a erotismului, care adusesese de-a gata învățăturile sale. Când, după noaptea nunții a doua zi s-a aruncat asupra colecției pornografice a lui de Assis, citind despre obiceiurile erotice ale tuturor raselor umane de pe pământ, se manifesta ca cineva care își regăsește patria și psalmii mult doriți ai acesteia. Fiindcă eu am fost cel care a spart pecetea acestui trup superb, încărcat cu primejdii, deschizând astfel poarta demonului care se manifesta prin ea, tot eu am ajuns apoi și cel care am avut cel mai mult și în modul cel mai amarnic de ispășit în densitatea astrală a pasiunii. Eu am fost instrumentul cu care ea își ascuțea armele, cu care își perfecționa practicile, ea devenise maestra mea, eu fiind marioneta acestei magii sexuale în plină desfășurare.

Farmecul adolescentin al băiatului malaiez dispăru, lăsând locul femeii imperioase, solicitante, înfometate, care nu cunoștea limite și al cărei trup, cu fiecare cută a sa era ca un arc tensionat pentru amor și ca o promisiune erotică, își îngrijea frumusețea cu atâta preocupată iubire ca cele mai mari hetaire. Spre stupoarea personalului, făcea zilnic două băi, își îmbiba

trupul cu parfumuri și presăra pe pielea curată, netedă, aburindă de prospețime un strat de pudră lunecoasă. Părul ei era un cort ușor, frumos mirositor; nu-și punea peruci decât pentru teatru sau baluri iar mai târziu, pentru evadările nocturne tainice din palatul adormit.

Corinna adora măștile. Își adunase o adevărată colecție și se folosea de orice ocazie pentru a și le pune. Îi plăcea să apară seara în odaia mea în nuditatea-i strălucitoare, cu o mască dantelată, albă sau neagră, pe față. Aducea în mâna ridicată o lumânare aprinsă. Mă saluta cu o voce străină, de parcă nu ne-am fi cunoscut. Venea ca o femeie prigonită care cerea refugiu:

- Pentru Dumnezeu Monsieur. J iertați-mă că am pătruns așa, dar n-am putut face altfel... ascundeți-mă, ascundeți-mă, vă implor. Sunt urmărită... șoptea ca în culmea groazei.

- Dar cine sunteți, Madame,... și cum de ați ajuns aici, în odaia mea, îmbrăcată numai cu masca?... intrai și eu în joc.

- Nu mă întrebați... nu vă pot spune mai multe... aud pași... urmăritorii vin... unde să mă ascund?

- Aici, în patul meu dacă vreți!

- Nu contează! și cu un salt era lângă mine prefacându-se că se retrage înfricoșată, dar arcuirea nudă a spatelui și coapselor sale mi se oferea și mi se dăruia astfel, în fiecare noapte un alt rol, cu o pasiune de altă savoare, cu o mască și cu o minciună nouă.

Trupul ei tânăr, flămând și sterp nu obosea în îmbrățișare, eu însă, incendiat mereu și mereu, antrenat în avântul ei și stors fără milă, începui să mă prăbușesc sub pasiunea Messalinei mele.

Slăbisem mult, simțeam înțepături în spate, mă treceau apele, tușeam și, în timpul mersului, mă apucau amețeli. Dacă Péloc nu s-ar fi amestecat, starea mea ar fi devenit curând foarte gravă.

La început, nici nu voiam să aud de o despărțire de Corinna. După ce Péloc îi vorbise, ea se freca de mine cu expresia unei fete speriate și amărâte și mă întreba implorându-mă dacă e adevărat că mă îmbolnăvisese cu iubirea ei. Ce-i puteam răspunde? Negai totul și o asigurai că pentru mine ea este sănătatea, fericirea și viața. Se liniști repede și ușor și continuă să extragă din mine rația de voluptate dorită de ea, ca și mai înainte. Apoi, după ce odată am leșinat, începu ea

Însăși să-mi grăbească plecarea la mare. Cu multă seriozitate îl cita pe Péloc, ba s-au apucat amândoi în duet să mă ia cu asalt. Péloc enumera toate argumentele împotriva mea: tocmai pentru că o iubeam pe Corinna și voiam să mai fiu fericit cu ea mulți ani, trebuia să mă vindec de oftica incipientă pe care o constatase. Îi eram dator Corinnei cu această măsură. Corinna se ralia cu frenezie. Ea n-ar fi supraviețuit nici o clipă dacă eu aș fi murit. Plânse, mă imploră, mă asigură că din partea ei despărțirea de mine pentru câteva luni e un sacrificiu imens, totuși era mai de acceptat decât o despărțire definitivă. Văzui cu inima strânsă în aura ei că mă mințea, dar crezui că Péloc o speriasse într-atâta încât nu îndrăznește să-mi spună adevărul crud despre boala mea. Prin involburarea tulbure a emanațiilor sale, treceau unde stacojii de erotism și îmi plăcea să cred că acestea erau stârnite de persoana mea. Îmi amintea soarta amară a mamei sale, și mă ruga să n-o condamn la o văduvie timpurie. Mă înduioșă, mă încântă, mă birui și mă convinse. În aceea clipă nu-mi imaginam că prelungirea vieții mele se datora unui băiat de la grajduri, arătos, cu plete crețe și cu un fizic grandios, pe care Corinna îl angajase de curând, și care aducea cu sine, din lumea interlopă a Parisului, o lascivitate cinică și brutală, împreună cu o experiență erotică uluitoare. Tânărul avea un nas acvilin îndrăzneț și niște buze pline, de femeie. Din privirea lui pândeă imbecilitatea tulbure a spiritului încă adormit, și depravarea lașă a șantajistului de mai târziu. Corinna însă avea alte criterii pentru categorisirea oamenilor. Marcel însemna pentru ea o altă variantă a plăcerilor iar sănătatea robustă a acestui mascul frumos făcea față cu forță impunătoare luptelor amoroase.

Nici o clipă, conștiința Corinnei nu fu umbrită de îndoială sau de căință. Ea se cupla în mod inconștient, cu naturalețea unui animal tânăr, cu oricine pe care îl poftea în apetitul ei neostoit, și când o luam la întrebări, mă mințea cu încăpățănare rezistentă la orice argument, numai pentru a mă liniști ca pe un copil ale cărui pretenții imposibile le anulezi cu povești. Urmărea aproape cu mirare crizele mele de furie. Ce voiam? Doar nu mi-am imaginat că se va mulțumi numai cu mine? Ea mă iubea, îi eram un sprijin important, dar rămăsesem înfrânt în duelul dragostei. Dorurile trupului său, frumusețea care străbătea fierbinte prin îmbrăcăminte, arta ei în amor, cereau instrumente

noi, noi admiratori și o varietate nesfârșită. Acestea erau hrana ei, condițiile ei de supraviețuire, aerul ei. Putea fi posedată, putea fi savurată, dar niciodată expropriată. Volutatea personificată pe care legiunea de demoni astrali ahtiați de plăceri și-au materializat-o spre a fi mașina satisfacerii dorurilor, nu putea fi ținută în spatele unui cordon moral, căci esența ei era lipsa de limitări și domnia triumfală a instinctului. Cam acestea erau cuprinse în atitudinea ei, lăuntrică, neformulată nici ca idei, în timp ce mă mințea neted, egal, fără a clipi, repetând locuri comune despre fidelitatea ei și cerându-mi să fiu convins de nevinovăția ei, să am încredere în ea chiar și atunci când aparențele ar fi împotriva ei. Era lunecoasă ca un țipar, îndemânatică, puternică, intangibilă și de neclintit.

*

După un an de căsătorie o părăseam pentru întâia oară aflându-mă într-o stare sufletească și trupească de toată jalea. Plecai în Corsica. Am închiriat o casă țărănească în apropiere de Porto Vecchio, pe malul stâncos, galben și uscat de soare al mării, pentru ca razele fierbinți să topească în mine boala. Dacă n-aș fi trăit tras în țeapa pasiunii, aș fi putut petrece aici o perioadă frumoasă și fericită. Dormeam pe o verandă deschisă pentru a-mi spăla plămânii și porii de aerul stătut și încărcat de duhori al orașului. Aceasta era o metodă a lui Homunculus, mi-o aminteam.

Niciodată nu mă săturam de joaca mirabilă a mării și a cerului, de capodoperele mereu schimbătoare și mereu renăscânde ale acestor doi imenși și capricioși artiști. Barca regală a discului solar apărea zilnic cu alt cortegiu de culori, de după perdeaua zorilor alcătuită din aburi ușori, de culoare cenușie perlată și se transforma sub ochii mei din uriaș lampion sângeriu, într-un îndepărtat bulb de lumină de incandescență albă, care încălzea aerul ca un cuptor încins, iar oglinda desfășurată a mării reflecta acest mister ceresc ca un imens ochi de femeie. Asfințitul aducea răcoarea, din clipa când soarele pâlpâia pentru ultima oară, iar din părul norilor cădeau podoabele de împrumut ale culorilor aurii, roșii și liliachii. Dinspre mare adia o briză răcoroasă, iar apa se neliniștea într-o culoare verde întunecată, mohorâtă, emanând mirosuri tăioase, sărate. Ființele leșinate de căldură începeau să prindă viață. Pe cerul de culoare lapis-lazuli se aprindeau stelele. În bucătărie

Clara, țărâna blândă, cu privirea bovină care îngrijea de gospodăria mea începea să cânte. Cânta o melodie dulce de dragoste, interpretând-o cu precizie, cu un fin simț muzical; era un cântec dintre cele care se nasc numai acolo, pe meleagurile mediterane. La această oră în trupul meu febra se făcea simțită cu frisoane reci și-mi aducea în patul transpirat amintirea Corinnei. Fantoma acestui trup, dorit cu atâta chin, semăna în brațele mele, cu o succubă dătătoare de voluptăți blestemate. Mă epuiza, îmi storcea puterile. Zadarnic mă despărțisem de ea căci, continua să-mi fie alături. Îi scriam scrisori lungi, pline de dor, la care răspundea cu niște misive scurte, scrise cu litere copilărești, în stilul naiv al unei școlărițe ascultătoare. Scrisorile ne erau duse și aduse de un mesager. Nu mă uitam la bani, înnebuneam de nerăbdare din cauza încetinelii corespondenței. Îl însărcinasem pe mesager - un ins stupid, umflat în pene, cu mutră de pavian, pe nume Vernier, fiul netrebnic al unui pantofar parizian - să fie atent la toate: dacă Madame pare sănătoasă, ce spune, ce vorbă îmi trimite, cum era îmbrăcată, ce mai zic servitorii, dacă ea nu stă tristă și singură? Prostănacul se strădui să merite banii primiți și mă liniștea cu un zâmbet larg: Corinna arăta superb, pleca adesea de acasă, se îmbrăca foarte frumos, ieșea și serile, dar și după-amiezile, însoțită de Jeanne Girard, nu sta tristă, ci cânta. Râdea de nu mai putea cu camerista ei Josette, cea drăguță și cochetă. Oricât de târziu s-ar fi culcat, dimineața în zori pleca la călărie cu Marcel, noul grăjdar. Nu-mi transmitea prin viu grai decât să am grijă de mine, să nu mă grăbesc și să mă vindec complet, de dragul ei.

În ciuda chinurilor iubirii nefericite, aerul curat și soarele îmi stinseră cu încetul pălălaia din sânge. Băile marine și înotul mă oboseau în mod plăcut și-mi dădeau poftă de mâncare. Cu bucatele simple, gustoase ale Clarei, membrele mele uscate începură să se împlinescă. Soarele și vântul îmi căliră pielea în culorile bronzului. Făceam plimbări lungi și înotam tot mai adânc în mare. Sănătatea recăpătată, echilibrul trupesc, îmi dădeau un sentiment de siguranță. De patru luni eram departe de Corinna, și cu toate că o iubeam cu pasiune și o doream imperios, totuși nu mă mai domina tensiunea insuportabilă de la început. Un om odihnit cu poftă de mâncare, cu somn liniștit scapă mai ușor de coșmarurile geloziei decât unul slăbit și surescit. Paralel cu această îmbunătățire, observai însă o ciudată schimbare în

comportamentul ambientului meu astral. Multă vreme n-am vrut să o iau în seamă, și, atunci când mi se înfățișa în pragul conștiinței sub forma unei neliniști sperioase și iritante, mă retrăgeam în grabă... Călăii mei se retrăgeau și ei, se îndepărtau, urmărindu-mă cu respirația reținută dinaintea unui hohot de râs ironic, și ascultând împreună cu mine apropierea unui „ce“, la fel ca în Straubing, atunci când vanitatea mă captivase ca pe un prost, în mrejele lui Anton Bruggendorff. Această ciudată duplicitate mă reținea să nu plec încă acasă. Oscilam. Tremuram de dor la gândul că o voi îmbrățișa pe Corinna cu puteri refăcute, și în același timp mă și temeam. Mă inunda frica. Nu îndrăzneam să risc nimic, nu voiam să știu nimic sigur și preferam să-l trimit pe Vernier înainte cu vestea sosirii mele.

Cu toate acestea, sosii acasă cu totul pe neașteptate înaintea lui Vernier. În drum Vernier fusese atacat și rănit. Adus la spital în stare inconștientă, săptămâni întregi se află între viață și moarte și nu avea cum să transmită mesajul meu.

Fusese o încercare prostească, infantilă, de a scăpa de un lucru pe care destinul îl îndreptase către mine. Dacă Vernier ar fi sosit înaintea mea la Paris, aș fi aflat cu câteva zile mai târziu ceva ce nici nu mi se ascundea cu prea multă grijă. O, nu aventura cu Marcel! La ora aceea Marcel turba deja de mânie împotriva Corinnei, ca un câine bătut și gonit. Trăia la un azil, trimitea scrisori de amenințare, iar când Corinna le arunca râzând în foc, omul mi se adresă mie, mai întâi în scris, apoi personal.

Acest șantajist nu era îndemnat numai de cupiditate, îmi dezvăluia amănunțit relația sa cu Corinna, insașiabilitatea și josnicia ei perversă, mânat și de răzbunarea geloasă a masculului jignit, distrus, rănit. Din apropierea Corinnei nici un bărbat nu scăpa fără a fi rănit mortal. Pentru o clipă, mă satisfăcu aspectul de acum al „frumosului” Marcel, cinic, doldora de mușchi și puțind a parfumuri. Ochii-i încercănați, nasul umflat, mâinile tremurate și vocea răgușită mărturiseau multe nopți petrecute în desfrâu și în beție. Se consola și el cu drogul omului primitiv, alcoolul, cu care încerca să spele, să extermină, să nimicească în simțurile sale amintirea nudității, parfumului, gândurelor amoroase și îndemnurilor isterice ale Corinnei. Pe trupul său încovoiat, slăbit, atârnavu niște haine murdare,

emanând mirosuri stătute. Și acest bărbat fusese jucăria Corinnei numai timp de câteva săptămâni! Fără a ezita, îl respinsei, iar când deveni violent, pusei să fie azvârlit din casă. Am auzit apoi de el. Decăzuse total, trăia din jafuri, apoi comise o omucidere plătită și fu condamnat la moarte.

Mă miram că acest apaș, depravat până în măduva oaselor, gelos și dornic de răzbunare nu-i făcuse totuși nici un rău Corinnei, cauza inițială a totalei sale decăderi. Cu toate că luni de-a rândul o pândise, bântuind în junii ei, pe când ea ieșea afară fără nici o grijă la călărie sau la plimbare în caleașcă, ba o urmărea chiar și în escapadele sale nocturne mascate. Dar n-a îndrăznit să se adreseze niciodată. La un moment dat, apăruse în fața ei dintre copacii din Bois de Boulogne, împleticit de beție, dar atunci când Corinna, privindu-l calm în ochi îl întrebă râzând ce vrea, n-a putut scoate nici un cuvânt și plecă aidoma unei fiare hipnotizate.

*

Ajungând acasă din Corsica într-o noapte de octombrie neobișnuit de călduroasă, în patul larg al dormitorului nostru conjugal pe locul meu nu se lăfia deci Marcel, ci un actor de teatru de mâna a șasea, Alfred le Coeur, un maimuțoi isteric, cu membre netezi, cu piele rozalie, care era gata să leșine când mă văzu, și alerga prin cameră de colo-colo ținându-și în față pantalonii roșii de mătase, fără a găsi ușa. Cred că eu însumi eram și mai încurcat decât el. Amețit și mut, capul îmi era gol până la inconștiență și nu știam deloc ce ar trebui să fac. Corinna singură își păstrase sângele rece.

Îi strigă iritată amantului care scâncea că ușa e la dreapta și să se ducă odată la dracu, până nu va fi ucis - apoi se ridică din pat fără să-și pună măcar un halat peste trupul gol, se apropie de mine, și mă întrebă cu o voce calmă, aproape provocatoare:

- Desigur, tu crezi acum că te-am înșelat?! Te-ai furișat noaptea în casă, ca un laș ca să mă pândești, ca să aduni dovezi împotriva mea, în loc să stai lângă mine, așa cum orice bărbat îndrăgostit stă lângă soția lui, și o apără de ispite, o strânge în brațele lui puternice când dorește îmbrățișarea, îi închide gura cu sărutări, pentru ca alt bărbat să nu se poată apropia de ea, și n-o lasă singură într-un pat înghețat, muncită de gânduri fierbinți! O, taci! Ai fi putut veni de mult - vocea se ridică tot mai

acuzatoare, mai tăioasă. Ești puternic și sănătos, totuși ai rămas departe săptămâni și luni întregi și cu mă topeam de dorul tău... acum vorbea din nou încet și se apropia de mine. Mi-era foame de tine - am rețrăit fiecare clipă petrecută în brațele tale, dar tu nu veneai, nu veneai... Bărbații care-mi urmăreau pașii, îmi murmurau în urechi... n-am mai suportat! Uite măscăriciul acesta de ceară, molăul acesta... care nici nu e bărbat, de parcă ar fi scopit, m-am hotărât să-l înnebunesc cu nuditatea mea, cu apropierea mea, cu refuzul de a mă dăruir... i-am citit din cărțile acelea... s-a culcat lângă mine și atunci,... fără să fi săvârșit păcatul... prin chinurile lui... m-am simțit satisfăcută... și nu te-am înșelat și...

I-am tras o palmă. Nu-mi dădusem seama ce fac decât în clipa când mâna îmi tresăltă ca un bici. Apoi, copleșit de silă și de disperare, alergai la ușă să fug departe de acest dormitor întinat mirosind a viciu, departe de suita mea astrală satisfăcută, hohotind de ironie paroxistică... dar brațul gol al Corinnei se încolăci în jurul meu, aidoma lianelor rezistente din adâncul mocirlei și m-a oprit. Strigând de furie și blestemând rupeam de pe mine brațele ei, coapsele care mă strângeau, dar ea se înlănțuise în jurul trupului meu cu o forță teribilă, mă mușcă de umăr și mă copleși cu vraja cuvintelor sale găfâite.

- Te iubesc... te iubesc... iubesc mâna ta care m-a lovit... Numai pe tine... Ce puternic ești... Ai pielea brună și netedă... Niciodată încă... nu te-am dorit atât... nu... nu-ți dau drumul... O, vino, vino... tu ești primul... tu ești singurul...

Priveam fără amăgire lumea subterană irecuperabilă a personalității sale, știam că minte, știam până în ce adâncuri mă va coborî, totuși pasiunea ei violentă întrecea vocea demnității, a silei, a șocului moral pe care-l trăisem și mă incendie din nou. Căzurăm pe pat. M-am lăsat dus de vârtejul roșu, adânc, adânc în poala sa care mă absorbea cu un vuiet asurzitor, orbitor și mă pierdea cu totul.

*

Trebuia să o fi gonit pe Corinna. Oricine care nu ar fi cunoscut această ciumă a simțurilor, m-ar fi întrebat cu mirare și revoltă de ce o mai rabd alături de mine; jinduia după libertate și partea mai bună a eului meu scindat în două, cealaltă parte însă era captivă. Eul meu astral acoperit de petele usturătoare ale pasiunii ce-mi îndoia genunchii și-mi înfiora

trupul, subjugat de amintirile obiceiurilor voluptoase și lascive, rămase prizonierul planului astral, prin legătura corpului de vrăjitoare al Corinnei, la fel ca în viața mea anterioară când Giuseppe Borri căzuse prizonier pe planul cel mai profund al materiei prin complicitatea satanică a lui Homunculus.

*

Nu aveam nici măcar scuza că soția mea ar fi reușit să mă convingă despre nevinovăția ei, ceea ce ar fi justificat faptul că am interpretat alături de ea comedia maimuțărească a împăcării, dramatizată cu făgăduieli și lacrimi. Nu! O vedeam și o înțelegeam cu claritate. Știam tot ce se întâmpla înăuntrul și în jurul ei. Îmi inspira silă și o uram. Nu m-am mai putut abține de a ridica mâna din nou, mereu și mereu, asupra ei, împins de revoltă și de neputință. O loveam, o apucam de păr și o împingeam din odaie în odaie, deși înainte n-aș fi conceput ca un bărbat să lovească o femeie. Dar cu cât o maltratam mai brutal, Corinna cu atât mai umilă se întorcea la mine și cu atât mai puternic mă biruia prin ispita irezistibilă a trupului ei. Nimic nu-i provoca plăcere mai mare decât a fi posedată de un bărbat în ciuda voinței acestuia, de un bărbat care blestema și spumega de ură în pornirea oarbă a furiei și a voluptății. Simțurile ei erau tot mai mult sub dominația magiei erosului negru. Nu mai căuta trupurile simple, tinere, sănătoase, vraja primitivă și potența naturală a primăverii. Se simțea excitată de tot ceea ce era decadent, bizar, putred și pervers; de tot ce era tragic și periculos.

Vedeam încotro se îndreaptă și nu o puteam salva. Trăiam într-o permanentă stare de stupoare și groază din cauza Corinnei și din cauza mea, în cataclismele tot mai frecvente ale bățăilor și împăcărilor.

Plecăm de la ea și mă întorceam la ea. Fugeam de acasă, vizitam bordeluri ca să obturez cu trupul altor femei amintirea trupului ei, dar în clipa împlinirii strigam totuși numele ei. Eram impregnat de parfumul ei, de nuanțele vocii : sale, de culoarea, forma, elasticitatea corpului ei, de biciul multicolor și fierbinte al râsului ei. Simțurile mele se înfierbântau numai prin cuvântul magic al trupului ei și al amintirii acestuia, atrăgându-mă tot mereu în infernul concupiscentei.

Cu cât mai des și cu cât mai profund eșuam astfel, după ce descoperisem josnicia și depravarea ei, cu atât demonul ei

devenea mai viu și mai indestructibil, nu numai în realitatea sa fizică în care palpita sângele, ei și în ambientul meu astral, în care o creasem prin pasiunea mea și o împruternicisem cu cele mai depline puteri. Dar complexul care își storsese viața și se umflase acolo, în lumea aceea de dincolo de prag, nu semăna cu acea deghizare mincinoasă de frumusețe pe care o purta Corinna, ci avea forma unei reptile unsuroase și moi, cu pânțe flasc, cu buze fleșcăite, îmbrăcată în lascivitatea voluptății ca scop în sine și pe care numai perversiunea excitației erotice o putea transforma pentru câteva clipe într-o apariție atractivă. Consistența monstrului nesătul, cu tentacule ce căutau neîncetat un obiect al plăcerii era hrănită de potopul de spermă și de sânge putred din care nu putea să răsară un trup omenesc și care nu putea zămisli viață în uterul sterp al Corinnei. Oamenii nu știu prea multe despre misterul sângelui și al spermei. Ei cred că teribilul ulei al concupiscentei neroditoare, devenită pasiune devorantă, se pierde fără a lăsa urmări înăuntrul cercului vrăjitoresc al celor doi, uniți în copulație. Și totuși, din orice extaz întunecat se naște o viață întunecată, din coapsele întinate, josnice se zămislesc succubi și incubi, vampiri elementali ai lumii astrale, care vizitează dormitoare singuratice, storc în timpul nopții în clipele ispititoare ale somnului sau ale solitudinii, puterile adolescenților cu coșuri pe față, ale fecioarelor înfiorate, ale văduvelor cu vise fierbinți și ale rușinoșilor cu înclinații bolnăvicioase și își transformă victimele în epave cu mâini tremurătoare, cu șira spinării golită, cu ochii adânciți în orbite în urma copulațiilor perverse în care le antrenează... Preoții satanici ai meselor negre cunoșteau acest secret. Pe vremuri se șușotea că la renumita Diane de Poitiers „ceremonia spermei” era celebrată de un abate, iar demonul spermei, subjugat prin vrăjile îngrozitorului ritual, era obligat să urmeze poruncile invocatorului și zămisliitorului său după legea evocării. Această vrajă amoroasă părea să fi fost cheia pasiunii regelui Henric al II-lea, care iubise o femeie de vârsta mamei lui.

*

Josette, prima cameristă a Corinnei se mărită. Corinna angajă o femeie înaltă, osoasă, cu pilozități pe bărbie și cu aere de comandant. Întâlnise această femeie într-o speluncă ilegală unde se jucau cărți și unde Corinna apărea adesea fără știrea mea.

Germaine Regnier dobândise nu atribuțiile unei cameriste ci pe cele ale unei prietene și complice intime. Pe un ton superior strecura aluzii neclare despre originea sa sus-pusă, pe care era nevoită s-o tănuiască, „din motive bine întemeiate”. Vorbea despre legături cu cercuri aristocrate și clericale și afirma că se afla în posesia unor cunoștințe cu care „ar putea pune în încurcătură până și casa regală”. Era o escroacă conștientă și decisă, având și talentul necesar. Știuse să introducă o anumită „organizare” în depravarea tulbure, instinctuală a Corinnei.

Adevăratele înclinații ale Germainei erau trădate de însuși aspectul ei, de stilul ei viril, de îmbrăcămintea ciudată cu tentă bărbătească ce-mi amintea felul insolit de a se îmbrăca al Reginei suedeze Cristina.

Deveni sclava și în același timp suverana dormitorului Corinnei, din care eu fui exclus cu diferite pretexte meșteșugite. Urlai, amenințai, demascai adevărata identitate a Germainei, scopurile ei, și ceream s-o îndepărteze imediat din casa mea, căci nu voiam să mă încornoreze, după un șir de bărbați acum și cu femei. Dar Corinna rămase neclintită. Plânse. Îmi surâse apoi cu zâmbetul ei de copil nevinovat, mă acuză că o terorizez cu lucruri pe care nici nu le poate pricepe. Germaine era o femeie distinsă, fără avere, care o considera salvatoarea ei. Prefera să o urmeze în mizerie și decădere decât s-o gonească din casă. Eu nu făceam decât să văd monștri peste tot și în toți oamenii, îi transformam viața într-un adevărat infern cu gelozia mea, care a îmbolnăvit-o sufletește. Cu cât o dorise mai mult în trecut, cu atât se îngrozește acum de conviețuirea cu mine. Nu de mult îl visase pe tatăl ei, care a sfătuit-o să se retragă la mănăstire. A făcut-o să promită că timp de două luni, va păstra curăția trupului și va merge la biserică. Acesta era adevăratul motiv pentru care mi-a interzis accesul în dormitorul ei. Era o elevă talentată a Jeannei Girard. Învățase de la ea să și viseze dacă scopul o cerea. O clipă fui năpădit de o asemenea furie, încât crezui că am să-i sparg țeasta. Speriat de propria mea pornire, fugii din odaie. Când m-am întors, găsii ușa încuiată iar Corinna, cu un ton rugător îmi spuse să o las în pace, căci moare din cauza unei migrene. Știam că Germaine stă culată cu ea în pat. Trăsei un picior în ușă și, neputincios ie lăsaî în plata Domnului.

Péloc încerca să mă ajute din toate puterile sale. Era singurul în fața căruia îmi dezvelii rănilor, sila de mine însumi și

neputința. Îmi dădu sfaturi surprinzător de înțelepte pentru felul cum aş putea să mă eliberez din sclavia-mi sentimentală și să transform starea închistată, aprinsă, în indiferență rece, prin metoda conștientă a demitizării. Mă învăță să caut cu grijă tot ce era antipatic la Corinna concentrându-mă cu tenacitate asupra a tot ce, în trupul omenesc, este respingător, să evoc învățătura indică cum că „femeia nu-i altceva decât un vas plin cu urină și cu fecale”, dar când încercai să aplic această metodă, înțelegeai că nu eram în stare. Tot ce, în sine, îmi părea respingător, își pierdea această calitate în legătură cu Corinna și nu reușeam să leg de figura ei nimic dezgustător.

*

Germaine o servea pe stăpâna ei nesătulă cu toate soiurile de voluptate și de viciu. Ambientul astral al Corinnei devenea tot mai încins și mai aglomerat. Prin fiecare act de desfrâu, legiunea demonilor ei se înmulțea cu încă un demon, sporind această armată înfometată a depravării. Ea gustase deja și aromele infernale ale ritualurilor satanice. Avea douăzeci și cinci de ani, și de cinci ani îngrozitori era soția mea, când Jeanne reuși, în sfârșit, să-l înhame pe Cortey la atelajul căsniciei.

*

La nunta Jeannei i-am revăzut pe Lepitre și pe Rosalie. Lepitre era acum și mai slab, și mai încovoiat și mai flamboiant, iar Rosalie mai exaltată, mai urâtă și mai neîngrijită ca oricând. Observai atunci că imaginația perversă a Corinnei se îndreptase către profetul ofticos, consumat pe rugul unui erotism niciodată împlinit, radiind din toți porii foamea ucigătoare a unei asceze fără de speranță. Corinna și ambientul ei invizibil fură izbiți și excitați de această pradă neștiutoare, de această energie sexuală refulată, obturată și îmbălsămată în penitențe. Și mai era acolo și Rosalie, bătrâna furie îndrăgostită; nebuna care se crampona cu gheare de vultur de Lepitre și căreia îi putea fi răpit unicul ei dumnezeu. Ce nuanțe de voluptate sadică și masochistă, de pericol și de tragedie. Îl și vedeam pe Lepitre pierdut. Nu avea nici o scăpare, de vreme ce magia sexuală a Corinnei îl țintise. Dacă ar fi fost cu adevărat curat și sfânt, ispita s-ar fi desprins de pe el ca săgeata unui copil de pe un zid. Dar Lepitre în planul astral era contaminat. Relația lui neclară, tulbure cu Rosalie îi menținea simțurile într-o

permanentă tensiune. Senzualitatea-i febrilă se zbătea neîncetat între extreme.

Nunta ciudată, tragicomică a Jeannei Girard îmi readuse amintirea propriei mele nunți, cu o Corinnă încununată cu lămâiță și cu gloriola voalurilor albe. În ce capcană teribilă, și în ce adâncimi m-a coborât această fecioară diabolică cu zâmbet de copil, prin care visam să îmbrățișez paradisul!

Fața plată, pudrată a Jeannei părea acum și mai necioplită, și mai trivială. Peruca albă, înaltă îi sublinia pielea flască și grosolănia trăsăturilor. Bijuteriile valoroase, adunate ca preț al „viselor”, păreau niște imitații ieftine, de recuzită pe degetele, pe gâtul și pe bustul ei umflat, înroșit. Comportamentul ei inegal, în care se amesteca umilința de slugă cu insolența unei servitoare aflată în grații, începu să se modifice, dând loc reținerii îngăduitoare a femeii parvenite. După ce, ani lungi trecuse prin furci caudine, dând din coate, mințind și frământându-se nervos, își atinsese în sfârșit țelul. Acum se simțea oarecum amețită, uimită, golită și obosită ca, în clipa reușitei, orice om care s-a dat peste cap pentru niște rezultate materiale. O asemenea bucurie este diminuată întotdeauna după stingerea artificiilor triumfului și bucuriei lăsând loc decepției și resemnării, intuiției inconștiente a faptului că ceva s-a împlinit și a murit. A murit însuși scopul încurajase și conferise conținut eforturilor.

Pe obrazul plângăcios, dizolvat de evlavie, al lui Cortey strălucea simplitatea unui copil idiot. Cortey era fericit - și fericită și Jeanne. Același cuvânt acoperea la cei doi oameni niște extreme de neîmpăcat. Nici când n-am pătruns adânc inexpressivitatea fără de nădejde a cuvintelor care fac decât să acopere, să deghizeze, dar niciodată să dezvăluie adevărul.

Soacra mea, Marchiza Danjou îmbătrânea cu o distrată seninătate. Prăpastia dintre lume și ea se adâncea tot mai mult. Privea către oameni de pe celălalt mal al acestei prăpastii, cu un surâs eteric, cu expresia incertă maniacală a unei științe, păstrată numai pentru ea. Privea lumea, dar abia o mai vedea. Dumnezeu o binecuvântase și pe ea cu vise frumoase, ca răsplată a unui lung asediu de rugăciuni. El o mângâiasă pe această copilă blândă și credincioasă a sa, care străbătea cu atâta candoare tărâmul mocirlos al uleioaselor pseudocredințe practice de Jeanne și de miei. Marchiza îl întâlnea acum

noapte de noapte pe soțul ei, și aceste vise o răsplăteau pentru pierderea Jeannei care o părăsea prin căsătoria ei. Își petrecea zilele ca un om cufundat în visare și numai noaptea, în brațele soțului gusta aromele realității. Pe această ființă prăbușită în sine n-a atins-o niciodată vreo îndoială în privința caracterului Corinnei sau al căsniciei noastre, iar eu nu puteam și nici nu voiam să pătrund până la ea prin vidul care o separa de orice realitate.

Corinna îmbrăcase cu această ocazie o rochie verde-pastel. Corsajul strâmt, cu decolteu adânc, pătrat, ridica mult le dealuri sidefii ale sânilor ei abia acoperiți. Peruca albă, mătăsoasă și briliantele cu scântei albastrii ale cerceilor îmbrăcau într-o frumusețe ireală ochii ei oblici, întunecați, nasul nervos, îndrăzneț, sprâncenele parcă desenate cu tuș chinezesc și buzele roșii, ironice. Folosea un parfum oriental greu și dulceag, cumpărat la un preț exorbitant de la un eunuc turc. Acest parfum avea asupra mea efectul unui excitant erotic neliniștitor și mă inunda cu o dorință amară, înțepătoare. Ea învârtea între degete un uriaș evantai venețian din dantelă neagră care, stârnind aerul, înmulțea și răspândea acest parfum.

Când pășii în mica odaie de lectură care se deschidea din salonul galben, îi zării în nișa ferestrei pe Corinna cu Lepitre. Covorul moale înghițea zgomotul pașilor mei. Ei nu se întoarseră către mine. Eram în transă. Expresia Corinnei, ținuta trupului ei, involburarea roșie din jurul celor doi, îmi semnală printr-o singură scânteiere, ceea ce se afla în pregătire. Lepitre vorbea; ochii îi erau pe jumătate închiși, avea pete stacojii de oftică pe cei doi pomeți; vorbea cu voce joasă, cu pasiune iar Corinna îl asculta. Cât de bine îi cunoșteam expresia aceasta, surâsul blând, jinduitor, copilăros, cu care în aparență urmărea cuvintele ce se adresau, dar în realitate trăgea cu urechea dincolo de ele, la ecoul tensionat al simțurilor ei. Îl măsura pe cel din fața ei, și-l imagina, fără pudoare, în clipa actului. Ascunsă în spatele cuvintelor cenușii care curgeau monoton în altă direcție, ea își lepăda imaginar hainele, îl dezbrăca și pe el, și se oferea.

Mă așezai într-un jilț cu spătar înalt în odaia semi-luminată.

Fără îndoială, Lepitre încerca s-o convertească. Nici el însuși nu realiza cu cât elan înfocat și cu câtă plăcere o făcea.

Cuvintele îi ieșeau din gură, purtând arome noi, în vinele lui goneau unde fierbinți, devenise poet în această înflăcărare prevestitoare de rău, oglindirea căreia, după credința lui, se răsfrângea în paradis, dar flacăra căreia era întetită, de fapt, în adâncime, jos, mult sub pragul conștientului, de către demonii din sfera instinctelor refulate, zguduite de forme și de pulsuni. Corinna, părea vrăjită de cuvinte, ea se apropie de Lepitre cu sânii ei goi, cu parfumul ce se ridica din trupul ei. Se aplecă să primească învățătura direct din gura lui Lepitre cu buzele avide, întredeschise. Eram sigur că în urmă cu o secundă Lepitre nici n-ar fi visat, ba ar fi refuzat cu sfântă indignare ideea de a o săruta pe Corinna. Totuși, deodată, în mijlocul celei mai onctuoase fraze, gura lui se năpusti peste buzele ei iar el se trezi înlănțuit de ea. În timp ce trupul Corinnei se lipea de el și îl biciuia ca o caracatiță vânjoasă, omul scoase un muget stins, ca un animal rănit. Cei doi se despărțiră brusc. Lepitre privi cu groază fața excitată a Corinnei, apoi bâiguind câteva cuvinte neînțelese, se întoarse și fugi din cameră. Cu un gest lasciv de hetairă, Corinna își netezi rochia, își trase pe umeri bretelele căzute, apoi pomi să iasă și... mă observă, pe mine, care, ca un spectator într-o lojă de teatru, stăteam uimit și siderat față în față cu ea. Nu-și pierdu cumpătul. De altfel, niciodată n-am văzut-o ieșindu-și din calmul ei. Izbucni în râs.

- Ai văzut? spuse ea și râsul o stăpâni din ce în ce mai tare. Îmi făcu semn cu ochii strânși, ca o drăcoaică de *gamine*, de parcă aș fi participat și eu la o șotie reușită. Halal profet! În toiul unei predici!... Păcat că Rosalie n-a fost de față! - se îneca de râs. Credeam că mă înghite cu totul!... Dacă n-ar fi atât de comic, aș face scandal! Scoase o basma ușoară din corsaj și își șterse lacrimile.

Muțenia mea mohorâtă începu s-o enerveze.

- De ce taci?! Ce te uiți la mine ca un călău la condamnat? Te pomenești că tot eu sunt vinovată și acum?! Fără să-mi dau seama de nimic, ascultam aleluia din gura lui gata să adorm de plictiseală, iar el a sărit la mine ca o fiară. Și tu stăteai să te uiți! - vocea îi deveni acuzatoare, agresivă, în loc să mă fi apărat. În loc să-i fi tras una... Din partea ta mă și poate viola oricare, sub ochii tăi! Tu... tu...

Mă ridicai, iar ea se dădu îndărăt..

- Sigur, mă poți lovi pe mine... Pe mine... da... te cunosc!
șuieră ea printre dinți. Apoi fugi către ușă și dispăru din odaie.

*

Nu-i greu de imaginat că Rosalie observase imediat schimbarea lui Lepitre. Nu este imposibil ca, zguduit, omul să-și fi mărturisit singur păcatul, îngenunchind în fața ei, lovindu-se cu pumnii în piept, plângând și implorându-i ajutorul în această prea mare ispită a Satanei.

Péloc rămăsese până la sfârșit confidentul acestui cuplu tragic. Ea mi-a relatat detaliile crizei pe care o trăiau. O făcea cu un scop determinat ca pe o intervenție chirurgicală sufletească, descoperindu-mi depravarea nemăsurată, inumană, oarbă și inconștientă a Corinnei și urmările acesteia, ca să-mi smulgă din suflet monstrul pasiunii ce-mi storcea viața. Bietul Péloc!

Chiar dacă Rosalie îl iertase în cuvinte, înăuntrul ei izbucni o revoluție. Idolul ei nu se prăbuși, dar recăzu în templul subteran al lui Hades, devenind, în decăderea sa, o ființă cutremurător de vie, excitantă, făcută din carne și din sânge. Iubirea Rosaliei, deformată cu sila într-un sentiment eteric, redeveni într-o clipită o pasiune carnală imperioasă, geloasă, jignită și dementă. Lepitre era al ei. Fusesse al ei în măreție și în puritate și tot al ei era și în excitația trupească. Nimeni nu i-l poate lua. Ei doi erau una, în paradis și în infern. Zburaseră împreună către paradis; vor arde împreună și în iad! îi propuse lui Lepitre să se folosească de trupul ei pentru domolirea întunecatelor pulsioni, căci astfel păcatul ar fi fost totuși mai mic decât dacă îl săvârșea cu soția altui bărbat. Numai o dată... o singură dată... Lepitre însă fu îngrozit de oferta înfometată și maladivă ce radia către el din acest corp urât, emanând duhori neplăcute, cu piele îmbătrânită, unsuroasă, cu sâni de iască, asemănători unor pungi, pe care ea i-a dezvelit cu o sălbatică și suspectă dorință de sacrificiu. Pe Lepitre îl otrăvise deja frumusețea și parfumul Corinnei, aroma buzelor sale, apropierea elastică a trupului ei. Rosalie pricepu nimicitorul adevăr; refuzul lui Lepitre se transformă în ea în fiere otrăvită, în ură maladivă împotriva Corinnei, a lui Lepitre și împotriva sieși. Toate acestea, tăbărâte neașteptat peste ea, îi tulburară definitiv mintea. Cei doi, închiși laolaltă în locuința comună, încercau să ascundă în fața mieilor și a contra profeților jalnicul eșec al vieții lor, și se asemănau acum cu două fiare în aceeași cușcă; una se

ascundea, evita, amâna, iar cealaltă sta la pândă, trăgea înfuriată cu urechea și construia, din mici semne, o idee fixă întunecată. Culcușurile lor, aceste leagăne ale voluptăților celeste, deveniră paturi de tortură, căci puntea magică, construită de ei prin ritualuri întunecate, continua să le transmită impulsuri, dar acum aducea repulsii neputincioase, bănuieli, ură ascuțită, reproșuri arzătoare și otrava disprețului.

Nu m-am îndoit nici o clipă că, în curând, Corinna va căuta o nouă întâlnire cu Lepitre. Aflai, dintr-o vorbă aruncată de Jeanne, care după căsătorie ne făcu împreună cu soțul ei, vizita de rigoare, că darurile de cărți vechi valoroase, oferite lor de Corinna, proveneau din prăvălia lui Lepitre. Corinna rămase impasibilă. Abătu cu ușurință conversația la altă temă. Eu nu i-am mai amintit nimic. Obosisem. Ce puteam să-i spun? În sufletul ei nu se deschidea nici o breșă față de înțelegere și milă. Era ca o folie netedă. Ființă astrală încarnată nemiloasă, neștiutoare, aflată dincoace de orice experiență a suferinței. Trăiam alături de ea ca un rob care își ispășește condamnarea, prelungită însă mereu prin alte delikte noi. O uram când eram departe de patul și de trupul ei. Însă nu puteam rămâne fără ea prea mult timp, chiar dacă nu coborâsem într-atâta încât să fiu eu cel care pornește asediul. Tremurând, scârbit de mine însumi, așteptam clipa când se făcea iar poftă de infernalele copulații cu mine, când pătrundea în dormitorul meu cu nuditatea-i impudică spre a mă provoca, a mă încinge până la incandescență și a mă umili prin magia trupului ei până la starea unui animal în rut. Din timp în timp avea nevoie de mine, ca de ceva ce nu se putea oferi de către altcineva: satisfacerea sadică a puterii sale depline asupra întregului meu univers moral. Vânătoarea ei împotriva lui Lepitre și a Rosaliei se hrănea din aceeași rădăcină otrăvită, născută de forțele demonice ce îi stăpâneau și îi alimentau trupul.

Lepitre și Rosalie, acești nefericiți, binemeritaseră flăcările iadului astral prin minciunile lor ipocrite, pasionale, autoamăgitoare. Se apropia clipa exploziei și a prăbușirii. Îi compătimeam, însă în unele clipe străfulgerate, când mă puteam elibera de conștiința înrobirii mele, vedeam cu claritate că soția mea nu era decât un instrument. Trebuia distrusă o parte pieritoare, eronată și aducătoare de orbire din ei, pentru ca, dincolo de ruine, ei să poată intra în posesia adevăratei lor

identități. Și în acele clipe, ca o frântură de melodie, strecurată de departe, din vise cufundate, fericite, ceva îmi sugera că ceea ce trăiam în chinuri are pe undeva un înțeles, o dezlegare. Trebuia să trec prin toate acestea, așa cum trece un novice prin întunericul de smoală al coridorului din templul inițierii, legat la ochi, cuprins de angoase de gheață, către necunoscut. Însă acestea erau doar clipe trecătoare. Zilele și nopțile mele se înfășurau în jurul meu ca o cenușie pânză de păianjen, mă înecau și mă imobilizau. Mi se părea că aerul pe care-l inspir e murdar și că mi se depune în plămâni într-un strat gros, ca de noroi. Îmi simțeam corpul lipicios de murdărie și de transpirație, și zadarnic îl scăldam în baia de marmură verde, construită drept anticameră a concupiscentei.

Răsuflăm tot mai anevoios. Forțele îmi scădeau. Oftica mă biruia din nou. Febre maladive palpitau în mine în orele nopții. În primăvara lui 1736 scuiam deja sânge. Bietul Péloc făcu eforturi supraomenești să mă convingă că trebuie să plec.

De data aceasta plecai în Elveția, în munții cu aer strecurat de culmile încununate cu zăpezi, unde crenguțele nude, căzute în pâraiele ce alergau spre vale, se îmbrăcau până în zori în straturi diamantine de gheață. Soarele fierbinte din zi, după care urmau amurguri mohorâte, mirosind a zăpadă, îmi readuseră într-o ciudată, intensă apropiere, amintirea cetățuii vulturești din Dreisesselberg, unde, în camera din turn, mă vizitau culorile și cețurile străine ale unui peisaj asemănător. Stelele străluceau tot atât de apropiate, cu aceeași lumină ascuțită de brilliant, în pătratul deschis al ferestrei micului adăpost vânătoresc de acolo. Pe vremea aceea mă aflam tot într-o stare de criză. Febrele aduse de diverse boli fizice și astrale nu mă părăsiseră încă de pe atunci.

Nu-mi luai rămas-bun de la Corinna. Lipsea de acasă deja de două zile, ceea ce ne ușura despărțirea. Elanul revoltei se înalță în mine cu putere. Trebuia să-l folosesc, înainte ca prezența ei să mă coboare din nou în starea unei jalnice marionete. I-am lăsat doar câteva rânduri. Așa s-a petrecut despărțirea noastră.

*

Călătoria mea a fost de fapt o fugă. Speram că, prin destrămarea trupului obosit al lui Louis de la Tourzel se va destrăma și legătura care mă înlănțuia de Corinna.

Voiam să mor singur. Uriașul cuptor alchimic al soarelui montan nu reușea să facă minunea transmutării mele într-un om sănătos, căci îmi lipsea o condiție importantă: voința de a continua viața pe care o duceam.

Epuizat, lăsaî forțele descompunerii să mă ia în stăpânire. Zăceam umil în creuzetul nopților, topindu-mă în transpirație și sânge. Corinna însă nu mă părăsea. Adunătura astrală întunecată, aidoma unei hoarde, angajată într-o conjurație fanatică, îmi transmitea otrava amintirilor care mă ucideau lent, aducându-mi în nări aroma dulce, incitantă a parfumului ei, făcând să-mi răsunе în urechi cuvintele și strigătele ei arzătoare, extaziate și, pe ecranul ochilor închiși, îmi desena, în culori arzătoare, mirajul trupului ei. În culmea puterii lor triumfătoare, forțele malefice dansau în flăcările simțurilor mele excitate de boală, în pragul iminentei explozii finale.

Dezlănțuite, ele îmi alimentau viziunile, dansând în jurul acestui rug, aidoma insectelor nocturne.

*

În ciuda stării mele înrăutățite îi scriam lui Péloc scrisori liniștitoare și îl rugam să-mi vestească tot ce se întâmplă în jurul Corinnei. Ea nu se obosea cu scrisul. Îmi trimitea prin curier câteva cuvinte capricioase și neadevărate, dragăstoase sau ironice, după cum era dispusă.

Aflai prin Péloc că Germaine devenise stăpână absolută a casei. Conducea gospodăria, dirija servitorii și organiza recepțiile unde se practica, cu mize mari, pasiunea tot mai acaparatoare a Corinnei: jocul de cărți. Participanții nu erau triați după criterii sociale. Oricine, considerat de Germaine interesant sau distractiv, era binevenit. Prin salonul verde, transformat acum în sală de joc, din care se deschidea dormitorul Corinnei, treceau acum, noapte de noapte, aristocrați netrebniți, pierde-vară trăind din venituri dubioase, cartofori măsluitori, femei și bărbați cu înclinații bolnăvicioase, actori și cocote. Se țineau lanț furturile, scandalurile cauzate de înșelătorii sau de imoralitate și încăierările, trecute sub tăcere cu chiu, cu vai, contra unor sacrificii bănești, cu ajutorul unui înalt funcționar al poliției. Oricine venea, mânca și bea pe cheltuiala mea. Péloc îmi scria despre toate acestea cu bunăștiință. Încerca să-mi administreze astfel leacul care să mă trezească din vrajă. Credea că ura și disprețul m-ar putea

vindeca, cu toate că ura este doar cealaltă față a pasiunii. M-aș fi eliberat numai dacă aș fi devenit nepăsător față de Corinna, dacă nu m-ar fi preocupat felul cum trăia și murdăria în care se bălăcea.

În a treia lună după plecarea mea, Rosalie îl ucise pe Lepitre și se sinucise. Modul în care crima a fost înfăptuită atrăgea atenția, aruncând o lumină asupra pornirii demențiale ce ardea în această femeie bătrână, măcinată de dragoste și de gelozie. Îl ciopârțise pe idolul ei care trebuie să fi murit încă din primele lovituri de cuțit, dar nefericita posedată voia să plătească pentru tot ce suferise, pentru prea multe dorințe refulate, lacrimi otrăvite, masturbării sufletești și eșecuri umilitoare. Îl sfâșiasse și îl ciopârțise, se scăldase în sângele lui Lepitre, căci îl adora și nu l-a putut îmbrățișa cu adevărat, căci crezuse în el și a fost înșelată peste măsură, dincolo de suportabil. Apoi își secționă arterele de la mâini, picioare și gât și își pierdu tot sângele alături de cadavrul distrus pe care se încheștase, așteptând propria ei moarte în această groaznică, unică și ultimă îmbrățișare.

Péloc îmi aduse această veste într-o scrisoare zguduitoare. Cadavrele le găsisese el. În ziua înmormântării, Corinna organiză un concert, în onoarea unei stele noi, harpistul René Gillet. Ea era văzută în ultimul timp în compania lui Martin Allais, șarlatanul, care figura drept medicul ei de casă!

După această scrisoare căzui la pat și nu-mi mai silii corpul să se ridice. La ce bun? Plămânii mi se sfâșiau în bucăți în crize înăbușitoare de tuse. Slăbisem până la os. Bacilii pasiunii îmi consumau ultimele puteri.

Cea din urmă scurtă scrisoare o adresasem lui Péloc. L-am mulțumit pentru amicitia sa, unicul lucru valoros pe care îl luam cu mine din jalnica-mi viață.

...Totuși, răsuflarea finală, chinuită se rupse din mine împreună cu numele Corinnei.

Am trăit treizeci și șase de ani în corpul lui Louis de la Tourzel, corp clădit din pasiuni nefericite și încărcat cu un sentimentalism exacerbat.

Fereastra verde

După toate acestea, urmă cea mai ciudată, cea mai greu exprimabilă etapă a drumului meu. Încerc s-o descriu prin cuvinte, deși cadrul rigid al acestora nu poate cuprinde culorile și nuanțele nelimitate și acea intensitate terifiantă a trăirilor care constituie esența planurilor mai joase ale lumii astrale, unde se propagă rădăcinile pasiunilor și instinctelor refulate. Voi vorbi mai târziu despre planurile superioare ale lumii astrale, de unde intelectul își cheamă miraculoasa pereche duală pentru ca din nuntirea lor să apară capodopere ale intuiției și ale artelor.

Conștientul meu și întreaga-mi ființă, ca și cum s-ar fi eliberat de la capătul unui lanț rupt, recăzu lângă Corinna. Continuam să-i fiu prizonier cu corpul meu astral ulcerat de dorință, în care foamea erotică se amplifică într-un mod de neimaginat pentru fizicul omenesc, iar simțurile deveneau circuite electrice cu tensiuni ce depășesc cu milioane de volți tensiunile sistemului nervos uman. Acest corp astral se hrănește din firimituri ale lumii pieritoare și labile, condensate în formă materială, fără a-și găsi vreodată împlinirea.

*

Eram, deci, înrolat în legiunea care forma un cerc în jurul furnalului fierbinte, ca un jăratec stacojiu al trupului Corinnei, alimentându-i arderea cu uleiul dorinței, împărțându-se în încăierări pline de ură, cu ghearele și cu dinții, din ciolanul de voluptate obținut prin ea. Eram părtaș la viața Corinnei. Nu mă puteam îndepărta de ea nici o clipă, nici măcar atunci când, îngrozit, încercam să nu mai văd nimic. Și, legată de mine, prinsă în sarabandă, dansa infernala armată animalică, demonizată a gândurilor, dorințelor și păcatelor mele.

La carnavalul vrăjitoresc era prezent și Marcel, frumosul spânzurat și se roteau printre noi, cu obraji alb-albăstriei, ca niște planete înrobite, Lepitre cu nefericita tovarășă a vieții sale.

Destinul Corinnei se desfășura sub ochii noștri ca un roman de groază pornografic, luminat în toate detaliile pe uriașa scenă a existenței fizice. Se îmbrăca, se dezbrăca, își puneă mască, râdea, țipa, mințea, distrugea, făcea amor, bea, juca cărți, se încăicra, se bălăcea în mocirlă, storcând din orice decădere, din orice pornire, voluptăți pentru trupul ei, neștiind că era manipulată de demonii care o țineau captivă precum o marionetă legată cu fire subțiri de membrele ei. Jocul devenea tot mai coordonat. Trupul rezistent al Corinnei suporta desfrâul,

căci sufletul ei zăcea încă în moarte aparentă. Averea ei, oricât i-ar fi fost de darnici amarezii, scădea treptat din cauza partidelor de cărți demențiale și a vămuitoilor amorului. Uterul ei, perfect steril, era o poartă închisă în fața vieții și a oricărei alianțe. Anii ei se aprindeau și se stingeau pe rând, ca niște focuri de paie.

Martin Allais îi rămăsese fidel cu tenacitate și ea îl răbda, căci intuisese în depravarea lui neînfricată ceva înrudit cu ea însăși.

Allais nu participa niciodată fizic la partidele de sex, mulțumindu-se doar să fie prezent. Corinna se simțea excitată mai mult decât de orice altceva de privirea lui uleioasă, cu flăcări roșietice. Îl făcea părtaș la toate bachanaliile ei, se încuia cu el în dormitor și, dezvelindu-și trupul, pronunțând cuvintele murdare și frazele otrăvitoare din cărțile pornografice moștenite de la de Assis, încerca să-l seducă, dar Allais rămânea neclintit. Acest juisor sanguinic, acest cartofor corupt, care fabricase o teorie specială despre frumusețea păcatului și necesitatea mântuitoare a acestuia, el care râdea de orice și ironiza totul, rezista ca un zid impenetrabil la asediul Corinnei. O încuraja, o flata, o critica și o sfătuia, o șantaja și o însoțea mereu; în timp ce făcea baie, improviza catrene cinice, dar incendiare despre fiecare părticică a trupului ei - și, până la urmă, Corinna începu să fie preocupată de el, mai preocupată decât de orice altceva.

Allais era un șarlatan teribil de isteț. Voia să obțină totul și nu pregeta să se străduiască cu tenacitate, ani de-a rândul, disciplinându-și temperamentul latin, refulându-și dorința pentru Corinna, învingându-și gelozia dornică de răzbunare și invidie. În final, obținuse ceea ce urmărise. Metoda sa infailibilă și realizarea sa erau impunătoare, chiar dacă le-a înfăptuit în slujba unui scop detestabil. Corinna, înfometată, subjugată, vrăjită, intuind că îmbrățișarea multă vreme refuzată a lui Allais îi va dăruia trăiri necunoscute până atunci - îi căzu în plasă. Plină de umilință, o dădu afară pe Germaine, spirit rău însă mai puțin malefic, care, în felul ei, îi fusese necondiționat credincioasă. Începu concubinajul cu Allais. Îi încredință acestuia cheile dormitorului și averii sale. Allais îi împlini așteptările. Știa că are de păzit cușca unei bestii superbe care, dacă se va dezmetici, va dori să scape către vânători mai libere. O ținea în captivitate, la fel de metodic cum o încercuise și o subjugase. Îi îndepărtă toți

prietenii. Când Corinna se revolta și făcea scandal, sau reușea câte o scurtă escapadă, o bătea cu brutalitate și fără milă, încât ea zăcea la pat zile întregi, mirată, speriată și tainic încântată.

Allais nu avea nici o iluzie. Îi era evident că un singur bărbat, oricât de pasionat și de inventiv ar fi fost în ale amorului trupesc, nu-i poate fi suficient Corinnei, de aceea o antrenă în asemenea adâncimi ale perversiunii, încât Corinna zdrobită, cerea îndurare plângând.

O altă surpriză a lui Allais fu infectarea sângelui Corinnei. Ea care nu observa oamenii cu ochii și cu mintea nu bănuise ce anume ascund furunculele urâte ale bărbatului. Boala reuși să distrugă insensibilitatea ei sufletească.

Atunci când maladia îi distrusese deja aspectul, ea abia dacă avea patruzeci de ani. Viața irațională o consumase oricum mai rapid decât pe oricare altă femeie, dar atâta timp cât fusese sănătoasă, biruise încă trecerea anilor.

Îmbătrânirea și distrugerea ei începu de la epidermă. Nu mai avea tenul întins și curat, îi apăruă pete roșii și bube. Umbra lascivă de sub ochi se umflă sub forma unor pungi albăstrii. Nu-și mai expunea sânii cu exhibiționism insolent, căci mușchii ce-i susțineau se lăsaseră. În privirea ei, bucuria triumfătoare a frumuseții fu înlocuită de o spaimă decolorată și incertă. Dinții se clătinară, apoi căzură din gingiile inflamate. Vocea ei deveni răgușită, iar părul negru ca pana corbului, scânteind de electricitatea sănătății, deveni acum o grămadă de câlți cenușii. Averea se termină... Allais, care acum era și el un moșneag chel, fără dinți, plin de bube sifilitice, fugi cu ultimele rămășițe de bani, lăsând-o pradă mizeriei și panicii fără de scăpare.

Însă nu Allais fu singurul care se lepădă de teaca golită, jefuită de frumusețe, de sănătate și de avere. Demonii săi o părăsiră și ei ca pe o mașinărie uzată, aruncată la gunoi.

Corinna nu mai era dorită de nimeni. Cerșetoarea plină de răni care se bălăbănea turmentată de alcool, și care cu voce răgușită cerea de pomană, era ocolită cu groază de toată lumea. Părea nonagenară, deși nu împlinise nici cincizeci de ani. Numai frumosul Marcel îi rămase credincios. Acesta era legat cu tainice fire indestructibile, de trupul ei fosforescent în putrefacție. Lepitre și Rosalie fură centrifugați de destinul lor special departe de acest nucleu de foc în răcire, pentru ca

incarnați în corpuri noi, să se poată căuta mai departe, unul pe altul, pe sine, ispășirea și mântuirea. Iar eu...

A fost o trăire cutremurătoare și - aș vrea să purific acest cuvânt de orice reziduuri aderente la el - înălțătoare. Nu o puteam asemui decât cu trăirea eliberării din mrejele lui Homonculus, deși acest proces a fost mai lent, durând, după socoteli omenești, câțiva ani buni. O dată cu destrămarea frumuseții Corinnei, cu destrucția trupului ei îmbibat de magie sexuală, firele care mă legau de ea și de această pasiune oarbă se desprinseseră pe rând. Nu numai din cauză că ea își pierduse vraja fizică, ci și pentru că putrezirea ei de vie, la care am fost martor, îmi atinsese sufletul ca fierul înroșit al unui ritual inițiat paleo-grec. Tragedia efemerității, a destrucției oricărei forme, a transformării în epavă a celei mai triumfătoare frumuseți, m-au trezit din amorțeala mea astrală. Am pătruns nimicnicia și lipsa de speranță a voluptății fizice, a plăcerii ca scop în sine. Am priceput pericolul mortal al simțurilor și senzualității, esența lor satanică, zămislitoare de materie. Am priceput - dar acesta este doar un cuvânt, o vorbă lipsită de forță și care înseamnă altceva pentru fiecare în parte - *am priceput, însă în așa fel încât o dată cu pătrunderea înțelesului s-a desprins de pe mine și legământul care mă ținuse încătușat numai atâta timp cât crezusem în el; chiar dacă mă împotrivisem, chiar dacă mă temusem, totuși am crezut în el mai ferm decât în însuși Dumnezeu*. Această credință eronată se năruie în mine. Fata morgana vibrând de căldură fu destrămată de vântul răcoros și pur al înțelegerii. Căci orice suferință, legământ, dragoste, teroare, mizerie, boală și moarte nu sunt decât precepte. *Ele nu au putere decât atâta timp cât le conferim materie prin credința noastră, prin puterea gândului nostru: până le dăruim un trup pentru a putea exista*. Am priceput, am înțeles sensul și toate consecințele acestui lucru și astfel am pronunțat adevăratul nume al pasiunii astrale, la fel cum pronunțasem cândva numele adevărat al lui Homonculus, biruindu-l astfel.

*

Legăturile inferioare ale planului fizic și astral s-au desprins de pe mine. În aceste două lumi devenisem liber. Prin trupul Corinnei, care fusese cel mai profund dintre adâncimile planului astral, desfăcusem un nod tainic către care fiecare om trebuie să pătrundă legat la ochi, fără să vadă. Lucrurile nu pot fi trăite

decât din interior. Este nevoie să ne identificăm cu ele pentru a le lăsa apoi în urmă cu toate variantele și primejdiile lor. Cel care a trecut prin lumea lui Hades, s-a mântuit de iad. Cel care își imaginează că poate trece de ea, străbătând-o pe o punte îngustă, va cădea în ea fără scăpare. Miei, Lepitre, Rosalie, Banet, Boisson și ceilalți făceau cu toții echilibristică, pe această punte incertă, amețiți dar grozavi și credeau că următoarea lor escală va fi direct în paradis. Se înșelau. Lepitre și Rosalie au căzut de-a dreptul în cel mai încins cuptor. Mă apuca mila când mă gândeam, prin ce experiențe urmau să mai treacă pentru a găsi calea eliberării.

Acesta a fost un moment magic al existenței mele. Momentul grației, de noțiunea căreia se leagă atâtea închipuiri omenesti eronate. Unicul înțeles al grației este legea care transformă răul în leac, care face din punctul cel mai adânc al păcatului, al morții, al durerii, un punct de pornire către iluminare. Omul nu poate economisi nici un singur pas care trebuie făcut, nu poate rămâne dator cu nici o singură datorie, nu poate lepăda de pe umeri nici o povară și nici chiar Dumnezeu nu poate face vreo înlesnire, căci prin excepțiile periculoase, nu s-ar ajunge decât la crearea unei regiuni albe, neexplorate, pe harta sufletului omenesc, o breșă de rău augur, rămasă deschisă, prin care întunericul poate pătrunde din nou, oricând.

Aveam în mână două chei: cele două chei ale lui Hermes. Îmi mai lipsea a treia.

Demonii lumii astrale nu mă speriau și nu mă biruiau, căci nu mă mai temeam de ei. Știam acum că existența lor depinde de mine. Eu eram creatorul și stăpânul lor. Nu trebuia să fug de ei, ci să înaintez către ei, ceea ce-i făcea mici, îi anula, îi făcea să dispară ca o boare. Drumul străbătut până aici a fost greu, dar a meritat orice sacrificiu. Înțelegeam că din clipa când am pornit de lângă craniul lui Rochard făcut țândări de mâna mea, ducând caseta de aur ce conținea Marea Arcană n-aș fi putut evita nimic din cele trăite.

A te teme de ceva este egal cu a deveni un magnet pentru obiectul fricii. În clipa încetării fricii, încetează și atracția.

*

Compasiunea mă mai ținut o vreme alături de Corinna. Dar mai apoi înțelegând că suferința, panica, mizeria în care trăia nu

sunt altceva decât chinurile facerii prin care ca se naște ca om, părăsind starea de jalnic demon lipsit de orice legătură cu lumile superioare: că astfel ea are șansa de a transforma suferința în lumină — mă eliberai și de această ultimă stagnare neroditoare. O părăsii cu sentimente calme, cu totul eliberate, căci atunci nu puteam face nimic altceva în interesul ei.

Era necesar ca existența mea să aibă acum o singură tonalitate, să fie neobservată, potrivită pentru dezvoltarea interioară a vieții. Căci trebuia să mă odihnesc de magia din care scăpasem în sfârșit și trebuia să-mi adun forțele pentru asediul planului care era cel mai greu de cucerit, planul mental. Eram un pumn de cenușă și de epuizare. Corpul meu astral era acoperit de răni abia închise. Acest cuptor alchimic, stins, cenușiu, plin de zgură, trebuia încins acum până la incandescența albă a catharsisului spiritual, cu ajutorul unei alt fel de arderi.

*

Înainte de a înainta în timp, trebuie să mai spun câteva cuvinte despre Jeanne Girard, căci destinul ei constituie o schemă demnă de atenție a primejdiilor pe care le comporta experimentarea diletantă a forțelor întunecate. Urmăream viața ei de pe celălalt mal, prin Fereastra Verde, cu o viziune mult mai pătrunzătoare decât aș fi putut avea cât timp mai trăiam în corpul fizic, în ciuda faptului că în clipa crimei mi se deschisese pe frunte al treilea ochi, organul spiritual al omului magic al Atlantidei. Corpul mă înconjurase totuși cu ziduri supuse locului și timpului, factori care acum, dincolo de prag, nu mă mai puteau limita. Când interesul meu se trezea față de Jeanne Madame Cortey, reușeam să ajung la ea cu viteza de propagare a forțelor gândului și o vedeam limpede cu procesele exterioare și interioare ale ființei sale, ca pe un pește exotic în acvariul străbătut de raze X.

Deoarece Jeanne dispunea cu adevărat de însușiri oculte, dar era trasă în adâncimea straturilor dense ale existenței, de firea ei mincinoasă și impregnată de interese meschine, ea devenise o casă de trecere luminată, folosită de uriașii monștri submarini, încărcăți de răceală mortală, din apele astrale adânci ce vibrau de electricitate. Lumina exercită o atracție insuportabilă asupra ființelor adâncurilor, dar ea se transformă într-o fierbințeală nimicitoare, într-o îndepărtată reverberație

tragică, a strălucirii divine. Din acest motiv este înconjurat pe ascuns orice foc de ființele celei mai voalate trepte de existență, de la fiarele sălbatice până la insecte, care tânjesec către flăcări cu teamă și cu un dor avid amețitor. Acest dor este rugăciunea lor mută, inconștientă, disperată.

Sufletul Jeannei fu fecundat de monștrii elementali. Tot mai mulți dintre aceștia se agățau de ea și pătrundeau în bucătăria vrăjitoarească a organismului ei sufletesc-trupesc, în structurile capilare ale funcțiilor vitale. Fiecare mâner era manevrat de alte gheare diletante, până când o voință mai avidă, mai puternică nu le dădea la o parte. Jeanne, căzu într-o stare pe care știința medicală de astăzi ar diagnostica-o drept schizofrenie gravă, cu personalitate multiplă. Se destrăma în nenumărate entități. În ea alternau voci, tendințe, pulsioni teribile schimbându-se între ele mereu. Din gura ei urlau vocile unor străini dușmănoși, care se urau între ei. Uneori scria diferite texte cu fiecare mână, rostind din gură cu totul alte cuvinte. Era silită să execute cele mai diverse acțiuni.

Uneori stătea ore în șir întoarsă către perete, refuza hrana, nu se curăța sau își făcea nevoile pe covor. Altă dată primea îndemnul de a ascunde orice obiect ce-i cădea în mână, în cele mai imposibile ascunzători, pe care nu le mai putea descoperi. De cele mai multe ori, prin Jeanne răsunau niște oferte perverse, respingătoare, care le terorizau pe servitoarele panicate și pe tot mai tulburatul Cortey. La început, cât mai frecventau societatea, demonii care o posedau o siliseră să strige cuvinte josnice, blasfemiatoare, și o făceau să mărturisească public crime pe care afirma că le comisese. Starea ei devenea tot mai gravă. Începu să dea foc, să spargă și să rupă totul în jur, apoi încercă să-l stranguleze pe Cortey, care scăpă cu greu dintre degetele ei chircite. În final, Jeanne fu internată în același loc unde murise biata mea mamă: la Salpêtrière.

Într-una din zile, când se afla într-o stare de epuizare febrilă și avea o clipă de libertate, mă zări pe mine. Își întinse brațul cu mirare, cu îndoială și îmi vorbi molfăind cuvintele:

...Dumneavoastră, Louis... Monsieur de la Tourzel... Vreți să-i transmiteți ceva micuței Corinna?... N-am să-i spun cât de rănit și cât de cenușiu sunteți... o să-i spun ceva frumos... ca să se bucure...

În aceeași clipă tresări, scoase un țipăt lung, ascuțit, ca un om care-și înțelege marea nenorocire:

- Ajutați-mă! Ajutați-mă! Monsieur, vă rog, pentru numele lui Dumnezeu! Dumneavoastră nu sunteți dintre aceștia... Închideți porțile!... Până nu e prea târziu!... Îmi fură viața... Mă sfâșie... Închideți... Încuiați... Stingeți lampa... stingeți-o... - dar conștiința ei fu din nou năpădit de forțele care se buluceau în lumea ei astrală, și din gâtlee îi porni un hohot de râs gros, răgușit.

CARTEA A TREIA - PASĂREA PHOENIX ÎȘI IA ZBORUL

„O, suflet orb! Înarmează-te cu făclia Misterelor și vei găsi în noaptea pământului dublura strălucitoare a corpului tău, sufletul divin!

Urmează-ți călăuzitorul ceresc!

El să-fi fie Geniul! El este ce! care păstrează cheia Incarnărilor tale trecute și viitoare. ”

(îndemn către inițiați din Cartea Egipteană a Morților)

„Observați-vă pe voi înșivă! Aruncați o privire în infinitul spațiului și timpului! De acolo răsună cântecul stelelor, vorbirea numerelor și armonia sferelor. Fiecare disc solar e un gând al lui Dumnezeu și fiecare planetă este o expresie a acestui gând.

Pentru cunoașterea gândurilor divine, voi, suflete, urcați și coborâți pe calea celor șapte planete și pe cele șapte ceruri ale celor șapte planete.

Despre ce cântă stelele? Despre ce vorbesc numerele?

Ce revelează sferele? - O, voi, suflete, pierdute sau mântuite, ele spun, cântă și revelează destinul vostru!”

(Fragment după Hermes)

Zodia vărsătorului

Femeia, al cărei corp mă primi împreună cu noul meu țel, era blândă și calmă, uniformă ca focul adevăratului alchimist.

Locul în care mă născui într-un amurg cenușiu, la 17 februarie 1760, era dominat de iradierea mistică a științelor tainice. Tatăl meu, Cornelius von Grotte, era muzicantul de curte, confidentul și fratele de ordin al contelui Karl von Hessen-

Cassel. El mânuia cu pricepere penelul și pana, dar fantezia-i arzătoare și talentu-i artistic erau focalizate într-un singur punct: înfăptuirea Marii Opere, care, cu cât este mai deplină în interior, cu atât dispare și devine invizibilă pentru lumea exterioară. Picturile și scrierile sale nu erau adresate acestei lumi. Ele sunt păstrate de biblioteca secretă a Ordinului, fiind accesibile numai celor care cunosc limbajul pe trei planuri al simbolisticii.

Cetatea Grotte era înconjurată de pădurea Uliilor. Ferestrele turnului său înalt, pătrat, se deschideau către arcul strălucitor al râului Fulda, iar cele dinspre mieznoapte spre fântâna țâșnitoare a parcului Karls Aue, spre contururile delicate ale castelului Orangerie și spre bazinele de marmură, de bizară frumusețe, ale acestuia.

Cetatea era un locaș al tăcerii și al reculegerii, al liniștii adânci a meditației. În sălile curate, semiluminate, involuntar păseau în vârful picioarelor toți cei pe care-i primeam rare ori ca oaspeți. Obiectele iradiau interdicțiile severe ale clauzurii și vizitatorul avea impresia că tulburase pe cineva adâncit într-o ocupație importantă sau tihna cuiva care se odihnea, că tulburase o vrajă înmărmurită, care îmbrăca acest loc într-o senină visare.

Convorbirile calme care aveau loc serile, la lumina blândă a lumânărilor, sunetele ce curgeau din marea orgă cu vuiet măreț, nu destrămau vâlul acestei vrăji, ci îi ofereau acompaniamentul frumuseții artistice.

Mama mea - siluetă înaltă, gotică, cu degete neverosimil de înguste, cu un obraz fin, străveziu și cu frunte boltită, nobil arcuită - era cea mai tăcută dintre femeile pe care le întâlnisem în drumul vieții mele, însă tăcerea ei era plină de adaptare, de liniște și de expresie. Cel care-i vorbea nu întâmpina nicicând indiferență sau înstrăinare. Zâmbetul ei, privirea ei înțeleghătoare și tăcerea-i plină de așteptare îi făceau să se mărturisească chiar și pe cei mai timizi și închiși în sine. Puterea tăcerii radia din ea. Era cultă și deosebit de inteligentă. Rămasă în umbră, ea trecuse împreună cu tatăl meu prin toate gradele Ordinului. În calitate de prim lector și de critic al scrierilor lui, făcuse însemnări marginale care-i dovedeau intuiția originală, capabilă să se ridice la orice înălțimi. Poate că așa caracteriza-o cel mai bine dacă așa spune că era forța concentrată care nu mai irosea nimic în direcții neimportante. Această femeie calmă,

echilibrată îi transmitea tatălui meu imense puteri, căci el era un artist arzător, capricios, genial, tinzând către extreme și adesea descurajat. Ceea ce însemna mama pentru mine nu poate fi exprimat în cuvinte omenești.

Ea se pregătise intens pentru a mă primi. Ambii mei părinți știau cine urma să se nască în casa lor. Știau despre mine mai multe decât eu însumi, al cărui al treilea ochi fusese deschis numai de elixirul dobândit prin crimă atunci când căzusem într-o închisoare subterană. Ordinul însă mă ținea în evidență de mai multă vreme - de câteva milenii - și îmi aștepta sosirea sub semnul Vărsătorului. N-am fost nevoit să ascund nimic și nici să vorbesc despre ceva. Pe vremea când corpul meu de prunc și timp de câțiva ani, cel de copil în creștere, nu reușea încă să-mi reveleze pe deplin spiritul, ei mi se adresau potrivit vârstei mele, dar mai târziu, de la zece-unsprezece ani, începură să mă trateze într-o manieră cu totul naturală la fel cum îi tratau pe ceilalți Juniores din Ordin, ca pe un adult încă neinițiat.

Îmi cunoșteau țelul și știau că au sarcina de a mă conduce către el. Mă iubeau și mă așteptau - atât ei cât și confrății lor. Mă iubiseră mai adânc și mă așteptaseră cu mai multă bucurie decât alți părinți pe copiii lor și alți prieteni pe un nou-născut, căci știau de la ce depărtări soseam, ce căi străbătusem și din ce adâncimi de iad mă înălțasem. Fiul risipitor se întorcea printre ei rupt, rănit, slăbit - dar după o criză depășită.

Cel care a atins o dată gradul de inițiat și apoi decade, este depozitat de memoria ancestrală. În el nu mai trăiește decât sentimentul incert al acestei imense pierderi și în timpul rătăcirii sale prin labirint este măcinat timp de secole și milenii de un îndemn neclar, de un gol niciodată satisfăcut. Amețit și orb, el năzuiește mereu către lumina ocultă ca un fluture de noapte. Își arde aripile, cade, pentru ca, îmbrăcând alt corp, să se înalțe din nou și să încerce ficțiunea teoremei mistice care spune: „Incendiază-ți trupul cu focul gândurilor tale!”. În această încercare nerodnică, trupul arde de fiecare dată, însă doar într-un foc al dorinței astrale, care rămâne puternic și viu prin această hrană. Din acest sâmbure de foc crește din nou un trup muritor. Lumina rece, transcendentă a gândului meu se aprinsese alături de trupul, aflat în destrămare al Corinnei, care concentrase ea într-un focus întreaga mea neliniște astrală, atracția mea pasionată către mirajul frumuseții formelor și forța

mea creatoare, decăzută în concupiscenta maladivă, lipsită de demnitate, a plăcerii de dragul plăcerii. Ea concentrase totul în ea însăși, le atrăsese în sângele și în carnea ei, le legase de lanțul formelor ei și atunci când formula magică a trupului se destrămă, împreună cu el se destrămă și dorul meu, nu numai pentru ea, ci pentru întreaga lume himerică a mocirlelor astrale. În flacăra mentală a gândului îmi arsese și al doilea trup sideric, construit și înlănțuit în pasiune și apăruse al treilea, un Juniores cufundat încă într-un somn amortit, neștiutor, amnezic și lipsit de experiență, însă gata de a porni către trezire, cunoaștere și iluminare.

*

Cât timp a durat creșterea trupului și sistemului meu cerebral, n-am luat parte la nici o întrunire. Mama și tata m-au antrenat în exerciții spirituale și, mai cu seamă, oricât de greu mi-a fost, m-au făcut să deprind ordinea. În anumite ore ale zilei - fără excepție și fără amânări, mereu la aceleași ore - trebuia să execut sarcinile care mi-au fost încredințate, lucrări în scris, traducerea din franceză în germană a unor texte dificile, sau, ceea ce mi s-a părut cel mai greu, trebuia să învăț pe de rost fragmente din cărți scrise cu alfabet latin, dar în limbi orientale necunoscute mie. Mai târziu învățam limbile cu alfabet străine, egiptene, ebraice, arabe, sanscrite, tibetane, chineze. Ei urmăreau întărirea capacității mele de gândire care era neliniștită și obosea repede, obligându-mă să mă concentrez și să rezist cu răbdare și hărnicie chiar și atunci când nu eram captivat de ceea ce făceam. Toate acestea însă nu erau decât anticamera învățării. Pentru astfel de exerciții aride eram recompensat din plin prin alte lecții care îmi exersau simțurile mistice, delicatele tentacule ale intuiției ce tatonează dincolo de gândire - dincolo de timp și de spațiu - în eterica cronică Akasha.

Muzica ocultă și poezia ocultă mi-au fost dădace și, prin poveștile lor, m-au impregnat cu lumina selenară, înfrigurată a misterelor, aprinzându-mi imaginația și deslușindu-mi înțelesul simbolurilor.

Templul Luni!

De-a lungul multor ani din viața mea capitonată de ocrotirea părintească am petrecut în cabinetul de lucru al tatălui meu multe înserări argintii ce păreau identice între ele, în perenitatea unui timp oprit parcă din curgerea lui. Pe muchiile arămii ale uriașelor tuburi de orgă luceau mereu aceleași lumini estompate, iar cete trei claviaturi deschise ale orgii, ca niște mari danturi vesele, luceau mereu cu aceeași docilitate sub degetele osoase și agile ale tatălui meu. El recrea pentru mine splendorile poeziei transcendente, cu frumuseți superioare celei fizice, așa cum nopțile eleusine au renăscut cândva prin Orfeu, acest tălmăcitor al artei divine, cel mai binecuvântat și ulterior cel mai greșit înțeles dintre toți.

Pentru povestirea pe care urma să mi-o spună, el crea mai întâi la orgă un fundal de sensuri, prin culori ciudate, bogate, murmurate. Intona acorduri fermecătoare, mistice, care stârneau în fața ochilor văzători vârtejuri coloristice mirabile, pline de lumină și, ca niște simboluri vii, dădeau forme povestirii pe care apoi vocea calmă, plăcută a tatălui meu o traducea în limbajul cuvintelor.

Prima lui povestire sună astfel:

„În orașul Ur, unde oamenii purtau blândul chip selenar al celor născuți în orele de noapte, trăia prințesa Bel-Shalti-Nannar, fiica lui Nebonaid. Acestea se petreceau după moartea marelui Nebukadnetzar în ultimele vremuri ale cetății Ur, orașul lui Abraham. Prințesa Bel-Shalti-Nannar purta în ochii săi oglindirea înaltului Templu al Lunii, contururile sale pure și umbra răcoroasă a nopților cu lună plină, care îmbrăcau în întunecime una din laturile netede ale pereților. Bel-Shalti-Nannar era frumoasă și străină față de toți oamenii. Celelalte fete se îndepărtau de ea, căci intuiau că, în trupul ei tânăr, ea este totuși nemăsurat mai vârstnică decât ele; bărbații o ocoleau, avertizați de simțurile lor că, dincolo de fecioria ei, nu ard flăcările flămânde ale dorului, ci se întinde în tăcere, ca o movilă sidefie, ușoară, cenușa unor trăiri îngrozitoare din trecut. Astfel, Bel-Shalti-Nannar se dăruie Templului Regelui Selenar și lui Nin-gal, regina Lunii; se dăruie discului lunar și boitei cerești ce se deschidea largă deasupra turnului cu scară al Zikkuratului.

Bel-Shalti-Nannar iubea și cunoștea tradiția. Ea cerceta neobosită, pământul căutând mărturii despre trecutul glorios al orașului Ur și, la fel ca tatăl ei înclinat spre știință, citea

mesajele tainice ale celor de demult, înscrise pe statui și pe plăci de granit. Era un spirit gânditor, neliniștit, dornic de a afla - un spirit temerar - și nu-și trecea sub tăcere întrebările nici chiar în fața lui Nannar, regele selenar și a soției sale, Nin-gal.

Îi întreba și pe ei, asediindu-i neîncetat, căci voia să-i și cunoască, nu doar să-i iubească și să creadă în ei.

Cei nouă preoți bătrâni urmăreau cu zâmbete blajine silueta ei înaltă, îngustă, pe când trecea cu pași ușori pe Sfânta Cale, ce traversa teritoriul sacru și cotea către coridorul celor nouă coloane.

Cei nouă preoți se retrăgeau apoi în micul sanctuar și aprindeau cele patru candelă cu ulei în jurul tronului zeiței cu văluri, Nin-gal,

Bel-Shalti-Nannar urca cele de patru ori șapte trepte și se oprea față în față cu luna plină, în turnul de formă pătrată al cercetătorilor stelelor. Mătasea moale a veșmântului ei albastru era inundată de irizarea argintată a luminii, aruncând spre spate umbra ei densă.

- Mă aflu aici, vorbi ea fără glas către discul de lumină lunară - m-ai chemat și mă aflu aici ca să te slujesc. Trupul și obrazul meu strălucesc în lumina Ta precum obrazul Tău strălucește în lumina Soarelui, dar în spatele meu, o umbră deasă se așterne pe pământ, iar în spatele tău o umbră deasă se așterne pe cer, și tot ce transmiți Tu către mine și tot ce transmit eu de la Tine, toate acestea au umbre ce se aștern pe cer și pe pământ. De aceea, în timp ce te slujesc, căci trebuie s-o fac, legată fiind cu lanțurile Tale de lumină, te slujesc plângând, căci nu te înțeleg pe Tine și nici pe mine nu mă înțeleg.

Timp de șapte ani vorbi astfel Bel-Shalti-Nannar către luna plină, iar luna plină tăcu timp de șapte ani, și tăcând, poruncea în limbajul ei mut apelor, sângelui și lichidelor. Dar Bel-Shalti-Nannar nu se dădu bătută și nu obosi, nu-și îndreptă atenția către altceva și nu-i întreba nici pe cei nouă preoți care aprindeau de fiecare dată candelă în jurul tronului zeiței Nin-gal, în micul sanctuar; căci ea înțelegea că știința acestora nu poate fi transformată într-un elixir păstrător și înnoitor de viață decât dacă va bea ea însăși din izvorul tainic, pe care cei nouă preoți îl vizitaseră tot singuri și unul către unul.

În a șaptea lună a celui de-al șaptelea an, luna plină începu să-i vorbească prințesei Bel-Shalti-Nannar:

- Cel care întreabă cu tenacitate, va afla întotdeauna un răspuns. Oamenii nu prea așteaptă ca întrebarea lor să se întrupeze, concentrându-se în formă de săgeată șuierătoare care să zboare în centrul țintei sale, sfărâmând pecetea magică a tăcerii. Tu ai avut răbdare, tu dobândești răspunsul. Ascultă-l, zăvorăște-l în tine și nu-l transmise decât celui care a slujit asemenea ție.

În necuprinsul și în infinitul care este El, în adevărul, perfecțiunea și eternitatea care este El, nu pot exista limite. Toate câte sunt, incluzând și adevărul, perfecțiunea, veșnicia și infinitul își *au contrariile lor posibile*. Dacă n-ar fi așa, atunci libertatea Lui nu ar fi decât ficțiune.

Astfel a fost posibil ca, în fața ființei libere, născută din etern, să apară Copacul Cunoașterii. Astfel a putut apărea în fața omului drumul alternativ, drumul rău, contrar, mortal și nefericit, jocul de artificii atrăgător, lasciv, frumos și blestemat al lumii materiale, zămislită de dorință, împotriva căreia povața celui Veșnic îl avertizase, fără să fi ridicat totuși nici o interdicție.

Omul pământean nu-și poate transmite nici el experiența de viață celui tânăr și neexperimentat. Ca și sus, la fel și jos. Lucrurile se repetă mereu până la infinit, aidoma cercurilor concentrice tot mai largi în jurul unei pietre aruncate în apă.

Ființa *a trebuit să experimenteze* acel drum alternativ, acel rău, acea lume de forme ale morții, pentru ca să nu creadă doar și să nu admită doar ci, străbătut de arderea cunoașterii, să *știe* că adevărata Cale corectă este la El. Că această Cale este paralelă cu El și că în El se află mântuirea.

Nin-gal este dualitatea divină: cel Veșnic și posibilitatea contrariului a tot ceea ce este El. Zeița cu văluri, încă din ancestrala patrie, fusese domnitoarea micului sanctuar, adorată de popoarele dispărute și de cele viitoare sub alte și alte nume, stăpână a tuturor femeilor pământene, păcătoase sau binecuvântate, îmi este stăpână și mie, slujitoarea sa credincioasă, cu numele tainic de Sin, mijlocitoarea ei care domnește peste planete și sisteme solare, peste întregul Cosmos, ale cărei văluri sunt Calea Lactee și marile nebuloase

stelare. Ea este zeița strămoșilor tăi, femeia strălucitoare a dispărutei patrii străvechi: Iștar, Isis din Atlantida.

În Nin-gal dormitează dorința, Nin-gal este ispitoarea. În Nin-gal s-a aprins dorința oglindirii.

Cel Veșnic este Zămislatorul. Nin-gal e marele Uter Matern fecundat, din care irumpe a treia: Ființa, purtând povara dorinței mortale a lui Nin-gal și cunoașterea celui Veșnic, cunoaștere ce distruge moartea.

Prin cuvântul Da, rostit de El, Nin-gal păși în existență, El însuși însă rămase nerevelat.

Născută de Nin-gal, Ființa, porni.

Și pomi marea lege: precum jos, la fel și sus.

Ființa, din cauză că a dorit drumul alternativ precum și ca urmare a curiozității sale, s-a scindat în două, în marele Tată și marea Mamă. Ruptura aduse cu sine forța geamănă: atracția creată prin apariția respingerii. Din Doi s-a născut apoi Trei și Trei își imita și el părinții. Astfel, din uterul lui Nin-gal se revărsă mulțimea nesfârșită a ființelor, repetând.

În depărtări tot mai mari, fiecare separat, cercurile concentrice în expansiune ale dramei divine miraculoase care se săvârșea sus.

El a rostit Da. Căci leacul dorului este satisfacerea, a răului suferința. Și acolo unde dormitează latent, acolo dormitează și primejdia ce nu poate fi îndepărtată decât prin intrarea în existență, prin cercurile satisfacției depline ce se propagă în întregul univers.

El a rămas nerevelat, dar este parte a tuturor ființelor în calitatea sa de esență lăuntrică, nerevelată și indestructibilă.

Acest Eu divin nu are nevoie de experiență, el nu poate fi atins de nici o schimbare și nu poate fi învins de moarte.

Nin-gal jinduește și își naște fătul în voluptatea transpirată a fecundației, se bucură de dansul mirabil al timpului și încearcă să formeze frumusețe veșnică din materia pieritoare, supusă putrefacției, eșuând lamentabil din nou și din nou, ca un sculptor care își creează din zăpadă capodopera.

Nin-gal învață, se înșeală, suferă și se distrage în aventura palpitantă a existenței - și ea este cea care se întoarce înapoi la perechea-i divină, atoateștiutoare și răbdătoare, trecând prin cuptorul încins al durerii, pentru ca revenind la El să poată

renunța la sine. Dar pentru aceasta, din Trei trebuie să se facă Doi, iar din Doi Unul.

Ființa se reîntoarce la Nin-gal și Nin-gal la El. Și deoarece esența lăuntrică a fiecărei ființe este atotștiutorul Eu divin care așteaptă răbdător, prin urmare în fiecare dintre ființe, pe lângă analogia dramatică a pășirii în existență, se repetă și decepția amară a lui Nin-gal și se desfășoară și procesul prin care ea a înțeles totul; și renaște dorința ei de revenire la Perechea Divină.

Meditația lui Nin-gal, cunoașterea și deziluzia față de materie a lui Nin-gal, care acum e mai maturizată, se înalță către Cel Veșnic, Nerevelat și Unic.

Strigătul de dor al lui Nin-gal răsună și acum în Univers.

Vaietul regretului amar al lui Nin-gal răsună și acum în Univers.

Țipătul de plăcere ne prigonește către densitatea materială a Existenței.

Vaietul de regret ne recheamă către Cel Veșnic.

Astfel se desfășoară rotirea paralelă, din două spirale, a neîncetatei căderi și a neîncetatei înălțări.

În fiecare logodnică, Nin-gal se grăbește cu jinduitoare, fericită emoție, către aventura periculoasă a dorinței și a creării de forme.

În fiecare preoteasă, Nin-gal jură feciorie și se împotrivește dorințelor și pasiunilor zămislitoare de suferințe.

Fiecare uter matern este o nouă credință și un nou atelier experimental al lui Nin-gal.

În fiecare sicriu este eșecul amar al lui Nin-gal, din care se naște regret și cunoaștere.

Pentru ca cineva să poată învia, trebuie mai întâi să moară și să putrezească.

Pentru ca Nin-gal să învieze pentru vecie în El, atât ea cât și ființele rupte din ea trebuie să treacă prin poarta morții și a putrefacției.

Precum sus, la fel și jos.

Bel-Shalti-Nannar stătea nemișcată și dreaptă în turnul pătrat al celor ce privesc stelele, față în față cu discul lunar care cobora lent spre linia molcomă a marilor dune de nisip. Respirația îi irumpea lent, din adâncul pieptului. Apoi obrazul

palid, misterios al lui Sin dispăru, trăgând după sine lungile văluri lăptoase și lăsând loc nopții.

Bel-Shalti-Nannar nu așteptă apariția lămpașului diurn al bucuriilor roșii, Soarele. Pășii în jos pe cele șapte trepte, de șapte ori, trecu în grabă prin coridorul celor nouă coloane, unde tentaculele de lumină ale aurorei se întindeau lungite după ea, dar nu se întoarse. Trecu pe lângă cei nouă preoți bătrâni care stăteau înșiruiți pe două rânduri la ușa micului sanctuar, și când ea sosi în prag, traseră la o parte perdeaua în fața ei.

Bel-Shalti-Nannar pășii în sanctuar. Pe pedestalul pătrat al tronului, în cele patru colțuri, ardeau patru candelă cu ulei, îmbrăcând în luminiscentă silueta zeiței ascunsă în văluri. Bel-Shalti-Nannar se chirci în fața tronului, aruncă mirodenii în tipsia de aramă, aprinse ierburi aromatice, apoi, prin șarpele albastru al fumului, privi în sus, acolo unde bănuia că este ascuns obrazul zeiței.

În Sanctuar se pogorî liniștea extazului. Numai preoții păzitori numărau zilele în fața porții.

De pe silueta lui Nin-gal, vălurile căzură cu o mișcare răcoroasă neauzită. În a patra zi, după a patra probă, Bel-Shalti-Nannar începu să vadă contururile dulci ale genunchilor, mijlocului și brațelor sale. Într-a cincea zi, îi văzu mâna și, în ea, cheia vieții, iar într-a șasea, la căderea ultimului văl, văzu, în sfârșit, fața zeiței... care era propria ei față, văzută parcă în oglindă.

Atunci pătrunse cu înțelegere mirajul tuturor lucrurilor, credința eronată care, concentrată, devine materie sau desface în bucăți ceea ce este întreg. Ea pricepu și recunoscu tragedia lumii ființelor și, în aceasta, propria ei tragedie, iar dezlegarea și eliberarea îi apăreau în depărtări nemăsurate, undeva pe la sfârșitul resorbției Soarelui Lumii; și atunci, osteneala epuizată îi umplu sufletul cu amărăciunea descurajării.

- O, Nin-gal, biată materie tăcută, decepționată! Nin-gal, nefericită mamă a lumii! Trebuie deci să rămânem aici până ce ultima dorință se va mistui în Cosmos, până ce farul ultimei pulsuni se va stinge, până ce ultimul impuls de curiozitate se va transforma în cenușă, până ce, pe suprafața Fluviului Timp, bulboana ultimei morți se va netezi... Trebuie să așteptăm aici, dansând dansul Marii Spirale, hora aceasta, acompaniată de neobosite fluieri de os.

... Și pe obrazul ei porniră șiroaie de lacrimi, față în față cu obrazul dezvăluit al zeiței, pe care strălucea oglindirea propriilor ei lacrimi.

Umplu, pentru a șaptea oară, cele patru candelă cu ulei, la cele patru laturi ale pedestalului, și aruncă alte mirodenii în tângirea de aramă.

În zorii celei de-a șaptea zi, după noaptea care se mistuia încet, lacrimile zeiței se uscară. Pe fața ei strălucea acum un surâs misterios, surâsul plin de așteptări al logodnicei, iar în spatele ei se luminează deodată ușa care ducea spre marele sanctuar, sanctuarul lui Nannar. În prag stătea cel mai bătrân dintre preoți. Anteriu-i alb era împodobit cu semnul verde-pal și auriu al Vărsătorului. Tăcut, el își întinse mâna către Bel-Shalti-Nannar, pe fața căreia acum se răspândi speranța, oglindind surâsul zeiței. Ea se ridică și îl urmă pe cel mai bătrân dintre preoți prin intrarea Marelui Sanctuar...”

Marele sanctuar

Într-un alt amurg, spre înserare, Tatăl meu își continuă astfel povestirea:

Interiorul Marelui Sanctuar era întunecat ca spațiul lăuntric catifelat al celei mai adânci meditații. Bel-Shalti-Nannar avea impresia că întunericul aderă la ochii ei deschiși ca o țesătură deasă. Înainta în linie dreaptă și își întindea mâinile tatonând cu timiditate. Sanctuarul era prelung, înclinat în jos și se îngusta pe măsură ce pătrundeai mai adânc. Pe sub picioare, simțea o suprafață lunecoasă. Fu nevoită să-și încline capul, căci fruntea se atinse de boltă. Aerul deveni înecăcios din cauza unui miros străin, umed și respingător.

În urechile lui Bel-Shalti-Nannar pătrunse un sunet surd, pulsator, inform și amenințător care se puse în cale aproape ca un zăgaz invizibil. Se lăsă în genunchi și se târî mai departe printre lucruri care îi rezistau. În spatele ei se furișa teama reținută, ca o bufniță neagră aripa ei îi atinse pielea și presără peste ea micile perle ale fricii. Deja se părea că pătrunde în imposibil. Trupul ei era culcat în inelul strâmt, unghiile căutau zgâriind un punct de sprijin ca să poată trage după ele sarcina grea.

Brusc, în apropierea nemijlocită a ochilor și a feței asudate văzu două puncte luminoase de un verde închis. Siderată, privea aceste două himere și inima îi fu înconjurată de șarpele înghețat al groazei. Cele două puncte luminoase o priveau dintr-un obraz care umplea pe deplin orizontul vederii ei, cu nucleele unei perechi de ochi reci, ironici și plini de ură.

- Oprește! îi porunci lui Bel-Shalti-Nannar această privire, în jurul căreia, încet, se luminară verzui trăsăturile unui Obraz. Pielea Obrazului era ca de reptilă, solzoasă și umedă, fosforescentă în putrefacție. Nasul tâmp, turtit era adâncit în această materie moale, fluentă, care se modifica neîntrerupt. Bel-Shalti-Nannar văzu cu groază că, pe mijlocul frunții, monstrul are un ochi mare, mort, ascuns sub o pleoapă bolnavă: un al treilea ochi, de sub care curgea puroi și sânge. În cavitatea întunecată a gurii sale se arăta o foșgăială specifică, viermi cu spinări negre, al căror corp se curba în mișcări inelare și strălucea în culorile sângelui, lucrau înăuntru, înghesuindu-se avid. Totuși, în acest monstru aflat în descompunere ardea jăratecul unei vieți pline de forță. Bel-Shalti-Nannar simțea cum gândurile mocirloase, acaparatoare ale Obrazului se încolăceau în jurul spiritului ei, cum brațele de liană ale îndoiieli și ironiei o înconjoară pentru a o trage în adâncul în care viermuia mulțimea reptilelor astrale în mizeria conștiinței destrămate a existenței animalice.

- Privește și vezi! îi sugeră Obrazul fără vorbe. Dincolo de toate informațiile, transformate în cuvinte în creierul lui Bel-Shalti-Nannar, se aglomerau amintiri și simțiri de neexprimat. - Mă recunoști oare, după zeci de mii de ani, pe mine, cel negat, lepădat, ucis de tine, cel din fața căruia te-ai refugiat, ascunzându-te sub vâlul cu șapte straturi ale materiei, din cauza căruia ți-ai turnat în urechi plumbul topit al vocilor, și ți-ai orbit ochii cu străluciri terestre? Fugeai și țipai, te îmbătai și te îmbrățișai, te aruncaai în fața zeilor unor temple străine, în vuiet de nai și de fluier și de gonguri pentru a goni amintirea feței mele, pentru a amâna clipa aceasta în care ne aflăm iarăși față în față: ucigașul și victima, tu și eu. Dacă știai că te grăbești spre mine prin capcanele Micului și Marelui Sanctuar, dacă știai că cel ce te cheamă sunt eu, că te atrag, te ademenesc, iar la capătul acestui drum îngrozitor nu există iluminare și nici mântuire, ci numai eu, singur eu, te-ai fi aruncat mai bine din

turnul lui Zikkurat, pentru ca creierul tău, acest labirint întunecat, să se sfârâme pe pietrele treptelor templului. Dar nu știai. Păcatul uitării s-a întors împotriva ta, iar tu ai venit, slăbită, însetată de veșnicul sentiment al golului, ai venit ca să te dăruiești celui care a devenit puternic prin așteptare, ură și prin frica ta nemăsurată: celui care se hrănește din sudoarea, sângele și lacrimile tale și care se va lupta acum cu tine pentru propria-i libertate, pentru calea alternativă, pentru a te domina și a te birui.

În trupul înțepenit al lui Bel-Shalti-Nannar se ridicau încet aburii amintirilor și se precipitau sub forma unor gânduri înfrigurate pe peretele interior al creierului. Știa deja cine era acest monstru cu trei ochi, el era credința ei de demult, lepădată și renegată, un lucru sacrosanct, condamnat la infern, concentrația forțelor murdărite în Timp din magie albă în magie neagră, de care se dezvărase îngrozită, în taină, așa cum o femeie își leapădă fructul secret al păcatului, undeva la o poartă străină, pentru a-și face, fără el, un viitor mai bun. Acest lucru s-a petrecut demult, în Patria Strămoșească, înaintea marelui cataclism, pe vremea domniei celui de-al treilea ochi, pe când ființele trăiau încă în paradisul celor trei lumi și nu se temeau de moarte. Al treilea ochi, poarta vederii magice și a puterii pe fruntea omului, deveni gâtlejul infernal al împotrivirii și al decăderii, pe când Titanii s-au învrăjbit între ei, iar șarpele înțelepciunii alunecă din cap, prin șira spinării, în coapsă, transformându-se acolo în pasiune. Sub trupul fierbinte al pasiunii, în lumea întunecată a instinctelor, s-au clocit apoi ouăle de cobră ale egoismului, excomunicării, răului, violenței și nimicirii. Titanii văzuseră Lumea Spirituală, dar nu experimentaseră materia, voluptuoasă, ispititoare, contaminată de moarte. În labirintul materiei ei erau ca niște nou-născuți și se rătăciră. Forțele atrase din Cosmos cu aparatul celui de-al treilea ochi deveneau tot mai dense, tot mai distrugătoare, căci erau folosite de simțurile invidioase pentru a asedia cercul vrăjitoresc al celuiilalt, pentru a smulge ceva râvnit de la celălalt. Radiațiile pure ale Sorilor strălucitori nu se mai îndreptau către pământ, iar prin organul transcendent al ființelor aflate în derivă, prin ochiul frunții lor, în lume au început să pătrundă tentaculele de vampir ale unor planete himerice, care înghițeau cu lăcomie și distrugeau totul. Preoteasa consacrată fu de

asemenea antrenată de furtuna magică. Ea decăzu sufletește, acoperișul templului fu năpădit de buruieni, cheia se pierdu în sanctuarul subteran. Ideea trădată, condamnată la pieire, deveni o stafie îngrozitoare, amară, intrată în putrefacție, un demon imens în fața Pragului. Atunci când judecătorii din Cosmos socotiră că venise timpul pentru a pune capăt acestui joc infernal, mica Lună se prăbuși, și pământul fu netezit ca o tablă, curățată prin foc și prin apă. Titanul răsculat fu izgonit din paradisul veșnic al spiritului. El își pierdu ochiul frunții, din care nu rămase decât un nucleu al presimțirilor neclare, sub giulgiul osului occipital, restrâns sub forma unei glande mici și misterioase. Titanul se transformă în om. Cunoscu păcatul și suferința. În locul celui de-al treilea ochi pierdut și al viziunii spirituale, își dezvoltă circumvoluțiuni cerebrale, ca niște degete supuse cauzalității de gând ce tatonau incert, fără pricepere, hieroglifele parțiale ale naturii, dar cu care nu mai era capabil să alcătuiască nici o viziune asupra întregului, asupra miraculoasei Sinteze.

Cerul se zăvorâse, iar asupra omului pogorî cu întreaga sa greutate insuportabilă teama de moarte. Degetele gândurilor sale tatonau cu neputință jalnică întunecatul neant. Zeii săi, zămislîți din frică, erau niște satrapi muritori, care nu făceau decât să-l amenințe și să-l bage în sperieți, iar consolările lor rămâneau fără efect printre loviturile grele ale existenței materiale. Ochii săi fără de vedere nu puteau privi dincolo de zidurile de temniță ale leagănului și ale mormântului. Iar șarpele care îi alunecase din cap, prin șira spinării, în coapsă, cerea mereu alte și alte sacrificii de voluptate, vii, sângerânde. Condamnatul orb procrea copii orbi, destinați morții.

Își luă zborul atunci măreața epopee a Titanului decăzut, Ghilgameș, despre întâia cutremurare cauzată de moarte, în fața cadavrului prietenului său, devenit muritor:

„Îl plâng pe prietenul meu, Enkidu, și, ca o bocitoare, jelesc îndurerat;

el era securea de la brâul meu, era brațul meu drept,
era spada de la cingătoare, scutul din fața mea,
veșmântul sărbătorilor mele, cingătoarea bucuriei mele!
O soartă crudă s-a abătut asupra lui și m-a lipsit de el!
O, Enkidu, prietene, catâr fricos, măgar sălbatic
din țară sălbatică, panteră a pustiului

tu, cu care am urcat împreună munții,
cu care am prins și am omorât taurul divin,
cu care l-am doborât pe Humbaba, stăpânul pădurii
Cedrilor,
acum, ce somn te-a cuprins
de-i totul întunecat în tine și de nu mă mai auzi!“
dar el nu-și ridică capul
și inima lui, când o atinse, nu mai bătea deloc.
Ca unei mirese, acoperi fața prietenului său;
și ca un vultur se aruncă asupra lui,
ca o leoaică îndurerată căreia s-au răpit puii
se sucește și se-nvârtește, înaintea și-n urma lui.
Își smulse și-și împrăstie părul cârlionțat,
Își despuie și-și aruncă frumoasele-i veșminte
de care acum îi era silă.

(Din epopeea lui Ghilgameș, în românește de Virginia Șerbănescu și Al. Dima, Editura Mondera București 1996.)

Iar sub apele amintirii, cufundat în adâncul mâlos al mării, aștepta în tăcere Templul Uitat, cheia căruia se pierduse și în al cărui sanctuar zidit bântuia, transformat în monstru, zeul mort al preoților și al preteselor decăzute.

Bel-Shalti-Nannar știa acum că se afla din nou în Templul Uitat. Regăsi coridorul cufundat în trecut, prin care trecuse cândva, dar amintirea căruia fusese ștearsă din sufletul ei de mâna Judecătorilor. Ea se opri în fața intrării sanctuarului transformat în temniță, unde stătea de strajă demonul întrupat din formulele magice și din credința coagulată a cultului renegat și batjocorit.

Bel-Shalti-Nannar se temea. Se temea îngrozitor. Și pe măsură ce teama ei deveni frică, apoi groază de gheață, în Păzitorul Pragului se aprindea tot mai multă viață în lumina fosforescentă a putrefacției. Această îngrozire sălbatică, mai puternică decât orice altă senzație era gata să irupă din ea în panică, ca un urlet nestăpânit al demenței, când, aidoma unei epave de galără, revenită la suprafața apei, îi apăru imaginea unei diagrame, scrijelită pe una din coloanele templului, înfațișându-l pe Păzitorul Pragului și pe preotul care îl biruie luminându-l cu lămpașul și străpungându-i inima cu un pumnal.

Și atunci Bel-Shalti-Nannar își însuși această formulă. Valul de frică se domoli în ea, transformându-se într-un plan neted de atenție încordată. Lămpașul începu să lumineze... iar fața monstrului pâli. În lumina tristă, crepusculară, răsună vocea lăuntrică a lui Bel-Shalti-Nannar, scânteind ca un pumnal ridicat către obrazul demonului.

- Cum ai vrea să mă învingi pe mine, biată umbră, pe mine care îți sunt creator și stăpân?! Cum ar putea o creatură să-și biruie creatorul și cum ar putea da libertate creatorul propriei sale mâini ca aceasta să procedeze după bunul ei plac?! În mine se află răspunderea și în mine se află mântuirea. Acum, în tine, m-am întâlnit cu o parte a propriei mele ființe, pe care vechiul meu păcat o făcuse să decadă, însă eu vreau s-o purific. Vreau s-o purific prin Dumnezeu care trăiește în mine, nu în afara lui, sau împotriva lui. Te mântuiesc Păzitorule, prin faptul că nu te urăsc, ci te compătimesc, nu te resping, ci te atrag spre mine, nu fug de tine, ci vin spre tine și te îmbrățișez. Ating rănil tale și le spăl, pentru ca ulcerațiile întunecate, inflamate, să se dizolve într-o lumină albă, iar Timpul coagulat să se disipeze în veșnicie. Vino...

Obrazul monstrului albise. Solzii săi umezi și umflați se transformară în cenușă uscată și se scurseră în lumina lămpașului. Cei doi ochi se stinseră și ei. Dincolo de materia căzută sub formă de praf, se arătă o clipă conturul ferm al unui craniu, apoi se risipi și acela, dispărând ca un abur. Pe locul unde stătuse Păzitorul nu mai rămase decât o mică gămălie de lumină albă, iar în inima lui Bel-Shalti-Nannar vui o bucurie evlavioasă; în fața ei se afla unica flacără a altarului Marelui Sanctuar, „Focul etern“, niciodată stins în cupa de alabastru.

Bel-Shalti-Nannar se înălță în spațiul care se lărgise. Ochii ei străbătură cu mirare trupurile netede ale imenselor coloane până sus, la bolta de catifea albastră, înstelată, a cerului.

Opt săli se înșirau una după alta, fiecare mai mare decât precedenta. Pe altarul dintr-a opta sală era cupa de alabastru cu flacără unică. Dincolo de altar, spațiul deveni nelimitat.

După ce privirea ei se obișnuie cu fulguirea delicată a luminii, observă în fața altarului sicriul care se căsca deschis în fața ei. Trupul tânăr și fierbinte, plin de viață al lui Bel-Shalti-Nannar intui cutremurat atingerea rece, mortală, a pietrei. Ea fu năpădită de boarea mucegăită a cavourilor deschise. În corpul ei

se stârneau mici strigăte chinuite, de parcă fiecare părticică ar fi căpătat grai, scoțând strigăte de alarmă; de parcă sângele, carnea, nervii și mușchii ei s-ar fi transformat în răsculați care urlau îndelung în panica morții iminente. Acești revoltați ai instinctului de viață o trăgeau, o împingeau, o sileau să se îndepărteze de sicriul deschis. Dar Bel-Shalti-Nannar rămase pe loc. Își smulse conștiințul spiritual pur din această agitație și, de la înălțimea Sfântului Țel porunci tăcere tuturor.

Zarva se stinse. Se făcu liniște. O liniște adâncă, înghețată, plină de așteptare. Bel-Shalti-Nannar coborî încet în sicriu. Se întinse pe spate, cât era de lungă, în brațele înghețate ale pietrei.

Trupul se răci treptat și deveni rigid.

Ochii se deschiseră și se închiseră de câteva ori cu un ciudat pocnet, apoi rămaseră deschiși.

Mai apucă să simtă cum bărbia îi cedează și gura se deschide, apoi, brusc, de parcă ar fi fost împinsă de o putere uriașă, începu să cadă către interior, cu o viteză amețitoare.

Conștiința de care se crampona cu disperare încetă. Bezna trecu peste ea ca apa peste înecat. Știa că nu trebuie să se piardă pe sine și că trebuie să se orienteze, să-și aducă aminte... — Oare cum?... Nu, nu era bine... Trebuia să gândească în prezent... Lumina din fața altarului... și dincolo de ea spațiul se deschide... Spațiul interior uriaș... se adâncește și se îngustează ca o pâlnie... gâtlejul ei e îngust...

Simți că se prăbușește cu capul în jos, către gâtlejul pâlniei. Conștiințul se îngustă, reducându-se la un punct infinitezimal...

Și trecu prin inelul strâmt.

Pătrunse în circuitul sanguin al unui univers gigantic, care vibra, vuia, lumina, alerga, se rotea: pătrunsese în Cosmosul regatului întunericului unde planetele, sorii, sistemele solare se prinseseră în hora neîntreruptă a morții și a înnoirii.

Fu năpădită de o plăcere incomensurabilă, de voluptatea amețitoare a puterii, de sentimentul, concentrat în sine însuși, al Absolutului, în timp ce conștiința ei creștea, se dilata și pătrundea întregul Cosmos. Toate acestea erau forțele ei! Stelele, sorii, sistemele solare se roteau, se nășteau, ardeau, mureau și renășteau în ea, în jurul ei și pentru ea. Ea era conștiințul comun, sinteza, Titanul, dumnezeul acestui univers. Această învolburare ce vuia, cânta, strălucea, ardea, străbătută

de o viață incandescentă, se desfășura prin ea și în ea și dobânda înțele prin ea.

Totul era armonios, logic, de o frumusețe răpitoare, cuprins într-o ordine desăvârșită, străbătut de o mișcare nesfârșită și de o putere inepuizabilă.

În ea, răsunară acordurile unei mulțumiri și ale unei mândrii maiestuoase, acompaniate de cântecul unit al sferelor.

Trona deasupra lucrurilor, la o înălțime sublimă, nemăsurată, și, privind lumea, izbucni în revelația fericită a celei de-a doua zile a creației.

„Iată, totul este bun!“

Și toate acestea durară de-a lungul unor vremi nesfârșite, cu uniformitatea nesfârșită a rotirii, învolburării, repetării; astfel via, răsună, ardea, în jurul ei și prin ea, întregul univers...

...până ce, încetul cu încetul, în urma unor vremi nesfârșite și a unor repetări nesfârșite - se născu în ea o toropeală, o osteneală.

Această osteneală se transformă treptat în indiferență, în plictiseală incoloră, aprinzându-se în final într-o nemulțumire iritată.

Acum nu se mai simțea un Titan triumfător, un dumnezeu fericit al unui univers fericit, ei prizonieră. Prizonieră într-o temniță înconjurată de lanțurile unor legi de cremene. În calitatea ei de ultimă rațiune și conștient colectiv al universului, singurătatea ei se acoperise de ghețuri și nu putea fi împărtășită cu nimeni.

Și atunci, în această singurătate insuportabilă, în această solitudine aridă și insolubilă, se aplecă spre cele mai mici particule ale universului său lăuntric, pentru a căuta ființe în care golul din ea să se poată oglindi.

Imaginea unitară explodează în elementele ei. Văzu mulți, unii izolați, purtând chipul și asemănarea ei, alergând unul către altul, fugind unul de altul, ciocnindu-se, luptând, făcând dragoste, rugându-se, blestemând, născând, născându-se, bolind, pierind, și toate formele pe care le creaseră piereau împreună cu ei. În existența lor, ea văzu aceeași rotire, aceeași învolburare care se repeta în cosmosul ei lăuntric, și văzu în fiecare unu de sine stătător, câte un microcosmos lăuntric, ale cărui particule purtau în sine și ele aceeași lege, cu o repetare nesfârșită, nesfârșită. Și atunci o cuprinse cutremurarea unor

grozăvii, deznădejdi, tristeți mortale și chinuri neputincioase, căci desluși esența demonică a capcanei materiei ce penetra și obtura totul, sus ca și jos, și conștientul ei întreg se concentrează într-o singură năzuință disperată, jinduitoare: eliberarea!

Dar există oare cale de ieșire din ceva care înaintează în cerc? Poți scăpa de strânsoarea șarpelui ce-și mușcă propria coadă?

Dorința ei de eliberare se concentrează într-un nucleu de forță tot mai puternic, tot mai ferm, tot mai cuprinzător; îngustat într-un singur fascicul de lumină, tăios și penetrant; ea se uni și se identifică cu această năzuință. Această baghetă magică, tensionată în stilet, neabătută și incasabilă, găsi apoi singura breșă prin care, din labirintul spiral care repeta aceeași rotire, putu să evadeze spre Undeva.

Starea în care își făcu intrarea se numește Templul Mântuitorilor.

Templul mântuitorilor

Aici nu mai exista decât tensiune lipsită de forme. Irizarea transcenderii. Prezentul imaculatei concepțiuni, în care Cel Nerevelat înaintează către Existență.

Aceasta a fost Poarta Verbului. Aici se desăvârșea curgerea tuturor revelațiilor înainte să fi îmbrăcat, în lumea lui Nin-gal, mantia materială a cuvântului.

Aici Bel-Shalti-Nannar dobândi întreaga știință și întreaga taină a eliberării.

De aici ea urma să se întoarcă, pentru ultima oară, pe o cale tăinuită, așa cum din Templul Mântuitorilor fiecare dintre ființe trebuia să se întoarcă pentru ultima oară, căci Verbul prinsese în ele viață.

Atunci când în fața altarului din Marele Sanctuar Bel- Shalti-Nannar învie din sicriul ei, cei nouă preoți bătrâni stăteau deja în jurul ei, iar în spatele lor se înșirau cei nouăzeci de învățăcei ai lor și toți aceia care în sufletul lor aparțineau Adevăratei Biserici. Așteptau cu toții ca ea să le vorbească și să le comunice motivul întoarcerii sale.

Cel mai bătrân dintre preoți se înclină adânc în fața ei și o chemă pe nume.

- Ai revenit Bel-Shalti-Nannar?

- Am revenit, vorbi încet cea numită cu nume divin. Am revenit ca să vă vorbesc! Luați aminte! Ceea ce vă voi spune nu trebuie consemnat în scris, și nici nu trebuie înfățișat în imagini. Ceea ce vă vestesc este însăși Calea, însăși Fapta și însăși încetarea făptuirii. Ceea ce vă vestesc este ultimul pas. A auzi ceea ce spun este egal cu a făptui, cu a te îndepărta, cu a te cufunda singuratic și invizibil în ceea ce este izolat, a cărui pâlnie conduce din vârtoare, din divizare, către eliberarea în Uniune. Eu vin de undeva și acela nu este un loc, căci toate locurile se sfârșesc acolo și acolo încetează chiar și cuvântul sfârșit. Firul expresiei vorbite nu poate conduce decât de la un prag până la alt prag, iar dincolo de prag acest fir se întrerupe.

Taina este omul!

Omul este imaginea lui Dumnezeu.

El o oglindește pe Nin-gal.

Și îl cuprinde pe Cel Veșnic.

Nin-gal nu se poate mântui pe sine însăși, decât în absorbția Marelui Crepuscul al Lumii, atunci când și ultima ființă răsărită din uterul ei se reîntoarce la ea.

Dar omul poate alege o altă cale.

Omul se poate mântui pe sine.

În om există poarta spre ieșire: Dumnezeu. Genitorul. Cel Nerevelat.

Luați aminte la Mesia! La Trimisul care revine mereu și mereu pentru a împlini Misterul. El străbate calea și ne cheamă să-l urmăm în eliberare.

El străbate calea circulară... *apoi o ia pe cărarea ascunsă, care conduce către poarta cea tainică.*

Luați aminte!

Pântecele unei femei prinde rod. Întotdeauna și peste tot, în locuri îndepărtate, fără a ști unele de altele, în depărtări de milenii și de oceane, se înalță legendele: conceput fără păcat!

A fost conceput fără păcat, așa cum existența a fost concepută fără păcat în uterul lui Nin-gal, prin Dumnezeul ei.

Clipa în care Copilul Divin apare pe Pământ este întunecată și plină de tensiuni.

Planetele, într-o apropiere ucigătoare, umplu lumea de orori. Curg radiațiile grele ale unor stele. Noaptea, cerul este brăzdat de comete cu cozi de lumină. Rețeaua traiectoriilor nervoase și apele sunt scuturate de pete solare, de furtuni

magnetice. Toate crizele explodează. Bolile devin acute, maniile se transformă în delir, mânia în răzbunare, neînțelegerea în război, iar războiul devine o mare de sânge ce nu mai poate fi oprită.

Cele trei planuri ale macro- și microcosmosului, zguduite de tensiuni, incitate de strigăte de jale, scăldate în sânge, își concentrează atenția asupra personajului important care a pășit pe scenă și a pornit...

Copilul crește și devine bărbat. La început calcă pe urmele altora, își amintește, se pregătește, dar lucrurile din jur stau de veghe neliniștite și se opun. Ele simt primejdia. O primejdie mai mare și mai distrugătoare decât oricare alta. În ea amenință o alienare, un principiu opus fluxului grăbit și fierbinte al vieții. Ea aduce cu sine o marfa prohibită, un exploziv ce amenință mortal, capabil să descompună materia.

Iar materia se așează în cale. Se așează în cale în propriul său trup, în propriul său sânge, în simțurile, în carnea, în nervii lui și începe să-l chinuie. Îl chinuie cu opreliști, cu bătaii de joc, cu obstacole de neîntrecut, cu calomnii, cu foame, cu mizerie, cu boală, îl chinuie cu îndoielile, cu frumusețea, cu ispitele nenumărate ale voluptății.

Toate aceste ispite însă devin încercări purificatoare și dătătoare de puteri, iar Mesia își continuă drumul.

El își iuțește pașii. Se află de-acum pe o cale nouă, propria sa cale. Urmele pașilor altora au dispărut. El este cel care deschide cărarea. El lasă urme și semne.

Apoi își dezvăluie identitatea. În jurul figurii sale solitare răsună un murmur plin de ură. A fost recunoscut: Este El!

În jurul figurii sale solitare se aprind jinduri delirante și speranțe fără frâu. A fost recunoscut: Este El.

Pașii săi solitari sunt urmați de alți pași lipsiți de vlagă. A fost recunoscut: Este el!

Curentul care aleargă circular tălăzuiește cu forță sălbatică, smulge degetele cramponate ale ființelor clipei, spală drumurile, dizolvă și reformulează materia care se revarsă neconținut. Roata existenței se tot rotește, ea te orbește, te amețește...

...În fața lui Mesia însă se deschid ziduri de umbre densificate prin rotire și El traversează potopul devenirii. Pentru o clipă orbitoare vâltoarea se inundă de lumină în fața celor trei lumi încremenite în atenție, și Poarta se arată. Zadarnic materia

năvălește peste ea pentru a o doborî, a o contrazice, a o distruge. Moartea în chinuri a lui Mesia devine un martiriu, iar martiriul se transformă în cheie care deschide poarta eliberării.

Misterul s-a împlinit de față cu spectatorii. Revelația s-a înfăptuit. Verbul a fost rostit. Focurile de semnal ard, iar urmele pașilor arată că, prin suferință și moarte, calea conduce spre Mântuire.

După aceste cuvinte, se făcu liniște în Sanctuar. Silueta îngustă a lui Bel-Shalti-Nannar pâlpâia tot mai palidă în fundalul albastru selenar care se lărgi în infinit.

Clipa când dispăru fu insesizabilă.

O urmară mai întâi cel mai bătrân dintre preoți, apoi ceilalți opt, apoi cei nouăzeci de învățăcei ai acestora și toți ceia care aparțineau în sufletul lor Adevăratei Biserici: tainicii preoți laici, practicienii științei sacre, visătorii adevărului și înțelepții.

Astfel se întâmplă că, atunci când soarta Domnului se împlini, sanctuarele lui Nannar nu mai erau decât cochilii goale, părăsite de sufletul lor.

Totul fu cuprins de tăcere. Din foișoare nu mai răsunau imnurile închinat lui Nannar și divinei sale soții, dintre coloane nu mai apărea șerpuirea multicoloră a procesiunilor, sub paza unor însemne sacre înălțate pe catarge, în sunet de lăute și lire. Furtuna care, la Soare răsare era de multă vreme în pregătire, izbucni acum, după plecarea marilor forțe spirituale, iar în curând Belkatzar, fratele prințesei Bel-Shalti-Nannar, loțiitor al tatălui său, fu biruit și ucis de armata persană invadatoare. Nabu-naid fu luat prizonier, iar țările Babilonului fură ocupate de Cyrus cel Mare. Poporul care trăia în jurul templului într-o stare de copil neștiutor, începu să simtă un frig ciudat alături de cadavrul cultului mort. Senzația de gol îl făcu să pornească în migrație pentru a-și căuta o altă sursă de lumină, aidoma unui roi de insecte rătăcite. Timpul își instală morile cele încete între zidurile sanctuarelor lui Nannar. Pe atunci, regii persani acceptaseră de-acum religia lui Zoroaster, deveniră prozeiți ai noii lor credințe, și astfel inconoclastia grăbi, la rândul ei, distrucția lentă din Ur. Orașul, altădată populat, rămase doar un morman de mine și chiar și numele său fu uitat. În breșele Zikkuratului, bufnițele își făcuseră cuib și șacalii își căutau acolo culcuș. Beduini se aciuiau la umbra Dealului Smolit, neștiind că sanctuarul îngropat sub dunele de nisip fusese un ultim și

frumos port stelar din care cei eliberați porniseră către Templul Mântuitorilor...

„Bărbatul care nu are moarte”

Când împlinii optsprezece ani, din grupul teoreticienilor, adică din al doilea grad, am trecut în al treilea, la practicieni. Sub conducerea tatălui meu, munca în laborator mi se păru cu totul nouă și palpitant de distractivă. În aceste ore de liniște și adâncă preocupare cunoscui proprietățile și adevărata natură a materiei, precum și marea lege a forței divine care lucrează dincolo de materie. Burrhus, bietul rătăcitor orb nu făcea decât să se joace cu aceste fenomene, cum se joacă un copil cu explozivele. Homonculus știa mult mai multe, totuși infinit mai puține decât o singură celulă care funcționează, plină de taine ale vieții, și care, ca părțică a unui organism, înfăptuiește, clipă de clipă, miracolul transmutației.

Ordinul de care aparțin - și ai cărui membri fuseseră numiți fie Cavaleri ai Fraternității Rosae Crucis, Templarieni sau Trinosophi - constituia în esență continuarea nemijlocită a unor comunități ancestrale, păstrătoare de tradiții care se ocupau de cele mai profunde dintre cunoștințe. Școala lui Pitagora fusese păstrătoare a acestui sacru Foc Etern în aceeași măsură ca și Ordinul Essenienilor din Iudeea în care Christos s-a pregătit pentru împlinirea menirii sale. Cu bună-știință nu amintesc aici de Loja Masonică, deși aceasta, multă vreme, însemnase același lucru ca și cele amintite mai sus, dar, mai târziu, și-a abandonat scopul inițial și s-a întors către problemele lumii.

În secolul al XVIII-lea cele două centre al Ordinului erau: Castelul lui Carol von de Hesse și școala mistică din Louisenlund, din provincia Schleswig. Conducătorul ei era contele de St.-Germain, rău famat în ochii vulgului, temut, neînțeleș și admirat în cercurile selecte, și adânc respectat de cei aleși, prieten al lui Carol de Hesse. „Bărbatul care nu are moarte.” Vrăjitorul misterios. Savantul, artistul și magul. Martor al mileniilor, omul cel mai plin de mistere dintre trimișii Frăției Secrete.

Ordinul, de origine egipteană în privința teoremelor sale de bază și a ritualurilor sale, cuprindea și mistica lui Christian Rosenkreutz.

Christian Rosenkreutz s-a născut în 1388. Era un nobil german. Fu crescut într-o mănăstire. Cu prilejul unui pelerinaj în Țara Sfântă, la Damasc, câțiva savanți arabi îl inițiară în misterele științelor tainice. Rămase la Damasc timp de trei ani, apoi plecă în Africa, la Fez. Acolo acumula noi cunoștințe de magie și de știință a legăturilor dintre macro- și microcosmos. Străbătând Spania, reveni apoi în Germania. Puse bazele unei comunități asemănătoare cu o mănăstire, cu numele de Sanctus Spiritus. Se retrase acolo și-și continuă studiile. Mai târziu îi adoptă drept învățăcei pe mai mulți dintre călugării mănăstirii în care fusese crescut și fondă prima societate a Cavalerilor Fraternității Rosae Crucis. Aceștia sintetizară în cărți rezultatele cercetărilor întreprinse care se află și astăzi în posesia Ordinului.

Mormântul lui Rosenkreutz fu descoperit cu o sută douăzeci de ani după moartea sa. Un șir de scări ducea într-un cavou subteran pe a cărui ușă scria:

„Post annos CXX patebo.“

În mormânt ardea o lumină care se stinse în clipa când oamenii au intrat. Cavoul avea șapte laturi, șapte colțuri, și fiecare dintre laturi avea o lungime de cinci picioare și o înălțime de opt picioare. Partea de sus simboliza cerul, iar cea de jos pământul. Tavanul era împărțit în triunghiuri, iar laturile în cvadrați.

În centru se afla un altar. Pe o placă de alamă fixată pe altar fuseseră gravate literele A.C.R.C. și cuvintele „Hoc Universi Compendium vivus mihi Sepulehrum feci“. Altarul era înconjurat de patru figuri. Fiecare purta o inscripție: Nequam Vacuum Legis Jugum Libertas Evangelii Dei Gloria Intacta

Sub altar fu găsit cadavrul lui Rosenkreutz care nu prezenta nici o urmă de descompunere. În mână ținea un sul de pergament, pe a cărui latură strălucea în aur litera „T“.

Membrii Ordinului Rosicruciaților depuneau un jurământ, care conținea în primul rând datoria păstrării secretului.

Rosenkreutz îndeplinise de fapt o misiune și se conformase instrucțiunilor Maeștrilor îndepărtați, care consideraseră că a sosit timpul înființării unor „Consulate Spirituale“. Istoricul exterior al Fraternității „Rosae Crucis“ este astăzi destul de cunoscut pentru a nu mă mai referi la el în acest loc. Persoana lui St.-Germain însă este ținta unor presupuneri cu atât mai neelucidate. Viața sa, relevată în public, era atât de

surprinzătoare, personalitatea îi era atât de neobișnuită, uimitoare și fermecătoare, încât nu putea fi nici categorisită și nici înțeleasă de către intelectul omenesc comun. Călătoriile sale, abilitățile sale universale, bogăția sa de origine necunoscută, inteligența-i pătrunzătoare ce recunoștea pe loc esența oricărui lucru, spiritul său vioi, creau neliniște, angoasă, suspiciuni. Cei predispuși să lipească etichete pe orice lucru, pentru a trăi liniștiți printre dimensiunile lor înguste, îl numeau aventurier și șarlatan, deși nimeni care-l cunoștea nu-l surprinsese cu nici o înșelăciune. Neîndoielnic era însă și faptul că suverani, filozofi, savanți și artiști îl considerau prietenul și sfătuitorul lor respectat.

Aveam douăzeci de ani când l-am cunoscut. Vizita inopinat castelul Grotte. Auzisem deja multe despre el. Primisem și îngăduința de a frecventa biblioteca secretă unde erau păstrate în mare parte manuscrisele rare și valoroase precum și biblioteca ocultă renumită și uimitor de completă a lui St.-Germain. Prietenii săi laici care știau de existența acestor comori, căutară zadarnic urma lor după aparenta sa moarte fizică. Îi cunoșteam și picturile, executate în culori atât de strălucitoare, fabricate de el însuși, încât luau ochii privitorilor. Se știa că Vanloo, pictorul francez, îl implorase să-i împărtășească taina culorilor sale, însă St.-Germain îl refuzase. La Versailles el dădu concerte la vioară, dirija concerte simfonice, compusese lieduri și opere.

Frederic cel Mare, Madame de Pompadour, Rousseau, Chathan și Walpole, toți care îl cunoșteau, se întreceau, mânați de curiozitatea, să-i descopere originea. În general, era considerat fiul principelui transilvan Rákóczi, ulterior, Theozofia îl credea a fi fost însuși Francisc de Rákóczi, în locul căruia, cu ocazia aparentului său deces, ar fi fost înmormântată o altă persoană. Erau unii care afirmau că el apărea în diferite țări sub alte și alte nume, astfel la Veneția se numise Marguis de Montferrat, Comte Bellamare sau Avmar, la Pisa Chevalier Schvening, la Milano și la Lipsca Chevalier Weldon, la Geneva și la Leghorn Comte Soltikoff, la Schwalbach și la Triesdorf - Graf Tragory, la Dresda Rákóczi, la Paris, Haga și St. Petersburg St.-Germain. Câțiva dintre scriitorii mistici făcură legătura între el și persoana misteriosului conte Gabalais, care apăruse în fața abatelui Villiers, predându-i câteva eseuri despre spiritele

submundane. Alții afirmau că era identic cu renumitul Signor Gualdi care îl îndemnase pe Hargrave Jennings să scrie despre el în cartea sa „Cavalerii Rosae Crucis, ritualurile și misterele lor“. De asemenea, se bănuia identitatea sa cu Count Hompesch, ultimul mare maestru al Ordinului Cavalerilor Maltezi. Această multitudine de personalități presupuse era de natură să încurce cu adevărat judecata oamenilor, deși era evident că nu se ascundea tot el în spatele atâtor nume. Pe atunci lumea era încă imensă și depărtările erau foarte mari. Figura celebră, scânteietoare a contelui St.-Germain aprinsese imaginația multor aventurieri care apoi, în depărtarea altor țări, abuzară din plin de nimbul mării personalități. Același lucru se întâmplă și în cazul lui Cagliostro, un alt inițiat, a cărei figură, respectabilă în ceea ce privește năzuințele pe care le urmărea, fu confundată de istorie cu persoana lui Joseph Balsamo, șarlatanul de rând, deși chiar cu m-am convins că Balsamo și Cagliostro nu erau una și aceeași, ci două persoane distincte, ba mai mult, niște personalități cu totul diferite.

Cel care ar fi crezut că multiplele forme de apariție ale contelui St.-Germain ascund un singur scop meschin și anume dobândirea unor avantaje materiale, s-ar fi înșelat profund. Colecția lui de picturi și cea de pietre prețioase erau unice în lume. Conform mărturiei scrise a doamnei de Pompadour, el îmbogățise pinacoteca regală cu picturi de Murillo și de Velasquez, iar marchizei îi dăruise pietre prețioase dintre cele mai nobile, de valoare inestimabilă. St.-Germain a fost mereu un protector și nicicând un protejat. Nu abuza nici în cea mai mică măsură de încrederea ce se acorda. Orice încercare de a determina originea și mărimea bogăției sale a rămas infructuoasă. Nu avea legături cu bănci sau cu bancheri, totuși avea aerul unui om cu credit nelimitat.

Legătura sa cu Ludovic al XV-lea era amicală. Știința sa în chimie uimea pe toată lumea. La cererea lui Ludovic al XV-lea, îndepărta pete din diamante și smaralde. Obținu rezultate surprinzătoare în colorarea pietrelor prețioase, amestecând culorile inventate de el însuși cu praf de mărgăritar. Regele îl înconjura cu recunoștință și admirație. El dăduse peste cap întreaga viață a curții regale. Induse în formalismul rigid al aristocrației un ton nou, vioi, un curent de aer proaspăt, cu tentă mistică. Peste tot erau așteptate minuni, se discuta despre

alchimie, despre premoniții, despre misivele și afirmațiile ciudate ale lui St.-Germain. Contele cunoștea evenimentele cu precizie retroactivă pentru mai multe milenii. Vorbea despre viața de la curtea lui Francisc I ca unul care fusese prezent, descrise aspectul regelui, îi imită vocea, manierele - dar făcea comunicări la fel de amănunțite și despre viața din Babilon, de pe vremea lui Cyrus cel Mare. Oamenii rămâneau stupefiați. Erau unii care-l considerau un mitoman bolnăvicios, alții îl numeau șarlatan dornic de a ieși în evidență, deși erau nevoiți să recunoască naturalețea spontană a comunicărilor sale și exactitatea datelor cuprinse în acestea, înclinându-se involuntar în fața cunoștințelor lui uimitor de vaste și a puterii sale de convingere. Geniul îi era caracterizat și de marea sa capacitate de a analiza situația din Europa și de abilitatea desăvârșită cu care para atacurile adversarilor săi politici. Dispunea oricând de scrisori de recomandare care îi deschideau ușile spre cele mai selecte cercuri din Europa. În timpul domniei lui Petru cel Mare se aflase în Rusia, iar între 1737 și 1743 fusese oaspetele prețuit al curții șahului Persiei. Din Persia până în Rusia, de la Calcutta până la Roma, el era cunoscut și respectat. Era un poliglot incredibil, aproape suprauman. Vorbea atât de corect germana, engleza, italiana, portugheza, spaniola, franceza cu accent piemontez, greaca, latina, sanscrita, araba și chineza, încât în fiecare țară pe care o vizita era primit ca un adevărat compatriot. Își folosea ambele mâini cu aceeași dexteritate și era în stare să pună pe hârtie un text în același timp cu ambele mâini. Când apoi cele două coli de hârtie erau suprapuse și ținute în dreptul luminii, rândurile și literele din cele două manuscrise se suprapuneau perfect. Era în stare să scrie cu cele două mâini și texte diferite, de pildă cu dreapta un sonet, iar cu stânga versuri mistice.

Efectuase de două ori transmutația, de față cu martori. Oriunde apărea, lumea se dădea în vânt după elixirele și leacurile sale cu efect de înfrumusețare și întinerire.

Sincer să fiu, pe mine cele auzite despre el m-au tulburat. Nu-i puneam la îndoială capacitățile extraordinare. Fiind un mag și un inițiat veritabil, trebuia să fi practicat fără greș aceste științe multiple. Mă uimise și mă contrariase faptul că își demonstra abilitățile aproape ostentativ, în cadrul strălucitor al unei averi fabuloase, în fața unor prostănaci care îl admirau, îl

contestau sau își băteau joc de el. Ce nevoie avea un Adept de doi majordomi și de patru lachei îmbrăcați în uniforme de culoarea tutunului, cu fireturi de aur? Pentru ce călătorea el ducând cu sine o garderobă atât de mare și de pompoasă ca a unei curtezane? Pentru ce își schimba săptămânal bijuteriile și anual numele?

I-am vorbit tatălui meu despre aceste îndoieli. El surâse:

- St.-Germain nu are nevoie de acest cadru, la fel cum nici eu sau tu nu avem nevoie. Singura sa dorință în această viață nu e decât un locaș de sihastriu în inima Himalayei, de unde a venit, de unde forțe superioare lui l-au trimis pentru a împlini o anumită misiune bine determinată, și unde se va întoarce după împlinirea acestei misiuni. Trebuie să știi că el nu se atinge de nici un fel de mâncare nici măcar la cele mai bogate recepții și consumă numai bucate fără carne, fără grăsime, preparate după propriile sale rețete. Își execută în fiecare zori de zi exercițiile de concentrare și meditație, conforme cu principiile de bază ale ezoterici răsăritene și trăiește într-un strict celibat. Fiind în posesia științei de transformare a pietrelor obișnuite în pietre prețioase și de fabricare a aurului, pentru el nu este o problemă să-și procure deghizarea în care este mai ușor acceptat în lume, și prin care se dă mai multă atenție decât dacă ar apărea sub aspectul unui călugăr tibetan cu capul ras și îmbrăcat în portocaliu. Multele sale abilități care iau ochii vulgului nu sunt altceva decât manevrele dibace ale unui medic care știe să capteze imaginația copiilor bolnavi pentru a-i examina, a-i face să înghită leacuri amare, eventual a-i opera de vreun abces periculos. Această lume bolnavă, aflată în fermentație și total ruptă de izvorul sănătății sale spirituale, nu l-ar înțelege pe Mag în simplitatea lui măreață. Ea se lasă târâtă către o mare criză, făcând nazuri, complicându-se și dând curs unor idei fixe. St.-Germain, ca orice trimis, a pornit în lume într-un crepuscul mohorât, pe un teren cutremurat, pentru a pune bazele unor puncte de refugiu. Însă cel care are menirea de a atrage atenția unor nefericiți orbiți și lipsiți de auz, aflați în robia materiei care îi umple de o maladivă suspiciune, este nevoit să bată gonguri, să tragă clopote, să demonstreze culori și fenomene niciodată văzute. El trebuie să fie un rege printre regi, un Cresus printre îmbuibăți și un mag printre filozofi. Trebuie să vorbească limbile oricui, să vadă prin ochii oricui, trebuie să perceapă cu auzul

sunetele tainice care șușotesc dincolo de evenimentele vizibile, trebuie să audă chemarea prin depărtări și împărății și trebuie să treacă și prin ziduri.

- Dar cine este de fapt el? De când trăiește în același corp? Întrebai eu curios.

Privirea inteligentă, înțelegătoare a tatălui meu se opri cu blândețe asupra mea.

- Același lucru l-am întrebat și eu, chiar pe el personal, cu mulți ani în urmă. Pe atunci făceam și eu parte din grupul practicienilor, ca și tine.

- Și ce ți-a răspuns? Întrebai eu avid.

- Că tatăl său e Știința Tainică, iar mama Misterele.

- Și te-ai mulțumit cu acest răspuns? am întrebat decepționat.

- Atunci, pe loc, nu. Mai târziu am înțeles că răspunsul său cuprindea tot ceea ce un Adept adevărat ar fi putut spune despre sine însuși.

Se însera când urcai din parc în cabinetul tatălui meu. Până când amurgul își țesu plasa peste formele și culorile vizibile, îmi executasem în parc exercițiile de observare a naturii și de dezlegare a simbolurilor. Adunasem pietricele șlefuite, cu forme ciudate, din albia pârâului ce clipea pe sub arborii bătrâni, pietricele al căror corp delicat, translucid, era străbătut de linii de forță fine, aidoma unor hieroglife, aducând mesajele lui Lilith, mama naturii. Din liniile mute, dacă știai să le dezlegi, răzbăteau strigăte chinuite, pline de dor și de înflăcărare. Observasem sub un platan care își crampona în pământ rădăcinile, pe trunchiul și pe frunzele sale, un furnicar cât o metropolă în robia instinctului comunitar, adâncit într-o activitate silitoare. Privind acest furnicar, mi-am deslușit eșecul etern al încercării de a organiza umanitatea sub formă de colectivitate, promițând fata morgana a eliberării și închizând individul în țarcul circular al celei mai aspre robii. Această idee susține și slujește o formă de viață care nu conduce nicăieri, de parcă ar treiera paie goale, ar depune eforturi imense fără conținut, dar care își perfecționează mecanismul până la gradul unei capodopere lipsită de sens, până ce demonica conștiință comunitară, dezmembrată în milioane de fragmente, nu se smulge din infernul neliniștit al acestei societăți celulare, geniale

și îngrozitoare, pentru a renaște ca individualitate unică, conștientă de sine.

În fiecare seară îi relatam tatălui meu ceea ce observasem. Și atunci - era o zi frumoasă, caldă de septembrie - îmi depusei captura pe masa lui de lucru. Tocmai terminase de scris, și mă aștepta. Mă ascultă cu atenție. Adăugă spuselor mele observațiile sale calme, care, de multe ori, puneau în lumină adevărate complexe de idei, îmbărbătându-mă și inspirându-mă. După terminarea raportului meu, îl salutai și pornii ca să mă pregătesc de cină. El mă reținu.

- Mai stai. Vom avea un vizitator.

- Vizitator?

Mă miram. După câte știam, nu ne sosise nici un curier, nici o scrisoare.

- Pe cine?

Odaia era deja cuprinsă de umbre. Simții deodată că, în afara noastră, se mai afla cineva în încăpere... cineva care, cu câteva clipe în urmă, nu fusese acolo. Tatăl meu simțise fenomenul în același timp cu mine. Se ridică. Urmând direcția privirii sale, mă întorsei și eu. Noul sosit stătea în patrulaterul cenușiu-mătășos al ferestrei și făcu un pas înainte.

- Poate că e timpul să aprindem o lampă, Cornelius, spuse el, cu voce foarte plăcută, și cu o pronunție șlefuită și muzicală.

- Bine-ai venit!. Îi strânse mâna cu bucurie adâncă tatăl meu.

Atunci știam deja cine este vizitatorul și mă străbătu o emoție puternică care mă țintui locului, în timp ce tatăl meu era ocupat cu aprinderea lămpii cu spirt. În lumina alb-albăstrie, St.-Germain păși spre mine. Îmi întinse mâna și mă privi scrutător.

- El este, deci! spuse către tatăl meu, cu un zâmbet prietenos. Strângerea palmei sale puternice și uscate, care îmi transmitea un flux pozitiv, mă liniști.

- În sfârșit, după multă vreme, dar nu pentru prima oară... bună seara! rosti el încet, ancorându-și privirea în ochii mei.

- Bună seara, i-am răspuns, eliberat și uitând de mine, pierzându-mă în imaginea acestor trăsături bărbătești. Și eu aveam impresia că nu-l întâlneam pentru întâia oară. Amintirea sa era adormită undeva foarte adânc în memoria mea. „După multă vreme, dar nu pentru prima oară... În sfârșit...” Da. El știa unde, în ce perspectivă amețitoare a trecutului ne întâlniserăm,

pe când în mine se trezi doar o umbră a amintirii. Avea ochi întunecați, tainici, blânzi, scăpărând de umor, pătrunzători, scrutați și, în același timp, atotînțelegători. Fața îi era prelungă, nasul fin, subțire, puțin coroiat, în colțurile gurii sale persista surâsul înțelept și captivant din ochii săi. Când râdea, fața se înfrumuseța nu numai prin dantura perfectă, ci și prin expresia de sănătate și de veselie curată, nespus de atrăgătoare. Avea un ten apropiat de măsliniu, iar părul îi era negru. Purta pe silueta-i, nu prea înaltă, bine proporționată, un costum de culoare închisă, simplu, dar dintr-o stofa foarte fină. Gambele-i bine formate și mușchiuloase îi erau strânse în ciorapi de mătase. Nu reușeam să-i determin vârsta.

Numele său nu fu rostit între noi. Era ceva neobișnuit că mi se permisesse să-l cunosc, căci cei din gradele inferioare ale Ordinului nu aveau dreptul să-i cunoască pe cei din gradele superioare, ci doar pe cei situați cu un grad deasupra lor. Eu eram într-o situație de excepție prin nașterea mea. Pe atunci, tatăl meu aparținea deja celui de-al optulea grad, deci penultimul. Era Magister. După el nu mai urma decât Magul. El îmi îndrumase primele exerciții și-mi devenise maestru. Pe St.-Germain, chiar când apărea pe neașteptate în Rotenburg, la întrunirile Ordinului, nu-l chema nimeni pe numele său laic, precum fiecare membru al Ordinului avea un alt nume în comunitate, diferit de cel folosit în lume. Numele lui St.-Germain în comunitate era „Tempo aperto” (templu deschis). Dar atunci când conducea ritualurile secrete de inițiere, el era numit Hierophant. Ordinul avea deci nouă trepte. Juniores, Theoreticieni, Practicieni, Philosophi, Minores, Majores, Adepți exempti, Magisteri, iar, în final, grupul Magilor constituia ierarhia ocultă destul de numeroasă la treptele inferioare, și tot mai puțin numeroasă mai sus, al cărei pol final, după magicul număr nouă, era Dumnezeu: 10. Adică dualitatea lui 1: Dumnezeu și 0: lumea.

Aceste posibilități de excepție nu erau niște haruri ce-mi picau pe nemeritate. Slujisem cândva pentru a le obține. Treptat, în liniștea tot mai adâncă a inițierii amintirile mi se eliberau. Înainte de a fi decăzut, timp de multe sute de ani, în calitate de membru al Comunității, ajunseseam până în pragul ultimelor încercări.

Eram talentat, inteligent și disciplinat, dar numai în măsură omenească. În criza crâncenă a morții conștiinței și a renașterii, am fost biruit de slăbiciuni, de teama cauzată de știința incompletă, de curiozitatea datorată unor lacune în experiența trăită, de pasiunile unui sentimentalism neconsumat. Totuși, idealurile mele erau niște idealuri înalte și, teoretic, înțelegeam multe dintre simbolurile tainice ale existenței. Revenirea mea îi bucura profund și intim pe confrății mei din Ordin precum și pe Magul, care nu încetase să mă țină în evidență ca pe un membru al Ordinului. Această decădere în timp - în ciuda întregii mizerii pe care am suferit-o individual - constituise o încercare practică a unei teoreme ce făcea parte din spațiul interior al inițierii mistice, și pe care trebuia să mi-o însușesc temeinic, înțelegând-o și transformând-o în ceva veșnic viu, prin confruntarea cu exteriorul, printre neadevărurile materiale întrețesute, tulburi și pline de contradicții.

Misterul inițierii se efectuează întotdeauna de două ori. O dată când ființa coborâtă în sfera pământească, aflându-se încă dincoace de experiență, păstrând încă neestompată conștiința celeilalte lumi, pășește în Templul Misterelor, încercările prin care ea trece arzând solitar, în timpul condensat și în liniștea unui spațiu îngustat, se gravează în suflet, concentrate sub forma câtorva linii marcante, ca o schiță de neșters, căci aceste încercări ascund în sine simbolurile tuturor ispitelor de mai târziu, ale tuturor șanselor, primejdiilor și înțeleșurilor reale ale existenței. Schița este păstrată de suflet. Liniile ei transpar chiar și prin trupul ce se densifică tot mai mult, chiar dacă cheia dezlegării a fost pierdută de memoria slăbită. Aceasta este luminiscenta dureros-arzătoare, care străbate neliniștitele visuri de trezire și ne gonește din trăire în trăire, printre baricadele lumii diurne. Această veșnică nemulțumire, această năzuință inconștientă, care tinde după scopuri de o clipă, în Timp, dincolo de care ne îmbie mereu această himeră, această sfântă flăcăruie a ielilor, îndemnându-ne mai departe, dincolo de pasiuni, ambiții, cunoștințe omenești, dincolo de moarte, de naștere, de alte și alte noi forme de viață, tot mai departe, și totuși pe un traseu dinainte determinat, conform hărții, până înapoi, în punctul de pornire. Aici are loc a doua inițiere. Cea finală. La capătul drumului. După stingerea focurilor, după experiențele trăite aievea. În cutremurarea dată de

transformarea în viață a teoriei. Poarta templului primului mister se deschide spre înăuntru, poarta celui de-al doilea mister se deschide spre afară. Cel care a pășit o dată prin poartă nu mai poate găsi ieșirea până ce nu a străbătut imensul arc de cerc al drumului de la o poartă la altă poartă.

*

Apariția lui St.-Germain la Grotte aduse mari transformări în viața mea. Tatăl meu mă înștiință că voi pleca la Paris împreună cu contele. Simțeam atenția încordată cu care el îmi urmărea reacția la această veste. Cu bucurie? Cu unduiri suspecte de neliniște? Cu angoasă neclară? M-am privit cu sinceritate și nu m-am sfiit să-i dezvălui liniștea de cenușă, locul unui fost incendiu, ce caracteriza această porțiune din mine. Știam că dacă sunt trimis, n-am decât să merg, eram conștient că orice eveniment pe care îl întâmpinam, sau care îmi era pus în cale cu bună-știință, era o parte a datoriei mele care mă privea personal. Mă înclinai ascultător în fața hotărârii.

- Ce trebuie să fac la Paris?

- Vei fi secretarul și asistentul contelui. Vei observa și vei învăța să te supui dispozițiilor lui.

- Cât timp va trebui să rămân departe? se aprinse în mine tandrețea dureroasă a dorului de părinți, de bătrânul parc, de zilele cufundate într-o activitate pașnică.

- Până ce misiunea ta se va sfârși, îmi răspunse tata cu fermitate și mie mi se făcu rușine de imaturitatea curioasă și avidă de care dădusem dovadă.

Mama stătea alături de el. De pe fața ei îngustă și palidă citeam atâta încurajare, încât o îmbrățișai.

- Depărtarea nu oprește spiritul, îmi șopti ca la ureche.

*

Înaintea unor examene importante trebuie să răsfoiești materia deja învățată, și să te convingi că nu există nici o lacună în cunoștințele tale. Du-te liniștit, Cornelius...

Primul reprezentant al trecutului

Călătoria alături de amabilul și spiritualul conte de St.-Germain era nespus de distractivă. Caleașca noastră excelent construită, în care toate comoditățile erau asigurate prin dispozitive inventiv concepute, era trasă de renumiții cai pur-

sânge ai contelui. Călătoria era foarte bine organizată. La toate opririle eram așteptați de caii proprii odihniți și de câte un servitor. În caleașca lui St.-Germain văzui pentru prima oară o masă rabatabilă, un dulăpior de alimente răcit cu gheață și ascuns în perete, un rezervor de apă, un dispozitiv de încălzit, cu ajutorul căruia Yidam, slujitorul tibetan, agil ca o anghilă, prepara ceai sau cafea în câteva minute, niște afumătoare care scoteau arome înviorătoare sau adormitoare fără nici un efect dăunător.

- Îți plac micile mele jucării? zâmbi contele văzându-mi uimirea.

- Mă simt cu adevărat încurcat, recunoscui eu.

- Ludovic al XV-lea considera aceste găselnițe drept vrăji diavolești și era atât de ahtiat după ele, încât ar fi vrut să-mi fie furate. Totuși, aceste minunății nu sunt decât mici împrumuturi din viitor. Oamenii își vor asigura astfel de comodități și le vor folosi pe scară largă, fără ca aceasta să-i ajute în vreun fel. Tendința de dezvoltare indică aceasta fără îndoială, dar astăzi încă nu ne putem imagina cu ce avânt și într-un timp cât de scurt va avea loc deznodământul. Cadrele exterioare ale vieții se vor lărgi într-un mod înspăimântător, deosebirile sociale se vor nivela într-o măsură oarecare, iar mulțimea va năvăli asupra celor puțini cu problemele sale nerezolvate.

- Vă referiți la revoluție?

Dădu din cap.

- La revoluții. La multe revoluții interioare și exterioare care se vor ține lanț secole de-a rândul. Deveni gânditor, iar privirea se pierdu în depărtări. Prima e pe cale să-și facă auzită vocea, murmură el încet.

Înainte de a merge la Paris, petrecurăm o lună întreagă la Geneva, într-o severă reclusiune. St.-Germain nu părăsea deloc reședința. Eu devenii veriga de legătură între lume și el.

Vechiul oraș, parcă încremenit în timp, cu casele-i bătrâne, cu ferestre înguste, cu arcade, cu ornamente cioplite în piatră și cu străzi pavate cu pietre rotunde îmi readuse amintirea Nürnberg-ului, de pe când colindam lumea tot ca însoțitor al Magului. În esență, el era identic cu acela pe care-l urmam acum, chiar dacă avea un alt trup și o altă față, eu însă - și această descoperire mă umplu de o bucurie lăuntrică plină de

recunoștință - devenisem cu totul străin față de acel posedat nefericit, hăituit, care pe atunci, se numea Hans Burgner.

În timpul recluziunii, St.-Germain ținea un regim alimentar mai sever decât altădată și intercala zile întregi de post. Eu supravegheam prepararea bucatelor lui. Ce-i drept, Yidam nu avea nici o nevoie de această supraveghere, căci el executa totul în mod impecabil, pe baza unor porunci rostite doar în gând de stăpânul lui; scopul era mai curând îmbogățirea cunoștințelor mele. Cel mai important component al mâncărilor lui St.-Germain era faina de ovăz măcinată cu o morișcă de mână de Yidam personal, mai fin sau mai zgrunțuros. Sare folosea puțină. Cu atât mai multă miere, lămâie și lapte. Mâncărurile erau preparate cu ulei vegetal pur. Untul proaspăt și multe fructe crude întregi erau meniul, pe care îl consumam eu însumi cu plăcere, căci în casa părinților mei mă obișnuisem cu un regim simplu, fără carne. Mă refer la acest lucru mai detaliat pentru a arăta cât de bine cunoșteau alchimiștii vremurilor trecute regulile alimentației raționale și rolul vitaminelor; ei afirmau deja pe atunci că regimul alimentar potrivit are un rol important în prevenirea și tratamentul celor mai multe boli. Rochard, la care slujisem cu 230 de ani în urmă, ținea și el un regim fără carne, consuma fructe crude și lactate și prescria același regim bolnavilor săi. Medicamentele cu care și el, la fel ca Paracelsus, Trismosin, Albertus Magnus, Sendivogius sau St.-Germain întărea și revigora organismul, conferindu-i capacitatea de a rezista la diferitele boli erau esențe concentrate ale puterii vindecătoare și recuperatoare a naturii, taine aflate cu știință și intuiție.

Pe conte îl puteam întâlni chiar și eu, doar timp de câte un ceas, în fiecare seară. Atunci era serios și vorbea puțin. Cavalerul monden, fermecătorul tovarăș de conversații spirituale și vioiciunea acestuia dispărură din ființa lui, lăsând locul liniștii nobile și simple a unei alte atmosfere, cu totul abstractă. În aceste perioade, el acumula forțele pe care urma să le reverse în lume, pentru ca, din milioanele de semințe aruncate, măcar câte una să încolțească pe undeva, în soiul arid. Contele îmi asculta referatul despre scrisorile primite și îmi indica prin câteva cuvinte conținutul răspunsurilor pe care trebuia să le redactez. Se afla în corespondență cu cele mai multe personalități de seamă ale Europei; veștile îi parveneau

direct, pentru că se cerea sfatul în nenumărate probleme și, astfel, fenomenele îi erau cunoscute dinainte de a se desfășura, și de multe ori chiar el le hotăra direcția, din păcate însă nu în destule situații pentru ca să poată conferi acestei lumi un aspect ceva mai inteligent, măcar pentru o clipă. Oamenii cer și primesc sfaturi, dar le aplică numai după ce le-au filtrat prin propria lor personalitate, amestecând în rezultat multe elemente subiective, care transformă întru totul esența.

La Geneva, prin St.-Germain, am avut prilejul unei trăiri ciudate și foarte importante.

Într-una din dimineți, doi servitori - unul angajat permanent al contelui, celălalt doar temporar - plimbau caii pur-sânge în fața hanului. Eu mă întorceam dintr-un periplu matinal și observai un bărbat care, după ce privi cu admirație bidiviii, intră în vorbă cu servitorii. Purta o îmbrăcămintă ciudată, bătătoare la ochi și ostentativă, care îi trăda proveniența străină. Avea un ten măsliniu, pleoape mari, ochi întunecați și aprinși, un nas acvilin respectabil, bărbie puternică și buze umflate, lascive, care arătau originea sa latină. Părea de patruzeci-patruzeci și cinci de ani, deși figura-i înaltă era încă subțire, ca a unui tânăr. Nu aspectul neobișnuit îmi atrase atenția, ci o certitudine străfulgerată care-mi vestea că-l cunoșteam de pe undeva, fără să-mi amintesc numele său. Retras sub arcadele hanului, îi observam gesturile largi și mimica pasionată. Îi descosea pe servitori, întrebând ce fel de notabilitate poate avea asemenea animale rare și superbe? Grăjdarul nostru permanent nu-i răspunse, dar celălalt, grozăvinduse, îi spuse că acești cai arabi aparțin contelui St.-Germain, Adeptul. Conte le locuiește aici de o lună și nu-și părăsește apartamentul. Oricine trece prin oraș, ar vrea să-l viziteze, dar el nu primește pe nimeni.

În mod evident, străinul fu impresionat de acest nume, căci strigă cu mare vioiciune.

- Contele St.-Germain?! Păi eu îl cunosc! Pe mine mă va primi fără îndoială... Anunță-l imediat de venirea mea!

În timp ce servitorii se codeau speriați, iar eu mă enervam din cauza insistențelor violente ale străinului, certitudinea că îl cunoșteam, deși bizară și de neînțeles, mă cuprinse tot mai mult, împreună cu o neliniște difuză, însoțită de repulsie.

- Nu-i nimic! Îi voi scrie deci! Încheie străinul cu un gest larg, de hotărâre, care trăda multă suficiență și fanfaronada

unei persoane care face totul pentru a impresiona publicul. Acest gest mă făcu în sfârșit să-l recunosc.

Louis de la Tourzel! Aventurierul ucis într-un bordel, satirul bețiv, mereu ahtiat după amor, care, în viața trecută, îmi fusese tată.

Îl privii cum se îndepărta cu mișcări de panteră, transferate fără modificări în următoarea-i viață, îi observam constituția fizică care continua să fie un receptacol al pasiunii, dar care ascundea acum ceva mai multă inteligență și mai mult interes.

Scara, St.-Germain observă neliniștea mea gânditoare. La întrebarea lui, îi povestii cele întâmplare. Nu ajunsei la sfârșitul relatării mele când, prin geamul deschis al odăii, zbură o scrisoare înfășurată pe o piatră.

- E ceva caracteristic pentru el! zisei cu o urmă de rușine și ciudă, de parcă omul ar fi fost și acum un apropiat al meu care se dovedea prost-crescut. Ridicai scrisoarea. Violent și cabotin!

Scrisul era marc, cu linii groase, dar, cu toată grosolănia caracterelor, vădea spirit de originalitate.

„Iubite conte! Nici măcar balaurul cu șapte capete nu mă poate împiedica să năvălesc în casa Dumneavoastră, în numele vechii noastre prietenii!”

Când sunteți dispus să primiți vizita unui alt artist care știe ce înseamnă „savoir vivre” și care arde de dorința de a vă strânge mâna?

Măine, către seară, voi veni personal să aflu răspunsul.

Al dumneavoastră,

Casanova”

Văzând semnătura, scoasei un strigăt de uimire!

- Casanova? Ce progres!

- Nu, spuse încet St.-Germain, e o împlinire. Ultimul punct al unei linii de viață, prost direcționată, care cuprinde în sine delictul.

- Cred că exagerează mult când vă numește vechiul său prieten, remarcai eu cu îndoială, căci nu mă puteam stăpâni să mai încerc a afla câte ceva despre el.

- Există și prietenii unilaterale, Cornelius... iar eu l-am întâlnit într-adevăr de câteva ori pe scena comună, unde amândoi ne interpretăm rolurile.

- Aceste roluri sunt total contradictorii, spusei cu încet.

- Așa este, dar tocmai astfel, într-o oarecare măsură, devin complementare.

- Precum lumina cu umbra.

- Una fără alta nu pot exista, acolo unde materia este prezentă.

- Îmi trezește sentimente tulburi, continui eu, îngândurat. Îl compătimesc și îmi repugnă. Aș vrea să fac ceva pentru el, căci mă îngrozește. Simt o răspundere, de parcă aș mai avea ceva comun cu el. Mă rușinez din cauza lui dar îmi și stârnește interesul... Sunteți dispus să-l primiți mâine?

Nu-mi răspunse pe loc. Ochii lui mă cercetau scrutători.

- Cred că trebuie să-l primesc... pentru ca să-l înțelegi și să-l dizolvi complet în sinea ta, Cornelius. Ca să vezi că, în această clipă, nici tu și nici eu nu putem face nimic pentru el și că însuși Dumnezeu nu-i poate face altceva decât să-l lase în continuare în viață... să trăiască și să acumuleze experiență...

*

A doua zi, după cum îi mărturisii lui St.-Germain, așteptam cu o emoție de mult încercată sosirea lui Casanova.

Contele, în această seară, era din nou un monden. Butonii cu nestemate ai costumului și ai jiletcii sale de culoare închisă valorau averi, părul îi era pudrat, în inel îi strălucea un safir cu ape pure.

- În seara asta trebuie să înveți un lucru important, Cornelius. Nimeni nu poate deveni maestru până ce n-a înțeles adevărata natură a lucrurilor, legea după care nu te poți apropia de alt om decât în modul propriu persoanei sale și numai în măsura capacității sale de asimilare. Nu poți introduce cele mai mari, cele mai mântuitoare comori din lume undeva unde ele nu-și au locul, iar profetul care predică în fața pietrelor devine în mod necesar un nebun ridicol cuprins de amoc.

- Jaques de Casanova de Seingalt, anunță servitorul. St.-Germain se ridică și își întâmpină oaspetele. Eu rămăsei în fundal, ca un observator tăcut. Aspectul meu exterior, ascuns și mai mult de îmbrăcămintea-mi lipsită de orice ostentație, avea fericitul caracter de a mă pierde printre alte forme. Am profitat de acest avantaj de multe ori în anii petrecuți alături de St.-Germain.

În odaia în care Casanova își făcu intrarea ardeau multe lumânări, dar arcada ferestrei, adumbrită de perdelele trase, se

pierdea într-o beznă aproape totală. Mă retrăseși acolo și, pradă unduirii unor gânduri și sentimente deosebite, îl observam din apropiere nemijlocită pe acest om, faimos și rău famat, despre care se știa atât de puțin și de trecutul căruia, șters acum din memoria lui, eu aparțineam într-un mod cutremurător. Se schimbase mult. Era mai vârstnic decât îmi păruse pe stradă și de la distanță. Schimbarea nu se referea la aspectul său, căci trăsăturile feței îi erau cu totul diferite de cele ale lui de la Tourzel, deși caracterele de bază, modelate și de data aceasta de aceeași personalitate, erau totuși asemănătoare. Obrazul lui Casanova era mai întunecat, mai pasionat, mai viclean și trăda mai multă experiență. Avea o expresie sâstisită, dar lipsită de imbecilizarea dată de băutură. Privirea îi scânteia rapid, cu atenție ascuțită, cu neîncredere; avea ochi de aventurier, de om care își caută și își modelează destinul. În unele clipe vădea și un umor amărui, isteț, plin de cinism, lipsit de orice credință, ceea ce, în acest punct al dezvoltării, nu arată altceva decât cenușa oboselii, a silei și a bătrâneții - și care aici era totuși acel capăt de fir, începând cu care spiritul putea să descâlcească ghemul de materie dens întrețesută. Cu toate că era neîndoielnic, îmbrăcăminte sa bizară, aleasă cu cochetărie aproape feminină, multicoloră, costisitoare ar fi părut respingătoare pentru orice bărbat, totuși nimeni nu se putea extrage de sub influența personalității și prestanței sale. Căuta privirea celui cu care vorbea, se apleca spre el cu tot corpul, cu întreaga atenție, și parcă îl asalta cu vocea lui fierbinte și puternică. Era cert că reușea să-i antreneze aidoma unui gheizir pe bărbații mai slabi și pe femeile cu caracter pasiv.

St.-Germain suporta zâmbind erupțiile vulcanice ale prieteniei și admirației oaspetelui său, apoi îl liniști prin amabilitatea-i rezervată, ca un vrăjitor marea dezlănțuită.

- Sciai, prietene, că amândoi știm ce înseamnă „savoir vivre”. Ei bine, să renunțăm atunci la armele pe care le rezervăm vulgului, la măguliri, la complimente și exagerări ce retează capetele prostănacilor dintr-o singură lovitură. Cred că suntem destul de bogați ca să ne permitem în seara asta luxul sincerității perfecte și să fim pe deplin noi înșine!

Casanova, încântat, aprobă:

- Pe numele zeilor! O propunere dintre cele mai ispititoare și mai palpitante! Deci, halat de casă și papuci!

St. Germain surâse:

- Nu, Casanova! Nuditate totală!

Fața oaspetelui oglindi o oarecare contrariere, care lăsă locul atenției prudente.

- Cum vreți! Vă dezbrăcați primul?

Calm, St.-Germaine aprobă din cap.

- Da! răspunse ferm.

Își invită oaspetele la masa deja pregătită. În cadrul ușii deschise apăru cu pași neauziți Yidam, purtând o tavă încărcată până la refuz. Împărți mâncarea aromată cu mirodenii, turnă vinul în paharul lui Casanova, lăsând gol paharul contelui, apoi plecă în liniște.

- la loc și acumulează forțe pentru performanța neobișnuită care urmează, spuse St.-Germain cu amabilitate.

- Dumneavoastră aveți cu totul altă mâncare decât a mea, iar paharul vă este gol, spuse Casanova oglindind zâmbetul amfitrionului său, însă pe obrazul lui acest zâmbet căpătă o nuanță de neîncredere și de răutate. De unde să știu că cel mai mare dintre vrăjitorii europeni nu intenționează să mă otrăvească?

- Corect. Dumneata ai fost primul care ai început dezbrăcarea. Cornelius!

Apărui de sub arcadă. Casanova fu surprins. Se scutură și îmi aruncă o privire cercetătoare.

- De unde dracu' a mai apărut și tinerelul acesta? izbucni el involuntar.

- Am fost de față tot timpul, domnule, răspunsei eu politicoș și mă înclinai. Cornelius von Grotte, la ordinele dumneavoastră.

- Asistentul meu. Umbra mea, dacă vrei. Poți să-l privești și dumneata ca atare. Rămâne cu noi și nu contează. Gustă, te rog, bucatele oferite baronului Casanova și bea din vin, îmi porunci el.

Casanova apucă paharul și-l goli dintr-o înghițitură.

- Mulțumesc, nu mai e nevoie!

St.-Germain nu greșea niciodată în prevederile sale. Eu mă și speriasem, căci n-am gustat în viața mea carne și băuturi alcoolice, iar în fața lui Casanova sfârâia o bucată de spinare de căprioară. Dar a fost de ajuns să se pună la îndoială temeritatea pentru ca, mânat de vanitate să fie gata de cea mai mare

prostie. În timp ce mânca, privirea sa neliniștită revenea mereu asupra mea. Acum stăteam și eu la masă.

- Sper că prezența bunului meu Cornelius nu te deranjează?
întrebă St.-Germain prevenitor.

- De ce m-ar deranja? Totuși, e o ciudățenie blestemată aici...

- Ce anume?

- Spune, băiete, se întoarse el direct către mine. Nu ne-am mai întâlnit noi doi pe undeva?

Privii către St.-Germain care răspunse calm în locul meu:

- Poți să-i spui! El a fost... fiul dumitale... un fiu, prin excepție, legitim, dragă Casanova. Nu acum. În viața dumitale anterioară.

- Acesta-i adevărul, domnule! am confirmat eu încet.

Casanova fu cuprins de un irezistibil sentiment neliniștitor, pe care voia să-l țină ascuns. Râse zgomotos.

- Imaginația dumneavoastră, St.-Germain este într-adevăr fără pereche. Dar de ce încercați să convertiți un apostat bătrân ca mine?

- Greșiți, prietene. Mă țin de convenția noastră. Sunt perfect sincer.

- Atunci, ce rost ar avea să neg? Toată istoria asta regizată din timp este o minciună, spuse el frust. Dar nu mă retrag. Continuați cu dezbrăcatul. Ia să vedem. De unde l-ați găsit pe acest bucătar negru?

- L-am adus cu mine din Tibet.

- Când ați fost în Tibet?

- În urmă cu optzeci și cinci de ani.

- Atunci câți ani o fi având...

- Yidam? Are o sută douăzeci de ani.

- O sută două... bine! Dar eu întrebam de vârsta dumneavoastră.

- O sută două... bine! Dar eu întrebam de vârsta dumneavoastră.

- Eu nu am vârstă.

- Nu-i reglementar. Vă eschivați!

- Ba nu, doar că n-am vorbit clar... Însă dacă vrei... trăiesc și eu de când lumea formelor a pășit în existență.

- Și vă amintiți?

- Și-mi amintesc

- N-ai vrea să-mi spuneți ceva interesant și picant despre Cleopatra?

- Mi s-a părut o figură destul de comună. Era o femeie zăpăcită și ahtiată după plăceri, pe care lumina apusă a unei puteri dispărute a înnebunit-o. Cleopatra a fost o cioară târzie care și-a făcut cuib în tronul părăsit al unor acvile regale. Ea nu mai avea nimic comun cu spiritualitatea Egiptului, a preoților faraoni din trecut, posesori ai Marii Științe. Nici măcar frumusețea-i exterioară nu depășea farmecul unei slave tinere, și numai pompa cu care se înconjură și rangul ei o făceau de dorit. Voința ei nu era decât încăpățănare, nu o concentrare creativă a deciziei, nici magie modelatoare de destin... de aceea a trebuit să piară.

- Ajunge! Jucați interesant, dar trișați!

- Resping această afirmație!

- N-am vrut să vă supăr, numai că sunt și eu nud!

- Foarte bine!

- Deci, pot să mai pun întrebări scamatorului?

- Da.

- Dacă o cer, vă dezvăluiți toate secretele în fața mea?

- Repet, voi fi sincer!

- Ce alt înțeles are sinceritatea?

- Dumneata, Casanova, vorbești despre secrete. Iar eu, ca și natura, am unele secrete. Dezvăluirea acestora nu depinde de mine. Nici natura nu își ascunde tainele. Ea răspunde celor care o întreabă, dar în propriul ei limbaj. Iar pentru a înțelege răspunsul ei, este nevoie de studii prealabile.

- Înțeleg. Deci mă consideri un prostănac.

- Nu, eu te consider un om care studiază, deocamdată, alte limbaje.

Obrazul lui Casanova se lăți într-un zâmbet prostesc, plin de sine.

- Există, desigur, limbaje pe care eu le cunosc foarte bine. Dar nici dumneata nu rămâi mai prejos. Misterul cu care te înconjori impresionează femeile la fel de mult ca și faima mea teribilă. Câteodată, în fața unei uși de dormitor care refuză să mi se deschidă, te invidiam pentru boielile și cosmeticele dumitale, cu care știi să readuci aparența tinereții repede trecătoare pe fața unor frumoase care se tem de ofilire...

- De ce?

- Pentru că aceasta este cheia care deschide toate ușile.

- Poate. Eu unul încă n-am deschis cu ea nici o ușă.

Ochii lui Casanova se măriră într-o expresie de ironică uimire.

- Nu cumva vrei să spui că dragostea nu te interesează?

- Orice mă interesează, până și dragostea.

- Atunci cum să înțeleg declarația de adineaori cum că n-ai profitat nicicând de ocazie?

- Poate că am fructificat-o altfel decât ai fi făcut-o dumneata... Însă satisfacția mea a fost deplină.

Zâmbetul lui Casanova se lărgi într-un râs trivial:

- Dar partenererele, au fost și ele pe deplin satisfăcute, domnule conte? Îmi place să cred că da. Ele mi-au acordat și pe mai departe prietenia lor, ba mi-au fost recunoscătoare că fuseseră ferite atât de regrete, cât și de silă.

- Deci au părăsit patul neatinse?

- Trupește, da.

- Ha! Va să zică ai făcut cu ele nunți spirituale? Credeam că St.-Germain, ireproșabilul om de lume se teme prea mult de ridicol pentru a nu oferi unei femei înfometate nimic în afară de ostie.

- Vezi, dragă Casanova, am ajuns iarăși la una din tainele despre care ți-aș vorbi în zadar. Dumneata consideri că extazul voluptății durează doar atâta timp cât lumânarea șirei spinării mai are fitil. De altfel, îți atrag atenția, e timpul să faci economic! Extazul meu nu-mi scade puterile. Cu cât arde mai îndelung, cu atât este mai viu, iar cea pe care o fac părtașă nu simte nicicând oboseala epuizării.

- Oh, povestea voluptății fără de sfârșit... o cunosc. Nu cred în ea! Am trecut prin toate infernele, prin toate ramificațiile voluptății, dar încă n-am întâlnit-o. Am îmbrățișat nesătule femei asiatice cu pielea întunecată, care învățau arta amorului din cărți și prelungeau ore în șir voluptatea, pe care aici în Occident o rezolvăm în câteva clipe. Am îmbrățișat descendente ale lui Sappho, care fac din copulație un ritual rău, frumos, lung și cu excitații mortale. Am îmbrățișat doamne italiene alături de odaia unde bătrânii lor soți sforăiau liniștiți iar ele se vădeau însetate și fierbinți ca nisipul deșertului. Am ademenit fecioare spaniole care-și purtau virginitatea ca pe o cruce încinsă. M-am înfruptat din Sărutul neplătit al curtezanelor franceze, a căror

artă rece, temerară era mai înnebunitoare decât tot ceea ce cunoscusem până atunci, însă fiecare m-a condus până la oboseala epuizării. Nu există voluptate fără trup, iar voluptatea, după ce arde timp mai îndelungat sau mai scurt, se stinge, căci puterea trupului este finită.

- Puterea trupului este și ea infinită, ca orice altă putere, doar că îl părăsește pe cel care nu știe să o mențină și să o înnoiască mereu, răspunse St.-Germain.

- Te referi la vestitul dumitale panaceu, Athoeter?

- Da, și la acela. Dar panaceul este doar un simbol al spiritului universal.

- Ai vrea să mi-l arăți?

- Cu plăcere.

Spre mirarea mea, St.-Germain se ridică și scoase din dulapul său o sticlută bine pecetluită cu ceară, l-o întinse lui Casanova care o apucă avid. În sticluta ținută în dreptul flăcării de lumânare lucea un lichid alburii, lăptos, care nu umplea recipientul în întregime și clipea încolo și încoace, în funcție de gradul în care îl înclina Casanova.

- Și acesta conține puteri neexplorate, condensate, ca și trupul omenesc, spuse încet St.-Germain. Îl poți vedea, îi simți greutatea... scutură-l, uită-te bine la el. Însă îți atrag atenția că dacă dumneata sau orice altă persoană ar vrea să se folosească de el fără a-i cunoaște secretul, leacul ar dispărea din fața lui ca un abur. Nu mă crezi?

- Nu!

- Iată un ac de gămălie. Străpunge ceara! Dacă reușești să bei o singură picătură, îți va reînnoi forța virilă pentru câțiva ani.

Casanova apucă nerăbdător acul și îl adânci în ceară, apoi îl scoase și apropiă sticluta de flacăra lumânării. Cristalul strălucea opalescent. Lichidul lăptos dispăru într-o fracțiune de secundă.

- Unde a dispărut? izbucni Casanova.

- Unde dispăre forța tinereții? Puterea de fecundare a seminței, irosită în timpul visului? Unde dispăre, într-o clipită, viața din ciotul însângerat al unui cap retezat?

- Nu știu. Dar aș putea să pun întrebări și eu ca și dumneata, fără să dau vreun răspuns.

- Răspunsul se află aici, în fața dumitale. Răspunsul e în mâinile dumitale. Însă dumneata nu înțelegi acest limbaj.

- Mi-o reproșezi pentru a doua oară! Eu însă mă mulțumesc cu ceea ce sunt, cu ceea ce înțeleg, pipăi și văd. N-am nici poftă și nici timp să mă așez din nou în bănci școlare. Totuși, reînnoirea forței virile e ceva care m-a atins. Eu nu cunosc taina, iar dumneata, după cum afirmi, o cunoști. Fă ca o picătură din acest Athoeter să pătrundă în organismul meu, prelungind ceea ce pentru mine înseamnă deplinătatea, iar eu mă angajez să-ți fiu pe veci servitor credincios.

- N-o pot face, prietene: ți-aș întârzia dezvoltarea. Însă te pot vindeca cu mare plăcere de bună. În trei zile, cincisprezece pilule vor face să-ți dispară durerea și-ți vor reda suplețea.

- La dracu' cu pilulele dumitale! Și astea sunt doar scamatorii mincinoase, ca și elixirul tinereții. Mi-ai spune ulterior că n-au avut efect pentru că mă gândisem la un măgar șchiop când le luam. Arată-mi ceva pozitiv! Ceva de apucat cu mâna, cum e cupa cu vin sau un trup fierbinte de femeie. Ceva ce mă încălzește și mă fortifică la fel ca o mâncare condimentată care-mi rămâne pe furculiță când mă pregătesc s-o gust! izbucni Casanova brutal.

- Cum dorești, spuse St.-Germain cu voce netedă și înceată. Ai o monedă de argint mai mare?

- Am. De ce? - întrebă Casanova și își scoase punga.

Dă-mi-o împrumut pentru scurtă vreme. Îți promit că înainte de plecarea dumitale ți-o voi înapoia cu dobândă.

Casanova îi întinse contelui o monedă de argint de doisprezece sous.

Ușa se deschise și intră Yidam cu un mic cuptor de fier portabil. Așează o placă de metal pe pardoseală, aranjă pe ea cuptorul, apoi aduse lemne și cărbuni, aprinse focul și începu să sufle în el cu niște foaie.

- Regia este excelentă! aprobă Casanova. Nici măcar nu trebuie să rostești replicile, în clipa potrivită apare servitorul mut și execută ordinul dinainte dat!

- Aici, în prezența dumitale i-am ordonat lui Yidam să aducă cuptorul și să pregătească operația, spuse St.-Germain cu simplitate.

- În prezența mea? Când? N-am auzit!

- Yidam a auzit. Yidam aude altfel decât dumneata. Yidam a învățat.

- De ce scoți mereu în evidență că mă consideri prost?

- N-am scos în evidență nimic, constat doar faptele. Un om mai poate învăța ceea ce nu știe. Cu condiția să vrea. Dacă este interesat și are suficientă tenacitate, va reuși.

- Eu n-am. Și nici nu cred că aș avea ceva de învățat. Nu mă atrage vanitatea care te îndeamnă pe dumneata, de a fi privit ca un ins suprauman.

Deci, dumneata nu crezi și pe dumneata nu te atrage, în ordine! Poate ai vrea să controlezi acest creuzet înainte de a fi închis? Îi întinse lui Casanova un creuzet de fier; acesta îl deschise, controlându-l apoi cu inelul său punct cu punct atât în partea de jos cât și în cea de sus. St.-Germain lăsa să cadă argintul în creuzet, îi fixă capacul și așează creuzetul pe cărbunii încinși din cuptorul de fier.

Yidam întoarse clepsidra de pe masă. Casanova și St.-Germain nu scoaseră nici un cuvânt. Mut, Yidam își vedea de treabă, iar eu jucam rolul umbrei, la fel ca până atunci.

Nu se mai auzea decât sâsâitul uniform al foalelor. Totuși, odaia se umpluse de neliniștita, zgomotoasa iritare a lui Casanova, care sporea tot mai mult, o dată cu înroșirea lentă a creuzetului. Undele dese ale nemulțumirii protestelor sale mute și împotrivirii sale instinctive se învolburau în jurul figurii liniștite a lui St.-Germain, care privea în foc, stând cu brațele încrucișate.

În clepsidră căzu și ultimul firicel de nisip. Yidam dădu din cap. Puse foalele la o parte. Cu doi clești prevăzuți cu mânere de lemn deșurubă capacul creuzetului. Înăuntru, argintul topit strălucea mat. St.-Germain întinse mâinile : deasupra creuzetului, lăsa să cadă în el un ghemotoc mic de ceară, apoi Yidam puse la loc capacul, întoarse clepsidra și începu să ațâțe focul cu foalele. Căldura din odaie deveni aproape insuportabilă, la fel ca pe vremuri, în atelierul alchimistului Anton Bruggendorff.

Casanova nu se mișcă de lângă cuptor. Era încălzit și pe dinăuntru de mâncarea condimentată, de vinul tare și de pornirile-i neclare. De sub perucă îi curgeau picături de sudoare. Haina lui de brocart gros era pătată de transpirație la subțiori. Obrazul îi era roșu, iar pe frunte îi vibra șarpele unei vene groase.

Timpul expiră. Yidam deschise creuzetul, apoi îl cufundă în apa de răcire. Aurul pur, care se răcise în câteva minute fu scos de St.-Germain care i-l întinse lui Casanova.

- Controlează-l mâine la un argintar... și nu uita să cântărești greutatea unui argint de doisprezece sous, ca să-l poți compara cu greutatea aurului care trebuie să fie aceeași!

Casanova izbucni cu furie oarbă:

- Escrocherie! Scamatorie vulgară, de rând! vocea îi era răgușită și plină de ură. Am văzut cum ai strecurat aurul în creuzet!

Fața lui St.-Germain rămase nemișcată și calmă:

- Cred că după aceste cuvinte este inutil să mai rămânem aici împreună!

Se înclină ușor în fața lui Casanova, Yidam se îndreptă spre ușă și o deschise. Casanova își luă mantaua și aruncă aurul pe jos. În timp ce cobora viforos scările, îi auzeam sudalmele furioase:

- Bandă de ipocriți murdari! Pe mine s-au găsit să mă înșele? Șarlatan! Maimuțoi încrezut! Savant de doi bani! Era un copil mucos când eu deja...

Vocea, pașii și figura lui dispărură în liniștea întunecată a serii. Maestrul se opri la fereastră și o deschise. Aburii denși, calzi, condimentați, plini de dușmănie, părăsiră odaia lăsând locul aerului răcoros al toamnei.

Stinsei pe rând lumânările cu excepția uneia, apoi pașii la geam alături de St.-Germain și îi mulțumi cu umilință pentru misterul pe care îl prezentase în fața mea.

Paris, 1780

Reîntoarcerea după atâția ani a fost ciudată: a vedea, a simți, a pipăi înaintarea timpului, semnele tot mai neacoperite ale descompunerii, laxitatea dezintegrării incipiente, forțele tensionate ale exploziei apropiate - pentru sporirea cărora munciau, cu ura cea mai aprinsă, tocmai aceia care dansau pe vârful vulcanului, o mare parte a nobilimii.

Versailles și Trianon se priveau deja față-n față ca două fortărețe dușmane, iar acest Ludovic al XVI-lea, rege inactiv, gata de compromisuri, oscila între cele două cetăți ca o limbă de clopot inertă, scuturată de furtună.

Populația străzii, în ciuda pamfletelor scrise la comandă, și a răspândirii calomniilor, era încă dispusă să se împace cu Marie Antoinette, iar burghezia era încă ținută în mreje de fascinația ce radia dinspre tron, în ciuda opiniei publice, profund intoxicată și nemulțumită. Însă Versailles-ul, neglijat, batjocorit și neluat în seamă, era nemilos.

Sosirăm la Paris la sfârșitul lui octombrie. Contele nu se arată deocamdată la curtea regală. Palatul său era ascuns în spatele bisericii Saint Roch, în mijlocul unui parc uriaș. Castelul propriu-zis era acoperit de o clădire mai mică, și privit din afară, printre copaci, părea cenușiu și neinteresant.

În interiorul casei se vedea aceeași dualitate, care îl oglindea fidel pe însuși St.-Germain. Cel care sosea dinspre intrarea principală, traversând o seră cu atmosferă tropicală, cu vegetație luxuriantă, cu liane necunoscute, cu ciorchini de flori ciudate, cu bazine artificiale în care înfloreau lotusul, cu havuzuri măestrit lucrate, pătrundea apoi în săli interioare mirobolante, ale căror bogății: pereți tapetați cu brocart, mobilier cu tapițerii scumpe, perdele, oglinzi venețiene, șeminee de porțelan, covoare, candelabre aurite, picturi și obiecte de artă rarisime, orânduite în vitrine depășeau de departe luxul din Versailles. Însă din odăile etajului superior, unde se aflau adevăratele încăperi de locuit ale lui St.-Germain, dormitorul, cabinetul de lucru, și laboratorul său, - orice pompă fusese exilată. Dormitorul său semăna cu o chilie de mănăstire. Deasupra patului simplu de fier, o icoană a lui Christos, pictată de contele însuși, îl întâmpina cu o privire extatică, fascinantă pe cel care intra. Culoarele acestui tablou vedeau o luminiscentă întunecată. Celălalt ornament din cameră era o statuie a lui Buddha, lucrată în ivoariu, înaltă de jumătate de metru, ridicată pe un postament de abanos, având încrustată în mijlocul frunții o piatră prețioasă cu lumină verzuie. În fața statuii, într-o cupă de cristal în formă de lotus, ardea o candelă. Din dormitor se deschideau două uși. Una dădea într-o baie bine echipată, cu vestiar, cea din dreapta într-o încăpere mică, dreptunghiulară, aproape goală, a cărei fereastră era prevăzută cu perdele groase. Pe jos, în loc de covor, era o rogojină. Jur-împrejur, pe pereți, atârnavă imaginile, artistic lucrate, a 22 de hieroglife mărite. Singurul mobilier al camerei îl constituia o masă lungă și îngustă, pe care, între două sfeșnice de argint cu câte șapte brațe, se afla un mare glob al

boitei cerești. Aștrii acestei sfere răspândeau aceeași lumină ca hieroglifile de pe pereți, sau ca icoana lui Iisus. Din această încăpere, destinată meditației, se deschideau apoi laboratorul și biblioteca.

Eu însumi ocupam un apartament asemănător cu cel al contelui, tot la etaj, cu excepția laboratorului și a bibliotecii, pe care St.-Germain le împărțea cu mine. În cămăruța mea de dormit peretele nu era împodobit cu vreo icoană, ci cu un Crucifix.

De când îl cunoscusem pe St.-Germain, orice îndoială sau nesiguranță mă părăsise, aidoma unui fum ușor. Îl admiram și îmi inspira o încredere nemărginită.

Ne sculam în zori. După baie, îmbrăcam halatele lungi, întunecate, asemănătoare unor anterie preotești și, fiecare în apartamentul său, ne făceam exercițiile de meditație. În afară de animarea hieroglifelor, eu mă ocupam și de dezvoltarea capacității de preluare a ideilor. În anumite momente, dinainte stabilite, după exercițiile de bază, St.-Germain, din cealaltă aripă a palatului, îmi transmitea mai întâi figuri, apoi litere și mai târziu fraze întregi, pe care trebuia să le notez cu precizie. Pentru acest exercițiu purtam pe frunte o bandă egipteană, din mijlocul căreia, între doi ochi, se ridica un cap de șarpe, din aur.

Apoi ne plimbam în parc, timp de un ceas, după care consumam împreună micul dejun compus din terci de ovăz fiert în lapte și fructe. De regulă, petreceam orele dinainte de masă în laborator. După-amiază eu citeam, îmi luam notițe, iar St.-Germain lucra la biroul său. În această perioadă își scrisese el opera principală „La Très Sainte Trinosophie”, Prea-Sfânta Trinozofie. Importanța acestei lucrări unice este incomensurabilă. Ea este jurnalul maturizării superioare a spiritului. S-ar putea să nu fie altceva decât descrierea admiterii lui St.-Germain însuși în Frăția Mistică, al cărei Mare Maestru a devenit apoi. Scopul cărții era furnizarea de instrucțiuni învățăceilor care cunoșteau deja terminologia secretă. În detaliile sale alegorice, întreaga scriere pornea de la ceremoniile împrumutate din epoca clasică, iar limbajul său era simbolic. La prima lectură, textul este neinteligibil, dar o disecare profundă și atentă aduce cu sine iluminarea. Nu are nici un detaliu lipsit de semnificație ascunsă.

Opera constă din douăsprezece părți. Fiecare conține și Figuri lămuritoare. Primele părți provin din ritualul paleo-egiptean, unde încercările la care este supus candidatul se referă la cele patru elemente - pământul, apa, focul, aerul. Modelul uriaș al acestuia constă din cele douăsprezece case ale Zodiacului. Zodiacul este marele ciclu spiritual, iar traiectoria solară care străbate simbolurile zodiacale constituie forma originară din care preoțimea arhaică extrăgea dovada circuitului sacru. Cei vechi considerau primul semn al Zodiacului drept început, iar pe ultimul drept sfârșit al oricărei activități mundane.

În această carte a Triplei înțelepciuni, St.-Germain folosește în linii mari simbolurile alchimiei. Desigur, el nu descrie procese chimice reale, căci în concepția lui - ca și în a fiecăruia dintre marii alchimiști - obținerea aurului material este cea mai neînsemnată parte a științei. Aceste procese pornesc progresul superior al spiritului și conduc până la rangul de Adept.

În orele de după-amiază prelucram corespondența, după care puteam ieși în oraș pentru două-trei ore. Aveam voie să cutreier liber străzile Parisului. Dacă aș fi dorit-o, m-aș fi putut întoarce la amintirile mele, dar nici curiozitatea, nici dorința nu mă îndemnau să o fac, totuși, amintindu-mi cuvintele mamei mele, nu încercam nici să le ocolesc. Ei bine - mă hotărâi în sfârșit - să trecem și peste asta, să răsfoim deci vechile teoreme, în căutarea eventualelor lacune!

În primul rând, făcui o vizită în mica prăvălie de lângă Saint Honoré. Aspectul exterior al acesteia nu se schimbase deloc. În fața ușii de tablă, de un verde murdar, obiectele de cult, prăfuite, așezate pe niște rafturi de lemn negeluit se înșirau la fel ca pe vremea lui Lepitre. Din încăpere se ridica un aer mucegăit și rece, care îmi readuse în amintire cu o claritate neliniștitoare figurile neîngrijite ale lui Lepitre și Rosaliei. Înăuntru se mai vindeau și acum cărți. Acestea erau învăluite de același aer cu iz de mucegai. În adâncurile celor șapte trepte ce duceau în jos, musteau băltoace de apă stătută. Ușa de lemn prin care se intra în prăvălie puneă în mișcare un clopoțel răgușit, melancolic, care-mi izbi auzul cu sunetul său de odinioară. În liniștea întunecoasă a prăvăliei stătea zgribulită o fată mică, urâtică și ponosită. Părul ei incolor, fața suptă, ochii mici, speriați, lipsiți de inteligență, se arătară în raza palidă a

soarelui de amurg, pătrunsă prin unicul geam, pe când ea se ridică în întâmpinarea mea.

- Pofțiți, Monsieur... aprind o lumânare pe loc... Alegeți vă rog...

O privii îngândurat, apăsător de atingerea grea a amintirilor, în timp ce aprindea lumânarea. Crezu că tac din cauza indeciziei.

- Tata nu se mai întoarce astăzi... dar pot să vă dau și cu tot ce doriți... Monsieur...

Devenii atent din instinct. Din vocea ei înțelesei că-mi oferea o marfa tainică, pe care mulți o caută astăzi...

- Orice? - întrebai eu cu un anume accent.

Fata aprobă din cap și dispăru în spatele perdelei de cârpă, revenind apoi cu o broșură cu coperte galbene.

- E cel mai nou - spuse ea încet.

M-am aplecat către lumânare, și deschisei broșura:

„Chacun se demande tout bas;

Le roi peint-il? Ne peint-il pas?

La triste Reine en désespère...”

Era un pamflet scris împotriva reginei. Sfrijitura de fetiță speriată începu să se roage de mine.

- Nu aici, Monsieur...! În orice clipă poate intra cineva!

Ca s-o liniștesc, ascunsei grabnic în buzunar marfa periculoasă, plății și plecai. Mă grăbeam spre casă pe o stradă cufundată într-o beznă totală. Din întuneric răsăreau voci, râsete, fragmente de înjurături și tropot de pași în fugă. Dintre vocile de băiețandri se distingeau una, plină de ironie și de ostentație, recitând pamfletul interzis. Părțile mai piperate erau însoțite mereu de râsete.

Seara, la cină, îi arătai broșura lui St.-Germain și îi relatai împrejurările cumpărării ei, iar apoi faptul că auzisem versurile pe stradă, pe întuneric, repetate de vocea impersonală a străzii.

- Chiar și această otravă s-a scurs tot din palat către canalele Parisului - spuse contele, răsfoind broșura. Niște nebuni! Atacurile și calomniile care ținesc tronul fac să se clatine singurul nucleu magic care le consfințește și le menține privilegiile și situația. Și ei mai și plătesc poezii pentru a le versifica condamnarea la moarte!

Cuvintele rău-prevestitoare mă cutremurau, căci de când ne aflam la Paris aveam aceeași presimțire nerostită.

- Despre regină se spun lucruri îngrozitoare... Dumneavoastră o cunoașteți... Este într-adevăr atât de neagră pe cât o înfățișează dușmanii ei?!

- Nu este mai rea și nici mai bună decât ceilalți din jurul ei, doar că e mai puțin dispusă să se prefacă. Nu e stricată, ci doar nesăbuită. Curioasă, dornică de plăceri și superficială. Are însușiri plăcute, cum le au copiii candidi, neștiutori, dar acest copil se joacă cu materiale explozibile, fără să le cunoască efectul.

- Poate dacă i-ați fi atras atenția...

- Nici n-am încercat să o fac. Dacă nu sunt țesute din cea mai străvezie dantelă rococo, cuvintele o obosesc. Profunzimea spiritului ei este astăzi numai cât a unui eleșteu micuț din Trianon. Destinul își alege mereu cât se poate de potrivit uneltele menite să împlinească legea. Pentru transmutarea caracterului Mariei Antoinette este necesar focul unor evenimente mărețe, capabile să incendieze, în ea și în jurul ei, orice materie inflamabilă. În curând o vei cunoaște,

- Eu? În ce fel?

- Ea va avea nevoie de mine, spuse contele evaziv.

Cristalul viu

Făcui un pelerinaj și către vechea mea casă. Pe locul ei sta gata să se dărâme o mică baracă de lemn. Grădina era năpădită de buruieni, iar din gard nu mai rămăseseră decât niște cioturi ce ieșeau din pământ. Ce s-o fi întâmplat cu casa? Timpul n-ar fi putut-o distruge în măsura aceasta în câteva decenii.

La apropierea mea, din colibă ieși cu greu un bătrân cu aspect de cerșetor care începu să mă măsoare cu priviri neîncrezătoare din ochii-i inflamați. Îi vorbii:

- Mai demult era aici o casă... Un castel din cărămidă roșie...

- Tot ce se poate, răspunse el.

- Al cui e terenul acum?

Neîncrederea se transformă în bănuială dușmănoasă.

- Nu-i de vânzare! E al municipalității! - mormăi el și-mi întoarse spatele, intrând târâș în baraca murdară.

Începui să mă interesez pe la casele învecinate, prin prăvălii; aflai, în final, de la o bătrână precupeață că palatul

arsese până-n temelii în 1750. Focul izbucnise din interior, din camerele închise cu cheia, iar cheile n-au fost găsite la timp. Casa pasiunii avusese o soartă potrivită, ca și locatarii ei, pe care îi mistuise tot un foc interior.

*

Palatul marchizei Danjou, azilul „mieilor” stătea în mijlocul unui parc, bine îngrijit, având un aspect frumos și întreținut. Palatul fusese înstrăinat încă de pe timpul Corinnei, cea risipitoare. După moartea mamei sale, ea devenise unica moștenitoare a uriașei averi Danjou, căci fratele ei mai mic, bolnăviciosul Christian nu mai era în viață. În numai câțiva ani, toți banii - casele, palatul, caleștile, bijuteriile — s-au volatilizat pe mâinile Germainei și ale lui Martin Allais. În 1780 și acest palat deveni proprietatea familiei Polignac și era locuit de o rudă îndepărtată a acesteia. Cu ajutorul lui St.-Germain mi-ar fi fost ușor să găsesc o cale de a vizita superbele saloane vechi, dar nu doream s-o fac. Nostalgie nu simțeam decât după figura dragă, prietenoasă a doctorului Péloc, de care-mi amintii, atunci când revăzui străzile cunoscute și locul casei mele.

În ziua de 29 noiembrie, muri Maria Tereza, împărăteasa Imperiului Austriac, mama Mariei Antoinette, fără să fi apucat nașterea Dauphinului, prin care sperase ca situația fiicei sale să se schimbe și să fie asigurată. Marie Antoinette rămase singură. Mercy, ambasadorul împărătesei - ochiul și vocea ei la curtea regală franceză - își pierdu întreaga prestanță în lipsa autorității suveranei sale.

Tânăra regină, ușuratică, își pierdu cumpătul la moartea mamei sale care, din depărtare, se îngrijise de ea, trimițându-i din timp în timp misive lungi, neplăcute, pline de reproșuri și de sfaturi, și care își trata fiica așa cum mamele severe își muștruluiesc copii. Regina presimțea că își pierduse singura forță protectoare, ființa la care putea apela fără rețineri, care o iubea și o apăra împotriva lumii întregi și chiar și împotriva propriei sale firi ușuratică. Alături de soțul ei, șovăitor și indiferent, o cuprindea nesiguranța față în față cu lumea care o urmărea suspicioasă, cu antipatie și cu dușmănie, fiind înconjurată doar de prieteni egoiști și neserioși. Micuța Lamballe, unica prietenă, blândă și fidelă, nu se pricepea decât să plângă alături de ea. Contesa Polignac era departe de curte

din cauza unei boli. Regina era chinuită de tristețe neconsolată și de presimțiri sinistre.

Într-una din primele zile ale lui decembrie, revenind din plimbare, văzui luminate toate ferestrele saloanelor de la parter. Numărul mare al lumânărilor indica prezența unor oaspeți de seamă. Ocolind clădirea, intrai în apartamentul meu prin ușa din spate. Yidam mă aștepta și-mi comunică mesajul lui St.-Germain: să mă îmbrac în haine de gală, căci avem o musafiră distinsă: regina Franței.

Pășii în salonul cuprins de curiozitate și de emoție și văzui alături de St.-Germain două femei tinere, îmbrăcate în mare doliu: pe prințesa Lamballe, grațioasă și blândă și pe Marie Antoinette, cu ochii înroșiți de plâns. Își lepădaseră măștile. Regina primi prezentarea mea cu naturalețe, părând totuși nerăbdătoare, distrată și îl grăbi pe conte să înceapă experiența.

St.-Germain își conduse musafirele în cabinetul de lucru foarte pompos, în care el nu lucra niciodată. Pe biroul său strălucea un glob de cristal, reflectând flăcările lumânărilor. La porunca mută a lui St.-Germain stinsei lumânările, lăsând numai două, pe cele două laturi ale mesei.

Doamnele luară loc în scaune comode, tapisate.

St.-Germain se așeză în fața globului de cristal, iar eu aprinsei cădelnița, pe care, în câteva clipe, umplu camera cu un parfum plăcut, sărbătoresc, adormitor.

Intimidată, prințesa Lamballe se apropie cu scaunul de regină și îl privea cu ochii larg deschiși pe conte, care se adâncise în contemplarea globului; apoi ochii ei fură captați de strălucirea cristalului.

În tăcerea prelungită, moleșitoare, o observai pe furiș pe femeia care privea în gol, nemișcată și tristă: cea mai invidiată și cea mai detestată femeie din Franța. Trăsăturile regulate și fine ale feței sale nu puteau întrece frumusețea copilărească a prințesei Lamballe. Totuși, figura Mariei Antoinette căpăta mai multă importanță prin neliniștea sa vibrantă, prin vioiciunea sa, în timp ce Lamballe, blândă, concesivă și inofensivă, era lipsită de independență, ca o iederă ce unduia grațios: o ființă care nu pornește și nu modelează acțiuni. Figura reginei radia încăpățănare ușuratică și neastâmpăr orgolios. Buzele sale sensibile și senzuale trebuie să fi fost poarta multor cuvinte

nesăbuite, a multor jigniri iremediabile, a multor tăceri de neiertat. Dorința ei avidă de distracții mereu noi, mereu altele, indiferent de orice alt interes, se vădea din curbura nervoasă și din tremurul nărilor. Ochii ei vii, de culoare deschisă, nu aveau profunzime și nici strălucire lăuntrică; ei priveau numai către lume, înspre afară, așteptând și răsfrângând lumina împrumutată a lucrurilor. Acești ochi vădeau acum urme de lacrimi. Tristețea trecătoare treziră pentru o clipă, niște arome uitate și ascunse încă în viitor, din camera mortuară a forțelor și capacităților ce dormitau încremenite, în locul în care trecutul îndepărtat și viitorul reginei stăteau cufundate în tăcere.

Privirea mea părăsi această hieroglifă dezlegată și se întoarse către globul de cristal.

Globul se înnoura. Prinse viață. În el se învoldura o ceață alburie, cu pete ce se întunecau din când în când: era tumultul tăcut, înghesuit al materiei astrale...

...În fața ochilor mei, îndreptați acum spre infinit, se contură fața micuței Lamballe... avea ochii căzuți în orbile, și o expresie ceroasă, lipsită de viață. În jur, aburii păreau să se încingă. Căpătară apoi culoarea sângelui și din acest nor din când în când apăreau părți ale trupului ei gol, ca dintr-o baie îngrozitoare, iar carnea acestor membre întinate era în descompunere, aproape mortuară.

Tresării la un strigăt ascuțit. Prințesa Lamballe strigase cu groază, cu sălbăticie înfrigurată. Își apăsă mâinile pe ochi și scotea hohote de plâns, cuvinte bâlbâite, neînțelese:

- Christoase, nu ne părăsi!... Să plecăm de aici... Mi-e frică! Nu vreau să mai văd... și nu ne duce pe noi în ispită... Vai... imaginea aceasta...

Regina se lăsă în genunchi în fața ei, încercând s-o liniștească, mângâind-o și alinând-o. St.-Germain o forță să înghită un calmant picurat în vin, ceea ce o făcu să se mai liniștească, dar, cu toate rugămințile și insistențele reginei, refuză să-i spună ce anume o speriasse într-atât.

- Nu se referea la majestatea voastră, era vorba numai de mine... Dacă îmi porunciți, mă omor încă în ziua de azi, dar nu vă pot vorbi despre cele văzute în globul de cristal... Vă implor, nu vă supărați... nu-mi cereți... nu îndrăznesc nici să mă mai gândesc... Îngrozitor... nu... nu - tremurul buzelor apăru din nou

și din gâtlej plânsul era gata să izbucnească. Reginei se făcu milă și n-o mai întrebă nimic. Se întoarse către St.-Germain.

- Nici dumneavoastră... nu-mi puteți spune nimic consolator?! - vocea îi vibra de reproș și de acuzația copilăroasă, înlăcrimată a unei fete răsfățate.

- Viitorul apropiat, Majestate, este un amurg ciudat, iar mai încolo se anunță o noapte adâncă, în care contururile se pierd. Dacă vă mulțumiți cu câțiva ani de crepuscul...

- Ei bine?! vocea Mariei Antoinette trăda acum tensiune și teamă ascunsă.

- Peste exact un an se va naște moștenitorul tronului...

Din pieptul Mariei Antoinette scăpă un mic suspin; posibilitatea atât de dorită îi furișă pe chip un zâmbet matern, plin de bucurie.

- Dauphinul! Doamne, Dumnezeule... Dacă s-ar întâmpla așa!

- E ceva sigur, Majestate. Această parte a viitorului ne așteaptă gata pregătită, la fel ca un han din drum... să zicem la Varennes... nu avem decât să călătorim până acolo în caleașa Timpului...

Marie Antoinette se încălzi toată:

- Dumneata nu știi... nu poți ști... ce-ar însemna pentru mine... câte lucruri s-ar rezolva...

- Multe se vor rezolva, Majestate, dar cei care ar trebuie reduși la tăcere vor face un tărăboi și mai mare. Nașterea Dauphinului va anula multe proiecte...

Cu atât mai rău pentru inamici! - mișcarea din umeri pe care o făcu atunci o reprezenta din plin pe regină, cea care era ea în anii dinaintea tragediei. Ce vor putea face împotriva mea, de vreme ce tronul va avea un moștenitor legitim?!

- Aș adresa Majestății voastre o umilă rugămintă, spuse încet St.-Germain,

- Ce pot face pentru dumneata, Magistre? - întrebă veselă, electrizată și generoasă Marie Antoinette. Știi bine că fac orice pentru prietenii mei!

Dacă, de astăzi într-un an, moștenitorul tronului se va naște, iar modestele mele cuvinte se vor adeveri, vă rog să vă amintiți de sfatul pe care îl atașez prezicerii mele.

Pe obrazul reginei trecu o mică expresie de disconfort.

- Vorbește, dragă conte St.-Germain... din partea dumitale primesc chiar și sfaturi.

- Și vă veți și conforma, dacă...

- Dacă moștenitorul se va naște? Ei bine... atunci... poate. Cu condiția să nu-mi ceri ceva contrar naturii mele, sau ceva plictisitor sau degradant.

- Poate că nu m-am exprimat cu destulă precizie, Majestate. Ceea ce vă spun nu e doar un simplu sfat. E mai mult! Un avertisment. S-ar putea să vă plictisească, poate chiar să vă umilească, și este cert că el contravine naturii dumneavoastră de acum. Vă rog ca, după nașterea Dauphinului, să faceți scurtul drum din Trianon până la Versailles, să construiți o punte către nobilime și către popor... Veți face un gest hotărâtor și salvator.

- Oh,... o să reflectez... zise inertă și plictisită regina, lăsându-se pe spătarul fotoliului. Să se împlinească mai întâi prezicerea. Apoi, cu o mică grimasă răutăcioasă: Le-ai văzut vreodată pe cele trei surori mai mari ale regelui și pe madame Noailles, acest monument funerar străvechi de la Versailles? Numai gândindu-mă la ele, mă apucă somnul, sau mă înfurii, sau râd în hohote. Prin mine, ele vor să se răzbune pentru viețile lor ratate! Pentru că sunt tânără, pentru că mi-am făurit, cu lupte grele, câteva clipe de libertate, ele dacă ar avea puterea m-ar trage în țeapă! Măcar dacă aș înțelege, de ce le supără dorința mea de a respira, de a mă bucura uneori, ca orice femeie simplă din Franța?!

- Din păcate, Majestatea voastră nu v-ați născut ca o simplă femeie din Franța. Majestatea voastră ocupă tronul Franței într-un moment când țara se află în criză. Este amenințată de pericole interne și externe. Astăzi tronul trebuie să constituie un simbol viu, luptător, spre a câștiga cel mai mare război al istoriei sale, pentru fidelitatea poporului său, pentru încrederea și dragostea acestuia. Majestatea voastră are astăzi datoria nu doar să-l nască pe Dauphin, ci să creeze și ideea superioară a regalității, pentru ca aceasta să facă față și să se mențină printre noile curente primejdioase, pornite încă de pe timpul Regelui Soare, și fortificate de atunci în mod îngrijorător. Majestatea voastră are destul curaj de a se împotrivi prejudecăților vechii lumi, de a porni războiul împotriva tradițiilor Versailles-ului, de a vă asuma ura și acuzațiile

nobilimii... de dragul unei frânturi de libertate, pentru mici plăceri nevinovate, pentru o escapadă mascată la Paris, pentru niște toalete, un bal, un menuet; de ce nu vă asumați toate acestea pentru bunăstarea poporului?! Faceți alianță cu poporul, încercând să-l cunoașteți, să-l înțelegeți și să-i alinați grijile chinuitoare, situația de nesuportat! Nimeni nu poate lupta cu doi inamici, fără a fi înfrânt. Dacă vrea să câștige, trebuie să se alieze cu unul dintre ei. Majestatea voastră nu vrea trecutul. Aliați-vă deci cu viitorul, sub semnul unei revoluții fără vărsare de sânge, și al reformelor atât de așteptate, care se vor realiza, cu ajutorul Majestății voastre, sau... și acest lucru ar fi îngrozitor... Împotriva Majestății voastre.

Regina ascultă tot mai indispusă cuvintele calme, grave ale lui St.-Germain. Fața îi încremeni într-o expresie de refuz.

- Nu vreau... aș prefera să nu înțeleg ceea ce îmi spui acum, conte St.-Germain! spuse ea cu răceală, apăsând cuvintele. Dacă te-aș înțelege, ar trebui să cred nu că mă avertizezi, ci că mă ameninți. Regalitatea, slavă Domnului, este încă destul de puternică în Franța pentru a-i pune la locul lor pe revoltați. Îi revine regelui să domnească și să se ocupe de problemele poporului. El face, desigur, tot ce poate face. Eu nu mă amestec în treburile lui. Nimeni din afară nu poate judeca dacă cei puși în locuri pline de răspundere au scăpat ceva din vedere ori au acționat sub imperiul necesității. Dumneata te înșeli când crezi că diferendele mele personale, lupta mea împotriva unor intrigi, constituie o revoltă. Eu cred în puterea de origine divină a regalității. Cred în superioritatea străveche și de neînvins a tronului. Poporul trece prin vremuri mai bune și prin vremuri mai grele. Poporul cârtește uneori și cântă cântece sau răspândește pamflete, dar în ceasurile hotărâtoare din viața națiunii el face zid în jurul tronului. Mie nu mi-e teamă de popor... de poporul meu... și nu vreau nici vreo alianță cu el, pentru că îi sunt regină. Iar atitudinea dușmănoasă a unei părți din nobilime nu este altceva decât amărăciunea unui amant neglijat, care însă știe că răzbunarea lui ar clătina tronul și astfel și-ar cauza propria pieire. Nobilimea nu poate deveni o primejdie pentru regină.

Vorbea cu mândrie, cu încăpățănare, îndreptându-și mijlocul de parcă jilțul de sub ea s-ar fi transformat în tron; și orbirea ei, deși era de plâns, avea și măreție... Simțindu-se însă

obosită de efortul cerebral pe care îl făcuse, suspină și se lăasă pe spătar.

- Te-ai înșelat, St.-Germain și eu prefer să consider că nici n-am atins acest subiect. Sper că vei avea mai mult noroc cu prezicerea!

- Termenul pe care l-am dat Majestății voastre e destul de scurt pentru a-mi contrazice eventuala minciună. Un singur an...

După plecarea lor îi vorbii lui St.-Germain despre imaginea îngrozitoare văzută în globul de cristal. El aprobă din cap.

- Globul se umpluse într-adevăr de o ceață sângerie, imaginea întunecată a viitorului s-a arătat cu atâta densitate cutremurătoare, încât forța ei străbătuse până-n sufletul de copil speriat al prințesei Lamballe. Acest lucru a răvășit-o atât de mult... Biata prințesă micuță... Ce sfârșit!

Trianon

În momentul prezis de St.-Germain, în 1781, se născu Moștenitorul tronului. În timpul festivităților pline de bucurie părea că se spulberaseră cu adevărat toate umbrele, suspiciunile și neînțelegerile dintre regină și popor. Nobilimea tăcea. Pamfletele ironice, acuzatoare, au fost înlocuite de panegirice care o lăudau pe mama Dauphinului, iar regina era întâmpinată peste tot de ovații însuflețite.

Victorioasă și fericită în maternitatea ei, Marie Antoinette nu-l dădu uitării pe St.-Germain. Contesa Polignac aduse personal invitația, amintind și umila mea persoană, a cărei prezență regina o dorea de asemenea în calitate de martor al primei prevestiri mistice.

Invitația era pentru Trianon, micul palat rococo, izolat cu mândrie și încăpățănare față de întreaga lume.

- Vor fi prezenți câțiva prieteni apropiați, puțini, doar persoane cu adevărat plăcute și vesele, în mijlocul cărora regina vrea să se odihnească după nenumăratele sărbători și obligații rigide, protocolare - zise contesa Polignac, prietena adorată a Mariei Antoinette, ale cărei sugestii discrete și prevenitoare ea le urma orbește în toate privințele. Însă această femeie, nu îndeajuns de inteligentă, prea puțin generoasă, înhămată cu totul la căruța intereselor familiei sale hrăpărețe, nu avea destulă pricepere pentru a o îndruma pe regina ușuratică și

sentimentală în singura direcție potrivită. Poate dacă contesa Polignac ar fi recunoscut din timp pericolul pe care îl reprezenta micul palat de vis, învăluit de vraja jucăușă a artelor, vizavi de Versailles și departe de Paris, ar fi- putut modifica măcar soarta individuală a Mariei Antoinette din cadrul nemiloaselor evenimente ce au urmat. Însă pentru contesa Polignac și pentru familia ei era mai important ca Regina să fie ținută departe de orice altă influență, separată de toți, într-un vid total. Ea ieșea doar uneori din cetățuia ei pentru a smulge din Versailles-ul revoltat, și încă o dată lăsat cu gura căscată, o nouă pradă în favoarea Polignac-ilor sau a Trianonului care consuma mereu sume uriașe.

Contesa Polignac era, poate, o frumusețe și mai impresionantă decât prințesa Lamballe. Aspectul ei o înșela pe regină și pe cei care se lăsau induși în eroare de prefăcătoria-i iscusită. Silueta fină, gracilă a contesei Polignac, fața ei îngustă de Madonă, ochii nevinovați, rugători peste care coborau deodată pleoapele bombate, îngreunate de genele lungi, sugerau neajutorarea unei ființe care avea nevoie tot timpul de tandrețe și de ocrotire. Vocea ei cristalină, vibrantă, unduitoare nu făcea decât să ceară, să pareze și să lingusească.

Avea mișcări deosebit de grațioase, dar figura ei gracilă, plutitoare, străvezie, ascundea o rezistență de necrezut. Privirea ei descoperea cu scânteieri rapide posibilitățile Avantajoase ce se ofereau, la fel ca și primejdiile ascunse, iar limba ei se vădea ascuțită și țintea fără greș, cu precizie mortală, atunci când trebuiau lichidați niște rivali sau anulate niște intenții, opuse intereselor ei.

*

Pe covorul moale al sălii de primire, în lumina scânteietoare a lumânărilor, reflectate de oglinzi, printre goblenuri superbe în culori pastelate, mobile curbate artistic și porțelanuri ca niște petale de floare, ne întâmpina acum cu lotul altă femeie decât cea pe care o cunoscusem în palatul lui St.-Germain. Femeia în doliu, doborâtă de tristețe, tulburată, măcinată de nesiguranță și crize, dispăruse. De noi se apropia însăși zeița stilului rococo, îmbujorată, strălucind de frumusețe, care ne întindea degetele subțiri pentru a răspunde cu generoase mulțumiri pentru omagiile noastre.

Vino, vino, conte St.-Germain... Aș vrea să vestesc lumii întregi știința și înțelepciunea dumitale miraculoasă! Și ne luă năvalnic cu ea către oaspeții veseli, plini de curiozitate.

Mersul ei avea un ritm inimitabil, o plutire jucăușă, fără a fi fost studiat sau conștient. Era înconjurată de o atmosferă proaspătă, vibrantă, atmosfera bucuriei și a victoriei. Nici a doua sarcină nu lăsase vreo urmă în silueta ei. Mijlocul se înălța subțire și mândru din crinolina albastră uriașă și largă. Pe umerii ei pudrați, dezveliți, pe gâtul ei grațios, în urechi, pe degete și pe brațe străluceau pietre prețioase, iar în turnulețul alb al perucii se ascundeau briliante care își aruncau razele ascuțite din alte și alte bucle.

Oaspeții, erau mai mult tineri, bogat îmbrăcați și arătoși. Dintre ei, atrăgea atenția o singură față de femeie vestejită, ca de pasăre, fardată până la refuz: fața vioaie, inteligentă și plină de sarcasm spiritual a contesei D'Adhemar. Am înțeles mai târziu de ce era ca acceptată în această societate, selectată după niște criterii atât de stricte. Era distractivă ca un clown, rea de gură, multicoloră și inepuizabilă: o oglindă strâmbă care reflecta neîncetat mulțimea în carnaval. Cât de mult avea de muncit pentru a-și păstra poziția la Trianon! Ce eforturi transpirate pentru a-și face iertate aspectul și vârsta, în fumul piperat al istorioarelor picante și poantelor explozive! Ce activitate pentru a culege, a citi, a observa și a produce febril hrană proaspătă vampirului amuzamentului și veseliei pe care îl servea de când acesta îi gustase sângele și o urmărea peste tot. se cerea, se porunca să distreze lumea, iar ea se străduia din răspuțeri, încleștată, sacrificându-și fără nici o rezervă timpul, nervii și talentul.

Toți năvăliră la St.-Germain cerându-i preziceri și cosmetice, „elixire”. se puneau întrebări copilărești, se adresau imbecilități nemaiauzite, uneori jignitoare, el însă răspundea tuturor cu răbdare și cu zâmbetul pe buze. Din această situație jenantă fu salvat în final de regină. Însoțită de prințesa Lamballe și de contesa Polignac ea îl atrase într-o sală mai îndepărtată pentru a-i cere - după cum spunea - sfaturi medicale.

Și aici, aspectul meu cenușiu mi-a fost de folos. Fără a atrage atenția, mă retrăsei în penumbra unui salonaș alăturat și urmăream prin ușa larg deschisă figurile ce se mișcau pe scena

luminată a sălii mari, grupându-se, râzând și stând de vorbă. Contesa D'Adhemar era desigur în centru și avea informații palpitate, pline de interes despre contele St.-Germain. Pe timpul când curtea se afla la Versailles, pe vremea lui Ludovic al XV-lea, în prezența contesei D'Adhemar, vârstnica contesă De Gergy se întâlnise față în față cu St.-Germain. Când bătrâna doamnă îl văzu pe renumitul Mag, se opri mirată și între cei doi avu loc următoarea convorbire autentică:

- Cu cincizeci de ani în urmă eram soția consulului francez la Veneția, spuse contesa De Gergy. Îmi amintesc perfect că te-am văzut acolo pe dumneata. Erai și atunci exact la fel ca acum, dar păreai totuși de o vârstă mai matură, și se pare că, de atunci, ai mai întinerit!

Contele se înclină adânc în fața ei.

- Sunt onorat de faptul că mă recunoașteți, contesă!

- Pe atunci dumneata te numeai Marchizul Baletti...

- Memoria contesei De Gergy este la fel de bună ca acum cincizeci de ani!

- Și n-am uitat deloc nici faptul că datorez sănătatea mea nealterată și memoria bună leacului miraculos pe care mi l-ai recomandat. Mă bucur mult că l-am putut reîntâlni pe unul din cei mai stranii oameni din lume, chiar dacă astăzi poartă alt nume...

- Sper că acel Marchiz Baletti nu avea o faimă prea proastă?!

- Dimpotrivă! spuse contesa însuflețită.

St.-Germain își oferă cu amabilitate brațul contesei De Gergy și o conduse în altă parte. În treacăt, adresându-și cuvintele și contesei D'Adhemar, spuse cu semivoce:

- Atunci îl accept drept bunicul meu, contesă!

Această întâmplare ajunsese mai târziu la urechile marchizei Pompadour care, fără nici un ocoliș, îl ținti pe St.-Germain cu întrebările ei. Despre convorbirea dintre ei, contesa D'Adhemar află prin Madame du Hausset, doamna de companie a marchizei Pompadour. St.-Germain se afla în grațiile regelui și ale marchizei Pompadour, fiind binevenit în apartamentele lor la orice oră a zilei. El se folosea cu mult tact de acest privilegiu și nu se întâmpla niciodată să apară într-un moment nepotrivit. Venea exact atunci când era așteptat, dorit, chemat sau evocat în prealabil. La fel s-a întâmplat și după întâlnirea sa cu contesa

De Gergy. Marchiza Pompadour și doamna ei de companie discutau despre el cu mult interes și cu imaginația incitată, când, deodată, el se și află în fața lor, fără să-l fi văzut intrând. Pompadour se sperie de el.

- O... dar... asta-i vrăjitorie! izbucni ea cu mirare. Cum ai apărut aici tocmai în clipa când vorbeam despre dumneata?!

- Pe o cale perfect naturală, Madame. Dumneavoastră m-ați chemat și eu am venit.

- Nu, nu... cu nici nu m-am mișcat de pe locul meu doar că...

- Doar că vă gândeați intens la mine și ați dorit să-mi puneți niște întrebări, nu-i așa?

- Da!

- Vă stau la dispoziție!

Marchiza Pompadour clătină din cap stupefiată, perplexă.

- Ce să fac cu dumneata? Când vreau să te surprind, te streкори și nu-mi răspunzi decât la ce vrei dumneata. Trebuie să mă resemnez că atunci când vreau să aflu ceva despre persoana dumitale, curiozitatea îmi rămâne nesatisfăcută. Mărturisesc că, de multe ori, am impresia că-ți place să joci rolul unui om misterios și lași lucrurile neclare cu bună intenție, iar alteori mă convingi, mă fascinezi și eu aș jura că ai într-adevăr puteri supranaturale! Un lucru este sigur, nu pot renunța deloc la prietenia și la sfaturile dumitale!

- Ați fost sinceră cu mine, Madame. Voi fi și eu sincer. Întrebați-mă!

- Este adevărat că ai întâlnit-o pe contesa De Gergy cu cincizeci de ani în urmă, la Veneția?!

- Am întâlnit-o.

- Bine, dar atunci ar trebui să ai peste o sută de ani!

- Și ar fi chiar atât de imposibil?!

- Doamne... sigur că da! Dumneata nu ai mai mult de patruzeci de ani.

- Nu vă pot contrazice, Madame. Deci contesa De Gergy, pe care o respect nemărginit, a vorbit probabil prostii.

- Iar te streкори, dar acum nu-ți mai dau drumul. Nu am nici un motiv să pun la îndoială spusele contesei De Gergy, oricât de fantastice ar fi afirmațiile ei. Mi-a mărturisit chiar și că dumneata i-ai dat un elixir cu efecte surprinzătoare care a făcut

ca, timp îndelungat, să nu arate mai mult de douăzeci și patru de ani.

- Este posibil.

- I-ai dat sau nu i-ai dat?

- I-am dat. Deși contesa, binevoitoare, i-a exagerat efectele, l-am vindecat proasta digestie cu ajutorul unei esențe și i-am administrat niște substanțe naturale care lipseau organismului său, ceea ce o înviorase.

- De ce nu-i dai această esență și regelui?

- Regele nu are nevoie de ea.

- Nu este așa! Știi bine că are zile de oboseală, când amețește, îl doare capul... De ce n-ar putea fi mereu vioi și multă vreme tânăr?

- I-am dat deja câteva sfaturi regelui în legătură cu asta...

-Și?

- Nu le-a respectat. Dumneavoastră sunteți o ființă atât de fermecătoare, Madame, și sunt irezistibile și tinerele doamne pe care le prezentați regelui pentru a-l distra...

- Vrei să spui că regele abuzează de forțele sale?

- Dumneavoastră știți că abuzează. Și știți, de asemenea, că nici unul din noi nu este în stare să-l oprească din plăcerile lui; n-am face decât să ne întoarcă spatele și să apeleze la serviciile altora.

- Așa e, spuse Madame Pompadour. Profund atinsă de cuvintele lui St.-Germain, deveni absentă și se vedea că o năpădesc gânduri întunecate și sentimente de neliniște care o preocupau adesea. Cu un tremur ascuns al vocii, timidă, se adresă contelui:

- Dacă aș avea curajul, te-aș întreba acum St.-Germain... poate... ai putea să-mi spui... cât timp îl mai pot avea pe rege și dacă l-aș pierde... lucru de care să mă ferească Dumnezeu... dacă l-aș pierde totuși, ce soartă m-ar aștepta?!... Dar nu... nu-mi răspunde... N-am curajul să mă ocup de întrebarea asta, care mă chinuie tot mai adesea... - ea îl privi pe St.-Germain nesigură, rugătoare, așteptând și totuși vrând parcă să se refugieze din fața răspunsului și a viitorului însuși. Conte de îi răspunse cu o privire blândă. Madame du Hausset crede că privirea lui St.-Germain exprima mila.

- Nu vă temeți, Madame... Nu vă voi speria. Steaua dumneavoastră strălucește încă fără pată. Însă stelele, ca și

oamenii, mor și apoi renasc. Cel mai superb copil încă din clipa nașterii sale, nu este decât un condamnat la moarte iar cel care moare aici se naște undeva în altă parte. Ne culcăm seara, pentru a ne trezi în împărăția visului. Se încheie o etapă a vieții noastre și se naște o alta, mai importantă, mai folositoare decât cea precedentă... Schimbarea este o lege, dar o altă lege spune că viața nu poate fi anulată de nici o schimbare...

În compania lui St.-Germain și a celor două prietene ale sale, regina reveni în sală. Avea zâmbetul pe față, iar în voce îi răsunau încă râsul. Contesa D'Adhemar, arzând de curiozitate, făcu o încercare:

- Conte nostru, cel miraculos, a vestit majestății voastre atâtea lucruri bune pentru viitor! Marie Antoinette se așează cu o mișcare grațioasă printre oaspeții săi:

- S-ar putea... spuse ea misterioasă.

- E secret? continuă contesa D'Adhemar.

- Nu... Încă doi copii! râse regina. Doi, și în curând... și sosește vremea echilibrului lăuntric și a seriozității...

Oglindind râsul reginei, societatea izbucni într-o rumoare veselă.

- Pot crede prevestirea despre cei doi copii! observă contesa D'Adhemar cu subînțeles.

- De ce râdeți?! spuse regina cu o grimasă ștrengărească. Eu nu pot deveni matură niciodată?

- V-am ruga, Majestate, să nu deveniți! răspunse contesa Polignac. Conte St.-Germain! N-ați putea oferi un elixir care s-o păstreze pe regină mereu așa cum e acum?... Un copil irezistibil, fericit și genial?!

St.-Germain clătină din cap zâmbind.

- Nu, contesă, din păcate, nu! Dumnezeu a hotărât ca copii să crească. Eu nu pot face nimic împotriva voinței sale.

- O, ce păcat! spuse contesa Polignac. Cei maturi sunt atât de plicticoși!

- Cunoașteți cumva povestea despre insula copiilor? întrebă St.-Germain.

Cei prezenți n-o cunoșteau și doreau s-o asculte.

- Cu multe mii de ani în urmă, priveau către cer din Marca Mediterană două insule de culoarea smaraldului, ca o pereche de ochi luminoși. Aceste două insule erau vârfurile unor munți

uriași. Cândva, munții fuseseră cele mai înalte culmi ale imperiului cufundat în mare în timpul diluviului.

Dintre toți cei care fugiseră de cataclismul îngrozitor, numai câțiva au reușit să ajungă pe culmile, care deveniseră insulele fericite de mai târziu. Aceștia au rămas în viață. Când furtunile se mai liniștiră, când apele se retraseră, iar cerul înfuriat, plumburiu se îmblânzi din nou într-o culoare albastră pastelată, refugiații își întemeiară noua lor viață pe una dintre insule. Pe baza amintirilor aduse din cultura lor dezvoltată, cu mult efort și multe eșecuri, își construiau case durabile, lucrau pământul vitreg și îl făcuseră fertil, îmblânziseră animalele sălbatice, făcuseră însemnări despre fenomenele naturii, despre mersul stelelor, despre obiceiurile oamenilor și ale animalelor, despre bolile lor, și creau din nou legile conviețuirii pașnice, pe baza revelațiilor străvechi, pentru ca cei viitori să se poată folosi de știința, de amintirile și de experiența lor.

Însă copiii lor, în timp ce părinții munciseră din greu, au rămas fără supraveghere, și, cutreierând nestingheriți printre stânci, se obișnuiseră cu libertatea sălbatică, lipsită de răspunderi. Ei prădau cuiburile de păsări pe vârfurile celor mai înalți copaci și beau ouăle crude. Ucideau mici sălbăticiuni cu ajutorul unor pietre ascuțite și își împărțeau prada. Deveniseră voinici și mușchiuloși, pielea li se bronză, mâinile li se înăspiră și forța fizică îi făcu lăudăroși și dornici de întreceri. Ca niște animale tinere, găseau plăcere în luptă și credeau că dacă și-au culcat la pământ adversarul, erau biruitori peste toți și peste toate. Erau neînfricați și nerăbdători. Când adulții, după marea lor activitate, se odihniră și considerară că a venit timpul ca urmașii lor să-și ocupe locurile din comunitate, îi chemară pe copii ca să le transmită legile conviețuirii. Dar neliniștea și tristețea înțelepților și blânzilor bătrâni deveni foarte adâncă atunci când această șleahță sălbătică apără în fața lor. Ei fură nevoiți să înțeleagă că, în timp ce supuseseră solul stâncos și reticent, în timp ce ridicaseră cămine și refăcuseră din fărâme sfintele științe ale trecutului, copiii lor sălbăticiți, deveniseră voinici, dar rămaseră cu capetele goale și lipsite de conținut, iar pornirile le erau aidoma buruienilor rezistente și dușmănoase pe un sol necultivat. În zadar se străduiau adulții să transforme întunericul în lumină în creierile sălbăticate și să dirijeze instinctele neîmblânzite către albia stăpânirii de sine și a

înțelegerii. Minte a brutizat, care se îngrozea mâniaoasă în fața oricărui efort, sprijinindu-se pe orgoliul orb și prostesc al forței, se răsculă împotriva bătrânilor. Tinerii părăsiră în grupuri insula cultivată pentru a-și întemeia pe tărâmul vecin, virgin, imperiul lor copilăresc, propriu, liber, lipsit de rigoarea legii.

Începură prin a-și construi adăposturi nostime din crengi și frunze și împodobiră acoperișurile improvizate cu flori colorate. Ciudatele colibe verzi străluceau vesele în soarele viu. Existau colibe mai mari, mai frumoase și mai bine construite, făcute de copiii fizic mai slabi, dar mai isteți și mai inteligenți. Cei puternici, care se remarcă în lupte, în urcatul pe copaci, la vânătoare și la pescuit, creară niște adăposturi urâte, diforme și inestetice căci mâinile și capetele lor erau incapabile și lipsite de inventivitate pentru acest soi de munci. Aceștia apoi îi siliră cu lovituri pe cei mai slabi să iasă din colibele lor mai bune și să le cedeze în favoarea lor. Văzând teama umilită a celor terorizați, ei se îmbătară de propria lor putere și de biruința lor. Îi puseră pe cei mai slabi să execute muncile mai grele în jurul casei, iar ei se îndeletniceau numai cu vânătoarea, cu pescuitul, cu aruncarea la țintă a pietrelor și cu dansul în jurul focurilor; dar îi excludeau pe cei slabi din cea mai mare parte a prăzii aruncându-le doar rămășițele.

Cei slabi deveniră tot mai uscățivi, mai îngândurați, mai flămânzi și mai disperați din cauza muncii grele și a hranei insuficiente. Creierile lor se luminară prin suferință și opresiune. În schimb, cei puternici se îngrășară peste măsură eu mâncarea prea abundentă și deveniră mai leneși. Obținerea prăzii le ocupa numai o mică parte din timp. Își petreceau zilele mâncând, dormind, biciuind sclavii și dând porunci, însă chiar și între despoții grași și puternici apărură tot mai multe neînțelegeri și încăierări sângeroase. Sclavii erau zilnic martorii bătăilor și dușmăniilor dintre ei, auzeau acuzațiile înjositoare pe care și le aruncau reciproc din cauza câtorva îmbucături mai bune, a vreunei pietricele mai decorative sau a ouălor de pasăre. Le urmăreau luptele dezlănțuite, dementiale, când se mușcau și se loveau ca niște fiare, vedeau trupurile grase, moi ale celor învinși, culcate și zbătându-se pe jos, urlând de durere și de mânie neputincioasă... și sclavii începură să judece. Oare acești puternici sunt chiar atât de puternici și de invulnerabili? Numărul lor scădea mereu, pentru că se tot nimiceau între ei.

Trupurile li se moleșiseră în grăsime, prin bunăstarea pe care și-au creat-o, pe nedrept. Mișcările le deveniră încete, picioarele erau acum mai sensibile, oboseau mai repede, și se dezobișnuiră de mers, petrecându-și zilele în somn. În ape colcăiau peștii, fructele creșteau în ciorchini, iar de pe insula vecină vântul adusese boabe de grâne. Mâncarea și băutura se ofereau singure în clima caldă și umedă. Cei puternici erau acum prea leneși să-și întindă măcar mâinile după pradă. Îi sileau pe sclavi să facă și aceasta în locul lor, obligându-i să aducă neatinse darurile gratuite ale naturii la picioarele stăpânilor care se lăfăiau la umbră, pentru ca aceștia să se îmbuibe, iar lor să nu le rămână decât resturi sărăcăcioase. De ce? Pentru că cei grași aveau bice? Pentru că ei se înțeleseseră ca totul să se petreacă astfel? De fapt ei nu mai erau superiori nici măcar ca putere și iscusință fizică, pentru că sclavii deveniseră mai agili și mai rezistenți. Sclavii învățară să se urce în copaci, să pescuiască și să vâneze, să taie lemne, să aprindă focul prin frecare, să poarte poveri, să coasă, să facă pâine, să gătească mâncăruri, să prepare pieile de animale, să rabde oboseala și durerea... și sclavii erau mai mulți...

La început nu gândeau astfel decât unii și închideau în sine aceste idei care le inspirau chiar lor uimire și teamă, dar care erau idei mărețe. Unii încercară să schimbe legea prăzilor. Aceștia se săturau mai întâi ei înșiși cu hrana dobândită prin munca și iscusința lor și aduceau stăpânilor numai restul. Revoltații fură executați de cei grași, în fața ochilor întunecați și îndărătnici ai sclavilor, ca exemplu pentru ca alții să nu îndrăznească a comite astfel de nelegiuiri. Ei fură uciși, încet, în chinuri felurite, căci în această unică privință inventivitatea grașilor era nesecată. Pe unii îi jupuiră și puseră sare pe carnea lor vie. Pe alții îi ciopârțiră încet, bucată cu bucată, având grijă să taie mai întâi părțile care nu aduc moartea imediat. Altora le zdrobiră oasele cu niște pietre mari. Unii fură biciuiți până la moarte, alții aruncați până la gât în apă printre lipitori flămânde... dar cine ar avea cuvinte pentru a înșira toate variantele cu care grașii făceau din sărbătorile mari ale justiției lor adevărate evenimente artistice inegalabile. Aproape că nici nu mai era de mirare că, după fiecare astfel de sărbătorire, numărul delincvenților creștea. Grupuri organizate apăruă în locul revoltațiilor individuali, și aceștia nu se mulțumeau să

acționeze doar ei, ci îi corupeau și pe alții. Instrumentele de tortură și de execuție, aflate în piața principală a insulei, răspândind mirosul sângelui putred, își făceau datoria acum aproape în fiecare, zi.

Aerul era înăbușit de căldură și de tensiunea dinaintea unei ploii torențiale. Cei grași se pregăteau de o nouă sărbătorire. Din peșteri ei scoaseră o mulțime de fugari prinși. Urmau să fie capturați și cei care mai erau ascunși pe undeva; cui îi păsa de mișcările subterane ale unor șobolani, de semnele prostesti pictate pe pereții peșterilor, și de florile roșii cu care colibele au fost împodobite în acea dimineață?

Era zăpușeală. În trupurile supraalimentate căldura aprindea dorințe neliniștite, impetuoase și o iritare delirantă. Grașii așteptau sărbătoarea cu nesaț, pentru a-și dizolva apoi iarăși în odihnă și lenevie propriile tensiuni prin vaielele sclavilor chinuiți.

Sclavii așteptau și ei sărbătoarea. Erau mai mulți. Știau de-acum acest lucru. O știau cu toții. Vorbiseră despre aceasta, faptul devenise cuvânt. Devenise verb magic grav, cu rezonanță întunecată, cu incandescență de neînvins. Ei rostiră și alte cuvinte. Vorbiră despre slăbiciunea celor îmbuibăți. Despre prada la care are dreptul în măsură egală și cel care muncise pentru ca. Repetară acuzațiile și învinuirile pe care cei grași, în furia lor, și le aruncau reciproc, și își comunicară în șoaptă, ca pe un secret zguduitor și incitant, faptul că și trupul celor grași este la fel de vulnerabil, că sângele lor curge la fel de roșu din răni ca și din trupul celui mai mizer dintre sclavi.

Adulții, care își trăiau liniștita lor viață meditativă pe insula vecină, văzută cu ochii lor văzători tot ceea ce se întâmpla în imperiul copiilor și se întristară profund. Ei ar fi dorit să-i salveze unul de altul și de sine înșiși pe copiii orbiți. Ținură sfat și hotărâră să trimită soli atât la cei grași cât și la cei uscățivi, înainte de izbucnirea Marii Furtuni, pentru a le atrage atenția celor grași să nu întindă coarda mai mult, și pentru a-i reține pe cei slabi de la ultimul pas.

Încercările celor doi soli rămaseră însă fără efect. Flacăra pornirilor nu mai putea fi stinsă. Grupul care își însușise puterea și dominația nu ceda nimic din felul de viață, din obiceiurile de până atunci, și își ascundea capul în nisip, ca struțul, în fața fenomenelor amenințătoare. Iar sclavii flămânzi, disperați,

amenințați cu moartea erau pe de-a-ntregul dominați de ura nestăpânită, mortală împotriva stăpânilor. Sclavii erau acum ca piatra deja aruncată, ca pumnul ridicat pentru lovitură, ca pumnalul gata de a se înfige, plini de elanul viforos și sălbatic al voinței încleștate.

Solii se întoarseră grabnic pe insula adulților, înainte de izbucnirea Marii Furtuni, și raportară consiliului despre eșecul intervenției lor. Membrii consiliului se întristară și fură copleșiți de milă. Numai conducătorul lor, cel mai înțelept și mai bătrân dintre adulți, rămase senin și perfect calm.

- De ce vă întristează faptul că legea este la fel de puternică în țara copiilor ca peste tot în natură? îi domoli el pe cei necăjiți. Forțele își caută mereu echilibrul. Nu poți purta o povară decât dacă o repartizezi cu știință, altfel, prin forța reacției, îl va zdrobi pe acela care o aruncase de pe propriul umăr pe umărul altuia. Cum să poată învăța imberbii această lege? Din câteva cuvinte? Cuvintele încă nu sunt pline de viață; în ochii lor, cuvintele nu sunt decât umbre ale realității. Ei trebuie să trăiască aieva realitatea pentru ca învățătura să devină vie și să le transforme caracterele. Doar în aparență drumul solilor noștri a rămas fără rezultat. Avertismentul pe care l-am transmis se va afla în moarte aparentă în tot timpul împlinirii evenimentelor și al erupției pornirilor, dar el va deveni viu după desfășurarea lor, ca o consecință elocventă. Carnea ucisă, sângele scurs nu sunt identice cu viața. O știți și voi.

Membrii sfatului se liniștiră în pacea înțelegerii. Ei se reîntoarseră la meditațiile lor despre Știința Divină și așteptară vremea de după potolirea furtunii...

În salonul din Trianon câteva lumânări se stinseră sfârâind. St.-Germain tăcu și, după el, nimeni nu rupse tăcerea. Auditoriul stătea mut, subjugat de sentimente necunoscute. Pasărea veseliei ușoare își luase zborul. Regina privea în gol, palidă, cu buzele strânse. Ochii îndreptați mereu spre exterior ai contesei Polignac se întoarseră acum spre adâncul sinelui, unde se învolburau apele tulburi ale unor previziuni funeste. Prințesa Lamballe se chirci în sine, împreunându-și mâinile în poală, de parcă s-ar fi rugat. Obrazul isteț, de pasăre, al contesei D'Adhemar părea acum foarte bătrân și foarte obosit.

Doi lachei intrară fără zgomot și înfipseră lumânări noi în locul celor stinse. Prezența lor sparse pentru o clipă vraja.

- Și ce s-a întâmplat pe cealaltă insulă? întrebă răgușită contesa D'Adhemar.

- În imperiul copiilor? - St.-Germain se întoarce către ea. O, exact ceea ce era de așteptat. Sărbătorirea a devenit un măcel îngrozitor. Sclavii își atacară stăpânii și-i uciseră pe toți. Când aceștia zăceau morți, ei se întoarseră împotriva slugilor care rămăseseră fidele celor grași, apoi urmară cei neutri și, în final, cei care nu se arătaseră destul de zeloși. Insula deveni un abator. Nimeni nu putea fi sigur dacă nu-i vine și lui rândul în seria de omoruri. Contele vorbea încet, cu voce incoloră, iar ascultătorii îl urmăreau vrăjiți. Nimeni nu se mai gândea la procurarea hranei. Toți sărbătoreau libertatea care, în realitate, se transformase într-o teroare cumplită. Se flămânzea mai mult decât înainte, sub stăpânii grași. Izbucniră molime, iar apoi sosi ploaia tropicală care le dăruiește colibe construite anapoda, stricând acoperișul deasupra capetelor lor. Toate acestea îi treziră din voluptatea întunecată a uciderii. Tremurând de frig, bolnavi, zdrobiți, ei își recunoscuseră situația și starea de părăsire în care se aflau...

- Și atunci își aduseră aminte de adulți, spuse uitând de sine contesa D'Adhemar.

- Încă nu, Madame. Multă vreme încă nu. Era vorba numai de o liniștire ca după beție, dar nu de o calmare adevărată... Urmară încă multe războaie. Legea echilibrului nu era încă înțeleasă. Se găseau mereu grupuri sau indivizi care aruncau povara asupra altor copii, iar povara, recăzând îi zdrobea pe ei înșiși...

- Ne-ai spus o poveste îngrozitoare! izbucni, mânioasă, regina. Dacă aș fi prevăzut conținutul ei, nu ți-aș fi dat voie s-o spui. Cum de mi-ai făcut una ca asta! Eram atât de bucuroasă de această seară... eram atât de veselă și de liniștită! - vocea se frânse de supărare.

- Bine, dar a fost doar o poveste! răspunse St.-Germain. Majestatea voastră a descoperit vreun înțeles grav în ea?

- Am descoperit ceea ce dumneata ai ascuns în ea! îl înfruntă regina cu răceală. Am înțeles foarte bine și nu pot spune decât că n-a fost decât o poveste. O poveste brutală, prostească.

Se ridică și-i întoarce spatele lui St.-Germain.

Societatea mai rămase împreună doar puțină vreme.

Regina nu-i mai adresă nici un cuvânt lui St.-Germain și, curând, se retrase, invocând oboseala.

Două scrisori

Peste două zile, St.-Germain primi o scrisoare de la contesa D'Adhemar, scrisoare pe care o păstrez împreună cu copia răspunsului contelui. În afară de mine, rândurile scrise de conte au fost păstrate pentru posteritate și de contesa D'Adhemar. Această femeie spirituală, bună observatoare fusese un cronicar inteligent și talentat al epocii sale. Iată scrisoarea: *„Dragă conte St.-Germain! Din scara ciudată, terminată din păcate cu căderea dumatile în dizgrație, la care am fost și eu prezentă la Trianon nu-mi mai pot stăpâni neliniștea. Sunt o femeie bătrână. Am văzut multe și am trăit multe evenimente și vă pot spune că am străbătut viața cu ochii deschiși. Observarea plină de curiozitate a oamenilor, cercetarea legăturilor dintre evenimente și a culiselor acestora pentru mine n-au însemnat numai căutarea unui succes ușor în societatea mondenă - deși recunosc că n-am fost străină nici de această tendință - ci constituie o pasiune lăuntrică, secretă. Pe lângă toate slăbiciunile mele, sinceritatea față de propria mea conștiință rămâne adevărata povară și adevărata binecuvântare a caracterului meu; dar cu aceeași sinceritate contemplu și lumea și evenimentele la care sunt martoră, chiar dacă trec adevărata mea părere sub tăcere, din interes, în comoditate sau din lașitate. Îți spun toate acestea în introducere, pentru ca să înțelegi ce anume m-a îndemnat să scriu această scrisoare.*

Am fost captivată de conținutul grav și adevărat al poveștii narate de dumneata. Ea m-a trezit la realitate, căci a dat glas unor probleme și primejdii extreme a căror fermentare de multă vreme o observ și eu cu îngrijorare. O iubesc sincer pe regină și mi-e drag și cercul ei de prieteni, drăguți și lipsiți de răspundere. Tinerețea lor mă electrizează și mă încântă. Frumusețea lor și cultura lor mă umplu de nostalgie, pentru că sunt vulnerabilă, vanitoasă și avidă de plăceri chiar și acum, după ce deasupra capului meu au trecut atâția ani - totuși îmi este clară eroarea fatală sub semnul căreia trăiește acest mic imperiu fericit artificial, văzându-i superficialitatea, scăpările și neangajarea în problemele ce se ivesc în prezent. Nu mă înșel nici în privința

greșelilor înrădăcinate ale cercului vrăjitoresc din Versailles-ul retrograd și egocentric și nici a lipsei de dinamism a bietului rege al Franței într-un moment în care ar fi necesare cele mai hotărâte acțiuni, o forță mai mare ca oricând și s-ar cere introducerea unor schimbări temerare. În ceea ce mă privește, eu ador această lume veche, grațioasă, depravată, strălucitoare, stupidă, elegantă și putredă. Sunt o parte a ei. M-am născut în ea, mi-am petrecut tinerețea printre capcanele și plăcerile ei și mulțumesc astăzi destinului că mi-a permis să și îmbătrânesc o dată cu ea: nu voi fi nevoită să-i văd decăderea finală. Totuși, îmi este milă de cei tineri. Mi se strânge inima când mă gândesc la viitorul acestor copilași care își continuă jocurile de parcă ar trăi în zorile unei epoci fericite, cu toate că, deasupra lor, se învolutează culorile sumbre ale unui amurg sângeros. Mă simt neajutorată și îi jelesc la fel ca bătrânii consiliului de pe insula adulților. Mă tot gândesc ce anume aș putea face? Ar fi cumplit dacă atâta finețe, atâta grație cizelată, farmec și perfecțiune dulce, artistică ar deveni victima unor represalii brutale în urma unui păcat ai cărui autori zac de mult în cavouri. Păcatul Mariei Antoinette nu este unul activ; el constă doar într-un șir de omisiuni. Chiar și regele este un om inofensiv și bine intenționat; totuși mi-e foarte clar ce pericol comportă faptul că, în cea mai mare criză a istoriei Franței, cârma se află în niște mâini atât de lipsite de energie! Sunt disperată și dezorientată. Poate că dumneata ai putea să-mi spui ce să fac și ce datorie îmi revine mie care presimt apropierea catastrofei. Te rog să mă ajuți!

Cu respect și sinceră prietenie, contesa D'Adhemar"

Răspunsul contelui St.-Germain, aflat și printre documentele rămase după contesa D'Adhemar, suna astfel:

„Mult stimată Doamnă! Grijile dumneavoastră sunt și grijile mele. Alegoria mea străvezie urmărise într-adevăr nu să ascundă ci să scoată la iveală primejdia care amenință perechea regală, întreaga nobilime și odată cu ei așa-numita „lume veche”. Într-adevăr, sorocul se apropie cu pași repezi, iar necugetata Franță, lovită de un nenoroc pe care îl poate evita, va ajunge într-o stare similară cu cea pe care Dante a descris-o în capitolul despre infern. Vom vedea căderea vertiginoasă a sceptrelui regal, a cădelniței și a cântarului, vom vedea căderea turnurilor și blazoanelor și chiar a drapelului alb. Eu nu presimt numai viitorul ei îl și văd, contesă! Și aceste vedenii cumplite

mă urmăresc. În toate curg râuri de sânge; din toate părțile urlă răgetele poporului, răsună strigătele de groază și curajul se evaporă. Cuvintele Consiliului pronunță Moarte - și, Dumnezeuule, ce poți răspunde unor judecători criminali?! Dacă ați ști ce spectacol înspăimântător e să vezi lama ucigașă căzând!... Dar îl ascultă astăzi cineva pe purtătorul avertismentului?!

Precum vedeți, eu nu m-am abținut, chiar știind că regina se va supăra pe mine, și că astfel poarta Trianonului mi se va închide. Aș fi suportat chiar mai mult de atât. Și să nu credeți că făceam prima încercare. Ochii sunt orbi, iar urechile surde, doamnă, căci vremurile trebuie să se împlinească. Noi nu putem face nimic. Liniștiți-vă. Dumneavoastră nu veți fi atinsă de furtună. Veți scăpa. Nu vă pot aduce decât această consolare.

*Al dumneavoastră,
St.-Germain “*

După acest schimb de scrisori, contesa D'Adhemar îl mai invită la o întâlnire personală pe St.-Germain. Această ultimă și foarte însemnată întrunire a avut loc la Biserica Recollets, în timpul slujbei de la ora opt. La cererea mea, contele îmi relatează întregul ei decurs.

Contesa era foarte agitată și distrusă. Îl rugă pe St.-Germain să mai vorbească o dată cu regina. Cu ajutorul prințesei Lamballe, care era și ea îngrijorată de viitor, ar fi putut aranja ca regina să-l primească. St.-Germain refuză, spunând că de-acum orice avertisment ar fi tardiv,

- De ce? Întrebă speriată contesa D'Adhemar. Dumneata ai aflat cumva de vreun complot care...

- Nu, Madame, Regina a scăpat momentul când ar fi putut să-și schimbe propria soartă. Acest moment sosise și se înflăcărase după nașterea Dauphinului, aducând cu sine credință, entuziasm și încredere ce o căutau cu jind. Dar regina a întors spatele poporului și s-a întors la Trianon. Acest ultim foc de artificii s-a aprins zadarnic și zadarnic va urma, după nașterea ultimului copil, maturizarea caracterului reginei... Ea nu va mai fi crezută! Cel care seamănă vânt, culege furtună. Forțele au pornit și o vor judeca.

- Ce sentință se dă?

- Moartea.

Silueta frântă a contesei își pierde echilibrul. St.-Germain o sprijini.

- Îngrozitor, șopti ea. Aș vrea să neg, să contrazic, să ironizez spusele dumitale, dar nu pot. Văd ceea ce spui. Văd totul... Aceste cuvinte spun adevărul... Dar ce vor de la regină, ce acuzații se aduc?

- Acuzații, doamnă?... Toate nimicurile jucăușe, toate micile plăceri nevinovate se vor întoarce împotriva ei, umflându-se sub forma unor monștri respingători. Pamfletele se vor transforma în argumente, calomniile în sentințe de necontestat... Și ce vor de la ea? Vor dispariția totală a Bourbonilor. Ei vor fi izgoniți de pe toate tronurile pe care le ocupau și nu va trece nici o sută de ani până când, membrii acestei familii se vor reîntoarce în patria lor ca niște cetățeni oarecare. Franța va fi condusă, pe rând, de guvernele mixte ale regalității, republicii, și împăratului, cutremurând-o și ciopârțind-o. În locul tiranilor proveniți din clasele de sus, puterea va ajunge pe mâinile unor ariviști și nechemăți.

Contesa D'Adhemar își ascunse fața în mâinile ei bătrâne și se rugă îndelung alături de St.-Germain. Când se îndreptă, pe obrazul ridat șiroiau lacrimi.

- Dac-ai ști cât de mult iubesc viața... totuși gândul că voi muri înainte de izbucnirea revoluției mă umple de pace, șopti ea.

St.-Germain vru să protesteze, dar contesa, cu un singur gest, îl făcu să tacă.

- Am înțeles aluzia din ultimul rând al scrisorii dumitale. Dumneata cât mai rămâi la Paris?

- Poate încă un an.

- Înțeleg. „Solii se întoarseră grăbiți pe insula adulților înainte de izbucnirea Marii Furtuni...”

St.-Germain rămase tăcut.

Umbra Contelui Cagliostro

Din spusele lui St.-Germain aflai deci că exilul la Paris urma să mai dureze un an întreg. Nu doream să mă despart de St.-Germain. Dimpotrivă, îi eram recunoscător pentru fiecare clipă petrecută alături de el. Am învățat enorm de mult de la el și am trăit experiențe importante prin el... dar Parisul, acest oraș

neliniștit, acum străin pentru mine, mă respingea. Avea o atmosferă bolnavă, o stare generală de răutate și iritare nefericită, la fel ca a unui om atins de o boală gravă, mocnită.

Cu toate că St.-Germain rămase departe și de Versailles, ca și de Trianon, totuși era căutat de mulți din cercurile nobilimii. Printre vizitatorii săi se găseau artiști, savanți, oameni simpli și chiar personalități controversate, bizare, îmi rămâne pentru totdeauna în memorie întâlnirea cu Giuseppe Balsamo în casa lui St.-Germain. Acest șarlatan temerar, viclean, totuși foarte redus ca inteligență, nu s-a rușinat să-l viziteze în intimitatea sa pe St.-Germain, adevăratul Mag, confrate de ordin al lui Cagliostro și prieten al acestuia. Balsamo era lipsit de credință, așa cum sunt toți escrocii, și spera să găsească în persoana contelui un colegi mai puțin iscusit, dar mai norocos.

St.-Germain îl primi, ba mai mult, îl rugă să vină împreună cu soția lui care îi era medium.

Astfel l-am revăzut pe Martin Allais, în noua sa deghizare corporală. Acest pișicher alunecos era acum mai cizelat, mai depravat și mai periculos ca oricând. Experiența sa întunecată, trăirile trecutului, chiar în lipsa imaginilor memorate, se transformaseră în el într-o forță sugestivă șerpească gata să atace orice slăbiciune omenească ce-i ieșea în cale. Constituția sa fizică și trăsăturile feței aminteau în mod surprinzător vechea lui ființă, însă se ascuțiseră, se rafinaseră într-un fel. Deasupra ochilor negri, cu strălucire uleioasă și cu o expresie dură, se arcuia hățişul sprâncenelor stufoase. Avea și acum bube pline și roșii-albăstirii, dar cu o linie mult mai fermă. Degetele îi deveniră mai lungi și mai înguste. Vocea mai moale, mai nuanțată, iar vorba și mai curgătoare, mai colorată și mai ametoitoare. De data aceasta și-a construit un corp înalt, în dorința avidă de a impresiona și totuși, rotunjimile senzuale ale lui Martin Allais îi înconjurau și acum membrele. În jurul său se vădea o aură terifiantă, din care ieșeau în a fără ghearele unor tendințe agresive și de respingere. Spre stupefacția mea, în figura soției sale care îi era medium, o simții pe Jeanne Girard, sub ficțiunea unei frumuseți și tinereți superficiale. Acum se numea Lorenza Feliciani. Aspectul ei era o oglindire grosolană, prost copiată a Corinnei cea de odinioară, strălucitoare și irezistibilă. Cât de mult o pătrunsese pe această ființă hrăpăreață și cu minte tulbure dorința de a deveni asemănătoare Corinnei, frumuseții

răpitoare a acesteia! Cât de mult trebuie s-o fi invidiat, s-o fi admirat și cu ce voință înfocată trebuie să-și fi gravat în suflet această idee care a putut să treacă în noua ei viață peste hăul amețitor al morții și al construirii unui trup nou. În bună parte pășise ceea ce pățește o burghezoaică mică și bondoacă atunci când îmbracă un model de rochie care i-a plăcut pe manechinul înalt, nobil, și diafan ca o zână. Își însușise cu sila noua înfățișare, care pe ea arăta cu totul altfel. Din ochii-i negri, strălucitori, cu tăietura migdalată nu privea concupiscenta înfometată, imperioasă, puterea seducătoare subjugantă a întunecatului Eros, ci o viclenie timidă. Avea fruntea teșită, părul îi era bogat și strălucitor, dar cu firul dur și rigid. Gura-i roșie era cam mare și grosolană, nasul cârn, stupid, iar corpul lăsa să se ghicească, în locul liniilor lascive, alungite ale Corinnei, niște îngroșări butucănoase. Era, fără îndoială, o femeie frumoasă, dar de spiță joasă, apetisantă pentru poftele perverse, senzuale, dar gusturile mai rafinate nu puteau fi atrase de personalitatea-i vulgară care răzbătea din toate vorbele, privirile și mișcările ei. Alături de Balsamo, rolul ei era mai mult de victimă, transformată într-un instrument orb - nu e greu de ghicit cu ce metode. Acest om care învinsese și înlănțuise cândva chiar și puterea demonică a Corinnei avea în mână acum în persoana femeii isterice, posedate, o ceară moale, un sistem nervos încărcat de amintiri instinctuale îngrozitoare. Cei ce o posedaseră fugiră de pe lângă ea în momentul când hățurile au căzut pe mâna unei puteri mai concentrate. Balsamo o supunea sugestiei pe Lorenza; el avea această capacitate fără să-i fi înțeles esența. O folosea și abuza de ea oriunde avea posibilitatea. Nefericita fu biruită, în locul demonilor astrali șovăitori, mânați de curenții pornirilor, de un alt demon, întrupat într-o singură persoană, care o subjugă total. Din Balsamo iradia multă forță și voință neînfrânată. El practica magia neagră fără să creadă în ea.

Ciudat era că acum, cu toate că Lorenza-Jeanne se născuse în Italia, iar Balsamo în Sicilia, în apropiere de Palermo, ambii au fost purtați de destin pe scena vechii lor vieți. Erau atrași inconștient, instinctiv către acest loc, de parcă ar fi avut ceva de terminat aici. Dădeau desigur altă denumire grabei lor avide, fiind plini de planuri temerare, suspecte, foarte conștiente, dar acestea ar fi putut fi realizate și pe un teren mai virgin, precum

o și încercaseră în mai multe locuri, revenind în final mereu în centrul lor magic, Parisul.

St.-Germain își primi oaspeții în biroul său de la parter. Aplombul și siguranța comportării lor era într-adevăr de admirat. După modul cum și-au făcut apariția puteai simți că ei au intrat astfel pe multe și felurite uși, pregătiți pentru orice surpriză și decizi pentru orice. Abilitatea adaptării era atât de dezvoltată în Balsamo și, prin el, și în Lorenza ca și în fiarele sălbatice mereu gata să vâneze sau să fugă. Se contopeau pe loc cu ambianța în care intrau; își însușeau tonul ei, culorile ei, deveneau gălăgioși sau discreți după cum era nevoie. S-au adaptat imediat și la noi - la luxul sălilor, la bibelourile mici de porțelan, delicate ca niște petale de flori de pe etajera din colț, la rafturile de bibliotecă ce acopereau pereții, la covoarele orientale moi, la candelabrele grele, din aur masiv, la picturile valoroase, la perdelele lungi și grele de brocart de la geamuri - numai la contele St.-Germain nu se puteau adapta, căci ființa adevărată a acestuia le rămânea necunoscută, invizibilă și de nepătruns.

Tonul conversației era estompat și fin. Mișcările calculate lejere și delăsătoare. Balsamo începu convorbirea copleșindu-l cu un potop de lingușiri pe St.-Germain care îl observa zâmbind. Zâmbetul contelui o înconjură și pe Lorenza care, după ce-și flutură ușor basmaua de dantelă neagră, dădu glas admirației sale față de frumusețea inelului cu safir al contelui. St.-Germain își scoase imediat inelul și-l întinse Lorenzei ca să-l poată privi mai de aproape.

- ...Mă rușinez, Madame! Monsieur Balsamo produce desigur pietre mai frumoase pentru a sublinia frumusețea soției sale, decât această lucrare a modestei mele priceperi!

Pentru o clipă, fața Lorenzei exprimă o uimire prostească.

- Păi, nu-i veritabilă?

- De ce n-ar fi? Un bijutier mi-a oferit o adevărată avere după ce a examinat-o. Madame se preface și acum că n-a înțeles despre ce vorbesc. Dar suntem între noi! Cine ar putea face diferența între aurul transmutat și cel natural? Nimeni, pentru că este absolut identic cu acesta. Nu-i așa, maestre Balsamo?

Cel întrebat își îngustă ochii, ca unul care parează o lovitură neașteptată. Adresă Lorenzei răspunsul:

- Aici nu trebuie să te prefaci, Lorenza! Domnul conte cunoaște secretul. Apoi vocea și privirea se întoarseră către St.-Germain. - De altfel, soția mea colaborează cu mine nu atât la modul conștient cât mai mult la cel extatic.

- O, înțeleg. Aceasta e o capacitate foarte interesantă... Dacă Madame nu m-ar refuza, aș ruga-o să păstreze inelul care i-a atras pentru o clipă atenția... În amintirea acestei vizite rare și de excepție!

Lorenza, avidă și nehotărâtă, privi către Balsamo.

- Nu-l poți jigni pe domnul conte refuzându-l, spuse Balsamo un pic mai grăbit decât s-ar fi cuvenit.

- Mă simt onorat.

Cu emoție și bucurie, Lorenza își puse pe deget inelul; cadoul valoros o bulversase într-atât că nu-și putea ascunde bucuria. Balsamo observă atenția mea ațintită asupra Lorenzei și puse imediat stăpânire pe privirea pierdută, nesigură a nefericitei femei. Fu o străfulgerare teribilă, care n-a durat nici măcar o secundă, dar Lorenza îngheță pe loc, ochii se stinseră și, speriată, apărându-se, își acoperi cu mâna dreaptă mâna stângă pe care strălucea inelul.

O vreme politețurile reciproce continuă în acest fel. Balsamo se orienta cu prudență și lansa mici provocări abile, exersate. De data aceasta însă capcanele sale fine nu ținteau niște corpuri materiale dense și nesigure ci se aflau în fața cuiva care vedea cu un ochi în plus și al cărui corp îl servea în toate cu abilitate și obediență pe acest spirit văzător. La orice întrebare, St.-Germain dădea răspunsuri evazive, criptice, afișând o aparentă precizie, dar totdeauna cu mai multe înțelesuri. Balsamo putea să creadă, pentru o clipă, că stă de vorbă cu un cavaler încrezut, lipsit de orice bănuială, a cărui vanitate blajină se oferea ca o mină de aur; în clipa următoare însă se părea că citește ironic ascunsă și superioritate nimicitoare din ochii care-l priveau. Printre întorsăturile amețitoare ale conversației lor, el avu străfulgerări când instinctul fin de răufăcător, adulmecând primejdia, îl îndemna să se retragă, însă firea-i hapsână și curiozitatea hazardată erau mai mari și el continuă jocul.

St.-Germain îl rugă să facă câteva demonstrații cu Lorenza. Balsamo ar fi preferat să se eschiveze, totuși nu voia să-l refuze direct.

- Vă stau la dispoziție cu bucurie, conte St.-Germain, dar acest lucru nu depinde numai de mine. Lorenza nu se află întotdeauna în starea potrivită și mi se pare că astăzi este cam tulburată... se întoarce către soția lui pentru a auzi din gura ei propria lui voință; însă Lorenza era adâncită în admirația inelului. Ea nu se trezi nici sub pumnalul ascuțit al privirii lui Balsamo. Se îndepărtase tainic și profund de cei prezenți și la vocea poruncitoare care o chema pe nume nu răspunse cu tresărire ascultătoare a copilului terorizat ci încet, visător, cu o privire pierdută în infinit.

- Poftim... spuse ea încet.

- Ziceam că astăzi nu ești în starea potrivită pentru experiență, noaptea te-a durut rău capul! în vocea lui Balsamo vibra nerăbdare și amenințare.

- Te înșeli, Giuseppe, răspunse vocea înceată, mecanică. Acum mă simt foarte bine. Își ridică din nou mâna, o privi, inelul străluci în lumină și ea vorbi, uitând de orice, cu o voce visătoare, tăgănată. Ce interesant, inelul acesta cu piatră verde e atârnat de un fir lung... Uită-te, Giuseppe... Cum de mi l-a dăruit domnul conte, de vreme ce nu poate fi dezlegat de ființa lui... Vezi, e una cu el.

- Cred că starea doamnei este tocmai potrivită pentru experiență, Monsieur Balsamo... Am putea începe... spuse St.-Germain încet.

Balsamo se ridică ezitând. Mișcarea șovăitoare cu care își îndreptă jiletca îi trăda indecizia și îngândurarea.

- Dacă ai nevoie de ajutor, Cornelius îți stă la dispoziție... zise contele și se lăsă pe spătarul jilțului cu un aer de așteptare concentrată.

- N-am nevoie de nimic, spuse Balsamo tăios și păși în fața soției sale.

- Lorenza! spuse el încet și poruncitor. Uită-te la mine!... Lorenza!

Femeia nu-și ridica fruntea. Privea vrăjită piatra verde, strălucitoare a inelului care în raza lumânării, părea vie ca ochiul unui șarpe. Fața se schimbă brusc, oglindind mai întâi mirare, apoi teamă care se transformă treptat în groază.

„Talia se îndreptă, își strânse brațele pe lângă corp, presându-le tot mai mult, își ridică bărbia sus, ca pentru a se apăra, iar pe gâtul ei întins se iviră venele.

- Giuseppe... - șopti ea cu un efort uriaș. Ajută-mă... Șarpele verde mă sugrumă... S-a încolăcit pe mine... Poruncește-i să se întoarcă în inel... Acum... - respira greu, sacadat.

Balsamo se aplecă spre Lorenza, scoase cu greu inelul din degetul ei chircit, îl aruncă brutal în poala lui St.-Germain și strigă:

- Ia-ți inelul! Și trezește-o... acum pe loc! spuse răgușit de mânie.

St.-Germain nu se clinti.

- O voi trezi... curând... maestre Balsamo. Mărturisesc că ți-am furat pentru scurt timp acest instrument excelent. Biata Lorenza Feliciani este într-adevăr un medium foarte bun...

- Ce vrei de la ea?! Întrebă Balsamo. Obrazul se schimonosi de furie.

- Liniștește-te, prietene! Îi fac mult mai puțin rău decât dumneata cu experiențele dumitale. După un timp se va trezi și va fi mai proaspătă și mai frumușică decât a fost vreodată. Aș vrea să auzi din gura ei câteva lucruri de care trebuie să ții cont.

Lorenza stătea pe scaun palidă, rigidă, nemișcată. De pe obraz nu-i dispăruse expresia de groază. St.-Germain se ridică și păși înaintea ei. Balsamo făcu involuntar un pas înapoi.

- Mă auziți, Madame? Întrebă St.-Germain cu blândețe.

- Da, răsună răspunsul mecanic. Cine sunt eu?

- Prietenul și confratele de Ordin al contelui Cagliostro... În frăția... frăția... secretă.

Obrazul lui Balsamo păli brusc.

- Și cine este Giuseppe Balsamo?

Lorenza tăcu. Își strânse convulsiv gura și ochii. Îl privi pe Balsamo. Acesta se aplecase către Lorenza. Corpul îi era tensionat, venele de pe frunte se umflară, iar gura îi forma cuvinte mute de negare, și de poruncă.

Vocea lui St.-Germain răsună din nou, dar ce fel de voce era aceasta! Fină, înceată, dar tăioasă ca un diamant.

- Madame, trebuie să răspundeți. Nu vă este teamă de nimic, nu vă amintiți nimic, doar ceea ce vreau eu. Acum nu aveți legături. Sunteți liberă. Sunteți perfect liberă și liniștită!

Trăsăturile Lorenzei se înseninară.

- Conte, dumneata te porți incalificabil! Nu mai pot tolera!

Balsamo se apropie de soția lui, se aplecă spre ea și încercă s-o ridice în brațe. Dar corpul femeii, de parcă ar fi fost

îngreunat cu tone de pietre, nu se clinti. Din gâtul lui Balsamo izbucni un geamăt, capul se împurpură. Cu furie oarbă se opinti din nou și apucând cele două brațe strânse pe lângă corpul rigid, începu să le scuture, până când St.-Germain îl apostrofa:

- Dacă nu încetezi cu încercările acestea zadarnice, vei vătăma trupul mediumului. Ia loc și stai liniștit. Crede-mă că în acest moment nu poți face altceva!

Balsamo se ridică gâfâind, cu fruntea transpirată. Pe obrazul lui, roșeața sângelui acumulat se transformă într-o paloare mortală. Se clătină și fu nevoit să se așeze.

St.-Germain se întoarse din nou către Lorenza:

- Ei bine, Madame, ați auzit ce vă întrebam. Cine este Giuseppe Balsamo?

- Este umbra contelui Cagliostro. Îl urmează mereu la distanță de un pas. Când contele se întoarce, el dispare. Au același nume și același semn zodiacal: semnul Gemenilor. Sunt născuți în aceeași lună, corpul li se aseamănă, sângele le este înrudit, dar sufletul lor diferă ca adevărul și minciuna. Umbra se târăște pe jos fără zgomot, umbra se culcă la pământ și dansează pe pereți... nu are greutate și nici existență veritabilă, căci este o himeră, un sclav al luminii. Giuseppe Balsamo este un escroc dar se înșeală singur. Nu știe că numele furat este ca o cămașă a lui Nessus. Nu știe că numele furat nu e doar un scut strălucitor ci și destinul pe care îl conține. Destinul umbrei este întunericul. Balsamo trăiește, se bucură și acaparează în locul lui Cagliostro, care s-a retras. Acțiunile trecute s-au dizolvat în el și dulăii kharmei trec fugind pe sub el. Dar pe jos stă culcată umbra întunecată, prizoniera numelui Cagliostro-Balsamo. Unul sus, în lumină, intangibil, celălalt jos, țintă a consecințelor. Balsamo-Cagliostro. Nefericite Balsamo!

- Mulțumesc, Madame! St.-Germain se plecă asupra ei și-și odihni palma pentru o clipă pe fruntea Lorenzei, apoi se retrase și luă loc. Lorenza își deschise ochii. Privi în jur mirată, ca după somn, apoi ochii ei se opriră pe chipul ciudat, tulburat al lui Balsamo.

- M-ai adormit, Giuseppe?... Nu mi-am dat seama...

Balsamo nu răspunse. Se străduia să-și domine confuzia lăuntrică. Voința și cinismul său insolit îi șterseră de pe față expresia de ură cauzată de felul cum l-a încolțit St.-Germain și îi conferiră, din nou, pe cea a unei superiorități ironice.

- Puteai să-mi comunicii și pe altă cale, dragă St.-Germain, că ești la curent cu această mică... afacere a mea. Nu uita că sunt și eu profesionist. Nu mă las ușor impresionat de cineva care lucrează în branșa mea. Recurg și eu adesea la mijloace care impresionează dar le și disprețuiesc, renunțând la ele cu plăcere acolo unde nu sunt necesare. Știu că urmăresc aceeași filozofie. Pictorul este plătit pentru tablouri, muzicianul pentru muzică, scriitorul pentru minciuni... de ce să nu aibă un tarif și arta escrocului care, adesea, oferă oamenilor mai multe iluzii și mai multă fericire decât toate celelalte arte la un loc?! Oamenii vor să fie înșelați, căci sunt prea lași și prea proști pentru a privi în față adevărul; noi știm că binele și răul, păcatul și virtutea, Dumnezeu și diavolul, nu sunt decât invențiile mincinoase ale unui grup de escroci străluciți, spre folosul lor propriu și spre mângâierea proștilor; minciuni care după inițiere sunt demascate celor curajoși și puternici. Ce rost ar avea să ne grozăvim unul în fața celuilalt?! Sau poate aștepti ca eu să cred că atâtea valori îngrămadite aici au fost fabricate în creuzetul alchimistului?! Am și cu un creuzet cu două funduri și o lingură iscusită de amestecat topitura. Amândoi transmutăm în aur prostia, dragă conte... și poți să cobori liniștit de pe Olimp, aici lângă mine, ca să mă lămurești ce urmăreai prin comedia pe care ai improvizat-o adineori?!

St.-Germain, bine dispus, se lasă pe spătarul jilțului său.

- Filozofia dumitale este demnă de tot interesul, Balsamo... și de ce s-o neg... e distractivă chiar!

Balsamo nu-și putu masca zâmbetul triumfător. Mulțumit, cu fălcile adâncite în gușă, îi făcu cu ochiul lui St.-Germain, hlizindu-se.

- Ai auzit?! Acum ne putem înțelege! Eu respect terenul dumitale de vânătoare, iar dumneata pe al meu. Avem loc cu toții... Iar ceea ce privește numele lui Cagliostro, dintr-un motiv pe care nu-l dezvălui nici în fața dumitale nici al altora, se pare că am mai mult drept asupra lui decât ai crede... De altfel acesta este un nume comod, încercat, jucat de multe ori. Îl iubesc. Mi se potrivește. Crede-mă, am muncit mult mai mult în interesul lui și l-am meritat mai din plin decât originalul legal. Am investit în el multă forță și multă muncă. Este un capital serios pentru mine... De ce vrei să nu-l mai folosesc?!...

- Nu vreau așa ceva, Balsamo. Și nici originalul nu este prea preocupat în acest sens. Eu te sfătuiesc doar să nu mai folosești numele lui Cagliostro. Scapă de el cât nu e prea târziu! În propriul dumitale interes..

- Să nu ne jucăm de-a ghicitorii! Dumneata ești obișnuit cu jocul acesta și te înțeleg,... dar eu vreau să vorbim deschis! De ce mă sfătuiești așa dacă nici pe dumneata nici pe Cagliostro nu vă deranjează?!

- Vreau să-ți atrag atenția asupra pericolului la care te expui. Cel care trăiește în locul lui Cagliostro în lume va fi eventual nevoit să și moară în locul lui Cagliostro.

Balsamo se lăsă pe spate și emise un hohot de râs larg și zgomotos.

- Credeam, conte St.-Germain, că ești un cunoscător mai bun al firii omenești, spuse, abia liniștindu-se după râs. De mult am ieșit din scutece. A trăi e oarecum un lucru periculos. Când mi-am ales calea știam ce fac, dar mai știam că numai prostănacii trebuie să piară în mod necesar în situațiile mai grave. Nu există casă închisă și cu ușile zidite care să nu aibă undeva o breșă, dacă omul cunoaște cuvântul magic care o deschide. Iar eu îl cunosc. Am ieșit până și din iad cu abracadabra mea. Și nu mă interesează deloc dacă voi fi îngropat ca Balsamo sau Cagliostro, după ce voi muri la o vârstă - sper - foarte înaintată, de epuizare finală... Țin foarte mult la cea mai adâncă senectute...

- Nu pot să trec sub tăcere, spuse St.-Germain netulburat și cu blândețe, că numele lui Cagliostro face imposibilă tocmai senectutea. La Roma, numele lui Cagliostro înseamnă moarte în chinuri, în închisoarea Inchiziției.

- La dracu', ce vrei cu precizările astea sinistre?! izbucni furios Balsamo. Nu cumva crezi că mă sperii și mă îndepărtezi de un lucru pe care l-am hotărât?! Spune clar că dorești să nu mai folosesc numele lui Cagliostro! Căci atunci îți voi răspunde, tot clar, că nu-ți satisfac această dorință nicicând și cu nici un preț!

- Ți-am spus, Balsamo, că nu doresc așa ceva. Nu te rog, nu te ameninț, nu te oblig, repetă cu răbdare St.-Germain. Nu fac decât să-ți dau un sfat pe care îl poți accepta sau refuza în deplină libertate. Mai precis, te lămuresc despre pericolul la care te expui când folosești numele lui Cagliostro. Dacă te menții pe

poziție, o faci pe răspunderea dumatăle. Nu pe răspunderea mea, nici pe cea a contelui Cagliostro, în locul căruia va trebui să mori în condiții îngrozitoare. La un moment dat, foarte apropiat, îți va fi imposibil să scapi de acest nume. Nimeni nu va avea posibilitatea să dovedească faptul că Balsamo și Cagliostro sunt două persoane diferite! Cei doi se vor contopi total în primejdie, în suferință și moarte. Atunci eu voi fi departe și va fi departe și Cagliostro. Prin moartea lui Balsamo, Cagliostro își va pierde pentru totdeauna acest nume.

- Nebunie curată! îl întrerupse Balsamo, dar St.-Germain îl făcu să tacă.

- Așteaptă, n-am terminat! Am să-ți traduc cuvintele spuse în transă de Madame Lorenza: Numele lui Cagliostro stă în calea unor forțe care pe el nu-l mai pot atinge, căci s-a ridicat deasupra lor cu un plan întreg. Dumneata însă, dacă te închizi în carcera numelui lui Cagliostro, nu vei scăpa de aceste forțe distrugătoare!

- Nu știi ce urmărești cu toate acestea, St.-Germain, dar știi care e rezultatul la care ai ajuns... Nicicând acest nume nu mi s-a părut mai de dorit, mai incitant, mai interesant, cu toate că mi l-am dorit, l-am urât și m-am zbatut pentru el ani întregi. Însă acum a devenit pentru mine absolut indispensabil! Acum țin la el ca la propria mea viață!

- Chiar cu prețul morții în chinuri?

- Nu cred în palavrele de acest soi!

- Răspunde, te rog!

- Nu mai fi atât de solemn, mă faci să râd!

- Râzi, Balsamo, dar răspunde!

- Bine... chiar și cu prețul morții în chinuri! Cu condiția să fiu destul de prost ca să mă las prins!

Auzirăm atunci un scheunat ciudat, îngrozit. Privirăm toți trei către Lorenza de care uitaserăm cu toții în timpul palpitantului duel verbal. Ochii îi șiroiau de lacrimi, fața de schimbare în mod straniu de parcă ar fi contemplat o imagine terifiantă, undeva dincolo de odaie și dincolo de noi.

- Giuseppe, dădâi ea plângând, ai spus-o... Acum ai Apus ceea ce voia el... Cercul s-a închis și sentința a fost pronunțată. Nu există cuțit care să te elibereze din legământ... Nu există cuvânt de dezlegare... Decizia e definitivă!

Taci! strigă brutal Balsamo. Găină fără minte!

Lorenza, la auzul strigătlui, se trezi scuturându-se dar continuă să tremure din tot corpul și plângea în hohote.

- Nu plânge! Încetează imediat! Știi că nu suport lacrimile! Balsamo strângea din dinți și pe pomeți mușchii se încordaseră.

- Imediat... ai puțină răbdare... Încă nu pot... să mă opresc - gâfâi Lorenza. Atât părea de slabă, de neajutorată și de aservită acestui om încât pe mine mă cuprinse mila.

- Liniștiți-vă, Madame, liniștiți-vă, izbucnii eu fără să vreau în cuvinte alinătoare. Dacă îl rugați, Monsieur Balsamo nu va mai folosi numele lui Cagliostro, va renunța pur și simplu și...

- Nici nu mă gândesc! sări Balsamo. Acest nume este al meu! Mi se cuvine! Am mai mult drept să-l folosesc decât bastardul acela molatec căruia i-a fost dat.

- Sigur că nu va renunța, Cornelius. Balsamo nu mai poate renunța la numele lui Cagliostro. Fie că o vrea, fie că nu, acest nume s-a unit cu persoana lui... și îl va purta până la moarte! - spuse calm St.-Germain și cuvintele lui umplură încăperea cu o tensiune gravă, sinistră. Această tensiune era atât de penetrantă și de irezistibilă încât chiar și mincinosul de Giuseppe Balsamo se simți cutremurat.

- Ce vrei să spui... fie că o vreau sau nu?! Întrebă el cu o voce sugrumată.

- Numele acesta capătă viață și te urmărește peste tot. Te va domina, te va determina și te va forma. Dacă te lepezi de el, ți se va lipi de trup. Dacă îl renegi, oamenii vor jura că e al dumitale. Dacă îl arunci, va reveni ca un bumerang. Dacă îl vei goni, se va întoarce ca un câine credincios. Va fi ca un păzitor tenace, de neclintit și ca un justițiar fără milă. Acest nume e o haină magică.

- Să mergem, Lorenza, spuse răgușit Balsamo. Voia să scape de neliniștea care se acumula în el și se apăra proferând grosolăanii. Domnul conte nu vrea să renunțe la scenele teatrale, iar cu sunt plictisit de atâta fanfaronadă. Recunosc că această vizită m-a dezamăgit!

Pe mine nu, Balsamo, spuse prietenos St.-Germain și se ridică pentru a-și petrece oaspeții.

Anna Müller

În primăvara lui 1784, pornirăm înapoi la Cassel, Părăsind granița franceză simții ușurare și bucurie. Respiram mai liber de parcă aș fi scăpat dintr-o cameră plină cu aburi înecăcioși.

St.-Germain era tăcut și adâncit în sine. Nu voiam să-l deranjez cu întrebări, deși aș fi vrut să aflu cât timp mai rămâne la Cassel. El arătase multă bunătate și îngăduință față de mine. Mă gândeam cu tristețe la despărțire și nu mă simțeam pe deplin răsplătit nici măcar prin bucuria de a-mi revedea părinții. Multă vreme adăstai la gândul că s-ar putea să rămânem acasă doar pentru o vizită și apoi să călătorim mai departe undeva unde St.-Germain era chemat de vocația sa. St.-Germain nu vorbea niciodată despre proiectele unui viitor apropiat, iar eu îmi executam unul dintre exerciții atunci când îmi reprimam curiozitatea. Cu toate acestea, legătura care se statornicise între noi, în timp ce învățam să-i urmez poruncile rostite doar în gând, făcu să-i parvină problemele care mă preocupau și, fără ca eu să fi formulat vreo întrebare, îmi răspunse:

- Să nu te îngrijorezi pentru viitor, Cornelius. Pentru tine urmează o perioadă folositoare și rodnică... timp de Câteva luni voi mai fi cu tine și te voi pregăti pentru examenele pe care și tu trebuie să le treci ca și noi toți: singur.

Dincolo de hotarul Casselului, ne ajunse din urmă o furtună primăvărată foarte puternică. Vântul brusc stârnit, ca un uragan, aduse nori grei deasupra noastră și un potop de ape ni se revărsă peste cap. Caleașca rezista excelent la ploaie, dar pentru a proteja caii și servitorii am fost nevoiți să ne adăpostim la primul han sătesc.

Furtuna trecu la fel de repede cum sosise și un soare viu își revărsă trena de lumină peste peisajul verde și rozaliu, proaspăt îmbăiat și strălucind de diamantele picăturilor de apă. Pe jos luceau mari băltoace: pe suprafața lor tremurau petalele scuturate din copacii înfloriți.

În timp ce ieșeam pe poarta hanului, se apropie de noi slujnică, purtând pe umăr o cobiliță cu două găleți de apă de ploaie. Avea fusta sumeasă, picioarele groase ca niște stâlpi îi erau pline de noroi până la genunchi, părul ud se încâlcise la gât, iar trupul deformat arăta că femeia era însărcinată. Din obrazul ei indiferent, osos și lat ne priveau doi ochi întunecați, lipsiți de lucire. Murmură un salut și, ocolind hanul, se îndreptă spre locuința slugilor, pe lângă care se înșirau, lipite de clădire,

niște cotețe împuțite. O privii lung în timp ce se îndrepta cu trupul butucănos îndoit sub povară. Dispăru în deschiderea unei uși joase de lemn.

Priveam scursoarea brună care șiroia de sub cotețe, purtând urme de paie putrede, râturile porcilor negri care adulmecau din spatele gratiilor, penele ude, murdărite ale găștelor, rațelor și găinilor și nu mă mai puteam despărți de acest tablou sumbru. Slujnica apăru din nou fără cobiliță, cu un castron de nutrețuri. Privirea ei trecu peste mine, apoi reveni. Se opri. Făcu câțiva pași nesiguri către mine și cu un accent țărănesc grosolan mă întrebă dacă doresc ceva.

- Nu, zisei. Nu mulțumesc, nimic. Apoi o întrebai totuși cum o cheamă.

- Anna Müller, răspunse ea cu uimire.

I-am dat niște bani și am pornit după St.-Germain care se așezase deja în călească.

- Era ea? întrebă încet după ce caleașca porni.

Am afirmat din cap.

- Corinna...

Cât de ciudat era că, în clipa când o revăzui în acest trup diform, o și identificai mai rapid și mai sigur decât în vechea ei figură mincinoasă! Aceasta era Corinna! Cealaltă fusese o planșă construită cu ajutorul demonilor, o deghizare furată, o mască înșelătoare. Acum o vedeam nudă, nedisimulată, îngreunată de materie, urâtită, prostită, dominată de porniri puternice, primitive, pe care și le satisfăcea animalic. Ambientul ei erau grajdurile cu miros de bălegar, cotețele de porci și de păsări, munca ei, potrivită gradului spiritual, robotul cel mai brut. Gracilitatea, frumusețea cizelată, perversiunile sexuale complicate se desprinseseră de ființa ei în uterul matern al țărăncii, care îi capturase sufletul încă lipsit de finalitate, ce se zbătea printre niște doruri tulburi, sălbatice. Tot ce nu fusese al ei căzuse, arsese, putrezise și se desprinsese pe ea: nu mai era însărcinată spiritual cu demonica genialitate întunecată; Corinna devenise ea însăși. Despuiată de toate, neștiutoare, imatură, ajunsese la punctul de pornire al cărării sale proprii.

Cu trăirea zguduitoare a acestei întâlniri, sosii acasă în liniștea și permanența neclintită a cetății Grotte. Mama și tata nu mă întâmpinară pe scări, ci mă așteptau sus, așa cum se cuvenea. Legătura profundă, lăuntrică dintre noi nu mai cerea

manifestări sentimentale furtunoase. Nu ne-am îmbrățișat și nu ne-am sărutat. Dar când zării pe fundalul întunecat al cabinetului de lucru al tatălui meu aceste două siluete înalte, înguste, purtând pe față un zâmbet blând, afectuos, identic la amândoi, în mine se aprinse căldura unei păci și a unei recunoștințe profunde, ca o scânteie nouă, vie, scânteia cea adevărată într-un cuptor alchimic răcit.

Sicriul

În absența mea, tata trecuse în gradul superior al Ordinului.

În cei aproape patru ani, petrecuți alături de St.-Germain, am progresat eu însumi foarte mult. Cu ajutorul maestrului meu am trecut examenele gradelor patru, cinci și șase și am început studiile pentru gradul de „Adeptus exemptus”. Făcusem cunoștință cu diferite magii și kabbale, am experimentat exercițiile yoga tibetane și indice, am pătruns în tainele sutrelor secrete, care pe atunci mai constituiau niște comori spirituale nedescoperite și impenetrabile pentru rasa albă.

În noiembrie 1784, spre deosebire de programul întrunirilor regulate lunare, am fost invitați la Rotenburg. St.-Germain nu mai apăruse de o săptămână în casa noastră. Ultima noastră întâlnire și o convorbire mai profundă, mai intimă decât cele dinainte, se păstrară în mine pline de o presimțire puternică, stranie. Îmi prescrise un program de lucru vast și îndrumări care îmi dădeau de lucru timp de ani întregi.

Simții în cuvintele sale că-și ia rămas-bun, dar și că-mi interzice să vorbesc despre aceasta. Știam că el nu se lasă reținut de emoții sentimentale sau de afecțiuni, căci era pe deplin liber; și astfel de manifestări nu erau demne nici de învățăcel. Pentru noi, despărțirea, schimbarea, îndepărtarea în spațiu nu erau decât părelnice, și le socoteam proprii numai personalităților legate de materie și materiei însăși, care le resimțeau ca pe niște încercări dureroase. Oriunde ar fi dispărut trupește St.-Germain, el rămânea mereu în capul Ordinului și maestrul meu.

*

Karl de Hesse era un membru marcant al Ordinului iar castelul său devenise un centru magic nu numai prin interesul lui neostoit pentru ocultism ci și ca urmare a realelor sale

calități spirituale și a moralității sale înalte. Era unul dintre cei mai culti bărbați ai timpurilor sale și destul de inteligent pentru a se folosi de avantajele propriei sale situații. Nu încerca să se pună în evidență. Cu modestie și mulțumindu-se cu ce avea, se ținea departe din calea drepturilor de suverani ale rubedeniilor sale numeroase și puternice. Se bucura că nu se afla în focarul nici unui interes politic și familial, era recunoscător destinului care a permis ca dorințele principelui suveran și ale sale proprii să coincidă pe deplin în ceea ce privește modul său de viață liniștit și interiorizat. L-a putut educa și pe fiul său, Viktor Amadeus, născut în 1779, după cum considera el că e corect, deci nu ca pe un membru al unei caste de elită, năzuind către bunuri lumești și privilegii, ci ca pe un novice supus al spiritualității.

*

Când, într-o după amiază târzie, caleașca noastră coti în curtea anterioară largă, pavată cu pietre netezi a Rotenburgului, observai cu mirare că pe poarta principală atârna un lung drapel negru. Privii în sus. Drapelul turnului era coborât în bernă. Lacheii veniți în întâmpinarea noastră purtau de asemenea ținuta de doliu. Mă cuprinse un sentiment ostil, grav. Mă întoarsei către unul dintre lachei ca să-i pun o întrebare, dar simții pe umăr mâna tatălui meu. Fața îi era calmă. Îmi făcu semn să tac.

Urcam treptele largi. Luciul oglinzilor, altădată argintiu, era acoperit acum cu voaluri negre. Chiar și buchetele de flori din vasele uriașe, orientale erau învăluite astfel.

Trecurăm prin liniștea festivă a imensei săli de bibliotecă etajată și intram în sala Ordinului.

Primul obiect care-mi atrase privirea era un sicriu acoperit cu stofa neagră, așezat în mijlocul incintei. Pe țesătura fină, grea, o unică roză superb lucrată din aur iriza lumina celor patru lumânări groase cât un braț și înalte cât o statură de om, care plângeau cu lacrimi de ceară.

Sicriul stătea pe un postament. Șapte trepte duceau la el. În afară de cele patru lumânări ale catafalcului, în fața celor șapte fresce de pe pereții înalți ai sălii ardeau alte șapte lumânări. Cele șapte fresce au fost pictate de St.-Germain cu culorile sale vii și adânci. Aceste culori erau translucide și din interiorul lor, ca din niște surse tainice de lumină, izvorau

străluciri. Roșul era ca un vin de Burgundia licărind într-un pocal de cristal ținut în dreptul focului, iar verdele semăna cu radiația delicată a soarelui de primăvară, filtrată prin frunze tinere.

Prima frescă reprezenta o poartă închisă cu lacăt pe care un înger încerca să o deschidă. De sub tablou, apăreau literele de aur ale următoarei inscripții:

„Signatur ne perdatur“

În a doua frescă o insulă verde apărea surâzătoare din valurile mării, în jocul de lumini abia trezite ale aurorei.

Zorile își aprinseră deja culorile de jasp, dar pe cer mai adăstau încă stelele răcoroase, curate, palide. Inscripția acestei fresce era:

„Aurora ab lacrymis“

Pe a treia străluceau, artistic cizelate, cele douăsprezece semne ale zodiacului. Soarele tocmai trecea prin zodia Fecioarei. Dedesubt:

„Iam mitius ardet“

Pe a patra se încălzeau la soare împreună lei, miei, vulturi și lilieci. Inscripția era:

„Non possentibus offert“

A cincea frescă reprezenta două instrumente muzicale cu corzi. Unul dintre instrumente era atins de o mână diafană, spiritualizată. Inscripția acestuia era:

„Unam tetigis se sat est“

Pe a șasea frescă trecea în zbor porumbelul lui Noe pe fundalul cerului transparent, purtând în cioc ramura de măslin deasupra perspectivei amănunțioasă a imensității apelor. Inscripția era următoarea:

„Emergere muntiat orbem“

A șaptea frescă reprezenta o pasăre care, eliberată, plină de bucurie, tocmai părăsea o capcană de plasă. Inscripția:

„Ad sidera sursum“

Pe o scenă din spatele catafalcului așteptau trei persoane, în mijloc St.-Germain într-o cămașă lungă, albă, mortuară, avându-i de o parte pe Karl de Hesse iar pe cealaltă pe cineva necunoscut mie, deși îmi părea totuși cunoscut. Era un om înalt și puternic, cu tenul creol de latin, cu o pereche de ochi serioși și pătrunzători sub arcada înaltă a frunții; cu un nas vulturesc fin și îngust și cu buze subțiri, cu o expresie de resemnare. După o clipă îmi dădui seama prin asemănarea sa uimitoare cu

Giuseppe Balsamo, că nu poate fi altul decât contele Cagliostro. Născuți sub același semn zodiacal - cel al Gemenilor - diferența în evoluție dintre ei era totuși de câteva secole. Ființa rafinată, spiritualizată a lui Cagliostro era o copie utopică, târzie a lui Giuseppe Balsamo, cel încă încătușat de forțe întunecate, răscolit de pasiuni și ignorant, însă în viața lor trebuie să fi fost într-un fel înrudiți, chiar rude de sânge. Acest lucru îl arată nu doar locul nașterii lor care era același, ci și întrepătrunderea ciudată și tulburătoare a destinului lor pământesc. Am aflat mai târziu că Balsamo era fiul natural al unchiului lui Cagliostro, născut din legătura acestuia cu o țărăncă siciliană. Acest unchi temperamentos și cu tendințe de desfrâu avea nenumărați copii din flori prin colibele țărănești. Nu ținea seama de ei și nu-i păsa de soarta lor, la fel cum nu-i pasă motanului cuprins de rut primăvărat, care fecundează pe rând toate pisicile întâlnite în drumul său amoros. Balsamo nu primise din partea lui nici nume, nici educație sau sprijin, fiind nevoit să se salveze singur din ambianța rustică, purtându-și în vecinătatea imediată a castelului orgolios secretul cunoscut de toți care îl ardea și îl umilea. Nu e greu de imaginat ce forță motoare a devenit ura invidioasă și revoltată în personalitatea pasionată a lui Balsamo. Era de înțeles și motivul pentru care își însușise tocmai numele lui Cagliostro și nimbul acestuia. Nu dorea, nu ura și nu urmărea nimic atât cât jinduia acest nume care după credința lui s-ar fi cuvenit și care i-a adus cele mai multe umiliri. Căci din cauza aceasta devenise el un vagabond dezrădăcinat, nici țăran, nici domn. Înțelegeam acum ce anume îl făcuse să tresară cu atâta tulburare, rușine și aplomb orgolios când venise vorba de acest nume în convorbirea cu St.-Germain.

Fața lui Karl de Hesse, bărboasă și serioasă, întreaga lui figură încovoiată, sugera solemnitate. St.-Germain își purta obrazul îngândurat de Hierophant, necunoscut în lume. Tatăl meu, trăgând la o parte perdeaua întunecată a unei loje de la parter, arată către scaune. În fundalul lojei se vedea claviatura triplă a unei orgi. Intrară și ne așezară.

Pe o latură a sălii cu mai multe etaje suprapuse se vedeau lojii cu perdele unduind. Fiecare lojă era plină de prezența mută a unor ființe.

St.-Germain urcă cele șapte trepte și se opri la capătul sicriului. Lumânările aruncau asupra cămășii sale mortuare o

ceață aurie somnolentă, luminându-i figura și fața serioasă transfigurată prin meditație, experiență și cunoaștere.

- Prieteni,... confrăți în Frăția Secretă! Vocea sa calină, uniformă umplu sala imensă, cufundată într-o profundă așteptare. Am ajuns la sfârșitul misiunii mele. Am primit semnul de chemare. Este timpul ca lumea să primească vestea morții mele.

- Am pornit opera. Din fântâni tainice, secate, apa a erupt. Păziți izvorul. Mi-am desemnat urmașul în funcția de cap vizibil al Ordinului.

- Actul morții nu înseamnă plecarea mea finală de pe pământul nefericit al Occidentului. Voi pleca numai după împlinirea unor anumite evenimente. Veți auzi despre aparițiile mele... și înainte de plecarea mea definitivă vă va parveni și ultimul meu salut. Îi voi vizita, unul câte unul, pe cei cărora voi avea să le comunic ceva.

- Înainte de a-mi începe călătoria către Orient, vă împărtășesc cele unsprezece reguli ale Ordinului.

Cele șase îndatoriri ale membrilor Ordinului.

Și cele șaisprezece semne de recunoaștere ale membrilor Ordinului.

Aceste treizeci și trei de formule sunt fundamentul care asigură rezistența edificiului nostru, chiar și sub cele mai mari furtuni.

Cele unsprezece reguli:

Iubește-l pe Dumnezeu mai presus de toate.

Folosește-ți timpul pentru dezvoltarea spirituală.

Fii cu desăvârșire lipsit de egoism.

Fii lucid, umil, activ și tăcut.

Descoperă originea „metalelor” din tine.

Tine-te departe de șarlatani și de mincinoși.

Trăiește respectând Binele superior.

Înainte de a încerca praxisul, învață mai întâi teoria.

Practică binefacerea față de orice Ființă.

Citește străvechile cărți ale înțelepciunii.

Încearcă să le pătrunzi înțelesul tainic.

Cele șase îndatoriri:

Fă să scadă suferința, vindecă fără plată bolnavii.

Adaptează-te obiceiurilor țării în care trăiești.

Întâlnește-te cu confrății din Frăția Secretă într-un loc dinainte stabilit, o dată pe an.

Alege-ți un urmaș.

Simbolul Frăției sunt literele R.C.

Păstrează secretul existenței Frăției timp de o sută de ani de la înființarea ei.

Cele șaisprezece semne tainice de recunoaștere:

Membrii Ordinului se disting prin următoarele:

Sunt răbdători.

Sunt buni la suflet.

Nu cunosc invidia.

Nu se laudă.

Nu sunt vanitoși.

Nu sunt desfrânați.

Nu sunt ambițioși.

Nu sunt iritabili.

Nu gândesc rău despre alții.

Iubesc dreptatea.

Iubesc echitatea.

Știu să tacă.

Cred în ceea ce știu.

Speranța le este puternică.

Nu pot fi constrânși prin suferință.

Rămân mereu membri ai frăției.

După ce răsunară aceste cuvinte, peste asistență coborâră mari pânze invizibile de tăcere. Lumânările picurau lacrimi de ceară, rostogolite lent. Apoi se auziră pași. Cagliostro și Karl de Hesse ieșiră din loja lor. Urcară până la sicriu și-i ridicară capacul. Apăru dantela albă a giulgiului.

St.-Germain intră în sicriu. Se întinse pe spate. Își încleștă mâinile pe piept.

Ochii îi mai erau deschiși, dar pe față îi apăru de-acum surâsul pașnic, indescifrabil al morților.

Cagliostro îl acoperi cu giulgiul. Reașezară capacul sicriului și începură să bată cuiele. Zgomotul loviturilor de ciocan destrămă brutal și lugubru liniștea sălii.

Deodată în cercul de lumină al lumânărilor de pe catafalc apărură mai multe figuri înfăşurate în negru. Ridică ră sicriul pe umeri.

- Du-te, Cornelius, îmi şopti tatăl meu. Ia una din lumânări şi urmează sicriul.

Când luai în mână lumânarea, răsună vuietul profund al orgii care ne petrecu apoi prin uşile larg deschise, aidoma luminii argintate a lunii; acestea nu erau sunetele jelierii ci ale învierii, ale bucuriei adânci, tainice dată de cunoaştere.

Simţeam că în urma mea la procesiune s-au alăturat tot mai mulţi. Se auzeau zgomote de paşi lenţi, alunecarea prudentă, uşoară, solemnă a multor picioare. Nu vedeam feţe, şi nu întoarsei capul, dar mă cutremură curentul măreţ al apartenenţei, al comunităţii, contopită într-o singură fiinţă.

Străbăturăm coridoare lungi, apoi intrară în capelă. Sunetul orgii se mai auzea doar ca o reverberaţie îndepărtată, apoi încetă, dar după deschiderea uşii cavoului răsună cu forţe renăscute din naosul capelei. Tatăl meu pregătise această compoziţie a sa pentru acest unic prilej şi n-a mai interpretat-o niciodată.

Sicriul îşi găsi odihna în patul adânc de piatră al cavoului.

Procesiunea părăsi în linişte capela.

St.-Germain rămase singur în sicriul său.

Uşa ferecată a cavoului se rostogoli fără zgomot la locul ei. Karl de Hesse repuse pe zăvor pecetea blazonată, deasupra căreia luminau literele R.C.

Ne întoarserăm în sala mare, întunecoasă.

Figurile mute, îmbrăcate în doliu, dispărură pe rând în spatele perdelelor care acopereau lojile.

Intrai şi eu în loja noastră. Tatăl meu mă aştepta gata îmbrăcat. Plecarăm prin uşa îngustă dintr-o latură a lojei. Când caleaşca noastră ieşea din teritoriul cetăţii Rotenburgului, trei soli alergau deja în faţa noastră, ducând vestea: - Conte St.-Germain, Magul, cel mai mare vrăjitor din Europa, prieten al unor împăraţi, regi, poeţi şi savanţi, este mort. A murit în castelul lui Karl Emmanuel de Cassel-Hesse, la Rotenburg, şi a fost înmormântat tot acolo, în ziua de 7 septembrie 1784.

Prima semnalare a apariției lui St.-Germain, după moartea sa, provine de la un cronicar rus. În 1785-1786 St.-Germain purta convorbiri importante și secrete cu țarina Rusiei.

Contele Chalons aduse despre el o altă veste în 1788. Revenind din misiunea sa de ambasador la Veneția, povesti prietenilor că, în seara precedentă plecării sale de acolo, s-a întâlnit în Piața San Marco cu St.-Germain. Contele era și de data aceasta vioi, tânăr și plin de spirit. Trecu râzând peste zvonul morții sale.

- Cel care este înmormântat de multe ori, trăiește veșnic, spuse el zâmbind, apoi îi comunică lui Chalons vești despre familia sa, despre rude aflate în Franța, și îl uimi prin faptul că aceste vești erau de natură mai intimă.

- La drept vorbind, nu prea credeam ceea ce mi-a spus, povesti contele Chalons. Credeam că el e atât de vanitos încât recurge la astfel de mijloace pentru a impresiona. Venind acasă, am găsit însă totul așa cum îmi spusese, deși între timp se petrecuseră în familia mea schimbări neprevăzute de așa natură încât un străin cu greu ar fi putut afla amănunte despre ele. Cel mai interesant aspect a fost că nimeni dintre ai mei n-a vorbit cu contele St.-Germain și nici nu l-a văzut de ani întregi.

Despre a treia lui apariție cu cinci ani după moartea lui, relatează contesa D'Adhemar în însemnările ei, descriind doar fragmente ale interesantei lor conversații. La Paris, tot în Biserica Recollets, în timpul slujbei de dimineață observă alături de ea figura înveșmântată în negru a lui St.-Germain. Contele îi făcu un semn amabil din cap. „Prezența lui era atât de senină și de liniștitoare, naturală și reală alături de mine - scria contesa D'Adhemar - încât n-am simțit nici o teamă. De parcă ne-am fi continuat vechea convorbire, întreruptă doar cu minute în urmă, el îmi vorbea iar cu îi răspundeam, parcă în vis și parcă totuși într-o stare de luciditate mai adevărată decât cea din timpul treziei obișnuite.

„Vestea morții dumatiale a fost eronată, conte! Puteam să mi-o imaginez!” - i-am spus eu cu mare bucurie.

„Vestea era adresată lumii și în sensul acesta a fost adevărată... cei care nu cred în moarte știu însă că orice veste de moarte este eronată în esența ei...”

„Dulceața speranței pe care o trezești într-o bătrână care se îndreaptă spre mormânt este mai minunată decât orice

sentiment pământesc... Mulțumesc lui Dumnezeu că te-am întâlnit din nou. Trebuie să știi că credința mea e slabă, ca și caracterul meu și de multe ori e sinucigaș de ezitantă. Mi-e teamă de moarte, doresc certitudinea, și totuși nimicesc mereu argumentele religiei și inteligenței mele prin acidul distrugător al îndoielii. Urăsc ideea nimicirii, a întunericii nemișcat și rece, căci elementul meu este lumina, căldura, mișcarea. Trupul mi-a devenit o ruină arsă, nu mai e decât un balast neascultător, dar sufletul mi-e plin de forță și curiozitate.” „Dumneavoastră, Madame, veți trăi... de multe ori... pentru că o vreți. Sufletul vă este un arbore tânăr și plin de sevă. Îmbătrânirea trupului nu este altceva decât căderea frunzelor la venirea toamnei. Dar cine ar afirma că arborele a murit pentru că a venit iarna cu gerul ei adormitor? Multe-multe primăveri vă vor aduce muguri noi și petale ce se vor deschide și multe-multe veri frunze bogate și fructe...”

Îmi doream ca această conversație să nu se sfârșească niciodată. Îl rugai să mă conducă la caleașcă după ce slujba se va sfârși.

A făcut-o cu amabilitate. Mă luă de braț și mă sprijini, pentru că picioarele mele bătrâne își poartă cu greu povara.

Am văzut în lumina soarelui că este proaspăt și sănătos. Brațul cu care mă sprijinea vădea o tărie de oțel. Pașii îi erau elastici. Când a văzut că o doresc foarte mult, se urcă în caleașca mea și mă conduse până acasă. Mergeam la pas ba chiar i-am -cerut lui Octave, vizitiul meu, să facă un ocol, numai pentru a mai întârzia clipa despărțirii. Vorbirăm despre multe. Îi amintii că previziunea lui despre regină se adevărește, din păcate tot mai mult în fiecare zi. Marie Antoinette este cu desăvârșire părăsită, dușmanii o înconjoară cu un cordon de gheață, cu toate că azi caracterul ei e mai matur, și după nașterea celor patru copii, s-a sedimentat cu adevărat. Ar putea fi o bună mamă și o bună regină dacă evenimentele i-ar mai oferi timp. Acum încearcă să creeze legături, își dă seama de primejdii și dă din colț în colț... dar n-o crede nimeni. Apoi vorbirăm despre alte lucruri, pentru mine foarte importante, emoționante și interesante, care m-au convins și m-au încântat, dar i-am promis lui St.-Germain să nu destăinui nimic despre acestea. M-am despărțit de acest om strălucit, despre care toți credeau că murise, dar pe lângă care toți oamenii vii îmi păreau

mult mai mult niște morți, niște stafii răătăitoare fără țință. Regretam profund că mă despărteam de el, dar eram înviorată, împăcată și aveam sentimentul că sufletul mi-a fost schimbat...”

Pentru a patra oară el apăru în fața prințesei Lamballe în clipa morții sale și a stat alături de ghilotină și la executarea Jeannei Dubarry; calm, serios, în mijlocul gloatei dezlănțuite, într-o atitudine de distinsă, mută delimitare. Despre aceasta și despre dispariția lui din închisoare relatează Grosley. Grosley afirmă că în zilele teroarei a fost arestat, iar St.-Germain, prezent la execuții, nu-și ascundea compătimirea față de victime și a intrat în temniță fără să se opună. Acolo întâlnește printre aristocrații înțemnițați o mulțime de prieteni și cunoștințe. Prin calmul său senin și încurajator plin de speranțe le transmitea multă forță nefericiților „și atunci când vorbea, panica, groaza față de moarte, dispărură aidoma zăpezii într-o zi de primăvară”. Numele său figura deja pe lista celor conduși la execuție, ba mai mult, el se și înșirase printre cei condamnați, însă atunci când i-au imbarcat în căruțe, St.-Germain nu mai era acolo. Dispariția lui n-a fost observată de paznici decât la sfârșitul execuțiilor, când se găsi un cap mai puțin. Începură sudalmele, alergătura și căutările, dar nu i-au putut da de urmă. Și totuși, în tot acest timp, el a stat alături de ghilotină - spuse Grosley - liniștit și recules în mijlocul gloatei dezlănțuite, distins și mut. Ultima privire a celor condamnați se odihnea pe chipul său și pe fețele lor se oglindea surâsul lui, un surâs misterios și fericit care îi înfrumuseța chiar și atunci când capul lor însângerat era prezentat mulțimii”.

Kyilkhor

În 1793, Karl de Hesse îmi încredință educația fiului său, Viktor Amadeus. Băiatul, deosebit de drăguț, inteligent și talentat, tocmai împlinise paisprezece ani. În trupul său tânăr locuia un spirit matur, trăit de multe ori, și străbătut de un mare interes pentru ocultism. El mă urma avid și ascultător pe toate cărările științei și cunoștințele se deschideau în el la prima atingere ca niște cutii cu arcuri. Părea că nu trebuie decât să-i amintesc niște cunoștințe estompate doar pentru puțină vreme. Nutrea prea puțin interes față de evenimentele lumii, iar pasiunile se stinseseră fără nici un efort; el își trăia viața de

ascet fără autoamăgire sau interdicții bolnăvicioase, alungând ispitele trupului cu indiferență rece. Munca mea cu el era o îndatorire frumoasă și ușoară pentru că nu pășea doar cu multă obediență alături de mine ci se ridica ușor și în zbor și, de multe ori, era gata să mi-o ia înainte prin intuițiile sale înaripate. Recunoscui curând în el pe marele misionar al viitorului și îl pregăteam pentru această vocație.

Încetul cu încetul, preluasem și unul din domeniile de activitate importante ale Ordinului, care păstra legături întinse: corespondența. Intrai în posesia listei secrete a membrilor și realizai legături de corespondență cu aproape toate țările unde poșta putea pătrunde.

Înaintam mulțumitor și în privința experiențelor și studiilor mele individuale. Mă ocupam de animarea simbolurilor. La fel ca alchimiștii, și misticii orientali au scrieri magice care în scopul înțelegerii și trăirii procesului creației, predau știința creării unor ființe simbolice. Acest mister constă în imitarea Marii Creații și, spre deosebire de aservirea oarbă a omului în procreere și concepere, constituie imaculata concepție spirituală. Lucrarea gândului care creează Karma cu ajutorul spiritului și a voinței, densificând materie în jurul unui nucleu. Misticii orientali nu execută această operație prin proiecție și transmutație, ci creează prin forțele gândului, cu ajutorul unor puncte de sprijin, diagrame, icoane, figuri de demoni. Aceasta este Prima Materia de care se folosesc ei. O astfel de diagramă este și ceea ce tibetanii numesc Kyilkhor.

Ca să-mi cunosc puterile și pe acest tărâm, eliberându-le și biruindu-le, Saint-Germain îmi dăduse ca sarcină animarea unui asemenea Kyilkhor.

La Kyilkhor avea importanță fiecare nuanță coloristică, fiecare formă și întreaga organizare a spațiului. În mijlocul diagramei stă în picioare sau șezând ideea creaturii mistice, înconjurată de simbolurile care îi exprimă individualitatea. Repet: aceasta este Prima Materia tibetană. Continuând analogia alchimistică: animarea diagramei corespunde operațiilor chimice, iar apoi, punerea la încercare a Kyilkhorului este egală cu a treia fază, transmutația. Căci misticii tibetani îi încredințează Kyilkhorului o anumită sarcină mistică și controlează prin îndeplinirea sarcinii, prin cantitatea și calitatea prestației, dacă ideea plantată în Kyilkhor a prins viață și în ce

măsură. Ca urmare a operațiunii corect executate, spiritul său, demonul Kyilkhorului se trezește la o viață reală și execută fără greș sarcinile care se încredințează.

Kyilkhorul meu era o statuie de lut pictată, modelată de contele St.-Germain după un vrăjitor tibetan. Statuia îl înfățișa cu exactitate pe vrăjitorul tibetan în poziție yoga, redându-i cu precizie pomeții proeminenți, buzele înguste, și ochii întunecați, în niște orbite piezișe ca două crăpături. Pe față se revărsa un surâs specific neliniștitor, misterios.

Primul lucru pe care trebuia să-l fac era să-mi înving repulsia simțită față de statuie. Cu cât o priveam mai mult, concentrându-mi puternic atenția asupra ei, cu atât expresia îi devenea mai antipatică și mai răuvoitoare. Ochii ei mă urmăreau pe furiș, cu răutate abia ascunsă. Treptat, ajunsei la convingerea că acest vrăjitor nu putea fi decât unul care practicase magia neagră în Tibet; el concentra în sine forțele destrucției. Nu înțelegeam care au fost intențiile maestrului meu cu el, dar nu puteam evita datoria care îmi revenea.

Îmi poruncii să încetez repulsia.

A durat treisprezece luni până când suprafața lutului rigid se topi în moliciunea cărnii vii, până ce, pe epidermă, se deschiseră porii, prin care forțele tensionate ale gândului meu putură pătrunde, tatonând mai adânc materia moartă pentru a o îmbiba și a o trezi la viață.

După treisprezece săptămâni, pieptul începu să se ridice în răsuflarea vieții, dar mai trecură încă nouă săptămâni până ce respirația se reglementă și nu se mai întrerupea.

Stătea față în față cu mine pe rogojină, în poziție de meditație. Trupul îi era încălzit de radiația căldurii trupului meu, în vene îi pulsau puterile mele, dar continua să stea tot nemișcat și mut.

Nu voi vorbi aici despre detaliile acestei experiențe bizare, siderate, care îmi concentra întreaga forță și întreaga capacitate, nu voi aminti descurajările din timpul asalturilor finale ale tensiunii mortale, când forța vitală, concentrată într-un singur focus, tinde să dispară din obiectul ei, când apar scurtcircuitele neînțelese, tainice, iar materia lipsită de viață care a fost concepută și a început să trăiască în emoția mistică a creației, în extazul abstract al procreerii spirituale, deodată dă semne de sucombare. Nu voi vorbi mai detaliat despre vigilența

obositoare, necurmată, palpitantă a veghei asupra flăcării de viață, căci aceste lucruri nu pot fi înțelese decât prin trăirea unor studii și experiențe îndelungate. Le consemnez aici ca pe o stație în desfășurarea uneia dintre cele mai mari și mai periculoase încercări. Despre Kyilkhör de altfel stau azi la dispoziția celor interesați mai îndeaproape de această temă, mai multe lucrări tibetane, traduse în limbi europene.

Trecură doi ani până când ochii Kyilkhörului se umplură de lumină și de conștiință, dar trupul, brațele și picioarele începură să se miște numai la sfârșitul celui de-al treilea an.

Poziția capului său se schimbă. Ochii lui mă urmăreau în timp ce umblam de colo-colo prin odaie.

Îl chemai. Se ridică și începu să mă urmeze cu pași lenți și nesiguri.

Tălpile lui păseau după mine fără zgomot prin sălile castelului, apoi mă urmau mecanic, docil până în camera de meditație, la locul său.

Cu fiecare zi care trecea devenea mai mobil și mai puternic. Veni vremea să-și cunoască numele.

- Lu-gyat-khan! (opt șerpi), repetam în fața ochilor săi atenți, de nenumărate ori. Lu-gyat-khan, lamă din secta roșie, care locuiește pe vârful de munte invizibil, Mit-hong-gal-kha-n.

- Lu-gyat-khan!

Buzele se mișcă. Cu tresăriri tremurate, sacadate, încerca să formuleze numele său. Din gâtleej încă nu-i ieșeau sunete. Muțește, dar tot mai hotărât, repeta:

- Lu-gyat-khan.

Apoi, dincolo de cuvântul mut, din gât îi susură un sunet, intensificându-se într-o șoaptă slabă, înecată:

- Lu-gyat-khan...

Cuvântul făcu să răsunе corzile vocale trezite la viață.

Din gura Kyilkhörului ieșea un mormăit răgușit, monoton:

- Lu-gyat-khan!

Mai târziu se intensifica, se întărea, în timp ce-l chemam, îl înțețeam din nou și din nou:

- Lu-gyat-khan! Tu ești... tu ești... tu ești Lu-gyat-khan.

- Tu ești Lu-gyat-khan, repeta el mecanic...

Dar, într-o zi, spuse ceea ce așteptam:

- Eu. Eu, Lu-gyat-khan.

Nu o spunea după mine. Cuvântul se născuse în el, în personalitatea lui trezită la viață.

Mă scutură furtuna jubilară, a bucuriei triumfătoare.

Credeam că atinsesem deplinătatea puterii creatoare.

Credeam că dobândisem cheia vieții, pe care Isis, Marea Mamă o ține în mâna ei stângă.

Greșeam.

St.-Germain știa prea bine pentru ce îmi dăduse tocmai această statuie.

*

Se desprimăvăără. Peisajul din jur se umplu de viață tânără. Copacii erau încă dezbrăcați, dar scoarța li se netezea și căpăta luciu și culoare prin circulația sevelor trezite la viață. Solul cenușiu, mort în aparență, începu să emane arome neliniștitoare, mirosuri aburinde, fermentate care tulburau visele trupurilor de animale tinere.

Kyilkhorul meu umbla pe atunci fără mine din odaie în odaie și executa sarcinile pe care le încredințam.

Noaptea stătea liniștit pe rogojina lui cu ochii larg deschiși și-mi păzea somnul ușor.

Într-o noapte - era un martie neobișnuit de călduros, iar pe orizont călătorea discul mare, strălucitor al lunii pline ascunzându-se uneori printre fâșii de nori sidefii - tresării brusc din somnul meu semitrează. Mi se părea că cineva mă cheamă pe nume.

- Cornelius!... și, mai tare: Cornelius!

Mă ridicai.

În luminiscenta lunii pline, lângă patul meu stătea Kyilkhorul, aplecându-se spre mine cu o expresie ciudată, străină.

Nu permisei ca teama și neliniștea - cele mai teribile piedici și pericole ale praxisului să mă biruiască.

Îi poruncii să plece, dar el nu se mișcă.

- Cornelius, murmură el și se apropie și mai mult, apoi cu vocea ridicată, cu o bucurie stranie, plină de răutate ascuțită, de ironie și de exultare, mă întrebă: Ți-e teamă... Cornelius?

Își ridică mâna dreaptă și simții pe piept atingerea lui rece, ca de reptilă, acolo unde cămașa mi se deschisese și-mi lăsa pielea liberă. Degetele lui chircite mă pipăiau urcând, apoi mi se încolăciră pe gât. Nu mă mișcai. Nu începu să mă lupt cu el cu

efortul panicat al instinctului vital. Nu chemai ajutoare. L-am privit în ochi. Teama schelălăia în mine la prag, dar, cu o forță uriașă, reușii s-o exclud, neadmițând să mă atace. Degetele reci începură să mă stranguleze. În strânsoarea lațului viu simțeam bătaia arterelor mele tensionate până la refuz și bubuiturile mari ale inimii, dar continuai să-l privesc în ochi.

- Eliberează-mă, spuse el atunci apropiindu-se mult de fața mea.

Nu-i răspunsei. Strânsoarea degetelor cedă puțin iar vocea repetă cu o nuanță abia simțită de rugă:

- Eliberează-mă... În grădină... În lumina lunii, unde se împerechează animalele și se vaită în chinul voluptății, unde scoarța groasă a ramurilor este pătrunsă de muguri ascuțiți... Dă-mi drumul pe poartă, să străbat drumul... trecând prin sate... În oraș... În oraș... printre case și oameni, printre trupuri calde, mirosuri și culori... Taie cordonul ombilical! Lasă-mă să gust, să încerc, să mă cufund singur... Voi dispărea din calea ta, nu vei mai auzi de mine... Eliberează-mă și vei trăi și tu.

Nu-i răspunsei. Strânsoarea degetelor slăbi. Mâna îi alunecă de pe mine. Se îndreptă. Vocea îi deveni iarăși înceată, murmurată, grea, de o tristețe profundă.

- Genitor fără de lege! Creator rău... fii blestemat! se îndepărtă încet de pat dar acuzațiile lui neliniștitoare și plânsul jalnic nu încetară. Unde-i bucuria mea?! Vai, unde-i viața mea?! Unde-i căldura care m-ar încălzi?! Unde-i lumina care mi-ar alunga teama?! Cine răspunde de mine?! Cine mă eliberează pe mine?!... Cine se roagă pentru mine?! Cine-mi dă putere?! Cine mă apără de tiran?! Cine îmi sfarmă închisoarea?! Vai mie, cel lepădat!

Această voce plină de jale, durerea care vibra în ea, dorința sfâșietoare pe care o exprima erau atât de impresionante încât fermitatea mea lăuntrică se simți atacată. O milă ascuțită, aproape insuportabilă se furișă încet peste digurile pe care le ridicasem în mine împotriva oricărui sentiment tulburător. Începeam să simt milă pentru propriile forțe ale gândului meu, fixate de mine în ficțiunea unei ființe, care, devenind individualitate, începuse să se revolte împotriva mea și visa să străbată căi proprii. Creierul meu, conștiința mea înțelegeau absurdul acestei situații, pericolul sentimentelor ispititoare, tulburătoare, și totuși mă clătinam. Compătimeam partea

proiectată în afară a ființei mele care, prin această slăbiciune era gata acum să mă biruie. În clipa când fermitatea mea lăuntrică începu să cedeze, iar îndoiala și remușcarea mă străbătură, Kyilchorul se opri și se întoarse către mine. În penumbră, pe obrazul lui zării din nou expresia reînviată a răutății și a jinduirii. Trupul îi fu inundat de curenții unei forțe uriașe - ai forței mele scăzânde - și cu un singur salt se apropie din nou de patul meu.

- Dă-mi... dă-mi totul mie!... gălgâi vocea din adâncul pieptului, tremurând răgușită, cu o dorință senzuală, vibrantă. Arterele s-au deschis... sevele curg... curge sângele, curge viața și căldura și lumina... În mine! Vuiește... Pleacă de la tine și vine aici... Puterea! Biruința! - cuvinte turmentate, lipsite de legătură izbucneau din el. Brusc, ridică de pe noptiera mea lampa grea de marmură și o înălță deasupra capului...

Înțelesei că m-am prăbușit și așteptam în liniște izbitura obiectului greu. Nu mă mai temeam și nu mai simțeam milă. Haosul sentimentelor se răcise și se sedimentase în mine. Lampa căzu cu un zgomot surd lângă obrazul meu pe pernă și mă răni pe frunte. Nu căzuse cu izbitura unei mâini puternice. Niște degete slăbite, nesigure, bâjbâitoare o scăpaseră, căci forțele îmi reveniră odată cu echilibrul lăuntric și intrară din nou sub comanda mea. Uleiul se scurse în pat. Kyilchorul se clătină, căzu în genunchi, apoi se întinse pe jos, nemișcat. Aprinsei o lumânare. Zăcea cu fața în jos. Îl întoarse și mă aplecai asupra inimii sale. Bătea foarte încet, îl ridicai și îl culcai pe pat. Din rana frunții mele, o picătură de sânge căzu pe obrazul lui. Se scutură și își deschise ochii:

- Mulțumesc... zise încet și umil. Mulțumesc...

Ochii se închiseră din nou.

Epuizat de teribila confruntare, fui nevoit să mă așez, căci genunchii îmi tremurau.

Pe patul meu, murdărit de ulei, zăcea fantoma animată și pentru scurtă vreme învinsă.

Trecui în camera de lângă laborator ca să mă odihnesc pe rogojină. În fața rogojinii se afla postamentul gol de pe care coborâse Kyilchorul. Îmi improvizai un culcuș din câteva cuverturi și adormii adânc.

Mă treziră luminile zorilor și sentimentul cert că cineva mă privea. Postamentul nu mai era gol. Ochii mei somnoroși

deslușiră figura care stătea nemișcată pe locul Kyilkhорului. dar într-o poziție de meditație plină de viață.

- Începe, gândii eu obosit. Reîncepe și cine știe de câte ori voi fi nevoit să repet această luptă care-mi macină puterile. În interiorul meu îl strigai pe Magul St.-Germain care mă pusese în fața unei încercări ce ar fi putut să-mi depășească puterile.

Ochii mi se limpeziră și fui gata să izbucnesc într-un strigăt.

Pe locul Kyilkhорului stătea Yidam.

Văzând că sunt treaz, se ridică, se înclină și îmi întinse o scrisoare, apoi fără a aștepta răspunsul, ieși pe ușă. Această Scrisoare îmi trezi atâta speranță și atâta curiozitate avidă, încât nu-l oprii pe Yidam. Credeam că, mai târziu, înainte de a pleca la drum, o să-l mai pot vedea. Dar nu-l mai întâlnii. Deschisei scrisoarea:

„Ucide-l, Cornelius! - acest îndemn îmi sări în ochi din primul rând al scrisorii. A trezi la viață un demon fără a fi în stare să-l descompui din nou, înseamnă o primejdie mai complicată, mai adâncă decât moartea! Kyilkhорul pe care l-ai umplut de viață și căruia i-ai dat un nume, este o kamec care închide în sine forțe întunecate. Ai animat mumia unui cult negru dinaintea memoriei tale, pe care tu l-ai hrănit cândva. El este adevăratul păzitor al pragului care te duce în sanctuar, el este cel mai vechi legământ. Trebuie să-l desfaci.

Kyilkhорul trebuie ucis întotdeauna, altfel devine un tiran. Înțelesul profund al acestui proces de clădire și demolare este Adevărul Divin: lumea este creația ta. Tu i-ai dat viață, învață s-o demolezi, s-o dizolvi, pentru ca să scapi de dominația ei! Kyilkhорul trebuie distrus și ucis chiar și dacă ai dat viață unui sfânt, unui Mesia, unui Dumnezeu! Pentru că l-ai silit să se îmbrace în lut. Pentru că ai țesut pentru el un trup din miraje și moarte.

Întreaga lume, cu toată întunecimea ei, cu haosul formelor sale, nu este altceva decât un Kyilkhор, construit inconștient. Ființele nu-i mai află cheia, de aceea ele au avut de pierdut. Kyilkhорul a devenit mai puternic decât ele și acum le torturează. Lascivitatea și jinduirile ființelor produc imagini josnice și aceste imagini, prin puterea imaginației lor lipsită de control se umplu de elixirul vieții. Demonul începe să trăiască, devine independent și îl aruncă în sclavie pe creatorul său. Kyilkhорul trebuie slujit până la degradarea totală a trupului și

trebuie slujit și după traversarea prin morți, în alte și alte trupuri noi, căci acest moloch al pasiunii este inșafabil. Slăbiciunea și neștiința creează Kyilkhorii fricii, ai bolilor și morții, care absorb materia lăsată fără pază a celor mai valoroase forțe creative, pe care le întorc ca pe niște arme împotriva omului căzut în capcană.

Dacă dobândești cheia creării și distrugerii Kyilkhorului, ai dobândit, odată cu ea, și cheia eliberării tale proprii și a biruirii lumii.

Acum te las din nou singur. Vei fi numai tu. Ai cotit singur pe un drum separat. Ai creat singur. Trebuie să revii tot singur. Toate crizele și toate soluțiile finale îl găsesc singur pe învățăcel.

Ai grijă. Fii puternic și curajos. Fii statornic. Gândește-te că nu mai poți face cale îtoarsă. Te afli în mijlocul oceanului misterelor. Trebuie să ajungi la celălalt mal.

Depinde de tine dacă străbați această etapă a drumului în secole, în ani sau în luni. Dar nu cumva să iei sângele Kyilkhorului! Demonul va deveni cu adevărat terifiant atunci când va fi invizibil. Trebuie să-i stingi existența cu un stilet care să-i străpungă toate cele trei trupuri. Trebuie să-l arzi într-un foc care să-l distrugă în toate cele trei lumi.

După ce l-ai anihilat, la tine se vor întoarce forțe mult mai puternice decât cele de care ai dispus vreodată pe calea ta terestră, și aceste forțe îți vor fi slugi ascultătoare.

Dacă te dovedești prea slab pentru această încercare, nu ne vom mai vedea multă vreme. Nu mă poți chema decât cu ajutorul problemei soluționate. Atunci voi veni pentru a-l saluta pe Magistru”.

Auzii apropierea unor pași târâți, nesiguri. Mă întoarceai către ușa care se deschidea încet. Kyilkhorul intră cu obrazul cenușiu, cu ochii pe jumătate închiși, ca un somnambul. Avea pe frunte sânge uscat, sângele meu. Se așeză la locul lui. Respira greu. Uneori îl străbateau frisoane.

- Dă-mi de mâncare... dă-mi ceva cald... mi-e frig... mormăi el, iar eu, văzând starea sa de plâns simții bucurie și o speranță prea timpurie. Uitasem că el se alimentează prin mine, din puterea și sentimentele mele, din gândurile mele, și o asemenea bucurie îi dăruiește căldură ca o băutură dulce, iar speranța e un leac pentru el.

Cenușul de plumb al obrazului său se topi într-un trandafiriu sănătos. Pleoapele grele se deschiseră. Respirația se eliberă. Suspină adânc:

- Da... așa... e bine...

Lupta pornise.

Urmără săptămâni grave, înspăimântătoare. În zadar încercam să-l desprind de la sursa puterii mele, nu reușeam să fac această operație. Tot ce distrugeam în ființa lui cu mari eforturi, timp de zile întregi, se refăcea în câteva ore din forțele mele absorbite de el. Dacă începeam să sper văzându-i decăderea, acest lucru îl revigora, dacă îmi pierdeam încrederea când îl vedeam mai vioi el devenea și mai puternic. A fost o muncă de Sisif. Trecură mai multe luni până când reușii să rămân indiferent față de schimbările stării sale. Atunci am rămas multă vreme la același nivel. Nu decădea și nu câștiga. Trăia ca o imagine oglindită, mecanică, se mișca alături de mine, iar poruncile mele concentrate nu-i diminuau forța vitală.

Rezistența lui mă aruncă în disperare și astfel fui nevoit să lupt pe două fronturi, împotriva pesimismului meu și împotriva creaturii dușmănoase și reticente. Știam că dacă rămân mai prejos față de oricare dintre acești inamici, sunt pierdut.

Chiar și sănătatea a început să mă părăsească. Tensiunea neîncetată în care trăiam îmi zdruncina nervii. Îmi pierdui pofta de mâncare și somnul. Slăbii. Lumea exterioară încetă să existe pentru mine. În focusul conștientului meu se mutase Kyilkhorul, ca o idee fixă tot mai poruncitoare, tot mai detestată și mai vie. Nimic nu mai era realitate în afară de el. Peisajul, castelul, mama, tatăl meu, cu siluetele lor tăcute, se deplasară la o depărtare surdă, cețoasă. Ei doi știau că mă sufoc între undele întunecate ale încercării dar nu puteau să facă nimic pentru mine.

Câte n-am încercat ca să zăvorăsc poarta dintre mine și Kyilkhor, să încetez a mai fi donatorul în această transfuzie de sânge spiritual continuu și forțat! Nimic nu era de folos, iar echilibrul greu stabilit, echilibrul indiferenței, amenința să se destrame. În mine, limitele erau asaltate de iritare și de o furie mocnită, periculoasă. Simțeam că nu-i mai pot ține piept prea multă vreme, și că ura ucigașă mă va copleși, iar eu îl voi ucide. Voi înfige un pumnal în trupul său cald, plin de viață, îi voi scurge sângele, chiar dacă acest lucru va însemna propria mea

moarte. În trupul meu slăbit, prin rețeaua vuindă, tremurătoare a nervilor, îndemnul descreierat, jinduitor irupea ca o dorință de nebiruit: să termin odată cu el! Să-l strâng de gât sau să-l sfâșii cu mâinile goale. Mă amenințau panica și prăbușirea totală și această stare mizeră a mea îl hrănea pe el, îl tăcea mai încrezător, mai puternic, ai plin de superioritate. Îmi dădeam seama că trebuie să încetez lupta. Nu reușeam să găsesc cheia cu care să-l separ de mine. Orice zăgaz ridicam între mine și el, legătura tainică prin care forța vitală circula între noi nu se obtura.

Știam prea bine ce anume am de pierdut. Când mă gândeam la luptele mele de până acum și la viitorul care mă aștepta, mă năpădeau rușinea și tristețea iremediabilă. Mama, tatăl meu, St.-Germain, vor fi cu toții dezamăgiți. Marea încercare m-a depășit iar soarta mea va fi din nou soarta amară a novicei din sanctuar care a eșuat. Kyilkhorul mă biruia. Dorința lui de a porni pe propria cale, pornirile sale ucigașe se împlineau. Mă va ucide ca să trăiască el, iar eu, o dată cu acest trup, voi pierde condițiile fructuoase din castelul Grotte, îi voi pierde pe părinții mei, iar memoria mea nu va mai păstra etapele căii parcurse. Voi începe totul de la început, tatonând orbește, cu neliniște arzătoare, iar toate faptele Kyilkhorului vor cădea în răspunderea mea. Am evocat un monstru și îl eliberez în lume. Am dat materie, personalitate și nume unui complex orb de forțe care, dincoace de orice experiență, urmărește doar trăirile fruste, căci inteligența lui a rămas la mine. Nu are decât trup, o populație de elementali, o comunitate demonică, burdușită de sânge, densificată în materie, cu o voință centrală avidă către posibilitățile planului senzual-pulsional. Dar dacă nu îi dau timp să mă ucidă el, ci o fac eu, situația mea va fi și mai rea, căci el se va instala în mine. Mă va forța să fac tot ce vrea el, sau mă va împinge în demență, fără ca acest lucru să slăbească măcar puțin legătura dintre noi.

Nu mai căzusem într-o capcană atât de teribilă din timpul când fusesem legat de Homunculus.

Recunoașterea faptului că am fost biruit stinse iritarea răutăcioasă din mine. Hotărâi că, orice s-ar întâmpla, nu voi ridica mâna asupra lui. Nu, măcar acest lucru nu-l fac. Mai bine să fiu eu victima.

Nu voiam să prelungesc la infinit tensiunea așteptării. Mă gândii că este mai bine să vin în întâmpinarea celor ce urmează.

Nu-mi luai rămas bun de la părinții mei, căci mă credeam nedemn de aceasta.

Mă încuiai împreună cu Kyilkhon în camera de meditație.

Mă așezai pe rogojină. Nu simțeam frică ci doar oboseală nesfârșită. El stătea pe postament față în față cu mine. Privirile lui îmi ardeau fața dar eu nu mă uitam la el. Nu mă interesa. Eram atent la mine însumi. Nu mai puteam aștepta nici un ajutor din afară.

În clar-obscurul spațiului meu lăuntric tăcea o oglindă de apă cenușie, neluminată. Masa ei conținea separare și respingere. Pentru a pătrunde conștient în ea aș fi avut nevoie de un efort, iar eu nu puteam și nu voiam să eliberez forță. Nu mai luptam nici împotriva somnolenței care mă biruia tot mai mult. Peisajul interior mi se întuneca, contururile se estompau o dată cu amețeaua mea tot mai profundă și conștientul meu alunecă în apa tăcută a domului unui cadavru greu, inert.

În acest somn dens, plumburiu, avui un vis straniu. Vedeam camera de meditație dublată, de parcă s-ar fi răsfrânt într-o oglindă. Camera în sine era în umbră, dar imaginea oglindită strălucea într-o lumină pătrunzătoare. În camera umbroasă eu stăteam, inert, cu capul aplecat spre piept, dar în imaginea oglindită mijlocul meu era drept iar de pe fața mea radia extazul meditației. Pe postamentul din camera întunecată Kyilkhonul trona tumefiat de sănătate. Ochii îi erau larg deschiși și cu o privire arzătoare de tigru mă observa pe mine care ajunsesem la cheremul său. Pe postamentul camerei luminoase însă nu se afla nimeni. Locul lui Kyilkhon era gol. Lipsa lui mă miră.

Kyilkhonul camerei umbroase se ridică și se apropie de figura cufundată în somn de pe rogojină. Buza inferioară îi ieși afară, degetele se chirciră. Fui cuprins de teamă. Voiam să strig pentru a trezi victima, dar cel care medita în camera oglindită se întoarse brusc către mine și își puse degetul pe buze.

- Dar îl ucide! îl ucide în somn...! vruî să strig dar vocea mea nu răzbătea prin paralizia care mă biruise.

Cel care medita scutură din cap, apoi arată către postamentul gol.

Respirația mi se opri. Degetele Kyilkhonului cuprinsesă gâtul trupului care dormea în camera întunecată.

- Cum ar putea ucide cineva care nu există?! - auzii cu claritate, vocea distinctă a celui ce medita în camera oglindită, și care era alter ego-ul meu. De ce afirmi și crezi că el există? De ce te cramponezi de o idee eronată? Ai uitat că ceea ce îl face invincibil e credința ta?! Credința ta este elixirul lui... Retrage-ți-o și el va fi din nou materie moartă. Neagă-I!

Se revărsă în mine o nouă putere, o senzație de eliberare și o recunoștință nemărginită.

Respirația mi se eliberă. Îmi ațintii privirea asupra Kyilkhorului între degetele nemiloase ale căruia se zbătea trupul meu aservit.

- Ce himeră ridicolă mă sugrumă? Ce monstru mă amenință, ce umbră mă face să fug? Îmi năpustii eu gândurile asupra lui. Viața ta nu e decât fum, abur și nor, din care doar imaginația mea a alcătuit o formațiune de sine stătătoare. Dar acum voi înceta această joacă a umbrelor pe care o făceam cu mine însumi. Paraziți elementali, împrăștiati-vă! Retrag forța, căldura și materialul liant cu care v-am modelat. Revoc orice mișcare din afara mea. Retrag firele cu care v-am legat. Tu nu ai nici o independență! Nu ai sânge, căci sângele meu îți dă viață. Nu ai respirație, căci în tine pulsează respirația mea. Nu ai nici atâta voință cât să-ți ridici mâinile, pentru că singură voința mea acționează în tine. Toate acestea ți le retrag. Ce mai rămâne din tine? Materia moartă. Te-am împrumutat și acum te dau înapoi. Du-te la postamentul tău și încremenește în poziția pe care ți-a poruncit-o cel ce te-a creat!

Kyilkhorul, ale cărui mâini ucigașe se desprinseseră de pe mine în timpul acestui vârtej de gânduri, se duse cu pași înceți către postament și când își ocupă locul, fața se întoarse către mine. În ochii lui larg cășcați citii furie, panică, implorare, pe care încerca să le exprime și cu gura căscată și cu mușchii tensionați ai obrazului în timp ce relua poziția sa veche de statuie. Înainte ca privirea lui să se fi stins, iar fața să-i fi încremenit, mai slobozi un strigăt îngrozitor. Era un sunet tot mai dezarticulat, violent, dureros, revoltat; se amplifica într-un urlat care-mi spărgea timpanele, un strigăt insuportabil și nepământean, care mă readuse în trezie. Mă ridicai. Îmi dădui seama că acest valet groaznic, animalic ieșise din propriul meu gât, și în clipa când am înțeles acest lucru, sunetul încetă. Gâtul îmi ardea, uscat și inflammat din cauza efortului.

Kyilkhorul stătea pe locul lui, nemișcat, în poziție de meditație. Culorile sale pictate străluceau stins.

Mă ridicai și pășii spre el. Degetele mele atinseră lutul rigid, rece. De pe o porțiune a obrazului se desprinsese vopseaua. Dedesubt, argila uscată se arăta galbenă, poroasă.

L-am revăzut pe Maestru. El apăru ca să-mi predea moștenirea, toate cunoștințele despre lucruri și procedee.

Atinsei o etapă către care năzuisem timp de secole, pentru care am ucis, am suferit, m-am luptat cu demonii, am ars, m-am incinerat, și m-am aprins din nou. Devenii Magistru.

Magistrii mă primiră în rândul lor. Pătrunsei în sanctuarul interior. Dar ființa care a fost onorată astfel nu mai simțea nici un fel de comunitate cu acel Hans Burgner, care alergase cândva după himerele lui, plin de dorința acaparării, de porniri, de idei tulburi, sufletul căruia căpătase primul impuls și pornise procesul mistic.

Hans Burgner fusese plumbul aruncat în creuzet, încălzit în focul secolelor, transmutat prin formulele experiențelor și consecințelor în figura Magistrului Cornelius von Grotte. Acesta nu mai avea dorințe adresate lumii și, din momentul când dobândise puterea, nu mai dorea să se folosească de ea...

Totuși mai avea o datorie care îi fu reamintită în acest punct al întâlnirilor.

Magisterul stă în fața ultimei trepte, aceasta fiind penultima gradăție, dar nu are dreptul să întrebe niciodată când va ajunge la capătul sarcinilor care îi vor cere multă răbdare și tenacitate. El va trebui să execute cu precizie anumite lucrări în spiritul unei slujiri impersonale. Calea către ultima treaptă poate dura zeci, ba chiar sute de ani. Între Magistru și Mag există o diferență care poate fi comparată cu diferența dintre talent și geniu.

*

Zilele mi se scurgeau liniștite în ambianța intimă cu părinții mei și într-o activitate sânguincioasă.

În zorii zilei îmi executam exercițiile. Diminețile lucram în laborator, orele dinainte de masă le petreceam cu Viktor Amadeus, a cărui îndrumare îmi aducea mai multă bucurie decât efort. Luam masa cu părinții mei. După prânz, mă plimbam prin parc, studiind pietre, plante, insecte, apoi citeam

corespondența Ordinului, scriam răspunsuri și îmi notam realizările din acea zi.

Seara o consacram cititului, muzicii și părinților mei.

Perfecțiunea cristalină a acestor zile, săptămâni și luni îmi era evidentă în orice moment. Am exclus cu bună-știință din această etapă a vieții mele toate amintirile trecutului, ca și gândul la viitor, și le transformasem în prezent, în cel mai intens prezent. Știam că această perioadă este timpul tranzitiv al odihnei, și al adunării de noi forțe, înaintea altor evenimente; tocmai de aceea mă bucuram de el și îl trăiam până în străfunduri.

Viforul revoluției franceze, care influențase întreaga lume, abia dacă atinse universul nostru mic, deși eram perfect informați despre evenimentele ei, păstrând legătura cu o mulțime de oameni abili, dispunând de influență, care făceau tot ce se putea în favoarea victimelor nefericite. Desigur, ei nu puteau influența împlinirea kharmelor individuale și colective și eforturile lor nu au dat roade decât acolo unde se întâlneau cu îngăduința Legii Supreme.

Imaginea inversă din oglindă

În 1797, un tinerel cam de cincisprezece ani ceru de lucru la castel. Era un vlăjgan cu oase mari, cu obrazul plin de coșuri și cu o privire neîncrezătoare. Ochii lui ocoleau ochii oamenilor. Deasupra orbitelor sale cavernoase, umbrite, osul frontal, ieșit în afară, indica un observator viclean și atent, dar mai sus, fruntea îi era teșită și nu lăsa loc pentru speculații de nivel superior. Cuvintele se rupeau neîndemânatic și butucănoase de pe buzele sale groase, senzuale și avide, cu toate că bărbia voluntară, cu o gropiță în mijloc, arăta talent și pasiune pentru vorbire. Din întreaga lui ființă emana o neliniște mistuitoare. În timpul muncilor de primăvară la castel era nevoie de mână de lucru. Tânărul pribeag fu angajat pentru muncile câmpului și pentru tăiat lemne.

Se numea Ernst Müller.

Fiul nelegitim al Annei Müller, slujnica de la han, venise la Grotte să-mi deschidă rana unor amintiri și să mă arunce prin ființa sa neliniștitoare într-una din cele mai grele dileme ale vieții mele.

Destinul îmi arăta o oglindă și nici măcar nu încerca să construiască, în locul imaginilor trecutului, o nouă acțiune. Nu se schimbaseră decât figurile. Vechiul meu rol fusese preluat de alt actor, în cealaltă parte a oglinzii, iar eu îmbrăcasem costumația magistrului.

La început nici măcar n-am observat prezența lui Ernst Müller. Încet-încet am conștientizat însă că, în timpul plimbărilor mele prin parc, sau în cabinetul meu, unde lucram cu ferestrele deschise, o pereche de ochi căutători și curioși mă urmăreau. Astfel băiatul care muncea cu săpăliga alături de grădinar îmi atrase atenția. Privirea ni se întâlnea mereu, dar el și-o smulgea pe a lui și își continua munca.

Într-o zi m-am apropiat pe neașteptate de el și l-am întrebat de nume. Se înroși și transpiră de încurcat ce era. Mă impresionară nu doar numele lui și faptul că înțelegea al cui fiu este, ci și adâncul privirii sale în care am pătruns pentru o clipită. În ochii lui ardea lupta gândurilor, o foame periculoasă, fanatismul și exaltarea; un iad cunoscut mie, atrăgător și respingător în același timp. Așa fuseseră ochii lui Hans Burgner. Simțeam cum compasiunea și interesul de neînvins mă biruiau.

Venise deci. Era aici... Stătea aici, în fața mea, imaginea inversă din oglindă.

Oare venise la Grotte să-mi întoarcă o veche vizită și să-și încaseze vechea datorie pe care - după cum credeam - eu o plătisem prin suferințele unor secole întregi, cu sânge și cu lacrimi?! Puteam întreba trecutul? Prezentul tăcea, și nu-mi dădea nici un răspuns nici viitorul pentru că era vorba de persoana mea. Nu mă puteam apropia de propriul meu viitor decât în modul în care o poate face orice alt om. Destinul meu personal era tabu. În el luceau mici străfulgerări de intuiție, care mă chemau și mă respingeau. Împrejurările vieții lui Ernst Müller și personalitatea lui conțineau însă niște aluzii atât de clare... S-ar găsi oare pentru ele și alte explicații, ar putea fi înțelese greșit?

Eram atent și așteptam.

Peste câteva zile observai că biblioteca mea a fost răscolită de o mână străină. Raftul deranjat al părții de sus arăta că o carte lipsea de acolo. Nici o clipă nu m-am îndoit de identitatea făptașului. Nu aveam decât să-mi aduc aminte de ochii lui Ernst Müller. Nu aveam decât să-mi rememorez starea lăuntrică a lui

Hans Burgner. Prin fereastra deschisă, joasă ieșii în parc și pomii pe firul care era deja întins între noi.

Îl găsii la grajdurile vacilor, ascuns în spatele unei baricade ridicată din tărboanțe suprapuse. Stătea încovoiat pe o buturugă, cu cele două palme strânse peste genunchi și citea. Avea obraji roșii, pe frunte se îngroșaseră venele, întreaga lui figură vădea atenție tensionată, încrâncenată. Această preocupare profundă trăsesese în jurul lui o clauzură aproape palpabilă, încât am ezitat dacă trebuia să-l deranjez. Recunoscu imediat cartea. Era lucrarea lui Johann Glauber, alchimist originar din Karlstadt „Despre Pietrele Triple ale Focurilor Tainice”.

Îi atinsei umărul. Ridică capul cu o privire sălbatică, tulbure. Era amețit, de parcă l-aș fi trezit dintr-un somn adânc. Sări în picioare. Era atât de speriat încât rămase locului interzis și nu ascunse nici cartea.

- Unde ai învățat să citești? l-am întrebat prietenos. Trecu un timp oarecare până să înțeleagă întrebarea. În ochi îi reveni expresia căutătoare, furișă.

- La... la han... cu un străin - spuse răgușit. Aș fi pus-o la loc! ridică spre mine cartea. Acum mă dați afară?

Nu luai cartea.

- Încă nu știu, spusei.

- Să nu mă dați afară, găfâi el neîndemânatic. Am văzut acolo atâtea cărți... și...

- Nu ți-a trecut prin cap că puteai să și ceri?

Își trecu peste mine privirea cu îngândurare neîncrezătoare.

- Nu, recunoscu el. Credeam că nu mi-ați fi dat.

- De ce?

- Păi... unuia ca mine...

- Știi că ăsta e furt?

- Aș fi pus-o la loc! zise el înciudat.

- De ce ai luat tocmai această carte?

Mă privi iar furiș.

- N-am vrut s-o fur, mormăi el.

N-am admis să eludeze răspunsul.

- De ce ai luat tocmai o carte de alchimie?

- Pentru că aș vrea... aș vrea... să învăț din ea... Cel care m-a învățat... Gerber... mi-a zis că ăștia au un secret...

- Fabricarea aurului?

- Da, și altele...
- Ce anume?
- Elixirul vieții veșnice... și bagheta magică... Poți face cu ea furtuni... și grindină... Poți porunci spiritelor... Poți speria și poți birui oamenii... - Înșiră el cu sete și pasiune, apoi îi păru rău. Dumneavoastră știți...

- Ce știu?
- Totul. Acolo sus la etaj.
- Ce este la etaj?
- Un atelier...

Acum nu-și retrase privirea. Ochii lui îmi ardeau obrazul uitând de sine, cu rugă, cu nerăbdare și dorință infinită.

Deci se uitase și în laborator. S-a urcat pe vreun copac bătrân și a cotrobăit cu privirea lui ascuțită de linx peste tot. În jurul castelului din Grotte zburătăceau multe zvonuri. Palavre binevoitoare sau rele, legende ciudate... Auzise și el câte ceva și de aceea venise...

N-ar fi trebuit decât să pronunț un cuvânt și ar fi fost exilat din acest loc și din împrejurimi. Dar așa fi putut să-l gonesc? El venise să mă pună la încercare. Să-mi măsoare răbdarea, clarviziunea, rezistența. Poate că venise să mă ucidă. Dar poate că nu va face decât să evoce mirajul acestor lucruri pentru a se vedea dacă mă îngrozesc sau dacă le înfrunt. Aluziile erau mult prea clare și evidente, repetarea avea aproape caracterul unei misterii. Trebuia să fiu pe fază. Nu aveam voie să greșesc.

Îi luai cartea spunând că mă voi mai gândi la viitorul lui.

Timp de câteva zile ochii lui mă urmăriră peste tot, cu îngrijorare rugătoare, furișată. Ar trebui oare să-l instruiesc? Era necopt și tulbure ca și Hans Burgner cândva. Avea încă multe de experimentat. Însă Rochard nu l-a evitat pe Hans Burgner, iar...

În timp ce eu mă aflam la Rotenburg, Ernst Müller căzu dintr-un stejar înalt, aflat în apropierea laboratorului. Suferi multe fracturi grave, deschise, la braț și la femur. Când sosii acasă, el era deja culcat în patul lui sărăcăcios din camera casei grădinarului. Tatăl meu îi curățase și-i pansase rănilor, îi legase membrele fracturate între atele, îi administrase un calmant, astfel că mie nu-mi mai rămăseseră multe de făcut în jurul lui. Zăcea epuizat și speriat în penumbră. Respira greu.

Multă vreme nu-mi răspunse.

- Răspunde!

Dinspre salteaua lui cu paie veni un hohot de plâns amar, izbucnit din adânc. Acest plâns neașteptat mă dezarmă.

- Păi... cum să ajung eu altfel până acolo... - gâfâi el. Mi-ai luat și cartea... fără s-o fi citit... Eu nu am dreptul la așa ceva... cu toate că... aș vrea și eu să învăț... să citesc... și să lucrez... acolo în atelier... ca domnii...

Setea lui, năzuința lui oarbă conțineau o forță terifiantă. Știam că acest bici tainic care îl mână este năzuința către Lumină a unui novice eșuat, căruia se încețoșase memoria.

- Știi tu ce înseamnă să înveți? - îl întrebai cu prudență.

- Am învățat și eu...

- Dar nu așa... câte puțin.. Întrerupând joaca sau munca... Ci să începi un lucru și să-l duci la bun sfârșit timp de ani întregi. Să înveți și lucrurile grele, aride, plictisitoare. Nu despre vrăji, trucuri, viață veșnică, povești și spirite, despre care poți țese visări fără nici o răspundere... Ca să dobândești știința trebuie să și slujești. Să te supui în toate. Să-ți birui curiozitatea. Să-ți aștepți cu răbdare partea cuvenită. Fără supunere nu există știință și nici dominație. Iar această dominație se referă la cu totul altceva decât la ce te gândești tu acum. Ea nu poate fi a ta până când te mai gândești să-i domini pe oameni.

- Păi atunci... ce rost are? răsună din penumbră întrebarea.

- Să te domini pe tine însuși. Nu-i așa că te dai înapoi?

- Nu! Mi-a plăcut să învăț literele. Și numerele... N-aș mai fi făcut altceva... Nu-mi trebuie altceva nimic și eu slujesc cu dragă inimă oricâtă vreme... nu-mi trebuie decât pâinea de toată zilele! Fac orice... fac orice! N-am nevoie de simbrerie... numai de cărți... de cărți și de atelier... acolo sus... - vocea se ridică cu pasiune. Se mișcă chinuit în pat, apoi gâfâind, căzu la loc.

- Stai liniștit. Nu trebuie să te miști! i-am atras atenția și deschisei oblonul de lemn al cămării ca să pot vedea ce are. Lumina căzu asupra lui. Fața se schimonosi de durere.

- Îți trece imediat - mă aplecai asupra sa și-mi pusei mâna pe bandaj. Dar mă retrasei imediat. Pe cuvertura lui boțită se afla o carte cu coperte rupte. Era urâtită de amprente murdare, de pagini îndoite. Zăcea deschisă, batjocorită, uzată până la refuz.

Era istoria lui Nikolas Flamel.

Atunci mă hotărâi să-l instruiesc.

*

Vindecarea lui Ernst progresa încet. Rănile sale cu fragmente de os îi provocau dureri mari.

Uneori, înțelegând implorarea sa mută, îi dădeam cărți despre care credeam că nu-l vor răscoli, ci vor ajuta la calmarea universului său lăuntric. Din ochii lui, când intram în cameră, lucea spre mine o recunoștință nesfârșită și Fidelitatea unui câine. Simțeam că se lipește tot mai strâns de mine cu o dăruire înrâncenată și că se sprijinea de mine cu tot sufletul. Pentru el eram paznicul porții paradisiului, eram viața, viitorul, chezașul realizării dorințelor și setei sale violente de cunoaștere, a cărei sursă rămânea neclară: toate depindeau de mine, ca și împlinirea proiectelor sale tulburi.

Din zi în zi îmi dădeam tot mai mult seama că era încă o materie primă foarte brută iar progresele lui nu promiteau prea mult. Trebuia să învețe niște lucruri pe care nu le puteam preda eu, ci doar timpul și experiența de viață. Tot așa nici instinctele și pornirile sale nu puteau fi cizelate de cunoștințe, ci numai de trăiri. Știam că orice maestru l-ar fi refuzat fără șovăire. Sentimentele tulburi, implorarea pasionată, plânsul, dorința violentă nu puteau fi argumente în favoarea unui învățăcel ocult. Numai gradul abilităților sale spirituale și mentale și numai progresele lui puteau influența decizia. Eu l-am admis totuși ca elev.

*

L-am cunoscut copilăria mizeră care diferea de viața animalelor din cotețele murdare doar prin faptul că dobitoacele își primeau regulat tainul de hrană și se avea grijă ca ele să nu se îmbolnăvească.

Cu prima sa trezire la realitate, Ernst a înțeles că nu se poate baza pe nimeni. Lumea exterioară era rea și dușmănoasă, iar el însuși era mic și lipsit de putere. Mama lui nu se ocupa de el. Dacă îi încurca cărările, îl bătea. Bunica îi dădea uneori ceva de mâncare. Era o bătrână indiferentă, slabă de minte, bolnavă. Abia dacă mai putea umbla cu picioarele ei umflate, pline de varice. Toată ziua gâfâia și se văita. Dependența totală și aservirea față de alții îi adunaseră laolaltă, dar în această uniune se amesteca o gelozie neliniștită, o bănuială egoistă, teama oamenilor inutili, rămași ca povară pe umerii altora. Din cauza celuiilalt ar fi putut fi neglijat el, sau prezența aceluia ar fi

putut răsturna întreaga situație. Ernst auzise de multe ori că viața mamei ar fi fost mult mai ușoară dacă el s-ar fi născut mort sau dacă ar fi murit. Bunica repeta, printre necurmatele sale văicăreli, că Dumnezeu ar face bine să-i ia pe amândoi. Ea se afla într-un război plin de răutate cu fiica sa. Limba ei ascuțită mai era vicioasă și se răzbuna cu vorbe pentru nenumăratele lipsuri pe care le avea de îndurat. După încăierările lor, ea nu mai primea de mâncare, deși mâncarea era singura bucurie a vieții sale. Anna Müller se răzbuna astfel. Atunci copilul avea de câștigat, căci ea îl hrănea pe Ernst pentru a o necăji pe maică-sa. Îl și alinta, ceea ce pentru el era un chin mai mare decât bătaia.

Pe de altă parte, era acolo hanul de lângă drum. Locul de refugiu vremelnic al multor oameni străni. Agenți, meseriași itineranți, samsari, escroci, țărani și boieri treceau prin câmpul vizual al băiețelului, trezindu-i curiozitatea, iar obiceiurile lor străine, cuvintele lor, poveștile lor lăudăroase sădă în sufletul lui dorul de depărtări, de aventură, de tot ce era neobișnuit și fantastic. Această influență fu desăvârșită de apariția la han a unui frizer călător cu numele de Gerber. Era un ins nesperios și ușuratic și avusese multe necazuri și cu autoritățile, dar se pare că dobândise o anumită cultură haotică, adunată din cărți citite anapoda și din experiențele vieții sale furtunoase. I se făcu milă de copilul părăsit, care îndura o soartă atât de aspră, observase mintea lui ascuțită și receptivă și începu să-l învețe. Din timp în timp, omul dispărea din regiune și uita de Ernst, care îl aștepta cum aștepți apariția soarelui fierbinte după nopți reci și înspăimântătoare.

De câte ori se întorcea, bucuria imensă a copilului, dragostea lui și memoria lui statornică îl emoționau. Ernst nu uita niciodată nimic. Își păzea cunoștințele ca pe niște moaște sfinte, singurele lui comori, lucrurile care constituiau esența vieții sale. Și acest bagaj de ciudate cunoștințe sporea cu fiecare revenire a lui Gerber. Învăță să scrie și să citească și absorbi noianul de cunoștințe afișate cu infatuare de Gerber, semicunoștințele sale ridicole și teoriile sale nemaipomenite.

Ernst avea ocazia să vadă în crâșmă multe băți, el asistase la lupte cu cuțitul și văzuse sânge șiroind, dar cea mai îngrozitoare, mai inacceptabilă trăire a vieții sale a fost ziua când Gerber, atins de hemoragie stomacală, muri sub ochii săi.

Nimeni nu voia și nu putea să-i vină în ajutor. Se discuta că trebuia scos afară în câmp pentru că murdărea totul cu sânge și urmau să aibă neplăceri chiar și cu jandarmii dacă omul va muri acolo la ei. Gerber care scuipa mereu sânge înspumat și hârâia a moarte, fu ridicat de proprietar și de chelner, dus într-un șant plin de urzici și abandonat acolo. Ernst îl urmă plângând, tremurând din tot corpul și când cei doi plecară, el se așeză alături de muribund. Omul, galben ca ceara, își scuipă ultimele picături de sânge. Ochii îi erau sticloși. Ernst simți atâta groază față de răutatea și lipsa de milă a oamenilor, încât credea că niciodată nu va mai putea pleca de acolo, și că ceva se va rupe și în el. Uneori îi reveneau cuvintele lui Gerber, spuse cu aplomb vesel și turmentat, pe când mai era sănătos:

- Să nu cauți numai științele obișnuite, băiatul meu, ci și știința vrăjilor, ca să te poți ridica deasupra haitei mizerabile de lupi omenești, altfel mai curând sau mai târziu vei fi sfâșiat de ei. Trebuie să le bagi frica în oase, ca să faci sluj în fața ta... Eu mi-am ratat viața atunci când nu m-am angajat la un Mag. L-am întâlnit pe când eram flăcău tânăr și am știut imediat cu cine am de-a face... O dată a fost atacat de tâlhari și eu i-am sărit în apărare... ce-i drept aceia n-ar fi putut să-l omoare, căci Elixirul îl făcuse nemuritor și avea o forță de ajungea să-și ridice mâna și îl și culca la pământ pe cel mai sălbatic dintre bătauși. Dar curajul meu i-a fost pe plac. Avea încredere în mine. Mi-a. propus să-i fiu elev... Mai curând sau mai târziu mi-ar fi dat și niște Elixir. Astăzi aș ști să fac aur și nu mi-ar păsa de moarte...

- Și de ce n-ai rămas cu el?! - întrebă atunci Ernst cu inima strânsă. Gerber dădu din mână.

- Tu nu înțelegi încă lucrurile astea, prietene... mă dădeam în vânt după o femeie... una mare și blondă, o bestie rea și rece... Magul a plecat iar eu am rămas pe loc... Femeia m-a înșelat curând cu un coșciugar... Zadarnic mi-am sacrificat, de dragul ei, viața eternă și aurul. Nu l-am mai găsit pe Mag. L-am căutat ani în șir... Îl caut și acum...

Ernst se uită lung la muribund, apoi cu o speranță disperată, așteptând în mod absurd o minune, începu să cerceteze curba drumului. Poate că vine chiar acum... poate că vine Magul... Are la el Elixirul... Se îndreaptă direct încoace... și îl vindecă pe Gerber... Nu se poate ca Gerber să moară în felul

acesta abject! Gerber, singurul om din lume de care el aparținea, care se ocupase de el!

Însă Magul nu sosi și bietul Gerber își dădu duhul în șanț. După moartea lui, Ernst n-a mai avut stare. Fugi. Luă cu el cartea moștenită de la vraci despre Nikolaus Flamel, împreună cu învățăturile și ideile fixe ale lui Gerber. Și porni să-l caute pe Mag...

*

Ernst se vindecă și eu începui să-l instruiesc. Deocamdată clădeam bazele. Îl învățai deprinderile de igienă și ordine, cum să mănânce la masă, să se spele, să se poarte civilizat. Îi procurai haine, lenjerie, cărți, unelte de scris și caiete. Îl instalai într-o cămăruță din pavilionul de serviciu, unde iarna se putea face focul. Era foarte receptiv. Camera lui strălucea. Pe raftul cu cărți nu vedeai un fir de praf. Fiecare obiect de pe masa lui de scris emana dragostea evlavioasă cu care le mânua. Era mereu bine pieptănat, avea îmbrăcămintea ordonată, unghiile curate. În gura lui cărnoasă, dantura strălucea de albeață. Era modest și serviabil. Tremura de dorința de a-mi face în toate pe plac. Îmi ghicea gândurile, se parca că însărcinările erau prea ușoare și prea neînsemnate. Își însuși cu o repeziciune uimitoare cunoștințele de bază. Îl interesa totul, matematica și geografia, gramatica la fel ca istoria și științele naturii. În doi ani epuiză materia pentru însușirea căreia un elev obișnuit avea nevoie de cel puțin opt ani. Se aruncă asupra limbilor străine cu atenție avidă, cu un interes plin de emoție. Cu memoria sa ieșită din comun și cu receptivitatea lui proaspătă, reuși să învețe în joacă franceza, engleza și latina. Rezultatele hărniciei sale febrile m-ar fi încântat și pe mine dacă, în același timp, nu m-ar fi îngrijorat pornirile sale răbufnite pe ascuns, senzualitatea lui sălbatică, minciunile și viclenia lui. Se afla în război cu personalul de serviciu. Slujitorii îl urau și această antipatie nu izvora numai din invidia față de norocul unuia dintre ei, așa cum crezui la început. Ernst își etala cu insolență situația privilegiată. Mai ales față de grădinar, sub comanda căruia lucrase la început, care îl compătimise, îl primise în casa lui și îl hrănise. Grădinarul s-a plâns la un moment dat că Ernst fură trandafirii roșii pe jumătate înfloriți, îi smulgea fără nici o grijă și vătăma întreaga plantă. Îl luai la întrebări. Roși, tăcu încurcat, și nu mă privi în ochi.

- Îmi plac trandafirii... zise el după o lungă tăcere.

- Îți plac și acolo, pe tulpina lor și îi poți admira mai multă vreme, păstrându-le viața.

- Când grădinarul este de față nu pot admira trandafirii, pentru că el mă urăște - spuse băiatul precipitat și mă privi în ochi. Privirea lui conținea atâta sinceritate deschisă, încât mă simții atins. Știam că minte.

- De ce te urăște grădinarul, care înainte te iubea?! Întrebai cu pentru a-l sili să-și măsoare adâncimea propriei greșeli.

- Pentru că dumneavoastră sunteți bun cu mine. Nici unul nu mi-o iartă. Am ieșit din rândul lor și ei m-ar călca în picioare. Ar dori ca dumneavoastră să vă supărați pe mine și să mă goniți...

- Va să zică ei și-au schimbat atitudinea față de tine?

- Da.

- Nu e posibil ca și tu să te fi schimbat?

- N-am ce vorbi cu ei!

- Tocmai în felul acesta îi jignești. Nu uita că tu n-ai nici un motiv de mândrie. Nu te-ai ridicat deasupra lor, ci doar ai cotit pe altă cale, care nu e mai presus de a lor! Dimpotrivă! Ei își fac pe deplin datoria, sunt niște slujitori buni și cinstiți. Și tu ești tot un slujitor. Faptul că ai început învățătura nu înseamnă că ai dobândit știința. Te afli la începutul începuturilor, în pragul învățării, și nu s-a decis încă nici dacă ești demn de a afla lucruri superioare. Abilitatea de a învăța, mintea ascuțită și vicleană sunt suficiente pentru dobândirea cunoștințelor terestre, dar pentru inițierea în științele oculte este nevoie de alte însușiri, de forță morală, de dragoste pentru adevăr și de slujirea lui, de curaj neclintit, de umilință, spirit de sacrificiu și darul extazului impersonal. Din toate astea văd prea puține la tine. Toate năzuințele tale tind spre exterior. Tu îți însușești și îți înmagazinezi totul pentru ca, o dată, să-ți poți etala comorile în fața lumii, să ți le prinzi de piept ca pe niște medalii și să-ți asiguri admirația prostănacilor. Acesta nu este un scop către care ar năzui un adevărat învățăcel ocult. Această cale te duce încă în jos. Ce-ai făcut cu trandafirii rușiți?!

Această întrebare îl luă prin surprindere. Bâlbâi:

- I-am dus la mine în cameră...

- Și?

- I-am pus într-o vază... pe masă... adică pe biroul meu...

- Am vizitat zilnic camera ta dar n-am văzut trandafirii.
- Mă temeam că...
- Îi ascundeai când veneam eu?
- Da... da...
- De ce crezi că nu-mi poți spune adevărul?
- Adevărul? Eu...

- Crezi poate că îmi poți ascunde ceea ce gândești sau ceea ce faci? Dacă nu te rușinezi să faci o faptă, nu te rușina nici să-mi vorbești despre ea. Nu te teme. Eu nu mă supăr și nu te disprețuiesc... eu te învăț numai. Să nu mă minți niciodată. Aceasta este o condiție pe care o pun. Și n-are nici un rost, pentru că eu văd prin minciunile tale. Elisa este foarte tânără și foarte ușuratică. Tu, cu lăudăroșenia ta, cu poveștile tale și cu trandafirii, o antrenezi într-o situație periculoasă.

Mă privi interzis:

- Dumneavoastră... de unde știați?!

- Știam. Ajunge atât. Știu și alte lucruri de-ale tale, dar nu mă ocup de ele. Îți cunosc firea și înțeleg că, atâta timp cât nu ți-ai transformat forțele senzuale în forțe creative, este mai bine să le eliberezi în acest mod, altfel te-ar reține din munca ta. Ne-am înțeles deci? O lași pe Elisa în pace... și la fel și trandafirii...

Îmi promise totul, dar a doua zi își călcă cuvântul.

Elisa era fiica de șaisprezece ani a bucătăresei; avea părul roșu, tenul lăptos, sânii ascuțiți, era capricioasă și senzuală. Morarul din localitate voia s-o ia de nevastă și ea ar fi acceptat, până ce n-a intervenit Ernst. Acesta împlinise pe atunci optsprezece ani. Era un tânăr bine clădit, înalt, îngrijit, care părea mai vârstnic decât anii lui. Știa să vorbească inteligent, ușor și colorat. Dinții lui albi străluceau între buzele pline, în ochi îi strălucea inteligența, o nesfârșită încredere în sine, și aceeași forță vitală electrizantă radia și din părul său întunecat. Elisa se îndrăgosti orbește de el. Fata era frumoasă și gata de aventură, iar Ernst senzual și total iresponsabil în concupiscenta lui. Nici nu-i trecea prin cap să refuze fructul copt ce-i cădea în poală. O vreme, relația lor continuase în taină. Fata fugea la Ernst în timpul nopții și rămânea cu el până în zori.

Când Elisa rămase însărcinată, ea solicită ajutorul unei moașe bătrâne și murdare din sat. Baba ceru bani și banii au fost procurați de Ernst. El vându unui negustor ambulant câteva obiecte de îmbrăcăminte.

Într-o seară, bucătăreasa năvăli plângând și cu fața răvășită de spaimă în salonul unde mă retrăsesem cu părinții mei după cină. Ne implora să venim în clădirea de serviciu. Elisa era foarte bolnavă, se zvârcolea în spasme de durere și nu permitea nimănui să se atingă de ea. Ne duserăm cu toții, dar ea nu se lăsă examinată decât de mama. Noi așteptam afară.

Ieșind, mama o îndepărtă pe bucătăreasă și ne comunică numai nouă ceea ce a constatat. Bătrâna nepricepută și brutală sfășiase organele fetei și nu era exclus ca ea să se infecteze. Era toată numai sânge și inflamații, nu te puteai atinge de ea. N-am mai ținut cont de refuzul ei. Intrarăm cu toții și, cu forțe unite, îi curățarăm organele infectate, administrându-i esențe calmante, capabile să oprească răspândirea infecției. Strigătele ei animalice, răgușite sparseră liniștea nopții și îl atraseră la fereastra deschisă și pe Ernst, galben ca ceara care tremura din toate încheieturile. În timp ce trupul însângerat, cuprins de spasme al nefericitei fete se zbătea între mâinile noastre, eu îmi ridicai privirea și întâlui ochii lui Ernst. Din privirea lui radia disperarea, compătimirea îngrozită și auto-învinuirea. Pentru o secundă mă străfulgeră speranța că această lecție îl va vindeca de pornirile sale sexuale iresponsabile...

După ce Elisa se liniști în sfârșit, o lăsarăm în grija mamei sale, cerându-i să mă trezească la orice semn de înrăutățire a stării ei sau dacă s-ar fi declanșat febra.

Mă pregăteam să mă dezbrac, când simții deodată că Ernst stătea în fața ușii fără să îndrăznească a bate. Emoția și tulburarea sa disperată răzbăteau parcă prin ușă.

- Poți intra, Ernst. Te așteptam! - zisei eu încet. Într-o clipă se și afla în fața mea, clătinându-se amețit. Era într-o stare groaznică. Înainte să-l fi putut opri, căzu în genunchi în fața mea.

- Dumnezeuule... Dumnezeuule... Dumnezeuule, repetă el fără șir, dârdâind. Nu, niciodată... Niciodată?... Doamne... Doamne...

Îl așezai într-un jilt. Ochii lui încercănați se holbau la mine, exprimând o întrebare mută pe care nu îndrăznea s-o rostească.

- Va trăi, îi răspunsei. Dar dacă am fi sosit cu un sfert de ceas mai târziu, n-am mai fi putut s-o ajutăm. De ce i-ai permis să se adreseze vrăjitoarei aceleia?

- Mi-era rușine... și ei la fel...

- Când o făceai, nu te rușinai?!

- Total e așa... ca un delir... Nici nu observi și ai și căzut...

- După orice socoteală omenească, Elisa ar trebui să fie acum moartă, pentru că tu n-ai știut să-ți birui delirul. Dacă nu te-ai fi legat de ea, dacă n-o zăpăceai cu vrăjile tale, ar fi putut deveni o femeie onorabilă și mama unor copii. Dar acum va decădea pentru că nu poate să rămână aici. N-o gonesc eu, ci opinia sătenilor, împotriva căreia nu pot face nimic. Te-aș fi înțeles dacă erai nebunește îndrăgostit de ea. Dar tu n-ai avut nevoie de altceva decât ca ea să se vâre noaptea, pe ascuns, în patul tău. Ai refuza-o disperat dacă s-ar oferi să-ți fie soție. O disprețuiești și, în afara clipelor de amor, te agasează. Și totuși ai distrus-o. Cu toate că îți puteai satisface pornirile și cu văduva brutarului. Înțelegi acum la ce se referă dominația... asupra ființei noastre proprii? Trebuie biruite tocmai aceste clipe de slăbiciune, care pot revărsa asupra capului tău un noian de consecințe.

Recunosc totul, se umili și se auto-acuză. Întrebă apoi dacă trebuia să plece și el.

- Depinde de comportarea ta de mai târziu, i-am spus. Vreau să-ți ofer posibilitatea de a te schimba. Dar dacă mă conving că nu te poți debarasa de slăbiciunile tale, îți retrag orice sprijin.

Se liniștește în mod vădit. Se încredea în sine, dar se încredea - și mai mult - în îngăduința mea.

Din momentul când situația se rezolvase cu bine, iar el scăpase norocos de orice consecință, spiritul său neliniștit reveni la unica idee fixă ce îl bântuia:

- Elisa... a fost salvată de Elixir?! mă întrebă el brusc.

- Aș vrea să știu cum ți-a venit ideea asta? întrebai cu, eschivându-mă de a da un răspuns.

- Dumneavoastră mi-ați spus că Elisa, după socotelile omenești trebuia să fie moartă acum. Deci, dacă trăiește totuși, înseamnă că n-a fost salvată de socoteli omenești ci de...

- Ci de Elixir, desigur. Ar fi mai inteligent să aștepti până ce legendele, miracolele și poveștile s-ar transforma pentru tine în fenomene naturale, ca urmare a sânguinței și eforturilor tale cinstite și susținute.

- De ce? După dumneavoastră... Elixirul nici nu există? din vocea lui răzbătea o provocare evidentă.

- Tu mai trebuie să mănânci multă pâine până când vei afla dacă există sau nu.

- Dumneavoastră nu-mi puteți spune?

- Îți spun tot ce poate fi asimilat de maturitatea ta actuală.

- Dar cărțile scriu despre Elixir! De ce scriu cărțile atât de deschis despre el, de vreme ce eu n-am voie nici măcar să aflui dacă există sau nu?

- Elixirul după care ești tu ahtiat este un elixir foarte primejdios, căci nu se găsește în realitate, ci fermentează doar în creierele unor apucați fanatici. Eu nu cunosc decât medicamente.

- Dar diferența constă numai în denumiri, nu? Îi simțeam emoția și faptul că focul întrebărilor îl încinsese.

- Nu. Tu înțelegi sub numele de Elixir băutura vieții veșnice, care ți-ar dăruia nemurirea, facându-te veșnic tânăr, cu pasiunile intacte, cu întreaga capacitate de a te bucura de voluptăți și cu farmecul atractiv deplin. Tu crezi că Elixirul este un leac miraculos care permite orice excese și te apără de îmbolnăvire și de moarte. Tu vrei să trăiești până în veci pentru că setea ta de viață pare să nu cunoască sațietatea nici chiar după o veșnicie. Trebuie să te dezamăgesc din această eroare gravă. Trupul poate fi vindecat, zilele îi pot fi prelungite cu ajutorul anumitor leacuri, dar mai ales printr-un mod de viață care păstrează și sprijină sănătatea. Însă trupul nu poate avea parte de nemurire, căci trupul se află sub imperiul vremelniceii, el este un laborator experimental al morții, prada ei: trupul este însăși moartea. Veșnicia este a spiritului, dar ca s-o dobândească, spiritul trebuie să biruie în luptă moartea, sacrificându-și propriul trup. Cele două nu sunt compatibile, precum se exclud reciproc focul și apa, dintre care unul îl va distruge pe celălalt. Omul este năpăstuitul teren de luptă al acestui război. Armele trupului sunt pulsunile voluptoase, plăcerea resimțită prin frumusețea formelor și dorul după toate acestea. Armele spiritului sunt satisfacția și senzația de sătisire, survenită în urma diferitelor reacții, decepția, suferința, bătrânețea și moartea. Trupul și spiritul se iau la trântă pe podul de instincte al sufletului. Se încaieră din nou și din nou. Uneori trupul face prizonier și sechestrează sufletul, privându-l de orice hrană, și crezând că l-a ucis. Însă ultima armă inalienabilă, unică și mereu victorioasă a sufletului este

nemurirea lui. Când trupul învinge spiritul, victoria lui e vremelnică, dar dacă spiritul a învins o dată trupul, acesta este nimicit pentru vecie. Adevăratul Elixir al alchimiștilor este tot o armă împotriva trupului. Leacurile lor pentru prelungirea vieții trupului nu sunt decât încercări de menținere pe un teren dușmănos, pentru ca acolo spiritul, dispunând de un instrument cerebral mai perfecționat, mai matur, să surprindă totul, să acumuleze experiență și să se poată pregăti mai bine pentru lupta finală. Elixirul nu este disponibil decât pentru spiritul trezit și numai atunci când acesta nu-l mai folosește în scopul trădării.

- Și ce este acest Elixir... un praf sau un lichid? întrebă Ernst cu avidă curiozitate.

Deci urechea lui rămăsese surdă la înțelesul adevărat al cuvintelor mele. Fu un sentiment înspăimântător: re trăiam aceeași controversă lipsită de speranțe, după un cutremurător și straniu schimb de poziții, păstrând în mod conștient amintirea convorbirii de acum câteva secole, când eu stăm față în față cu Magistrul, în trupul imatur al lui Hans Burgner biciuit de pasiuni și de curiozitate magică. Trăiam acum un sentiment de frustrare și neajutorare pe care și Rochard trebuie să-l fi avut, înțelegând că nu-mi poate transmite nimic din experiența sa, iar cuvintele sale, în care se ascundeau germenii unor adevăruri trăite, profunde, cădeau pe un sol steril în sufletul lui Hans Burgner.

Și prin această rememorare rău-prevestitoare mi se clarifică brusc faptul că îmi pierd vremea zadarnic cu Ernst Müller. El constituia o materie cu care, în starea sa actuală, nu aveam ce să încep. Nu-l interesa ceea ce îi puteam oferi. El vedea în mine pe deținătorul zgârcit al forțelor oculte. Credea că dacă aș vrea s-o fac, eu l-aș putea iniția, făcându-l fericit și dându-i viață veșnică. Și nu existau cuvinte care să-l fi putut lămuri despre motivele care mă împiedicau să-i predau știința de rang superior. Ar fi fost zadarnic să torn cea mai strălucitoare licoare a magiei albe în cupa caracterului său impur, căci s-ar fi amestecat imediat cu otrava densă a magiei negre; pentru că el ar fi pus toate forțele și cunoștințele în slujba pasiunilor, a egoismului și intereselor sale necontrolate.

Înțelesei că nu trebuie să continui instruirea lui. Scopul întâlnirii noastre nu fusese altul decât că-l pornisem. Îl vaccinasem. Știam că trebuia să rezolv imediata lui îndepărtare din Grotte, căci acesta era următorul pas. Simțeam, desigur,

răspundere pentru viitoarea lui soartă și nu doream să-l părăsesc fără nici un sprijin.

Făcusem deci un pas înainte pe coridorul întunecat al templului misterelor. Nu știam dacă mă voi împiedica de o treaptă care să mă ducă spre înălțimi, sau dacă mă voi prăbuși într-un puț adânc; dar trebuia să înaintez. Nu mă mai puteam opri.

Gheare de leu

O excelentă posibilitate se ivi pentru realizarea planului meu. Corespondam de multă vreme cu Jean Maria Ragon, distinsul mistic belgian, împreună cu care pregătisem cândva înființarea lojei din Bruxelles. St.-Germain ne făcuse cunoștință. Contele prețuia mult cultura și abilitățile oculte ale acestuia. Aveam un drum personal de făcut la Bruxelles în problema lojei și hotărâi să-l iau cu mine pe Ernst pe care intenționez să-l plasez acolo într-un post corespunzător de secretar. Aveam încredere în influența răscolitoare a marelui oraș, știam că elevul meu neliniștilor va fi absorbit de vraja acestuia ca fierul de magnet. Cu cât mai curând se va cufunda el în oceanul astral, cu atât va ieși mai curând din el.

Deocamdată nu-i comunicai decât intenția de a călători și faptul că îl voi lua cu mine. Nu i-am vorbit despre celălalt plan. Voiam ca dorința să se nască în el însuși și el să se folosească de ocazia ivită din propria sa voință.

Bucuria lui Ernst era nemărginită. Pregătirile pline de emoție îl distraseră de la orice altceva, până și de la învățătură. Tot mereu izbucnea în declarații de recunoștință și-mi spunea că nu va putea răsplăti niciodată tot binele cu care l-am copleșit.

Pornirăm la drum în martie, 1801. Caleașca noastră trecu și pe lângă hanul unde slujea mama lui Ernst. Eram curios dacă va cere să intre acolo, dacă nu pentru altceva, măcar pentru a o impresiona prin aspectul său elegant de acum și prin luxul caleștii, dar nu zise nimic. Se retrase în adâncul pernelor și nici măcar nu privi spre han. Tăcerea lui mi se păru ciudată, după ce, în prealabil, vorbise mereu și pusese nenumărate întrebări.

- Nu te simți bine? l-am întrebat ca să-l fac să vorbească.
- Urăsc locul acesta! izbucni el.
- Credeam că ai vrea s-o vezi pe mama ta...

- Îmi doresc ca niciodată să nu fiu nevoit să-mi amintesc măcar de acest loc!

- Înțeleg, spusei amintindu-mi de Hans Burgner care era tot atât de dezrădăcinat.

*

Prevederile mele se împliniră. Pe când eu îmi petreceam cea mai mare parte a timpului la Bruxelles cu Ragon, Ernst descoperea orașul. Avusesem grijă să dispună de bani suficienți și de libertatea necesară în acest scop. Când se sătură de tot ceea ce era de văzut și de distracțiile care puteau fi procurate cu ajutorul banilor, îl luai cu mine în vizită la câteva familii din societatea sus-pusă. Prin cuvântul magic al Ordinului, palatele selecte mi se deschideau cu amabilitate și cu o largă prietenie frățască. Luaram parte la serate strălucite - la care n-aș fi participat niciodată pentru propria mea plăcere - iar simțurile lui Ernst se umplură de lumini, de vraja atmosferei, în ambianța strecurată, cu tonalitate discretă în mijlocul unor bogății nelimitate, în vraja proprie castei celor aleși. În modul de viață abstractizat, liniștit, de o simplitate mănăstirească din Grotte nu exista nici urmă de așa ceva. Tânărul era înconjurat acum de muzică, de femei superbe, pline de bijuterii, cu tenul ca de petală, cu parfum divin. Ernst era amețit de cuvintele fine, unduitoare, jucăușe, de conversațiile palpitate. Gustul îi era răsfățat de băuturi alese, condimente neobișnuite, mâncăruri necunoscute, însă acest lux, această pompă patinată care ar fi distins încrederea în sine a unui caracter mai sensibil decât al său, pe el îl inspira. Concupiscenta sa era în flăcări, încrederea în sine și ambiția se aprinseseră ca un joc uriaș, de parcă și-ar fi regăsit în sfârșit căminul adevărat. Rămasei uimit de comportarea sa lejeră, sigură, superioară. Se adresa femeilor cu o siguranță instinctivă, arzătoare. Ochii lui avizi le provocau și le dezbrăcau pe loc, în așa fel încât nu el, ci damele exersate în războaie amoroase își plecau ochii după ce-l priviră. Și ochii femeilor se întorceau mereu și mereu către el, cu o curiozitate zâmbitoare, incitată. Era un biet diavol sărac lipit, fiul nelegitim al unei servitoare, un nimeni situat în afara claselor sociale, el însă nu simțea în jurul persoanei proprii nici un fel de vid. Nu deveni mohorât, încurcat, disperat din cauza stării sale tulburi, ci, cu perspicacitatea și îndemânarea unui jongler, arunca o punte peste prăpastia care-l separa de casta superioară. Era un

bun observator, își amintea tot ce auzise și își lansa frânturile de cunoștințe furate de peste tot tocmai acolo și când acestea puteau impresiona cel mai mult. Atrase atenția generală. Era considerat original, deosebit de inteligent, tulburător de simpatic. Și era cu adevărat așa: se juca și torcea ca un pui de leu, dar colții săi de răpitor începeau să se arate, ghearele se ascuțeau și natura sa de fiară își anunța prezența.

Discutasem cu Ragon planurile mele privindu-l pe Ernst. Amândoi căzurăm de acord că viitorul patron al lui Ernst și casa în care el urma să fie primit trebuiau alese cu mare grijă. Înainte de toate, trebuia să ne convingem că în acel anturaj nu există nici o femeie tânără, frumoasă: soție, fiică sau cameristă. Îl aleserăm în final pe Charles de Blancourt, un holtei bogat, bătrân și simpatic, colecționar pasionat de cărți, care se declară cu plăcere de acord să angajeze un tânăr cu scopul ca acesta să descopere rarități și să administreze biblioteca. Dragostea bătrânului pentru cărți și firea sa generoasă și îngăduitoare se potriveau de minune cu planul nostru. Blancourt nu era un adevărat ocultist, el se interesa doar de științele secrete la nivel de amator, nerenunțând la comoditate și menținându-se departe de praxis. Ragon îi făcuse mari servicii când îi procurase niște cărți rarissime, imposibil de dobândit de către alții, dar, în afară de aceasta, prietenia bărbatului de înaltă cultură, cu un caracter captivant, în ochii lui Blancourt era egală cu favoruri mult mai importante, așa că nu întâmpinam nici o greutate din partea lui.

Organiză o serată strălucită în casa lui princiară și acolo îi făcu oferta lui Ernst. Îi pune la dispoziție o retribuție, și o libertate atât de mari, în schimbul unor obligații plăcute, distractive și comode, încât un tânăr începător și sărac n-ar fi putut visa la mai mult. Cu toate acestea, Ernst, deși mirat și amețit de ofertă, solicită un timp de gândire.

Reîntorcându-ne noaptea la hotelul nostru, îmi ceru să vină în odaia mea, având lucruri importante de discutat.

Apăru îngândurat și palid. Era tăcut și umil. Cuvintele lui răsunară deja dinainte în gândul meu și știam ce răspuns va trebui să-i dau. Îmi prezintă oferta lui Blancourt. Când îl felicitai pentru acest succes personal, el mă privi cu ochi întunecați, mohorâți:

- Dumneavoastră, domnule, știți prea bine că pentru mine avantajele mari ale acestei șanse sunt foarte evidente. Tot ce mi se oferă este pe placul meu, este dorit de mine cu pasiune și mă atrage... dar renunț la toate acestea fără să stau pe gânduri. Accept să port un singur costum ani de zile și să trăiesc doar cu pâine uscată în camera de lemne din Grotte dacă dumneavoastră sunteți bun să mă instruiți mai departe și-mi dați speranța că o dată și o dată mă veți iniția în tainele care pentru mine sunt singurele lucruri importante în viață.

- Mă bucur că îți pot răspunde fără ocolișuri, Ernst. Dacă aș putea să-ți dau măcar o fărâmbă de speranță că în această viață, oricât de târziu, te-aș putea iniția, ți-aș spune să rămâi cu mine. Dar, din păcate, situația e alta. Te-am putut ajuta numai la pornire... sosirea ta în punctul final se află încă foarte departe, dincolo de multe vieți și morți. Eu aș fi cel mai fericit dacă ți-aș putea spune altceva, căci țin la tine și o să-mi lipsești. Dar în aceste condiții nu-ți pot da alt sfat decât să accepți postul în casa lui Blancourt! Grotte nu-ți mai poate oferi nimic.

Se ridică. Furia revoltată și mândria rănită se luptau în el cu disperarea neputincioasă.

- Dar ce anume ar trebui să fac, ce fel de om ar trebui să devin pentru a fi acceptat de dumneavoastră și a fi considerat capabil de săvârșirea Marii Opere?! Nu sunt suficient de inteligent, de tenace și de statornic?! Foarte bine! Recunosc că simțurile mă mai înving de multe ori, dar nu ați avea să-mi spuneți decât un cuvânt și le-aș înjuga și pe ele în interesul marelui scop. V-ați gândit oare la ce renunțați și în ce stare mă aruncați? Eu nu voi renunța niciodată să caut tainele oculte și nu mă voi da înapoi de la nimic! De ce nu vreți să mă ocrotiți?! De ce nu mă mai conduceți pe drumul cel drept?!

- Pentru că este mai bine dacă atingeți drumul cel drept după ocolișuri, după experiențe amare, care vor arde în tine slăbiciunile, transformându-le în zgură, decât dacă ai părăsi drumul drept după ce ai dobândit știința, folosind-o în scopuri greșite. Nu mă îndoiesc de hărnicia și de inteligența ta și nu mă îndoiesc nici de faptul că nu vei renunța niciodată la căutarea tainelor oculte. Știu că dacă vei ajunge o dată în acel punct unde vei putea dobândi cele trei chei ale celor trei porți, te vei folosi de ele cu un talent ieșit din comun. Până atunci însă mai ai altele de rezolvat. Înțelege-mă, Ernst... refuzul meu nu

conține nimic care să te jignească. Pur și simplu, nu pot să-ți ofer pentru consumarea pasiunilor tale niște forțe care ar putea deveni puteri folositoare, constructive numai în mâinile Adepților care au depășit deja capcanele ispititoare și nimicitoare ale pasiunilor. Acum, desigur, ești plin de amărăciune și ți se pare că nu te apreciez corect, dar gândește-te că eu îmi recunosc fără șovăială greșelile. Cea mai elocventă dovadă a erorii mele ar fi dacă tu, departe de mine, te-ai menține pe linie iar sentimentul frustrării ți-ar înzeci silința. Dacă ai continua să mergi înainte chiar și fără recunoașterea meritelor tale, fără o promisiune clară, învingându-ți din proprie putere slăbiciunile. Tu te poți apropia de marele țel și în absența mea. Maturitatea ta ar fi dovedită prin faptul că te-ai menține pe drumul cel drept chiar și fiind părăsit. Consideră această etapă ca o etapă a încercărilor. Dacă mă contrazici prin faptele tale, eu îți voi împărtăși fără nici o reținere toate cunoștințele mele.

Se ridică.

- În ordine, spuse el solemn, cu seriozitate și, convingere lăuntrică fermă. Să mă prezint singur, sau mă veți chema dumneavoastră, atunci când veți constata că ați greșit?!

- Te voi chema, Ernst! Poți fi sigur de asta!

Așadar Ernst rămase la Bruxelles, în casa lui Charles de Blancourt. În primele luni primii de la el scrisori lungi. Îmi relata cu multă fidelitate toate gândurile și toate observațiile iui. Avea un stil original și vioi. Îmi înfățișa portrete interesante, hazlii, despre oameni, ambianța pe care o descria trăia și strălucea de viață în scrisorile sale. Era încântat de Blancourt și deocamdată nimic altceva nu-l interesa.

Ragon îmi dădea de asemenea vești favorabile: Ernst abia dacă ieșea din casă, își petrecea timpul liber citind și făcându-și notițe în camera lui. Învăța cu pasiune. Blancourt îl agreea și peste tot vorbea despre el apreciativ. Ne era recunoscător că îl recomandase, căci Ernst se dovedea un muncitor neistovit. Prelucrase în timp foarte scurt imensul material adunat în bibliotecă și îmbogățise patrimoniul de cărți al patronului său cu două exemplare rarissime după care acesta jinduia de ani de zile.

Pe la sfârșitul anului, scrisorile se mai răriră, dar Ragon continua să-mi dea vești liniștitoare. Ernst nu-și schimbase modul de viață, ba se părea că și-a suprasolicitat forțele. Blancourt începu să se îngrijoreze de starea sănătății sale. Își

pierduse pofta de mâncare, slăbise, sub ochi avea cearcăne întunecate, dar Ernst își continua activitatea la fel ca înainte și nici nu voia să audă de concediu. Scrisorile lui scurte, scrise în grabă, îmi dezvăluiau faptul că era foarte preocupat de un lucru pe care mi-l ascundea cu grijă. Literele sale largi și deschise, pasionate și vii se îngustară, se încâlciră, înclinarea li se schimbă, își modificară direcția către stânga și se ascundeau parcă. Imaginea grafologică înclinată spre stânga, trădând îndepărtarea de comunitate, oglindea o concentrare tensionată.

Din acel moment știam că Ernst părăsise calea.

Isabelle

În al treilea an al șederii sale la Bruxelles se petrecu evenimentul tragic care aruncă în sfârșit lumină asupra activității secrete a lui Ernst Müller și asupra direcției fatale în care el fusese antrenat.

Charles Blancourt fu vizitat de sora lui, măritată în Anglia și de fiica acesteia, Isabelle.

Ragon o descrie mai târziu pe Isabelle drept o tânără cu purtări reținute, înaltă, subțire, cu părul de culoarea cânepii, cu ochi cenușii minunați și buzele roșii care contraziceau aparenta ei răceală. Era deosebit de frumoasă, cultă și... spirituală ca un drăcușor. Se părea că din clipa când făcură cunoștință, între ea și Ernst Müller se statornicise o relație încărcată de tensiuni negative. Tânăra fată adulată, bogată, răsfățată nu-și ascundea antipatia față de Ernst și îl făcea de fiecare dată să simtă acest lucru. La masă el era ținta observațiilor ei ironice și Isabelle se străduia să-i facă pe toți să se amuze pe socoteala lui. Ernst, după cum spunea Ragon, răbdă cu un stoicism demn de invidiat orice umilire și o biruise adesea pe fată cu replicile sale pline de spirit.

Isabelle era logodită. Viitorul ei soț, Lordul B., prim-născut al uneia dintre cele mai vechi familii britanice, era moștenitorul titlului de prinț G. și astfel Isabelle ar fi intrat prin el în legături apropiate cu casa regală.

Era neîndoios că tânărul provenit dintr-o lume inferioară, cu o situație socială imposibilă, totuși cu însușiri excepționale, îi stârnise interesul Isabellei și că izbucnirile ei ironice serveau tocmai pentru anularea acestui interes refulat. Încerca să-l

nimicească chiar și în proprii ei ochi, voia să se convingă pe ea însăși că sentimentele neliniștitoare pe care le inspira Ernst veneau din faptul că acesta era ridicol, și nu erau stârnite de însușirile atrăgătoare ale bărbatului. Ernst rămase politicoș și reținut față de ea și, ori de câte ori era posibil, o ocolea.

Aceasta era situația între ei când tragedia începu să se „declanșeze”. Evenimentele erau prevestite la început numai prin fenomene exterioare. În timpul zilei cei doi se întâlneau tot atât de rar ca și înainte, dar dacă acest lucru se întâmpla totuși, Isabelle nu mai făcea remarci ironice. În general ea era tăcută, îngândurată și lipsită de radiație. Când se vorbea, tresărea dintr-o absență profundă. Buzele îi erau arse și palide, fața umbroasă și suptă, de parcă ar fi fost măcinată de o boală gravă. Mama ei credea că îi este dor de logodnic și hotărî să plece spre casă înainte de vreme. Isabelle însă se împotrivi cu disperare. Nu! Voia să rămână acolo. Dacă se putea ar fi prelungit șederea... Mama ei putea să plece liniștită. Ei îi plăcea atât de mult la Bruxelles că n-ar fi putut să-l părăsească. Mai târziu aflară dintr-o scrisoare a Lordului B., care se interesa neliniștit despre ce se întâmplase cu Isabelle, că ca, de săptămâni întregi, nu-i mai răspunsese la misive. Deci nu încăpea nici o îndoială: fata era bolnavă.

Examinarea medicală propusă fu respinsă de Isabelle eu aceeași disperare: să fie lăsată în pace. Nu avea nimic. Când, în ciuda refuzului ei, îl chemară totuși pe medic, ea se încuie în camera ei. Mama ei și Blancourt priveau cu îngrijorare neputincioasă starea ei inexplicabilă. Bănuiau vreo suferință sufletească, o iubire tăinuită, obiectul căreia însă nu era de găsit printre cunoștințele din Bruxelles. Nu se interesa niciodată de nimeni și în ultimele săptămâni încetase să mai frecventeze societatea.

Adevăratele cauze ale stării ei fură dezvăluite în cutremurătoarea scrisoare de adio, găsită în cameră după sinuciderea ei. Isabelle luase o otravă necunoscută și era moartă când au găsit-o. Scrisoarea îi era adresată lui Blancourt. În afara familiei, singur Ragon luă la cunoștință de acest caz rușinos și întristător. Ragon, cu permisiunea lui Blancourt, copie pentru mine scrisoarea Isabellei.

În primele rânduri, ca îl implora pe Blancourt să o sprijine pe mama ei în supărarea grea care o va copleși și pe care este

nevoită să i-o provoace. Îl ruga de asemenea să nu comunice logodnicului ei și familiei acestuia precum nici societății în general adevăratele motive ale morții ei și, dacă e posibil, să țină secretă sinuciderea însăși. Dispunând de multă influență, el avea posibilitatea să găsească un medic care să dea un certificat, acuzând vreo boală galopantă care o ucisese.

Apoi trecu la motivele sinuciderii sale:

„S-a întâmplat cu două luni în urmă, în ziua de doi septembrie. Era o seară înnorată și caldă, iar eu simțeam o ușoară durere de cap. Aș fi putut alege între două invitații, dar nu mă hotărâm să plec. Mă apăsă o neputință, o oboseală de plumb, și o neliniște stranie. În timpul cinei, după obicei, stăteam față în față cu Ernst Müller. Privirea lui, pe care de câteva zile o întâlneam de fiecare dată când îmi ridicam ochii, mă irita puternic, dar în același timp, îmi și paraliza creierul, care altă dată fabrica în serie idei cu care să-l necăjesc pe acest individ nespus de antipatic, insolent în modestia sa prefăcută, acest tip de doi bani pe care mă simțeam obligată să-l disprețuiesc pentru că era atât de puțin fair, și pentru că dorea într-un mod viclean și prefăcut să dea impresia că este totuși Cineva. Expresia din ochii lui era foarte stranie. Foarte vie, cotropitoare, plină de ironie și ură arzătoare, dar și de altceva care - recunosc acum, căci nu mai contează și vreau ca în fața voastră să stea limpede toată mârșăvia faptei săvârșite de acest monstru, fără acordul meu și împotriva convingerii și preferințelor mele - mă tulbură în mod teribil de parcă în venele mele s-ar fi turnat un flux de lavă topită. Acest sentiment mă umplea de rușine, de neliniște, fără să mă pot apăra împotriva dulceții sale rele. Eram cotropită de un dor sălbatic, înțepător, genunchii îmi tremurau, răsuflarea mi se întretăia. În același timp îl uram, simțeam repulsie și revoltă împotriva lui și, credeți-mă, dacă aș fi rămas în posesia capacității de gândire și a conștiinței, rezistența mea morală n-ar fi fost niciodată învinsă.

Curând mă apucă somnul. M-am retras în odaia mea și m-am culcat. Nu știu cât timp dormisem când, deodată, m-am trezit, - dar nu acesta este cuvântul potrivit, căci numai o mică parte din ființa mea se trezise, creierul îmi rămase gol. În trup îmi vibra o dorință arzătoare, impulsivă, nerăbdătoare, aproape o durere. Deodată auzii numele meu rostit încet, fierbinte, poruncitor:

- Isabelle... vino... Isabelle...

Această voce accentua în așa măsură sentimentul străin, îngrozitor care mă domina, încât tot corpul mi se scutura, tremuram toată și chinul pe care-l simțeam mă făcu să plâng. Furtuna interioară spălase probabil până și controlul slab, exercitat de creierul și conștiința mea, căci în acest punct memoria mi se întrerupe și urmează o lacună. Trezirea și recăpătarea conștiinței depline au fost apoi atât de terifiante, atât de nimicitoare, încât nu am puterea să le descriu... Eram culcată în patul lui Ernst Müller, batjocorită, însângerată, cu capul amețit. Trupul îmi era plin de zgârieturi. Pe umăr aveam o urmă de mușcătură. Buzele îmi erau crăpate și, alături de patul răvășit, în lumina neliniștită a lumânării stătea el care... o, nu pot scrie despre aceasta. Mă somă cu răceală să plec înapoi în camera mea și să fiu atentă, căci servitorii urmau să se trezească. Vocea îi era poruncitoare, îmi atrase atenția să mă port cu grijă în timpul zilei. Să nu-mi schimb comportarea, pentru ca nimeni să nu observe nimic și să tac despre cele întâmplate în acea noapte. Am început să plâng. Am pronunțat cuvinte îngrozitoare. Am sărit la el și l-am lovit cu pumnii în piept, el însă mă apucă de umeri și mă aruncă pe pat.

- Dintre noi doi, dumneata ești mai interesată ca servitorimea alarmată să nu te găsească în toiul nopții în camera mea! Ce pisicuță sălbatică! În dragoste își folosește dinții și unghiile, iar în ură pumnii. Cu un surâs ironic își desfăcu cămașa și-mi arătă pe gât și pe umeri urmele mușcăturilor și ale zgârieturilor. Acum fii cuminte și du-te! O să te mai chem!

Această ultimă și groaznică umilire mă aduse pe marginea leșinului. N-am mai putut pronunța nici un cuvânt, gâfâind, plângând, bălăbănindu-mă ieșii din camera lui cu singura, imperioasă, strigătoare idee să mă îmbrac și să fug de acasă ca să mă înec în râu. Însă în clipa când am ajuns în camera mea, mă cuprinse o asemenea toropeală încât căzui în pat și adormii.

Mă trezi mama pe la amiază. I-am spus că sunt bolnavă și ea m-a lăsat culcată, dar nu se mișcă de lângă mine. Seara plecă în sfârșit. Când se aplecă asupra mea să mă sărute, simții rușine și durere disperată. Aș fi vrut să mă agăț de ea, să-o rețin și să rețin împreună cu ea tot ce fusese strălucitor, însorit și plin de promisiuni în tânăra mea viață, tot ceea ce, într-o singură noapte, se dărmase și se pierduse pentru totdeauna. După ce

mama plecă, m-am rugat multă vreme, apoi am început să mă îmbrac. Îmi puneam hainele când mă năpădi din nou acea dorință chinuitoare și dulce, poruncitoare, josnică și irezistibilă care îmi birui iarăși rezistența și frica. Auzeam din nou vocea:

- Isabelle... vino... Isabelle...

Toate celelalte dispărură, se cufundară în neant. Nu mai exista decât această voce și o foame impetuoasă, furtunoasă, înainte de ivirea zorilor mă trezii din nou în patul lui Ernst Müller.

Așa a fost.

Zi de zi plecam ca să mor și zi de zi mă murdăream din nou. Ajunsesem o dată chiar pe malul apei, dar acest păpușar îngrozitor mă readuse de acolo pe firul pasiunii întunecate. Am făcut rost de otravă pentru ca, în primul moment când îmi pot crea o fărâma de independență față de el și față de mine însămi, s-o iau ca să mă pot salva, căci nu mai am altă scăpare. Din oră în oră mă cufund tot mai adânc. Rezistența îmi scade. Puterea morală mă părăsește. Sunt infectată cu ciuma pe care mi-a inoculat-o el. Chiar și ziua, în amiaza mare, jinduiesc după el. Образul său rece, demonic, trupul puternic, se îmbracă în ochii mei într-o frumusețe rea, ispititoare, vocea lui mă cutremură. Când nu-l văd, mă gândesc la el cu dorință geloasă și aștept noaptea cu o jinduire tainică, de nesuportat. Acum m-am convins și de faptul că voi avea un copil de la el. Acest lucru a umplut măsura. Nu mai am loc în această lume! Nu pot rămâne în viață ca să aduc rușinea insuportabilă și oprobriul unui scandal public pe capul părinților și logodnicului meu, care au o încredere nemărginită în mine. Nu pot da viață copilului lui Ernst Müller, ca fată nemăritată, renegată, bătaia de joc a întregii lumi, eu: Isabelle Welles de Blancourt“.

După ce lucrurile au ieșit la lumină, Ernst dispăru fără urmă din casa lui Blancourt și după toate probabilitățile, și din Bruxelles.

Atât Ragon cât și eu vedeam clar ceea ce s-a întâmplat. Ernst găsisese în colecția lui Blancourt o serie bogată din cele mai rare cărți ale magiei sexuale.

Întâlnirea sa cu aceste cărți a fost fatală și efectul lor asupra senzualității pasionate a tânărului, asupra ambițiilor sale nemărginite a fost asemănător cu efectul unui vârtej puternic de apă asupra unei frunze uscate. Capcana forțelor negre îl absorbi cu aviditate și-l antrenă în adâncimi. Era evident că făcuse

exerciții îndelungate. Din scrisorile sale, din schimbarea grafiei sale am putut calcula cu precizie momentul când el a pornit atacul.

Reușita experiențelor sale era dovedită de sinuciderea nefericitei, răsfățatei, orgolioasei Isabelle. Tânărul avea un talent pronunțat pentru biruirea acestui teritoriu, posedând o energie sexuală uriașă, o tenacitate periculoasă, sânguință și inteligență. Numai că nu știa sau nu credea - chiar dacă citise avertismentele - că forțele întunecate ale magiei se întorc întotdeauna împotriva magului negru, aruncând deodată asupra lui tot răul produs împotriva altora. Dar până atunci... până atunci el mai putea declanșa nenumărate tragedii căci scăpase în lume dotat cu niște arme mai periculoase decât orice altă armă vizibilă. Ce-i drept el nu-i putea răni cu ele decât pe cei slabi din punct de vedere moral, pe cei lipsiți de apărare din punct de vedere spiritual... dar câte femei pot afirma despre sine că au armura completă?

Ernst Müller le va oferi voluptăți grave, suferințe amarnice, experiențe nemiloase, dar le va trezi și rezistența pe care o vor folosi într-o viață viitoare. Pe calea pe care o apucase nu exista oprire, căci panta îl ducea în jos. Pentru a reveni în direcția corectă, el va trebui să atingă mai întâi punctul cel mai de jos - la fel ca Hans Burgner. Ernst fusese zguduit pentru o clipă de moartea Isabellei și înțelesese mai bine motivul pentru care îl refuzasem, deși mai târziu probabil că a dat toată vina pe mine.

Eram sigur că nu voise s-o împingă atât de departe pe fata care îi rănise mortal vanitatea, care îl umilise în public și răsese de el. Nu voia altceva decât să-i dea o lecție, s-o transforme într-o femeie îndrăgostită și umilă și săvârși răzbunarea cu o senzualitate perversă plină de ură, dar ahtiată de ceva ce era totuși de nerealizat. Forțele magiei negre îi depășesc întotdeauna pe ucenicii vrăjitori care le evocă. Ele continuă să distrugă, să nimicească, capătă noi vieți și, cu toate că par să-și slujească un timp stăpânii, în realitate însă dirijează fiecare pas al omului pe care îl și nimicesc în final.

Magul negru

La Paris în 1805 luă ființă Uniunea Masonică Les Trinosophist, „Loja acelor care cercetează trei științe”. Urmând invitația lui Ragon, participai și eu la inaugurare.

Într-o zi, când coboram din caleașcă în fața casei lui Ragon, îl zării pentru câteva clipe pe Ernst Müller. Se apropia dinspre casă. Arăta foarte prost. Îmbrăcămintea și încălțărilor îi erau pline de praf, bărbia nerasă, fața galbenă și suptă. De cum mă observă rămase locului, siderat, apoi făcu stânga-mprejur și fugi.

Plecai curând de la Paris ca să-mi iau rămas bun de la părinții mei care se pregăteau de o lungă călătorie. Porneau spre Orient și lăsau totul în ordine cu gândul să nu se mai întoarcă la Grotte. Eu trebuia să mai rămân, l-am condus până la graniță pe cei doi bătrâni, deveniți niște înțelepți tăcuți. În sufletul meu mă simțeam una cu ei. Disparația lor trupească din viața mea, oricât de dureros mă atingea, nu mă zguduia la fel ca altă dată, căci poarta larg deschisă a certitudinii mi se arăta, chiar dacă de la depărtare. Știam că nu-i pot pierde.

Urmară ani pașnici, încălziți de activitatea neîntreruptă la Cassel. Amadeus îmi devenise de-acum un colaborator sânguincios și talentat și se ridicase cu succes în gradele mai înalte ale Ordinului.

În 1818, Ragon ținu în Loja Trinosophist o serie de conferințe despre inițierile arhaice și cele moderne. Câteva probleme ale Ordinului mă chemau oricum la Paris și îmi legai șederea acolo cu plăcerea de a asculta conferințele excelentului meu prieten, și mai cu seamă dorința de a-i face cunoștință personal cu Viktor Amadeus.

Cu prilejul acestei călătorii am auzit pentru a doua oară de Ernst Müller.

Femeile din familia unui confrate de Ordin îmi vorbiră cu mare încântare despre un om miraculos care vindecase bolile Madamei X și Mademoisellei Y, numai prin suprapunere de mâini și răsufare. Întrebai din ce consta boala doamnelor. Madam X care rămase de douăzeci de ani văduvă, era profund evlavioasă și încă tânără, dar era chinată de niște dureri de cap atât de puternice încât se închidea în odaie pentru zile întregi, țipând de durere. Viața ei era distrusă de această boală ce lua proporții. Mărturisi prietenei sale că crizele erau precedate întotdeauna de niște vise rușinoase al căror conținut nu-l putea relata, ea fiind o

femeie cu educație și cu frica lui Dumnezeu. Mademoiselle X era o domnișoară mai trecută care, la moartea logodnicului ei, făgăduise că nu se va mărita niciodată și rămase credincioasă făgăduinței, deși fusese asaltată de mulți, fiind frumoasă și bogată. Ea suferea de sufocări și dificultăți la înghițire și amețeală în locuri mai înalte. În final abia dacă mai îndrăznea să iasă, pentru că starea ei se înrăutățea în prezenta unei societăți mai numeroase. În clipa când cineva o privea mai insistent sau când auzea o voce profundă de bărbat, începea să se sufoce și dacă lua masa cu mai multe persoane nu reușea să înghită mâncarea, căci gâtul se strâmțea. Ei bine, acest om miraculos, pe care îl vizitara după insistențele îndelungate ale prietenilor, le scăpă de orice boală după câteva tratamente. De atunci ele i-au devenit desigur adevărate fete și recunoscătoare, iar cercul admiratorilor creștea mereu, căci vindecările erau cu adevărat miraculoase. Îmi comunică și numele lui: îl chema José Maria de Chassin.

Mai târziu, rămânând singuri, cerui părerea confratelui meu despre bărbatul cu nume sonor.

- Nu știu - zise el îngândurat - dar ceva nu e în regulă cu acest om. E înconjurat numai de femei. Nu are pacienți bărbați. E un vlăjgan de vreo treizeci de ani, musculos și bine făcut, și se îngrijește ca o cocotă. Trebuie să fie un individ inteligent, foarte cult și foarte bogat, căci ține un palat, calești, mulți servitori, dar și-a orânduit casa într-un mod cu totul suspect. Vezi acolo lumini ascunse, statui orientale, draperii grele din spatele cărora se aude o muzică izvorâtă nu se știe de unde, sofale largi și cuști de sticlă în care ține șerpi. Fiecare dintre obiecte e făcut să epateze, să farmece, să surprindă. Originea averii sale este, desigur, incertă sau, poate, foarte evidentă. Femeile pe care le tratează sunt toate trecute de prima tinerețe, singure, suferă de niște nereguli de natură nervoasă și sunt foarte bogate. Chiar și metoda lui de tratament este foarte suspectă. Odaia echipată pentru tratamente este acoperită cu draperii de culoarea sângelui închegat și tapițeria mobilei este tot din brocart roșu-închis. Mijlocul camerei este ocupat de o sofa moale, așezată pe un postament. Tratamentul este relatat sau trecut sub tăcere de fiecare bolnavă în același fel... Tavanul odăii este din oglindă. Bolnava trebuie să îmbrace pe trupul gol, după anumite băi aromate, o cămașă de mătase purpurie. Ea stă culcată cu fața în

sus pe sofa și își privește propria imagine în oglinda de deasupra capului. Aburi groși ai unor plante aromate orientale umplu încet aerul camerei care se cufundă într-o penumbră roșiatică. Din spatele vreunei draperii răsună o muzică tandră, iar simțurile bolnavei se umplu de o moleșeală copleșitoare, nespus de plăcută. Acum apare bărbatul miraculos. Pe silueta sa înaltă și mușchiuloasă unduie tot o haină ușoară, de mătase roșie. Se apleacă asupra bolnavei, aflată deja pe jumătate în extaz. Răsuflarea lui caldă atinge ochii semi-închiși care astfel se închid. Apoi încep mângâierile și suprapunerile de mâini „în ale căror vibrații aducătoare de forțe dense, vindecătoare” conștiința dispare. Mademoiselle caracteriza starea dinainte de adormire ca pe ceva care aduce „voluptate nepământească, de parcă în vene ți s-ar scurge mari cantități de nectar și ambrozii”. Madame X mărturisea prietenei sale, o doamnă deloc discretă, despre trezire: „te trezești cu o oboseală mare, nemăsurat de mare, de parcă te-ai odihni pe lauri după niște lupte uriașe și eforturi epuizante, ești victorioasă și satisfăcută. Orice tensiune e dizolvată. Orice nemulțumire a încetat. Pielea respiră. Sângele aleargă tinerește în vene. Suflul este plin de speranțe senine, înșorite, și de o sănătoasă poftă de viață. Moleșeala plăcută este întreruptă de foamea veselă, intempestivă, plăcută a trupului”.

Figura clară pe care am primit-o prin aceste descrieri îmi sugera în mod neliniștitor contururile elevului meu eșuat. După aceasta, o întâlnire cu ocazia unei vizite inopinate pe care o făcurăm cu Ragon în saloanele Madamei X, îmi adevăra sumbrele prevederi.

José Maria de Cassin trona ca un pașă în cerul femeilor bătrâne ce se pârjoleau la flăcările erotismului. Pe exteriorul său se desenaseră liniile clare ale drumului parcurs de el, de parcă ar fi fost trasate cu dalta. Ochii săi umbroși, cu flăcări bolnave își pândeau prada sexuală deasupra unui nas îngustat, cu nările lărgite. Buza inferioară îi căzuse puțin, părând astfel mai carnoasă, iar linia sa groasă era tăiată la mijloc de linia faunului. Această linie întărită se repeta pe mijlocul bărbiei puternice. Părul, aranjat cu artă, îi cădea pe gât în bucle strălucitoare. Sculptorul orb al pasiunii săvârșise o operă uriașă. În doar câțiva ani formase un demon al furiei sexuale din materia primă docilă a trupului său. În clipa când mă văzu, siguranța sa insolită fu

parcă tăiată. Se recomandă cu multă grabă și fugi de presupusele mele întrebări. Cu toate că în acel moment nu aveam să-i pun nici o singură întrebare.

Știam că adevtele vrăjite nu pot fi rupte de el. Lumea instinctelor lor era înlănțuită de satisfacțiile sălbatice, de uriașele emoții sexuale și acest legământ nu putea fi desfăcut decât de victimele însele printr-o luptă lăuntrică de eliberare a sufletului. Dar spiritul acestor femei dormea, închis în creuzetul fierbinte al trupului. Încercările mele au rămas fără răsunet. Cuvintele de avertisment reținut fură anulate de realitatea voluptății, răspândită în sângele lor, pe care iscusitul „vrăjitor” o inocula bolnavelor, el adormindu-le eul etic și eliberându-le de orice răspundere morală.

*

Mai târziu Ragon îmi relatează despre șirul de scandaluri iscate în jurul lui Chassin, ceea ce a pus capăt manipulațiilor sale pariziene. Împotriva lui apăru mai întâi o reclamație la poliția din Paris, apoi mai multe, făcute de membrii unor familii ale adeptelor, care se sesizară, apoi se scandalizară. Legat de caz au fost semnalate și câteva sinucideri. Astfel s-a descoperit și cauza morții timpurii a Mademoisellei Y care, după câteva luni de tratament, constatase îngrozită că este însărcinată. O doamnă distinsă își puse capăt zilelor pentru că Chassin, după ce o depousedase de avere, nu mai voia să știe de ea. Aceste nefericite, lipsite de voință aproape toate i-au donat sume uimitor de mari și îi semnaseră orbește polițe, care le împingeau la ruină financiară. Chassin, ca un imoloch nesătul, absorbea întreaga lor putere materială. Era imposibil de știut ce urmărea el cu atâta bănet. Oricât de luxos îi era traiul n-ar fi avut nevoie de sume atât de mari. După ce avalanșa pomi, rușinea, teama de scandal și decepția îngrozită au mai nimicit câteva din „bolnavele odăii roșii”. Chassin fu arestat și, după deliberări pline de emoții, fu condamnat la moarte. Condamnarea la moarte fu totuși comutată printr-o influență tainică, ce funcționa încă, în detenție pe galere până la sfârșitul zilelor.

*

Aș fi vrut să cred că misterul s-a încheiat. Ernst Müller dispăruse din ochii mei. Cei câțiva ani mizeri pe care urma să-i petreacă pe galere, îl vor liniști desigur, iar în suflet pericolul îi va fi semnalat în ceasurile de restriște de acea respingere fără

nume, acea opreliște vie care străjuie porțile oricărei cărări ce duce spre iad - și care se numește memoria sufletului.

Totuși, gândurile mele reveneau tot mereu la el. Numele lui îmi răsuna ca un acord muzical neîncheiat și, încetul cu încetul, fui stăpânit de sentimentul inexplicabil că rolul lui în viața mea nu luase încă sfârșit, că el va mai veni la mine, că va trebui să vină, învingând piedici și suferințe mortale... și cu această certitudine îl așteptam pe Ernst Müller.

El sosi la Grotte în 1830.

Cercul încheiat

Nimeni nu-l recunosc, eu singur știam cine este epava îngrozitoare care ceru adăpost la castel. Într-adevăr, din Ernst Müller nu mai rămăsese nimic. Glasul se înăspri și deveni monoton. Trei degete ale mâinii stângi îi lipseau. Prin părul rar, încărunțit, se vedea plină de cicatrici, pielea capului. Avea ochii lipsiți de strălucire, și o privire incertă. Pe nas, carnea se înroșise și se subțiasse în mod trădător, ca urmare a-distrugerilor bolii care îl măcina. Din gura lui prăbușită nu mai apărea decât un singur dinte cenușiu, înspăimântător. Talia se curbase. Își trăgea cu greu picioarele.

Văzând că îl recunosc, începu să tremure și, dacă nu l-aș fi așezat, cădea leșinat.

- Vă rog să mă iertați, spuse el cu vocea-i hârâită. Mă pregătesc de atâta vreme de această întâlnire... de ani întregi... de ani întregi încerc să ajung aici... Dacă nu aveam acest scop, aș fi murit de multe ori. Mi-ar fi fost mai ușor să renunț la toate... - își pierdu răsuflarea. Îi veni rău. Îl rugai să se odihnească, dar el era încălzit de nerăbdarea oamenilor grav bolnavi, al căror suflet e plin de probleme nerezolvate, cerând o soluție grabnică.

- Nu - nu! Trebuie să vorbesc acum! Nu-mi dați ceva de băut? Nu... nu sunt bețiv... asta nu încă... Deși e totuna, cu sau fără alcool... La mine...

I-am preparat o băutură slab alcoolizată, întăritoare, pe care o bău pe nerăsuflăte. Își închise ochii, se sprijini de spătar și suspină adânc.

- Așa, spuse el încet. Apoi începu să vorbească pe un ton egal și reținut. Letargic, fără accente. Relata despre evenimente

de parcă acestea nu s-ar fi întâmplat cu el, ci cu un străin care murise de mult. Începu cu Isabelle Welles de Blancourt. Întâlnirea sa cu magia neagră, influența decisivă pe care o suferise prin aceasta, primele sale experiențe și reușitele înspăimântătoare, amețitoarele povesti cam așa cum le reconstituise cândva pentru mine. Dar sentimentele față de Isabelle și motivația faptei sale se potriveau doar parțial cu presupunerile mele. Nu știam că, înainte de Isabelle, mai avusese încercări reușite, cu o doamnă cunoscută din societatea înaltă, iar această aventură n-a avut un sfârșit tragic.

- Mă năpădi transpirația când superba femeie, la porunca mea, apăru noaptea în cameră. Eram uimit, jubilam și mă temeam, povesti el. Nu purta pe trupul ei gol nimic în afara unei blăni lungi de samur și era numai foc, numai parfum și flacără vie în ambalajul acestei blăni... Am aflat atunci ce hetaire instabile, nimicitoare se eliberează în aceste femei morale, numai prin faptul că deconectam legătura subțire a rezistenței lor morale și a voinței lor superficiale. Căci pasiunea cu care se dăruiau și felul cum cereau apoi tot mai multă și tot mai complicată voluptate nu venea din porunca mea. Aceasta era a lor...

Trecu la criza în care îl împinse sinuciderea Isabellei.

- N-am vrut s-o ucid. Căci, în realitate, eram îndrăgostit de ea. Avea ceva impunător. O respectam și o admiram. Era tipul de femeie care mă interesa cel mai mult; ființa ei mă preocupa. O damă perfectă și o amantă desăvârșită. O minte ascuțită, adaptabilă, chibzuită, un complice perfect în orice domeniu... și cât de frumoasă, cât de multicolor, de amețitor, de ineputabil de frumoasă era! Numai femeile foarte blonde, cu ochi cenușii, pot fi atât de tulburător, de provocator de frumoase. Nuanțele tenului ei, profilul, linia buzei, arcul gâtului și al bărbiei, umbra mătăsoasă a genelor, mișcările ei cultivate, estetice și totuși animalice, sânii temerari, ascuțiți, toate o făceau egală cu cea mai minunată nestemată. Știam că nimeni altul nu-i va putea servi ca mine simțurile nesătute, că numai eu îi eram masculul adevărat și veritabilul adversar... domnul și perechea ei. Eram convins că ea însăși simte aceste lucruri cu fiecare picătură de sânge și că lupta împotriva evidenței, încercând să o nege chiar pentru sine însăși... Când îmi dădui seama că pasiunea a cuprins-o pe de-a-ntregul și că ea chiar în lipsa poruncii mele, se

grăbește înfometată și umilă în patul meu, credeam că va fi nevoita să recunoască victoria mea și că se va preda. Știam că așteaptă un copil. Voiam să plec cu ea, s-o fac soția mea... dar ea a fugit. În ultima clipă. În mod neînțeles... neașteptat. Cu puțin înainte, mi se agățase de brațe ca o femele apucată de călduri... cu toate că n-o chemasem... n-o drogasem... nu-i deconectasem conștiința. Venise în camera mea în miezul zilei, mi se aruncase la piept, mă zorea, mi se oferea... apoi luă otrava. Deodată, totul se năruí. M-am speriat de moarte.

Mi-am amintit cuvintele dumneavoastră, avertismentele... Pentru prima dată am simțit că ceea ce făcusem era un păcat, o mârșăvie transcendentă, încărcată de consecințe înspăimântătoare. Îmi reaminteam făgăduielile făcute, întrebarea mea dacă trebuie să mă prezint singur la dumneavoastră sau dacă mă veți chema, atunci când veți ști că v-ați înșelat. Decăderea mea mă umplea de o tristețe profundă și de dorința fierbinte să repar totul. Isabelle însă era moartă, scandalul izbucnise înăuntrul familiei, iar eu eram nevoit să fug.

Plecai la Paris. Eram plin de remușcări și de bune intenții. Credeam că nici o ispită nu mă va mai determina să continui practicile vinovate ale magiei negre.

Banii economisiți mi se terminară curând. Forțele întunecate pe care le renegasem îmi închideau orice posibilitate de a munci. Mi-era foame. Hainele mi se rupseră. Mă dădură afară din locuință. Petreceam nopțile plimbându-mă. Mă hrăneam din coșurile de gunoi și nenorocul mă persecuta în continuare. Oamenii nu îndrăzneau să-mi încredințeze nici cea mai simplă muncă, pe care ar fi făcut-o orice nenorocit. Trezeam bănuieli și neîncredere. Sau poate nesiguranță. Toți începeau să mă întrebe cine eram, cum de venisem; se vedea că nu știau în ce categorie să mă așeze, dar simțeau că aparțineam altei lumi și că un păcat săvârșit mă adusese în halul acesta.

Foamea, murdăria, lipsa căminului, mă umplură încet de amărăciune. Înțelesei că mă zbăteam zadarnic. Zadarnic încercam să mă ridic pe cale cinstită din mizeria în care căzusem. Nimeni nu credea în bunele mele intenții. Strădania cinstită nu trezește nici măcar mila... totuși mă mai cățăram, mai luptam încă. La un moment dat însă mi s-a părut că nu mai pot. Nu mâncasem nimic de patru zile. Foamea nu-mi mai chinua stomacul ci mă făcea obosit și slab. Amețeam.

Și atunci, deodată, îmi amintii de Ragon. Aflasem că e la Paris dar până atunci ocolisem cu grijă strada unde locuia. Deodată, cu o mare ușurare, mă hotărâi să-l caut, să-i spun totul și să-i cer sprijinul. El nu mă va refuza, o știam. Dar în fața porții sale v-am întâlnit pe dumneavoastră. Despre cât m-a zguduit această întâlnire și ce tulburări mi-a creat, nu pot vorbi. În mod ciudat, ea îmi aduse la suprafață tocmai amărăciunea produsă de strădaniile mele lipsite de rezultat și de mizeria mea, și această amărăciune se întoarce, în mod demential, tocmai împotriva dumneavoastră, de parcă vina a tot ceea ce se întâmplase ar fi fost a dumneavoastră. Rușinea și teama pe care le simțisem când v-am văzut, erau tot mai estompate prin cele mai înrăite acuzații. Dumneavoastră erați cel care m-ați lăsat să gust fructul pomului cunoașterii, dar v-ați descotorosit de mine atunci când eram încă nepregătit pentru independență. Dacă rămâneam la Grotte, n-aș fi ajuns în halul acesta. Dumneavoastră, în mod cinic, prevăzând decăderea mea, m-ați gonit către niște ispite pe care nu le-am putut respinge, iar acum, când eram exclus și din rai și din iad, mi-ați întors spatele cu dispreț și nepăsare. Din lava amărăciunii mele răsăreau cuvinte de revoltă și de venin șerpesc. Adevărul este că trebuie ca omul să aparțină cuiva. Să aparțină cu adevărat. Nu poate deveni proscris și nevolnic decât cel slab și nehotărât, cel care nu-i în stare să-și aleagă o cale, arzând vechea cale în spatele său. Vai celor călduți! Vai celor indeciși, celor anemici, celor care se furișează pe lângă ziduri! Dominatorii, victorioșii vieții călăresc mereu pe unul din drumuri, fără să se ascundă, plini de ei, fără șovăire. Fie că sunt negri sau albi, fierbinți sau reci, ei trăiesc din plin ceea ce fac, absorb toate aromele și își asumă toate consecințele. Una din direcții mi s-a închis. Cealaltă stă deschisă, eu însă m-am retras speriat. De ce? De ce duc lipsuri și de ce mă umilesc de vreme ce acest oraș indiferent, neîncrezător, închis în sine, mi-ar revărsa în față întreaga-i suită de plăceri dacă aș fi vrut-o...

Dacă aș fi vrut-o..

Ei bine... pe o bancă din Bois de Boulogne ședea o damă nu prea tânără dar încă foarte frumoasă. Caleașca o aștepta la o distanță oarecare. Vedeam din îmbrăcămintea-i scumpă, pălăria-i mare, cu pană și din nestematele care-i străluceau în urechi că trebuie să fi fost foarte bogată. Își mișca alene, cu

indiferență, evantaiul. Când o privii pentru prima oară, privirea ei trecu peste mine goală, plictisită. În starea excitată în care eram, această privire mă atinse ca o lovitură de bici. Mi se concentrase întreaga mizerie, întreaga foame și umilință în voința amară de a modifica această indiferență plictisită, disprețuitoare, atât în ochii ei cât și în ochii tuturor pe care i-aș putea birui. Voiam ca ea să se uite altfel la mine, și în această voință nimicitoare, cealaltă cale fu incendiată. Făcusem o nouă alegere definitivă. Pășii pe calea magiei negre în mod conștient, asumându-mi toate consecințele, cu ochii deschiși, decis... Cu ce rezultate? Dumneavoastră le cunoașteți deja... În parte... Așa cum copilul care aude o poveste despre moarte crede că el, el singur, nu va muri niciodată, astfel credeam și eu că voi reuși să fug de consecințele faptelor și de dulăii răzbunării. Făcusem niște observații foarte iscusite și umplusem cu teorii aparent eficiente orice breșă prin care aș fi putut fi descoperit. Niciodată nu mi-am permis ca un sentiment, o dragoste sau o compasiune să mă copleșească. Niciodată pentru alții ci totdeauna numai pentru mine însumi, coboram în hăul teluric al celor mai complicate plăceri, păstrând în mână cu mare grijă firul interesului personal ca pe un fir al Ariadnei. Nu aparțineam nimănui, decât mie însumi. Nu aveam simpatii și nu aveam legături. Îmi trăiam deplinătatea vieții în slujba propriei mele persoane, folosind toate posibilitățile care-mi aduceau foloase, exploatându-le fără rezerve, devenind o cetățuie inexpugnabilă a egoismului. Timp de câțiva ani această stare mă legănase cu mirajul van al siguranței. Dar într-o zi îmi dădui seama că forța mă părăsește, în ciuda tuturor opreliștilor, ca un ulei volatil, care se evaporă lent. Focul pe care îl hrăneam neconținut, cu care îmi ademeneam și îmi răneam victimele, începu să mă consume și pe mine. Speriat, mă hotărâi să mă retrag cu averea colosală pe care o agonisiseam, să dispar de pe terenul de vânătoare unde activasem și, printr-o lungă abținere, să refac ceea ce se pierduse. Nu mă gândii nici o clipă că-mi va fi imposibil să renunț la modul meu de viață. Trupul îmi cerea odihnă, vise liniștite, solitare, deconectate, preocupări calme, demne de un ofițer de cavalerie pensionat: pescuit, vânătoare, grădinărit... dar oriunde mă duceam, fără vrerea și fără porunca mea, se revărsa după mine tot ce mă făcuse să fug. Fete și femei veneau la mine noaptea amețite, bâlbâind, inconștiente și își

vârau trupurile fierbinți în așternutul meu. Zadarnic le goneam, zadarnic încuiam ușile, ele găseau o modalitate să-mi incite prin pasiunea lor nestăvilită imaginația bolnavă, să mă aprindă și să-mi absoarbă din nou și din nou puterea care îmi scădea. Nu reușeam să anulez vraja pe care mi-am creat-o. Ea vuia, zvonea, uruia în jurul meu și chema, ademenea grupuri întregi de femei flămânde, nesatisfăcute, avide, solitare, neputincioase, dornice să-și satisfacă poftele excitate prin carnea mea tremurândă, tot mai slăbită, tot mai reticentă.

Fugii înapoi la Paris. Nu știam că mă îndrept spre capcană. În absența mea treburile începură să se descompună, să se complice și să emane mirosuri. Înainte să pot prinde de veste, scandalul a explodat cu toată forța. Pe atunci știam deja că un anume jalnic succubus noptatec mă îmbolnăvisese de lues. Totul în mine era ruină, putreziciune, haos și nu mă prea interesa ce se petrecea în junii meu. Am fost condamnat la moarte. O fostă pacientă, o femeie cu mare influență, foarte generoasă, față de care mă purtasem oribil, care însă ținea la mine într-un mod mișcător, făcu să se comute condamnarea la moarte în detenție la galere. Condițiile inumane care m-au întâmpinat acolo m-au distrus în câteva luni. Slăbit până la os, mă chirceam pe banca de care eram înlănțuit, și nici o tortură, nici un fel de violență nu mă puteau constrânge să ridic vâsla. Ascultam cu conștiința adormită, dispărută, propria mea respirație hârâită și așteptam prăbușirea salvatoare în hăul întunecat... În acest punct avu loc apoi un eveniment teribil, aproape inexprimabil care m-a smuls înapoi spre viață... Parcă aș fi privit într-o prăpastie plină de reptile veninoase, umede... dar nu... tot ceea ce imaginația umană poate cuprinde e de departe depășit de groaza răspândită de acești monștri transcendentali care mă așteptau înfometați dincolo de prag... Ochii demonici avizi, mutrele strâmbe de animal, cu expresii de răutate umană, ironică și nemiloasă... iar perspectiva răzbunării și suferinței promise, care se deschidea spre mine era mai mare și mai puternică decât întreaga groază a suferinței și a morții fizice...

Mă agățai de trupul meu ca un înecat care își ferește picioarele de polipi și de rechini. Începui să mă lupt pentru păstrarea scândurii putrede care mă susținea în lumea vizibilă. Cu o voință încrâncenată, cu disperare, cu o încăpățănare supraumană, renăscută *voiam* să mai trăiesc. În trupul distrus al

lui Ernst Müller, în singurul refugiu pe care-l aveam, care mă mai separa de executorii și torționarii din lumea cealaltă, ce mă așteptau la poarta de dincolo de moarte. Știam că nu trebuie să ies pe acea poartă, nu aveam voie să ies pe acolo, căci ceea ce mă aștepta nu era numai iadul, în sine, ci ceva cu un înțeles mai profund și mai nimicitor, căci acest infern ar duce la distrugerea pentru eternități cât eoni întregi a unui lucru care este identic cu lumina spiritului, cu inteligența; la *descompunerea în cioburi de existență animalică a personalității, a conștiinței...* Trebuia să mă mențin în trupul lui Ernst Müller, ca să mă pot ridica până la poarta unui plan mai înalt cu deschidere către o cărare ce să mă poată conduce înapoi, la starea de om ispășitor.

Și vedeți, cu trăiesc. Mai trăiesc încă. Împotriva tuturor legilor naturii. În urma unor încercări de evadare am fost pedepsit de două ori cu tăierea unor membre. Am fost biciuit aproape până la moarte. Am fost legat fedeleș și lăsat în plin soare și se credea că murisem deja. Totuși acum stau în fața dumneavoastră. Mi-am atins scopul. Știți pentru ce am venit. Dumneavoastră mi-ați fost izvor de viață chiar și din depărtare, o figură care prin amintiri curate mă păstra și mă ajuta să trec peste toate infernele. Și faptul că am putut ajunge aici stă dovadă că mi-am câștigat dreptul la ajutorul pe care vi-l cer. Faceți-mă iarăși om sănătos! Dați-mi câteva decenii și eu voi lupta să mă înalț din adâncimea în care am căzut. Dați-mi timpul necesar, pentru a-mi recâștiga dreptul la un Ego conștient. Nu vreau să trăiesc mai mult de atât. Nu vă cer veșnicia, ci doar timpul unei singure generații.

Tăcu obosit. Buzele îi tremurau, pielea rănită, cenușie de pe frunte se îmbroboni de sudoare. Îl compătimeam nemăsurat. Și eram total descumpănit. Cum să-l refuz pe acest fanatic muribund a cărui credință și rugămintele se bazau pe o imensă eroare?! Era într-o stare în care nu puteam discuta în contradictoriu cu el, nu-l puteam lovi printr-un refuz, categoric. Mă hotărâi să fac pentru el tot ce îmi stătea în putere. Îl voi examina și îl voi vindeca cu ajutorul mijloacelor care-mi stăteau la dispoziție. Voiam să-l întăresc pe cât posibil și poate că el și-ar fi recăpătat sănătatea pentru a se bucura de cei câțiva ani pe care-i cere, chiar dacă nu de timpul unei generații întregi.

Examinarea însă îmi veșteji aproape complet speranțele. El nu mai avea nici un organ intact. Descompunerea sângelui

depășise gradul când aş mai fi putut inversa procesul. Trupul său distrus, agăţat de lanţul voinţei, era un cadavru bun pentru mormânt, bătuit de un suflet condamnat. Duhoare, puroi, nimicire... nici nu ştiam cum să-l ating. Văzându-mi descurajarea, îşi dădu seama ce părere am de starea lui.

- Nu contează nicidecum! spuse el ferm. Faptul că trăiesc este o minune! O minune a voinţei mele! Dar dumneavoastră puteţi face minuni mult mai mari. Să nu ne încurcăm din nou în joaca cu profesorul care dă elevului nişte explicaţii naturaliste. Ar fi doar un joc de-a v-aţi ascunselea. Eu nu mai am nici timp şi nici putere pentru aşa ceva. Dă-mi un elixir! Dacă vrei, îţi cer altfel: DĂ-MI ELIXIRUL! Altceva nu mă poate ajuta. Şi nu mă poţi lăsa să mor. Nu mă poţi lăsa să decad în starea animalelor atunci când mă cramponez cu întregul meu suflet, cu spiritul meu. cu toate capacităţile mele de mâna ta, când te implor să mă ajuţi! Cu mâna lui ciungă mă apucă într-adevăr de braţ şi mă strânse cu o putere uimitoare, trăgându-mă către el şi scuturându-mă. Era ceva îngrozitor!

- Dar de ce crezi că eu, tocmai eu, îţi pot da un astfel de elixir? izbucni eu neajutorat.

Mă împinse. Strecură cuvintele cu amărăciune, cu furie rece:

- Uită-te în oglindă!

Mă uitai fără să vreau în oglinda atârnată deasupra lavaboului din laboratorul medical.

- Ai acum aproape şaptezeci de ani. O ştiu. Nu nega! Încearcă să-mi dai o explicaţie plauzibilă pentru faptul că nu pari mai în vârstă de treizeci de ani!

Manevra lui mă încurcă. Ce să-i răspund? Nu-i puteam divulga metoda prin care mi-am clădit şi mi-am păstrat condiţia fizică, pentru că el era necopt spre a o urma şi n-ar fi reuşit. Iar medicamentul, cu care eu m-am obişnuit încetul cu încetul şi care era preparat corespunzător constituţiei mele specifice, ar fi distrus imediat un organism mai slab şi grav bolnav, ca al său. Totuşi trebuia să-i spun ceva. Recunoscu cu precauţie că mi-am păstrat exteriorul tineresc cu ajutorul unor exerciţii oculte şi al unei esenţe anumite, însă această esenţă în sine, fără exerciţiile practicate timp de decenii întregi, şi fără contribuţia altor lucruri ce nu pot fi dezvăluite în faţa celor neiniţiaţi, n-ar mai fi un

medicament, ci o otravă care ar ucide rapid. Forța vitală ar fi arsă. Dacă l-aș da, l-aș ucide.

În orbirea sa, nu credea ceea ce spuneam, jubila numai la gândul că am recunoscut existența esenței. Îmi cerea și mă implora să-i dau și lui... pe răspundere proprie. El nu va fi nimicit. Puteam judeca: voința lui nu se măsoara cu măsură omenească. Iar în ceea ce privește exercițiile, el avea în spate mulți ani petrecuți în exerciții. Chiar dacă direcția n-a fost cea corectă, totuși reușise să acumuleze forțe uriașe. Nu mi-a mai rămas altceva decât să-l refuz. Făcu o scenă îngrozitoare. A plâns. S-a aruncat la picioarele mele. Mă înlănțuia de genunchi. Își lovea pieptul cu pumnii și rostea jurăminte, apoi începu să mă blesteme cu o ură atât de amarnică, încât făcu spume la gură. În sfârșit căzu într-un leșin profund. L-am culcat în pat. L-am administrat medicamente întăritoare și, când începu să-și revină, îl părăsii.

M-am retras în cabinetul de lucru, împovărat de un noian de probleme rău-prevestitoare și încâlcite. Era seara târziu, dar nu aveam poftă să mă culc. Trebuia să dezleg această hieroglifă încurcată, pe care destinul mi-o punea mereu și mereu în față, și pe care acum mi-o impunea cu graba unei îndatoriri finale. Nu mă puteam eschiva. Cu trei odăi mai încolo, un om se chinuia și în cea mai mare tragedie a vieții sale, în clipa de cumpănă finală a existenței lui se crampona de mine și aștepta mântuirea din mâinile mele. El trecea peste toate cuvintele și argumentele mele la fel ca Golemul Rabinului Low și nu asculta decât de formula magică ascunsă în ființa lui. Îmi cerea Elixirul, iar eu nu aveam un elixir pentru el.

Golemul se odihnea și acumula forțe. Șantaja moartea pentru a câștiga alte și alte ore, cu scopul de a obține prin lupta cu mine ceea ce devenise o idee fixă pentru el.

Iar eu adresai dilema mea astrelor, căci din mine însumi nu venea nici un răspuns. În timp ce, în lumina calmă a lămpii, mă cufundam în calculele mele astrologice, iar afară, dincolo de fereastra deschisă, parcul lipsit acum de lună, vuia întunecat, o amintire se născu brusc în mine. Toate acestea mi s-au mai întâmplat odată. Gravitatea clipelor, a sentimentelor, a întunericului, sunetul liniștii erau, într-un tot identice atunci și acum. Cele două imagini se suprapuneau. Atunci stăteam într-o cicioabă întunecoasă, pe o ladă vopsită în albastru, și schițam

poziția astrelor pe o carte sprijinită de genunchi, aceeași poziție a astrelor pe care mâna mea o desenase și acum în fiecare dintre cele douăsprezece case ale zodiacului. Unul dintre cercuri era destinul meu, celălalt al lui Hans Burgner... sau al lui Ernst Müller?

Al lui Ernst Müller care mă urmărea pitit și care tăcea... Da. Acum stăteam eu pe locul lui Rochard. Eram identic cu Rochard.

Cât de aglomerată era casa morții, a opta casă în horoscopul meu, în această seară. Aceiași judecători întunecați se înghesuiau în ea ca și atunci... Nu... nu exista „atunci”... aceasta era clipa! Și celălalt cerc, cel al lui Hans Burgner... sau al lui Ernst Müller... acoperea cercul meu, încât, în această apropiere, judecătorii se transformau în călăi. Marte cu Mercur, sub semnul Gemenilor... Marte cu Saturn într-o conjuncție intimă. Forțele lor destructive erau colectate de cupa Lunii, care le concentra și le transmitea cu forță imperativă uriașă către mine și către el... cel care pândește pitit și tace...

Hans... Ernst...

Deodată știam și vedeam prin ziduri ceea ce se întâmpla cu el. Îi vedeam picioarele înaintând cu pași nesiguri pe dalajul laboratorului, figura lui încovoiată se desprindea neagră pe fundalul peretelui alb... Strălucea flacăra unei lumânări. Mâna ciungă, tremurătoare a lui Ernst cotrobăia pe etajere, prin dulapuri, prin sertare... Deschidea lăzi... ridica și desfăcea capace de cutiuțe, de sticle, cu nerăbdare avidă... lichidele și prafurile se vărsau, noroc că fiecare recipient avea o inscripție latină și Ernst știa latina, altfel s-ar putea otrăvi cu careva... Nu găsea ceea ce căuta... Îi simțeam furia crescândă, tensionată, tulburarea, gândurile instabile...

Simțeam cum ideea fixă îl biruie și îi incendiază orice control; Arcana păzită cu atâta zgârcenie trebuia găsită, trebuia eliberată sănătatea închisă cu invidie și răutate... viața nouă, aerul, lumina!... Și chiar dacă Elixirul ar fi fost pecetluit cu rugăciuni și cu sacramentele supreme, chiar și atunci peceteile trebuiau rupte și dacă ar fi fost păzit cu sânge și cu carne, acelea trebuiau înlăturate, călcate în picioare, căci nu exista altă cale și nu exista altă alegere... Pe lângă cadavrele femeilor care muriseră din cauza lui, se va alătura încă un cadavru. Nimic nu are importanță decât Marea Arcană! De prăbușit el nu avea unde să se mai prăbușească. Nu putea risca mai mult! Trebuia

să pună mâna pe Elixir... Carne și sânge... Ce anume ar putea să-l păzească pe el și ce ar putea păzi secretul suprem?!

Sânge și carne...

Deasupra parcului, Luna târzie se ridică roșie.

Problema soluționată îmi apăru într-o claritate cristalină. Nu era umbrită de nimic. Eram calm.

Pe masa mea de scris lăsați o misivă adresată lui Viktor Amadeus. Îi comunicam instrucțiunile privind Ordinul și locul și felul în care, folosind anumite coduri, va trebui să depună câteva dintre scrierile mele importante. Castelul și moșia treceau în posesia Ordinului, precum hotărâsem mai de mult cu tatăl meu.

Ferestrele dormitorului meu erau deschise. Mă culcai și așteptai.

Lumina tăioasă a Lunii desena stâlpi argintii pe pardoseală.

Din mica adiere de curent ce-mi atinse fața știam că ușa se deschise și se închise. Perdeaua albă, străvezie se umflă, apoi se lăsă din nou în fața ferestrei.

În odaie se auzi zgomotul unei răsuflări tremurate, grele, sufocate.

Nu mă mișcai. Și în timp ce pașii precauți, chinuți se apropiau încet de mine, fui năpădit de o milă adâncă față de omul care, urmându-și tiranica idee fixă, venea spre mine orbit, ca să comită un lucru despre care încă nu știa cu adevărat că-l va comite și pe care îl comiseseam și eu, la fel, cândva. Îl compătimeam cu o milă adevărată, adâncă, tocmai pentru că eu comiseseam fapta.

Ajungând lângă patul meu se opri rigid și mă observă, tensionat. Urmărea ritmul respirației mele. Simțeam că se liniștise; se aplecă asupra mea cu precauție. Mâna lui căuta pe sub pernă, trecu peste contururile paharului, ale lămpii, trase sertarul și cotrobăi prin el, apoi îmi atinse cu o mișcare ușoară pieptul. Simți deodată o cutiuță plată pe care o purtam pe un lanț de aur. Mâna se opri. Trupul îi tresări.

În această clipă, lumina lunii căzu pe fața mea și el văzu ochii mei larg deschiși urmărindu-i fiecare mișcare.

Se holbă la mine. Pe fața lui apăru frica, o groază de parcă ar fi zărit o cobră înfuriată în imediata sa apropiere. Se retrase. Mâna lui căuta tatonând pe noptieră un sprijin și se opri pe bara de bronz, a lămpii.

După prima izbitură, creierul mi se sfarmă și n-am mai simțit nici o durere... Ernst lovea de-acum numai în teaca goală a trupului, lovea în delir, pentru a stinge în sfârșit cele două puncte luminoase nemișcate ale privirii mele, care, aidoma unor demoni, păzeau pragul... Nu auzea și nu vedea nimic altceva decât îndemnul de a-mi nimici împotrivirea, de a smulge din trupul meu îndărătnic și rezistent propria lui viață...

Opus Magnum

Coboram printr-un culoar de peșteră îngust. La capătul culoarului licărea o pentagramă de lumină estompată. Ajungând în apropierea ei văzui, o deschidere în formă de stea, după care urmau trepte. În aer adia un parfum adormitor, imposibil de analizat, un abur ușor albăstrui care, în timp ce înaintam lent, mă învăluia într-o ciudată somnolență fără să-mi piardă conștiința. În această aromă era ceva mistic, ceva promițător de extaz, ceva solemn ce făcea să răsunе simțurile spiritului, îi transmitea sunete necunoscute omului și mirabile culori bucolice, nemuritoare. Ascultam tonalitățile dulci ale muzicii, de parcă melodia care răsună neconținut în jurul meu ar fi fost ceva inteligibil și pentru conștiință. Recunoșteam cu o fericită, transparentă amintire și jocul culorilor pastelate care treceau unele în altele.

Coridorul ducea către o nișă de stâncă în mijlocul căreia se afla o bancă de piatră de lungimea unei staturi omenеști. Pe această bancă de piatră zăcea copia astrală densă a trupului meu, cu ochii închiși, într-o adâncă inconștiință. Fumul albăstriu se ridica dintr-un vas așezat pe un postament ca un altar și nu răspândeа numai parfum, ci și o lumină vie.

- Cornelius, auzii vocea Maestrului încet și din apropiere. Figura îi era încă invizibilă. - Trezește-te!

Amețeala se risipi. Mă străbătu senzația unei libertăți și a unei imponderabilități niciodată cunoscute. Pereții strâmți ai nișei de stâncă se dilatară larg, îmbrățișând o sală imens de înaltă, cu coloane. Privii înapoi spre banca de piatră. Trupul siderat rămăsese acolo nemișcat iar în spatele său, într-un plan micșorat al spațiului, se vedeau patul meu plin de sânge și cadavrul meu mutilat. Îmi desprinsei conștiința de această imagine.

Jur-împrejur, pe pereți, unduiau perdelele pastelate ale lojilor, mă priveau fețe cu zâmbete calme, fețe pe care nu le văzusem până atunci, dar care-mi erau totuși cunoscute, de parcă aș fi trăit alături de ele timp incomensurabili. Lojile mă încercuiau în nemăsurate rânduri suprapuse către înalt, tot mai cețoase, tot mai intangibile. Văzui cu mirare cum capetele coloanelor se ridicau până în orizontul liber, înstelat, și printre ele, ca niște lance ridicate spre cer, vedeam piscurile înzăpezite ale unor munți uriași. Frumusețea zguduitoare a acestui peisaj mă subjugă. Îmi concentrați atenția către perspectivele estompate și către înălțimi și, încet, dezghiocai din ceață liniile dreptunghiulare ale orașelor-mânăstiri, zidite pe platourile ocrotite de munți; auzii sunetui trist, răgușit ai buciurilor ritualurilor tibetane și clinchetul sărbătoresc al sistrumurilor. Sala în care stăteam constituia ideea spirituală a sălii de inițiere a Ordinului, iar piscurile pe care le vedeam exprimau conținutul spiritual al Tibetului; adevărata înțelepciune care se înălța într-o depărtare înzăpezită deasupra capetelor vulgului primitiv, sectarian.

Vocea Maestrului mă chemă din nou, și acum îl zării. Stătea alături de capul figurii culcate pe bancă, îmbrăcat cu o hlamidă lungă potocalie, cu capul ras, cu fața întunecată de ascet, bronzată de soare, și îmi tăcu semn să mă apropii. Formele care îl înconjurau îmi lămureau faptul că el se mai afla încă într-un trup și că acum purta copia mai fină a acelui trup. Își întinse brațul drept asupra figurii astrale care zăcea rigidă, iar pe buze îi răsună formula mereu repetată a misterelor străvechi:

- Arde-ți trupul în focul gândurilor tale!

Trupul astral zăcea acum pe un grătar incandescent și, încet, se pătrundea de foc. Arderea roșie se transformă în incandescență albă și explodează într-un joc orbitor de scânteii.

„Cei care se pierd asemenea aburului, se aseamănă cu aburul, se aseamănă cu focul, se aseamănă cu fumul - cita el cuvintele Domnului din cartea lui Ezra - ei au ars, au devenit incandescenți și apoi s-au făcut scrum“.

Tu însă care ai ars și ai fost incandescent - ai devenit o nestemată, călită în foc, numele căreia este:

Lapide Rubrum!

„Cei Inițiați n-au ales un nemeritos Cel Chemat, unul dintre cei Drepti, a revenit!“

Din înălțimea pierdută în ceață izbucni sunetul înalt și profund, clinchetul și vuietul clopotelor, buciumuri și surle ce vesteau sărbătoarea transcendentă, dar cuvintele Magului, pline de exultare, se ridicau deasupra tuturor acestora, cu un răsunet crescând, pur:

„Efemerul a devenit scrum. Umbra s-a transformat în lumină. Din foc s-a născut aurul viu. Opera a luat naștere. Marea Arcană se odihnește aici în fața ta, Doamne! Lucrarea este perfectă. Veniți deci, fii ai luminii, deschideți-vă voi porți ale nemuririi! Să dispară norul care acoperă ochii muritorilor. Magul recunoscut ca maestru al lor de către spiritele ce domnesc peste elemente, Magul a sosit!

Binecuvântat fie Domnul și Viața Unică ce se întoarce la El!

Stăteam acolo impersonal, în incandescența împlinirii fericite, dizolvându-mă într-un acord muzical răsunător, în Capodopera Divină. Uneori se apropiau de mine fețe, voci, figuri, își arătau esența, apoi se îndepărtau. Îi văzui pe Maeștrii Ordinului în ascunzătorile lor diferite, în chilii tibetane zidite, de unde orice strălucire și orice formă aparentă erau excluse, pentru ca lumina măreață a imensității lăuntrice să-i poată cuprinde. Alții, lipsiți deja de trupuri, ca niște titanice centre de forță asaltau penumbra încremenită a existenței umane, muncind cu răbdare atemporală pentru pregătirea viitorului care, după destrucția unei ere lungi, plină de chinuri, va aduce celor puțini un Eon nou, mai fericit: Epoca de Aur. I-am văzut pe Păzitori și pe Educatori. Am văzut uneltele forțelor divine, pe cei cu vieți grave și frumoase, purtând sarcina spiritului, pe Văzătorii extatici, și pe adevărații propovăduitori ai Cuvântului. Îi văzui pe conjurații Proiectului Divin, răspândiți peste tot, pe cei care se lăsau orbiți, torturați pentru fidelitatea lor, pe cei puternici în slăbiciunea lor, care nu părăsesc Calea niciodată, și I-am văzut pe Domnul Pământului, pe Adonai, pe când se apleca cu dragoste grijulie asupra creuzetului înflăcărat al Pământului, așezat în Foc; el se apleca asupra torentului de suferință și groază, asupra urii care erupea, asupra inundației de sânge și lacrimi, care rupea zăgazurile; el întetea focul: să ardă, să mai ardă, să provoace crize înflăcărate, să biciuiască, pentru ca, la plinirea ceasului, la Sfârșitul Vremurilor, să se realizeze și transmutația acestei planete, care astfel se va înscrie cu o marcă metalică mai fină în Cosmos.

Dar văzui și figurile întunecate și strălucitoare din raza vieții mele proprii, le vedeam, pentru ca să se dizolve în mine orice urmă a incertitudinilor date de timp și pentru ca destinul lor să se înscrie fără reziduuri în strălucirea cunoașterii. Îl văzui pe Amadeus Bahr în chip de învățător purtând însemnele de recunoaștere ale membrilor Ordinului, cu hlamida galbenă, pe fundalul sever al unui platou arid, stâncos, înconjurat de elevii săi, sosiți prin suferințele și ocolișurile unor milenii întregi pe Acoperișul Lumii, pentru a se ghemui, în sfârșit, la picioarele lui. Și recunoscui printre acești elevi un băiat slăbuț, cu ochi inteligenți, și, în trupul acestuia, pe femeia care mă născuse odată și făcuse pentru mine atât de multe chiar și în moartea sa, pe milaneza Marietta, mama lui Francesco Borri. Alături de ea stătea tovarășul sufletului ei, tatăl meu de atunci. Legământul și atracția sexelor dispăruse dintre ei.

Erau frați și tovarăși în absorbirea setoasă a adevărilor spirituale, în exerciții și în strădanie.

Pe biata, sentimentală Sophie Pétion o revăzui retrasă la adăpostul coridoarelor cu arcade al celulelor întunecate și al capelei umbroase a mănăstirii de maici. Viața ei se scurgea în lumina lumânărilor, între umbre parfumate cu tămâie, printre penitențe înfrigurate, temeri transcendente și printre revoltele ascuțite, imperioase ale cărnii. Ea plângea și se ruga, se flagela singură, însă trupul flagelat o biruia mereu și mereu. În vis era vizitată de incubi. Superstițiile și temerile n-o părăsiră, deși luminiscenta copilărească a credinței sale simple îi rămăsese fidelă și o ajuta să părăsească haosul infernului. În certitudinea strălucitoare din care priveam acum lucrurile, nu-și găsea locul mila sau îngrijorarea față de înnorările trecătoare. Știam că viața Sophiei Pétion își va găsi soluția, așa cum și a mea și-a găsit-o, și cu cât suferința o apăsa mai greu, cu atât mai multă forță va acumula ea pentru înălțare.

Calea doctorului Péloc era de-acum netedă și luminoasă ca a ființelor care nu așteaptă, nu speră și nu revendică nimic pentru sine, și ale căror fapte sunt toate niște gesturi de sacrificiu. Indiferent unde își continuase el activitatea începută: în Franța, în Anglia, Germania, Italia sau Danemarca. El vindeca, slujea și învăța, fără prejudecăți, fără complexe, cu mintea limpede, cu sinteza strălucită a observației ascuțite, a unei memorii excelente și a intuiției. Aduna ca să poată dăruia și, între

timp, fără să fi făcut nici cel mai mic gest în folosul persoanei sale, legăturile kharmei îl părăseau pe rând și el devenea liber: unul dintre cei Drepti.

Figura duală a lui Lepitre și a Rosaliei încărcăți de pasiune, îmi apăru de asemenea. Imaginația omenească nu-și poate contura o relație de un asemenea tragism ca relația dintre spălătoreasă săracă și fiul ei bolnav, slab de nervi. Multă vreme ei nu s-au putut naște. Multă vreme au colindat amețiți printre hăurile oceanului astral mocirlos. Existența materială s-a deschis mai întâi Rosaliei, care apoi a cedat în fața perechii sale, născându-l pentru a-l crește ca pe un animal de sacrificiu adorat. Rămăsei uimit în fața generozității kharmei și justiției sale pline de măreție. Sângele lor se amestecase în crimă și în sinucidere. Lepitre, în locul sângelui său vărsat de Rosalie, primise acum sângele ei, iar el, cu boala sa, cu conștiința fără de nume a păcatului său, cu angoasele sale maniacale, o chinuia mai rău pe mama lui decât dacă ar fi ucis-o în fiecare zi. Ce boală ciudată era aceasta a lui Lepitre, leucemia, văzută în lumina kharmei! Mama lui i-ar fi scurs în vene propriul ei sânge până la ultima picătură, dacă ar fi putut să-l ajute astfel. Adorația ei față de Lepitre deveni și mai gravă prin legământul magic al maternității. Nu avea zi, nici scop, nici conținut în viața ei de sclavă robitoare, în afara acestui băiat nelegitim, urât, nefericit, palid, cu buze groase, născut în mizerie și în umilință. Și acest idol, ridicat pe altarul vieții ei, păzit cu teamă mortală, murea din zi în zi. Noptile, patul lui era fleșcăit de o transpirație rea, urât mirositoare. Pe spatele său curbat, oasele ieșeau în afară. Pielea îi devenea tot mai cenușie, tot mai ceroasă. Viața îl părăsea încet, irecuperabil, ca atunci, în noaptea îngrozitoare a crimei, când sângele părăsea trupul prin arterele deschise. Dar Rosalie era totuși o criminală de rând? Roadele faptei sale nu se puteau întoarce în alt fel la ea. Numai pasiunea ei fără margini putea să o lovească astfel. Suferința îi era sporită de iritabilitatea băiatului. Acesta abia dacă o răbda pe lângă el. Răspundea tăgănat, brutal sau nu răspundea deloc la întrebările ei, cu toate că ea ar fi vrut să afle mereu: - Te doare ceva?... nu!... Sigur nu?! Atunci ce simți? Amețești? Sigur că amețești, pentru că nu mănânci... nu mănânci nimic... Ar trebui să mănânci lapte, carne! - Băiatul ura să fie discutat. Îl durea capul. Amețea. Era chinuit de greață. Chiar și vorbele îl

oboseau. O surdă antipatie se năştea în el din cauza privirilor furişate, îngrijorate ale mamei sale, a mâinilor ei roşii, aspre care tatonau în jurul său mereu. - E ca pasărea morţii! - gândea el. - Mai trăiesc, dar ea se uită la mine şi smiorcăie şi şuşoteşte de parcă aş fi pe catafalci!

Plămânii înguşti, neaeraţi ai adolescentului doreau aer liber, sălbatic, trupul său care se zbătea printre febre, dorea zbuguială cu alţi flăcăiandri năpădiţi de pilozităţi, dorea ieşiri bărbăteşti zgomotoase şi vulgare. Îl sufocau imagini cu fete lăptoase, cu sâni mari, cu şolduri unduitoare, cu guri spurcate, care îl antrenau în păcatul solitar. Altă dată se năzăreau chipuri ceţoase în ambianţe selecte, liniştite, cu sunete strecurate, cu conversaţii în compania unor fete aeriene, dulci. Aceste fete semănau oarecum cu domnişoarele din palatele boiereşti - mama lui spăla rufe în subsolurile acestor palate - dar erau lipsite de infatuarea distrată a acestora. Nu-l priveau de parcă ar fi văzut o broască ci cu priviri tandre, adânci în care dragostea nedisimulată strălucea ca o lampă.

Dar, de cele mai multe ori era cuprins de extaz religios. Făcea planuri despre cum va procura bani, cum va fugi de acasă şi va cere să fie primit la mănăstire. Iar acolo, zi şi noapte, va ispăşi plătindu-şi păcatele secrete, gândurile necurate, şi se va ruga cu atâta ardoare lăuntrică, încât, într-o noapte, în singurătatea chiliei sale, Iisus Christos va apărea în faţa lui, îşi va aşeza mâinile pe capul lui şi îl va vindeca, îl va transforma într-un bărbat puternic, frumos şi încrezător. Va fi înalt, îmbujorat, cu muşchi puternici, şi nu va părăsi mănăstirea nici atunci. În decursul anilor va dobândi faimă prin viaţa lui plină de smerenie şi prin predicile lui miraculoase. Se va afla despre vizita Domnului şi despre miracolul săvârşit în acea noapte. După moartea superiorului, va fi ales în unanimitate stareţul mănăstirii. Fete bogate, aristocrate îl vor adula cu amor celest. Femei cu carnea bogată, pline de bijuterii, îi vor mărturisii păcatele şi cele mai tainice gânduri. Dar el va rămâne ca de stâncă. „Va străbate jăratecul pasiunilor celor mai superbe femei, călcând peste el cu picioarele goale, fără a se părjoli.” O femeie, cu ochi negri, înaltă, cu părul negru, se va strecura o dată în chilia lui şi, aruncându-şi de pe ea veşmintele, îi va oferi trupul ei alb, iar când el o va respinge, îi va cădea la picioare, îi va înlănţui genunchii şi îl va implora plângând s-o exorcizeze,

căci noapte de noapte diavolul o ispitește îmbrăcând aspectul sfântului. El va sta sub crucifix și va privi cu indiferență trupul alb ce se va zvârcoli în fața lui, sânii, umerii sidefii, coapsele cu gropițe, picioarele netede, tainicele întunecimi ale corpului, iar apoi, presărând apă sfințită asupra acestui cuib al păcatelor, va scoate biciul penitenței. Prima lovitură va lăsa o urmă însângerată pe pielea fragedă. Femeia va striga de durere și cu o dorință sălbatică va repeta: încă! încă!

Astfel de închipuiri îl excitau, ca apoi să-l epuizeze până la leșin, dar nu putea renunța la ele. Iar figura mamei era incompatibilă cu toate aceste visări fericite. Era dușmănoasă. Mama însemna compresele aburinde, junghiurile în coaste, gustul leșios al laptelui acrit în cavitatea gurii, odaia supraîncălzită, neaerisită și continua teamă de moarte. Mama era întunericul și boala. Dezgustul după onanie și conștiința păcatului. Ea era mizeria și neputința. Era tot ce era aspru și urât mirositor și de rând, mama era însăși realitatea cenușie, lipsită de speranță. Umilința ei slugarnică cu care îi răbda brutalitatea, statornicia cu care revenea mereu la el. Îl copleșea cu întrebări, îl alinta și se lipea de el cu îngrijirile ei, îl înfuria, îi provoca accese de demență, își smulgea compresele, își arunca pe jos haina călduroasă, vărsa mâncărurile, urla cuvinte îngrozitoare, dar mama nu înțelegea. Ea nu vedea decât fața albă, descărnată a fiului ei, ochii lui cu cearcăne verzui, gura palidă, mișcându-se spasmodic, nu auzea decât respirația sa scurtă, șuierătoare, și inima se strângea de milă neajutorată. - E bolnav drăguțul de el! - gândea ea - E bolnav! A mai slăbit, de aceea este atât de nervos. Doamne! Doamne! Ce rău îi face orice enervare, iar eu, nebuna de mine, fac tot mereu ceva care îi provoacă o nouă criză! Trebuie să am mai multă grijă, mai multă grijă, altfel... și aici se oprea. Nu îndrăznește să ducă gândul până la capăt. - Nu! Va trăi! Trebuie să trăiască!

O văzui pe Charlotte Brüggendorff în labirintul pasiunii, în chip de monstru bisexuat, handicapat tragic al curiozității sexuale neînfrânate, exilat al ambelor sexe, și îl văzui și pe bărbatul ei, primarul gras din Straubing, în chip de șarlatan nenorocos, prestidigitator prin târguri rurale, escroc sărac lipit și lăudăros. El era veșnicul diletant. Bășică ce înota la suprafața lucrurilor, mereu exilat, încălzindu-se în raze ogindite și ascultând ecouri întrerupte.

Și în trupul markgrafului de Brandenburg-Ausbach săgețile propriilor păcate se înfipseseră adânc. În decursul câtorva scurte vieți, petrecute în umbra unor tronuri, ale unor despoți mai mari sau mai mărunți, în calitate de curtean, mult prea sensibil și mereu temător, prinse ură împotriva ființei sale trecute și se judecase cu asprime. Dar oricât se străduia, oricât se îngrijora și se adapta, totuși își atrăgea mereu furia Capriciului iresponsabil, sângeros care ocupa tronul. Fu executat de trei ori. O dată din cauza unui cuvânt rostit cu imprudență în locul nepotrivit, a doua oară pentru că, din întâmplare, fusese martorul unei crime pe care nu trebuia să o fi văzut, a treia oară pentru că se credea - în mod eronat - că el cunoaște un secret de mare valoare pe care stăpânirea ar fi vrut să-l afle prin orice metode de la el. Această ultimă execuție îl zdruncinase cel mai mult. Fu zidit într-un turn, situat deasupra unei prăpăstii. Zi de zi, orificiul prin care se arunca mâncarea și se striga întrebarea la care el nu știa răspunsul era îngustat și mai mult. Zadarnic implora, zadarnic se jura că nu știe nimic, în final orificiul fu închis. Zgârie pietrele până ce unghiile se rupseră și cu sângele său scrise pe pereți că murea nevinovat. Tumul zidit era la fel ca o fântână pecetluită săpată în cer, copia inversă a fântânii în care Hans Burgner ajunsese în cel mai adânc punct al dramului său.

Se născu apoi într-un mediu de oameni mărunți, cenușii și trăi ca un mic burghez laș, nemulțumit, mereu plângându-și soarta. Cerșea compasiunea semenilor și înțelegerea lor, dar stârnea în toată lumea o antipatie inexplicabilă. Suferea zgomotos, revoltându-se și suduind și, cu toate că-și înțelegea pe deplin situația, nu știa încă un fapt, anume că mila nu se naște decât în prezenta suferinței suportată cu smerenie, cu teamă sau cu eroism.

Puteți voi, prieteni, să înțelegeți loviturile crunte ale cerului? - Își revărsa el reproșurile amare. Suflul meu e o carte deschisă în fața voastră. Voi știți și puteți mărturisi că toată viața am fost un om cucernic, credincios și cinstit. N-am înșelat, n-am furat, n-am păgubit niciodată pe nimeni. Cerșetorul găsește în casa mea masa pusă mereu. Nu maltratez copiii și animalele. Nu mă dedau la preacurvie și nu-l hulesc pe Dumnezeu nici măcar în somn. Și totuși, vedeți cum mă torturează Domnul? Mă pedepsește și mă umilește fără să o fi

meritat. Prima mea soție pe care o iubeam nespus, muri la naștere. Unicul fiu mi-a fost răpit de ciumă. A doua soție este diavolul în persoană. Îi face plăcere să mă batjocorească în fața altora, să-mi dea în vileag obiceiurile, până și în fața negustorilor ambulanți, a pescărișelor, a croitorilor și frizerilor. Când trec prin piață, aud cum lumea sușotește și râde în spatele meu. Această muiere stearpă nu mă lasă să scot o vorbă, iar mâncarea mi-o aruncă în față pe jumătate crudă. Afacerile îmi merg prost. Mă dușmănesc oameni pe care nici nu-i cunosc. Sunt șicanat prin denunțuri și consiliul orășenesc este asaltat cu calomnii îngrozitoare împotriva mea. Grijile mi-au furat somnul și dacă adorm, hăituirea continuă în vis. Sunt căutat pentru niște monstruoziități pe care nu le-am comis niciodată. Sunt acuzat în fața judecătorilor pentru niște păcate teribile și eu nu mă pot apăra. Zac în temniță cu barba mucegăită, înlănțuit de o stâncă... de ce? De-aș ști măcar de ce am o asemenea soartă, atunci când escroci, hoți, sperjuri și nelegiuiți huzuresc și se bucură de viață?”

Am văzut și femeile ale căror trupuri fuseseră cândva creuzetele alchimice vii ale nașterilor mele. O vedeam pe mama lui Heinz Knotek și pe a lui Hans Burgner, cum germenii ascunși în ființele lor încă primitive încolțeau la căldura experiențelor și a condițiilor schimbătoare, creând în jur niște forme de existență stranii, de necrezut. Mama lui Hans Burgner, depravată, capricioasă și ipocrită, trecând prin câteva nașteri, prin circ, prin scenă a ajuns după două sute treizeci de ani în patul unui principe. Se rafinase. Devenise mai tăcută, mai cultă și mai decisă, ridicând ipocrizia la rang de artă. Însă autoadorația și egoismul ei nelimitat o făcură cu timpul tot mai grasă. Oricât de avantajoase erau formele pe care le crea pentru trupul său, curând potopul de grăsime o podidi, o îngreună, și o transformă într-o prizonieră cu răsuflarea suierătoare, ridicolă și respingătoare. Această grăsime constituia în același timp și zăgazul care îi închidea continuarea drumului către întuneric. Grăsimea îi era paznic, călău și educator. Zadarnic se lupta împotriva ei, nu reușea să se stăpânească. După posturi chinuitoare și înfometări tremurate, urmau orgii de haleală pline de remușcări. Și, pentru a uita de toate acestea și pentru a-și potoli conștiința stării sale grave, ea începu să bea. Orice înghițitură de băutură sau de mâncare

producea în ea, aproape fără nici un reziduu, numai grăsime. Glandele ei munceau fără milă. Nu mai putea urca singură în trăsură din cauza greutateii de plumb a pieptului, coapselor, fundului său. Câte două-trei persoane o înghesuiau în trăsură pe această femeie devenită un idol de slănină. Pierdu grațiile principelui. Trăia dintr-o pensioară modestă, printre oglinzi acoperite, plângându-și singură de milă, mereu turmentată, tot mai grasă, abia răsuflând, condamnată la o totală nemișcare, pradă a servitorilor infideli.

Mama lui Heinz Knotek, femeia tăcută a predicatorului bețiv, înflori însă în mod miraculos. Creierul acestei ființe simple, muncitoare și bune producea gânduri clare și curate, gânduri proprii pe care nu le împărtăși multă vreme cu nimeni. Oamenii tăcuți sunt întotdeauna buni observatori. Oamenii care tac aud întotdeauna mai multe decât cei care se îmbată cu propria lor voce. Ea vedea cu claritate firea găunoasă a bărbatului ei, prăpastia dintre vorbe și viața lui. Trăgea concluziile, dar nu-l judeca. Asculta pasionatele, meschinele dispute religioase, certurile și încăierările sângeroase pe tema bunătății și smereniei, războaiele verbale pline de ură despre iubire, lecțiile orgolioase, provocatoare despre umilință și violentările legate de răbdare; ea trăgea concluziile, dar nu judeca oamenii pentru imperfecțiunile lor și nu-i compara cu Christos cel perfect. Știa să distingă între lucruri și nuanțe și nu avea porniri. Spiritul ei era distins și curat și noile sale nașteri țesură în jurul ei adevăratele cochilii ale acestui spirit. Se născu în Anglia, în Suedia și apoi în Franța, mereu în medii corespunzătoare, unde se asigura o bună educație și unde capacitățile se puteau dezvolta. Oriunde apărea, fecunda și încălzea. Nu căuta niciodată să iasă în evidență, și ieșea totuși în evidență. Era modestă și, deși nu voia acest lucru, era mereu prima. Sonetele ei, scrise în franceză, sunt considerate și astăzi bijuterii ale literaturii universale și sunt redescoperite mereu, desprăfuite și traduse în nenumărate limbi, căci spiritul și frumusețea formei lor sunt nemuritoare. Knotek, predicatorul, trecu prin toate religiile, și le mânji pe toate cu nerăbdarea sa plină de ură. Când, în 1570, inima-i bolnavă îi stinse viața, fanatismul l-a atras în Rusia. Fiu al unui preot ortodox, continuând vocația tatălui său, deveni și el popă - dar unul războinic, neplăcut, cârcotaș, de care se temeau toți și pe care mulți îl urau. Acest

jalnic tălmăcitor și slujitor al învățăturii lui Christos îi scandaliza pe enoriași nu numai prin felul lui de viață, fiind bețiv și curvar, ci și prin răutatea cu care îi prigonea pe evrei, incitând poporul la pogrom și participând și el la astfel de acțiuni. Muri relativ tânăr, de o boală rușinoasă: sângele-i clocotitor fusese otrăvit de lues. După aceasta, deveni mahomedan. Ridica steagul profetului ca pe o halebardă și ucidea cu el. Ucidea creștini. Înainte, învărtise Biblia ca pe o armă periculoasă, acum învărtea Coranul și aceste cărți sfinte răbdau neputincioase să fie mânuite de el ca și de atâția alți proști de-a lungul istoriei. Acum el respecta prescripțiile și dogmele mahomedane cu aceeași rigurozitate cum făcuse înainte cu poruncile religiei creștine. Se încrâncena din cauza unor cuvinte, analiza litere și păcătuia cu tot trupul, cu întregul suflet și cu fiecare cuvânt și mișcare împotriva spiritului acelor cuvinte și litere. Căzu în război, într-un război sfânt de cucerire, „împotriva necredincioșilor”. După aceasta se născu din nou în Rusia - dar în ghetou, unde fusese cândva martorul nemilos al atâtor pogroame și asupra căruia aruncase atâtea calomnii și minciuni incitatoare în predicile sale pasionate. Și acum era nevoit să suporte valurile repetate ale suferințelor acestui popor straniu, încărcat cu un destin măreț și îngrozitor. Se insinuă și acum în apropierea bisericii, devenind un maniac al literelor, talmudist și copist al Torei. Cunoscu ura mortală împotriva prigonitorilor, sentimentul de aservire în fața fanatismului religiei străine, teama nădușită, grozăviile dementiale ale zilelor de crimă, implorările zadarnice ale victimelor - confrăți de credință - și cruzimea surdă, nemiloasă cu care ucigașii ascultau strigătele de moarte ale unor copii, femei și bătrâni. Cunoscu lipsa de siguranță înnebunitoare a refugiatului, a celui ce se ascunde, a pericolului care se ține mereu după fugar, cunoscu biciul terorii care îl gonea către Dumnezeu și toate aceste experiențe se transformă în el într-o revoltă amară, sălbatică, într-o dorință și mai ascuțită de a se răzbuna. Muri într-un pogrom, în torturi îngrozitoare și nu știa că aceste torturi sunt identice cu cele cu care el însuși stinsese, cu peste o sută de ani în urmă, viața unui evreu care îl implora, care urla chinuit, neputincios și dezarmat. Forța sa tensionată, întunecată, imensa lui capacitate de a provoca explozii, fură aruncate în luptă de logica evenimentelor, acolo unde erau necesare: în Franța, înaintea izbucnirii Marii Revoluții, ca

element de pregătire al acesteia, de întetire a focului revoluționar. Își găsi și aici o nouă religie, în care întreaga sa ură s-a putut desăvârși. Numele său deveni cunoscut și temut, în cursul revoluției. Dar forțele incitate de el însuși îl măturară și pe el. Nu reușea să ucidă într-un ritm atât de intens încât să fi putut evita lama ghilotinei.

Giuseppe Balsamo muri în Cetatea Îngerilor, în 1795. Fu întemnițat ca mason și eretic, pe baza sentinței date de Santo Ufficio. Toate practicile sale dădură greș; nu reușea să scape din strâmtoarea numelui lui Cagliostro. Mințise și înșelase atât de mult în viața lui încât unicul adevăr al existenței sale nu mai era acceptat de nimeni. Zadarnic încerca să dovedească faptul că nu are nimic comun cu Cagliostro, că numele său era Balsamo și că era fiul nelegitim al unei țărănci siciliene... au râs de el. Afirmația lui le apărea ca o minciună dintre cele mai naive, mai prostești, mai gratuite. Martorii susțineau, picturi adevereau, data și locul nașterii arătau că argumentele sale nu sunt decât vorbe în vânt. Am văzut apoi felul cum își continuă drumul, pornind din portul însângerat al morții. Acest drum a fost determinat de întâlnirea sa cu St.-Germain, adevăratul Mag. Clausturarea involuntară în temniță, adâncirea în gânduri, torturile nemiloase la care fusese supus și avertismentul magic, devenit acum o certitudine brusc luminată, îi inoculă ceva ce-i lipsise cu desăvârșire până atunci: credința și frica. Credința în forțele supranaturale și în puterea acestora și frica față de consecințele faptelor sale. Acesta fu un pas uriaș înainte, căci dăruia celui lipsit de frâne lăuntrice cunoașterea frânelor morale. Îi trezi respectul superstițios față de o tendință, batjocorită până atunci, și îi dăruia ambiție - căci nu era lipsit de asemenea capacități, pe care însă le negase mai înainte și le puneă pe seama prostiei omenești. Așadar, întâlnirea cu St.-Germain îl ajutase să se salte peste punctul ultim, iar numele lui Cagliostro îl dirijă de la magia neagră către magia albă.

Jeanne Girard-Lorenza Feliciani, care era legată de Balsamo cu legături mult mai profunde și mai durabile decât cele vizibile, își ducea și ea zilele la mănăstire, în vraja unor rugăciuni extatice, căci pierzându-și cu desăvârșire voința, se adapta mereu personalităților mai puternice și ambianței acestora. După ce își mărturisi păcatele în fața stareței energice și fanatice, aceasta începu să-i modeleze firea molatecă după

chipul ei propriu. Lorenza, transformându-se într-o înflăcărată morișcă de rugăciune, măcina fără oprire păcatele ei și ale lui Balsamo, se acuza și implora mântuirea. Se gândea la soțul ei cu groază, dar și cu dragoste jinduitoare, până ce, într-un vis, îl văzu pe masa de tortură. Omul, sigur de sine, violent, arătos, devenise un ciot însângerat, cu fața suptă, speriată, care implora milă. Fu o imagine atât de clară, încât Lorenza nu mai scăpă de sub influența ei. Presimțea cu tot sufletul că, în mod misterios, se arătase realitatea. După aceasta nu se mai temea de Balsamo, ci îl iubea, îl compătimea fără margini și îl jelea cu lacrimi nesecate. Ei nu puteau exista unul fără celălalt. Nu puteau înainta decât împreună. Lorenza avea nevoie de voința lui Balsamo, de forța lui, iar Balsamo de receptivitatea, sensibilitatea, intuiția Lorenzei. Ea era slujitoarea și intermediara, și aducea impulsuri întotdeauna din partea pozitivă a sufletului său. Lorenza era vederea și auzul spiritual al lui Balsamo, dar până atunci Balsamo privise și ascultase prin ea numai chemările infernului, iar acum, în tăcerea trupească și sufletească în care trăia, își ridica pentru prima dată privirea către lumile mai înalte...

Ernst Müller fu ucis încă în noaptea crimei de Leul Roșu, dizolvat în vin și băut cu nesaț. Forța uriașă năvălind în trupul bolnav, aflat în descompunere, îl incendie. Voința sa, prin care se agățase de cadavrul său viu, fu scurtcircuitată de Elixir. Acum personalitatea sa nu mai putea fi ciopârțită de demoni. Rămase întreg. Căzu în cel mai profund infern astral rămânând în posesia conștiinței vii, care vedea, auzea și care își aducea aminte - la fel ca și Hans Burgner la vremea sa.

Destinele veneau și se desfășurau, își arătau motivațiile, sensurile, adevărurile liniștitoare. În strălucirea acestei cunoașteri solemne subjugătoare, am înțeles cum se nasc faptele abominabile din caracterele bolnave și abominabile și fructele dureroase ale faptelor care conțin la rândul lor antitoxinele specifice ale suferinței respective. Vedeam că fiecare păcat își poate fabrica numai el singur antidotul și că operația suferinței nu dura niciodată cu nici o clipă mai mult decât timpul necesar pentru vindecare.

Apoi răsună o voce, vocea arhaică a lui Uriel care răspândește Cuvântul și îl propagă printre ființele care umplu Cosmosul. Uriel concentrează Lumina Divină într-un focus și o

îndreaptă către locul unde Flacăra Vie trebuie să izbucnească: în sufletul Mântuitorilor, Profeților, Văzătorilor, Iluminaților, Păzitorilor și Slujitorilor. Și ce voce era aceasta, ce vuiet imens al tuturor sensurilor sacre, ce desfășurare a realităților tainice și eterne!

„Te salut, Cel ce Ai Sosit de Dincolo de Prag! Te salut, Mag, devenit stăpân peste trei lumi! Ți-ai destrămat în sfârșit legăturile! Ți-ai retras forțele din materia brută și din cea subtilă. Acum ele sunt ale tale. Dispui de ele liber. Nici o determinare nu te mai limitează. Cunoști porțile tainice și ai în mână cheile. Poți alege liber! Nu mai ești reținut de legile trupului. Poți merge încotro spiritul tău pornește. Poți înfăptui ceea ce spiritul tău vrea. Poți părăsi trupul din care nici pulberea nu rămâne pe pământ, căci se mistuie fără urmă și această forță spiritualizată ți se alătură și ea. Poți alege printre Lumi. Poți crea Lumi. Dacă vrei poți fi Titan al unor sisteme solare și al unor Căi Lactee. Poți construi un paradis propriu cu arta nelimitată a forței creative înflăcărate: un paradis ale cărui flori se vestejesc numai la finele timpurilor. Poți străbate nenumăratele lumi formale ale celor mai miraculoase planete, în chip de călător, spre propria ta delectare. Poți pogorî în imperiul tainic al lui Hades, poți pătrunde în infinitul nelimitat de mare și în cel nelimitat de mic și poți cerne peste Eoni experimente mărețe, încântătoare, până ce lumea revelată se va întoarce la Dumnezeu... Dar poți să și pleci, mai întâi solitar, pe Cărarea Dreaptă pe care o cunoști. Poți părăsi toate mirajele vremelnice, poți părăsi creuzetul cosmic al suferinței și experiențelor, - căci ești liber.

Dar tocmai pentru că ești liber, te mai pun în fața unei alegeri, care îți oferă o încercare grea, o sarcină dificilă, o misiune. Nu ești obligat să ți-o asumi. Nimic nu se va schimba dacă o eviți. Dacă o accepți, vei fi Slujitor. Te reîntorci din Templul Mântuitorilor pentru a trăi o epocă mesianică, cea mai măreață și mai îngrozitoare epocă a lumii vizibile, drama uriașă, sângeroasă a selecției în care vechiul Eon moare și se naște Eonul cel nou. Cataclismul morții se va amesteca cu chinul nașterii și misterul învierii. Pentru această sarcină trebuie să aștepți mulți ani tereștri în Anonimatul însemnat. În acest timp nu vei avea nici o istorie, iar Lumea nu-ți va vedea fața. După aceea va veni timpul Apariției Astrului, când Saturn va intra în

conjuncție cu Jupiter sub semnul Taurului, iar poarta cosmică se va deschide, permițând numai trecerea celui Trimis. Hermes Trismegistos, Rama, Krishna, Buddha, Moise, Lao-Tze, Zoroaster, Mahomed, Christos au trecut prin această poartă și acum Cineva îi va urma. Tu trebuie să-L vestești. Vei fi unul dintre cei ce consemnează Adevărul. Tu vei țese laolaltă trecutul, prin prezent, cu viitorul. Tu vei salva tradiția predând-o în mâini noi. Vei nota totul despre propriul tău drum, întrețesut cu alte drumuri, și îmbibat cu neliniștea transcendentă, cu focul transmutant al arhaicelor forțe oculte. Viața ta va fi fereastra în acel timp când oamenii, într-o beznă mortală, vor striga, chemând lumina Veșniciei.

I-am prezis aceste vremuri lui Ezra, Văzătorul, în Babel, cu multe milenii în urmă și am descoperit în fața lui semnele Domnului, care le vor preceda. Tu, dacă rămâi, vei vedea, și împreună cu tine vor vedea cei chemați, care la început au fost aici și vor reveni la sfârșit, pentru ca numărul Celor Drepti să se împlinească după legea cercului de la Avraam la Avraam. Ei sunt acei bărbați care și-au adunat în vechime forțele, și care n-au cunoscut gustul morții de la nașterea lor. Vei vedea cel mai profund infern, cea mai arzătoare suferință, cea mai sfruntată minciună, și cea mai îngrozitoare crimă. Vei vedea întunecarea cerului, tulburarea sufletelor, trădarea dintre frați, lupta nemiloasă dintre prieteni. Vei vedea prigoana împotriva celor nevinovați, uciderea în masă a copiilor, femeilor, bătrânilor, distrucția dreptului și justiției, călcarea în picioare a tuturor valorilor spiritului, științei și credinței, triumful deplin al infernului pe pământ - și va trebui să rezisti. Va trebui să rezisti în disperare, în nemângâiere, în mocirla otrăvită a urii, printre capcane, primejdii, și amenințări și va trebui să scrii despre Dumnezeu, despre Noul Mesia al Spiritului, despre Marele Eon care se va naște din bălegarul morții și al putrefacției celui rău. Va trebui să scrii când trompetele Apocalipsei vor răsună, va trebui să scrii când cerul se va spinteca, când pământul va crăpa și când, de peste tot, va izbucni foc și moarte. Va trebui să muncești pentru ca în ceasul stabilit să fii gata. Va trebui să muncești, căci această Carte a Vieții poate fi realizată numai în acompaniamentul vuitor al orchestrei morții, căci adevăratul cânt al învierii se înalță întotdeauna din pieire. Alege deci!" După cuvintele rostite căzu tăcerea, o tăcere gravă, deplină.

Clopotele neauzite nu mai vuiiau și orga mută pastelată a culorilor nu mai unduia. Sus și jos toate stăteau, așteptau și se concentrau nemișcate. Perspectivile nesfârșite stăteau deschise, siderate. Toate formele eterice și toate posibilitățile creative se ofereau simultan și nicăieri nu pândeau capcane sau pedepse. În toate direcțiile duceau planuri curate, libere. Așteptau mari porturi stelare strălucitoare, cu variante niciodată gustate ale experienței. În uterul lui Lilith se concentrau forțe ancestrale pentru a se transforma într-un rai mirobolant, la porunca Spiritului Creator. În adâncuri se zăreau porțile luminescente ale Hadesului. În această luminiscentă, taine generatoare de extazuri transcendente promiteau împlinirea misterelor. Se aprindeau uriași sori ai cețurilor stelare, ca niște ochi cosmici incandescenti. Dilatarea în vârtejuri a macrocosmosului și îngustarea absorbitoare a microcosmosului mă atrăgeau cu forță magnetică spre poala lor.

...Iar Pământul, acest Pământ mizer care aluneca spre criză aștepta și el să se îplinească numărul Celor Drepti, îl aștepta pe Mesia...

*

După anii Anonimatului însemnat, care nu au o istorie, m-am reîntors ca să-l vestesc pe El.

Bucurați-vă, căci Steaua s-a aprins!

Acolo unde bezna este cea mai adâncă s-a născut Mântuitorul!

El a venit să vestească domnia Spiritului și împărăția Invizibilă! A venit să învingă prin Viață Moartea! În curând cercul se va închide. Vegheați!

Cercul. De la Avraam la Avraam.

Grăbiți-vă pe cărarea îngustă care mai stă deschisă către noul Eon, ca nu cumva să rămâneți sechestrați în Bezna de Afară!

Grăbiți-vă căci numărul Celor Drepti se va împlini curând pe Pământ!

Semnele despre care Domnul vorbise mai dinainte, au apărut.

*A apărut prăpastia chinurilor
și deasupra ei, locul învierii!*

Grăbiți-vă, căci sunt puțini cei care vor rămâne, cei care poartă numele și numărul Domnului, iar cei care vor pieri:

*„vor fi asemănători aburului,
vor fi asemănători focului,
vor fi asemănători fumului,
s-au aprins, au ars și s-au făcut scrum!”*

Cuprins

Miraculoasa reîncarnare a leului roșu.....	1
ADAM CADMON.....	6
CARTEA ÎNTÂI - PRIMA MATERIA.....	22
Sebastian, cel care nu a ajuns nicăieri.....	23
Eduard Anselmus Rochard.....	38
Cavoul înzidit.....	106
Transmutația.....	113
Numele magic.....	135
Centaurul.....	142
Invocarea.....	150
„În cel mai de jos punct al celei mai mari adâncimi”.....	157
Valea umbrelor.....	161
Profesorul din Marburg.....	163
Magistrul și inamicul său.....	179
Vaccinul cosmic.....	189
Soarele și luna.....	194
Lumimiscența.....	210
Homonculus.....	216
Bărbata.....	237
Prietenul regelui.....	245
„Casa care nu are poartă”.....	262
CARTEA A DOUA - CREUZETUL ÎN FOC.....	278
Louis de Tourzel.....	279
Monsieur Bayon.....	301
Spiritul lui José de Assis.....	307

Ambasadorul „mieilor”.....	323
Unde astrale.....	340
Întunecatul eros.....	361
Fereastra verde.....	413
CARTEA A TREIA - PASĂREA PHOENIX ÎȘI IA ZBORUL.....	424
Zodia vărsătorului.....	425
Templul Luni!.....	430
Marele sanctuar.....	440
Templul mântuitorilor.....	452
„Bărbatul care nu are moarte”.....	457
Primul reprezentant al trecutului.....	474
Paris, 1780.....	495
Cristalul viu.....	502
Trianon.....	513
Două scrisori.....	532
Umbra Contelui Cagliostro.....	538
Anna Müller.....	555
Sicriul.....	558
Stafia.....	569
Kyilkhor.....	573
Imaginea inversă din oglindă.....	594
Gheare de leu.....	616
Isabelle.....	624
Magul negru.....	633
Cercul încheiat.....	640
Opus Magnum.....	656